

Z. Zinkevičius

LIETUVIŲ ANTROPONIMIKA

Vilniaus
Lietuvių
asmenvardžiai
XVII a. pradžioje

Kalub Dunchelis • Siger Suderna • Piotr Gasmal

^{Zusin} Bartłomiej • Jan Szepeński

wet Logub • Piotr Elora • Stanisław Piłwet

^{Miesz} Piotr Kupiś • Jan Szidzełowski

Stanisław Świdziński

^{Wim. C. 21} Anisela

Stanisław Kłękis • Siger Dorwinis

Siger Dorwinis

niektórych przekształceń

Piotr Jurek

Z. Zinkevičius LIETUVIŲ
ANTROPONIMIKA

*Vilniaus
lietuvių
asmenvardžiai
XVII a. pradžioje*

LEIDYKLA „MOKSLAS“
VILNIUS, 1977

4L
Zi-102

Zinkevičius Z.

Zi-102 Lietuvių antroponimika. Vilniaus liet. asmenvardžiai
XVII a. pradžioje. V., „Mokslas“, 1977 ©

304 p. su faks.

Autorius, remdamasis Vilniaus miesto XVII a. pradžios santuokų ir krikšto registracijos įrašais, lygina dabartinius antroponimus su atitinkamais senųjų dokumentų antroponimais, nušviečia lietuvių pavardžių kilmę, išskiria svarbiausius jų tipus, parodo lietuvių antroponimų ryšį su slavų antroponimija. Skiriama lingvistams, etnografams, istorikams.

4L+9(TL)13

Z $\frac{70103-030}{M854(10)-77}$ 143-77

Recenzavo filologijos kand. doc. J. Kabelka

Зигмас Пятрович Зинкявичюс
ЛИТОВСКАЯ АНТРОПОНИМИКА
На литовском языке
Издательство «Мокслас» ЛитССР, Вильнюс, 1977

Zigmas Zinkevičius
LIETUVIŲ ANTROPONIMIKA

Redaktorė G. Lukševičiūtė. Meninis redaktorius G. Slektavičius. Dailininkas A. Žvilius. Techn. redaktorė B. Tolvaišienė. Korektorė D. Baliukynienė

IB Nr. 516

Duota rinkti 1976.X.28. Pasirašyta spaudai 1977.VII.12. LV 05234. Popierius: spaudos Nr. 1, formatas 60×90^{1/16}. 19 sp. l., 24,80 apsk. l. l. Tiražas 4000 egz. Kaina 2,20 rb. Leidykla „Mokslas“, Vilnius, Šierausko 15. Spausdino K. Poželos spaustuvė, Kaunas, Gedimino 10. Užsak. Nr. 1504.

Z $\frac{70103-030}{M854(10)-77}$ 143-77

© Leidykla „Mokslas“, 1977

PRATARMĖ

Lietuvių asmenvardžiai dar tik pradedami tyrinėti. Daugiausia iki šiol domėtasi senaisiais dvikamieniais žmonių vardais (J. Kuznecovas, A. Leskynas, K. Būga, A. Salys, P. Skardžius, J. Otrembskis, N. Borovska, J. Jurkėnas, A. Vanagas ir kt.), išlaikiusiais nemaža archaiškų senosios indoeuropiečių antroponimijos ypatybių. Dar prieš karą imtos kaupti bei tyrinėti ir dabartinės lietuvių pavardės (K. Alminauskis, M. Jurkynas ir kt.), buvo sudaryta jų kartoteka, kuri vėliau papildyta. Pokario metais asmenvardžių tyrinėjimas suintensyvėjo (J. Dumčius, A. Vanagas, V. Maciejauskienė, A. Senas, P. Jonikas ir kt.). Buvo stengiamasi išryškinti bei ištirti tiek svarbiausius mūsų vardyno klodus (senuosius dvikaminius asmenvardžius, jų trumpinius, pravardes, krikštavardžius, įvairius priesaginius vedinius ir kt.), tiek dabartinės dvinarės asmens pavadinimo sistemos (*vardas + pavardė*) susiformavimo Lietuvoje procesą. Pradėtas kurti išsamus kilminis lietuvių pavardžių žodynas. Sėkmingam darbui prielaidą sudarė pažanga, kurią pokario metais pasiekė kaimynai lenkai (leidžiamas jų senųjų antroponimų žodynas) ir baltarusiai (M. Birylos ir kitų darbai), tyrinėdami savo asmenvardžius, praeityje gerokai veikusius lietuvių vardyną.

Neištyrus asmens vardų, praktiškai neįmanoma tyrinėti Lietuvos vietovardžių, visų pirma gyvenviečių pavadinimų, kurių didžioji dalis yra asmenvardinės kilmės. Tai dar labiau skatina suintensyvinti antropomikos studijas.

Dabartiniai lietuvių asmenvardžiai yra ilgų amžių raidos rezultatas. Toji raida ne visuomet buvo natūrali. Skirtingai negu kitur, lietuvių vardynas dažnai būdavo dirbtinai keičiamas. Tai lėmė įvairūs nekalbiniai faktoriai. Dėl to vien dabartinių vardų lingvistinė analizė negali atskleisti tikrosios mūsų vardyno raidos. Būtinai reikia kruopščiai ištirti praeitų amžių dokumentuose fiksuotas asmenvardžių formas, juoba kad mūsų dienas pasiekė tik dalis įvairiais laikais lietuvių vartotų vardų.

Ypač smarkiai lietuvių asmenvardinė nomenklatūra kito, priėmus krikščionybę ir vėliau, sulenkėjusiai lietuvių bajorijai, taip pat bažnyčiai pradėjus polonizuoti gyventojus. Neištyrus tų pakitimų, neįmanoma suprasti dabar lietuvių vartojamų pavardžių atsiradimo.

XVII a. pradžia— labai svarbus lietuvių pavardžių formavimosi procesui pažinti laikotarpis. Būtina kruopščiai ištirti ano meto asmenvardžių vartojimą tuose dokumentuose, kurie buvo rašyti labiausiai polonizacijos proceso paliestose vietovėse tuo laiku, kada tasai procesas prasidėjo ar intensyvėjo.

Tokioms studijoms gana reikšmingu šaltiniu laikytini Vilniaus šv. Jono bažnyčios XVII a. pradžios santuokų ir krikšto registracijos įrašai (senesnių nerasta). Juk Vilniuje, o ne kur kitur, vyko intensyviausia polonizacija. Bemaž visi tose knygosė įrašytų asmenų palikuonys ilgainiui perėjo prie lenkų kalbos ir atkrito nuo lietuvių tautos kamieno. Be to, šiame dokumente, skirtingai negu kituose tos epochos rankraštiniuose šaltiniuose, surašyti visų socialinių sluoksnių atstovai: ne tik privilegijuotieji, bet ir miesto (taip pat aplinkinių kaimų) prastuomenė. Pastarųjų daugiausia, ir jų vardai sudaro didžiąją fiksuoto dokumente vardyno dalį. Dėl visų šių priežasčių, gerai ištyrus dokumento antropomininę sistemą bei vardų vartoseną, galima drąsiai daryti platesnius apibendrinimus.

Autorius ir ryžosi atlikti būtent šio šaltinio asmenvardžių analizę ir jos pagrindu rekonstruoti, kiek įmanoma, Vilniaus lietuvių vardyną XVII a. pradžioje. Kitų šaltinių asmenvardžiais pasinaudota tik iš dalies. Tai — papildomi duomenys.

Knygoje plačiau, negu iš pirmo žvilgsnio gali pasirodyti reikalinga, nušviečiama ano meto istorinės sąlygos ir Vilniaus miesto kalbinė situacija, t. y. tie faktoriai, kurie iš tikrųjų lėmė asmenvardžių vartoseną, sąlygojo pačius asmenvardžius. Be viso to vardai nebūtų pakankamai suprantami. Juk tarp epochos ir vardų esama glaudaus ryšio: ne tik epocha sąlygoja vardus, bet ir vardai, jų vartoseną bei mados savo ruožtu padeda suprasti epochą.

Stengtasi dėstyti populiariai, kad knyga būtų prieinama ne vien antropomimikos specialistams. Tai nulėmė jos struktūrą.

Ši monograf ja laikytina ne tik vienu iš pirmųjų žingsnių, pradendant sistemingai tyrinėti lietuvių pavardžių istoriją, bet ir tam tikru antropomimijos paminklu. Juk nemaža nagrinėjamos antropomimijos dalis vėliau nebuvo tiesioginiu būdu tęsiama, nes daugumas jos vartotojų ilgainiui nutauto ir jų vardai įsiliejo į lenkų antropomimiją.

Pabaigoje pridėta asmenvardžių rodyklė. Be kita ko, ja pasinaudodamas, ne vienas skaitytojas galės išsiaiškinti ir savo pavardės kilmę.

Knygos rankraštį skaitė ir autoriui naudingų pastabų bei patarimų pateikė lietuvių asmenvardžių tyrinėtojai fil. kand. A. Vanagas ir V. Maciejauskienė, taip pat prof. J. Palionis, ist. dr. M. Jučas, docentai J. Kabelka, A. Laigonaitė, A. Paulauskienė, A. Piročkinas, A. Pupkis. Visiems jiems nuoširdus ačiū.

TRUPUTIS ISTORIJS

VILNIAUS MIESTAS XVII a. PRADŽIOJE

Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės sostinė Vilnius bene labiausiai suklestėjo XVI amžiuje. Tačiau to amžiaus pabaigoje, pasikeitus prekybos keliams ir Lietuvai susijungus unijos saitais su Lenkija, Vilnius ėmė netekti pirmykštės savo reikšmės. Nors ir toliau jis buvo dar gana savarankiškos Lietuvos valstybės sostinė, tačiau vis labiau lenkų pavyzdžiu krašte įsivyraujantis didikų savivaliavimas ir vidaus suirutė, vėliau privedusi jungtinę Lietuvos-Lenkijos valstybę prie visiškos anarchijos (teigimo, kad valstybė laikosi netvarka) ir galop žlugimo, varžė miesto augimą. Vilnius laipsniškai pradėjo smukti. To smukimo žymės ryškios jau XVII a. pradžioje. Antai antraisiais šio amžiaus metais miesto gyventojai pergyveno badą ir maro epidemiją. Greit po to miestą ištiko kita gaivalinė nelaimė: 1610 m. liepos mėnesį kilo didžiulis gaisras, dėl kurio labai nukentėjo pilis, katedra, devynios bažnyčios ir daugybė kitų pastatų¹. Politinės šalies perspektyvos kasmet darėsi niuresnės. Valstybei grėse sparčiai tvirtėjanti Rusijos valstybė. Jausdami padėties nestabilumą, stambieji pirkliai – pirmosios žiurkės iš skęstančio laivo – rengėsi bėgti iš Vilniaus į Gdanską ir Karaliaučių. Artėjo katastrofa: XVII a. viduryje (1655 m.) Vilniaus miestas pirmą kartą per savo istoriją buvo užimtas ir net 6 metus okupuotas svetimoms kariuomenėms.

XVI – XVII a. Vilnius buvo vienas iš svarbiausių politinių, ekonominių bei kultūrinių Rytų Europos centrų. Dar XVI a. pradžioje miestas buvo apjuostas aukšta gynybine mūro siena. Toji siena, prasidėjusi nuo dabartinės Gedimino aikštės ties varpinės bokštu, ėjo dabartine Stuokos-Gucevičiaus gatve, kiek į pietus nuo Liejyklos gatvės, toliau kirto L. Giras gatvę ir, nepasiekusi Komjaunimo, suko lanku į pietryčius, eidama maždaug pro Visų Šventųjų bažnyčią, Aušros vartus; toliau, apjuosusi šv. Dvasios cerkvę, ėjo palei Bokšto gatvę ir Vilnią iki Bernardinų bažnyčios; nuo čia mūrinės sienos greičiausiai nebuvo iki pat pilies: miestą saugojo gamtinės kliūtys – pelkės ir, gal būt, stačių rąstų tvora². Sieną aptvertas miestas užėmė apie 0,8 km² plotą (Lenkijos sostinės Kro-

¹ Vilniaus vyskupystės istorikas J. Kurčevskis teigia, kad tuomet sudegė net 4700 namų (!), žr. Kurczewski J. Biskupstwo wileńskie. Wilno, 1912, s. 14.

² Jurginis J., Merkys V., Tautavičius A. Vilniaus miesto istorija, t. I. V., 1968, p. 74.

kuvos siena aptvertas plotas siekė 0,6 km²), kurio anuomet augančiam miestui greit nepakako. Jau XVI amžiuje buvo pristatyta daug namų anapus sienos. Į amžiaus pabaigą už sienos turėjo gyventi apie pusę miesto gyventojų. Taip atsirado Vilniaus priemiesčiai, kurių svarbiausi tada buvo Šereikiškės ir Užupis – anapus Vilnios (garsėjo malūnais bei gamyklomis), Šnipiškės – už Neries (ten buvo miesto plynės, kalkinės), Rasos – už Aušros vartų, Lukiškės ir Antakalnis – anuomet labiau nuo miesto nutolusios gyvenvietės, pirmoji ties dab. Lenino aikšte, antroji apie Petro ir Povilo bažnyčią (pastatytą XVII a. antroje pusėje).

Pačiame mieste tada svarbiausi centrai buvo pilies rūmai (Aukštutinė ir Žemutinė pilys) ir miesto rotušė (kur dab. Dailės muziejus), sujungti pagrindine magistrale – Pilies ir Didžiosios gatvėmis (dab. Gorkio gatvė). Priešais rotušę buvo didelė aikštė – svarbiausia gyventojų susitelkimo vieta, atliekanti ir turgaus funkcijas.

Pilies rūmai ir rotušė buvo labai prabangiai įrengti. Vilniuje apsilankiusio popiežiaus pasiuntinio B. Bongiovano nuomone, Venecijos ir popiežių turtai negalėjo prilygti Žemutinės pilies lobiams³. Didžiausią prabangą pilies rūmai buvo pasiekę Žygimanto Augusto laikais. Jam gyvenant Vilniuje, karališkai rūmų svitai priklausė beveik tūkstantis žmonių, kurie daugiau niekuo nesirūpino, kaip pramogomis ir iškilėmis. O pramogų anuomet Vilniuje nestigo. Kiekvienu proga, susijusia su karaliaus ir jo šeimos narių sukaktimis, miestas buvo iliuminuojamas, vakare organizuojami fejerverkai, šaudoma iš raketų. Pilyje vaišindavo garbingus svečius, o gatvėse ir aikštėse duodavo valgyti ir išgerti alkanai miniai. Minios vaišinimas anuomet sudarė svarbią iškilmių dalį. Pilies rūmai pasižymėjo ne tik iškilėmis, maskaradais, puotomis bei turnyrais, bet ir kultūriniu požiūriu. Rūmuose buvo turtinga biblioteka (ji vėliau sudarė dabartinės Vilniaus universiteto bibliotekos fondų pradžią), paveikslų galerija, pilies teatras. Rūmuose gyvendavo daug žymių mokslo ir meno žmonių. Vyko moksliniai ginčai, literatūros vakarai, buvo statomos operos, baletai ir šiaip jau vaidinimai, organizuojami artistų, muzikantų, dainininkų ir juokdarių pasirodymai. Egzotikai didinti Žygimanto Augusto laikais po rūmus slankiojo penki prijaikinti lokiai ir liūtas, karališkose arklidėse šalia daugybės geriausios veislės žirgų buvo laikoma 10 kupranugarių⁴.

XVII a. pradžioje pilies rūmų blizgesys buvo jau gerokai nublankęs, nes valdovas juose nuolatos nebegyveno, tik kartais atvykdavo. Aukštutinė pilis netaisoma buvo jau pradėjusi griūti.

Rotušė anais laikais vaidino didelį vaidmenį miestiečių gyvenime. Puošniame jos pastate posėdžiaudavo miesto valdyba (magistratas) ir teismas, čia būdavo laikomas miesto išdas, matų ir saikų pavyzdžiai, čia miestiečiai rinkdavosi tartis ne tik dėl mokesčių, bylų, bet ir šeimos švenčių, ypač vestuvių progomis. Rotušės bokšto laikrodis stipriais varpo dūžiais pranešdavo miestiečiams valandas, iš bokšto buvo stebima, ar nekilo kur gaisras.

Be pilies ir rotušės rūmų, Vilniaus panoramą puošė bažnyčios. XVI amžiuje jų buvo 23 (14 katalikų ir 9 pravoslavų), o XVII a. viduryje – net 41. Didžiausia ir puošniausia buvo katedra. Iš kitų pažymėtina

³ Ten pat, p. 116.

⁴ Ten pat.

šv. Jono bažnyčia, ilgą laiką atlikusi miesto parapiinės bažnyčios funkcijas. 1571 m. ji buvo atiduota jėzuitams, kurie 1579 m. šalia įkūrė pirmąją Rytų Europoje aukštąją mokyklą – Vilniaus Akademiją („Almae academia et universitas Vilmensis“). Akademijoje dėstė žymūs to meto mokslininkai, parsikviesti iš Italijos, Ispanijos, Vokietijos ir kitų Vakarų Europos kraštų. XVII a. pradžioje jau buvo nemaža ir vietinės kilmės profesorių. Studijavo ne tik vietiniai, bet ir atvykę iš kitų kraštų: lenkai, rusai, totoriai, švedai, vengrai, vokiečiai ir kt. Akademijos profesoriai savo darbais išgarsino Vilniaus vardą to meto mokslo pasaulyje.

XVII a. pradžioje Vilniuje buvo daug puošnių ir prabangiai įrengtų gyvenamųjų namų – didikų bei žymių valstybės pareigūnų rezidencijų. Tie pastatai koncentravosi prie pagrindinių gatvių. Į juos iš užmiesčio Vingrių šaltinių (prie dab. Vingrių gatvės) buvo mediniais vamzdžiais atvestas vanduo. Vilnius savo vandentiekio įrengimu buvo pralenkęs daugelį to meto Europos miestų⁵. Eilinių miestiečių gyvenamieji namai, mediniai ir mūriniai, gotikinio stiliaus (su į gatvę atkreiptu ne šonu, bet galu), buvo gerokai sugrūsti vienas prie kito. Juos statė stichiškai, todėl gatvės bei gatvelės buvo kreivos, vingiavo namų knibždėlyne. Mieste medžių ir šiaip augmenijos buvo maža, dėl to siauros gatvelės ir ankštuose kiemuose trūko gryno oro, vasarą būdavo tvanku, higieninės sąlygos prastos. Varguomenė skurdo ankštuose kambariuose be pačių elementariausių patogumų.

VILNIEČIAI

XVI a. pabaigoje—XVII a. pradžioje Vilniuje turėjo gyventi apie 20–30 tūkstančių gyventojų⁶. Jų socialinė, nacionalinė ir religinė sudėtis buvo gana marga. Mieste šalia senųjų vietinių gyventojų lietuvių anksti atsirado ir atvykėlių, daugiausia žmonių, persikėlusių iš slavų žemių, įėjusių anuomet į Lietuvos valstybės sudėtį. Paprotys pusę miesto pareigūnų skirti pravoslavų tikėjimo, kitą pusę katalikų leidžia manyti, kad miesto valdybos kūrimosi metu apie pusę miesto gyventojų sudarė rytų apeigų krikščionys (vėliau jų procentas sumažėjo). Visus juos laikyti atvykėliais kažin ar galima. Greičiausiai dalis buvo palikuonys tų senųjų vilniečių lietuvių, kurie dar prieš oficialų Lietuvos krikštą buvo priėmę rytų apeigų krikščionybę. Ilgainiui jie susiliejo su atvykėliais, perimdami ir jų kalbą. Vilniuje iš seno gyveno dar kiek vokiečių, žydų, totorių. Lenkų daugiau ėmė rasti tik po krikšto, plečiantis bažnyčioms bei vienuolynams ir feodaliniams didikams keliantis į miestą.

⁵ Jurginis J. Vilniaus miesto vandentiekis XV–XVIII amžiais. – Valstybinės LTSR architektūros paminklų apsaugos inspekcijos metraštis. V., 1958, p. 67–72.

⁶ Jurginis J., Merkys V., Tautavičius A. Vilniaus miesto istorija, t. I, p. 53–54. Tasai skaičius labai apytikris ir ginčytinas. Tikslių duomenų nėra. J. Kraševskis suskaičiuoja net 120 tūkstančių (ten pat, p. 53), o J. Kurčevskis (Biskupstwo Wileńskie, s. 19) teigia buvus apie 100 tūkstančių.

Tikraisiais miesto piliečiais tada buvo laikomi tik pirkliai ir amatininkai, cechų bei gildijų nariai. Jie buvo palyginti gerai organizuoti. Jau XVI amžiuje veikė krašto valdovų specialiais raštais patvirtintos įvairios pirklių bei amatininkų, kaip antai kalvių, šaltkalvių, katileių, auksakalių, stiklių, kailininkų, batsiuvių, siuvėjų, barzdaskučių ir kt., bendrijos ir cechai. Iš anų laikų išliko stiklių, odminių ir kt. gatvių pavadinimai.

Amatas ir darbo profilis tada neretai skyrėsi nuo dabartinės atitinkamos profesijos. Antai barzdaskučiai buvo kartu ir chirurgai, kailininkai ne tik išdirbdavo kailius, bet ir patys juos pardavinėdavo.

XVII a. pradžioje Vilniuje jau buvo nemaža įvairių dirbtuvių, pvz., stiklo (nuo 1547 m.), popieriaus (nuo 1524 m.), parako, medinių vamzdžių (miesto vandentiekiiui), plytų, kalkių. Buvo keletas spaustuvių (nuo 1525 m.), pinigų kalykla (nuo XV a. pabaigos) ir patrankų liejykla (nuo 1540 m.). Anapus miesto sienos keliose vietose buvo užtvėnta Vilnia ir įrengti malūnai bei kitokios įmonės (bet kokią vandens jėgą dirbančią gamyklą tada vadindavo malūnu). Neries pakrantėje ties Lukiškėmis buvo įrengta prekinių laivų priepilauka.

Patį žemiausią, bet gausiausią ano meto miesto gyventojų sluoksnį sudarė dokumentuose vadinami šeimynos žmonės (šeimyniškiei), arba tiesiog tarnai. Jie, kaip ir laisvai samdomi darbininkai, XVII a. pradžioje buvo visiškai beteisiai žmonės. Didžiąją jų dalį sudarė buvę baudžiauninkai, pabėgę iš dvarų ar ponų paleisti, paprastai siaučiant maro ar kitoms epidemijoms, ir mieste parsidavę naujam šeimnininkui. Jie atlikdavo visokius namų apyvokos ir šiaipjau juodžiausius darbus, lydėdavo pirklus kelionėje. Praktiškai tai buvo patriarchaliniai vergai, visiškai priklausantys nuo savo šeimnininko užgaidų. Jų buitinės sąlygos buvo baisios: gyveno nežmoniškai susigrūdę, dažnai pusbadžiu.

Aukščiausią miesto gyventojų sluoksnį sudarė privilegijuotų luomų atstovai: bajorai ir dvasininkai. Nors jie gyveno mieste, bet nebuvo laikomi miesto piliečiais. Tai savotiškas miesto „antsluoksnis“, kuris neskaitydavo su miesto valdyba ir visaip savivaliaudavo.

Daug rūpesčių miesto piliečiams sukeldavo bajoriška jų ambicija. Pakakdavo įžeisti bajorą, kad ir visai nuskurdusį, pvz., suabejoti jo bajoriška kilme, ir įžeidėjui tekdavo atsakyti teisme. Pagal 1588 m. Lietuvos Statutą šitai grėsė bajoriškos kilmės „įžeidėjui“ 20 savaičių kalėjimo, prastuoliui – būti viešai budelio išplaktam ir priverstam atšaukti apkalbą (pvz., kartojant „lojau kaip šuo“)⁷. Miesto piliečiai turėdavo aprūpinti butais bajorus, kurie su daugybe tarnų ir palydovų iš provincijos suvažiuodavo į Vilnių dalyvauti seime, teisme ar tvarkyti kitų valstybinių ir luomo reikalų. Tai buvo sunki našta miestui, nes šie įnamiai neretai pasilikdavo ir suvažiavimui pasibaigus, visaip vargindavo namų šeimnininką ir pasitraukdavo tik gavę išpirką. Miestiečių skundai, net šalies valdovui, naudos neduodavo, nes bajorai nepaisė jokių „varžtų“ ir aukštesnės valdžios įsaku.

Dar labiau su miesto ir aukštesne valdžia nesiskaitė Vilniuje gyvenę stambieji valstybės magnatai. Tai rodo kad ir toks įvykis. 1600 m. kilus nesutarimams tarp Vilniaus vaivados didžiojo Lietuvos hetmono Kristupo Radvilos Perkūno ir Žemaičių seniūno Jurgio Chodkevičiaus dėl vaikų vedybų, buvo į miestą sutrauktos stambios karinės pajėgos, brendo rimtas karinis konfliktas. Besivaidijančios pusės nepaisė ne

⁷ Jurginis J., Merkys V., Tautavičius A. Vilniaus miesto istorija, t. I, p. 155.

tik miesto valdybos ir įtakingųjų gyventojų reikalavimo nutraukti karinius pasirengimus, bet ir paties karaliaus, kuris taikos deryboms vesti buvo nusiuntęs net 4 senatorius, tarp jų Žemaičių vyskupą Merkelį Giedraitį. Didžiosios (dab. Gorkio) ir gretimų gatvių gyventojai ėmė užkalinėti duris bei langus ir kraustyti toliau nuo būsimų kovų arenos. Laimė, paskutiniu momentu abi pusės, nebūdamos tikros dėl pergalės, susitaikė, ir miestiečiai patenkinti grįžo į savo namus.

Svarbiausią vaidmenį miestiečių gyvenime vaidino, žinoma, miesto valdyba (magistratas). Bet nemaža reikšmės, neskaitant smulkesnių, turėjo dar dvi valdžios: pilies ir vyskupo. Pilies valdžiai priklausė nedidelis plotas, apimęs rūmų teritoriją ir gretimus sklypus abiejose Neries pusėse. Vyriausias čia buvo vaivada – karaliaus vietininkas, ne tik Vilniaus, bet ir visos didelės Vilniaus vaivadijos karinis viršininkas. Praktinius ūkio reikalus tvarkė pilies komendantas, vadinamas horodničiumi, ir jo padėjėjas – raktininkas. Dalį miesto valdė vyskupas. Jo valdžioje buvo tie gyventojai, kurie turėjo namus arba gyveno plotuose, valdovo ar atskirų didikų įvairiais lakais užrašytuose vyskupui ir jo kapitulai. Tie plotai buvo išmėtyti įvairiose miesto dalyse. Vyskupystė turėjo savo vaitą, raktininkus, teismą ir net kalėjimą. Be tiesioginių vyskupo valdų, mieste savo nuosavybę turėjo dar kiti aukštieji dvasininkai, vienuolynai ir kitos tiek katalikų, tiek pravoslavų bažnytinės institucijos. Visos tos valdos, kaip ir privilegijuotų pasauliečių feodalų nuosavybė mieste, nepriklausė magistrato jurisdikcijai. Jos turėjo savas jurisdikcijas ir dėl to ilgainiui imtos vadinti jurzdikais (iš lot. *iurisdictio*). Taigi Vilniuje anuomet buvo pilies jurzdikas, vyskupo jurzdikas, atskirų vienuolynų, feodalų ir kt. jurzdikai. Didesni jurzdikai turėjo savus teismus, vaitus ir kitus pareigūnus. Tai skaldė miestą ir darė tam tikrų nepatogumų, pavyzdžiui, sunku būdavo surasti ir nubausti nusikaltėlius. Pakakdavo besislepiantiems nuo magistrato perbėgti į kitą jurzdiką, ir be to jurzdiko vadovo sutikimo nusikaltėlis negalėjo būti suimamas. Prieš jurzdikus kėlė balsą ne tik magistratas, bet ir šalies valdovas, tačiau, nepaisant to, šie išliko iki pat XVIII a. pabaigos.

Magistrato, įsikūrusio rotušėje, valdos apėmė didžiąją miesto dalį. Magistratas turėjo rūpintis svarbiausiais viso miesto ūkiniais reikalais. Be to, jo kompetencijoje buvo miesto sienos priežiūra, rūpinimasis miestiečių ginklais bei kariniu pasirengimu. Tai buvo svarbiausias miesto šeimininkas. Magistrato pagrindinis pareigūnas buvo valdovo skiriamas miesto vaitas. Jis turėjo plačias teises, galėjo miesto gyventojams skirti visokias bausmes, netgi mirties bausmę pakariant, ant kuolo pasmeigiant arba prigirdant. Buvo dar burmistrai ir tarėjai: XVI a. pirmųjų būdavo 12, antrųjų 24. Šie pareigas eidavo, arba, kaip dokumentuose sakoma, „rotušėje sėdėdavo“, ne visi iš karto, o pamečiui po 2 burmistrus ir 4 tarėjus. Visi susirinkdavo tik esant labai svarbiam reikalui. Atlyginimas buvo mokamas vien „sėdintiems“, kitaip sakant, pareigas einantiems magistrato nariams. Tiek vaitas, tiek kiti magistrato nariai būdavo skiriami toms pareigoms iki gyvos galvos. Vienam iš jų mirus, kiti į jo vietą išrinkdavo naują. Dėl to magistratai ilgainiui įsigalėjo artimi giminės iš pačių turtingųjų miesto piliečių, daugiausia pirklių, šei-

mų. Rotušėje dar dirbo keli raštininkai, vadovaujami raštinės vedėjo. Jie atlyginimą susirinkdavo patys iš miesto piliečių už įvairiausių raštų rašymą.

Miesto gyventojų (net ir pasiturinčių) butis anuomet labai skyrėsi nuo šiandieninės. Antai daugelis dar neturėjo lovų, bent dokumentuose jos neminimos. Kambariuose pasieniais stovėdavo platūs suolai, kurie atstojo kėdes ir lovas. Minkštai miegodavo tik pilies rūmų gyventojai ir didikai. Valgant dar nebūdavo vartojamos šakutės. Jas, kaip ir peilius, atstojo pirštai, bet šaukštai ir šaukšteliai jau turėti.

Miestiečiai mėgo midų ir alų (buvo populiarī salyklininko profesija), turtingesni lošdavo iš pinigų kauliukais, bet dar nemokėjo rūkyti: iki XVII a. vidurio nežinojo, kas yra tabakas ir pypkė. Labai mėgdavo puoštis. Nuo Žygimanto Augusto laikų pilies rūmuose imta dėvėti trumpus renesansinius drabužius. Ši mada greit plito. Užuoť slėpę savo kūną po ilgais viduramžiškais drabužiais, miestiečiai vyrai ėmė rodyti kojas iš po trumpų, sujuostų per liemenį, švarkelių. Moterys, sekdamos madą, apnuogino ne tik kojas, bet ir kaklą, pečius, rankas. Vyrai blizgėjo sagomis, grandinėlėmis, išsiuvinėtomis gėlėmis, moterys – rankų, kaklo ir galvos papuošalais. Turtingų pirklių žmonas ir dukteris puošė perlų karoliai, žiedai ir diademos.

Miesto pasiturinčių piliečių puošimasis pykino privilegijuotąjį luomą, t. y. bajorus ir didikus, kurie švitėti išoriniu puošnumu, važinėti ištaigingomis kariatomis laikė išimtinę savo luomo privilegiją. Jie kreipėsi į šalies vyriausybę, reikalaudami uždrausti miestiečiams puoštis. Ir tokių, bent dalinių, draudimų būta. Antai 1588 m. Lietuvos Statute įrašytas draudimas žydams vaikščioti pasipuošus auksinėmis grandinėlėmis ir segėmis, dėvėti sidabruotus diržus, kardus ar špagas. 1613 m. Lietuvos ir Lenkijos seime buvo priimtas įstatymas, kuriuo uždrausta visiems miesto piliečiams, išskyrus magistrato narius, vilkėti brangiais šilkiniais pamušalais drabužiais ir siūdintis apdarus iš brangiųjų kailių (iš lapių leidžiama). Neprivilegijuoto luomo žmogus neturėjo rodytis viešai gatvėje su šilkais ir sabalais.

KOVA SU REFORMACIJA

XVI a. pirmajame ketvirtyje ramų Vilniaus miesto gyvenimą sukrėtė prasidėjęs reformacijos sąjūdis. Iš Vakarų Europos atėjusios tikiybinių ir socialinių reformų idėjos Vilniuje rado gerą dirvą.

Didikai ir bajorija rėmė reformaciją politiniais ir socialiniais sumetimais. Jiems rūpėjo bažnyčios turtų nusavinimas ir gimtosios (t. y. lenkų) kalbos įvedimas vietoj anuomet populiarios lotynų kalbos. Greit daugelis Vilniuje gyvenusių įtakingų magnatų tapo reformacijos šalininkais. Reformacija plito ir katalikų dvasininkijos sluoksniuose, pasekėjų atsirado net pačioje vyskupo kapituloje: aidėjo reikalavimas „kieliko, kalbos ir žmonos“. Bajorai ėmė vaikščioti po bažnyčias, nebusiimdami kepurį.

Pasiturintys miestiečiai, iš seno kovoję su feodalizmo varžtais mieste, reformacijoje matė savo sąjungininką. Jie dar labiau, negu privilegijuotasis luomas, buvo suinteresuoti vyskupo ir kitų dvasininkų valdų –

jurzdikų – likvidavimu. Dėl to reformacijai simpatizavo miesto piliečiai, tiek katalikai, tiek pravoslavai.

Paprastųjų žmonių – miesto varguomenės balso anuomet niekas neklausė. Beteisė liaudis turėjo eiti į tą bažnyčią, kurią lankė jos šeimininkas.

Palenkę į savo pusę jauną valdovą Žygimantą Augustą, reformatai Vilnių padarė svarbiausiu reformacijos centru Lietuvoje ir buvo bemaž visai nugalė bet kokį katalikų pasipriešinimą.

Vilniaus vyskupas Valerijonas Protasevičius, nebegalėdamas suvaldyti savo vyskupystės, 1569 m. katalikybės ginti parsikvietė iš svetur jėzuitus. Šie dirbo išsijuose: organizavo disputus, viešas eitynes, įkalbinėjo didikus, mezgė intrigas, o prieš nepaklusnius miestiečius pavartodavo net atvirą terorą. Į savo pusę patraukę šalies valdovą ir dalį įtakingesnių magnatų, jėzuitai, kaip sakyta, išsirūpino teisę ir 1579 m. įkūrė Vilniaus Akademiją

Religinės kovos greit ėmė reikštis masiniais susidūrimais gatvėse, kruvinomis muštynėmis, padėgimais ir žudynėmis. Reformacija buvo palaužta, tačiau represijos ir kalvinų persekiojimas tęsėsi dar ilgą laiką.

Sufanatintos miesto gyventojų minios ir XVII a. pradžioje dar retkarčiais užpuolė nedavo kalvinų šalininkus. Kunigai 1602 m. mieste kilusį badą ir maro epidemiją skelbė esant bausme už miestiečių nuodėmes. Malonei išmelsti Vilniaus vyskupas Benediktas Vaina įsakė nuo 1604 m. organizuoti didžiules procesijas – eitynes iš Vilniaus į Trakus. 1611 m. maldininkų minia, grįždama iš tokių eitynių, ryžc sinubausiti eretikus. Paneriuose nusiaubusi vieno kalvino namus, nuskubėjo į dabartinę Švietimo gatvę, prie šv. Mykolo bažnyčios, kur buvo kalvirų bendruomenės pastatas. Jame, be keliolikos pasauliečių, buvo užklupti trys kalvinų kunigai. Vieni buvo išmesti iš antro aukšto pro langą, kiti subadyti peiliais arba sumušti lazdomis, o pastatas padegtas. Gaisras siautėjo net dvi paras. Šis įvykis sukretė miestą. Pasipylė priekaištai. Organizatoriai teisinosi, jog žmogžudystės ir gaisras buvę tamsuolių darbas, ir, kad panašūs įvykiai nepasikartotų, reikalavo visus kalvinus išvaryti iš miesto.

Neramumai truko dar ilgai. Po 1639–1640 m. įnirtingų susidūrimų kalvinams buvo įsakyta išsikelti iš miesto. Jie neteko paskutinės vilties laimėti, ypač mirus jų globėjui Vilniaus vaivada Kristupui Radvilai. Jie išsigabeno savo biblioteką į Kėdainius ir ėmė keltis už miesto sienos į kapines, buvusias dab. skvere Komjaunimo gatvėje (priešais „Kronikos“ kino teatrą). Ilgainiui čia pasistatė bažnyčią, ligoninę ir kitus bendruomenės pastatus, bet ramybės dar ilgai neturėjo.

Religinės kovos padarė miestui nemaža žalos, tačiau reformacija turėjo teigiamą poveikį. Be kita ko, ji privertė tiek aukštuosius, tiek žemuosius dvasininkijos sluoksnius mokytis, šviestis. Imta tvirtinti, kad ne tik privilegijuotajam luomui, bet ir prastuomenei reikalingas mokslas (žinoma, religinis). Kaip kitur, taip ir Vilniuje, reformacija paliko ryškius kultūrinius pėdsakus. Jos dėka atsirado aukštoji mokykla, padaugėjo spaustuvių, gausėjo spauda ir pagaliau gimė raštija lietuvių kalba.

SENOJO VILNIAUS KALBOS

Ano meto Lietuvos sostinės Vilniaus kalbinė situacija buvo labai sudėtinga. Ji susiklostė per šimtmečius, ir, norint ją suprasti, reikia susipažinti su tomis istorinėmis aplinkybėmis, kurios ją lėmė. Keliais žodžiais tai nusakyti neįmanoma. Teks šiuo klausimu kiek plačiau pakalbėti, juoba kad tai padės suprasti kalbinę situaciją ir visoje to meto etnografinėje Lietuvoje.

ATNEŠTINĖS KALBOS

Slavų kanceliarinė kalba

Kuriantis valstybei, etnografinėje Lietuvoje ne tik paprasti žmonės, bet ir valdovas bei diduomenė kalbėjo lietuviškai, tik ryšiams su kitais kraštais palaikyti buvo vartojamos svetimos kalbos. Ilgainiui feodalinė Lietuvos valstybei plečiantis ir prie jos prijungus didžiulius rytinių slavų gyvenamus plotus, valdovo raštinėje buvo įvesta tuose plotuose jau iš seno vartota senoji bažnytinė slavų kalba, gerokai atmiešta vietiniais vakarinės rytų slavų dalies kalbiniais elementais. Ilgainiui toji kalba tapo visos valstybės kanceliarine (raštų, ne šnekamąja) kalba.

Viduramžiais daugelyje Europos šalių valstybinė raštų kalba buvo ne tą valstybę sukūrusios tautos kalba, bet kita, tame regione atliekanti tarptautinės kalbos funkciją. Vakarų Europos šalyse tokią funkciją paprastai atlikdavo lotynų kalba. Ir mūsų kaimynų lenkų valstybėje net iki XVI a. vidurio lotynų kalba buvo oficiali raštų kalba, lenkų kalba tam reikalui tada visai nevertota. Tautinės kalbos Vakarų Europoje ėmė plačiau įsigalėti tik nuo reformacijos laikų.

Rytų Europos šalyse tarptautinės kalbos funkcijas anuomet atliko vadinamoji senoji bažnytinė slavų kalba (vartota visų pirma šventikų ir vienuolių), kuri buvo susiformavusi senosios bulgarų kalbos pagrindu dar IX–X a., pakrikštijus pietinius slavus, ir vėliau labai išplitusi rytų krikščionių apeigas priėmusių slavų žemėse bei artimesnių kaimynų kraštuose. Daugiausia ji buvo vartojama Balkanų šalyse (Bulgarijoje, Serbijoje ir kitur), Maskvos kunigaikštystėje ir kitose rytinių slavų šalyse. Tačiau ilgainiui jos vartojimo sfera plito, imta ją vartoti, pvz., net Moldavijoje, kurios gyventojai nebuvo slavų kilmės. Lietuvos valdovai,

išlikę nekrikštyti ir dėl to neturėdami savos rašomosios kalbos, didelės valstybės įvairiakalbiams gyventojams informuoti anuomet ir galėjo vartoti tik šią Rytų Europoje plačiausiai suprantamą raštų kalbą.

Toji kalba atskirose šalyse tuomet gerokai įvairavo, buvo smarkiai atmiešta vietos gyventojų kalbos elementais. Gramatinė jos struktūra, linksnių ir asmenų formos išliko apskritai visur maždaug vienodos, tačiau tas formas imta skirtingai tarti, t. y. jos gavo kitokį vietos slavų šnekamosios kalbos fonetinį apvalkalą. Maskvos kunigaikštystėje ji jau nebebuvo ta pati kalba, kokia buvo LDK priklausiusiose žemėse, Moldavijoje ar Balkanų kraštuose, panašiai kaip anuomet įvairavo ir lotynų kalba Vakarų Europos romaniškuose kraštuose (Italijoje, Prancūzijoje, Ispanijoje ir kitur), kur ją stipriai veikė įvairios vietos žmonių šnekamosios kalbos, kilusios iš tos pačios lotynų kalbos liaudies šnektų. Tiek vienur, tiek kitur oficialiosios raštų kalbės ir artimų vietos šnekamųjų kalbų elementų sąveika buvo labai intensyvi, tie elementai įvairiai py-nėsi, kryžiuosį, ir šiandien nelengva išryškinti tą sudėtingą kalbinių kontaktų procesą.

LDK slaviškoji kanceliarinė kalba formavosi savitai, skirtingai negu, pvz., Maskvos kunigaikštystėje. Ją labai smarkiai veikė anuomet jau diferencijuota vakarinės rytų slavų dalies šnekamoji kalba, iš kurios ilgainiui susiformavo dabartinė baltarusių, iš dalies ukrainų kalba. Chr. Stangas⁸ įrodė, kad pačioje pradžioje, dar Vytauto laikais (ankstesnių tos kanceliarinės kalbos tekstų nėra), jai didelę įtaką darė valstybės pietinės dalies, t. y. Volynės krašto su anuomet svarbiu Lucko centru, vietos žmonių kalba, taigi toji, kuri davė pradžią dabartinei ne baltarusių, bet ukrainų kalbai. Tačiau ilgainiui volynišku (ypač kilusių iš pietinės dalies) elementų ėmė mažėti. XV a. pabaigoje toji kanceliarinė kalba buvo jau palyginti stabili, joje vyravo šiaurės Volynės ir pietų Baltarusijos vietinės kalbos elementai. Dar vėliau, XVI amžiuje, dabartinės Baltarusijos teritorijos kalbiniai elementai ėmė vis labiau įsigalėti, ypač kilę iš tų vietovių, kurios buvo arčiau valstybės sostinės Vilniaus. Nuo XVI a. pabaigos LDK kanceliarinė kalba buvo jau perdėm „subaltarusėjusi“.

Pateko į tą raštų kalbą ir lietuviškų žodžių, pvz., *diaklo* 'duoklė', *doilid* 'dailidė', *bitnik* 'bitininkas', *koimin* 'kaimynas', *primen* 'priemenė', *jevja* 'jauja' ir daug kitų. Nors ne visi ta kalba rašyti dokumentai yra ištirti, bet jau dabar iš jų prirankiota beveik pusė tūkstančio lietuviškų žodžių⁹. Labai menkai teišstudijuoti lietuviški tikriniai vardai, kurių tuose dokumentuose nepaprastai daug.

⁸ Stang Chr. S. Die Westrussische Kanzleisprache des Grossfürstentums Litauen. Oslo, 1935 (Zusammenfassung S. 163).

⁹ Daugiausia čia nuveikė K. Jablonskis. Jo veikale „Lietuviški žodžiai senosios Lietuvos raštinių kalboje“ (Kaunas, 1941) suregistruoti 299 lietuvių kilmės žodžiai. Dar apie 130 yra nepaskelbtuose šios knygos papildymuose, žr. Žukas V. Prof. K. Jablonskio bibliografija. — „Bibliotekininkystės ir bibliografijos klausimai“, 1965, t. IV, p. 190–191.

Lietuvos didikai ir valstybinė aukštuomenė čia aptartą kanceliarinę kalbą ilgainiui ėmė laikyti „sava“. Ja buvo rašomos valstybės aktų knygos bei daromi įvairūs teisiniai įrašai, iš kurių ilgainiui susidarė didžiulis archyvas, vadinamas Lietuvos metrika. Ta kalba buvo parašytas žymus ano meto teisynas – Lietuvos Statutas. Ja sukurti pirmieji istorinio pobūdžio darbai Lietuvoje – metraščiai¹⁰, kuriais buvo skleidžiama Lietuvos tautinė-valstybinė ideologija.

Toji kalba raštu buvo vartojama tiek valstybės centre, tiek provincijoje. Išliko daugybė visokiausių rankraščių, kurių tik dalis paskelbta ir iširta.

Tikslus lietuviškų vardų rašymas verčia manyti, kad nemaža raštininkų, visų pirma etnografinėje Lietuvoje, buvo lietuviai, išmokę tą rašomąją kalbą¹¹.

Tačiau nėra nė mažiausios užuominos, kad anuomet būtų buvęs keliamas reikalas padaryti valstybine rašomąja kalba gimtąją lietuvių kalbą. Vadinasi, svetimos kalbos vartojimas valstybės kanceliarijoje Lietuvos aukštųjų sluoksnių atstovams visai netrukdydavo likti lietuviais, neslopino jų tautinio jausmo. Juk tai tebuvo negyva rašto kalba, panašiai kaip lotynų kalba Lenkijoje. Suprantama, dėl lotyniškos kanceliarijos Lenkijos diduomenė nesuromanėjo ar kitaip nenutauto. Taip pat ir Lietuvos didikai, nepaisant slaviškos kanceliarijos, išliko lietuviai, didžiavosi savo kilme, aukštino Lietuvos valstybę.

Feodalizmo laikais tautą buvo įprasta tapatinti su valdančiais sluoksniais. Liaudis tuomet buvo visai ignoruojama. Valdantieji sluoksniai, sukūrę valstybę, tautą tapatindavo su ta valstybe. Kalbos čia nedaug tebuvo paisoma. Ji tada dar nebuvo laikoma tautos požymiu. Taigi tautos ir kalbos santykiai buvo suprantami kitaip, negu dabar. Visa tai turint galvoje, darosi suprantama ir ano meto „lietuvio“, kaip LDK piliečio, sąvoka. Juk tada didikas ar bajoras, o vėliau ir miestietis, gyvenęs Lietuvos valstybėje, nesvarbu, kuria kalba jis kalbėtų, būdavo vadinamas „lietuviu“. Ilgainiui stiprėjant slavų žemių ryšiai su Lietuva, ir tų žemių aukštesniojo luomo atstovai, rytų apeigų krikščionys, net lietuviškai nemokėję, tapo tokiais pačiais Lietuvos valstybės patriotais „lietuviais“, kaip ir tikrieji lietuviai¹². Ten, kur reikėjo ginti Lietuvos valstybės teises nuo lenkų teritorinių pasikėsimų, jie net karščiau kovojo dėl jų, negu patys tikrieji lietuviai¹³.

Mūsų čia aptartą kanceliarinę kalbą anuomet LDK žmonės oficialiai vadino *rusų kalba*¹⁴, kaip ir slavų žemės, sekant senosios Kijevo Rusios tradicija, buvo vadinamos *rusiškomis*. Maskvos kunigaikštystėje šią kalbą vadino „lietuvių kalba“, traktavo kaip svetimą, ne viską suprato ir iš jos vertė į savąją kalbą. Dabar mokslinėje literatūroje

¹⁰ Vieno iš jų lietuviškas vertimas, atliktas R. Jaso, 1971 m. paskelbtas „Lituanistinės bibliotekos“ serijoje.

¹¹ Plg. Антонович А. К. Язык судебной (актовой) книги каунасского земского суда 1566–1567 г. г. Автореферат. Вильнюс, 1961, с. 16.

¹² Jakubovskis J. Tautybių santykiai Lietuvoje prieš Liublino uniją. Kaunas, 1921, p. 15, 25, 33, 41, 51 ir kt.

¹³ Ten pat, p. 25.

¹⁴ Tai dabar sudaro terminologinę painiavą, nes ją reikia skirti nuo tikrosios rusų kalbos, kuri anuomet formavosi Maskvos kunigaikštystėje, laipsniškai atsikratydama nuo bažnytinės slavų kalbos įtakos.

LDK kanceliarinei kalbai pavadinti vartojami įvairūs terminai, pvz., *vakarinių rusų, senoji baltarusių, lietuvių-rusų, LDK slavų kanceliarinė* ir kt. Tiksliausiai jos prigimtį bei funkciją nusako paskutinis terminas (nepatogus dėl ilgumo), nes juk ši rašomoji kalba buvo sukurta LDK kanceliarijai ir išnyko tada, kai tai kanceliarijai jos nebereikėjo, kai ji buvo pakeista lenkų kalba. Pastaruoju metu plačiausiai (ypač Baltarusijos TSR kalbininkų) vartojamas *senosios baltarusių kalbos* terminas¹⁵.

Tai buvo luominė LDK valstybės aparato kalba. Ja rašyti, matyt, buvo specialiai mokomasi. Atskirais atvejais ją rašė net katalikų dvasininkai, šiaipjau daugiausia vartoję lotynų, vėliau ir lenkų kalbas. Tačiau liaudies masės jos nevartojo.

XVII a. pradžioje Vilniaus miesto aukštieji sluoksniai, suprantamas dalykas, šią kalbą mokėjo ir, reikalui esant, ją vartojo. Be to, Vilniuje, kaip minėta, iš seno buvo atsikėlėlių iš rytinės valstybės dalies, kurie kalbėjo savo kalba, tiksliau, vietinėmis vakarinės rytų slavų dalies ano meto tarmėmis, davusiomis pradžią tada besiformuojančioms baltarusių ir ukrainų kalboms. Taip turėjo kalbėti ir dauguma tų lietuvių kilmės asmenų, kurių protėviai dar prieš oficialų Lietuvos krikštą buvo priėmę rytų apeigų krikščionybę. Toji nemažos miesto gyventojų dalies šnekamoji kalba, žinoma, negalėjo neveikti genetiškai artimos valstybinės kanceliarinės kalbos, laipsniškai virsdama jos šnekamąja forma¹⁶. Tai sudarė prielaidą kanceliarinę kalbą mokėjusiai lietuvių aukštuomenei pereiti prie šnekamosios vietos slavų kalbos. Tačiau kokį laipsnį šis procesas ano meto Vilniuje buvo pasiekęs, duomenų neturime. Visiškai tikėtina, kad vėliau, pereidama prie lenkų kalbos, bent dalis Vilniaus gyventojų jau mokėjo vietinių rytinių slavų kalbą.

Nuo XVI a. vidurio plačiau įsigalint lenkų kalbai, valstybinė kanceliarinė kalba patyrė didelę lenkų kalbos įtaką. Joje ėmė įsigalėti vis daugiau lenkiškų žodžių. Ilgainiui ją vis labiau ėmė stumti iš vartosenos pati lenkų kalba. Tačiau oficialiai valstybinėse raštinėse slavų kanceliarinė kalba buvo panaikinta tik XVII a. pabaigoje (1697 m.). Bet ja parašytų dokumentų vienas kitas pasitaiko net iš XVIII a. antrosios pusės.

Lotynų kalba

Šalia slavų kanceliarinės kalbos, LDK didikai iš seno plačiai vartojo ir lotynų kalbą. Valdovo kanceliarijoje ši net anksčiau buvo įsivesta, negu slavų. Yra išlikę lotyniškų dokumentų, rašytų dar prieš Vytautą,

¹⁵ Jis nėra be priekaištų, nes netiksliai nusako tos kalbos kilmę (iš senosios bažnytinės slavų kalbos, ne baltarusių), raidą (ankstyvuojų laikotarpiu buvo labiau „ukrainiška“, negu „baltarusiška“) ir specifinę paskirtį (LDK kanceliarijos, ne žmonių šnekamoji kalba), ignoruoja faktą, kad dabartinė baltarusių bendrinė kalba ir jos tarmės nėra tiesioginis šios kalbos tęsinys.

¹⁶ Chr. Stangas yra įrodęs, kad lietuvių aukštuomenė anuomet mokėjo taisyklingai tarti specifinius rytinių slavų garsus, žr. Stang Chr. S. *Gh, h in weissrussischen Lehnwörtern im Altlitauischen.* — In: *Studia indoeuropejskie.* Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk, 1974, s. 231–237.

pvz., Gedimino, net Mindaugo laikais. Tuomet daugiausia ši kalba buvo vartojama palaikyti ryšiams su Vakarų šalimis, Romos popiežiumi ir Lenkija.

Po krikšto (1387 m.) lotynų kalba Lietuvoje tapo bažnytinio kulto, bažnytinių raštų bei dokumentų ir mokyklų kalba. Jos plitimą palaikė vis stiprėjantys santykiai su Lenkija, kur ši kalba nuo XII a. atliko oficialios valstybinės raštų kalbos funkcijas.

Daug lietuvių aukštuomenės anuomet važinėdavo studijuoti į Vakarų kraštus (Lenkiją, Vokietiją, Italiją ir kt.), kur aukštosiose mokyklose buvo dėstoma lotyniškai. Dėl to Lietuvoje greit ėmė rasti didikų, gerai mokančių šią kalbą. Karalienė Bona, Žygimanto Senojo žmona, kilimo italė, į savo rūmus Vilniuje buvo parsikvietusi daug lenkų ir italų, persiėmusių humanistinėmis idėjomis ir gerai mokėjusių lotynų kalbą. Visa tai skatino dar platesnę lotynų kalbos vartojimą ano meto aukštuomenėje.

Pramokę lotynų kalbos, lietuviai greit pastebėjo jos panašumą su savo gimtąja kalba, pvz., *ignis* 'ugnis', *vir* 'vyras', *semen* 'sėmenys, sėkla', *rota* 'ratai', *iugum* 'jungas' ir kt. Tokio panašumo jie nematė, lygindami lotynų kalbą su slavų kalbomis. Tai davė impulsą dar XV a. pradžioje atsirasti garsiajai lietuvių kilmės iš romėnų teorijai, labai išpopuliarėjusiai XVI amžiuje. Pagal šią teoriją lietuviai (suprantama, diduomenė) buvo laikomi romėnų, imperatoriaus Nerono laikais tariamai pabėgusių į Pabaltijį, palikuonimis. Buvo sukurta Lietuvos valdovų genealogija, prasidedanti legendiniu pabėgusiųjų romėnų vadu Palemonu¹⁷. Ši teorija Lietuvos didikus darė kilmės atžvilgiu garbingesnius, negu lenkų didikai, kėlė jų ambiciją bei tautinį-valstybinį patriotizmą. Kiek ši teorija buvo anuomet populiari, rodo faktas, jog ja tikėjo net lenkų istorikas J. Dlugošas. Lotynų kalbą Lietuvos didikai ėmė laikyti tikrąja savo protėvių kalba. Pasak jų, ilgainiui ji prastuomenės lūpose buvusi apgadinta, sumenkusi ir virtusi to meto lietuvių kalba. Tokia pažiūra stiprino lotynų kalbos pozicijas Lietuvoje.

Išteigus Vilniuje aukštąją mokyklą, Vakarų kraštų pavyzdžiu joje viskas imta dėstyti lotyniškai. Ši kalba virto aukštuomenės mokslo kalba. Ja buvo rašomi mokslo traktatai. Atsirado lotyniška grožinė ir visuomeninio pobūdžio literatūra, kurioje buvo svarstomi svarbūs ano meto gyvenimo klausimai, reiškiamos pažangios humanistinės idėjos.

Iš svarbesniųjų tos literatūros atstovų pirmiausia minėtinas Mykolas Lietuvis (spėjama, didiko Mykolo Tiškevičiaus slapyvardis), apie 1550 m. parašęs lotyniškai traktatą „Apie totorių, lietuvių ir maskvėnų papročius“¹⁸, kuriame keliamas susirūpinimas valstybės ateitimi, kritikuojamos ano meto visuomenės negerovės. Iš kitų dar minėtini (ne visi jie buvo lietuvių kilmės): Augustinas Rotundas (apie 1520–1582 m.), parašęs nemažą istorinių ir publicistinių darbų (rašė net Lietuvos istoriją, tikšnišliko), išvertęs į lotynų kalbą II Lietuvos Statutą, Mikalojus Husovianas

¹⁷ Plačiau žr. Jurginis J. Legendos apie lietuvių kilmę. V., 1971, p. 13–48.

¹⁸ Lietuviškas Ig. Jonyno vertimas išleistas 1966 m. „Lituanistinės bibliotekos“ serijoje.

(apie 1475–1533 m.), sukūręs poemą apie Lietuvos stumbrą¹⁹, Petras Roizijus (apie 1505–1571 m.), palikęs daug eilėraščių²⁰ ir teisės veikalų, Jonas Radvanas (XVI a. pr.–XVI a. pab.), sukūręs poemą „Radviliada“, kurioje išaukštinamas Lietuvos didikas Mikalojus Radvila²¹, Andrius Volanas (apie 1530–1610 m.), išleidęs Vilniuje pluoštą publicistinių, reformacijos idėjas skleidžiančių raštų, Adomas Šreteris (apie 1525–1572 m.), parašęs poemą apie Nemuno vagos irigavimo darbus²², Albertas Kojelavičius–Vijūkas (1609–1677 m.), parašęs 2 tomų Lietuvos istoriją²³ ir pagaliau vienas iš didžiųjų lotynų poetų viduramžiais Motiejus Sarbievijus (1595–1640 m.), apdainavęs Vilnių, jo apylinkes, Lietuvos gamtą²⁴.

XVI amžiuje lotynų kalbą Lietuvoje imta plačiai vartoti ir valstybinams reikalams. Ji tapo antrąja oficialia valstybine raštų kalba. Net buvo reikalaujama (Mykolas Lietuvis, Augustinas Rotundas ir kt.) ją, kaip „protėvių romėnų kalbą“, įvesti į visas valstybės įstaigas, išstumiant iš ten kanceliarinę slavų kalbą, kuri, esą, būdama svetima, lietuvių nesupažindinanti su garbinga senove, nelavinanti pilietinių dorybių, be to, neturinti nusistovėjusių gramatikos taisyklių ir dėl to kiekvienas galįs aiškinti Lietuvos Statutą, kaip tinkamas.

Lotynų kalbos iškilimas buvo reakcija ne tik prieš kanceliarinę slavų kalbą, bet ir prieš vis labiau anuomet tarp didikų beįsigalinčią lenkų kalbą. Kovoti dėl tariamųjų protėvių kalbos teisių „atgaivinimo“ ano meto lietuvių šviesuomenei atrodė patriotinė pareiga. Pačią lietuvių kalbą padaryti valstybine kalba jiems atrodė netikslinga: juk lietuvių kalba, jų akimis žiūrint, esanti tik sudarkyta lotynų kalba. Jiems atrodė tikslingiau grįžti prie pirmojo šaltinio – lotynų kalbos. Tuo būdu lotynų kalbą Lietuvoje imta laikyti tautine lietuvių kalba²⁵.

Dėl lotynų kalbos teisių kovojo tik negausus būrys, todėl toji kova nedavė rezultatų. Jai pakenkė ir reformacijos sąjūdis, iš esmės nukreiptas prieš lotynų kalbos hegemoniją.

Nepaisant to, anuomet lotynų kalba Lietuvoje buvo gana plačiai vartojama. Ją geriau ar prasčiau mokėjo Vilniuje ir kituose didesniuose miestuose gyvenanti aukštuomenė. Lotyniškai suprantančių bei kalbančių buvo nemaža ir provincijoje. Pavyzdys gali būti Vilkija. Kai Žemaičių vyskupijos vizitatorius Tarkvinijus Pekulas, 1579 m. sukvetęs Vilkijos administraciją bei miestiečius, klausinėjo apie kleboną ir bažnyčios reikalus, paaiškėjo, kad nemaža jų supranta ir kalba lotyniškai, todėl

¹⁹ Lietuviškas B. Kazlausko vertimas paskelbtas 1963 m. tęstinio leidinio „Literatūra“ VI tome.

²⁰ Juos aptarė 1965 m. M. Ročka „Literatūros“ VIII tome, pateikdamas proza verstas nedideles ištraukas.

²¹ Šią poemą 1965 m. aptarė B. Kazlauskas „Literatūros“ VIII tome, pateikdamas dideles eiliuotas ištraukas lietuvių kalba.

²² Lietuviškas B. Kazlausko vertimas paskelbtas „Mūsų gamtoje“, 1969, Nr. 10.

²³ Į lietuvių kalbą išvertė L. Valkūnas (rengiama spaudai).

²⁴ Lietuviškas jo eilių rinkinys (vertė A. Žukauskas) „Miškų žaidimai“ pasirodė 1958 m.

²⁵ Valstybės vieningumo sumetimais net buvo pradėta skelbti, kad romėniškos kilmės esą ir Lietuvai priklausančių slavų žemių didikai, tik jie ilgainiui atsiskyrė nuo lietuvių, priimdami „klaidingą“ tikėjimą.

nereikėję vertėjo²⁶. Matyt, anuomet lotyniškai gana gerai būdavo išmokstama prie bažnyčių esančiose mokyklose.

Vis dėlto ir lotynų kalba, panašiai kaip slavų kanceliarinė kalba, liudžiai buvo neprieinama. Šnekamoji kalba namuose ji niekada Lietuvoje nebuvo. Ją tam tikrais atvejais vartojo, daugiausia raštu, vien tik privileijuoti sluoksniai ir iš dalies miestiečiai.

Lenkų kalba

Su lenkų kalba senojo Vilniaus gyventojai susidūrė vėliau, negu su kanceliarine slavų arba lotynų kalbomis. Iki krikšto čia, kaip ir visoje etnografinėje Lietuvoje, ji nebuvo vartojama, išskyrus belaisvius lenkus, kurių, tiesa, būdavo parsivaroma nemaža. Vien tik Gediminas, ištekindamas dukterį Aldoną už Lenkijos karalaičio Kazimiero, paleido net 24 tūkstančius lenkų belaisvių. Bet naivu būtų manyti, kad lenkų kalba Vilniuje paplito iš belaisvių, nors tokių aiškinimų praeityje ir yra buvę.

Lenkų kalbos atsiradimas Vilniuje, kaip ir kitur Lietuvoje, iš tikrųjų yra susijęs su Lietuvos krikštu ir vėliau abiejų valstybių suartėjimu.

Didelį vaidmenį, lenkindami miestą ir visą kraštą, yra suvaidinę lenkų kunigai.

Krikštijami lietuviai atvykusių lenkų kunigų, nemokančių lietuviškai, nesuprato. Net praėjus 26 metams, krikštijant žemaičius, amžininko J. Dluogošo liudijimu, dar nė vienas iš lenkų dvasininkų, atvykusių kartu su Jogaila, nemokėjęs lietuviškai, todėl pats karalius (M. Strijkovskio teigimu, kartu su Vytautu) mokęs žmones poterių ir krikščionių tikėjimo²⁷.

Po krikšto, įkūrus Vilniaus ir Žemaičių vyskupystes, pastatytose pirmosiose bažnyčiose išiseimininkavo bemaž vien tik lenkai. Jie nesistengė pramokti lietuviškai. Net po pusantro šimto metų nuo krikšto Vilniaus vyskupystės statute buvo nustatyta, kad lietuvių vaikai turi būti krikštijami lotyniškai, nes, kaip sakoma tame statute, „labai dažnai kunigas jos (lietuvių kalbos) nemoka“²⁸. Bet Palenkėje tuomet lenkų vaikai buvo krikštijami lenkiškai, o ne lotyniškai²⁹.

Kad lietuvių kalba ir vėliau lenkų kunigų buvo ignoruojama, rodo jėzuitų įkurdinimo aprašymas (1619 m.), kuriame sakoma: „Ne tik kaimo parapijose nebuvo nė vieno (dvasininko), mokančio lietuvių kalbą, bet net ir pačioje sostinėje Vilniuje ... prieš jėzuitų atvykimą nebuvo galima rasti nė vieno, kuris sugebėtų ta kalba sakyti pamokslus“³⁰. Tai, žinoma, kiek perdėta, bet tokių atsiliepimų apie dvasininkų nemokėji-

²⁶ Lebedys J. Mikalojus Daukša. V., 1963, p. 81.

²⁷ Długosz J. Opera omnia. Cura A. Przewdziecki, vol. XII. Cracoviae. 1876, s. 466–467.

²⁸ Lietuvos TSR istorijos šaltiniai, t. I. V., 1955, p. 165.

²⁹ Jablonskis K. Lietuvių kultūra ir jos veikėjai. V., 1973, p. 40 (= Senoji lietuviška knyga. Kaunas, 1947, p. 102).

³⁰ Lebedys J. Mikalojus Daukša, p. 21.

mą kalbėti lietuviškai yra daug. Visa tai rodo, kad lenkų kunigams iš tikrųjų nedaug terūpėjo skleisti lietuviškai kalbančiai liaudžiai krikščionybės dogmas. Jie tenkinosi tik formaliai liaudį apkrikštiję. Į savo „apaštališkas“ pareigas, nemokėdami vietos žmonių kalbos, daugelis žiūrėjo pro pirštus, siekė asmeninių pajamų ir dirbo dėl Lietuvos pajungimo Lenkijos valstybei, vesdami lietuvius ne tiek į „dangaus“, kiek į Lenkijos karalystę.

Lietuvos katalikų bažnyčia administraciniu požiūriu priklausė Lenkijos bažnyčiai. Lenkija stengėsi išplėsti savo bažnyčios galvos (primo) Gniezdo arkivyskupo-metropolito veikimo sferą Vilniaus ir Žemaičių vyskupystėse ir tuo būdu per bažnyčią užsitikrinti politinę įtaką Lietuvoje. Tai nesiderino su Lietuvos valstybės interesais. Jau Vytautas ir jo didikai po krikščionybės įvedimo siekė įkurti Lietuvoje atskirą arkivyskupystę-metropoliją. Tačiau tas projektas nebuvo įgyvendintas, ir Lietuvos katalikų bažnyčia liko pavaldi Lenkijos aukštajai bažnytinei hierarchijai. O tai sudarė vieną iš svarbiausių būsimojo Lietuvos lenkinimo prielaidų.

Iki XVI a. lenkų kalbai plisti Vilniuje ir apskritai Lietuvoje dar nebuvo sąlygų. Iš Lenkijos atvykusių žmonių tuomet buvo visai nedaug. Lenkų feodalams nebuvo leidžiama Lietuvoje įsigyti žemių, gauti aukštesnių valstybinių pareigų. Jie buvo traktuojami kaip svetimšaliai⁸¹. Be to, ir pati lenkų kalba anuomet Lenkijoje dar teturėjo tik ribotą vartojimo sferą. Iki XVI a. vidurio, kaip jau minėta, oficiali valstybinė ir literatūros kalba ten buvo ne lenkų, bet lotynų kalba.

Padėtis ėmė keistis XVI amžiuje, ypač jam įpusėjus. Lenkų kalba pačioje Lenkijoje laipsniškai pradėjo išgalėti, pakirsdama lotynų kalbos, kaip oficialiosios valstybinės kalbos, pozicijas. Lemiamą reikšmę čia turėjo reformacijos sąjūdis ir apskritai renesansas, tiek Lenkijoje, tiek kituose Europos kraštuose iškėlęs gimtosios kalbos vaidmenį.

Lietuvos ir Lenkijos valstybės XVI a. viduryje labai smartėjo. Atsirado vis daugiau bendrų politinių interesų. Intensyvėjo prekybiniai ir kitokie ryšiai. Lietuvos aukštuomenė pradėjo vis daugiau susidurti su lenkų kalba.

Lenkų kalbos vartojimas Vilniuje prasidėjo nuo valdovo rūmų. Lietuvos didieji kunigaikščiai, tapę Lenkijos karaliais, dažniausiai gyvendavo Krokuvoje, tik kartais atvykdavo į Vilnių. Jų rūmai bei visa aplinka buvo lenkiška. Valdovo artimieji didikai norom nenorom turėjo mokytis lenkų kalbos. Tai jiems, mokėjusiems kanceliarinę slavų kalbą, nebuvo sunku.

Ypač išpopuliarėjo lenkų kalba Vilniuje 1544–1548 m., kada čia apsigyveno Žygimantas Augustas su savo labai puošniu lenkišku dvaru. Tuomet daugelis Lietuvos magnatų gerai pramoko lenkų kalbos ir ėmė ją plačiau vartoti.

Labai lenkų kalbos pozicijos Lietuvoje sustiprėjo po 1569 m. Liublino unijos. Bendri valstybės reikalai, bendras senatas ir seimas, giminy-

⁸¹ Ochmański J. Historia Litwy. Wrocław-Warszawa-Kraków, 1967, s. 114.

tės ryšiai su lenkų feodalais vertė Lietuvos didikus mokėti ir vartoti lenkų kalbą. Be to, veikė aukštų dvasininkų lenkų pavyzdys. Iki 1582 m. Lietuvoje nebuvo įstaigų dvasininkams rengti, dvasininkija buvo bemaž ištusiai lenkiška.

Laikui bėgant, didikai ėmė lenkų kalbą vartoti netgi namuose. Tačiau jie ir toliau išliko karšti Lietuvos valstybės patriotai, atkakliai gynė jos savarankiškumą nuo Lenkijos užmačių. Kalba jų akyse nebuvo tautos, anuomet tapatintos su valstybe, požymis. Jie kalbėjo lenkiškai, rašė tradicine kanceliarine slavų kalba arba lotyniškai, vėliau ir lenkiškai, bet save laikė lietuviais. Atsidūrę Lenkijoje, ilgėdavosi Lietuvos³².

Lenkiškai kalbantis didikas, vėliau ir bajoras, pavadintas lenku, anuomet įsižeisdavo ir atsikirsdavo esąs lietuvis. Būdingas pavyzdys – turtingiausias ir įtakingiausias XVI a. vidurio Lietuvos didikas, Vilniaus vaivada ir valstybės kancleris Mikalojus Radvila Juodasis (1515–1565 m.), didelis Lietuvos valstybės savarankiškumo gynėjas ir kovotojas su lenkiškąja unijos koncepcija. Jis buvo vedęs lenko didiko dukterį, namuose kalbėjo lenkiškai, šia kalba daugiausia susirašinėjo ir ją laikė savąja kalba³³.

Bajorų, ypač smulkiųjų, masės prie lenkų kalbos perėjo daug lėčiau, negu turtingieji didikai. Ne tik XVI amžiuje, bet ir vėliau dar bent 2–3 šimtmečius lietuvių kalba tebebuvo smulkiųjų bajorų gimtoji kalba, nors ano meto gyvenimo sąlygos vertė ir juos mokėti bei vis dažniau vartoti lenkų kalbą, ypač tuos, kurie norėjo pirmauti. Nuo XVI a. pabaigos be lenkų kalbos praktiškai nebuvo įmanoma padaryti jokios valstybinės-tarnybinės karjeros. Palaužę stambiųjų magnatų vienvaldystę ir susilyginę su Lenkijos bajorais politinėmis teisėmis, Lietuvos bajorai stengėsi taip pat prilygti jiems ir savo kalba. Be to, vartodami lenkų kalbą, jie griežčiau skyrėsi nuo anuomet beteisių liaudies masių, tuo pabrėždami savo klasinę padėtį.

Taip vis didėjo privilegijuoto luomo atsiskyrimas nuo savo etninio kamieno – lietuvių liaudies. Jos kultūroje anuomet Lietuvos feodalai neižiūrėjo sau naudingų vertybių, vis mažiau ja rėmėsi, dairydamiės į svečias šalis. Labiausiai juos traukė šlėktiška prasidėjusio lenkų atgimimo „aukso amžiaus“ kultūra bei ideologija, ir visų pirma stambioji bajorija neužiomis prie jos šliejosi. Praktiškai, žinoma, privilegijuotasis luomas, ypač smulkioji bajorija, dar ilgą laiką liko dvikalbė. Jos lenkų kalba turėjo būti sunkte persunkta lituanizmu.

Reformacijos sąjūdis, iškeldamas į pirmą vietą gimtosios kalbos vartojimo ir tautinės bažnyčios klausimą, kitose Europos šalyse – ir pačioje Lenkijoje – turėjo lemiamą reikšmę nacionalinės kalbos įsigalėjimui ir tautinės kultūros raidai. Lietuvoje, priešingai, jis dar labiau pagreitino aukštuomenės perėjimą prie lenkų kalbos, nes čia tuomet nemaža diduomenės dalis savąja kalba jau laikė lenkų kalbą ir kovojo dėl jos teisių. Ne tik iš seno lenkiškoje katalikų bažnyčioje, bet ir reformatų sinode nusverdavo jėgos, gravituojančios į lenkų kultūrą³⁴.

³² Tai buvo būdinga ir lietuviškos kilmės Lenkijos valdovams. Sakoma, jog Jogaila nepraleisdavęs menkiausios progos vykti į Lietuvą „atsigaivinti“.

³³ Dundulis B. Lietuvos užsienio politika XVI a. V., 1971, p. 48.

³⁴ Plačiau žr. Lukšaitė I. Apilietuviškų reformatų knygų plitimą Lietuvoje XVII a. – „Kraštotyra“, 1970, p. 48–49.

Antai Lietuvoje reformatai daug daugiau išleido knygų lenkų kalba, negu lietuvių. Lietuvos aukštuomenė aktyviai dalyvavo lenkiškų knygų rengimo bei leidimo darbuose ne tik Lietuvoje, bet ir pačioje Lenkijoje. Juk du pirmieji lenkiški biblijos leidimai, vadinamieji Brastos (1563 m.) ir Gdansko (1632 m.), buvo išspausdinti Lietuvos didikų Radvilų lėšomis³⁵.

Nuo XVI a. vidurio lenkų kalbą imta vis plačiau vartoti valstybiniuose bei šiaip jau visuomeninio pobūdžio raštuose šalia iki tol vyravusių tradicinės kanceliarinės slavų ir lotynų kalbų. Bet ir lenkiškai, kaip anksčiau lotyniškai ar kanceliarine slavų kalba parašytuose raštuose, tebereiškiamas tasai pats Lietuvos feodalų valstybinis patriotizmas, nukreiptas prieš Lenkijos užmačias inkorporuoti Lietuvos valstybę į Lenkijos sudėtį. Šiuo požiūriu būdinga 1564 m. pasirodžiusi knyga „Pasikalbėjimas lenko su lietuviu“ („Rozmowa Polaka z Litwinem“ – manoma, parašyta A. Rotundo), kurioje atkakliai ginamas Lietuvos valstybinis savarankiškumas, skleidžiamos feodalinių viršūnių antiunijinės nuotaikos.

Lenkų kalba Lietuvos raštuose ilgainiui vis labiau plito. Tai rodo kad ir trečiojo Lietuvos Statuto leidimai: pirmasis pasirodė 1588 m. kanceliarine slavų kalba, o vėlesni (1614, 1619 m. ir kt.) jau lenkų kalba. Tačiau oficialiai valstybine kalba Lietuvoje lenkų kalba buvo pripažinta tik gerokai vėliau, XVII a. pabaigoje (1697 m.).

Vilniaus mieste XVI a. pradžioje lenkiškai kalbančių gyventojų dar, matyt, buvo visai nedaug. Parapinėje šv. Jono bažnyčioje iki tol pamokslai miestiečiams greičiausiai buvo sakomi tik lietuviškai; lenkiški pamokslai šalia lietuviškų toje bažnyčioje imti sakyti apie 1521 metus³⁶.

Tačiau XVI a. pabaigoje ir XVII a. pradžioje lenkų kalbos jau buvo pramokusi, reikia manyti, nemaža miestiečių dalis, visų pirma tie, kurie seniau buvo atsikėlę iš LDK priklausiusių slavų žemių arba vartojo jų kalbą. Ir nemaža dalis lietuvių kilmės aukštuomenės tada jau greičiausia kalbėjo lenkiškai arba buvo dvikalbė. Tik platieji bajorijos, ypač smulkiosios, sluoksniai, matyt, dar lenkiškai nemokėjo arba menkai mokėjo. Tokią padėtį aprašė M. Daukša. Savo 1599 m. Vilniuje išleistos postilės garsiojoje prakalboje „į malonųjį skaitytoją“ jis lenkiškai kreipėsi ne į liaudį (toji tada buvo beraštė), bet į tuos aukštesniojo luomo narius, kurie turėjo liaudį mokyti. Konstatavęs, kad „retas kuris iš mūsų (atseit, aukštuomenės. – Z. Z.), ypač prakilnesniųjų (turima galvoje ano meto aristokratijos „grietinėle“. – Z. Z.), nemoka lenkų kalbos ir negali skaityti lenkiškai rašytų pamokslų“, čia pat savo mintį patikslino, turėdamas galvoje lenkiškai dar neišmokčius smulkiosios bajorijos sluoksnius: „tačiau, mano manymu, daugiausia yra tokių, kurie lenkų kalbos nesupranta arba nekiek jos temoka“.

³⁵ Ten pat.

³⁶ Jablonskis K. Lietuvių kultūra ir jos veikėjai, p. 38–39; Ochmański J. Litewski ruch narodowo-kulturalny w XIX wieku (do 1890 r.). Białystok, 1965, s. 55.

Vilniaus miesto prastuomenė tada, bent namuose, dar tebekalbėjo lietuviškai, išskyrus tuos asmenis, kurie buvo arčiau susiję su lenkiškąja bažnyčia ar nutautusių didikų rūmais.

Kad tuo metu šiuo atžvilgiu būta didelio skirtumo tarp privilegijuotojo luomo ir plačiųjų gyventojų sluoksnių, aiškiai rodo šioje knygoje nagrinėjamų šv. Jono bažnyčios XVII a. pradžios santuokos ir krikšto metrikų skirtingas asmenvardžių sulenkinimo laipsnis, žr. p. 116–117. Tai rodo ir Vilniaus miesto šnekamosios lietuvių kalbos pagrindu parašytų XVII a. pradžios raštų kalbos analizė. Tų raštų kalbos duomenys, tiesiog atspindi šnekamąją miesto kalbą, polonizmų beveik neturi. Bet tuose jos elementuose, kurie priklauso knyginiam, ypač religinių raštų (kulto) stiliui, polonizmų tiesiog knibždėte knibžda; be to, nemažą polonizmų dalį sudaro tokie, kurie vėliau į lietuvių kalbą neįėjo. Vadinasi, tekstus rašę dvasininkai, atstovaujantys miesto kilmingajai visuomenei, turėjo būti veikiami stiprios lenkų kultūrinės ir kalbinės įtakos, ko negalima pasakyti apie plačiąsias gyventojų mases, kurių kalba tuomet tebuvo tik visai nežymiai paveikta lenkų įtakos³⁷.

Nurodytas ryškus polonizmų vartojimo tekstų kalboje skirtumas matyti, apskritai, visą XVII amžių, bet ypač būdingas pirmajai jo pusei. Į XVII a. pabaigą Vilniaus lietuvių aukštuomenės polonizacijos procesas, matyt, tapo labai intensyvus. Tai rodo faktas, jog XVIII a. viduryje tekstai, kuriuose būtų remiamasi Vilniaus miesto šnekamąja kalba, visai išnyksta. Matyt, tuomet jau nebebuvo išsilavinusių žmonių, sugėbančių tęsti raštų tradiciją vietos kalba. Toliau mieste tenkintasi tekstais, parašytais artimu „viduriniu“ raštų kalbos variantu, iki tol daugiausia vartotu Žemaičių vyskupystėje.

Su lenkų kalba Vilniaus lietuvių aukštuomenė ilgainiai neišvengiamai perėmė ir lenkišką kultūrą bei lenkų nacijos siekimus, XVIII–XIX a. sukurdama Vilniuje vieną iš svarbiausių lenkų kultūros ir mokslo židinių, įnešdama didelį indėlį į lenkų tautos kultūrinį lobyną.

Nutautusi aukštuomenė vėliau pradėjo intensyviai lenkinti žemesniuosius miesto gyventojų sluoksnius. Prastuoliai žmonės buvo priversti mokytis lenkų kalbos, kad juos suprastų protėvių kalbą pamiršę ponai. Greit lietuvių kalba buvo išstumta iš daugelio Vilniaus bažnyčių, 1737 m. liautasi sakyti lietuviškus pamokslus šv. Jono bažnyčioje³⁸.

Lenkų kalbos propagavimo tikslams buvo panaudojama ir mokykla. Jai anuomet keltas uždavinys suvienodinti šalies nacionalinį skirtumą: sulieti lietuvių mases su nutautusia aukštuomene į vieną – lenkų – naciją vienos kalbos ir kultūros pagrindu³⁹. Žlugus Lietuvos-Lenkijos valstybei, Lietuvoje oficialia krašto kalba jau buvo laikoma ne lietuvių, bet lenkų kalba.

Lietuviškai kalbančių varguomenę Vilniaus mieste labai sumažino XVII a. pabaigos–XVIII amžiaus negandos: karai, badas, maras. Iki XIX a. vidurio buvusiose dar gana lietuviškose Vilniaus apylinkėse, kurios lietuvišku elementu iki tol gavin-

³⁷ Зинкявичюс З. К вопросу о литовско-польских языковых контактах по данным антропонимии г. Вильнюс начала XVII в. — В кн.: Балто-славянские исследования. М., 1974, с. 136–144.

³⁸ „Vilniaus miesto istorijoje“ (V., 1968) neteisingai teigiama, kad jie sakyti tik iki XVI a. pabaigos (p. 57).

³⁹ Lukšienė M. Lietuvos švietimo istorijos bruožai XIX a. pirmojoje pusėje („Pedagogikos darbai“, t. IV). Kaunas, 1970, p. 25, 27, 28, 95 tt, 139 tt.

davo jau gerokai sulenktą miestą, šio amžiaus pabaigoje ėmė rasti ištisi lenkiškai ir baltarusiškai kalbančiųjų plotai. Įsisiūbavusio perėjimo prie svetimos kalbos čia nebepajėgė sulaikyti nė XIX a. pabaigoje prasidėjęs nacionalinio lietuvių išsivadavimo sąjūdis. Pažymėtina, kad jokio etninio šio krašto gyventojų pasikeitimo iš viso niekada nėra buvę: pakito tik žmonių kalba.

Lenkų mokslininkė H. Turska, tarp I ir II pasaulinių karų tyrinėjusi lenkų kalbos atsiradimo Vilniaus krašte istoriją, priėjo išvadą, kad Vilniaus apylinkių kaimuose lietuvių kalba intensyviai pradėjusi nykti tik nuo XIX a. trečiojo ketvirčio⁴⁰. Lenkų kalbos pozicijos Vilniaus mieste galutinai buvo įtvirtintos, kai po I pasaulinio karo ponų Lenkija okupavo Vilniaus kraštą ir jį prijungė prie Lenkijos.

Bet visa tai vyko gerokai vėliau. XVII a. pradžioje dar ne tik Vilniaus apylinkėse, bet ir pačiame mieste lietuvių kalba skambėjo plačiai.

Vokiečių, totorių ir kitų mažumų kalbos

Be aptartų atneštinių kalbų, XVII a. pradžioje Vilniaus mieste galima buvo išgirsti kalbant dar vokiškai, žydiškai, totoriškai ir kai kuriais kitomis kalbomis.

Vokiečių kalba, šalia lotynų, jau anksčiau kartais būdavo vartojama Lietuvos valstybėje oficialiesiems diplomatiniais raštams, siunčiamiems Ordinui. Vilniuje anksti apsigyveno nemaža vokiečių amatininkų ir pirklių. Juos kvietėsi dar Gediminas ir kiti Lietuvos valdovai. Dabartinė Muziejaus gatvė anuomet buvo vadinama Vokiečių gatve, matyt, joje tada gyveno daugiausia vokiečiai. XVI–XVII a. buvo vokiečių ir aukštų miesto pareigūnų, net horodničių ir burmistrų. Būta įtakingų ir turtingų vokiečių šeimų, pvz., XVI a. Hozijų šeima, atsikėlusį iš Elzaso. Tarp Vilniaus magistrato aktų pasitaiko vienas kitas rašytas vokiečių kalba.

Anksti Vilniuje pradėjo apsigyventi ir žydai. Jų būta jau tarp Gedimino parsikviestų amatininkų ir pirklių. Vėliau atsikėlė daugiau. Vis dėlto dar ir XVII a. pradžioje Vilniuje žydų buvo palyginti nedaug⁴¹. Jie tuomet greičiausiai jau kalbėjo žydiškai (jidiš) – kalba, susiformavusia vokiečių kalbos pagrindu.

Dar XIV a., ryšium su sąmyšiais Aukso Ordoje ir Vytauto sąjunga su Tochtamišu, į Vilnių atsikėlė kiek totorių. Daugiau jų buvo atsivaryta po 1397 m. mūšio. Kilmingieji totoriai buvo apgyvendinti Vilniaus apylinkėse tomis pat teisėmis, kaip lietuvių bajorai. Nekilmingieji totoriai turėjo saugoti miesto prieigas, vertėsi sodininkyste bei daržininkyste, dirbo vežikais ar tarnavo pas turtingus miestiečius. Jų kaime-

⁴⁰ Turska H. Powstanie polskich obszarów językowych na Wileńszczyźnie. Wilno, 1939, s. 33 ir kt. Ji teigia, kad tyrinėjimo metu seniausios kartos žmonės vieni geriau, kiti prasciau dar mokėję kalbėti lietuviškai. Apie Vilniaus apylinkių lenkinimą dar žr. Vidugiris A. Kalbų sąveikos klausimu. – Kn.: Dubingiai (Lietuvos TSR paminklų apsaugos ir kraštotyros draugijos leidinys). V., 1971, p. 235–253.

⁴¹ Plačiau apie žydus Lietuvoje ir jų kalbos santykius su lietuvių kalba žr. Lemchenas Ch. Lietuvių kalbos įtaka Lietuvos žydų tarmei. Lietuviškieji skoliniai. V., 1970.

lis, virtęs gatve, vėliau pavadinta jų vardu, liko už miesto sienos. Savo kalbą totoriai gana greit pamiršo. XVII a. pradžioje greičiausiai tik dalis iš jų temokėjo totoriškai.

Vytautas XIV a. pabaigoje kartu su totoriais iš Krymo į Lietuvą buvo atvežęs nemažą karaimų. Daugiausia jų apgyvendino Trakuose. Vėliau kiek (nedaug) jų atsirado ir Vilniuje. Karaimai, priešingai negu totoriai, išlaikė savo kalbą, kuri yra gimininga totorių kalbai.

Vilniuje XVII a. pradžioje gyveno dar šiek tiek ir kitų tautybių žmonių, gal būt, vartojusių savąsias kalbas. Tačiau visos šios kalbos buvo tik nežymių tautinių mažumų kalbos. Jos anuomet ne plito, bet, priešingai, nyko.

LIETUVIŲ KALBA IR LAIPSNIŠKAS JOS IŠSTŪMIMAS IŠ MIESTO VIEŠOJO GYVENIMO

Krikštijamos Lietuvos etnografinis plotas buvo daug didesnis, negu šiandien. Lietuviai vieni anuomet Rytų Europoje buvo išlikę pagonys. Lietuvos valstybės rytuose gyvenantys slavai jau seniai buvo apkrikštyti rytų bažnyčios apeigomis. Taigi, visame tame plote, kur krikštijant buvo pastatytos katalikų bažnyčios, tada gyveno lietuviai ir turėjo būti kalbama lietuviškai⁴². Be to, lietuvių kalbą vartojo ir už etnografinės Lietuvos ribų buvę valstybės pareigūnai lietuviai, daugiausia didikai ir žemių valdytojai, taip pat karinių įgulų nariai, J. Ochmansko žodžiais tariant, ten sudarę „viešpataujančią bei privilegijuotą sluoksnį“⁴³.

Lietuvių kalba anuomet nebuvo tiktai namų bei privataus gyvenimo kalba. Ji buvo vartojama ir viešajame valstybės gyvenime⁴⁴, bet tiktai kaip šnekamoji, o ne rašto kalba. Kuriantis valstybei, iš pradžių vidaus gyvenime galima buvo daug kur apsieiti be raštų. Ir vėliau lietuvių kalba turėjo būti sprendžiami valstybės reikalai Ponų Taryboje. Yra žinių apie jos vartojimą net diplomatinuose pasitarimuose su kitų valstybių atstovais. Antai Gdansko pasiuntinių ataskaitoje apie Vilniuje 1492 m. įvykusias derybas su didžiuoju kunigaikščiu Kazimieru ir jo didikais rašoma, kad buvę daug tariamasi ir lenkiškai, ir lietuviškai, ir rusiškai⁴⁵.

⁴² Vieną bažnyčią Jogaila pastatė Obolcuose (tarp Oršos ir Vitebsko), toli nuo dabartinės etnografinės Lietuvos. Dokumentų asmenvardžiai ir vietovardžiai neabejotinai rodo, kad anuomet Obolcų apylinkės buvo lietuvių gyvenamos (Ochmański J. *Ludność litewska we włości Obolce na Białorusi wschodniej w XIV–XVI wieku*. – „Acta Baltico-Slavica“, 1967, t. V, s. 147–158), tik dėl tų lietuvių kilmės tyrinėtojai nesutaria: J. Ochmanskis (ten pat, p. 157) mano juos buvus išlikusia iš seno lietuviška baltų nuolauža, A. Nepokupnas (Непокупний А. До балто-східнослов'янських мовно-етнографічних та етнічних взаємин, – „Мовознавство“, 1969, № 3, с. 27.) linkęs laikyti vėlesniais atsikėlėliais.

⁴³ Ochmański J. *Litewski ruch...*, s. 47.

⁴⁴ Jablonskis K. *Lietuvių kultūra ir jos veikėjai*, p. 36–41; Lebedys J. *Mikalojus Daukša*, p. 16–19; Ochmański J. *Litewski ruch...*, s. 49–50; Dundulis B. *Lietuvos užsienio politika XVI a.*, p. 43–44.

⁴⁵ Jablonskis K. *Lietuvių kultūra ir jos veikėjai*, p. 37.

Su valdžios potvarkiais, paskelbtais kanceliarine slavų kalba, lietuvių bajorai anuomet turėjo būti supažindinami lietuviškai⁴⁶. Teismo procesai etnografinėje Lietuvoje vyko lietuvių kalba, nes jokiam anometo dokumente nėra nė mažiausios užuominos, kad prie kurio nors teismo ar srities valdytojo įstaigos būtų buvęs vertėjas. Rytų Prūsijoje tokie vertėjai tada buvo, nes ten įstaigų kalba buvo ne lietuvių, bet vokiečių. Liaudis anuomet tiek vienur, tiek kitur kitų kalbų, išskyrus lietuvių, nemokėjo. Vadinasi, LDK teisėjai ir raštininkai buvo lietuviai arba suprato lietuviškai, tik pagal įsigalėjusią tvarką protokolus rašė kanceliarine slavų kalba, vėliau lenkiškai⁴⁷. Kartais atskiros teismų priesaikos būdavo įrašomos ir lietuviškai. Tiesa, tokių išliko tik pradedant XVII a. pradžia (1624 m.), bet jų kalba rodo, kad formulavimai paveldėti iš daug ankstesnių laikų.

Lietuvių kalbos, kaip anuomet valdančiojo valstybės sluoksniu šnekamosios kalbos, reikšmę rodo ir lietuviškos kilmės valdinė-juridinė terminologija LDK kanceliarinėje slavų ir vėliau vietos lenkų kalbose⁴⁸.

Po krikšto turėjo atsirasti šiek tiek ir religinių tekstų lietuvių kalba. Juk bažnytinėje praktikoje be poterių, maldų ir giesmių nebuvo įmanoma išsiversti. Žmonės negalėjo išlaikyti visko atmintyje be jokių užrašų. Mokytų lietuvių, galėjusių anuomet parengti pirmuosius lietuviškus tekstus, buvo nemaža⁴⁹. Vėliau pasirodžiusiose lietuviškose knygose, ypač M. Mažvydo katekizme, aptinkama archaiškų poterių ir šiaip jau maldų formulių, tradicijos keliu perduotų iš anų laikų⁵⁰. Vis dėlto bent iki XV a. pabaigos daug lietuviškų religinių tekstų būti negalėjo. Juk ir Lenkijoje, kur krikščionybė buvo priimta gerokai anksčiau, viduramžiais lenkiškų tekstų būta visai nedaug.

Yra žinių, kad XV a. pabaigoje ir XVI a. pirmojoje pusėje lietuvių kalba, kaip šnekamoji, buvo dar plačiai vartojama visų lietuvių – ir didikų, ir eilinių bajorų, ir Vilniaus bei kitų miestų gyventojų. Antai lenkiškoje aplinkoje išaugintą Jogailos sūnų Kazimierą, kuris mažametis buvo parsikviestas iš Krokuvos į Vilnių ir čia iškilmingai paskelbtas didžiuoju kunigaikščiu (viešpatavo 1440–1492 m.), Lietuvos didikai specialiai mokė lietuvių kalbos ir papročių⁵¹. Didikų bažnytiniam poreikiams tenkinti anuomet pranciškonų vienuolynas Vilniuje laikė lietuviškai mokančių pamokslininkų ir išpažinties klausytojų⁵². Iš vidutiniųjų bajorų kilęs Abraomas Kulvietis (tėvai turėjo dvarus apie Kul-

⁴⁶ Ochmański J. Litewski ruch..., s. 49; Dundulis B. Lietuvos užsienio politika XVI a., p. 44.

⁴⁷ Jablonskis K. Lietuvių kultūra ir jos veikėjai, p. 36–38.

⁴⁸ Tai aiškiai matyti iš K. Jablonskio knygos „Lietuviški žodžiai senosios Lietuvos raštinių kalboje“ (Kaunas, 1941).

⁴⁹ Lebedys J. Lituanistikos baruose, t. I. V., 1972, p. 22–23 (= „Bibliotekininkystės ir bibliografijos klausimai“, 1963, t. III, p. 110).

⁵⁰ Stang Chr. S. Die Sprache des litauischen Katechismus von Mažvydas. Oslo, 1929, S. 176–179.

⁵¹ Długosz J. Min. veik., t. XIII, p. 659; Strijkowski M. Kronika Polska, Litewska, Żmódzka i wszystkiej Rusi. t. II, Warszawa, 1846, s. 207–208.

² Jablonskis K. Lietuvių kultūra ir jos veikėjai, p. 41.

vą, Ariogalą, Vilnių), labai išsilavinęs ir mokytas žmogus (profesorius Karaliaučiaus universitete), mirdamas 1545 m. Lietuvoje prašė susirinkusių savo artimųjų, žinoma, bajorų, kad giedotų lietuviškai giesmes, kurias pats į lietuvių kalbą buvo išvertęs⁵³. Taigi diduomenė tuomet kalbos požiūriu dar nebuvo pastebimiau nutolusi nuo liaudies masių.

Oficialų lietuvių kalbos vartojimą Vilniuje XVI a. viduryje rodo 1552 m. Žygimanto Augusto patvirtintas miesto magistrato nutarimas dėl rinkliavų, kuriame pabrėžiama, jog „iššaukimas, arba aktavimas, turi būti per lovininkus paskelbtas lenkiškai ir lietuviškai, ir rusiškai, kad visi, kurie klausė, suprastų“⁵⁴. Vadinasi, dalis miesto piliečių kitų kalbų, išskyrus lietuvių, tada dar nemokėjo.

Apie XVI a. pradžią prie valstybės vairo šalia didikų vis labiau ėmė veržtis bajorai. Verždamiesi į viešumą, jie kėlė viešumon ir savąją kalbą, ta forma, kuria ji buvo vartojama, būtent šnekamosios kalbos forma. Steigiant naujas bažnyčias ir didinant senųjų bažnyčių aprūpinimą, bajorai ėmė reikalauti, kad klebonai lenkai laikytų lietuvių kalbą mokančius vikarus. Šis reikalavimas buvo įrašytas ir į 1528 m. Vilniaus vyskupystės statutą. Žygimanto Senojo 1511 m. įsakyme Semeliškių klebonui liepiama skaityti evangelijas ne tik lenkiškai, bet ir lietuviškai. Net mokyklose, steigiamose prie parapinių bažnyčių, 1528 m. statutu buvo įsakyta mokyti lietuvių ir lenkų kalbomis.

Visa tai rodo, kad XVI a. pirmojoje pusėje lietuvių kalba etnografinėje Lietuvoje dar buvo vartojama visų sluoksnių gyventojų, be to, ji vartota ne tik namuose, bet taip pat valdžios įstaigose, bažnyčiose, mokyklose.

XV a. pabaigoje ir XVI a. pradžioje turėjo gerokai padaugėti ir į lietuvių kalbą išverstų religinių tekstų. Matyt, būta jau didokų rankraščių. Antai minėtame 1528 m. statute įsakoma Vilniaus vyskupystės steigiamose mokyklose aiškinti „šventąsias evangelijas bei Povilo laiškus lygiai abiem, lietuvių ir lenkų, kalbomis“. Toks įsakymas būtų nesuprantamas, jeigu evangelijos ir Povilo laišakai nebūtų buvę išversti į lietuvių kalbą arba bent, statutą išleidus, nebūtų buvę atliktas jų vertimas⁵⁵. Vėliau, atsiradus spaudai, rankraštiniai tekstai neteko reikšmės. Niekas jų nerinko, nesaugojo. Kaip nereikalingas balastas, greit jie nusimetė ir ilgainiui visai pragaišo, išskyrus vieną kitą nuotrūpą, kuri išliko, patekusi tarp saugomų dokumentų, arba, kaip seniausias žinomas lietuviškų poterių tekstas, išliko įrašytas į spausdintos knygos tuščią puslapį⁵⁶.

Vilniaus miesto apylinkės XVI a. pabaigoje—XVII a. pradžioje dar buvo ištisai lietuviškos, išskyrus nedideles totorių ir kitų atsikėlėlių saleles. Be kita ko, tai rodo ir lietuviški asmenų bei vietų vardai ano meto Vilniaus apylinkių dvarų inventoriuose⁵⁷. Pačiame mieste lietuvių

⁵³ Ten pat, p. 40.

⁵⁴ Ten pat, p. 38.

⁵⁵ Lebedys J. Lituanistikos baruose, t. I, p. 24.

⁵⁶ Apie jį žr. Lebedys J., Palionis J. Seniausias lietuviškas rankraštinis tekstas. — „Bibliotekininkystės ir bibliografijos klausimai“, 1963, t. III, p. 109–135 (= Lebedys J. Lituanistikos baruose, t. I, p. 21–53).

⁵⁷ Plg. Lietuvos inventoriai XVII a. Dokumentų rinkinys. Sudarė Jablonskis K. ir Jučas M. V., 1962.

kalba dar turėjo plačiai skambėti. Tai matyti ir iš miesto gyventojų lietuviškų asmenvardžių, kurie bus nagrinėjami šioje knygoje. Miesto parapiinėje šv. Jono bažnyčioje buvo sakomi lietuviški (šalia lenkiškų) pamokslai. Matyt, jie buvo sakomi ir kitose Vilniaus bažnyčiose. Vien tik jėzuitai tuo metu Vilniuje laikydavo po keletą (pavyzdžiui, 1600 m. net septynis) lietuvių pamokslininkų⁵⁸. Jėzuitai keldavo kaip blogą, nnormalų reiškinį, kad daugumas klebonų nemoka vietinės žmonių kalbos, ir Vilniaus akademijoje rūpinosi parengti lietuviškai mokančių pamokslininkų, organizavo tam tikrą lietuvių kalbos mokymą⁵⁹. Lietuviškai pramokdavo ir tapdavo lietuvių pamokslininkais net iš užsienio atvykę jėzuitų akademijos profesoriai, pvz., portugalas E. Vega (1580–1594), ispanas A. Arijas (miręs 1591), vokietis P. Krimeris (miręs 1602) ir kt.⁶⁰ Panaši lietuvių kalbos padėtis tada turėjo būti ir kituose didesniuose etnografinės Lietuvos miestuose⁶¹.

Krikšto metu lietuvių kalba nebuvo vienyalytė. Būta tam tikros tarminės diferenciacijos. Didėjant valstybės centralizacijai, kylant ekonominiam ir kultūriniam viso krašto žmonių bendravimui, turėjo formotis ir bendrinė šnekamoji lietuvių kalba. K. Jablonskis mano, kad tokia bendrinė kalba buvusi jau XV amžiuje. Jis rašo, kad negalima įsivaizduoti, jog, suvažiavę 1492 m. į Ponų Tarybos pasitarimus, Lietuvos didikai būtų kalbėję kiekvienas savo tarme: Vilniaus vyskupas Vaitiekus Taboras Merkinės (Turgelio) tarme, Mikalojus Radvila Kėdainių tarme, Petras Mantigirdaitis Vijos tarme, Stanislovas Kęsgailaitis Kražių tarme ir t. t.⁶². Pirmųjų lietuviškų raštų lingvistinė-dialektologinė analizė rodo, kad LDK prieš pirmųjų spausdintų knygų pasirodymą jau buvo daugiau ar mažiau susiformavę du šnekamosios bendrinės lietuvių kalbos variantai-interdialektai, kurių pagrindu XVI–XVII a. kūrėsi lietuviška raštija. Vienam pradžia davė rytų aukštaitiška sostinės Vilniaus apylinkių tarmė, teisingiau, jos pagrindu susidariusi Vilniaus miesto šnekamoji kalba. Šis variantas, matyt, anuomet Lietuvoje buvo vyraujantis. Antrasis variantas formavosi etnografinės Lietuvos viduryje—ano meto Kėdainių apylinkių, priklausiusių istoriniam Žemaičių kraštui, tarmės pagrindu. Šiuo „viduriniu“ variantu XVI–XVII a. daugiausia buvo rašomos Žemaičių vyskupystei skirtos knygos. Vilniškių raštijos atstovų jis net buvo vadinamas žemaičių kalba⁶³.

⁵⁸ Lebedys J. Mikalojus Daukša, p. 19.

⁵⁹ Plačiau žr. Lebedys J. Ar senajame Vilniaus universitete buvo lietuvių kalbos katedra? – Kn.: Senosios lietuvių literatūros baruose. V., 1971, p. 3–14.

⁶⁰ Lebedys J. Mikalojus Daukša, p. 35–36.

⁶¹ Apie lietuvių kalbos vartojimą XVII a. kalvinių „tvirtovėje“ Kėdainių mieste žr. Lukšaitė I. Reformacijos veikėjai Lietuvoje ir lietuvių kalba XVII a. – „Lietuvos TSR Mokslų akademijos darbai“, 1971, t. 1(35). A serija, p. 113.

⁶² Jablonskis K. Lietuvių kultūra ir jos veikėjai, p. 44.

⁶³ Plačiau žr. Zinkevičius Z. Kaip atsirado lietuvių raštų kalba. – „Mokslas ir gyvenimas“, 1974, Nr. 7, p. 22–23; to paties aut. Quelques remarques sur les sources de la langue des écrits lituaniens au XVIe et au XVIIe siècles. – In: Studia indoeuropejskie, s. 315–320.

Didelis smūgis lietuvių kalbai apskritai ir ypač Vilniuje buvo suduotas XVI a. antroje pusėje, ypač po Liublino unijos, diduomenei ir įtakingiesiems bajorams pradėjus vis daugiau vartoti lenkų kalbą, po to ilgainiui ėmus laikyti ją savąja kalba ir kovoti dėl jos teisių. Lietuvių kalba imta nesirūpinti. Viešajame valstybiniame gyvenime ji tapo neįgyiateisė su anksčiau ap^artomis atneštinėmis kalbomis. Aukštuomenė, kaip jau sakyta, stengėsi kalbėti lenkiškai, rašė iš tradicijos kanceliarine slavų arba lotynų kalbomis, vis dažniau tam reikalui vartodama ir lenkų kalbą. Į lietuvių kalbą imta žiūrėti tik kaip į žemesniojo luomo, prastuomenės kalbą, vartotiną tik namuose. Esant tokiai padėčiai, pasaulietinio turinio raštijai lietuvių kalba atsirasti anuomet nebuvo jokių sąlygų.

Tačiau požiūris į lietuvių kalbą, kaip į žemesniojo luomo kalbą, išigalėjo, ir aukštuomenė perėjo prie lenkų kalbos ne staigiai. XVI a. pabaigoje ir XVII a. pradžioje dar anaipol ne visi privilegijuotųjų luomų atstovai buvo išmokę „poniškąją“ lenkų kalbą. Daug iš jų dar tik stengėsi jos pramokti, o praktiškai po senovei tebekalbėjo lietuviškai.

Yra žinoma, kad XVII a. pradžioje būta net lietuvių kalba parašytų valdžios įsakų⁶⁴.

Įsisiūbavus reformacijos aistroms, išvalgesni tiek katalikų, tiek reformatų veikėjai ėmė suprasti, jog religinės kovos sėkmė tam tikru mastu priklausys nuo sugebėjimo patraukti į savo pusę lietuviškai kalbančias plačiąsias gyventojų mases. Tuomet – daugiausia atskirų žmonių iniciatyva – ir buvo parengtos bei išspausdintos būtiniausios tikiškos knygos lietuvių kalba.

Priešingai negu Prūsijos valstybėje, kur anuomet taip pat plačiai buvo vartojama lietuvių kalba, LDK lietuviškų knygų leidimo iniciatyva priklausė ne reformatams, bet katalikams. Nemažą vaidmenį suvaidino šiaip jau kosmopolitiškų pažiūrų jėzuitai, įvertinę tikiškos tiesų sklaidimo platiesiems gyventojų sluoksniams suprantama kalba reikšmę. Kalvinų veikėjai palyginti su Prūsijos reformatais vėlavo: jie suskato leisti lietuviškas knygas tik tada, kai, vis labiau blėstant reformacijos sąjūdžiui, katalikų spaudžiami, ėmė įsitikinti, jog išsilaikyti galėsia tik sklaidami savo tikėjimą plačiosioms liaudies masėms⁶⁵.

Pirmoji lietuviška knyga LDK teritorijoje buvo išleista, praėjus beveik pusei amžiaus nuo lietuviškų knygų leidimo Prūsijos hercogystėje pradžios. Tai buvo 1595 m. pasirodęs J. Ledesmos katekizmas, kurį į

⁶⁴ Žr. Lietuvos TSR istorijos šaltiniai, t. I, p. 247¹. Plg. Prūsijos valdžios gromatos, pagraudenimai ir apsakymai Lietuvos valstiečiams. V., 1960, p. 11–12.

⁶⁵ Lukšaitė I. Min. veik., p. 111–125; tos pačios aut. Lietuvių kalba reformaciniame judėjime XVII a. („Acta Historica Lituania“, t. V), V., 1970.

lietuvių kalbą išvertė Žemaičių vyskupystės kanauninkas Mikalojus Daukša (miręs 1613 m.). Po ketverių metų (1599 m.) lietuviškai išėjo to paties vertėjo parengta J. Vujeko postilė, kurios lenkiškoje prakalboje, kreipdamasis į vis labiau prie lenkų kalbos pereinančią lietuvių aukštumėnę, M. Daukša parodė didelę istorinę nuovoką, keliais šimtmečiais aplenkusią savo laikus. Jis teisingai suprato tą pražūtingą klaidą, kurią darė Lietuvos diduomenė, paniekindama savo gimtąją kalbą. „Ne žemės derlingumu, ne drabužių skirtingumu, ne miestų ir pilių tvirtumu gyvuoja tautos, – rašė M. Daukša, – bet daugiausia išlaikydamos ir vartodamos savo kalbą... Kalba yra bendras meilės ryšys, vienybės motina, pilietiškumo tėvas, valstybės sargas. Sunaikink ją – sunaikinsi santaiką, vienybę ir gerovę“. Tačiau tokių kaip M. Daukša asmenybių, naujoviškai suvokusių kalbos ir tautos ryši, anuomet lietuvių šviesuomenėje, matyt, buvo nedaug. Kituose to meto lietuviškuose raštuose panašių minčių nekeliami. Į lietuvių kalbą vėlesnieji katalikų ir reformatų autoriai daugiausia žiūrėjo tik kaip į priemonę siekti savo religinių tikslų.

Tiek M. Daukša, tiek pirmojo reformatų lietuviško katekizmo (1598) LDK autorius Merkėlis Petkevičius (miręs 1608 m.) buvo kilę iš Kėdainių krašto ir rašė „vidurinę“ lietuvių kalbą, nors jų knygos ir buvo išspausdintos Vilniuje.

Rytų aukštaičių tarmė, kurios plote išaugo Vilniaus miestas, Lietuvos krikšto metu jau buvo daugiau ar mažiau susiformavusi, bent pagrindine atskiriamąja ypatybe – mišriųjų dvibalsių *an*, *am*, *en*, *em* ir nosinių balsių *ą*, *ę* siaurinimu bei vartimu *un*, *um*, *in*, *im* ir *ų*, *į* – ji jau aiškiai skyrėsi nuo to meto vakarų ir pietų aukštaičių⁶⁶.

Vilniaus miesto gyventojų kalba iš pat pradžių turėjo formotis šios tarmės pagrindu. Augant miestui, žinoma, apsigyvendavo nemaža kitų tarmių atstovų, tačiau rytų aukštaičių elementai visuomet čia vyravo. Tai lėmė Vilniuje susiformavusios bendrinės šnekamosios, vėliau ir rašomosios⁶⁷, kalbos pobūdį.

Taigi Vilniaus lietuviai anuomet, kaip dabar rytų aukštaičiai, tardavo: *runkà* ‘ranka’, *kuñpas* ‘kampas’, *pinkì* ‘penki’, *tiñpė* ‘tempė’, taip pat *žųsis* ‘žąsis’, *iñsia* ‘tėsia’, *lėdas* ‘ledas’, *lėkti* ‘lėkti’ (su k’etuoju priebalsiu *l*), daugelis net *cià* ‘čia’, *mėdziai* ‘medžiai’ (iš dalies dzūkavo).

Tąja Vilniuje vartojama lietuvių kalba turėjo būti išversti pirmieji lietuviški poteriai, rašomi pirmieji tekstai.

⁶⁶ To skirtumo būta dar XIII a. pradžioje ar net XII a., žr. Zinkevičius Z. Dėl lietuvių kalbos tautosilabinių *an* tipo junginių pirmojo dėmens siaurėjimo. – „Baltistica“, 1972, I priedas, p. 227–231.

⁶⁷ Plačiau apie tą rašomąją kalbą žr. Zinkevičius Z. Rytietiškoji XVII a. lietuvių raštų kalba, jos kilmė ir išnykimas. – „Baltistica“, 1972, t. VIII, p. 79–100.

Pirmoji lietuviškoji knyga, išspausdinta vilnietišku raštų kalbos variantu, pasirodė 1605 m. Tai – nežinomo asmens parengtas J. Ledesmos katekizmo vertimas. Reikia konstatuoti, kad Vilniaus reformatų veikėjai neįvertino lietuvių kalbos, kaip priemonės siekti savo tikslų. Jie neišleido vilnietišku lietuvių kalbos variantu nė vienos knygos: tiek 1605 m. katekizmas, tiek kitos šiuo raštų kalbos variantu parašytos knygos buvo parengtos ne jų, bet katalikų.

Tų knygų autoriai bei vertėjai buvo privilegijuotų Vilniaus gyventojų sluoksnių atstovai, išsilavinę dvasininkai, studijavę ar net dėstę Vilniaus akademijoje. Žymiausias iš jų – Konstantinas Sirvydas (1579–1631), parašęs dvi pamokslų santraukų knygas – „Punktus sakymų“, kurios buvo išleistos (antroji po autoriaus mirties 1644 m.) kartu su lenkiškais vertimais, taip pat lenkų-lotynų-lietuvių kalbų žodyną, kurio iki 1713 m. išėjo net penki leidimai, ir neišlikusį lietuvių kalbos vadovėlį ar gramatiką.

Antrasis žymus Vilniaus lietuvių kalba rašęs autorius ir K. Sirvydo talkininkas buvo Jonas Jaknavičius (1598–1668), kuriam priskiriamas evangelijų į lietuvių kalbą vertimas. Evangelijų tekstas buvo nuolat gerinamas ir dažnai naujai leidžiamas (iki XIX a. vidurio pasirodė net per 40 leidimų, kurie nuo XVIII a. buvo gerokai perdirbti).

Be čia nurodytų didesnių darbų, XVII a. pradžioje Vilniaus lietuvių kalbos variantu buvo išspausdinta dar keletas smulkesnių tekstų, pvz., krikšto, santuokų ir kitos formulės kunigams skirtose „Agenda parva“ (1616 m.) ir „Rituale sacramentorum“ (1633 m. ir kt.) knygose, šiaip jau parašytose lotynų kalba. Iš pasaulietinio pobūdžio tekstų šia kalba žinoma hegzametru sueiliuota panegirika atvykstančiam į Vilnių Žygi mantui III, išspausdinta 1589 metais.

Visa ši raštija daugiausia buvo skiriama, žinoma, ne lietuviškai kalbančiam liaudžiam, bet tiems, kurie turėjo skleisti katalikybę liaudies mase, t. y. žemesniesiems dvasininkų sluoksniams. Kadangi ši raštija turėjo padėti skleisti tikėjimą liaudyje, tai ir tos raštijos kalba buvo liaudiška, ta pati, kuria anuomet buvo sakomi Vilniuje lietuviški pamokslai.

Reikia konstatuoti, kad Vilniaus lietuvių kalbą nurodytų knygų autoriai bei parengėjai gerai mokėjo, daugelis (jei ne visi) iš jų buvo lietuvių pamokslininkai pačiame mieste arba jo apylinkėse.

Bendram ano meto Vilniaus lietuvių kalbos vaizdui susidaryti žemiau pateikiama nedidelė ištraukėlė iš K. Sirvydo, net 10 metų sakisio Vilniuje lietuviškus pamokslus, „Punktų sakymų“ II dalies (ši labiau vilniečių redaktorių tikslinta), kurioje autorius pašiepia savo parapijonių netinkamą elgesį bažnyčioje, bara juos. Pirmiausia pateikiamas fotografuotinis paties K. Sirvydo tekstas, po to – perrašytas dabartine rašyba su išlaikytomis vilnietiškomis kalbos ypatybėmis (jos aiškinamos skliausteliuose).

Kad kalči irā Mišios klausit / tuometu kartays apsnusta / dayrosi / pa Baznėcius vnt wisu šaliu akis metidami / kusta su kitays nusijuokia kam : giejdzia kad greytay kunigas Misiu pabaygtu / o ne trukintu iu itgay vnt ios. Jau kadu meldziasi / tiktay liežuwi ir lupas krutina širdis kalsto po šwietu ; kad klauso Diewo žodžio puse walundos regisi pu šontros / ne rimsta klausidami / kapp badomi akstinays krutinasi / kapp vnt skrudelino sededami. Pries / kad pradest niekus kalbet / iuoktis / per cielu nakti žwegot / ne šulu : kad giert / per cielu dienu ne wargu kalt. Teypagi del pinigo igumo bartis / kieptis / bazitis / wisu mestu ir turgu subeginet / tikot naudos kokios / norint liia / šula / saule degina / regisi ne darbas / ne wargas / bet žaislas mielas. Nugi vntay daužytis po miestus / po tulus kelius / irtis per marias del prekiu ir nupelno iz iu / ne turi saw ažu darbu to. Tokia irā rupestis kūno / tokia apilayda dūšios !

Kad kalti yra (= kai turi) mišios klausyt, tuo metu kartais apsnūsta, dairosi pa bažnyčių (= po bažnyčia) unt (= ant) visų šalių akis mētydami, kušta (= šnibžda) su kitais, nusijuokia kam, – geidžia (geidžia?), kad greitai kunigas mišių (= mišią) pabaigtų, o netrukintų (= negaišintų) jų ilgai unt jos (= joje, su ja). Jau kadu (= kada) meldžiasi (meldžiasi?), tiktai liežuvi ir lūpas krutina, – širdis laskto po švietų (= švietą, pasaulį); kad (= kada) klauso dievo žodžio (žodžio?), pusė valundos (= valandos) regisi (= atrodo) pusuntros (= pusantros), – nerimsta klausydami, kaip badomi akstinais (akstinas – smaili lazdelė rambiams gyvuliams varyti), krutinasi, kaip unt skrudėlyno (= ant skruzdėlyno) sėdėdami. Pries (priešingai), kad pradest (kada pradeda) niekus kalbēt (= kalbėti), juoktis, per cielių (visą) naktį žwegot (= žvygauti), – nesunku, kad gert – per cielių dienų (= per visą dieną) nevargu (= neįkyru, nekaktu) lakt. Teipogi (= taip pat) dėl pinigų įgijimo bartis, keiktis, bažytis (= dievagotis), visų miestų (= visą miestą) ir turgų subėginēt (apibėginėti, aplakstyti), tykot naudos kokios, norint (= nors) lyja, šula (= šąla), saula (= saulė) degina, – regisi ne darbas, ne vargas, bet žaislas mielas. Nugi untai (nagi antai) daužytis po miestus, po tulus (= įvairius, daugelį) kelius, irtis per marias dėl prekių ir nupelno (= pelno, naudos) iš (= iš) jų, neturi sau ažu darbų (= nelaiko darbu) to. Tokia yra rūpestis kūno (= rūpinimasis kūnu), tokia apylaida dūšios (= apleidimas, nesirūpinimas siela).

Ši Vilniaus lietuvių raštų kalba, kaip ir pati raštija, dėl tolydžio vis intensyvėjančio miesto aukštuomenės perėjimo prie lenkų kalbos anuomet neturėjo tinkamų sąlygų tarpti. Vėliau, pradėjus lenkiškai kalbėti „viduriniajam“ luomui, nebebuvo kam rašyti lietuvių kalba. Dar pasirodo nežinomo asmens išverstas kardinolo R. Belarmino katekizmas (1677 m.), buvo išleisti nauji K. Sirvydo žodyno (ketvirtasis 1677 m.) ir J. Jaknavičiaus evangelijų (1674, 1679, 1690, 1699 m.) leidimai. XVIII a. pradžioje ši raštija visai sunyko. 1713 m. išėjo iš spaudos paskutinis (penktasis) K. Sirvydo žodyno leidimas. J. Jaknavičiaus evangelijų kalba nuo 1705 m. leidimo buvo „suvidurinta“. Paprastieji žmonės Vilniuje, žinoma, tebekalbėjo lietuviškai. Pramokę skaityti, jie vartojo nevilniečių autorių „vidurine“ raštų kalba leidžiamas tikiybinių turinio knygas.

Blaivus M. Daukšos balsas anuomet nepajėgė sulaikyti privilegijuoto luomo perėjimo prie lenkų kalbos. Lietuvių kalba jiems ilgainiui tapo visai svetima, žemesne kalba, vartojama jų niekinamos liaudies. Toks požiūris šlėktiškoje ano meto Lietuvos-Lenkijos valstybėje, kurios piliečiais buvo laikomi tik privilegijuoto gyventojų sluoksniu nariai, turėjo lietuvių kalbai ir tautai pražūtingų padarinių. Jis lėmė visos aukštuomenės bei plačiųjų bajorijos masių ne tik virtimą „lietuviškos kilmes lenkais“, bet ir visišką atkritimą nuo tautos kamieno, ypač XIX a. pabaigoje prasidėjus iš liaudies kilusios naujosios lietuvių šviesuomenės sukeltam nacionalinio išsivadavimo sąjūdžiui.

Tuo būdu ilgainiui Lietuva neteko savo tautinės bajorijos. Jai liko tik liaudies išsaugota lietuviškoji kultūra, savitos tradicijos ir protėvių kalba.

Nutautusi aukštuomenė ilgainiui pradėjo lenkinti ir liaudį, kuri, anuomet beteisė ir suspausta baudžiavos varžtų, neturėjo jokių sąlygų ugdyti savo kultūros per mokslą bei švietimą. Labiausiai liaudis buvo lenkinama bažnyčios. Lenkai ir sulenkėję lietuvių kunigai stengėsi įteikti prastiems žmonėms, kad lenkų kalba esanti „kilnesnė“, „dieviu meilesnė“, o lietuvių kalba – tai „pagonių kalba“, kad lietuviškos maldos dievas „nesuprantas“ ir pan. H. Turskos žodžiais tariant, lenkiškos pamaldos bažnyčiose lietuvių liaudžiai tapo lenkų kalbos pamokomis⁶⁸. Imta netgi spekuliuoti tautybės ir religijos sąvokomis, skiepijant liaudžiai mintį, kad katalikas ir lenkas – tai tas pat.

Padėtis nepasikeitė ir žlugus jungtinei Lietuvos-Lenkijos valstybei. Ilgainiui prieita net prie atviro lietuvių kalbos persekiojimo. Žinomi faktai, kai lenkiškų poterių nemokantys valstiečiai būdavo visai skriaudžiami, net plakami⁶⁹. Mokykloje vaikas, prašnekęs lietuviškai, būdavo viešai baudžiamas rykštėmis ir turėdavo nešioti ant kaklo tam tikrą gėdos lentelę, vadinamąją „metelingą“ iki to laiko, kol sučiupdavo kitą, prakalbėjusį lietuviškai⁷⁰.

Viešai naikinama ir persekiojama, lietuvių kalba vis labiau traukėsi, likdama bemaž tik beraščių baudžiauninkų lūpose, stipriai veikiama vietinės lenkų kalbos (ne tikrosios, bet atneštinės) įtakos⁷¹. Mokykloje kiek prasilavinęs prastuolio vaikas dėl kalbos anuomet imdavo gėdytis savo tėvų. Tuo būdu lietuvių kalba tapo paniekos

⁶⁸ Turska H. Powstanie polskich obszarow..., s. 53.

⁶⁹ Jablonskis K. Lietuvių kultūra ir jos veikėjai, p. 305–307; „Draugija“, 1909, t. III, Nr. 27, p. 257.

⁷⁰ Basanavičius J. Rinktiniai raštai. V., 1970, p. 11–12, 888; Lukšienė M. Min. veik., p. 287. Kelios tokios „metelingos“ eksponuojamos respublikos muziejuose.

⁷¹ Taip reikia traktuoti ir lietuvių kalbos polonizmus: jie buvo gauti ne tiesiog iš lenkų kalbos, vartotos anuomet etnografinėje Lenkijoje, bet kilę iš to jos varianto (vadinamosios „polszczyzna kresowa“, „litewska“), kuri vartojo sulenkėjusi lietuvių aukštuomenė.

ir pasityčiojimo objektu. Prie jos naikinimo vėliau dar daug prisidėjo brutali carinė priespauda, po 1863 m. sukilimo uždraudusi lietuviškąją spaudą. Šiandien sunku net patikėti, kad visa tai vyko XIX amžiuje, kada Europos mokslo centruose žymiausieji lingvistai ta pačia lietuvių kalba žavėjosi kaip geriausiai iš visų gyvųjų kalbų išlaisiusia senosios indoeuropiečių prokalbės garsus ir formas.

Ilgainiui stipriai sulenkintose Vilniaus apylinkėse susiformavo savotiškas lenkiškas-baltarusiškas kalbinis mišinys, pačių kalbančiųjų vadinamas „prasta kalba“ (*po prostu*), kurioje yra daug substratinių lietuvių kalbos elementų (daugeliu atvejų išliko lietuviška garsų artikuliacija, dvi daiktavardžių giminės ir kt.)⁷³. Dėl kalbos nutolę nuo kitų lietuvių, bet ne visai pritapę prie lenkų, Vilniaus apylinkių kaimiečiai ėmė vadintis „tuteišais“, t. y. „vietiniais“.

Bet visa tai įvyko daug vėliau. Mums rūpimais laikais, XVII a. pradžioje, Vilniaus apylinkės dar tebebuvo palyginti visai lietuviškos. Mieste taip pat tuomet dar plačiai skambėjo senovinė rytų aukštaitiška Vilniaus lietuvių kalba.

⁷³ Juos bene geriausiai aprašė H. Turska minėtame veikale. Apie lietuviškus folkloro motyvus sulenkintose vietovėse žr. S. Litvinaitės straipsnį leidinyje „Dubingiai“ (p. 276–285).

IŠ LIETUVIŲ ASMENVARDŲ PRAEITIS

Senovėje lietuviai, kaip ir kitų tautų žmonės, buvo vienavardžiai. Kiekvienas žmogus turėjo tik vardą, jokių pavardžių nebuvo. Kaip ir kitų indoeuropiečių tautų, lietuvių vardai buvo dvikamieniai ir turėjo kilnią, taurią reikšmę, pvz., *Taūtginas* (tautos gynėjas), *Vis-valdas* (kas visa valdo), *Daug-vilas* (kas daug viliasi) ir pan. Ilgainiui toji reikšmė gerokai išbluko. Abu vardų dėmenys galėjo keistis vietomis, pvz., *Taūt-ginas* ir *Gin-tautas*. Jie būdavo dedami vienas prie kito, sudarant vis naujus vardus, pvz., *Taūt-girdas*, *Taūt-minas*, *Taūt-rimas*, *Taūt-vaišas*, *Taūt-vilas*... ir *Ei-tautas*, *Jó-tautas*, *Mìn-tautas*, *Rim-tautas*, *Vaiš-tautas*, *Vil-tautas* ir t. t.

Ilgi dvikamieniai vardai nebuvo patogūs vartoti kasdieniniame gyvenime. Todėl jau labai seniai šalia jų imta darytis trumpinius, pvz., *Algis*, *Geidas* šalia *Al-girdas*, *Geid-vilas*. Šie ypač tiko šeimos aplinkoje, gavo tam tikrą maloninį, mažybinį atspalvį. Suprantama, tas pats žmogus anuomet galėjo būti vadinamas abejaip: visu vardu ir trumpiniu.

Vardai senovėje dar būdavo plečiami tam tikromis priesagomis, paprastai mažybinėmis ir turinčiomis priklausymo reikšmę, pvz., *Alg-ėlis*, *Kęst-ūtis*, *Taut-ėnis* ir t. t.

Moteriški vardai nuo vyriškųjų daugiausia skirdavosi tik galūne, pvz., *Derkiñtė* (: *Derkiñtis*), *Lokė* (: *Lokys*) ir pan.

Seniau vieno vardo visiškai pakako asmeniui išskirti iš kitų, nes bendraujančių žmonių būdavo palyginti nedaug, ryšiai tarp etninių grupių menki. Tačiau ilgainiui, išaugus gyventojų skaičiui, plečiantis ryšiams, vieno vardo jau ėmė nebepakakti, atsirado daug bendravardžių žmonių. Kilo reikalas asmens pavadinimą patikslinti, prie vardo pridant kokį nors pažymimąjį žodį, nurodant, pvz., vardo turėtojo gyvenamąją vietą, amatą, pridėdant jo tėvo ar brolio vardą ir pan. Laikui bėgant, iš tokių patikslinimų, sakytume „priedų“ prie vardų, kuriuos gal'tume vadinti prievardžiais, ir kilo dabartinės mūsų pavardės.

Įvairiose pasaulio šalyse pavardės atsirado ne vienu laiku ir skirtingomis aplinkybėmis. Antai pietų Vokietijoje jos susiformavo nuo XII amžiaus, o vidurio ir šiaurės Vokietijoje vėliau, XIII – XIV a., nors šiaurėje vietomis kaimuose pastovių pavardžių nebuvo dar net XVIII

amžiuje. Latvijoje pavardės oficialiai įsigalėjo nuo XIX a. pradžios, o Islandijoje jos dar tik mūsų laikais formuojasi.

Lietuvių pavardžių atsiradimo kelias buvo labai sudėtingas, vingiuotas ir lėtas. Vytauto laikais pavardžių dar visai nebuvo. To meto dokumentuose žmonės paprastai vadinami vienu vardu. Kartais, prireikus asmenį tiksliau išskirti iš kitų, būdavo pridedamas tėvo arba brolio vardas, pvz., *Kantibutas Dravenio sūnus, Minigaudas Vangščio brolis, Jovirdas Laško sūnus arba Dravenio brolis* ir pan.

Įvedant krikščionybę, lietuviai buvo pakrikštyti vad. šventųjų vardais. Kadangi jie jau prieš tai turėjo tautinius vardus, tai nuo to laiko tapo dvivardžiais. Šnekamojoje kalboje, matyt, naujieji krikšto vardai negreit įsigalėjo. Tačiau oficialiuose dokumentuose nuo pat krikščionybės įvedimo pradžios imta rašyti abu vardus: gautąjį per krikštą ir senąjį tautinį. Tarp jų paprastai būdavo įterpiamas žodelis *kitaip* (lotyniškai *alias*), pvz., *Mykolas kitaip Minigaila* (lot. *Michael alias Minegal* 1387 m.), *Grigorijus kitaip Gedigaudas* (*Gregorius alias Gedigold* 1411 m.) ir pan. Tačiau kartais tasai žodelis būdavo praleidžiamas, pvz., *Jonas Goštautas* (*Joannes Gosztowdo* 1452 m.). Šiuo atveju formaliai atrodo lyg būtų parašytas vardas ir pavardė. Tačiau iš tikrųjų tada dar pastovių pavardžių nebuvo. Bet greit jos jau pradėjo rasti. Mūsų pavardžių užuomazgų reikia ieškoti XIV a. pabaigoje ir XV a. pradžioje.

Įvairūs socialiniai sluoksniai ėmė pavardes vartoti ne tuo pačiu laiku. Pastovias, iš kartos į kartą perduodamas pavardes pirmiausia pradėjo vartoti didikai. Paprasti žmonės dar ilgai be jų apsiėjo. Be to, jos anksčiau atsirado miestuose, vėliau kaimuose. Intensyviausias pavardžių, ypač privilegijuoto luomo, formavimosi laikotarpis buvo XVI–XVII amžiai. Paprasti žmonės, bent kaimuose, vietomis vienu asmenvardžiu būdavo vadinami dar net XVIII a. pabaigoje. Tuo atveju dažniausiai prie asmenvardžio dokumentuose nurodoma gyvenamoji vieta, pvz., *Mikolajūnas iš Norbutų kaimo* (lot. *Mikolajunas ex villa Narbuty* 1742 m.), *Jaraitis iš Puodžiūnų kaimo* (*Ieraytis de pago Podziuny* 1702 m.) ir pan. Toks parašymas, žinoma, nerodo, kad šie asmenys nebūtų turėję krikšto vardų. Tačiau, matyt, oficiali vardo ir pavardės vartosena dar nebuvo būtina, taigi dabartinė dvinarė (vardo ir pavardės) žmonių pavadinimo sistema dar nebuvo nusistovėjusi. Tik įsigalėjus griežtesnei žmonių registracijai, pasų bei metrikų institucijai, gyventojai buvo pradėti sistemingai vadinti dviem asmenvardžiais: vardu ir pavarde. Kas pastovios pavardės tada dar neturėjo, tam įrašydavo pravardę. Pastarosios, matyt, tuo metu buvo labai populiarios. Tai rodo gausios pravardinės kilmės mūsų pavardės, pvz., *Rėksnys, Beragis, Aukštakojis, Didžgalvis* ir pan. Praktiškai XVIII a. pabaigoje pavardžių formavimasis Lietuvoje jau buvo baigtas. Nuo to laiko kiekvienas asmuo dokumentuose gana nuosekliai vadinamas vardu ir pavarde.

Be pavardžių, kilusių iš senovinių tautinių vardų ir pravardžių, lietuviai dabar turi labai daug tokių, kurioms pradžią davė tėvavardžiai

(patronimai). Antai Gintauto sūnų vadindavo *Gintautaičiu*, Geidvilo sūnų — *Geidvilaičiu*, Lokio sūnų — *Lokaičiu* ir pan. Tėvavardžiai buvo daromi ir iš krikšto vardų, pvz., *Antanaitis* — Antano sūnus, *Petraitis* — Petro sūnus, *Jonaitis* — Jono sūnus ir t. t. Jie ilgą laiką tebuvo tik tėvavardžiai, o ne pavardės. Pvz., Antano sūnus Petras būdavo vadinamas *Petru Antanaičiu*, bet šio sūnus Jonas — jau *Jonu Petraičiu* (nes jo tėvas turėjo Petro vardą) ir t. t. Vadinasi, tėvavardis buvo toks pat prievardis, kaip ir kiti, galiojo tik vienai kartai. Pavardėmis tėvavardžiai virto tada, kai jie įgijo pastovumą, t. y. kada *Jonaičiu* imta vadinti ne tik Jono sūnų, bet ir jo tolesnius palikuonis. Bet tai, kaip jau buvo nurodyta, įvyko ne tuo pačiu laiku įvairiose Lietuvos vietose ir įvairiuose gyventojų sluoksniuose.

Tėvavardžiai buvo daromi ne tik su priesaga *-aitis* (mot. g. *-aitė*), bet įvairiose Lietuvos vietose ir su kai kuriomis kitomis priesagomis, pvz., *-ūnas*, *-onis*, *-ėnas*, *-ynas* ir t. t. Plg. dabartines pavardes *Joniūnas*, *Jononis*, *Jonėnas*, *Jonynas*...

Kadangi pavardžių formavimosi laikais Lietuvoje valstybinių įstaigų rašto kalba buvo anksčiau aptarta kanceliarinė slavų kalba, o vėliau lenkų kalba, tai dokumentuose tėvavardžiai ir iš jų kilusios pavardės dažnai būdavo rašomos su slaviškėmis tėvavardinėmis priesagomis. Pavyzdžiui, Jonas Petraitis dokumentuose būdavo rašomas *Jan Petrovič*, Antanas Daugutaitis (=Daugučio sūnus) — *Anton Daugutovič* ir t. t. Dėl to dabar daug lietuvių turi pavardes su iš kanceliarinės slavų kalbos paveldėtomis tėvavardinėmis priesagomis *-avičius*, *-evičius*. Vėliau, raštinėse įsigalėjus lenkų kalbai, šalia priesagų *-ovič*, *-evič* imta dėlioti dar ir lenkiškąsias *-ovski*, *-inski*, *icki* ir kt., kurios ilgainiui buvo sulietuvintos į *-auskas*, *-inskas*, *-ickas* ir pan., plg. *Petráuskas*, *Žilinskas*, *Judickas* ir kt. Be to, tiek tėvavardžiai, tiek pavardės dažnai būdavo daromos iš įvairių to paties krikšto vardo slaviškų formų, neretai mažybinių ar malonybinių, pvz., *Jankáitis*, *Jankūnas*, *Jasáitis*, *Jasiūnas*, *Jasónis*, *Jasėnas*, *Jasiūlis*, *Jaskūtis*, *Jaskūnas*, *Ivónaitis*, *Ivašáitis*, *Ivaškáitis* (plg. baltarusiškas arba lenkiškas *Jono* formas *Janka*, *Jaś*, *Jaśka*, *Ivan*, *Ivaś*, *Ivaška*) arba su slaviškėmis priesagomis *Jankėvičius*, *Jankáuskas*, *Jasėvičius*, *Jasinskas*, *Jaskėvičius*, *Ivanáuskas*, *Ivanėvičius*, *Ivašáuskas*, *Ivaškėvičius* ir kt.

Sulenkėjus lietuvių aukštuomenei, imta sąmoningai lietuviškus asmenvardžius lenkinti: versti į lenkų kalbą arba duoti lietuviui lenkišką pavardę. Tasai procesas labai sustiprėjo prieš Lietuvos-Lenkijos padalijimus, įvedus lenkišką metrikaciją. Tada ir vėliau imta smarkiai lenkinti net kaimiečių pavardes⁷⁸. Kartais būdavo lenkinama ir

⁷⁸ Antai grafo Ignoto Marikonio testamentu 1822 m. paleidžiami į laisvę Svėdasų ir Salų dvarų baudžiauninkai pavadinti dviem skirtingom pavardėm — lietuviška ir lenkiška: rašoma *Waleryan Czyrunas* czyli (=arba) *Czerniewski*, *Jan Brazunas* czyli *Jasinski*. Žr. Wyjętek z testamentu ś. p. Ignacego Hrabi Morykoniego. — „Dzieie Dobroczyńności krajowej i zagranicznej“. Wilno, 1823, n. 5, s. 71.

savaime, pačiam asmeniui stengiantis pakeisti savo pavardę (pvz., pridant „garbingą“ priesagą *-ski*), kad tuo būdu būtų nuslėpta „žema“ kilmė. Tačiau neretai būdavo imamasi ir prievartos. Lenkas ar sulenkėjęs kunigas, krikštydamas vaiką, tėvų nesiklausęs, dažnai savo iniciatyva įrašydavo metrikuose sulenkintą asmenvardį. Vilniaus krašte šitai pasitaikydavo iki pat antrojo pasaulinio karo.

Dėl viso to ilgainiui senieji lietuvių asmenvardžiai labai apnyko. Daugelis lietuvių gavo pakeistas, sulenkintas pavardes. Vardynas patyrė daugiau svetimos įtakos, negu pati lietuvių kalba.

ŠV. JONO BAŽNYČIOS SANTUOKŲ BEI KRIKŠTO REGISTRACIJOS KNYGOS IR JŲ ASMENVARDŽIAI

Lietuvos TSR centriniam valstybiniam istorijos archyve yra išlikusios Vilniaus šv. Jono bažnyčios 1602–1615 m. santuokų⁷⁴ ir 1611–1616 m. krikšto⁷⁵ registracijos knygos. Tai labai svarbūs dokumentai, kurių duomenų analizė ne tik leidžia susidaryti vaizdą apie Vilniaus miesto gyventojų XVII a. pradžioje turėtus asmenvardžius, bet ir pateikia daug informacijos, padedančios patikslinti lietuvių kalbos Vilniaus mieste istoriją ir ypač lietuviškų asmenvardžių raidą mūsų pavardžių formavimosi procesui labai svarbiu laikotarpiu. Šv. Jono bažnyčia, kaip jau minėta, ilgą laiką buvo laikoma parapine viso miesto bažnyčia. Matyt, ir XVII a. pradžioje iš tradicijos daugiausia joje buvo krikštijama ir tuokiamasi⁷⁶. Žinoma, tai darė tik miesto gyventojai katalikai. Betgi kalvinai, kurių kalbamu laikotarpiu buvo mažiau negu katalikų, savo lietuviškais asmenvardžiais nuo pastarųjų negalėjo ryškiau skirtis. Kitų religijų lietuvių mieste nebuvo arba labai nedaug tebuvo. Rytų apeigų krikščionybę priėmę lietuviai greičiausiai tada jau lietuviškai nekalbėjo. Taigi duomenys, gauti analizuojant nurodytų knygų lietuviškuosius asmenvardžius, gali drąsiai pretenduoti į išsamumą.

KAIP ANUOMET BUVO RAŠOMI METRIKŲ AKTAI

Abi knygos parašytos grublėtame, nuo laiko dabar jau kiek pageltusiame popieriuje. Santuokų registracijos knyga turi 110, krikšto įrašų knyga – 189 lapus, kurių abi pusės smulkiai prirašytos (formatas 20 × 33 ir 20 × 30 cm). Tekstas tebėra palyginti aiškus ir nesunkiai skaitomas, tik atskirose vietose truputį ar net gerokai išblukęs (krikšto knygos 29-ojo lapo dalis visai neįskaitoma).

Santuokų registracijos knyga be pradžios, neturi jokios antraštės⁷⁷, matyt, tai yra archyvo darbuotojų į vieną vietą įrišti išlikę aktai. Jie iš

⁷⁴ F. 604, ap. 10, b. 1.

⁷⁵ F. 604, ap. 19, b. 94.

⁷⁶ Plg. 83 išnašoje nurodytą įrašą, kuriame šios bažnyčios klebonas vadinamas tiesiog Vilniaus klebonu.

⁷⁷ Vėliau prielapyje kažkieno lenkiškai įrašyta „Santuokų metrikai nuo 1602 iki 1615“.

eilės sunumeruoti⁷⁸. Tie numeriai ir bus nurodomi prie žemiau pateikiamų pavyzdžių iš šios knygos. Pradėta rašyti 1602 m. balandžio pabaigoje ar gegužės pradžioje⁷⁹, baigta 1615 m. vasario 22 d., taigi rašyta mažiau 13 metų. Paskutinis įrašas turi numerį 2822. Įskaičius numeracijos praleidimus, iš tikrųjų knygoje įrašų turėtų būti bent pusšimčiu daugiau.

Krikšto registracijų knyga turi antraštinį puslapį, kuriame lotyniškai parašyta: „Vaikų krikšto metrikai, esant gerbiamam ponui Kristoforui Žuchovskiui Vilniaus šv. Jono bažnyčios klebonu, mano, Kristoforo Kazimiero Blinstrubo, tada jo tos pačios bažnyčios zakristijono, surašyti 1611 Viešpaties metais rugpiūčio 21 dieną“. Knygoje pirmasis įrašas turi 1611 m. rugpiūčio 21 d. datą, paskutinis – 1616 m. balandžio 30 d., taigi rašyta mažiau negu 5 metus. Kaip ir sutuoktuvių knygoje, krikšto įrašai vėliau kažkieno sunumeruoti. Tačiau numeracija čia ne ištisinė, bet kiekvienų metų pradedama nuo pirmojo numerio. Todėl žemiau pateikiami šios knygos pavyzdžiai prie numerį rodančio skaitmens kairėje viršuj turi petitu pažymėtą paskutinįjį tų metų skaitmenį, pvz., skaitmuo ⁴274 rodo 1614 m. įrašą Nr. 274, skaitmuo ³131 rodo 1612 m. įrašą Nr. 131 ir t. t. 1613 m. pabaigoje suklysta ir imta rašyti vėl nuo pirmo numerio. Prie šių pavyzdžių bus pridėdama raidė a, pvz., ³1a, ³2a ir t. t.

Tiek santuokų, tiek krikšto aktai rašyti lenkų ir lotynų kalbų mišiniu. Jų turinys paprastas: dažniausiai tėra tik jaunojo, jaunosios (santuokos įrašuose), vaiko ir tėvų (krikšto įrašuose), taip pat liudytojų resp. krikšto tėvų vardai ir juos patikslinantys prievardžiai, t. y. tėvavardžiai, pravardės arba pavardės, amato nurodymai ir pan. Krikšto vardai rašomi lenkiškai arba lotyniškai, paprastai vardininko forma. Išimtį sudaro jaunosios krikšto vardas, kurio pateikiama lenkiška įnagininko forma, ir vaiko tėvo bei motinos vardai (krikšto įrašuose), kurių duodama kilmininko forma. Tėvavardžiai dažniausiai turi anuomet įprastines kanceliarinės slavų kalbos priesagas *-ovič*, *-evič*, mot. g. *-ova*, *-ovna*. Asmens amatas bei pareigos paprastai nurodomos lenkiškai, bet kartais ir lotyniškai. Tas pat pasakytina dėl kitokių asmenų nusakančių duomenų rašymo.

Žemiau pateikiami du įrašai (A – santuokos Nr. 677; B – krikšto 1611 m. Nr. 198) su lietuvišku vertimu ir paaiškinimais (skliausteliuose):

A

677 *Piotr strziska z orszulą Żydelową. Testes Bartłomiej szarnaycis Jan szepecisz sebastian koszinsky Theodor Burmistrzowicz*

⁷⁸ Yra numeracijos klaidų bei praleidimų (vienas numeris ties dviem trumpesniais aktais). Numeruota jau įrišus knygą, nes neatsižvelgta į aktus, esančius ne vietoje įrištuose lapuose.

⁷⁹ Prieš trečiąjį įrašą yra lotyniška antraštėlė „Ketvirtasis sekmadienis po velykų“ (tais metais velykos buvo balandžio 7 d.).

677 Petras Striška su Uršule Žydelaite (t. y. Žydelio dukterimi). *Liudytojai* (lotyniškai *testes*): *Baltramiejus Šarnaitis* (tarmiškai *Šarnaicis*; t. y. Šarnos sūnus), *Jonas Šepetys* (tarmiškai *Šepecys*; parašyta klaidingai -sį vietoj -s), *Sebastijonas Košinskis*, *Teodoras Burmistraitis* (t. y. burmistro sūnus).

B

198 *simon žoy. Jakuba mulki žm: Lucy Comp. Jendrzej Żydel Jadwiga stephanowa*

198 *Simonas, iš tėvo* (lenkiškai *z oycą*, trumpinama *żoy.*) *Jokūbo Mul-kio, iš motinos* (*z matki*, trumpinama *żm.:*) *Liucijos. Kūmai* (lotyniškai *comparentes*⁸⁰, trump. *comp.*) *Andrius Žydelis, Jadvyga Steponaitė* (t. y. Stepono duktė).

Pasitaiko ir sudėtingesnių, ne tokių schematiškų įrašų, išplėstų formulėmis (lenkiškai arba lotyniškai), „įstojo į šventą santuoką“, „ėmė sau žmoną“, „yra pakrikštytas“ ir pan. Dažnos įvairios pastabos bei paaiškinimai, susiję su juridine ar procedūrine santuokos resp. krikšto puse (pvz., nurodymas, kiek kartų skelbti užsakai, o jeigu neskelbti, tai kam leidus taip elgtis), apie liudytojus ar kūmus (pvz., pastaba, kad tokių iš viso nebuvo arba buvo tie patys asmenys, kurie įrašyti ankstesniame akte), apie santuokos resp. krikšto apeigas atlikusį kunigą (jo vardas, jei pavadavo kitą, tai nurodoma kurį, ir pan.). Pasitaiko ir įdomių pastabų, atspindinčių tam tikras ano meto žmonių gyvenimo ir buities sąlygas, pvz., nurodoma, kad jaunesiems situuoti leido ponas, kuriam jaunieji priklauso (773, 774 ir kt.), kad buvo egzaminuojama ir šliūbas neduotas (405), kad jaunoji pati prisiekusi (1506) arba liudytojai užtikrinę (2170), jog neturinti kito vyro, kad dalyvauja jaunosios pirmojo vyro, su kuriuo ji išgyvenusi be šliūbo 6 metus, sūnus (2190), ir pan.

Krikšto įrašuose daug dėmesio skiriama tėvų santuokos teisėtumui. Pažymima (dažniausiai lotyniškai), jeigu tėvas neteisėtas (*ex illegitimo parente*), neiškus (*incertis patris*) ar spėjamas (*ex patre opinato*), abejojamas (*de patre dubio*), nežinomas (*parens nescitur, patris nomen ignorabatur, de patre nullo, z oycą Nullo, z oycą niewiadomego, z oycą N*) ir pan. Stengiamasi pateikti apie tokius tėvus kiek informacijos, pvz., nurodoma, kad iš kaimo (*z oycą N. ze wsi*), kad jis odininkas (*z oycą illegitimo kozemiaka*) ir pan. Kartais įrašomas ir neteisėto tėvo vardas (pvz., *z oycą Thomaşa illegitimo*), net tiksliau apibūdinamas (pvz., *z oycą Mattiaşa Hayduka Sed illegitimo parente*). Bet taip elgiamasi atsargiai. Tai rodo tokie formulavimai: „iš spėjamo tėvo Jono“ (*z oycą Jana opinato parente*), „iš Stanislovo arba bent spėjamo“ (*z oycą Stanislawa Aut potius opinato*⁸¹), „iš Kristopo arba geriau daugelio tėvų“ (*z oycą Krzyßtropa Seu potius multorum p. p.*).

Tokiuose aktuose vaikai pravaidžiuojami „benkartais“, o tėvai – „neteisėto guolio“ (*illegitimie thori*) tėvais⁸².

Prie pamestinukų paprastai nurodoma, kad abu tėvai nežinomi (pvz., *parentes nesciuntur, de obscuris parentibus, z oycą Neutro matre etiam* ir pan.), arba nurodoma, kur vaikas rastas, pvz., prie šv. Jono bažnyčios (*Żnależiona podle Kosciola S. Jana*), priemiestyje (*Inuentus est in sub Vrbio*) ir pan. Pažymėtina, kad pasitaiko atvejų, kai pamestinuko kūmais įrašyti tituluoti didikai. Gal tai sąmoningi neteisėto vaiko

⁸⁰ Kartais lotyniškai rašoma *tenentes, netgi testes*, lenkiškai *kum* (ir *cum*), mot. g. *kuma*. Asmenų (kūmų, liudytojų) skaičius nevienodas: būna ir vienas (nesvarbu, vyras ar moteris), dažnai po du (kartais net abu vyrai), kartais po tris, keturis ir net daugiau. Yra atvejų, kai tą pačią dieną tėvai būna kūmais vieni kitiems.

⁸¹ Išretintas tekstas parašytas didesnėmis raidėmis.

⁸² Greičiausiai panieką reiškia ir prie tokių gimimo įrašų vienur kitur (ypač 1615 m. pabaigoje) nupiešta rankos plaštaka su ištiestu rodomuoju pirštu.

- 699 Mikolaj Saspanowicz Dorożka Łeludniczyna Testeb krzyżakowsi Bartojewicz
Pawel Bernina.
- 700 Mathias Goryjnski Skatuzyną Testeb Stanisław Tomkowicz Jan Szydłowski
Jan Kulezki
- 701 Jendzej Łelak Skatuzyną Janowa. Testeb Pawel Jurek Stanisław Tomkowicz
- 702 Piotr Kamiński Jędra Janowa. Testeb Siger Siederna. Stefan Janowski
- 703 Alberty Mianowicz Dorożka Testeb Pawel Logob Bartoss Gagnit
- 704 Expaga Piotr Gumiński Stronny Mieliszyną. Testeb Jakub Sundecki Stanisław
Tuda
- 705 Marcin Polowicz Skatuzyną. Testeb Jan Chmielowski Piotr Polowicz Cwin,
Cwin Anjela
- 706 Jan Kojmiał Gjaduzyną. Testeb Piotr Szmilski Piotr Elora
- 707 Mathias Kojmiał Szombary. Testeb Mikolaj Szularski Stanisław Szulcicki
- 708 Jurek Klob Skatuzyną Testeb Pawel Szulcowski Bartłomiej
Jamnic.
- 709 Jurek Gajmowski Jmatuzyną. Testeb Jan Stanisławowicz Stanisław Skłepczyński
Bartłomiej Szulcowski
- 710 Simon Jurkowski Szluzia. Testeb Mathias Sauerwicz Jan Markowicz

Šv. Jono bažnyčios santuokų registracijos knygos teksto pavyzdys
(1602 m. rašė K. K. Blinstrubas)

„pametimo“ atvejai? Apskritai pamestinukai ir neteisėti vaikai sudaro labai nežymią visų krikštijamų vaikų dalį (pvz., 1612 m. tik 0,67%).

Krikšto knygos įrašuose yra ir kitų įdomių pastabų, pvz., kad krikštijamam vaikui jau septyneri metai (1546), kad krikštijamoji yra 18 metų amžiaus totorė (1687), kad trejų metų vaiko tėvas totorius, o motina belaisvė iš Maskvos (1499) ir pan.

Be tokių pastabų, didžiąją teksto dalį sudaro asmenvardžiai. Apytikriai skaičiuojant, santuokų registracijos knygoje yra ne mažiau kaip 15 tūkstančių asmens įrašymų. Krikšto knygoje tasai skaičius turėtų viršyti 25 tūkstančius. Skaičiuojant atskirai krikšto vardus ir prievardžius, abiejose knygose bus apie 70–80 tūkstančių asmenvardžių parašymų.

RAŠTININKAI IR RAŠYBOS YPATYBĖS

Krikšto registracijos knygos antraštė rodo, kad įrašus daugiausia darė zakristijonai. Matyt, paprastai būdavo rašoma tuojau pat, atliekant atitinkamas apeigas. Tačiau kartais galėjo būti įrašoma ir vėliau, duomenis imant iš apeigas atlikusių kunigų pateiktų tam tikrų pažymų.

Tokį spėjimą patvirtina santuokos įrašas Nr. 1833, kuriame vietoj jauniosios vardo yra lenkų kalba pastaba „nežinau su kuo (susituokė jaunasis), nes neparašyta“. Galėjo būti pasikliaujama ir atmintimi. Antai krikšto įrašuose pasitaiko (pvz., ¹181, ¹351, ⁵895 ir kt.) palikta vieta motinos vardui įrašyti. Kartais įrašus galėjo padaryti ir patys kunigai, nes randame daug smulkių įterpinių, rašytų kita ranka.

Sprendžiant iš rašysenos, didžiąją abiejų knygų teksto dalį rašė trys asmenys, sąlyginai toliau čia vadinami raštininkais. K. K. Blinstrubas rašė (išskyrus kitų asmenų nedidelius teksto gabalėlius) abiejose knygose iki 1613 m. gruodžio pradžios⁸³, taigi didžiąją teksto dalį. Po jo iki 1615 m. gegužės vidurio rašė antrasis raštininkas, kurio vardas nežinomas. Trečiasis, taip pat nežinomas asmuo, pradėjo nuo tų pačių metų gegužės 11 d. ir (nepaisant gausių įterpimų, rašytų kitų asmenų) rašė gimimo įrašus (santuokos knyga to laiko nesiekia) iki pabaigos.

Trijų svarbiausių raštininkų rašysena ir net rašyba gerokai skiriasi. Blinstrubas rašė gana gražiai, jo raidės palyginti lygios, aiškios, tik žodžio pradžioje didžiąsias (ypač *s*, *m*) sunku atskirti nuo mažųjų. Nepaisant kai kurių savotiškai rašomų raidžių (*ch*, *d*, *e*, *k*, *u*, žodžio gale *s*⁸⁴) arba tam tikrais atvejais jų panašumo (*k* ir *c*, *t* ir *l*, *s* ir *f*, žodžio pradžioje *K* ir *R*), šiaipjau jo rašytą tekstą įgudus skaityti lengva. Greičiausiai tai buvo vietinis žmogus, vilnietis (dėl pavardės galima įtarti vokišką kilmę), ne atvykėlis iš Lenkijos. Jis prastai skiria lenkų *y* nuo *i*, abi raides perdėm painioja, nepasižymi lenkų kalbos žodžių rašymo tikslumu, pvz., neretai juose painioja *u* ir *o* raides. Rašydamas lietuviškus asmenvardžius, gana dažnai pažymi minkštumą tų priebalsių, kurie lenkų kalboje minkšti niekuomet nebūna, pvz., *kuprian* 1156 < *Kuprionis*, *Žiemienowa* 2145 iš *Žemėnas* ir pan.

Antrojo raštininko rašysena visai kitokia: raidės negražios, daug braukymų ir ilgų horizontalių linijų, primenančių kanceliarinės slavų kalbos rašymo manierą. Atskiras raides jis rašo kitaip negu Blinstrubas, pvz., *ai* tipo dvibalsių antrąjį dėmenį žymi raide *y* su dviem taškais viršuje (Blinstrubas deda vieną tašką⁸⁵; žodžio gale ši jo raidė primena *j*), priebalsį *š* žymi raide *β* (kartais primena *f*₃; Blinstrubas rašo *s*₃). Jis prastai skiria lenkų nosinius balsius, pvz., galūnėje vietoj *q* dažnai rašo *o*. Jo tekste ryškios baltarusių kalbos fonetinės ypatybės, pvz., rašo *bowtuBnik* vietoj *boltuBnik* 'baltų kailių dirbėjas'), *wowk* (= *wolk*), *Hrihorowicz* (= *Grigorowicz* 'Grigoriaus sūnus'), *Szulhaycis* (= *Szulgaycis* < *Šulgaitis* 'Šulgos sūnus'), *Jendrey* (= *Jendrzej* 'Andrius'), *rimar* (= *rimar*₃

⁸³ Po paskutinio jo įrašo (Nr. 2623) santuokų registracijos knygoje yra parašas: *Christophorus Casimirus Blinstrub*. Atitinkamoje krikšto registracijų knygos vietoje (po ³30a) taip pat jis pasirašė ir pridėjo pastabą lotyniškai: „Paskutinį kartą patarnavau gerbiamaam ponui Żuchowskiui, Vilniaus klebonui“.

⁸⁴ Primena Chilinskio biblijoje vartojamą rašmenį *ô*.

⁸⁵ Žemiau pateikiamuose pavyzdžiuose dėl spaustuvės techninių sunkumų bus palieinama *y* be jokių diakritinių ženklų. Labai retai (paprastai kitų asmenų įterpiniuose) pasitaiko ir *ai*, *ei* parašymų.

‘šikšnius’, plg. hipernormalizmus *r3imar3, Alexander3*), g. sg. *Pietra* ‘Petro’ (šalia *Piotr*), *solodownik* (= *flodownik* ‘salyklininkas’), *Chwiedor* (= *Fiedor*), f. *Sczafnaia* (= *Scz3esna*). Lietuviškos kilmės asmenvardžiuose jis (kaip ir *Blinstrubas*) žymi minkštumą tų priebalsių, kurie baltarusių ir lenkų kalbose neturi minkštųjų porų. Taigi greičiausiai mokėjo lietuvių ir baltarusių kalbas, vėliau pramoko lenkiškai.

Trečiojo raštininko rašysena taip pat negraži, raidės nelygios, dažnai sulietos. Tai tikras „tėplius“. Skaityti jo tekstą nelengva. Jam būdinga raidės *k* (didžioji neskiriama nuo mažosios) apatinės dešinėsios kojelės ilgas pratęsimas. Tėvavardines priesagas *-ovič, -evič* jis rašo *-owyc3, -ewyc3* (su *y*). Lietuviškos kilmės asmenvardžius rašo labai tiksliai, paprastai vartoja rytietiškas tarmines jų formas. Toji aplinkybė, taip pat taisyklinga priebalsių palatalizacija ir netikslus lenkų kalbos žodžių rašymas (pvz., priebalsių geminatų nevartojimas) rodo jį buvus lietuvių.

Visi trys raštininkai tikrinius vardus neretai pradeda mažąja raide (kartais atvirkiščiai, didžiąja bendriniais), vienodai žymi priebalsius *z* ir *ż* (vietoj abiejų paprastai rašo didžiąją raidę *Ż*⁸⁶, mažąją *3*), painioja *l* ir *l, on* (*om* prieš *p, b*) ir *q* (žymima lenkų nosinį balsį) raides, nepaiso jokios skyrybos. Lenkų rašybos ypatybės (pvz., *w* ‘v’, *s3* ‘š’, *c3* ‘č’) neretai kaitaliojamos su lotyniškosiomis (raidės *u, i, c* vietoj *v*⁸⁷, *j, k*), vartojamos anuomet įprastinės lotyniško teksto santrumpos, pvz., *Dnūs* = *Dominus*, *Arbincig* = *Arbincius* (< *Arbinčius*), g. sg. *Żusiellä* ³⁵⁰⁶ = *Żusinella* (dial. *Żysinèlio* < *Żqsinèlio*).

Lietuviški asmenvardžiai apskritai užrašyti nevienodai. Šalia gana tikslaus jų rašymo pasitaiko nemaža ir visokių iškraipymų, kurie neretai gali būti atsiradę dėl apeigas atlikusių kunigų, perdavusių įrašomų asmenų vardus, lenkiškos ar sulenkintos tarties. Nepaisant to, tekste aiškiai išryškėja tos lietuviškos kilmės fonetinės ypatybės, kurios vėliau tapo būdingos Vilniaus lenkų tarčiai, pvz., balsių *i* ir *y* neskyrimas (traktavimas kaip vienos fonemos), balsio *a* (ir iš nekirčiuoto **ā*) po joto ir minkštųjų priebalsių virtimas *e* (pvz., *Jenulayciß* iš dial. *Jānulāicis* = *Jonulāitis* ‘Jonulio sūnus’), *ch* ir *k* painiojimas bei *h* vengimas (*koc3ko* vietoj *Chod3ko* šalia *chlubkaytis* < *Klubkaitis*, g. sg. *Kuchtaycia* = *Kuktaičio, zuchowskiego* = *Żukowskiego, ayduka* = *hajduka* ‘lengvai ginkluoto pėstininko, sargybinio’), vartojimas minkštųjų priebalsių *ř, ś, ź* ir afrikatų *č, dź*, kurių lenkai visai neturi (g. sg. *kupria* = *Kuprio, Powafaria* = *Pavasario, Leps3ia* = *Lepšio, D3iugowyc3* ‘Džiugo sūnus’, f. *Ma3iukayciowa* ‘Mažiukaičio duktė’, *Beruk3owa* ‘Berūškčio duktė’ ir kt). Kartais lenkiškame tekste asmenvardis pateikiamas net su lietuviška linksnio galūne, pvz., *3 oyca walentego Łopieykos* ⁴¹⁸¹ (= *Lapeikos*, n. sg. *Lapeika*).

⁸⁶ Iš tiesų *Z* su skersine šakele (čia dėl techninių kliūčių žymima *Ż*). Mažoji *z* pastebėta tik kitų asmenų įterpiniuose.

⁸⁷ Dar dažniau *r* aidė *v* vartojama balsiui *u* žymėti.

VILNIEČIŲ IR ATVYKĖLIŲ IŠSKYRIMAS

Įrašuose prie ne vietinės kilmės Vilniaus gyventojų pažymima tautybė arba nurodoma, iš kur jie atvykę. Tokias nuorodas turi lenkai, vokiečiai, totoriai ir kt.

Lenko nuoroda nevienoda. rašoma lotyniškai *Polonus* arba lenkiškai *polak*, *mazur* (=mozūras), kartais pažymima, kad atvykęs iš Lenkijos (s *Polski*) arba nurodomi Lenkijos miestai ar sritys, iš kurių atvykęs: Krokuva (s *Krakowa*, *krakowski*, *krakowczyk*, f. *krakowianka*), Varšuva (s *Warszawy*), Plockas (s *powiatu Plockiego*), Liublinas (ex *Districtu lubenfi*), Sandomiras (*Sandomerenfis*, *fendomirza*) ir kt. Tokių nuorodų rasta apie pusšimtis. Be to, dar keliolika kartų parašyta *Polakowicz* (*Polakiewicz*), *Mazuwowicz*, f. *Polakowa*, *Mazuwowa*, t. y. 'lenko (mozūro) sūnus', 'lenko (mozūro) duktė'. Vienas asmuo net dviem atvejais pavadintas kašubu (g. sg. *kafubi* ²⁴⁷, *Kašuby* ⁴¹⁰⁰⁷). Prie vienos nuotakos pažymėta „iš Lenkijos kilusi“ (s *Polski rodem*).

Vokiečio nuoroda (*niemiec*) rasta tik prie kelių asmenų. Prie vienos moters vardo pažymėta lotyniškai *Germanica* (⁵1177). Be to, dar yra tėvavardis *Niemcewicz* 'vokiečio sūnus'.

Trys asmenys turi švedo (*szwed*), keturi italo (*wloch*) nuorodas. Italą gali rodyti ir tėvavardis *Wlochowicz* 'italo sūnus'. Gal čia priklauso dar *woloch* (*Wolokaytis* ir kt., žr. p. 214)? Plg. *valākas* < s. br. *волох* 'italas'.

Vienas asmuo vadinamas livoniečiu (*Liwonczyk*). Devyniais atvejais randame latvio nuorodą (*Łotisz*, *Łotwin*⁸⁸).

Bent 20 asmenų vadinami vengrais (*węgrzyn*, *węgrin*, *Vngarus*), bet toks jų pavadinimas gali būti dvireikšmis. Pvz., įrašė *Stephan węgrzin Hayduk Je^o M: D. Bis. Wilen*: 1361, t. y. Steponas vengras Jo M(ylistos) p(ono) Viln(iaus) Vysk(upo) aidukas, matyt, turima galvoje iš tikrųjų vengrų kilmės asmenį. Bet kitur galėjo būti ir pravardė ar amato nurodymas, nes vengrais (bent vėliau) plačiai vadinti ir tam tikri klajojantys gydytojai. Dar plg. g. sg. *Jana wiengrela* ⁴⁹⁴⁵ (iš liet. *Vengrelis* ar *Vengrelė*).

Vienas asmuo vadinamas slovaku (*slovak*), o trys čeko vaikais (tėvavardis *Czechowicz*).

Prie kelių asmenvardžių parašyta *moskal* (arba *moszkal*). Taip galėjo būti pažymėti į katalikų tikėjimą perėję atsikėlėliai iš Maskvos kunigaikštystės arba jų palikuonys, gavę „maskoliaus“ pravardę, plg. kelių asmenų tėvavardžius *Moskalewicz*, f. *Moskalow(n)a*.

Yra viena kita nuoroda (pravardė?), orientuojanti į tolimus rytų kraštus: Armėniją (*Ormianin*, *Ormianowicz*), Čerkėsų (*czerkas*), Čermisų⁸⁹ (*Ceremiłowicz*) žemę.

⁸⁸ Vienu atveju abi nuorodas turi tas pats asmuo (¹77 ir ⁵93).

⁸⁹ t. y. marių. Taip vadino tuos, kurie XV a. buvo apgyvendinti Ukrainoje, Baro seniūnijoje. Vėliau jie sudarydavo specialią lenkų kariuomenės rūšį.

Devynis kartus pavartota totoriaus (*Tatarzyn, Tatarin*), vieną kartą turko (tėvavardis f. *Turkowa*) nuoroda. Tai greičiausiai perkrikštyti asmenys. Gali būti ir jų palikuonių pravardė, plg. *Jendrzey Tatarelis* 295 (= liet. *Totorėlis*, tokia pravardė pavartota net 7 kartus).

Specialias nuorodas turi ir iš kitų LDK vietovių atvykę asmenys. Tokių rasta iš Anykščių (*Ż onixt*, plg. tėvavardį *Onixtowa*), Ašmenės (*Ż ofmiany*⁹⁰), Breslaujės (*ż Breslawa*), Dubingių (*że wfi Dubinkow*), Dusėtų (*ż Duszat*), Eišiškių (*ż eybišek*), Gařdino (*ż grodna*), Geranainių (*ż Gieranon*), Giedraičių (*ż Giedroye*), Kaūno (*f kowna, f kowienskiego Powiatu, kownianczik, kownianin, kownacki, f. Kowenska, kownianka, Kownacka*), Máišiagalos (*fiola mayfogoli*), Mėdininkų (*fiola Miednik, ż miednik rodem*), Nesvyžiaus (*Ż nieswiesza*), Ožės (*ż miasta Ozy*), Svyrių (*fiola swir, swirsky*), Šalčininkų (*ex pago Soleczniki*), Trākų (*Trocżki*), Ukmergės (*ż Powiatu Wilkomierskiego*), Valkiniūkų (*ż wolkinik*), Žeimio (*Żeym*). Greičiausiai ir *Antokoljski* ⁵⁷⁸⁰, *Laudansky* (f. *Laudanska*) ²²³⁰, ¹¹⁵⁵, ³³³⁹, *Rudnicki* ⁵⁴³⁶, f. *Sieficka* ⁴²²⁵, *řawlinsky* ⁴⁸²⁴, *wowkowsky* ⁵²⁰⁶, *Żyżminsky* (f. *Żyżminska*) ³²², ⁴⁶¹⁸, ⁵⁷⁵⁴ bei panašūs į juos yra ne pavardės, bet kilmės nuoroda: iš Antakalnio, Liaudos, Rudnios, Siesikų, Šiaulių, Volkovisko, Žižmos...

Įrašuose daugiausia esama atvykėlių iš Kauno (net 24). Iš kitur atvykusių tėra tik po kelis arba vienas kitas. Prie vieno asmens lotyniškai pažymėta *Samogita* 'žemaitis'.

Iš tolimesnių į rytus LDK plotų atvykusių asmenų įrašuose nėra. Matyt, jie buvo rytų apeigų tikėjimo ir katalikų bažnytinėse ceremonijose nedalyvaudavo. Tik nedaugelis iš jų galėjo būti perkrikštyti. Tai rodo prie kelių asmenvardžių pridėtos nuorodos *Rusin*, f. *Ruska, Roskiewka, Ruskowa*. Keliais atvejais pavartota „kazoko“ nuoroda (*kozak, Kozakowicz* – gal pravardė?).

Daug yra nuorodų į artimas Vilniaus apylinkes: Báltupį (*że wfi Boltupi*), Bieliūnus (*fiola Bialun*), Būdviškes (*ż Budżwiszek*), Būivydiškes ar Buivydžiūs (*ż Buywidżiszek, ż Buiwidżisk, fiola Buiwidżisek*), Būrbiškes (*że wfi Burbiřk*), Drūskininkus (kaimas Šalčininkų r.; *fiola Drużkinikow*), Dvarčionis (*Dworczianin*), Eičiūnus (dab. Širvintų r.; *f oyciun* = dial. *Aičiūnai*), Gulbinus (*że wfi Gulbin*), Kairėnus (*s kayran, fiola koyran*), Lāpiškius (*ż lopiszek*), Lopātiškes (*ż lopociszek*), Nemėži (*ż niemierzy, ex pago Niemiesz, że wfi Niemiez, fiola Niemierzi*), Pāpiškes (*f popiszek, że wfi popiřek*), Pārudaminį (*ż Porudomini, f podrudamina*), Rieřę (*że wfi Reři, ż reszi, ż Rzeszy, ż rzeszi*), Rōkantiškes (*ż Rakonciszek, fiola Rakonciszek*), Rudaminą (*ż Rudamini*), Rūdninkus (*ż Rudnik*), Salininkūs (*ex pago Solennikow, fiola Solennikow*), Sūdervę (*od suderwi, fiola Suderwy, suderwin*), Vabaliūs (*wobali*), Verkūs (*ż Werek, ż werek fiola Je^o M. X. Biskupa W.*), Vōkę (*ż waki, żwaki, że wfi waka, że wfi waki, že wfi waci, fiola Waki*), Vosyliškės (*fiola waszyliszek*), Žemaitėlius (*fiola Zmydyzi*). Daugiausia asmenų iš Vōkės (per 30). Rōkantiškių (priėta dab. Naujėsios Vilnios; 12), Būivydiškių (ar Buivydžių; 10). Iš kitų vietovių tik po vieną ar kelis.

Yra nuorodų ir į kitas Vilniaus apylinkių vietas, kurias dabar jau nelengva identifikuoti. Štai pluoštelis išrašų: *siola Byłun* ¹²⁴⁴, *ż Bogdan* 2126 (plg. *Bagdōniškės* Sudavėrs ir Lavōriškių ap.), *ż Bogdżiun* 1911, *ż fiola czarniż* 345, *ż Gierdonian* 1710, *ż Jocian* 2266 (= Jočiōnyus Onuřkio ap.?), *fiola Jankunow* 1159 (plg. *Jankūniškės*,

⁹⁰ N. sg. *Ofmiana*. Dabar lenkų ir baltarusių vartojama daugiskaitinė forma (*Oszmiana, Ошмяны*) yra vėlyva, žr. „Baltistica“, 1974, t. X (1), p. 63–64.

Eitminiškių ap.), *zewfi Jurgiſek* ⁵⁷⁰ (*fiola Jurgiszek* ²¹⁴⁹), *s klobacziszek* 1134, *s kulwicżow fiola* 1522, *s kuprifianiszek* 43, *fiola Lemeżi* ³⁵⁴⁶, *fiola Oseiki* ¹²⁶, *ze wfi Oſtrowca* ⁴⁴²⁷, *ze wfi pielow* ⁴⁹⁷³, *s pigulsziszek* 1414, *s probosc* ¹¹⁸⁷ (plg. *Prabaſciškės Šalčininkų r.*), *s prely* ³¹⁶⁰, *ze wfi Rokolwy* ⁴⁹⁵⁴, *ex pago sėdyży* ³⁵⁰, *fiola ſielniki* ³²³⁴, *ſ tatar* ¹⁹⁵ (plg. *Totōriškės Rudaminōs ap.*), *ż welakumpia* 1742 (= *Valākampiai?*), *Ż wiersżun* 1769, *fiola Żelokompia* 2012.

Pasitaiko, kad kaimas ar dvaras vadinamas pono, kuriam jis priklauso, vardu, pvz., *Ż Pana Gurskiego siola* 342, *fiola Grżabowskiego* ³⁷⁴⁵, *od dworu P. Żuchowskiego wszyscy* 1900. Dar plg. *fiola Jeżuiczkiego* ^{324a} 'jeżuitų kaimas'.

Kartais nurodoma tik „iš Vilniaus apskrities“ (*ex districtu Vilnensi*) arba tiesiog „iš kaimo“, „kaimietis“ (*ex pago, ze wfi*⁹¹, *fiola*⁹², *sielanin, sielanik, ſielski, wiesniak, f. wiesniaczka*).

Nuorodas gaudavo ir tie asmenys, kurie gyveno dabartiniuose Vilniaus priemiesčiuose, anuomet traktuotuose kaip užmiestis, pvz., Guriuosė (*fiola Guri*), Kuprióniškėse (*fiola Kuprianiszek*), Lūkiškiuose (*ż Łukiszek, ze wfi Lukiſek, ż Łukiszek Tatarskich, ż lukiszek Jeżuiczkich*), Paneriuosė (*s ponar, fiola ponar, ze wfi ponary, ze wsi ponarſkiey*), Saltōniškėse (*ſoltoniszek*). Daugiausia asmenų iš Panerių ir Lūkiškių (po keliolika).

Kaip iš pateiktų pavyzdžių matyti, raštininkai nuorodoms vartojo sulenkintas arba sulotynintas lietuvių vietovardžių formas. Paprasti žmonės, kalbėdami lietuviškai, anuomet Vilniuje tam reikalui dažniausiai, matyt, vartojo priesagos *-iškis* vedinius, kurių vienas kitas pateko ir į aktus. Jie gali būti traktuojami ir kaip asmenvardžiai, pvz., *Bażilius kiernowisżkis* 118, t. y. kernaviškis (nuoroda) ar Kernaviškis (asmenvardis). Dar žr. p. 210 (*Trakiškis*), 153 (*Kėdainiškis*), 217 (*Verkiškis*).

Įrašų analizė neduoda visiškai patikimų duomenų, kuriais remiantis galima būtų tvirtinti, kad nagrinėjamos nuorodos prie nevietinių asmenų buvo dedamos visais atvejais⁹³. Galėjo čia būti ir nenuoseklumo. Taip pat neaišku, iki kokie įsisenėjimo laipsnio anuomet Vilniuje žmogus dar buvo laikomas nevietiniu. Kad to laiko būta netrumpo, verstų manyti tokios nuorodos, kaip *s Polski rodem, ż miednik rodem* (kilęs iš Lenkijos, iš Medininkų), taip pat *Polakowič* 'lenko sūnus' tipo tėvavardžiai.

Jeigu nuorodos buvo dedamos nuosekliai, iš jų turėtume daryti išvadą, jog tada Vilniuje asmenys, laikyti nevietiniais, tesudarė visai nedidelę (apie 1%) miesto gyventojų katalikų dalį⁹⁴. Matyt, daugiau nevietinių buvo kitų tikybų žmonių, ypač atsikėlusių iš rytinių valstybės plotų, tik jie, būdami nekatalikai (rytų apeigų krikščionys, mahometonai ir kt.), negalėjo dalyvauti katalikų apeigose ir į įrašus, žinoma, nepateko. Iš jų tik vienas kitas, perėjęs į katalikybę (gal būt, ir unitas), tebuvo užfiksuotas.

⁹¹ Ši nuoroda ypač dažna krikšto įrašuose, pavartota daugiau negu pusšimtį kartų.

⁹² Tai yra *s fiola*.

⁹³ Vietinių, t. y. vilniečių, specialia nuoroda nežymėjo. Terastas vienintelis toks pavyzdys: *ż oycza Grygiera krawca mieſczanina wilen*. ⁵⁵²³, t. y. (vaikas) iš tėvo Grigo (Grigerio, krikšto vardas) siuvėjo, Vilniaus miestiečio.

⁹⁴ Skaičiuota tik iš santuokų registracijos knygos. Krikšto knyga rodo dar mažesnę procentą. Galimas dalykas, kad naujagimių kūmai būdavo parenkami iš artimųjų, giminių, o santuokos liudytojais galėdavo būti ir svetimi žmonės bei atvykėliai.

Pažymėtina, kad iš Lenkijos atvykę asmenys buvo aiškiai skiriami nuo senųjų vilniečių ir laikomi svetimšaliais. Bet išimtis daryta kunigams: prie jų vardo nuosekliai dedama ne lenko, bet kunigo (lot. *Pater*) nuoroda.

BENDRAS SUPRATIMAS APIE XVII a. PRADŽIOS VILNIAUS GYVENTOJŲ ASMENVARDŽIUS

Įrašų analizė rodo, kad XVII a. pradžioje Vilniaus mieste kiek labiau nusistovėjusias, iš kartos į kartą perduodamas pavardes turėjo tik privilegijuotasis luomas (visų pirma didikai, įtakingieji bajorai) ir, gal būt, labiausiai iškilęs miestiečių sluoksnius. Plačiosios miesto prastuomenės masės dar apsiejo be pavardžių. Neturėjo jų ne tik miesto varguomenė („šeimynos žmonės“, tarnai, padieniai darbininkai ir kt.), bet ir daugelis amatininkų, net pirklių. Tai, be kita ko, rodo tokie dažni asmens nusakymo būdai, pvz., Andrius dailidė (*Jendrzey ciesla* 1835), Ambraziejus kepurininkas (*Ambrozy czapnik* 158), Martynas kalvis (*Marcin kowal* 554), Urbanas katilius (*Urban kotlarz* 146), Stanislovas šiuvėjas (*Stanislaw krawiec* 296), Motiejus virėjas (*Matis kucharz* 118), Ona virėja (*Hanna kucharka* 293), Jonas gyvulių skerdikas (*Jan rzeznik* 118), Pranciškus dažytojas (*Franciscus malarz* 295), Pranas mūrininkas (*Fronc mularz* 142), Simanas malūnininkas (*Simon mlinarz* 196), Kasparas stiklius (*Kaspar sklarz* 1472), Adomas vandens vežėjas (*Adam wodowoz* 1532), Petras vaistininko Jokūbo tarnas (*Piotr sluga Jakuba Aptekarza* 997), Martynas kapitulos raštininkas (*Marcin Piszarz kapitulny* 963), Vaitiekus pirklys (*Woyciech kupiec* 495) ir pan. Taip apibūdintų pasitaiko net asmenų, kurie tituluojami ponais (*dominus, pan*), taigi priklausė aukštesniam luomui, pvz., ponas Simanas pilies raštininkas (*Pan Simon Piszarz Żamkowy* 982).

Vien tik vardu (be jokio prievardžio, net amato nurodymo) vyrai įrašuose labai retai tevardinami, nors vienas kitas toks atvejis pasitaiko. Nepalyginamai dažnesnis moters (ypač nuotakos) pavadinimas tik krikšto vardu šalia vyro (jaunikio) vardo su prievardžiu, pvz., Mikalojus Kuprelis su Maryte (*Mikolay kuprelis z Maruszą* 124), Ambraziejus kepurininkas su Ona (*Ambrozy czapnik z Hanną* 158), Urbonas Petraitis su Morta (*Urban Piotrowicz z martą* 935) ir pan. Taip vien tik krikšto vardu įrašyta daugiau kaip $\frac{1}{3}$ visų nuotakų (1604 m. įrašuose jos sudaro net apie 40%). Kartais ir abu jaunieji užrašyti vienavardžiai, pvz., Pranciškus su Sofija (*Franciscus Żofią* 237), Alšūnas su Liucija (*Olszun z Lucią* 415), Stanislovas su Sofija (*Stanislaw zophią* 929), Jonas su Sofija (*Jan zophią* 938), Sebastijonas su Ona (*Sebastian z Hanną* 676). Tačiau tai palyginti reti atvejai.

Krikšto įrašų knygoje pasitaiko vienavardžių tėvų iš kaimo, pvz., *z oycą Ambrozego ze wsi* ⁴20, *z oycą Jana fiola* ²291, *z oycą Mikolaia Sielanina* ⁶325, *z oycą Mikolaia Sielanika* ⁶327, *z oycą Łukaša fielskiego* ⁴801, *z oycą Marcina wieśniaka* ⁵1219 (apie 20 pvz.). Plg. f. *Regina*

wiesniaczka ⁵1082. Bet ir tokių parašymų, matyt, kiek vengta, plg. krikšto akte Nr. 285 virš teksto *3 oycą stephana że wfi* įrašytą lietuvišką pravarde *Plikielis* (= *Plikelis*).

Paprastai įrašuose žmonės prie krikšto vardo turi dar tam tikrą prievardį: dažniausiai tėvavardį, amato bei verslo pavadinimą, pravarde ar jau pavardę. Tasai prievardis, išskyrus nusistovėjusias pavardes, nebuvo pastovus. Taigi tas pats žmogus vieną kartą galėjo būti pavadintas, nurodant tėvo vardą (tėvavardį), kitą kartą – amatą ar dar kaip kitaip apibūdintas. Todėl tos pačios šeimos atskiri asmenys galėjo gauti skirtingus prievardžius. Antai santuokos įrašė Nr. 2070 skaitome: Martynas Šarkius su Ona Jokūbaite. Liudytojas jaunosios brolis Povilas Skrabelė (*Marcin Sarkius 3 Hanną Jakubowną. Testes⁹⁵ Pawel skrabela frater sponsæ*). Čia sesuo pavadinta tėvavardžiu, o brolis – pravarde.

Galėjo būti pavartoti ir keli prievardžiai, norint tiksliau išskirti asmenį iš jo bendravardžių, pvz., Jokūbas Jonulaitis (t. y. Jonulio sūnus) pirklys (*Jakub Janulowicz przekupnik* 51), Vincentas Mikalojaitis (= Mikalojaus sūnus) Avižėlė (pravardė; *Wincenty Mikolaiewicz Awizele* ⁵1201), Petras Sinkus (pravardė ar pavardė, kilusi iš Simono slaviškos liaudinės formos) Jonaitis (*Piotr finko Janowicz* 849), Ambraziejus Jarica (plg. slaviško krikštavardžio *Нерофеѹ* trumpinius *Ярау, Ярэу*) arba Ambrazaitis (*Ambrozy Jarica uel Ambrozeiewicz* 2753).

Tipiškas prievardžių nepastovumo pavyzdys – įrašas Nr. 2588, kuriame vienas asmuo iš pradžių buvo įrašytas Simonu druskininku-sūdytoju (*simon solennik*), bet paskui raštininkas, matyt, prisiminęs kitus tos pačios profesijos Simonus, patikslino, viršuje prirašydamas dar kitą prievardį – to asmens lietuvišką tėvavardį Gaižiūnas (= *Gajzun*) „Gaižio sūnus“.

Šie ir panašūs pavyzdžiai rodo, kad anuomet dar nebuvo nusistovėjusios vieningos ir visiems privalomos asmens apibūdinimo tvarkos, kokia yra dabartinė mūsų dvinarė (*vardas + pavardė*) sistema.

Dažniausiai įrašuose asmenys vadinami krikšto vardais ir tėvavardžiais, pvz., Kristupas Martynaitis (*Krzystoph Marcinowicz* 659), Jonas Simanaitis (*Jan szymonowicz* 660), Petras Jonaitis (*Piotr Janowicz* 660), Martynas Steponaitis (*marcin stephanowicz* 664), Kotryna Jokūbaitė (*s katarziną Jakubową* 659), Uršulė Grigaitė (*3 Orszulą Grigową* 665), Barbora Martynaitė (*3 Barbarą marcinową* 666) ir t. t. Tokiais tėvavardžiais (dalis, gal būt, jau vartoti kaip pavardės) pavadinta daugiau negu pusė visų į aktus patekusių asmenų. Imant atskirai vyrus, tėvavardžių procentas⁹⁶ kiek mažesnis (apie 45%). Bet moterų jis gerokai didesnis, per 80% (santuokų registracijos knygoje net apie 90%), nes prie moterų krikšto vardų arba nebūna jokio prievardžio (vadinama tik krikšto vardu), arba būna tėvavardis, kitoki prievardžiai retai tepasitaiko.

⁹⁵ Raštininkai neretai vartoja n. pl. formą *testes*,¹ net jeigu tėra tik vienas liudytojas.

⁹⁶ Čia ir toliau pateikiami procentai buvo apskaičiuoti, remiantis santuokų 1604 m. ir krikšto 1612 m. įrašų duomenimis.

Tik vieną tėvavardį, be krikšto vardo, nebuvo įprasta vartoti. Tokie atvejai labai reti. Pvz., santuokos įrašė Nr. 623 nuotaka pavadinta tiesiog *Jendrzejowa* 'Andriejaus duktė'.

Vietoj tėvavardžio įrašuose neretai prie krikšto vardo pridedamas, kaip jau buvo nurodyta, amato pavadinimas. Kartais jis būna ir šalia tėvavardžio. Iš visų prievardžių pavyzdžiai su amato pavadinimu sudaro bemaž 20%.

Kitoki prievardžiai siekia 30%. Jie labai įvairūs ir bus aptarti vėliau.

KRIKŠTO VARDAI

Anuomet paprastai krikštydavo tik bažnyčios šventųjų vardais. Tai gi krikšto vardai buvo svetimos kilmės, įvairiais keliais pasiekę Lietuvą. Bažnyčia tada turėjo vardų monopolį. Nenacionalinė krikštavardžių kilmė buvo būdinga ir kitiems Europos kraštams.

Įrašuose žmogus paprastai turi tik vieną krikšto vardą. Asmenys su dviem vardais pasitaiko retai, pvz., Vincentas Mikalojus Vyžūnaitis (*Wincenti Nicolay Wyżunaytis* 1324), Stanislovas Povilas dailidė (*Stanislaw Pawel ciesla* 824), Ambroziejus arba Andrius Simonaitis (*Ambrozy albo Jendrzey simonowicz* 713).

Krikšto vardai paprastai rašomi lenkiškai arba lotyniškai, pvz.:

a) *Andrzej* (dažniau *Jendrzey*) 'Andrius', *Antoni* 'Antanas', *Bartłomiej* 'Baltramiejus', *Grzegorz* 'Grigalius', *Jerzy* 'Jurgis', *Kazimierz* 'Kazimieras', *Krzysztof* 'Kristupas', *Piotr* 'Petras', *Szymon* 'Simonas', *Tomasz* 'Tamošius', *Wawrzyniec* 'Laurynas', *Wojciech* 'Vaitiekus' ir kt.; *Anna* (*Hanna*) 'Ona', *Barbara* 'Barbora', *Elżbieta* 'Elzbieta', *Jadwiga* 'Jadvyga', *Katarzyna* 'Kotryna' ir kt.

b) *Albertus* 'Albertas', *Andreas* 'Andrius', *Georgius* 'Jurgis', *Johannes* 'Jonas', *Joseph* 'Juozapas', *Lucas* 'Lukas', *Matthaeus* arba *Matthias* 'Motiejus', *Paulus* 'Povilas', *Stanislaus* 'Stanislovas' ir kt.; *Dorothea* 'Darata', *Martha* 'Morta', *Sophia* 'Sofija' ir t. t.

Pasitaiko dabar neįprastų lenkiškų vardų, pvz., *Scęsny*, f. *Scęsna*⁹⁷ (= *Szczęsny*, *Szczęsna*), *Wencislaw* arba *Więcslaw*, *Wenclaw* (= *Więcslaw*, *Więslaw*)⁹⁸, *Żdan* (*Żdan*?)⁹⁹.

Paprastai vartojamos kanoninės formos, tik lenkų ir lotynų rašybos (netgi pačių formų) elementai neretai painiojami, pvz., *Barthłomiej*, *Bartholomiej* 'Baltramiejus' (plg. l. *Bartłomiej* ir lot. *Bartholomaeus*), *Krzysztoph* 'Kristupas' (plg. l. *Krzysztof* ir lot. *Christophorus*), *Matys*(š), *Matis*(š), *Mathis*(š), *Mathiasz* 'Motiejus' (plg. l. *Mateusz*, *Matyasz* ir lot. *Matthias*), *Nicolay* 'Mikalojus' (plg. l. *Mikolay* ir lot. *Nicolaus*),

⁹⁷ Antrasis raštininkas rašo ir *Sezasny*, *Sczasna*. Iš l. *szczęsny* 'laimingas'. Greičiausiai šis lenkų kilmės krikštavardis davė pradžią mūsų dabartinėms pavardėms *Čėsnius*, *Česnys* ir kt.

⁹⁸ Senas slavų asmenvardis (tos pačios kilmės per čekus gautas ir *Vaclovas*), davęs pradžią mūsų dabartinėms pavardėms *Veňslavas* (*Veňclovas*), *Veňslova*.

⁹⁹ Plg. r. *ждань*.

Thomasz 'Tamošius' (plg. l. *Tomasz* ir lot. *Thomas*), *Katharżina* 'Kotryna' (plg. l. *Katarżyna* ir lot. *Catharina*) ir pan.¹⁰⁰

Liaudies anuomet vartotų slaviškos kilmės trumpesnių krikšto vardų (liaudinių formų) pasitaiko retai. Kiek dažnesnės moterų vardų mažybinės-maloninės formos, pvz., *Manusza* 'Monika', *Marusza* 'Marytė'. Dar plg. *Haliszka*, *Halska*, *Aliszka*, *Alszka* – greičiausia *Elenos* (*Helena*, *Halena*) ar *Alinos* variantai.

Vyriškų krikšto vardų liaudinės formos retos. Naujagimiai jomis nevadinami, daugiausia vartojamos tik nurodant liudytojus resp. kūmus, pvz., *Alexi* (*Olexa*) – Aleksas, Aleksandro trumpinys, *Bartosz* (sulotyrinta *Barthos*) – Baltramiejaus trumpinys, *Beniasz* (*Benus*) ← Benediktas, *Bernat* (*Bernath*) ← Bernardas, *Fronc* ← Pranciškus, *Janus* ← Johannes, *Jar* (*Jarek*), *Jarosz* ← Jeronimas ar Jaroslavas, *Klim* ← Klemensas, *Lenart* ← Leonardas. Bet jos mus labiausiai domina, nes davė pradžią daugeliui dabartinių pavardžių.

Iš kitų anuomet populiarių lenkiškų vardų formų paminėtina vyrų *Balcer* ← Baltazar, *Ferens* (iš vengrų, Pranciškus), *Marek* ← lot. Marcus, *Marchil* (iš Melchior?), *Szezepan* (ir iš vengrų *Isztwan*) 'Steponas', *Walek* ← *Walenty*; moterų *Gentruđa* (ir *Gendruđa*, *Gendruta*, *Gendrutha*, *Gentruta*, greičiausiai iš vokiečių *Gertrud*), *Małgorzata* (ir *Małgorzatha*, *Małgoratha*, *Małgareta*) 'Margarita', *Nasztazia* (*Nasztafia*) 'Nastė, Anastazija', *Polonia* ← Apollonia, *Raina* (iš *Regina*?), *Sczyscyza* (l. *szczyście* 'laimė', plg. liet. *Laima*).

Vienas kitas krikšto vardas turi greičiausiai per rytų slavus gautą formą, būtent:

Arcim, plg. *Артим* iš *Артемий*;

Fiedor, *Phiedor*, *Chwiedor*, f. *Chwiedora*, plg. *Федор*, br. *Хведор* ← *Феодор*, lot. *Theodorus*;

Grigor, *Griszko* (ir aplenkinti variantai *Grzigor*, *Grigorz*, *Grziszko*), plg. *Григор*, *Гришко* ← *Григорий*;

Iwan, plg. *Иван* 'Jonas';

Jarmola, *Jermola*, plg. *Ярмола*, *Ермола* ← *Ермолай*;

Jur (*Jurek*), plg. *Юри*, *Юрби* ← *Юрий* 'Jurgis';

Kuzma, plg. *Кузма* ← *Косма*;

Mikita, plg. *Микита* ← *Никита*;

Oponas, *Oponasz*, plg. *Опанас* ← *Афанасий*;

Ostafy, plg. *Остаф* ← *Евстафий*;

Si(e)mion, *Sinko*, plg. *Семён*, *Син(ь)ко* ← *Симеон*;

Wasil, plg. *Василь* ← *Василий*, lot. *Basilius*.

Pasitaiko, jog tas pats asmuo kartą pavadinamas rytų slavų, kita kartą lenkiška to paties krikšto vardo forma. Antai Jonas aidukas dukters Onos krikšto akte įrašytas *Ivanu* (g. sg. *Jwana Hayduka* 4756), o

¹⁰⁰ Antrasis raštininkas vietoj *Jerzy* 'Jurgis' kartais parašo *Gerzy*, net *Gery*. Gal dėl lot. *Georgius* (plg. *Георгий*)? Dar plg. jo rašomas hibridines tėvavardžio formas *Jurzewicz* 348, *-ewycz* 5496, g. sg. *Jurzewicza* 3126 (su *u* greičiausia iš *Jurgis* ar *Juras*: *Юрий* 'Jurgis').

sūnų Motiejaus ir Adomo krikšto aktuose – *Jonu* (g. sg. *Jana* 390, 552).

Rytų slavų kilmės kaip ir kitus krikšto vardus neretai turi ir tie asmenys, kurių pavardis lietuviškas, pvz., *Jwan Gudelis* 1742, 1743, *wasil Lusczykaytis* 1333 ir kt.

Sulietuvintų krikšto vardų formų, t. y. su lietuvių kalbai būdinga šaknies fonetika, galūnėmis ar priesagomis, įrašuose rasta palyginti nedaug (pateikiami skyriuje „Lietuviški elementai krikštavardinės kilmės asmenvardžiuose“, p. 66–89). Jų dokumentuose sąmoningai vengta, keista oficialiomis lenkiškomis arba lotyniškoms, kurios dėtos ir prie grynai lietuviškų pavardžių, pvz., *Bartłomiej Burbeklis* 1995, *Jan Pipiras* 1687, *Piotr Warna* 1498, *Stanislaw Pilwelis* 707, *Woyciech Kuprelis* 6249, *Simon Żwirblis* 2012, *Mathias Gaydelis* 543, *Stephan Žąsinelis* 1506 ir t. t.

Anuomet populiarūs vyriški vardai

Tiek vyriškų, tiek moteriškų vardų pasirinkimas įvairiais laikotarpiais atskiruose kraštuose gerokai įvairavo. Tai – mados dalykas.

XVII a. pradžioje Vilniuje, kaip rodo įrašų duomenys, populiariausias katalikų vardas buvo *Jonas*. Jį turėjo apie 12–13% visų vyrų. Labai populiarūs dar buvo *Adomo*, *Andriaus*, *Baltro* (*Baltramiejaus*), *Gasparo*, *Grigaliaus*, *Jokūbo*, *Jurgio*, *Kazimiero*, *Kristupo*, *Lauryno*, *Martyno*, *Mikalojaus*, *Motiejaus*, *Petro*, *Povilo*, *Simono*, *Stanislovo*, *Stepono*, *Tamošiaus*, *Vaitiekaus* ir dar vienas kitas vardas. Jais buvo krikštijama absoliuti berniukų dauguma. Neretai duodavo vardą to šventojo, kurio dieną vaikas gimė. Pavyzdžiui, bent savaitę prieš birželio 29 d. ir po jos aiškiai vyraudavo *Petrai*. Taigi vieno ar kito vardo populiarumas daug priklausė nuo gimimų atskiriomis dienomis tais metais skaičiaus. Dėl to vieno ar kito vardo procentas kasmet truputį įvairavo: vienais metais daugiau būdavo pakrikštijama *Motiejų*, *Stanislovų*, *Petrų*, kitais daugiau *Kristupų*, *Jokūbų*, *Jurgių* ir pan. Iliustracijai pateikiama 1612 m. dažniausiai pasirinktų 30 vardų:

<i>Jonas</i>	12%	<i>Vaitiekus</i>	3%
<i>Kristupas</i>	10%	<i>Martynas</i>	3%
<i>Jokūbas</i>	8%	<i>Adomas</i>	2%
<i>Jurgis</i>	7%	<i>Mikalojus</i>	2%
<i>Kazimieras</i>	5%	<i>Laurynas</i>	2%
<i>Stanislovas</i>	4%	<i>Grigalius</i>	2%
<i>Andrius</i>	4%	<i>Steponas</i>	2%
<i>Petras</i>	4%	<i>Baltazaras</i>	1%
<i>Baltramiejus</i>	4%	<i>Povilas</i>	1%
<i>Motiejus</i>	4%	<i>Gasparas</i>	1%
<i>Simonas</i>	3%	<i>Pranciškus</i>	1%
<i>Tamošius</i>	3%	<i>Juozapas</i>	1%

<i>Aleksandras</i>	0,5%	<i>Vosylus</i>	0,5%
<i>Sebastijonas</i>	0,5%	<i>Ambraziejus</i>	0,5%
<i>Gabrielius</i>	0,5%	<i>Mykolas</i>	0,5%

Nors kasmet atskirų vardų procentas kiek svyravo, bet vardyno branduolys išlikdavo tas pats. Net ir po ilgo laiko didesnio pakitimo nematyti. Antai, praėjus 63 metams, t. y. 1675 m.¹⁰¹ išliko tas pats populiariausias vyrų vardas *Jonas*. Dažniausių vardų trisdešimtukas bemaž visas tas pats, nors atskirų vardų procentas kiek skiriasi: daugiau *Kazimierų* (11%), *Juozapų* (7%), *Mykolų* (6%), mažiau *Kristupų* (3%), *Grigalių* (0,5%). o *Vaitiekų*, *Baltazarų*, *Gasparų* tais metais visai nepasitaikė¹⁰².

Populiarūs moteriški vardai

Moterys anuomet vardų atžvilgiu buvo ne tokios išrankios, kaip dabar. Įrašuose moteriškų vardų yra net mažiau, negu vyriškų. Kiek įvairesni tik aukštuomenei priklausiusių moterų vardai. Čia pasitaiko net gana „imantrių“, pvz., *Audacija*, *Diana*, *Gvardijona*, *Kselona*. Bet tokie vardai labai reti. Šiaipjau absoliuti dauguma miesto moterų anuomet turėjo įprastinius krikščioniškus vardus, kurių buvo nedaug.

Populiariausias moteriškas krikšto vardas Vilniuje XVII a. pradžioje buvo *Ona* (17–20%). Kiti labai dažni: *Agnieška*, *Barbora*, *Darata*, *Elena*, *Elžbieta*, *Ieva*, *Jadvyga*, *Kotryna*, *Kristina*, *Liucija*, *Margarita*, *Marina*, *Morta*, *Raina (Rajina?)*, *Sofija*, *Uršulė*.

Mergaitėms, kaip ir berniukams, anuomet dažnai duodavo vardą tos šventosios, kurios dieną gimdavo. Todėl ir čia paprastai kasmet atskirų vardų dažnumo procentas kiek svyravo.

1612 m. daugiausia mergaičių buvo pakrikštyta šiais vardais:

<i>Ona</i>	19%	<i>Jadvyga</i>	3%
<i>Kristina</i>	13%	<i>Barbora</i>	2%
<i>Kotryna</i>	9%	<i>Margarita</i>	2%
<i>Morta</i>	8%	<i>Liucija</i>	2%
<i>Ieva</i>	7%	<i>Agnieška</i>	1%
<i>Elžbieta</i>	6%	<i>Uršulė</i>	1%
<i>Darata</i>	5%	<i>Elena</i>	1%
<i>Marina</i>	5%	<i>Regina</i>	1%
<i>Raina (Rajina?)</i>	3%	<i>Zuzana</i>	1%
<i>Sofija</i>	3%	<i>Magdalena</i>	1%

¹⁰¹ Duomenys apskaičiuoti iš šv. Jono bažnyčios tų metų krikšto registracijos knygos, CVIA, f. 604, ap. 19, b. 96.

¹⁰² Dar plg. Zinkevičius Z. Vilniaus gyventojų vardai XVII a. pradžioje. – Kn.: Žodžiai ir žmonės. V., 1974, p. 78–85. Rašant šį straipsnį, dar nebuvo rasta 1611–1616 m. krikšto registracijos knyga, todėl išvados darytos, suskaičiavus į santuokų aktus patekusių asmenų (ir liudytojų, kurie neretai kartodavosi) vardus; taigi tos išvados negali pretenduoti į tikslumą bei išsamumą.

Vis dėlto, matyt, moterų vardų mada nebuvo tokia pastovi, kaip vyrų. Tai rodo kad ir 1675 m. duomenų palyginimas. Tais metais daugiausia buvo pakrikštyta jau ne *Onų* (15%), bet *Marijonų* (net 20%), kurios 1612 m. tesudarė tik 0,2%. Atsirado *Teresių* (4%), *Agotų* ir *Konstancijų* (po 3%), kurių 1612 m. nepasitaikė. Sumažėjo *Mortų*, *Ievų* (po 2%), visai nepasitaikė *Rainų*, *Margaritų*, *Zuzanų*.

TĖVAVARDINĖ SISTEMA

Iš visų prievardžių anuomet Vilniuje, kaip jau buvo nurodyta, plačiausiai vartoti tėvavardžiai. Tai buvo populiariausia asmens tikslesnio apibūdinimo priemonė. Oficialiuose dokumentuose vyriški tėvavardžiai daryti su priesagomis *-ovič*, *-evič* (metrikuose rašoma *-owicz*, *-(i)ewicz*, kartais *-owić*, *-ewić* ar net *-owic*, *-ewic*), moteriški – su *-ova*, *-ovna* (rašoma *-owa*, *-owna*). Pastebėti tik keli atvejai, kai vietoj tėvavardžio įrašyta *Jono sūnus*, iš *Jono* arba tėvo vardo kilmininkas, pvz., *Jerzy syn Jana Zarębi s powiatu Drogickiego* 101 (ne vietinis!), *Hanna s Jana* 188 'Ona iš Jono', *Małgorzata Jacobi* ¹²⁶⁰ (lotynų g. sg.), *ż oycza Jendrzeia Stephani* ¹²³². Inventoriuose labai retai pasitaiko tokių pavyzdžių, kaip *Mikolaj Gudela* In. 76_{38a} = *Mikalojus Gudelio*, *Januk Milcienia* In. 77_{2b} = *Jonukas Miltienio*. Šiaipjau nagrinėjamuose metrikuose visuotinai vartojami tėvavardžiai su *-ovič*, *-evič* (mot. *-ova*, *-ovna*), rečiau su kitomis slaviškomis ar lietuviškomis tėvavardinėmis priesagomis.

Tėvavardžiai būdavo daromi ne tik iš kanoninių krikšto vardo formų, tiek lenkiškų (pvz., *Bartłomeiewicz* iš *Bartłomey*, *Łukasiewicz* iš *Łukas*), tiek lotyniškų (pvz., *Erasmusowicz* iš *Erafmus*), tiek rytų slavų kilmės (*Fiodorowicz* iš *Fiodor*, *Iwanowicz* iš *Iwan*), bet ir iš tų, kurios anuomet buvo vartojamos liaudies šnekamojoje kalboje, iš dalies arba ir labai sulietuvintų, su lietuviškomis mažiškinėmis-maloninėmis priesagomis ir pan. Antai asmuo, kurio tėvo vardas buvo *Jonas*, galėjo gauti tėvavardį, padarytą ne tik iš oficialaus krikšto vardo (*Janowicz* iš *Jan*), bet ir iš jo populiarių liaudinių variantų (pvz., *Jankowicz* iš *Janko*, liet. *Jonkus*, *Janusiewicz* iš *Janusz*, liet. *Jonušas*, *Iwaszkowicz* iš *Iwaszko*, liet. *Ivoška* ir kt.), ypač dažnai su lietuviškomis deminutyvinėmis priesagomis *-el-*, *-ul-* ir kt., pvz., *Janelewicz* (iš *Jonėlis*), *Janulewicz* (iš *Jonulis*) ir pan. Šie pastarieji tėvavardžiai liaudies buvo plačiai vartojami, o variantai iš kanoninių formų neretai gali būti ir raštinių padaras, plg. sulotynintą rašymą *Jożephowicz*, *Nicolaiewicz* ir pan.

Vadinasi, tėvavardžių, priešingai negu krikšto vardų, anuomet nebuvo stengiamasi vienodinti, norminti. Dar daugiau, tėvavardinės priesagos *-ovič*, *-evič* (mot. g. *-ova*, *-ovna*) galėjo būti dedamos ir prie amato pavadinimo. Antai asmuo, kurio tėvas buvo kepėjas (l. *piekarz*), galėjo būti įrašytas *piekarzewicz*, aludario (*piwowar*) sūnus – *piwowarowicz*, vandens vežėjo (*wodowoz*) sūnus – *wodowozowicz*, kepurinko (*czap-*

nik) – *czapnikowicz* ir t. t.¹⁰³. Atitinkamai šių asmenų dukterys buvo įrašomos *piekarzowa, piwowarowa, wodowozowa, czapnikowa* ir pan. Plg. patronimus, padarytus iš tėvo tautybės bei kilmės pavadinimo: *Polakowicz, f. Polakowa* (iš *Polak* 'lenkas') ir kt.

Daug vartojama tėvavardžių, padarytų iš pravardžių, kurių didžiosios dalies būta lietuviškos. Antai žmogaus, pravardžiuojamo *Plikiu*, sūnus įrašomas *Plikiewicz*. Atitinkamai Stumbro, Tilviko, Vilko, Tripadžio sūnūs įrašomi *Stumbrewicz, Tilwikiewicz, Wilkiewicz, Tripadziejewicz* ir t. t. Taip pat nemaža vartota tėvavardžių, padarytų iš senovinių tautinių lietuviškų vardų, pvz., *Narbutowicz* = Norbuto sūnus, *Rimgaylowicz* = Rimgailos sūnus, *Radwilowicz* = Radvilos sūnus ir t. t. Matyt, tie tautiniai vardai anuomet žmonių dar buvo gana plačiai turėti šalia krikščioniškųjų. Visi tokie lietuviškos kilmės tėvavardžiai nagrinėjami skyriuje apie lietuviškus nekrikštavardinius asmenvardžius.

Iš visų *-ovič* tipo tėvavardžių daugiau negu pusę (apie 60%) sudaro padarytieji iš kanoninių krikšto vardų formų, beveik penktadalį (iki 20%) – iš liaudinių jų variantų (dalis su aiškiais lietuviškos darybos ir fonetikos elementais), maždaug tiek pat – iš įvairių nekrikštavardinės (daugiausia lietuviškos) kilmės asmenvardžių ir tik apie 2% iš amato bei profesijos pavadinimų.

Tėvavardžiai su *-ovič, -evič* resp. *-ova, -ovna* Lietuvoje buvo vartojami anksčiau, negu pradėta oficialius dokumentus rašyti lenkų kalba. Tai paveldėjimas iš kanceliarinės slavų kalbos. Priesagos *-ovič, -evič* čia yra rytų slavų kilmės. Bet Maskvos kunigaikštystėje anuomet tik privilegijuoto bei valdančio sluoksnio asmenų (kunigaikščių, stambiųjų didikų) tėvavardžiai buvo daromi su visa priesaga *-ovič, -evič*. Prastų žmonių tėvavardžiams sudaryti būdavo tenkinamasi tik pirmąja sudėtine šių priesagų dalimi, t. y. *-ov, -ev* (pvz., *Petrov, Jurjev*). Antrąją dalį *-ič* pridėdavo, kaip sakyta, tik kilmingiausiems¹⁰⁴. LDK tokio skirtumo nebūdavo daroma. Čia tėvavardžiais su visa priesaga vadinti visi žmonės, tiek priklausę privilegijuotajam sluoksniui, tiek prastuomenei, net visai nusigyvenę. Lenkams tėvavardžiai su *-ovič, -evič* nebuvo būdingi. Lenkijoje tam reikalui vis labiau ėmė įsigalėti *-ski (-ovski, -evski...)* priesagos vediniai. Prie *-ovič, -evič* lenkai labiau priprato vėliau, ryšium su LDK diduomenės sulenkėjimu, plg. *Bystroń 28* (II leid.).

Vadinasi, tėvavardžiai su *-ovič, -evič* anuomet buvo tipiška, specifinė LDK teritorijoje vartojama priemonė žmonėms pavadinti, visų pirma oficialiuose dokumentuose. Ji taikyta visiems šalies gyventojams, nepaisant kuria kalba jie kalbėjo ir kaip patys save vadino. Todėl neuostabu, kad prie *-ovič* tipo tėvavardžio nebažnytiniuose dokumentuose dažnai randame parašytą lietuvišką, ypač mažybinį-malonių krikš-

¹⁰³ Tik vieną kartą pavartota formulė *Piwowara fin 2312* (=aludario sūnus) vietoj *piwowarowicz*.

¹⁰⁴ Maskvos bajorai ilgai ir atkakliai kovojo su carais dėl teisės vartoti visą *-ovič* tipo tėvavardį. Pvz., 1627 m. tokią teisę buvo gavę dar tik Bajorų dūmos nariai (Никонов В. А. Имя и общество. М., 1974, с. 18).

tavardį, rodantį, kad jo turėtojas kalbėjo lietuviškai, pvz., *suderwsi Jurgiel a Janel Czulkiewiczzy* L₃ 'suderviškiai (Sudervė – miestelis prie Vilniaus) *Jurgelis* ir *Jonelis Č(i)ulkio sūnūs*', *Jurgis Iaczkowicz* L₁₃, *Staniulis Jurewicz z Jurgiem synem swym* L₁₃.

Abu tėvavardžių priesagos variantai, *-ovič* ir *-evič*, įrašuose dažnai painiojami. Tas pats tėvavardis pasitaiko su abiem, pvz., *Janulowicz* || *Janulewicz*, *Jurgowicz* || *Jurgiewicz*, *Raugelowicz* || *Raugelewicz*, *Wilkowicz* || *Wilkiewicz* ir pan. Kartais prie abiejų tėvavardžių variantų pažymėtas net tas pats krikšto vardas, vadinasi, gali būti dvejopai įrašytas vienas asmuo, pvz., *Marek Burniowicz* 847 || *Burniewicz* 1070, *Griger Derwinowicz* 1790 || *Derwiniewicz* 1405, *Ambroży Kumelowicz* 686 || *Kumelawicz* 2312, *Jan Kubilowicz* 2147 || *Kubilewicz* 2694, *Jerzy Plikowicz* 1222 || *Plikiewicz* 2203, *Griger Żydelowicz* 42 || *Żydelewicz* 1581.

Daugiausia svyruoja iš lietuviškų vardų padarytų tėvavardžių priesaga. To svyravimo priežastys galėjo būti įvairios: tėvavardžiai daryti iš skirtingų pamatinio vardo variantų (plg. *Burna* || *Burnys*, *Jurga* || *Jurgis* ir pan., juos galėjo turėti net tas pats asmuo), *-ovič* vartota vietoj *-evič* dėl atitinkamų moteriškosios giminės formų su *-ov(n)a* įtakos (*-evna* bemaž nevartota), raštininkas nemokėjo suslavinti lietuviško tėvavardžio, nežinodamas, kuriuo variantu reikia keisti lietuvių patronimines priesagas *-aitis*, *-ūnas*, *-ėnas* ir kt.

Iš slaviškų liaudinių formų kilusiuose tėvavardžiuose painiojama rečiau, bet tokių atvejų pasitaiko, pvz., *Juszkowicz*, 1014 || *Juβkiewicz* 2685 (plg. *Юшко* iš *Юпуі* 'Jurgis' arba iš *Евфеміи* 'Eufemijus'), *Mackowicz* 978 || *Mackiewicz* 2494 (plg. *Мацко* iš *Мацей*, i. *Maciej* 'Motiejus'), *Pacowicz* 2274 || *Pacewicz* 405 (plg. *Пац* iš *Ипатіи* ar *Павел*), *Sinkowicz* 887 || *Sinkiewicz* 874 (plg. *Синко*, *Синько* iš *Симеон*). Čia greičiausiai atsispindi lietuvių vartotos skirtingos pamatinės formos, plg. dabartinės mūsų pavardės *Juškà* || *Juškys*, *Pōcius* || *Pocys* ir kt. Yra ir pavyzdžių su tuo pačiu krikšto vardu: *Walenti Jurowicz* 2055 || *Jurewicz* 2016, *Jan szymkowicz* 2689 || *βimkiewicz* 2729.

Tačiau patronimuose, padarytuose iš kanoninių krikšto vardų formų, toks painiojimas (pvz., *maciełowicz* *solennik* 716 || *Macieiewicz* 718) labai jau retas, bemaž nepasitaiko. Matyt, lėmė ne tik masinis jų vartojimas (buvo labai įprasti, formos nusistovėjusios), bet ir kanoninių formų variantų nebuvimas. Kiek dažniau pasitaiko tik *Bartłomieiwicz* vietoj *Bartłomieiewicz*.

Slaviškų priesagų *-ovič*, *-evič* svyravimas atsispindi ir dabartinėse lietuvių pavardėse, plg. *Barāvičius* || *Barėvičius*, *Kairāvičius* || *Kairėvičius*, *Kuprāvičius* || *Kuprėvičius*, *Mikāvičius* || *Mikėvičius* ir kt.

Moterų tėvavardinės priesagos *-ova* ir *-ovna* vartojamos kaip sinoniminės. Pvz., Jono duktė vienodai įrašoma *Janowa* arba *Janowna*, Petro duktė – *Petrowa* arba *Petrowna* ir t. t. Kiek dažniau vartojamas pirmasis variantas. Priesaga *-evna* tepavartota vos kelis kartus, pvz., *kumelew-*

na ³⁹ iš *Kumelys, Mieβkuciewna* ²⁶²⁰ ← *Meβkutis*, g. sg. *Matulewney* ⁶²⁵ ← *Matulis* (mažybinė *Mato* forma) ir dar viena kita. Varianto *-eva* visai nepastebėta.

Šios priesagos paprastai būdavo dedamos prie tėvo, o ne prie vyro vardo. Ištekėjusios moterys, matyt, dažniausiai ir toliau pasilaikydavo senąjį tėvavardį. Tai rodo tokie krikšto aktų įrašai, kur tėvo ir motinos (t. y. vyro ir žmonos) prievardžiai-patronimai skirtingi, pvz., tėvas *Janowicz* 'Jono sūnus', motina *Petrowna* 'Petro duktė' ir pan. Kartais (retai) nurodomi du moters tėvavardžiai, kurių vienas paprastai būna padarytas iš krikšto vardo, antrasis iš pravardės, pvz., *sebastianowna purwelowna* ⁴⁶⁵⁴, *stephanowa feskowna* ²⁵⁵¹, *klisiowa Bartłomieiowa* ³⁶⁷⁸, *Kurpikowa Janowa* ⁶³⁷⁵. Tai greičiausiai Sebastijono Purvelio, Stepono Šeško, Baltramiejaus Klišio, Jono Kurpiko dukterys (ne Sebastijono duktė Purvelio žmona ir pan.). Matyt, ir *Kryβtphowna Piotrowa Baltusniczka* ⁶¹⁶⁷ yra baltušniko (= baltų kailių dirbėjo) Kristupo Petro (tėvo du vardai) duktė. Plg. *z matky Žophiey Janowiczowey Stanislawowiczowey* ⁶²²² (greičiausiai turima galvoje Jono-Stanislavo sūnaus dukterį). Vis dėlto retkarčiais, matyt, formos su *-ova* būdavo padaromos ir iš vyro vardo. Taip manyti verčia įrašas *Zophia Matifowa Nagrowa* ⁴⁸²² (kūma), kuri greičiausiai (jei tik čia ne atsitiktinis vardų sutapimas) yra Motiejaus Nagrio žmona, plg. jų (?) dukters Katrinos krikšto įrašą *z oycza Matifa Nagriſa z mat(ki) Žophy* ⁴²¹⁴. Dar plg. formulavimus: *P(ani) Antoniowa fiostra Jodźiowej* ²²⁴⁷ (abiejų seserų skirtingas prievardis!).

Prie antrą kartą ištekančių našlių vardo šalia patronimo ar kito prievardžio dar dedama nuoroda „našlė“ (*wdowa*), pvz., Sofija Jonaitė našlė (*zofia Janowa wdowa* 45), Ona Radžiukaitė našlė (*Hanna Radziukowa wdowa* 2668), Margarita kaunietė našlė (*Malgareta Kownianka wdowa* 2675) ir t. t. Kad našlės moterys būtų užrašomos ne tėvo, bet buvusiojo (t. y. pirmojo) vyro vardu, taip pat akivaizdžių duomenų nėra. Atrodo, tokios išvados negalima daryti ir iš parašymo *Katarzina olim kiskelowa wdowa* 2143, nes čia po lotyniško žodelio *olim* 'kadaise, seniau' esąs prievardis *kiskelowa* greičiausiai reiškia tėvavardį Kiškelaitė 'Kiškelio duktė', taigi skaitytina: *Kotryna kadaise (seniau) Kiškelio duktė*.

Tėvavardžiai su *-ovič*, *-evič* yra suvaidinę didelį vaidmenį, formuojantis dabartinėms lietuvių, baltarusių ir kitų buvusių LDK teritorijos gyventojų pavardėms. Priesagos *-ovič*, *-evič*, ilgainiui virtusios pavardžių priesagomis, šioje teritorijoje tapo „kilnios“ pavardės požymiu. Jas imta dėlioti prie kitų „nekilnių“ pavardžių. Tik visai sulenkėjus diduomenei, dar „kilnesniu“ pavardės požymiu tapo lenkiškos priesagos su *-ski*.

Ir nagrinėjamuose įrašuose jau neretai pasitaiko prievardžiai su *-ski* tipo priesaga (*-ovski*, *-evski*, *-inski*, *-icki* ...). Jie sudaro net apie 12% visų prievardžių. Dalis jų gali būti laikoma net tėvavardžiais, kaip (paliekama originalo rašyba) *Adamowsky*, *Bartoszewsky*, *Grigowsky*,

Jackowsky, Janowsky, Januszewsky, Michalowsky, Paszkowsky, Piotrowsky, Piotraszewsky, Romanowsky, Szimkowsky, Witkowsky, Woytkowsky, žinoma, galėjo būti perdirbti iš *Adomowicz, Bartoszewicz, Grigowicz, Jackowicz, Janowicz, Januszewicz, Michalowicz, Paszkowicz, Piotrowicz, Piotraszewic, Romanowicz, Szimkowicz, Witkowicz, Woytkowicz*. Juk tai buvo laikas, kai Vilniuje lenkų kalbos reikšmė sparčiai kilo. Ši kalba tada vis labiau stūmė iš vartosenos valstybinę kanceliarinę slavų kalbą. Lenkiški asmenvardžiai tapo madingi. Patronimus su *-ovič* pakeisti variantais su *-ski* atskirais atvejais galėjo ir patys lenkų kunigai. Antai Petras Grybaitis (= Grybo sūnus) sūnaus Jono krikšto akte įrašytas *Grybavičiumi* (g. sg. *Grzybowicza* ²³⁷⁷), o dukters Uršulės – jau *Grybausku* (g. sg. *Gribowfskiego* ⁴¹¹⁴⁴). 1615 m. krikšto akte Nr. 295 virš tėvavardžio g. sg. *Hrihorowicza* pabaigos raidžių *horowicza* parašyta *βkowfskiego*, vadinasi, svyruota tarp *Hrihorowicz* ir *Hriszkowski* (su *-ovski* prie liaudinės formos *Hriszko*: Γρυσκο ← Γρυσουū). Plg. *Haydukowsky* ⁴¹⁸⁰ vietoj **Haydukowicz* iš *haiduk*. Atvejų, kai įtariamas tas pats asmuo (ar bent bendravardis) užrašytas abejaip (su *-ovič* ir su *-ski*), yra nemaža, pvz., *Stanislaw Molakowicz* 843 || *Malakowsky* 739, *Krzystoph Sarnowicz* 2464 || *farnaczyky* 1836, *Jan Swirkowycy* ⁵⁸⁷¹ || *Swirkowsky* ⁶⁸, *Żophia Meškoburniowa* ⁵¹²³⁸ || *Mieškoburnicka* ^{364a} (Meškaburio duktė) ir kt.

Bet anaip tol ne visi asmenvardžiai su *-ski* yra tėvavardinės kilmės. Dalis jų gali būti atneštiniai, kiti vietoje padaryti iš vietovardžių ar kaip kitaip atsiradę. Būta tokių, kurie anuomet, matyt, jau atliko pavardės funkciją. Moterys greičiausiai būdavo vadinamos tuo pačiu asmenvardžiu, kaip ir vyrai, tik vietoj *-ski* dėdavo *-ska*, be to, dažnai pridėdavo dar ir tėvavardį, pvz., *Regina Jakubowa Swilpowfska* ⁶²¹, *Jey Mofc P(a)ni Bohdana Mieleškowna Przeslowska* ⁴¹⁹¹.

Kartais, matyt, *-ski* tipo priesaga galėdavo būti pridėjama net prie tėvavardžių su *-ovič*. Taip manyti verčia tokie pavyzdžiai: *Wilkowicky* ²⁸³³ (iš *Wilkowicz* + *ski*? Plg. *Wilkowicz* 1981 – greičiausiai tas pats asmuo), f. g. sg. *Litowniczyky* ²⁸³⁵ vietoj *Lutowniczka* (kiti šio įrašo asmenys turi *Lut-l*) su *-ic(z)ka* greičiausiai prie *Li(u)towna*. Pastebėtas ir priešingas reiškiny. *-ovič* prie *-(ov)ski*, plg. *Krafowskiewicz* ⁵¹⁸⁹ (*Krafowfkiewicz* ⁵⁹⁴⁸). Pasitaiko net labai savotiškų darinių su *-ski*, pvz., *Janinsky* ⁷⁷⁶² (: *Jan* 'Jonas'), *wawrzecki* ³⁶ (: *Wawrzyniec* 'Laurynas'?).

Tačiau *-ski* ir *-ovič* konkurencija tada dar buvo, matyt, tik prasidėjusi. Masiškai *-ovič* tipo formos imtos keisti lenkiškais variantais su *-ski* vėliau. Tai paliko gilius pėdsakus mūsų pavardėse: tokių dubletų, kaip *Petrāvičius* || *Petrāuskas*, *Grigarāvičius* || *Grigarāuskas*, *Vitkēvičius* || *Vitkāuskas* turime daug.

Įrašuose dar pasitaiko lenkiškų patronimų-deminutyvų, padarytų tiek iš tėvo vardo (pravardės), tiek iš amato nurodymo, tokių kaip *Aptekarczyk* 'vaistininko sūnus', *Intriligatorczyk* 'knygrišio sūnus', *mlinarczyk* 'malūnininko sūnus', *mularczyk* 'mūrininko sūnus', *Piekar-*

czik 'kepėjo sūnus', f. *baltufżniczka* 'baltų kailių dirbėjo (baltušnyko) duktė', *Hayduczka* 'aiduko (= lengvai ginkluoto kario, sargybinio) duktė', *Lebedżianka* 'Lebedžio (plg. *Lebedżis* 1739) duktė', *Purwelanka* 'Purvelio duktė', *rżezniczka* 'gyvulių skerdiko duktė', *Rimarczanka* 'šikšniaus duktė', *ż matki Rogulanki* ²13 'iš motinos Ragulio dukters', *włodarczanka* 'ūkvedžio, prievaizdos duktė' ir kt.

Lietuviškos tėvavardinės priesagos (-aitis, -ūnas, -onis, -ėnas ...) daugiausia pasitaiko tik prie pravardžių ir šiaip jau nekrikštavardinės kilmės asmenvardžių, pvz., *Svilaitis* (*fwilaytis* 2475), *Šukaitis* (*szukaytis* 1400), *Vilkaitis* (*Wilkaytis* 1548), *Kuprelionis* (*kuprelionis* 1408) ir kt. Greta, žinoma, vartojami ir atitikmenys su -ovič, net tam pačiam asmeniui pavadinami. Antai Jokūbas Pažagaitis (=Pažago sūnus) dukters Onos krikšto akte įrašytas lietuviškai *Pažagaičiu* (g. sg. *pożogaicia* ⁵745), bet sūnaus Jurgio krikšto metrikuose – jau tėvavardžiu su -ewič: g. sg. *Pożogiewiczza* ⁴272. Grigą Stumbraitį (=Stumbro sūnų) vienos dukters (Kotrynos) krikšto akte randame vadinamu *Stumbraičiu* (g. sg. *Stumbraycia* ⁵1052), o kitų dviejų dukterų (Mortos, Jadvygos) ir sūnaus Adomo aktų įrašuose – jau *Stumbravičiumi*: g. sg. *stumbrowiczza* ²607, ³758, *stombrowiczza* ⁴987. Jonas Vilkaitis (=Vilko sūnus) sūnaus Kazimiero krikšto akte išliko *Vilkaičiu* (g. sg. *Wilkaicia* ⁶208), bet dukters Kotrynos krikšto metrikuose jau paverstas *Vilkavičiumi*: g. sg. *Wilkowiczza* ⁴1139. Įrašuose dažni tokie tėvavardžiai-dubletai: *Artimaytis* 1900 || *Arcimowicz* 645, *Daronis* 777 || *Darowicz* 843, *Griskaytis* 11 || *Griszkiewicz* 2256, *Jankanis* 305 || *Jankiewicz* 809, *Juraytis* 1778 || *Jurowicz* 2055, *Macielaytis* 1657 || *macielewicz* 2014, *Rauge-laytis* 1422 || *Raugelewicz* 521 (greičiausiai tas pats asmuo), *Saulonis* 1170 || *sawlowicz* 2400, *Rimoycis* 271 || *Rimowicz* 2701, *furaytis* 1772 || *furowicz* 1548, *Woytkunas* 1509 || *Woytkowicz* 2685, *Žęciun* 1452 || *Żienciewicz* 2336 (greičiausiai tas pats asmuo). Matyt, ne visuomet lietuviškus asmenvardžius su -aitis ir kitomis patroninėmis priesagomis įtardavo esant tėvavardžiais, t. y. kad *Svilaitis* yra *Svilo*, *Šukaitis* – *Šukio*, *Vilkaitis* – *Vilko*, *Kuprelionis* – *Kuprelio* ir t. t. sūnūs. Nelietuviui ypač sunku buvo susigaudyti, kur lietuvių patronimas, kur šiaip jau asmenvardis. Plg. rašymą *Jakub Probolaycis Woyciechowicz* 625, kurį greičiausiai reikia suprasti: *Jokūbas Vaitiekaus Prabulio sūnus*.

Prie krikšto vardų, ypač kanoninių formų, lietuviškos tėvavardinės priesagos dedamos labai retai. Rasta visai nedaug tokių pavyzdžių ir tie patys daugiausia padaryti iš tokių krikšto vardų (resp. liaudinių jų variantų), kurie anuomet buvo nemadingi, retai vartojami ir kur, matyt, rašantysis neįtarė esant tėvavardį, pvz., *Griguškaitis* (*Griguskaytis* 1626), *Juraitis* (*Juraytis* 2089), *Saulionis* (*Saulonis* 1170), *Griškūnas* (*Griskunas* 1623) ir kt. Krikšto vardai *Griguška* ← *Гpузопуū*, *Juras* ← *Юпуū* 'Jurgis', *Saulius* (lot. *Saulus*), *Griška* ← *Гpузопуū*, iš kurių padaryti nurodyti lietuviški tėvavardžiai, buvo retai vartojami ir nepopuliarūs. per metus jais būdavo pakrikštijama tik po vieną ar nė vieno vaiko.

Visa tai rodo, kad anuomet šnekamojoje kalboje vartojamus lietuviškus tėvavardžius, tokius kaip *Jonaitis*, *Petraitis*, *Adomaitis* ir pan., oficialiuose dokumentuose (ypač bažnytiniuose) buvo įprasta keisti slaviškais atitikmenimis, taigi rašyti *Janowicz*, *Piotrowicz*, *Adomowicz* ir kt.

ŽMOGAUS APIBŪDINIMAS PAGAL ATLIEKAMĄ DARBĄ

Tokių asmens nusakymų, kaip Baltazaras stalius (*Balcer stolarz*), Motiejus šaltkalvis (*Matis slosarz*), Mikalojus malūnininkas (*Mikolaj mlynarz*), įrašuose yra labai daug. Keliolika jų buvo pateikta p. 47. Vieną kartą žmogus įrašytas tik amato pavadinimu (be krikšto vardo): vaistininkas (*Abtekarz* 2895).

Prie amato ar verslo nurodymo kartais dar būdavo pridemas tėvavardis arba pravardė, pvz., (krikšto vardas praleidžiamas) batsiuovys Simonaitis (*szwiec Szzymanowicz*), balnius Jonaitis (*siodlarz Janowicz*), salykininkas Tribernis (*słodownik Tribernis*) ir pan.

Norint išskirti iš kitų tos pačios profesijos atstovų, asmuo ar jo darbas būdavo kartais detaliau apibūdinamas ar tiksliau nusakomas, pvz.: šlubis varpininkas (*chromy dzwonnik*), žvejas iš Panerių (*rybak s Ponar*), miesto vežėjas (*woznica mieski*), rotušės tarnas (*sluga Rotuszzy*), jėzuitų dailidė (*ciesla Jezuiczki*), ligoninės virėjas (*kucharz szpitalu*), karališkasis puodžius (ar malūnininkas ir kt.; *garczarz, mlynarz ... krolewski*), gyvulių skerdiko Martyno tarnaitė (*sluzebnica marcina Rzeznika*), pono išdininko pavaldinys (*podanny Pana podskarbiego*), sargas iš kardino lo rūmų (*stróż s kamienici kardinalskiey*), Jo Mylistos kunigo vyskupo vartininkas (*wrotny Je° M. Xiądzą Biskupa*), kunigaikštaičio Kristupo Radvilo vežėjas (*woznica Xiązencia Kristofa Radziwila*), šv. Jono bažnyčios varpininkas (*Dzwonnik S. Jana*), Kristaus kūno koplyčios zakristijonas (*Zachrista Sacello Corporis CHi*), tėvų bernardinų žvakinkė (*fwiecznica Oycow Bernardinow*), šv. Stepono bažnyčios klebonas (*Probosc S. Stephani*), Vilniaus miesto chirurgas (*chirurgus ciuitatis Vilnen.*), Jo Mylistos karaliaus virėjas (ar gyvulių skerdikas ir kt.; *Kuchmistrz, Rzeznik ... krola J. M.*) ir pan.

Vienur kitur amato pavadinimas galėjo būti virtęs pravarde. Pvz., parašymuose *Jakub Żolnierz szwiec* 1008, *Piotr Puczkarz swiec* 400, *Jan Baltusznik Dzwonnik* 890 žodžiai *Żolnierz*, *Puczkarz* ir *Baltusznik* traktuotini ne kaip amato nurodymas (kareivis, patrankininkas, baltų kailių dirbėjas), bet jau kaip pravardės (pavardės?), plg. dabartines pavardes *Žalnierius*, *Pučkōrius*, *Baltūšnikas*. Tik tuo atveju būtų suprantamas prie jų amato nurodymas: *Dzwonnik* 'varpininkas', *szwiec* (*fwiec*) 'batsiuovys'. Bet tokie pavyzdžiai reti. Dar plg. *Adam Proboscz ciesla* 2357 (plg. *proboscz* 'klebonas', *ciesla* 'dailidė'), *Adam striekarz kopacz Jezuiczky* 15 (plg. *striekarz*, *strycharz* 'plytininkas', *kopacz* 'kasėjas'), *Stanislaus Monakowicz Podanny Xiędza Preora Dñicanow oycow* 924 (pažodžiui turėtume suprasti: Stanislovas vienuolio sūnus, tėvų dominikonų kunigo prijoro pavaldinys).

Kaip jau minėta, amatas bei verslas nurodomas lenkiškai, kartais lotyniškai. Lietuviškai kalbėję gyventojai, be abejo, čia vartojo lietuviškus atitikmenis, kurie atskirais atvejais, matyt, palaikyti šiaipjau asmenvardžiais, pateko ir į aktus, pvz., *Jan Darbinik* 676 (plg. ryt. *darbinỹkas*), *Griger fargelis* 2149, *Pawel swieſtinikas* 1720 ir kt., žr. lietuviškos kilmės asmenvardžių žodyne *Audėjas*, *Bit(i)nykas*, *Čiaučius*, *Dailyda*, *Darbinykas*, *Dur(i)nykas*, *Durinis*, *Kalėjas*, *Kalvelis*, *Kareiva*, *Kašbintis* (*Každaila*), *Kr(i)aučius*, *Kumel(i)nykas*, *Kurpelis* (*Kurpalius*), *Lažinykas*, *Lin(in)nykas*, *Milčius*, *Ožkinyskas* (*Ožkinis*), *Pradienykas*, *Puodis* (*Puodžia*), *Pup(i)nykas*, *Račius*, *Sargas* (*Sargelis*), *Skerdžius*, *Sviestinykas*, *Vėder(i)nykas*, *Vilkinykas*, *Vyt(i)nykas*, *Žūklys*.

Pasitaiko ir lietuviškų-slaviškų hibridų, pvz., *bubelnik* 'būgnininkas' = liet. *būbelnykas* (vartojo K. Sirvydas) iš *būb(en)-* [= *бубен*] + *-el-* (lietuvių deminutyvinė priesaga) + ryt. *-(i)nykas*, *przędziennik* 'pradieniui (ir padieniui?) dirbantis darbininkas' iš *przędziennik* < ryt. *pradienỹkas* 't. p.' su lenkų *prze-*, plg. *obie ż miasta przędzenia* 2072 'abu iš miesto pradienių darbininkų'. Ypač plačiai vartotas *baltusznik*¹⁰⁵ 'baltų kailių dirbėjas' (plg. liet. *baltas*). Dar plg. *Katherzyna Woźnielowa* 539, 548 (iš *Vaznelis* ← *Vaznys* < 1. *woźny* 'teismo vykdytojas; pasiuntinys').

Dėl plačiai vartojamo žmogaus apibūdinimo pagal atliekamą darbą iš įrašų galima susidaryti beveik išsamų vaizdą apie XVII a. pradžios vilniečių profesijas bei verslus.

Populiari anuomet buvo statybininko profesija, visų pirma dailidės, mūrininko ir dažytojo. 1604 m. santuokų įrašuose dailidės sudaro net apie 10%, mūrininkai ir dažytojai po 6% visų amatininkinių prievardžių. Dailidės (jie vadinami lietuviškai *dailidė* ar *dailyda* > *dolida* arba lenkiškai *ciesla*, *plotnik*), matyt, neretai tarpusavy giminiuodavosi, plg. įrašą: *Andrius dailidė* (susituokė) su *Elena dailidės dukteria* (*Jendrzey ciesla ż Eleną cieslowną* 1835). Mūrininkų būta ir moterų, plg. *Halska mularka* 578.

Iš kitų statybininkų ir su statyba susijusių profesijų minėtini plytų gamintojai (*ceglarż*, *cegielnik*, *gliniarż*, *glinik*, *strycharż*), lentų piovėjai (*pilnik*), tiltų statytojai (*mostownik*), gatvių grindėjai (*brukarż*), žemės matuotojai (*pomiernik*). Dar plg. *ganczar* 'malksnų (skiedrų stogui dengti) dirbėjas?'.
 Daug būta profesijų, susijusių su baldų ir visokių namų apyvokos reikmenų gamyba. Tai – kalviai, tekintojai, šaltkalviai, katiliai, skardininkai, auksakaliai ir kitoki metalo apdirbėjai, kurių darbas buvo gerokai diferencijuotas, pvz., spynų (*zamecznik*) ir kapoklių (*siecżkarż*) gamintojai, peilių dirbėjai bei galastojai (*nożnik*, *nożownik*), vinių (*gwoździarż*), adatų (*igielnik*, *iglarż*, *iglarżka*) darytojai, laikrodininkai (*zegarmistrż*). Iš medžio apdirbėjų minėtini staliai, kubiliai (*bednarż*), račiai (*stelmach*, *koliesnik*), įvairūs rėčių (*sitnik*, *sitarż*, *reszetnik*), statinių lankų (*obrecznik*), užrakinaimų dėžučių (*sżkatulnik*) ir kitokių dalykų gamintojai. Dar būta puodžių, stiklių, virvių (*liniarż*, *powoźznik*) ir pintinių (*koszelnik*) pynėjų, dervininkų (*smolnik*), muilo virėjų (*midlarż*, *midlarka*).

Su drabužių ir apavo gamyba susijusios profesijos: verpėjai (*przędzielnik*), audėjai

¹⁰⁵ Šis žodis turėtas jau ir kanceliarinėje slavų kalboje, žr. *Ja blonskis* K. Lietuviški žodžiai senosios Lietuvos raštinių kalboje, t. I. Kaunas, 1941, p. 293–294. Išlikęs jis ir dabar lietuvių (*baltušnykas*) bei lenkų (pvz., Seinų apylinkėse) tarmėse. Apie jo lietuvišką kilmę žr. *Zinkevičius* Z. Iš lituanizmo Vilniaus XVII a. pradžios lenkiškuose rankraščiuose (leidinyje „Žmonės ir kalba“; spausdinama).

(*tkacz*), dažytojai (*farbier, kraszennik*), siuvėjai (jų daug, net 6%), batsiuviai (5%), kepurininkai (*czapnik, czapecznik, kapelusznik*; 5%), veltinių (*woylocznik*), pūkų (*puchownik*) gamintojai ... Būta net pirštinių (*rekowicznik*), kojinių (*panczosznik*), kabių drabužiams susegti (*haplicznik*) gamybos specialistų.

Dar labiau diferencijuota kailininkų bei odminių profesija. Šio amato žmonės dažnai vadinami lenkiškais resp. rytų slavų žodžiais *garbarz, koziemiak, kusznierz* (*kusznarz*). Sunku pasakyti, kuo jie tarpusavy skyrėsi. Bent to skirtumo neįmanoma suvaikyti iš dabar lietuvių termėse vartojamų žodžių *garbortius, kažemėkas, kušniėrius*. Labai dažnas terminas *baltusznyk* 'baltų kailių dirbėjas'. Anuomet, matyt, tokių kailių būta didelio pareikalavimo, nes baltušnykai 1604 m. santuokų įrašuose sudaro net 5% visų amatininkinių prievardžių. Po vieną kartą parašyta *fabaltusznyk* 1202 (gal tas pats?) ir *czarnusznyk* 4795 'juodų kailių dirbėjas?'

Būta ir daugiau specializuotų kailininkų ir odminių, lenkiškai vadinamų *miechownik* 'minkštų kailių (kepurėms ir pan.) dirbėjas', *kozusznyk* 'kailinių gamintojas', *zamsz(e)nyk* 'zomšo (tam tikru būdu minkštai išdirbtos elnio ar briedžio odos) gamintojas', *rimarz* 'rimorius, šikšnų gamintojas' (būta ir moterų), *suromietnik* 'šikšnius?'. Atskirai minėtini balniai (*siodlarz*).

Iš maisto produktų gamybos srities minėtini virėjai bei kepėjai (vyrai ir moterys), duonos ir pyragų gamintojai resp. gamintojos (*chlebnica, piroznik*), pienininkai (*mlecznik, mlecznica*), žuvininkai (*rybak, rybnik, rybica*), gyvulių skerdikai (*rzeznik*), druskininkai-sūdytojai (*solennik*; net 6%!), malūnininkai (*mielnik, mlinarz*). Būta net sriubos virėjų (*barszczownik*), kruopų (*krupnik*), mielių (*drożdźielnik*) ir kt. produktų gamintojų. Verstasi medžiokle (plg. *łowcz* 'medžioklės prievaizda', *bobrownik* 'bebriūninkas'), bitininkyste (plg. *woskoboynik* 'vaško lydytojas') ir žemės dirbimu (*pasznik*), gyvulių ganymu (*pastuch*), sodininkyste (*sodownik*). Daryta girą (*kwasnik, kwaselnik*), vyną (*winnik*), degtinę (*horelecznik, porzalecznik, gorzalnik, gorzanik*).

Matyt, vilniečiai labai mėgo alų, nes turėtos apynių paruošimo (*chmielnik*), salyklininko (*słodownik*) ir aludario (*piwowar, piwniczny*) profesijos. Ypač daug būta salyklininkų (net per 7%!). Aludarių palyginti nedaug. Taigi daugelis miestiečių greičiausiai pirkdavo salyklą ir alų darydavosi patys namie¹⁰⁶.

Smuklėse šeiminkavo moterys (*szynkarka*), vyrų smuklininkų nepastebėta.

Nemaža žmonių vertėsi prekyba (*kupiec, przekupnik* bei *prakupnik, kramnik, kramarz*...). Kaip labai ji buvo diferencijuota, rodo kaulininko (*kostecznik*), karvelininko (*holubnik*), prekiautojo avižomis (*owfianik, owfiany*), šieniu (*fiennik*) profesijos.

Transporto darbuotojams atstovauja įvairių rūšių vežėjai (*woźnica, furman* resp. *kurman*...), valčių vairuotojai (*stirnik, wicznik*), sielininkai (*plitnik*). Būta specialių vandens, miltų vežėjų bei tiekėjų (*wodowoz, wodnik, wodniarz, mukowoz*).

Iš komunalinės sferos minėtini įvairūs sargai, vartininkai, budėtojai (*wachtownik*), kiemsargiai (*dwornik, stodołnica*), žibintų prižiūrėtojai (*lichtarnik, swiecznik, swiecznica*), skalbėjos (*praczka*), kirpėjai (*postrzizgacz*), barzdaskučiai (*balbier, balwier*), kasėjai (*kopacz*), sandėlininkai (*ambarnik, imbarnik*), visokie tarnai (*sluga, sluzaly, poslugacz, sluzebnica*), padieniai darbininkai (*dziennik*) ir kt.

Medicinos darbuotojams daugiausia atstovauja gydytojai (*doctor*) ir vaistininkai (*aptekarz*). Pastarųjų (vaistininkų) buvo daugiau negu gydytojų. Gal būt, jie bent iš dalies atlikdavo ir gydytojų funkcijas.

Iš įrašų matyti ano meto Vilniaus miesto administracija bei pareigūnai: burmistrai (*burmistrz*), raktininkai (*klucznik*), vaitai (*woyt*), seniūnai (*starosta*), tijųnai (*ciwun*), visokie valdytojai bei užvaizdos (pvz., *vrzedowy, szafarz koscielny*), mokesčių rinkėjai (*poborca, jalmuznik*), muitininkai (*mytnik*), teisėjai (*prawnik, sudnik*), teismo tarėjai (*lawnik*), advokatai (*prokurator*), teismo vykdytojai bei pasiuntiniai (*woźny*) ir kiti įvairūs valdininkai, net miesto budelis (*kat Wilensky*).

Yra valdovo rūmų dvariškių, pvz., Adomas Jo Mylistos karaliaus dvariškis (*Adam dworn[y] krola Je° 278*), Lorensas Jo mylistos karaliaus muzikas (*Lorens muzik K. J. M. 2073*) ir pan. Greičiausiai valdovo ar didikų rūmuose, taip pat bažnyčiose dirbo ir kiti meno žmonės: arfininkai (*arfista*), vargonininkai (*organista, kompona-*

¹⁰⁶ Plg. Vilniaus miesto istorija, t. I, p. 152.

tor), trimitininkai (*trębacz, potrubacz, trąbaczka*), būgnininkai (*bębista*), smuikininkai (*skrzypek*), dainininkai (*spiewak, kantor*) ir pan. Plg. įrašą *Pawel komponator S. Jana 1372*.

Gausiai atstovaujama bažnytinė hierarchija: pradedant nuo vyskupų, kanauninkų, klebonų ir baigiant žemesnio rango dvasininkais bei bažnyčios tarnais (zakristijonai, varpininkai ir kt.). Aukštieji bažnyčios pareigūnai tituluojami labai iškilmingai, pvz., ponas ponas (pakartota!) Benediktas Vaina iš dievo ir apaštalu sosto malonės Vilniaus vyskupas (*Dñus Dñus Benedictus Woyna Dei Gratia ac Apostolicae Sedis Episcopus Vilnensis 353*), šviesiausias ir garbingiausias ponas ponas (pakartota!) Mikalojus Pacas, Vilniaus sufraganas, taip pat dabartinis Žemaičių vyskupas (*Illustriss. ac Rđius Dñus Dñus Nicolaus Pac Suffraganus Vilnensis nec non Episcopus modernus Samogitiensis 1591*), garbingasis ponas Žagelis, Vilniaus oficiolas ir kanauninkas (*Rđius Dñus Żagel Officialis atqę Cononicus Vilnensis, ten pat*).

Nemaža karių ir su karo dalykais susijusių asmenų. Tai įvairių rūšių kareiviai, lenkiškai vadinami *żolnierz* 'kareivis', *hayduk* (*ayduk*) 'lengvai ginkluotas pėstininkas, sargybinis', *drab* arba *drabant* 'karys, asmens sargas', *kuśmieniec* (*kuszierz*) 'balistininkas, artileristas', *puszkarz* 'patrankininkas', *strzelec* 'šaulys' ir kt. Nemaža asmenų vadinami kariniais laipsniais arba nurodomos jų pareigos, pvz., *chorąży, choruży* 'vėliavininkas', *setnik* 'šimtininkas', *kapitan* 'kapitonas', *porucznik* *Krola Je^o M.* 'Jo M(ylistos) karaliaus leitenantas', *rotmistrz* *K.J.M.* 'J(o) M(ylistos) k(araliaus) kuopos vadas', *general* *K. J.* 'J(o) Mylistos) k(araliaus) generolas'. Yra asmenų, susijusių su ginklų gamyba ar vartojimu, pvz., *miecznik, sabelnik* 'kardininkas', *prochownik, prochowniczy* 'parakininkas' ir kt.

Net apie 3% visų amatininkinių prievardžių sudaro raštininkai (*pisarz, pisar*). Tų raštininkų būta įvairių: pilies (*zamkowy*), kapitulos (*kapitulny*), miesto (*miesky*) ir kt. Neaišku, ką reiškia *litewsky pisarz* (pvz., *Simon Litewsky Piszarz 772*). Lenkų kunigai lietuvių raštininku galėjo vadinti rašantį kanceliarine slavų kalba, kuri tada oficialiai tebebuvo valstybinė kalba ir ja buvo rašomi pilies dokumentai. Bet yra ir *pisarz rusky* (*Jan Piszarz Rusky 1235*), kuris taip pat turėjo reikšti tos kalbos raštininką.

Įrašuose yra ir vertėjų (*tłumocznik*), spaustuvininkų (*drukarz*), knygrišių (*intraigator*), net studentų (*student*).

Asmenų nomenklatūroje atsispindi ne tik žmonių profesija, bet ir jų visuomeninė padėtis, to meto visuomenės socialiniai klodai, pvz., *Jan Boiarzin* (*baiarin*), *Helena Boiarka*, *Woyciech slachta, Piotr slachcic, Prokop siemier snik* (*siermieznik, sziermiecznik, t. y. laisvas, nepriklausęs magistratui žmogus*), *Marcin vhogi, Maciej zębrak, Dorota vboga* (*vbocza zona*), *Elżbietha zębraczka* ir t. t. Plg. *Stanislaw Chlopowicz* ⁵1226. Pasitaiko net sulietuvintų formų, pvz., g. sg. *Ambroży blachtaly* ⁵419 (= *šlėk-telė*).

Čia aptarta ano meto dokumentų amatininkinė nomenklatūra yra davusi pradžia daliai dabartinių mūsų pavardžių, pvz., *Aidukas, Atkōčius* (: *tkacz* 'audėjas'), *Balbiėrius, Baltūšnikas, Būrmistras, Beñdorius, Ciesliūkas, Dāktaras, Drabañtas, Kapōčius, Kavōlis, Katliōrius, Kažemėkas, Kūkorius, Kūpčius, Kušniėrius, Māleris, Mūleris, Muzikañtas, Pėkorius, Pyvōrius, Prakurōtas, Puškōrius, Ribōkas, Sedliōrius, Stelmōkas, Staliōrius, Storastā, Striēlčius, Šāparas* (: *szafarz*), *Šlėkta, Ūbagas, Vaznys, Vinikas, Zalatiōrius, Žalniėrius* ir kt.

KITOKIE ASMENS NUSAKYMO BŪDAI

Be tėvo vardo (tėvavardžio) nurodymo, kitokie giminystės ryšiai įrašų nomenklatūroje beveik nevartojami, išskyrus labai retais atvejais pasitaikančias lotyniškas pažymas *frater sponsi* 'jaunikio brolis', *parens sponsæ* 'jaunosios tėvas' ir pan. Kituose ano meto dokumentuose yra

įvairesnių asmens apibūdinimų, remiantis giminystės santykiais, pvz., *Stanislaw Czepow zięc* In. 179^{26a} 'Stanislovas Čepų žentas'.

Keliais atvejais prie nuotakos vardo nurodyta, kieno ji augintinė, pvz., Petro druskininko augintinė (*wichowanka Piotra solennika*), Sviestinio augintinė (*wychowanka fwiescinia*) ir pan.

Labai retai nurodoma asmens gyvenamoji ar darbo vieta, pvz., priešais šv. Jono varpinę (*przeciwko zwonicyz f. Jana*), gyvena Vokiečių gatvėje (*mieszkaia na niemiecckiey vliczy*), už Totorių vartų¹⁰⁷ (*za tatarską bramą*), pono Digon(i)o name (*mieska w domu P. Digona*), už Vilniaus vartų šalia Galgono (*za Wilenską Bramą podle Galgana*), pas siuvėją Fiodorą tarnavo Arklių gatvėje (*v krawcza Fiodora sluzila na konskiey uliczy*), į karaliaus dvarą važinėja su savo žmona Kotryna (*za dworem krolewskiem iezdzą z żoną swoią Katarziną*), jo kaimynas (*jego sąsied*) ir dar vienas kitas panašus įrašas šalia krikšto vardo. Tai ir visos geografinio pobūdžio nuorodos prie Vilniaus gyventojų asmenvardžių. Kas kita prie iš kitur į Vilnių atvykusių asmenų vardų: tuo atveju nuorodos, iš kur atvyko, kaip buvo sakyta, yra dažnos.

Asmens vardų, kilusių iš vietovardžių, įrašuose palyginti visai nedaug. Lenkijoje, priešingai, anuomet vietovardinės kilmės asmenvardžiai buvo labai populiarūs (Bystron 35–49). Juk jie davė pradžią pavardžių priesagai *-ski*, vėliau tapusiai pavardės „kilnumo“ požymiu ne tik Lenkijoje, bet ir Lietuvoje. Įrašuose su *-ski* iš vietovardžių padarytos (lenkų pavyzdžiu) asmenvardinės formos taip pat retos, be to, praktiškai jų neįmanoma atskirti nuo nuorodų, žyminčių ne vietinį, bet atvykusį asmenį (tokius, kaip *Antokolfski, kownacki, Laudanski* ir kt., žr. p. 45).

Nemažą prievardžių dalį, apie 30%, sudaro įvairūs kitokie nekrikštavardinės kilmės asmenvardžiai. Tai – visokios pravadės ar jau pavardės. Jų didžioji dalis aiškiai lietuviškos kilmės ir bus apžvelgta skyriuje „Lietuviški nekrikštavardiniai asmenvardžiai“. Yra vienas kitas (gautas per slavus?) vokiškos (a), tiurkiškos (b), vengriškos (c) ir, žinoma, daugiausia slaviškos (d; pastaruosius ne visuomet lengva atskirti nuo suslavintų lietuviškų asmenvardžių bei vertinių) kilmės asmenvardžių, pvz.:

a) *Kinderis* (g. sg. *Kyndera* ⁶282, *Kindra* ⁶282, plg. *Kynderowsky* ⁶246), *Kringelis* (*Kringielewicz* ⁴961), *Kurtas* (*Kurtowicz* ⁵317), *Lampartas* (*Lampartowicz* 1538, f. *Lampartowna* 2248), *Minderis* (*Minder* 2522), *Ulrichas* (g. sg. *Vlrycha* ⁸95) ir kt.

b) *Balabonas* (*Balaban* 770, 783, *Boloban* 411, *Bołoban* ⁴569, g. sg. *Balabanowicz* ⁵1077, f. *Bołobanowna* ⁴74: tot. *balaban* 'su didele galva'), *Balaška* (*Balasška* 719, *Balasško Piszarz kapitulny* 1117, *Balaskowicz* 719, f. *Balaszkowna* ³183; su slavų *-ka* iš *Balaš-* < tiurk. *balaš-* 'vaikelis, sūnelis'), *Barabašas* (g. sg. *Barabasza* ⁴941: plg. kirg. *bara* 'dalis, gabalas', *baš* 'galva'), *Araburda* (*Haraburdowicz* ⁴581: plg. arab. *Allah* 'dievas', turk. *birdi* 'jis davė, dovanuoja'), *Korsakas* (*Korsakowicz* 2639: tot. *karsak* 'pilvas; žemaūgis' arba kaz., kirg. *korsak*,

¹⁰⁷ Jie buvo miesto sienoje priešais dabartinę Totorių gatvę.

karsak 'stepių lapė'), *Mirza* (*Mirfa* 731 : tot. *mirza* 'dvariškis'), *Soltanas* (*Soltan* 2063, *foltonowicz* 2027, 2067 : arab. > tot. 'galia, valdovas') ir kt.

c) *Bekešas* (*Bekieβ* ³200, *Biekieβ* ²625, *bekies džwonnik* ²331, g. sg. *Biekieβa* ³378. vengr. *bekes* 'toks drabužis') ir kt.

d) *Čerepka* (g. sg. *Czerepki* ⁶271, plg. br. *Чэпан, Черапók, Чаранкó*, s. r. *Чепен*), *Dračas* (g. sg. *Dracza* ⁵553, plg. br., s. r. *Драч*), *Pliuščas* (g. sg. *Pluscza* ³166, f. *Pluścżowa* ⁴877, *plufcowa* ²727, plg. br. *Плюшч, г. Плюц*), *Starcas* (g. sg. *starca* ⁴38, plg. br. *Старац*, s. br., s. r. *Старец*), *Šuba* (*sžubowicz* 1143, plg. br., s. r. *Шуба*), *Zaremba* (*Zaręba* 179, 860 : 1. *zaręba* 'įranta, įkarpa'), *Zbaras* (*Zborowicz* 896, 2592, plg. br. *Збора*) ir kt.

Prie šiais asmenvardžiais pažymėtų asmenų nėra nuorodų, kurios rodytų juos esant atvykėlius, ne vietinius. Greičiausiai tai seni vilniečiai. Atvykę gali būti tik jų tolimi protėviai. Žinoma, asmenvardžių kilmė gali būti ir visai nesusijusi su žmogaus kilme, plg. hebraiškos kilmės asmenvardį *Bachūras* (f. *Bachurowna* 2714 : hebr. *bāhūr* 'jaunikaitis') arba biblinį *Samaritonas* (*Samaritan* ⁴544, g. sg. *Samaritana* ⁴556, f. *Samaritanowa* ⁴171), virtusius bendriniais žodžiais. Dar plg. *Tribunolas* (*Tribunal* 60, *Tribunal* ¹85, ²108).

PAVARDŽIŲ FORMAVIMOSI PROCESAS

Dabar nelengva tiksliai nustatyti, kurie įrašų prievardžiai anuomet jau buvo nebe laikini, galiojantys tik tai vienai kartai, bet pastovūs, perduodami iš kartos į kartą, taigi kurie atlikdavo pavardės funkciją. Tiesioginių duomenų, rodančių įrašytų asmenų tarpusavio šeimyninę priklausomybę, iš kurių galima būtų spręsti apie prievardžio laikinumą ar pastovumą, pasitaiko tik viename kitame įrašė. Jie paprastai rodo prievardį buvus laikiną. Antai santuokos įrašė Nr. 178 skaitome: *Jokūbas Kuktaitis (susituokė) su Darata (kuri) pas Kuktą tarnavo (Jakub kuchtowicz 3 Dorothą v kuchty sluziła)*. Čia Kuktos sūnui, vedusiam tėvo tarnaitę, pavadinti vartojamas ne tas pats prievardis, kaip tėvo, bet iš jo padarytas tėvavardis. Tik retais atvejais iš teksto matyti buvus jau pastovią pavardę, pvz., santuokos įrašė Nr. 1871 skaitome. *Stanislovas Zabarskis su Darata. Liudytojai: Jonas Zabarskis jaunikio brolis (Stanisław Żoborsky 3 Dorothą. Testes Jan Żoborsky Frater sponsi)*. Šiuo atveju abu broliai (jaunikis ir liudytojas) turi tą patį prievardį, tur būt, iš tėvo paveldėta pavardę.

Kad anuomet miestiečių masėje dar vyravo laikini tėvavardžiai, rodo ne tik pačių tėvavardžių vartojimo nepaprastas gausumas, bet ir moteriškų tėvavardinių formų daryba. Net 98% visų moteriškų patronimų padaryta tiesiog iš tėvo vardo (*Janowa, Piotrowa, Adamowa ...*) ir tik visai nežymios dalies, apie 2%, paimta, kaip pamatinė, vyriškoji tėvavardžio forma (*Janowiczowa* tipas).

Pavardės veikiausiai anuomet jau buvo įsigalėjusios privilegijuotų žmonių šeimose, kurios rūpinosi savo aukšta kilme ir genealogija. Tačiau laikini prievardžiai turėjo „pastovėti“ bei laipsniškai virsti pavardėmis ir šiaip jau miestiečių šeimose. Tai rodo ir detalesnė įrašų analizė. Be kita ko, taip manyti verčia vartojimas tėvavardžių, padarytų iš liaudinių krikšto vardo formų, t. y. tokių, kurios kaip krikšto vardai į aktus nebuvo įrašomos, bet keičiamos oficialiosiomis kanoninėmis formomis. Tuo tarpu tėvavardžiuose jų net nesistengiama norminti. Taigi raštininkui praktiškai, matyt, nebuvo lengva susigaudyti, kur tėvavardis, kur jau pavardė, tiksliau sakant, nebuvo aiškių ribų tarp vieno ir kitų.

Pavardėjimo procesą rodo besaikis *-ovič* ir *-ski* tipo priesagų dėliojimas prievardžiams (ir ne tėvavardžiams) sudaryti, jų dėjimas prie lietuviškų tėvavardinių formų (žr. p. 81), pasitaikantys kontaminaciniai asmenvardžiai (pvz., *Baltrusnik* 5931, g. sg. *Bartlusnika* 5700 iš *baltusznik* ir *Bortlomiey* resp. *Boltromiey*) arba turintys nepadorią reikšmę (pvz., g. sg. *Pirdžiuka* 538 = *Pirdžiukas*, *šiknifa* 5241 = *Šiknis*, *Trisneli* 3440 = *Triznelė*, *šžjkucis* 477 < *Šikutis*, *sžuderis* 483 = *Šūderis*, *Odegiala* 931 < *Uodegėlė*). Tas pat pasakytina dėl retkarčiais prievardžiais einančių krikšto vardų, ypač liaudinių jų variantų ar turinčių lietuvišką formą, pvz., *Jan Jarmola* 543 (trumpinys iš *Ермолай*), *Jerzy Juszko* 547 (iš *Юпуū* 'Jurgis'), *Mikolay siemaszko* 2036 (iš *Симеон*), *Stephan Blažis* 307 (= *Blažys* iš *Blažiejaus*, 1. *Blažiej*), *Jendrzey Grigoris* 759 (plg. *Grigorius*, *Грпзопуū*), *Stanislaw Grigela* 1631 (= *Grigelė* ← *Grigas* ← *Грпзопуū*), *Simon Jurgis* 157 ir kt. Kanoninės krikšto vardų formos prievardžiais neina.

Dabar turime didžiausią daugybę pavardžių, kilusių iš visokiausių krikšto vardų formų (ir kanoninių), taip pat išvestinių darinių su deminutyvinėmis ir kitokiomis priesagomis. Pvz., A. Vanago apskaičiavimu¹⁰⁷, krikštavardis *Jonas* yra davęs pradžią net apie 500 dabartinių lietuvių pavardžių, *Matas* (*Motiejus*) – apie 400, *Jokūbas* – apie 200. Tačiau XVII a. daugelis jų dar tebebuvo tik prievardžiai.

Reikia konstatuoti, kad detaliam išryškinti laikinų prievardžių pastovėjimo procesą, remiantis vien įrašų analize, neįmanoma. Tam turėtų būti ištirti dokumentai, kurie apimtų ilgesnį laiką ir kur būtų surašytos ištisos žmonių kartos, šeimų genealogija.

¹⁰⁸ „Baltistica“, 1973, t. IX(2), p. 196. Dar žr. Žodžiai ir žmonės. V., 1974, p. 89.

LIETUVIŠKI ELEMENTAI KRIKŠTAVARDINĖS KILMĖS ASMENVARDŽIUOSE

KRIKŠTO VARDUOSE

Kaip jau buvo nurodyta, anuomet paprastai krikštyta tik krikščioniškų šventųjų vardais¹⁰⁹. Tiems vardams daugiausia yra davę pradžių hebrajų, graikų ar lotynų kalbų žodžiai. Įvairiuose kraštuose to paties krikšto vardo formos gerokai įvairavo. Tai priklausė nuo to, per kurią kalbą į tą kraštą vardas atėjo. Vardai būdavo pritaikomi prie šalies kalbos fonetinės ir morfologinės sistemos.

Lietuvoje per krikštą buvo gauti lenkiški krikščioniškų vardų variantai. Lietuviai greit juos sulietuvino, pridėdami savo galūnes ir svetimus garsus pakeisdami lietuviškais, pvz., iš sen. lenkų *Stefan* (kuriam pradžių davė sulotynintas graikų vardas *Stephanus* : gr. *στέφανος* 'vainikas') pasidarė *Stėponą*.

Su kai kuriais krikščioniškais vardais lietuviai jau anksčiau buvo susipažinę iš rytinių slavų. Tam tikrą įtaką mūsų krikšto vardynui darė dar vokiški vardai. Taigi lietuvių krikščioniškasis vardynas savo kilme yra gana įvairus.

Įrašuose, kaip jau buvo nurodyta, krikšto vardai rašomi lenkiškai arba lotyniškai. Žmonių anuomet vartoti lietuviški tų vardų variantai, t. y. su lietuviška fonetika, lietuviškomis galūnėmis, nebuvo laikomi kanoniniais ir jų sąmoningai vengta. Tačiau vis dėlto vienur kitur (labai retai), matyt, per neapsižįrėjimą, jie į aktus pateko, pvz. :

Blažius Žirnikowicz ³⁴⁰⁶ ≠ *Blažius*, trumpinys iš *Blažiejus*;
Jurgis Waysuk 1296, *Jūrgis lelaytis* ¹¹¹², *Jurgis kotłowicz* ³³⁰⁶, *Jurgis*
Dulkiewicz ³⁵⁴⁸, g. sg. *Jurgia* ³ *waki* ²³⁹ (= iš Vokės);
Juris Oponos ²⁵³⁷, plg. *Юпуи* 'Jurgis';
Jusis stąbr 1281, *Jufis stanislawowicz* 1859, *Jufsis skilbis* 466, plg. *Юсб*
'Justinas'.

Pasitiko ir nepilnų lietuviškų formų (matyt, užrašytojas slavino ar ne visai suprato), pvz., *Jurgi* 2790, *Jussi* 307 (be -s!).

¹⁰⁹ Pastebėtas vienintelis pavyzdys su senoviniu lietuvišku tautiniu vardu: g. sg. *Žygimonta Naborowskiego* ²⁴⁷. Bet čia juo galėjo būti pakeistas *Zigmantas* arba, greičiausiai, čia krikšto vardo visai nėra: *Žygimantas* ir *Naborovskis* – du prievardžiai, vienas lietuviškas, kitas lenkiškas ar sulenktas. Greičiausiai taip traktuotini ir tokie pasaulietinių dokumentų parašymai: *Mikczelis Andrukaniec* In. 251^{33a} (= *Mikčelis*, plg. *mikčioti*; *Andriukonis* 'Andriaus sūnus'), *Oginis Mikutowicz* L₂ (= *Uoginis*, plg. *uoga*; *Mikutaitis* 'Mikutos sūnus').

Daug daugiau įrašuose vartojama lietuviškų mažybinių-maloninių vardų variantų. Su galūnėmis jie rašomi retai, pvz., *Sawulis Lifis*⁴¹⁹⁵, *Sawulis Lufis*⁴¹⁰⁹⁶, g. sg. *Sowula Pufiaty*⁴³⁸¹ (= *Savulis*, plg. l. *Sawa*, ryt. sl. *Саша*)¹¹⁰. Paprastai pateikiama be galūnių. Tai tokios formos, kaip *Baltruk*, *Grigel*, *Matuk*, *Matul*, *Sawuk*, *Sawul*, *Waliuk* < *Baltrukas*, *Grigelis* (iš *Grigas*¹¹¹ – *Grigalius* trumpinys), *Matukas*, *Matulis* (iš *Matas* – *Motiejus* trumpinys), *Savukas*, *Savulis*, *Valiukas* (plg. *Valys* ← *Valentas*).

Moterų vardai *Alena* 'Elena', *Alzbieta* 'Elzbieta' žodžio pradžios balsiu *a-* gali atspindėti Vilniaus lietuvių tartį, plg. p. 94.

Šnekamoje kalboje anuomet lietuviškos krikšto vardų formos, žinoma, buvo visuotinai vartojamos. Tai rodo ne tik iš jų padaryti gausūs įrašų tėvavardžiai, bet ir jų buvimas inventoriuose bei kituose administracinio-juridinio turinio dokumentuose. Mat, pastaruosiuose reikėjo tiksliau nusakyti asmenį, todėl mažiau paisyta bažnytinės kanojinės nomenklatūros, dažniau būdavo rašomos tos vardų formos, kuriomis patys nusakomieji asmenys save vadino ir kurias vartojo jų kaimynai. Dėl to nebažnytiniuose Vilniaus miesto ir apylinkių dokumentuose lietuviškų krikšto vardų formų tiesiog knibždėte knibžda. Iš didelės jų daugybės pateikiamas tik vienas kitas pavyzdys: *Baltrus* In. 216^{11a}, *Banis* L₁ (= *Banys*; plg. *Bań* ← *Benedykt* 'Benediktas'), *Climas* Balč (= *Klimas*; plg. *Klim* ← *Klemens* 'Klementas'), *Czepas* L₇ (= *Čepas*, trumpinys iš *Čeponas* < *Ščeponas*, l. *Szczepan* 'Steponas'), *Grygas* In. 361^{36a} (= *Grigas*), *Janas* L₇ (= *Jonas*), *Jasius* In. 361^{12a} (plg. l. *Jaś* ← *Jan* 'Jonas'), *Jurkas* L₇ (plg. *Jurek*, *Юрко* ← *Юрүү* 'Jurgis'), *Stasis* L₁₃ (= *Stasys*), *Stasius* In. 361^{44a}, *Szymas* In. 358^{21a} (= *Šimas* iš *Šimonas* < l. *Szymon* 'Simonas') ir t. t. Ypač daug ten lietuviškų mažybinių-maloninių formų, tokių kaip a) *Januk*, *Jasiuk*, *Maciuk*, *Misiuk*, *Petruk*, *Stasiuk* < *Jonukas*, *Jasiukas*, *Maciukas* (plg. *Mac* ← *Maciej* 'Motiejus'), *Misiukas* (plg. *Mucь* ← *Мухаул* 'Mykolas'), *Petrukas*, *Stasiukas*; b) *Adomiel*, *Hryniel*, *Jakubiel*, *Jurgiel*, *Matel*, *Stasiel* < *Adomėlis*, *Grinelis* (plg. l. *Griń*, *Hryń*, ryt. sl. *Грин* ← *Григорүү* 'Grigalius'), *Jokūbėlis*, *Jurgelis*, *Matelis* (iš *Matas*), *Staselis*; c) *Czepul*, *Staniul*, *Woyciul* < *Čepulis* (iš *Čepas*), *Stoniulis* (iš *Stonys*, plg. l. *Stanio*, ryt. sl. *Стань* ← *Станислав*), *Vaičiulis* (iš *Vaitys* ← *Vaitiekus*) ir t. t. Tokios lietuviškos formos daugiausia rašomos be galūnių, bet pasitaiko ir su galūnėmis. Greičiausiai anuomet jos buvo vartojamos ir nelietuviškai kalbančių žmonių.

Lietuviški krikšto vardai metrikų įrašuose dažniau vartojami kaip prievardžiai. Pvz., rašoma *Jan Jurgis*³¹⁸, *Simon Jurgis*¹⁵⁷, *Jerzy Dufor Jurgis*⁸⁷⁴. Tuo atveju jie traktuotini kaip savotiškos pravardės, kurios ilgainiui virto pavardėmis. Žemiau pateikiami visi rasti tokie pa-

¹¹⁰ Gali būti perdirtbas iš *Savelis*, plg. *Савел*.

¹¹¹ Sutrumpinta forma *Grig* taip pat eina krikšto vardu. Dar plg. trumpinį *Stas*, g. sg. *Stafia fausia*²⁴⁰⁰ (= *Stasys Sausis*).

vyzdžiai (krikšto vardai praleidžiami, po dvitaškio nurodoma sąsaja su lenkų, rytinių slavų ar kitų kalbų krikštavardine nomenklatura):

a) *Blažis* 307, *Blaſius* ⁵200, plg. dpv. (=dabartinę pavardę) *Blažys*, *Blažius*, trumpiniai iš *Blažiejus*;

Glebis ⁵534 = *Glebis* ar *Gliebis*, plg. vv. (=vietų vardus) *Gleb-auskai*, *Gliėb-iškis* : *Gleb*, Глеб;

Grigoris 759, g. sg. *Grygoriuſa* ²888 = *Grigori(u)s*, plg. dpv. *Grigōrius* : *Григорій*;

Griniſ 2382, g. sg. *Grinia* ⁵909 = dpv. *Grinys*¹¹² : *Gryn*, *Hryn*, *Грын* ← *Григорій*;

Guris 2281, *Gura* 782, plg. dpv. *Gūras* : *Гур* ← *Гурий*;

Joczis 1829 = dpv. *Jočys* : l. *Jacz* ← *Jacek* 'Jokūbas';

g. sg. *Junifa* ⁵445 (plg. *Junia* ⁷6352), n. sg. *Junis* (-ys?); *Jun-* iš *Jan-Ž* 97;

g. sg. *Jurisa* ²790 iš *Juris*, plg. dpv. *Jūras* : *Jura*, *Юрий* 'Jurgis';

Lefis ⁴432, *liefis* ¹99, *Lefius* ³187, g. sg. *Ēsia* ⁵759, *Liesia* ⁵1150 = dpv. *Liesi(u)s* : *Лесь* ← *Александр*;

mojſes 1606, ³606 iš *Maisis*, plg. *Моїса* ← *Моїсеї* 'Mozė';

Machnis ⁴389, ⁴609, *Mochnis* ⁶64, *Machna rėžnik* 323 = *Maknys*, *Makna*, plg. dpv. *Maknys* : *Махно* ← *Епимах*;

g. sg. *Polonifa* ⁵231 = *Pal(i)onis*, plg. dpv. *Paliōnis*¹¹³: *Полон* ← *Аполлон*;

fiamus 1476 = *Semus*, trumpinys iš *Semėnas* : *Семен* ← *Симеон*;

fienis 114, *fienies* 211 = *Senis*, plg. dpv. *Seniōnis* : *Сень* ← *Симеон*;

g. sg. *Stanczysa* ⁶370 = dpv. *Stončys* : *Станч* ← *Станислав*;

Tiszkis 1675, *tiskis* 1626 = dpv. *Tiškys* : *Тишко* ← *Тихон*;

Waszil 1499, *wafila* 451 = dpv. *Vosylius* : *Василий*;

Žene 1652 = *Zenė*, plg. dpv. *Zėnius* trumpinys iš *Zenonas*;

b) su priesaga *-uk-*:

Pabuka ²263 = *Pabuka(s)* iš **Pabas*, plg. pv. (=pieva) *Pāb-iškis* Kvr; trumpinys iš *Fabijonas*;

c) su priesaga *-el-* (*-ėl-*):

Bafialis 1371 = *Baselis* iš *Basys*, plg. dpv. *Basiūlis*; *Sebastijono* trumpinys;

Grigela 1631 = *Grigelė*, plg. dpv. *Grigel-aitis*, *-iōnis*, *-iūnas*; iš *Grigas*, *Grigaliaus* trumpinys;

g. sg. *Jaxtela* ⁶222 = *Jakštelis* iš *Jakštas*, plg. dpv. *Jākštas*: vok. *Jaxt* ← *Jacobus* 'Jokūbas';

g. sg. *Jurela* ¹172, *Jureli* ¹243 = dpv. *Jurėlis* iš *Jūras* : *Jura*, *Юрий* 'Jurgis';

Jurgielis 1818, *Jurgiela rėžnik* 119 = *Jurgelis*, *Jurgelė*, plg. dpv. *Jurgėlis* iš *Jurgis*;

¹¹² Gali būti ir trumpinys iš lietuvių senovinio dvikamienio asmenvardžio *Grin-tauras*. Sutapo lietuviška ir krikštavardinė šaknys (*Grin-*).

¹¹³ Gali būti *-onis* priesagos tėvavardis iš *Palys* ← *Apolināras* (: lot. *Apollinaris* 'apolo-niškas').

kastela 257, *kastella* 120 = *Kostelė* iš *Kostas*, *Konstantino* trumpinys; *Kriġbalis* ⁴351 = *Kriselis* (?) iš *Krisius*, plg. dpv. *Krisius*, trumpinys iš *Kristijonas*;

Lukszelius 1382 (gali būti sulotynintas *Lukšelis*) iš *Lukša*, plg. dpv. *Lukšà* : *Лукша* ← *Лыкау*, l. *Łukasz* 'Lukošius';

g. sg. *Mackiela* ⁴300 = dpv. *Mackėlis* iš *Māckas*: *Macek*, *Мацко* ← *Maciej* 'Motiejus';

Mayfelis 1366 = *Maiselis*, plg. dpv. *Maisiukas* iš *Maisis*: *Моўцей* 'Možė';

mathel 2102 = dpv. *Matėlis* iš *Mātas*, *Motiejaus* trumpinys;

mifielis 1954 = dpv. *Misėlis* iš *Misius* ar *Misys*: *Миць* ← *Михаил*;

mitkelo ²894 = *Mitkelis* ar *Mitkelė* iš *Mitkus*: *Митко* ← *Димитрий*;

Nicolayeles 2079 = *Nikalojėlis* iš *Nikalojus*: *Николаў*;

Piekelis ⁴1062 = *Piekelis* ar *Pėkelis* iš *Piekis* resp. *Pėkis*, plg. dpv. *Piekis*, *Pėkis*, *Pėkus* : *Piech* ← *Piotr*;

Piliela 1536 = *Pilelė*, plg. dpv. *Pilėlis* iš *Pilius* : *Филь-* ← *Филимон*;

g. sg. *Rokiela* ²85 = *Rokelis* iš *Rokas*, plg. dpv. *Rōkas*, lot. *Rochus*, trumpinys ir germ. *Rochwald*;

stakielo 2540 = dpv. *Stokėlė*, *Stakėlė* iš *Stōkas*, *Stākas* ar *Stākus* : *Stach* ← *Stanisław* arba *Стах* ← *Стахуй*;

g. sg. *Staniela* ⁶111 = *Stonelis* iš *Stonys*, plg. dpv. *Stonys*: *Стань* ← *Станислав*;

g. sg. *Šimkiela* ⁵376 = *Šimkelis* iš *Šimkus*, plg. dpv. *Šimkus* : *Szymko* ← *Szymon* 'Simonas';

Taskelis 1263 = *Taškėlis* iš *Taškus*, plg. dpv. *Tāškus*; greičiausia iš *Stāškus*: *Сташко* ← *Станислав*;

Woytela 995 = dpv. *Vaitėlė* iš *Vaitas*¹¹⁴, *Vaitiekaus* trumpinys;

Waszkielis 626, g. sg. *waszkele* ²455 = dpv. *Vaškėlis* iš *Vāškus* ar *Vaškys* : *Вашк-* ← *Ивашко* ← *Иван* 'Jonas';

wafiela 563 = *Voselė* iš *Vosys*, plg. dpv. *Vosys* : *Вась* ← *Василий*;

ženelis 2796, g. sg. *Ženelisa* ⁴530 = *Zenelis* iš *Žeņius*, plg. dpv. *Zėnius*, trumpinys iš *Zenonas*;

d) su priesaga *-ul-*:

Matulicz 2379 = *Matulis* (*-icz* vietoj *-isz* '-is'), plg. dpv. *Matūlis* iš *Matas* ← *Motiejus*;

g. sg. *Miciula* ³240 = dpv. *Miciūlis* iš *Micys* : *Миц-* ← *Димитрий*;

Piotrul ³511 = dpv. *Petrūlis* iš *Petras*;

g. sg. *fieniulia* ²459 = *Seniulis*, plg. dpv. *Senūlis* iš **Senis* : *Сень* ← *Симеон*;

stuniulus ³61 = *Stoniulis* (*un* vietoj *an*, plg. *Staniulewycz* ⁶356 'Stoniulio sūnus') iš *Stonys*, plg. dpv. *Stonys*: *Стань* ← *Станислав*;

e) su priesaga *-ut-*:

Bazuta ⁵248 = *Baz(i)uta* iš *Bazys*, plg. dpv. *Bazys*, trumpinys iš *Bazilijus*;

¹¹⁴ Gali būti ir vaito (<s. l. *wojt*, br. *soŭm*) pareiġų nurodymas.

g. sg. *Grigucia* ³⁴⁷ = dpv. *Grigūtis* iš *Grigas*, *Grigaliaus* trumpinys; *Jakutis* 1332 = dpv. *Jakūtis* iš *Jākas*, l. *Jak* – *Jokūbo* ar *Joachimo* trumpinys;

g. sg. *Palutisa* ⁴¹¹²³ = dpv. *Paliutis* iš *Palys* ← *Apolināras*;

g. sg. *Šimkucia* ²³¹⁵ = dpv. *Šimkūtis* iš *Šimkus* : *Szymko* ← *Szymon* 'Simonas'¹¹⁵.

Iš pateiktų pavyzdžių matyti, kad lietuviškos liaudinės formos nuo slaviškų atitikmenų daugiausia skiriasi priesagomis (-uk-, -el-, -el-, -ul-, -ut-) ir galūnėmis (-is, -ys, -us...). Nepriesaginiai vardai, turintys bendrą su slavais galūnę -a, taip pat formos su slavinant numesta lietuviška galūne (pvz., -as) arba pakeista slavų -o, praktiškai nesiskyrė ar nedaug tesiskyrė nuo slaviškųjų atitikmenų. Raštininkai juos paprastai rašydavo slaviška forma su retkarčiais išlaikyta viena kita lietuviškos fonetikos ypatybe. Pateikiamas pluoštas taip užrašytų pavyzdžių: *Bogdan* ³⁷⁰⁷ (plg. f. *Bagdonaycia* Balč 'Bagdonaitė') = dpv. *Bagdōnas* : *Bogdan*;

Bohuß ⁴⁷²⁷, ⁵¹¹⁰⁵ (plg. *Boguszaycia* L₈ 'Bogušaitė') = dpv. *Bāgušas* : *Bogusz* ← *Boguslaw*;

Ben ²⁷⁸⁶ = dpv. *Bēnius*, *Benys*, trumpiniai iš *Benediktas* ar *Benjaminas*;

g. sg. *Bernata* ³⁶⁹⁵ = dpv. *Beñdōtas* : *Бернат*, *Biernat* ← vok. *Bernhard* 'Bernardas';

Cwirko 2735, ⁵²⁵⁰, *fwirpko* 2001, g. sg. *fwierka* ³³⁶⁷ = dpv. *Cvirkus*, *Cvirka* ir *Svirkus*, *Svirka* : *Свирка* iš *Свирид* ← *Спиридон*. Plg. deminutyvą g. sg. *Cwirkiela* ⁵¹⁵¹ = *Cvirkelis*;

g. sg. *czeſy* ²⁵⁷⁵ = dpv. *Čėsas*, trumpinys iš *Česlovas*;

Daczka 1694 = dpv. *Dačkà* : *Daszko*, *Дашко* ← *Daniel*, *Данил*;

g. sg. *Dani* ³³²⁷ = dpv. *Danys*, trumpinys iš *Daniėlius*;

Grinka 1729, 1739 = dpv. *Grinkà* : *Hryńko*, *Гринко* ← *Григорий*;

Grinkuska ³¹²³ = *Grinkuška*, plg. pv. *Grińkuškės* Šš : **Гринкушко* ← *Григорий*;

Jwaßko ⁵¹²⁰⁶ = dpv. *Ivóškus*, *Ivóška* : *Ивашко* ← *Иван* 'Jonas';

g. sg. *Jaxta* ³³²⁴ = dpv. *Jākštas* : vok. *Jaxt* ← *Jacobus* 'Jokūbas';

Jarmola 543 = dpv. *Jařmala* : *Ярмола* ← *Ермолай*;

Jarmula 509 = *Jarmula*, plg. dpv. *Jarmul-āvičius*. perdirbta iš *Jarmala*;

Jofa 1049 = *Josa*, plg. dpv. *Jōsas* : *Jaš* ← *Jan* 'Jonas';

¹¹⁵ Kriekštavardinės kilmės pavardės sulietuviškomis deminutyvinėmis priesagomis dabar plačiai vartojamos ne tik Vilniaus krašte, bet ir vakarinėje Baltarusijos TSR dalyje, pvz. (pateikiama iš Bip. I): *Янэль* 86, *Мацэль* 118, *Мацкэль* 118, *Вацкэль* 86, *Януль* 87, *Ясюль* 87, *Мацўль* 118, *Матўль* 118, *Місоль* 123, *Пяцоль* 136, *Станўль* 156, *Янук* 87, *Якуць* 78 ir daug kitų. Lietuviškos kilmės deminutyvinės priesagos čia išliko ir buitines žmonių kalbos varduose bei bendrinuose žodžiuose, pvz., *Адуля* 'Adelė', *Пятруля* 'Petrutė', *бацюля* 'tėvelis', *Янук* 'Jonukas', *братук* 'broliukas' ir kt. Plačiau žr. LKK XI p. 224–225. Priesagą -uk-, be baltarusių, turi ir kitos artimesnės slavų kalbos. Tyrinėtojai pagrįstai ją laiko slavų kalbų lituanizmu (baltizmu), žr. Мартынов В. В. Праславянская и балто-славянская суффиксальная деривация имен. Минск, 1973, c. 31; Zdanceswicz T. Wpływy litewskie i wschodniosłowiańskie w polskich gwarach pod Sejnami. – „Acta Baltico-slavica“, 1964, t. I, s. 233.

- Juraga* ⁴1059 = *Juraga* : *Juraha*, *Юрага* ← *Γεοργεῖ*;
Jurmola baltusznik 10 = *Jurmala*; *Jarmalos* perdirbinys su *u* iš *Juras*;
Jurfa 2261 = dpv. *Jūrša* : *Jursza*, *Юрша* ← *Jura*, *Юрш* 'Jurgis';
Juszeko 547, 590 = dpv. *Juškà* : *Juszka*, *Юшко* ← *Jura*, *Юрш* ar
Justin, *Евфимий*. Plg. *Juβkiel* ⁵405 = dpv. *Juškēlis*;
Karp 2230 = dpv. *Kařpas* : *Karp*, *Карп*;
Klik 2025 = *Klikas*, plg. dpv. *Klik-ónis* : *Klich* ← *Klemens*;
g. sg. *Klima* ⁴593, ⁶175 = dpv. *Klimas* : *Klim* ← *Klemens*;
Klimont 1854 = *Klimantas*, plg. dpv. *Klimantāvičius* : *Klimont* ←
Klemens;
Kondrat 2125, g. sg. *kondrata* ³540 = dpv. *Kandrotas* : *Kondrat*
← vok. *Konrad*;
laska 1735 = dpv. *Laskà*, greičiausiai iš **Vlaskà* . *Влас* ← *Власий*;
Luk ⁴540 = dpv. *Lūkas* : *Лука*, lot. *Lucas*;
g. sg. *Micki* ⁸3, *Mickiego* ⁴471 = dpv. *Mickà*, *Mickys* : *Мицко* ←
Димитрий;
Mikeyla 2228 = *Mikeila*, greičiausia iš *Mikaila*, plg. dpv. *Mikáila* :
Михаил;
mikna ³63 = dpv. *Miknà* : *Michna* ← *Michal* (gali būti ir lietuviška
pravarde, plg. *miknà* 'mikčius');
miszka 998 = *Miška*, plg. dpv. *Miškis*, *Miškys* . *Мишко* ← *Михаил*.
Plg. *Miβkiel* ²615 = dpv. *Miškēlis*;
g. sg. *Oleszki* ²34 = dpv. *Aleškà* : *Oleszka*, *Олешко* ← *Алексей*;
OPonasz 2537, g. sg. *OPonasza* ³108 (plg. tėvavardžius *Apanasowycz*
⁵527, g. sg. *OPanasowicza* ³110a, f. *Apanowa* ²299, *OPanasowa* ³407,
Apanasowna ⁵509) iš *Aponas* = pravarde *Āponas* Ldk, dpv. *Apanā-*
vičius : *Опанас*, *Афон* ← *Афанасий*;
Oscik ⁵889 = dpv. *Astikas* : *Ostik* ← *Евстафий*;
pac ⁵1199, g. sg. *Paca* ²811, ³34a = dpv. *Pōcius*, *Pācas* : *Пац* ← *Ипантий*;
g. sg. *Pilata* ⁴415, *philata* ⁵882 = dpv. *Pilōtas* : *Пилат* ← *Филарет*;
g. sg. *Proncka* ⁴438 = dpv. *Prañckus* : *Francek*, *Francko* ← *Franci-*
szek 'Pranciškus';
g. sg. *Ramona* ⁶180 = dpv. *Ratōnas* : *Roman*;
szabo 2167 (greičiausiai vietoj *sabo*) = dpv. *Sābas* . lot. *Sabhas* arba
trumpinys iš *Sebastijonas*;
siemion 658 = dpv. *Semēnas* (?). Plg. *Семен* ← *Симеон* 'Simeonas';
siemaszko 2036 = dpv. *Semaškà* : *Семашко* ← *Симеон*;
g. sg. *seka* ³793 = dpv. *Señkus* : *Сенко* ← *Симеон*;
g. sg. *finka* ²554 = dpv. *Siñkus* : *Синк-* ← *Симеон*;
steczka ²231, *steczky* 824 = *Stečka*, *Stečkis* ar *Stecka*, *Steckis*, plg.
dpv. *Stēckas*, *Stēckus*, *Stēckis*, *Steckys* : *Стецко* ← *Стефан* 'Ste-
ponas';
stoczka 885 = *Stočka*, plg. dpv. *Stōčkus*, *Stōškus* : *Сташко* ← *Ста-*
нислав;
Stas 2312 = dpv. *Stōšius*, *Stāsius*, *Stasys* : *Стась* ← *Станислав*.
Plg. *stafigelis* 1862 = dpv. *Stasēlis*;
Władyka ⁶335 = dpv. *Vlādikas* : *Władyka* ← *Władysław*;

Woytko 1723 = dpv. *Vaitkus* : *Wojtko* ← *Wojciech* 'Vaitiekus'. Plg. *Woytkel* 1548 = *Vaitkelis*.

Irašuose pasitaiko prievardžiais einančių lietuviškų arba bent tokiais įtariamų krikštavardinių formų ir su nedeminytinėmis priesagomis, pvz.:

- ain-*: *Adamaymis* 338 vietoj *Adamaynis*, t. y. *Adomainis* iš *Adomas*;
- eik-*: g. sg. *Paciejki* ³⁶⁷¹ = *Poceika* ar *Paceika* iš *Pocius* ar *Pacas*, plg. dpv. *Pōcius*, *Pācas* : Пац ← *Ипаций*; *Joweyko* ²⁴³⁶, g. sg. *Joweyki* ²²⁹⁹ = dpv. *Saveika*, plg. dpv. *Sāvas* : *Sawa*, *Савва*;
- eil-*: *stoneylo* 1860 = *Stoneila* ar *Staneila*, plg. dpv. *Stonys* : Стань ← Станицлав;
- ik-*: *Ladžik* 2557 = *Ladikas*, plg. dpv. *Lādas*, *Ladys* iš *Vlādas*, *Vladys*; trumpiniai iš *Vladislovas*;
- il-*: g. sg. *Linkilia* ²⁷⁰ = *Linkilis*, plg. dpv. *Linkys* : Линк- Бір. I 109, liet. *Linus*, lot. *Linus*; *Sabila* 2565, ³⁶⁹⁰, *Sabilo* ⁴¹⁰¹⁷ = *Sabila*, plg. dpv. *Sābas* : lot. *Sabhas* arba trumpinys iš *Sebastijonas*;
- im-*: *Mikszytm* ⁴⁵⁶¹, *Mixtim* ⁴³¹, ³⁸⁵⁰ = *Mikštimas*, plg. *Miksztytelis* In. 361_{10b} = *Mikštīmēlis*, dpv. *Mikštas*, *Mikštà*, *Mikštys* : *Микшута* *Миколай*, *Mikolaj* 'Mikalojus';
- in-*: g. sg. *Lenkiny* ⁶³ = *Lenkinis*, plg. dpv. *Lėnkas*, *Leņkus* : Лен(в)к- ← Леонид; *mixtinis* 1526 = *Mikštinis*, plg. dpv. *Mikštas*, *Mikštà*, *Mikštys* : *Микшута* ← *Миколай*, *Mikolaj*; *Sabina* 1335, 2107, 2409, 2670, ³²⁸⁵, ³²⁹⁵, g. sg. *Sabini* ⁴⁸⁹⁶ = *Sabina*, *Sabinis*, plg. dpv. *Sābas* : lot. *Sabhas* arba trumpinys iš *Sebastijonas*;
- už-*: *Juchnozis* ⁴³²⁶ = *Juknužis* (?), plg. dpv. *Juknà* : Юхно ← Евфемий.

Kanoninės krikšto vardų formos prievardžiais paprastai neina. Iš jų tepasitaiko (labai retai) tik tokių, kurios tada jau buvo nebemadingos, kurių, kaip krikšto vardų, nebevartojo ar tik retkarčiais tepavartodavo, pvz.:

Abfolon 353, *wychowanka Abzolonowa* 355 = *Absolanas* – pirmųjų krikščionybės amžių šventojo vardas¹¹⁶;

g. sg. *Omeliana* ⁵⁷⁵⁰ = *Amelijonas* : Омелян ← Емельян;

Anorofius 2112 = *Onarasijus* ← *Honorasijus*, lot. *Honoratus*;

g. sg. *Łazarza* ⁵⁶⁵⁴ = *Lozorius*, l. *Łazarz*;

Lukian 2531, ²⁴⁹², *Łukian* ²³⁹¹ = *Lukijonas* : Лукиан;

Mozyż ⁴¹⁰⁰⁹, g. sg. *Mozyżza* ¹⁷⁸, *Mozyża* ⁵⁶⁷⁶ = *Maiziešius* 'Mozė';

Ropaylo ⁶¹⁴⁶ = *Rapailas* ar *Ropailas* : Рафаил;

Sewerin ⁵⁹⁸⁸ = dpv. *Severinas* : Seweryn;

g. sg. *walenti* ²⁵⁷³ = dpv. *Valeñtas*, *Valentà*, trumpiniai iš *Valentinas*;

Waszil 1499, *wafila* ²⁴⁵¹ = dpv. *Vosylis* : Василий.

Kad tokių krikštavardinių prievardžių raštininkai jau kaip reikiant nebesuprato, rodo pasitaiką jų iškraipymai, pvz. *OPornoss* 2530 vietoj *Oponas* = *Aponas* : Опанос, Афон ← Афанасий.

¹¹⁶ Никонов В. А. Опыт словаря русских фамилий. — „Этимология, 1970“, 1972, p. 130, 135 (s. v. Абесоломов, Абсалъмов).

Čia lietuvių kalbos elementų yra kur kas daugiau, negu krikšto varduose. Mat, kaip jau sakyta, krikšto vardų formos tėvavardžiuose nebuvo norminamos. Tėvavardžiai daryti tiek iš kanoninių krikšto vardų, tiek iš liaudinių, taigi ir lietuviškų jų variantų. Antai krikšto vardas Jurgis rašomas lotyniškai *Georgius* arba lenkiškai *Jerzy*. Tačiau tėvavardis daromas bemaž vien tik iš lietuviškos šio vardo formos *Jurgis* arba deminutyvo *Jurgelis*, t. y. *Jurgiewicz* (*Jurgowicz*) resp. *Jurgelewicz* (*Jurgelowicz*)¹¹⁷. Panašiai šalia lenkiškos krikšto vardo formos *Walenty* tėvavardis būna *Walentinowicz*, taigi padarytas iš *Valentino*. Vadinasi, miesto gyventojų masėse anuomet visuotinai vartotos vardų formos *Jurgis*, *Valentinas*, o ne lenkiškos *Jerzy*, *Walenty*.

Lietuviškos tėvavardžių formos, t. y. turinčios lietuviškas patronimines priesagas, kaip jau buvo nurodyta, raštininkų sąmoningai buvo vengiamos. Tačiau ir jų per neapsižiūrėjimą į aktus kiek pateko, daugiausia tokių, kurios padarytos iš retai vartojamų krikšto vardų. Mat, neįtarta, kad tai tėvavardžiai. Pavyzdžiai (pateikiami visi):

a) su priesaga *-aitis*:

Artimaytis 1900 = *Artimaitis* iš *Artimas*, plg. *Артум* ← *Артемуї*; g. sg. *Froncaicia* ²⁶²⁷ = dpv. *Pranckáitis* iš *Prańckus*, *Prõnckus* : *Francek*, *Francko* ← *Franciszek* 'Pranciškus';

Grigaytis 2092, g. sg. *Grygayczyba* ²⁷⁸⁹ = dpv. *Grigáitis* iš *Grigas* ← *Grigalius*;

Griguskaytis 1626 = *Griguškaitis* iš *Griguška* : **Григушко* ← *Григоруї*; *Griskaytis* 11, 1687 = dpv. *Griškáitis* iš *Griška*, plg. dpv. *Griškà* : *Гриука* ← *Григоруї*;

Jenulayciβ ⁴²⁵⁵ = dpv. *Jonuláitis* iš *Jonùlis* ← *Jonas*;

Juraytis 1778, 1796, 2089, *Juraycis* ⁵⁹⁸, *Jurayczis* ⁴⁸⁰⁸, *Jurayβis* ⁴³⁷⁴ (tas pats asmuo) = *Juraitis* iš *Juras*, plg. dpv. *Jùras* : *Jura*, *Юпуї* 'Jurgis';

Juralaytis 1152 = *Jurelaitis* iš *Jurelis*, plg. dpv. *Juržlis* ← *Juras*;

Macielaytis 1657 = *Macelaitis* iš *Macelis*, plg. dpv. *Macēlis* iš *Macỹs* : *Мау* ← *Мауей*, l. *Maciej* 'Motiejus';

Markaytis 1687 = dpv. *Morkáitis* iš *Mõrkus* : *Марк*, lot. *Marcus*;

Mifikaytis 116 = *Misikaitis*, greičiausiai iš *Misiukaitis* ← *Misiukas* ← *Misius* ar *Misys*, plg. dpv. *Misius*, *Misỹs* : *Мучь* ← *Мухаул*;

g. sg. *miskaycia* ²⁴⁴⁵ = *Miškaitis* iš *Miškys*, plg. dpv. *Miškỹs* : *Мууко* ← *Мухаул*;

odulaycis 173, *odolay ciž* 174 = *Adulaitis* iš *Adulis*, plg. dpv. *Adùlis* ← *Adas*, *Adomo* trumpinys;

Pietraycis ²⁶⁴⁶ = dpv. *Petráitis* iš *Petras*;

Proczkaytis 1734, g. sg. *proczkaicia* ⁶²¹ = *Pračkaitis* ar *Pročkaitis* iš

¹¹⁷ Iš lenkiškos formos *Jerzy* padarytas tėvavardis *Jerzycz* labai retas, pastebėtas vos keletą kartų.

- Pračkys* resp. *Pročkys*, plg. dpv. *Pračkỹs*, *Pročkỹs* iš *Praškỹs*, *Proškỹs* : Прошка←Прохор¹¹⁸;
- g. sg. *Rožmulaycia* ⁶305 = *Razmulaitis* iš *Razmulis* ← *Razmas*, plg. dpv. *Rāzmas* : 1. *Rasmus* ← *Erazm*, lot. *Erasmus*;
- Sowulaycis* ⁵132 = *Savulaitis* iš *Savulis* : *Sawa*, *Савва*;
- Wenczkaytis* 1179 = dpv. *Venckáitis* iš *Veñkus*: *Венцко*←*Венцеслав*, 1. *Więceslaw* ‘*Vaclovas*’ arba *Więcek* ← *Wincenty*;
- g. sg. *Woyciuloyczia* ⁵566 = dpv. *Vaičiuláitis* iš *Vaičiūlis* ← *Vaičius*, trumpinys iš *Vaitiekus*;
- b) su priesaga *-onis*:
- g. sg. *Gricžana* ⁴1043 = *Gričionis* iš *Gričius*, plg. dpv. *Gričius*, *Gricius* : *Hryć*, *Гриц*←*Григорий*;
- g. sg. *Jakucianifa* ⁴304 = dpv. *Jakučiónis* iš *Jakūtis* ← *Jākas* : *Jak* ← *Jakób* ar *Joachim*;
- Jankanis* 305 = *Jankonis* iš *Jankus*, plg. dpv. *Jañkus* : *Janko* ← *Jan* ‘*Jonas*’;
- matulonis* 1742 = dpv. *Matuliónis* iš *Matūlis* ← *Matas*, trumpinys iš *Motiejus*;
- pieciulan* ⁵1087 = *Peciulionis* iš *Peciulis*, plg. dpv. *Peciūlis*, *Pečiūlis* : *Пец*←*Петр* ‘*Petras*’;
- Saulonis* 1170 = *Saulionis* iš *Saulius*, plg. dpv. *Saūlius* : hebr. > lot. *Saulus*;
- c) su priesaga *-ūnas*:
- Blaszkun* 1480 = *Blaškūnas* iš *Blaškus*, plg. dpv. *Blaškỹs* : *Błaszko*←*Błażej* ‘*Blažiejus*’;
- Griskunas* 1626 = dpv. *Griškūnas* iš *Griškus* ar *Griškà* : *Гришко*, *Гришка*←*Григорий*;
- g. sg. *Juskunia* ²500 = *Juškūnis* iš *Juškus*, plg. dpv. *Juškus* : *Юшко*←*Юрий* ‘*Jurgis*’ arba *Евфемий* ‘*Eufemijus*’;
- miciun* ³82 = dpv. *Miciūnas* iš *Micius* : *Миц*←*Димитрий*;
- pietkun* ⁵215 = dpv. *Petkūnas* iš *Pėtkus* : *Петко*←*Петр* ‘*Petras*’;
- Woytkunas* 1509 = dpv. *Vaitkūnas* iš *Vaiťkus* : *Vojtko* ← *Wojciech* ‘*Vaitiekus*’;
- waszkunasz* 1624 = dpv. *Vaškūnas* iš *Vāškus* : *Вашк*←*Ивашко*←*Иван* ‘*Jonas*’;
- d) su priesaga *-ėnas*:
- Łodzien* ⁴1005 = *Ladėnas* iš *Ladas* ar *Ladys*, plg. dpv. *Lādas*, *Ladỹs* > dz. *Ladzỹs* ← *Vladas*;
- Owfian* 2224 = *Ausėnas*, plg. vv. *Ausėn-iškės*, iš **Ausỹs* : *Овсей*←*Евсей*.

Daug daugiau randame lietuviškų tėvavardinių formų, padarytų ne iš krikšto vardu, bet iš įvairių lietuviškos kilmės asmenvardžių (pravar-džių, ikirikščioniškos asmenų nomenklatūros ir pan.), pvz.:

¹¹⁸ Gal čia priklauso ir *Pruškaicis* ⁵903 (= *Pruškaitis*, su *u* vietoj *a*)?

Wilkaytis 1548 = dpv. *Vilkáitis* iš *Vilkas*: *vilkas*;
wyfstakaytis 1030 = *Vištakaitis* iš *Vištakis*, plg. dpv. *Vištakis* : *vištà* +
akis;
 g. sg. *fkuminaycia* ³162 = *Skuminaitis* iš *Skuminas*, plg. dpv. *Skumi-*
nas, senovinis dvikamienis asmenvardis;
kuprelonis 1408 = *Kuprelionis* iš *Kuprelis*, plg. dpv. *Kuprėlis*, *Kuprỹs* :
kuprėlis, *kuprỹs*;
 g. sg. *Girdžiuna* ⁵1152 = dpv. *Girdžiūnas* iš *Giřdžius* : *gird-ėti* ar
gird-yti;
Rauklenas 1566 = *Rauklėnas* iš *Rauklys* : *rauclỹs* 'susiraukėlis'.

Visi tokie pavyzdžiai surašyti nekrikštavardinės kilmės asmenvardžių sąrašė, žr. p. 118–226. Iš tokių formų raštininkams buvo dar sunkiau atpažinti tėvavardį (juk padarytos ne iš krikšto vardų), negu anksčiau nurodytose. Dėl to jų įrašuose rasta net maždaug 5 kartus daugiau, negu padarytų iš krikšto vardų. Vis dėlto jų per maža (tik apie 200 pavyzdžių), kad galima būtų padaryti tikslias išvadas apie atskirų lietuviškų patroniminių priesagų (*-aitis*, *-onis*, *-ūnas*, *-ėnas*...) vartojimą anuomet Vilniaus mieste. Išvados gali būti tik apytikrės.

Daugiausia įrašuose rasta lietuviškų tėvavardžių su priesaga *-aitis* (63%), mažiau su *-onis* (20%), *-ūnas* (15%) ir visai nedaug (tik 2%) su *-ėnas*. A. Salys teigia, kad priesaga *-aitis* esanti būdinga vakarinei Lietuvos daliai (Žemaičiai, Mažoji Lietuva, Zanavykai...), *-ūnas* – vidurinei (į vakarus nuo Nevėžio iki pat Raseinių, Šiaulių, mišriai su *-aitis*...), *-onis* – rytinei (į rytus nuo Nevėžio...) ¹¹⁹. Vietovardžiai, padaryti iš asmenvardžių su *-aitis*, tikrai daugiausia paplitę vakarinėje Lietuvos dalyje (maždaug iki Nevėžio), tačiau padaryti iš asmenvardžių su *-ūnas* ir *-onis* turimi mišriai vidurinėje ir rytinėje Lietuvos dalyse (maždaug į rytus nuo Nevėžio). Matyt, abi pastarosios tėvavardžių priesagos (*-ūnas* ir *-onis*) iš seno buvo vartojamos rytų, o pirmoji (t. y. *-aitis*) – vakarų Lietuvoje ¹²⁰.

Taigi Vilniuje lauktume daugiau tėvavardžių su *-ūnas*, *-onis*, o ne su *-aitis*. Tai, kad įrašuose iš tikrųjų vyrauja tėvavardžiai su *-aitis*, rodo anuomet šios priesagos didelį produktyvumą tėvavardžiams darytis. Matyt, priesaga *-aitis*, iš seno vartota tėvavardžiams sudaryti tik vakarų Lietuvoje, ilgainiui tapo madinga ir Lietuvos sostinėje Vilniuje, vis labiau išstumdama iš seno ten vartotas tam pačiam reikalui kitas priesagas. Tai rodo ir atskiri įrašų duomenys. Antai Jonas Bizūnas vieno vaiko krikšto metrikuose vadinamas *Bizūnu* (į *oyca Jana Bizūna* ³528), kito vaiko – *Bizaičiu* (į *oyca Jana Bizaycia* ⁵965).

¹¹⁹ Salys A. Asmenvardžiai. – Kn: Lietuviškoji enciklopedija, t. I. Kaunas, 1933, p. 1269.

¹²⁰ Tai rodo ir švedų kalbininko Knuto-Olafo Falko atlikti XVI–XVIII a. šaltinių tyrinėjimai (daugiausia atsižvelgė į *-onis* ir *-aitis*), žr. Falk K.-O. Zestudiów nad sławizacją litewskich nazw miejscowych i osobowych. – „Scando-Slavica“, 1963, t. IX, s. 87–103; tas pats aut. O metodach sławizacji litewskich nazw osobowych i miejscowych. O genezie i rozpowszechnieniu nazw na *-ańce*. – „Språkliga Bidrag“, 1966, vol. 5, Nr. 22, s. 1–16 (ypač žemėlapi).

Pasitaiko (tiesa, retai), kad priesaga *-aitis* dedama prie asmenvardžių, turinčių kitas tėvavardines priesagas (lyg jie būtų ne tėvavardžiai), pvz.:

Milunaycis 41032 = *Miliūnaitis* iš *Miliūnas* ← *Milius*;

Wyżunaytis 1324 = *Vyžūnaitis* iš *Vyžūnas* ← *Vyžis*, plg. dpv. *Vyž-inis*, vv. *Vyž-iai*;

Žegunaytis 33 = *Žegūnaitis* iš *Žegūnas* ← *Žegys*;

g. sg. *Szykunaycia* 216 = *Šikūnaitis* iš *Šikūnas* ← *Šikas*;

g. sg. *fimienajcia* 246 = *Šimėnaitis* iš *Šimėnas* ← *Šimas*.

Ir dabar tarmėse tokio tipo pavardžių pasitaiko. Atvirksčio reiškiniu (kitos priesagos prie tėvavardžių su *-aitis*) pavyzdžių įrašuose visai nėra. Dabartinėse pavardėse jie labai reti.

Lietuviški tėvavardžiai su kitomis priesagomis (ne *-aitis*) įrašuose labiau sulenkinti, dažniau numetamos jų galūnės (pvz., *folennik Gayzun* 2588 = dpv. *Gaižiūnas*, *Gauran* 233 = *Gauronis*), negu tėvavardžių su *-aitis*. Prie jų dažniau (negu prie turinčių *-aitis*) dedamos slaviškos *-ovič* tipo tėvavardinės priesagos, lyg jie būtų visai ne tėvavardžiai.

Priesagos *-aitis* patroniminė reikšmė greičiausiai yra išsirutuliojusi iš deminutyvinės, plg. bendrinius daiktavardžius *broláitis* 'broliukas', *kepaláitis* 'kepalėlis', *obuoláitis* 'obuolėlis', *žvirbláitis* 'žvirbliukas' ir kt.¹²¹ Galimas dalykas, kad tokia antrinė reikšmė XVII a. pradžioje dar kartais būdavo pavartojami ir asmenvardžiai. Taip manyti verčia Vaitiekaus Meškučio ir Jokūbo Muklio pavyzdžiai. Pirmasis santuokos akte, kaip jaunikis, vadinamas ne *Meškučiu*, bet *Meškutaičiu* (*mieskutaytis* 541), bet sūnaus Jono krikšto akte, kaip tėvas, jau įrašytas *Meškučiu* (g. sg. *Mieβkucia* 494). Antrasis vyresniojo sūnaus Kristupo metrikuose įrašytas dar *Muklaičiu* (g. sg. *muklaycia* 2402), o jaunesniojo sūnaus Motiejaus metrikuose – jau *Mukliu* (g. sg. *Muklifa* 4165).

Priesagų *-onis* ir *-ūnas* pirmąkart reikšmė greičiausiai buvo priklausymas¹²², plg. *kiemionis* 'kaimo gyventojas', *karaliūnas* 'karaliaus sūnus' (← 'priklausąs karaliui'). Priesaga *-ėnas* (pavyzdžių visai nedaug) kažin ar iš viso yra turėjusi aiškią patroniminę reikšmę, matyt, vartota tiesiog giminystei ar kilmei nurodyti, kaip bendrinuose žodžiuose *brólėnas* 'brolio sūnus, pusbrolis', *tetėnas* 'tetos vyras', *kalnėnas* 'kalnų gyventojas', *anykštėnas* 'Anykščių miesto ar apylinkių gyventojas'¹²³.

Iš to, kas pasakytą, aiškėja, jog anuomet vis labiau įsigalėjo tėvavardžiai su *-aitis*. Jie Vilniaus mieste (greičiausiai ir visoje ano meto etnografinėje Lietuvoje) buvo lyg ir „oficialūs“, o patronimai su kitomis

¹²¹ Slavinant tikrinius vardus, senovėje kartais *-aitis* būdavo keičiama lenkų deminutyvine priesaga *-ek*, pvz., ež. *Akmenaitis* → *Okminek*, mst. *Nemunaitis* → *Немунекъ* (Falk K.-O. O metodach slawizacji..., s. 8).

¹²² Bet jau XVI a. būta patroniminės reikšmės: slavinant asmenvardžius, *-onis*, *-ūnas* keista *-ovič*, pvz., *Yurgis Yanonis* → *Yury Yanowicz*, *Mateu Voitkynas* → *Maciey Woitkowicz* ir kt. (Falk K.-O. O metodach slawizacji..., s. 7–8).

¹²³ Sunku ką tikresnio pasakyti apie patroniminę priesagą *-ynas* (pavardės su ja būdingos pietų aukštaičiams), nes jos aiškių pavyzdžių įrašuose bemaž nėra (dėl netobulos rašybos nelengva atskirti nuo *-inas*).

priesagomis traktuoti kaip „provincializmai“ ar „tarminiai“ asmenvardžiai.

Kaip jau buvo nurodyta, lietuviškos tėvavardinės priesagos raštiniųkų anuomet dažniausiai būdavo keičiamos slaviškomis *-ovič*, *-evič*. Moteriškosios giminės tėvavardžių su lietuviškomis priesagomis santuokų įrašuose visai nėra. Krikšto įrašuose rastas vos vienintelis nelabai aiškus pavyzdys: *Barbara Bazukaic* ³⁶¹, greičiausiai vietoj ryt. *Baziukaičia* ar *Baziukaicia* 'Baziukaitė, Baziuko duktė' (*Bazys* ← *Bazilijus* 'Vosylius'). Ir kiti ano meto dokumentai rodo, kad Vilniuje bei jo apylinkėse tada buvo vartojami moteriški tėvavardžiai su priesagų *-aitė*, *-ytė*, *-ūtė* rytų aukštaitiškais variantais *-aičia*, *-yčia*, *-ūčia* (dz. *-aicia*, *-ycia*, *-ūcia*), plg. *Adamaycia* L₈ 'Adomo duktė', *Szymulaycia* Balč 'Šimulio duktė', *Baniczia* L₈ 'Banio duktė', *Maculicia* Balč 'Maculio duktė', *Jankielucia* Balč 'Jonkeliaus duktė' (iš *Jonkelius* ← *Jonkus*, plg. dpv. *Jōnkus* : *Janko* ← *Jan* 'Jonas') ir t. t. Būta jau ir ištekėjusių moterų vardų (pavardžių) formų su *-ienė*, pvz., *Catharina spirgilenia* ⁷⁸²⁹⁸ = *Spirgilienė*, *Konstancia Gasienia* L₈ = *Gasienė*, *Sophia Januszkenia* Balč = *Januškienė*.

Įrašuose dažnai randame slaviškas tėvavardines priesagas, pridėtas prie lietuviškų mažybinių-maloninių krikšto vardų formų, kurios anuomet, matyt, buvo populiarios. Juk deminutyvai – lietuvių kalbai labai būdinga forma. Pateikiami tokie pavyzdžiai:

a) su priesaga *-el-*:

Dofielowski ²⁸⁷⁰ ← *Daselis*, plg. dpv. *Dāsas* : *Дас* ← *Дасуї*;

Grigieliewicz 123, f. *Grigelowa* 536 ← *Grigelis*, plg. dpv. *Grigėlis* iš *Grigas* ← *Grigalius*;

Grinielewicz ⁴⁵⁹⁹ ← *Grinelis*, plg. dpv. *Grinėlis* iš *Grinỹs* : *Grynĩ*, *Hrynĩ*, *Гринь* ← *Григорий*;

f. *Grintelowa* ³³³² ← *Grintelis* iš **Grintys* : *Гринц* ← *Григорий*;

Jacielowicz ²⁷⁸¹ ← *Jacelis* iš *Jacas*, plg. dpv. *Jācas* : *Яц* ← *Яцек*, l. *Jacek*;

Jakielewicz ^{3104a} ← *Jakelis*, plg. dpv. *Jakėlis* iš *Jākas*, l. *Jak*, *Jokūbo* arba *Joachimo* trumpinys;

f. *Jaxtelowna* 657 ← *Jakštelis* iš *Jakštas*, plg. dpv. *Jākštas* : vok. *Jaxt* ← *Jacobus* 'Jokūbas';

g. sg. *Janielewicz* ⁵⁴⁷⁸, f. *Janielowa* 2214, ⁵⁴⁸⁹ ← *Jonelis* iš *Jonas*;

f. *Juczkielowa* ⁶⁵⁶ ← *Jučkelis* iš *Jučkus* < *Juškus*, plg. dpv. *Jūškus* : *Юшко* ← *Юрий* 'Jurgis' arba *Евфимий* 'Eufemijus';

Jurglewicz ^{3103a}, g. sg. *Jurgielewicz* ⁴⁹⁸⁹, f. *Jurgelowa* 477, *Jurgiellowa* 2100 ← *Jurgelis*, plg. dpv. *Jurgėlis* iš *Jurgis*;

macielewicz 2014 ← *Macelis*, plg. dpv. *Macėlis* iš *Macỹs* : *Мац* ← *Мацеў*, l. *Maciej* 'Motiejus';

f. *Mackielowa* 1633 ← *Mackelis* ar *Mockelis*, plg. dpv. *Mockėlis*, *Mackėlis* iš *Mōckus* resp. *Māckus* : *Мацко* ← *Мацеў*, l. *Maciej*;

Minkielewicz 898, f. *Minkielowna* ⁵²⁷² ← *Minkelis*, plg. dpv. *Minkėlis* iš *Minka* : *Минько* ← *Мина*;

- Miszalowicz* 181 ← *Mišelis* iš *Mišas*, plg. dpv. *Mišas* : *Миша* ← *Михаил*;
- f. *miszkelanka* ³419 ← *Miškelis*, plg. dpv. *Miškēlis* iš *Miškỹs* : *Мишко* ← *Михаил*;
- f. *Pieckielowa* ⁵210, *Pieczkelowa* 651 ← *Peckelis* ar *Pečkelis* iš *Peckus* resp. *Pečkus*, plg. dpv. *Pėckus*, *Pėčkus* : *Пецка* ← *Петр* 'Petras';
- f. *Piekielowna* 470 ← *Piekelis* iš *Piekis*, plg. dpv. *Piekis* : *Piech* ← *Piotr*;
- Pocelowicz* ⁴121 ← *Pacelis*, plg. dpv. *Pacēlis* iš *Pācas* ar *Pōcius* : *Пац* ← *Ипатий*;
- Pomielewicz* ⁴168 ← *Pamelis*, plg. dpv. *Pam-ul-ėvičius*, iš **Pamas* : *Фома* 'Tamošius';
- fimelewicz* ²349 ← *Simelis*, plg. dpv. *Simēlis* iš *Simas* ← *Simonas*;
- f. *Stanelowa* 2014, *Stanielowna* ⁵767 ← *Stanelis*, plg. dpv. *Stanēlis* iš *Stonỹs* ar *Stanỹs* : *Стань* ← *Станислав*;
- stankielowicz* 2760 ← *Stankelis*, plg. dpv. *Stankēlis* iš *Stōnkus* ar *Staņkus* : *Станко* ← *Станислав*;
- g. sg. *Stasielewicz* ⁵1229 ← *Staselis*, plg. dpv. *Stasēlis* iš *Stasỹs* ← *Stanislovas*;
- f. *Staskielowa* ⁵1060 ← *Stoskelis*, plg. dpv. *Stoskel-iūnas* iš **Stoskus* : *Стаско* ← *Станислав*;
- Tomkielewicz* ³747 ← *Tamkelis* iš *Tamkus*, plg. dpv. *Taĩkus* : *Томко* ← *Tomasz* 'Tamošius';
- b) su priesaga *-ul-*:
- baniuliewicz* 2313, f. *Baniulowa* ⁴615, *-owna* ⁵346, ⁵1005 ← *Baniulis*, plg. dpv. *Baniūlis* iš *Banỹs* : *Ban*, *Бань* ← *Benedykt*;
- g. sg. *Baziulowicz* ³3a ← *Baziulis*, plg. dpv. *Baziūlis* iš *Bazỹs* ← *Bazilijus*;
- f. *Czepulowna* 482, *Cepulowa* ¹112 ← *Čepulis*, plg. dpv. *Čepūlis* iš *Čėpas* ← (*Š*)*čėponas* : *Szczepan* 'Steponas';
- Grygulewycz* ⁵1028, *Grigulowic* ²891 ← *Grigulis*, plg. dpv. *Grigūlis* iš *Grigas* ← *Grigalius*;
- Jeciulewicz* 1886 ← *Jaciulis* ar *Jėciulis* iš *Jacas* resp. *Jėcius*, plg. dpv. *Jācas*, *Jėcius* : *Яц* iš *Яцек*, l. *Jacek* 'Jokūbas' arba la. *Jėcis* ← *Jėkabs* 'Jokūbas';
- Janulewicz* 1043, *Janulowicz* *przekupnik* 51, f. *Janulowa* 680, *Jenulowa* ⁴636 ← *Jonulis*, plg. dpv. *Jonūlis* iš *Jōnas*;
- Joniulowicz* 744 ← *Joniulis*, plg. dpv. *Joniūlis* iš *Jōnis* ← *Jōnas*;
- Jasiulowicz* ³854 ← *Jasiulis*, plg. dpv. *Jasiūlis* iš *Jāsius* : *Jaś* ← *Jan*;
- f. *Jaskułowska* ²735, ⁴1013, greičiausiai iš *Jaskulis*, plg. dpv. *Jaskul-ėvičius*, *Jāskas* : *Jasko* ← *Jan*;
- Jeromulewicz* 665 ← *Jeramulis* iš **Jerama* : *Ерома* ← *Иеремий* 'Jeronimas';
- Jurulowic* ²836 ← *Jurulis* iš *Juras*, plg. dpv. *Jūras* : l. *Jura*, *Юрбу* ← *Юриу* 'Jurgis';

- Maciulewyc* ⁶171 ← *Maciulis*, plg. dpv. *Maciùlis* iš *Macỹs* : *Мац* ← *Мацеў*, *Maciej* 'Motiejus';
- Masiulewyc* ⁵1166, f. *Masiulowa* ⁵1036, *Masiulowa* ⁵920, *mafulowa* ³33 ← *Masiulis*, plg. dpv. *Masiùlis* iš *Masỹs* : *Maś* ← *Maciej*;
- Matulewicz* ⁵1085, -owicz ²75, g. sg. *Matulewicz* ³246, ⁴318, ⁵727, -owicz ⁵318, f. *Matulowa* 926, 1012, 1179, ²634, ³232, ³660, ³819, ⁵709, ⁵1038, ⁶40, ⁶345, -owna 342, ⁴1049, ⁴1124, ⁴1128, ⁸84, g. sg. *Matulewney* ⁶25 ← *Matulis*, plg. dpv. *Matùlis* iš *Mātas* ← *Motiejus*;
- markulowicz* 2052 ← *Morkulis* ar *Markulis*, plg. dpv. *Morkùlis*, *Markùlis* iš *Mōrkus* resp. *Mařkus* : *Марк*, lot. *Marcus*;
- Misiulewicz* ⁵517, g. sg. -ewicz ⁵608 ← *Misiulis*, plg. dpv. *Misiùlis* iš *Misius* ar *Misỹs* : *Мись* ← *Михаил*;
- f. *Peciulowna* 1356, *Pieculowna* 460 ← *Peciulis* ar *Pečiulis*, plg. dpv. *Peciùlis*, *Pečiùlis* iš *Pēcas* : *Пець* ← *Пемп*;
- Piotrulewicz* 2466, g. sg. *pietrulewicz* ⁵544 ← *Petrulis*, plg. dpv. *Petrùlis* iš *Petras*;
- Stanulewicz* 2447, *Staniulewyc* ⁶356, g. sg. -ewicz ³749 ← *Stan(i)ulis*, plg. dpv. *Stan(i)ùlis* iš *Stonỹs* resp. *Stanỹs* : *Стань* ← *Станислав*;
- Stasiuliewicz* 89,90 ← *Stasiulis*, plg. dpv. *Stasiùlis* iš *Stasỹs* ← *Stanislovas*;
- stepulowicz* 636, *scepulowicz* 607 ← *Stepulis*, plg. dpv. *Stepùlis* iš *Stepas* ← *Steponas*;
- Szymulewyc* ⁵976 ← *Šimulis*, plg. dpv. *Šimùlis* iš *Šimas* ← *Šimonas* < l. *Szymon* 'Simonas';
- f. *Thomulowna* 616 ← *Tamulis*, plg. dpv. *Tamùlis* iš *Tōmas* : lot. *Thomas* 'Tamošius';
- wafiulewicz* 2037 ← *Vasiulis*, plg. dpv. *Vasiùlis* iš *Vasỹs* ar *Vosỹs* : *Вась* ← *Василий* 'Vosylius';
- c) su priesaga -uk-:
- Andrukowsky* ⁴72 ← *Andriukas* iš *Andrius*;
- f. *Boltrukowna* ⁴70, *Bartlukowa* ³752 ← *Baltrukas*, plg. dpv. *Baltrùkas* iš *Baltrus* ← *Baltramiejus* (dél -rtl- plg. lenkų *Bartłomiej*);
- g. sg. *Chwiedziukowicz* ⁴173 ← *Kvedziukas* iš *Kvedys*, plg. dpv. *Kvedỹs* : *Хвед-* ← *Феодор* 'Teodoras';
- g. sg. *Maciukowjkiego* ⁴168 ← *Maciukas*, plg. dpv. *Maciùkas* iš *Macỹs* : *Мац* ← *Мацеў*, l. *Maciej* 'Motiejus';
- f. *Marciuchowna* ⁵364 (vietoj *Marciukowna*) ← *Marciukas*, plg. dpv. *Marciùkas* iš **Marcys* : l. *Marc-* ← *Marcin* 'Martynas';
- Mafiukowicz* ³61a, ³80a ← *Masiukas*, plg. dpv. *Masiùkas* iš *Masỹs* : *Maś* ← *Maciej* 'Motiejus';
- f. *matukowa* ³23a ← *Matukas*, plg. dpv. *Matùkas* iš *Mātas* ← *Motiejus*;
- Misiukowicz* ⁵9, -owyc ⁵765, g. sg. *misiukowicz* ³215 ← *Misiukas*, plg. dpv. *Misiùkas* iš *Misius* ar *Misỹs* : *Мись* ← *Михаил*;
- g. sg. *pilukowicz* ⁵1227 ← *Piliukas*, plg. dpv. *Piliùkas* iš *Pilius* : *Филь-*, *Пиль-* ← *Филимон*;

g. sg. *Stasiukiewiczą* ⁶²⁹⁶, f. *Stasiukowney* ⁵⁴⁹² ← *Stasiukas*, plg. dpv. *Stasiùkas* iš *Stasÿs* ← *Stanislovas*;

wasiukowicz ⁴²²⁹, *-iewicz* ⁴²⁸⁵ ← *Vasiukas* iš *Vasys* ar *Vosys*, plg. dpv. *Vasÿs*, *Vosÿs* : *Вась* ← *Василий* 'Vosylius';

d) su priesaga *-ut-*:

f. *Griguciowa* ⁴³³¹ ← *Grigutis*, plg. dpv. *Grigùtis* iš *Grigas* ← *Grigalius*; *Jakutowicz* 1266, 2277, f. *Jakuciowna* ⁵⁵⁸⁷ ← *Jakutis*, plg. dpv. *Jakùtis* iš *Jãkas* : *Jak* ← *Jakób* arba *Joachim*;

Lafutowicz 195 ← *Lesutis* iš *Lesys*; plg. dpv. *Lesÿs* : *Лесь* ← *Александр*;

Mikutowicz 1022, 1473, f. *Mikucewiczowa* ⁴⁴²¹ ← *Mikutis*, plg. dpv. *Mikùtis* iš *Mikas* ← *Mikalojus*; dar plg. dpv. *Mikutas* : *Мукыта* ← *Миколай*, l. *Mikolaj*;

f. g. sg. *Roiuciowny* ^{334a} ← *Rojutis* iš *Rojus*, plg. dpv. *Rõjus*;

Rokucowicz 519 ← *Rakutis* ar *Rokutis*, plg. dpv. *Rakùtis*, *Rokùtis* iš *Rõkas* : lot. *Rochus* ← germ. *Rochwald*.

Dar daugiau tokių pavyzdžių yra ano meto administracinio-juridinio turinio dokumentuose. Ten tėvavardžių, padarytų iš lietuviškų deminutyvinių krikšto vardų formų, tiesiog knibždėte knibžda. Daug tokių tėvavardžių ilgainiui virto pavardėmis. Antai iš aukščiau pateiktųjų yra kilusios šios dabartinės mūsų pavardės¹²⁴: *Grig-el-ėvičius*, *Jak-el-ėvičius*, *Jon-el-ėvičius*, *Jurg-el-ėvičius*, *Mac-el-ėvičius*, *Stan-el-ėvičius*, *Stank-el-ėvičius*; *Ban-iul-ėvičius*, *Grig-ul-ėvičius*, *Jan-ul-ėvičius*, *Jas-iul-ėvičius*, *Mac-(i)ul-ėvičius*, *Mas-(i)ul-ėvičius*, *Mat-ul-ėvičius*, *Mis-iul-ėvičius*, *Mork-ul-ėvičius* (*Mark-ul-ėvičius*), *Pec-iul-ėvičius* (*Peč-iul-ėvičius*), *Petr-ul-ėvičius*, *Stan-(i)ul-ėvičius*, *Stas-iul-ėvičius*, *Step-ul-ėvičius*, *Šim-ul-ėvičius*, *Tam-ul-ėvičius* (*Tom-ul-ėvičius*); *Baltr-uk-ėvičius*, *Mac-iuk-ėvičius*, *Marc-iuk-ėvičius*, *Mat-uk-ėvičius*, *Mis-iuk-ėvičius*, *Stas-iuk-ėvičius*, *Vas-iuk-ėvičius*; *Grig-uc-ėvičius* (*Grig-ut-ėvičius*), *Jak-uc-ėvičius* (*Jak-ut-ėvičius*), *Rak-uc-ėvičius*. Viena kita iš jų turi ir variantus su *-ski*, pvz., *Mat-el-iąuskas*; *Jan-ul-iąuskas*, *Jas-iul-skis*, *Mac-iul-skis*, *Mas-ul-skis*, *Mat-ul-iąuskas*, *Tam-ul-iąuskas*; *Mat-uk-ąuskas*; *Jak-uc-inskas*.

Slaviškos tėvavardinės priesagos įrašuose kartais dedamos prie krikšto vardų su išlaikytomis lietuviškomis galūnėmis, pvz.:

g. sg. *Dzienofiewiczą* ³⁶⁴⁷ prie *Dėnas*, plg. dpv. *Dėnas* : *Denis*, *Denisz*, *Денис*, *Дзенис* ← *Дионисий*;

f. *Bronisžova* ³⁷⁹⁰ prie *Bronys* ar *Bronis*, plg. *Bronÿs*, trumpinys iš *Bronislovas* : *Bronislaw*;

f. *Glebišowa* ³¹²⁸ prie *Glebis* ar *Gliebis*, plg. vv. *Gleb-auskaĩ*, *Gliėb-iškis* : *Gleb*, *Глеб*;

f. *Grigielicžowa* ⁴⁵⁰⁴ (vietoj *Grigielisžowa*) prie *Grigelis*, plg. dpv. *Grigėlis* iš *Grigas* ← *Grigalius*;

¹²⁴ Tokių pasitaiko ir Baltarusijos TSR. Tai matyti iš M. V. Birylos knygos (I dalies), pvz., *Ян-ул-ėвиц* 86, *Яс-юл-ėвиц* 87, *Мат-ул-ėвиц* 118, *Стас-юл-ėвиц* 156 ir daug kitų.

f. *Jurisanka* ²⁸³⁵ prie *Juris*, plg. dpv. *Jūras* : *Jura*, *Юруѣ* 'Jurgis'; *Rokuβewicz* ²⁷⁸² prie *Rokus*, plg. dpv. *Rōkas* : lot. *Rochus*, trumpinys iš germ. *Rochwald*.

Pasitaiko net tokių atvejų, kai *-ovič* tipo priesaga būna pridėta ne prie krikšto vardo, bet prie lietuviško tėvavardžio, palaikyto paprastu asmenvardžiu, pvz.:

a) f. *Masiulayciowa* ⁵¹¹⁰⁰ prie *Masiulayc-* iš *Masiulaitis*, plg. dpv. *Masiulāitis* ← *Masiūlis* - *Masỹs* : *Maś* ← *Maciej* 'Motiejus';

f. *Mikolayciowa* ³¹¹⁹ prie *Mikolayc-* iš *Mykolaitis*, plg. dpv. *Mykolāitis* ← *Mykolas*;

Poluloyciowicz ^{353a} prie *Poluloyc-* iš *Palulaitis* ← *Palulis*, plg. dpv. *Paliūlis* ← *Polis* ar *Palys* ← *Apolinaras*;

b) g. sg. *Boganiewiczza* ²⁶⁶² prie *Bogan-* iš *Bagonis*, plg. dpv. *Bagỹs*, greičiausiai retrogradinis darinys iš *Bāgūšis* : *Bogusz* ← *Bogusław*;

c) g. sg. *Barciunowiczza* ⁵⁶³¹ prie *Barciun-* iš *Barčiūnas* (*Barciūnas?*), plg. dpv. *Barčiūnas*, *Barciūnas*, *Bařčius* : l. *Barcz* < vok. *Bartsch* ← *Bartholomäus* 'Baltramiejus';

Klikunowicz ^{216, 714, 1108, 2086, 2218, 2447, 2612, 2814}, f. *Klikuniowa* ³⁷²⁰ prie *Klikun-* iš *Klikūnas*¹²⁵, plg. dpv. *Klikūnas* ← *Klikas* : *Klich* ← *Klemens*;

Mifiunowicz ³⁴² prie *Mifiun-* iš *Misiūnas*, plg. dpv. *Misiūnas* ← *Misius* ar *Misỹs* : *Мисъ* ← *Мухаил*;

g. sg. *finkunowiczza* ³⁵⁰⁵ prie *finkun-* iš *Sinkūnas*, plg. dpv. *Sink-ėvičius* : *Синк-* ← *Симеон*;

f. *Stoiunowiczowa* ⁴¹⁵⁶ prie *Stoiun-* iš *Stojūnas*, plg. dpv. *Staj-uk-āitis*, *-uš-āitis*, vv. *Stōj-ai* : s. l. *Stoj*¹²⁶;

βymkunowycz ⁵⁶⁹² prie *βymkun-* iš *Šimkūnas*, plg. dpv. *Šimkūnas* ← *Šimkus* : *Szymko* ← *Szymon* 'Simonas';

Woytkunowicz ⁵⁴⁹⁰ prie *Woytkun-* iš *Vaitkūnas*, plg. dpv. *Vaitkūnas* ← *Vaitkus* : *Wojtko* ← *Wojciech* 'Vaitiekus';

d) *Pulieniewicz* ³⁵⁸⁸ prie *Pulien-* iš *Pulėnas*, plg. dpv. *Pul-ikas*, *-ōkas* : *Пул-* ← *Пуллуѣ*;

f. *βimenowa* ⁴¹⁵² prie *βimen-* iš *Šimėnas*, plg. dpv. *Šimėnas* ← *Šimas* ← *Simonas* : *Szymon* 'Simonas'.

Dėl tokios formų darybos plg. f. *Iliczowa* ⁴⁷⁸⁶, kur *-ova* pridėta greičiausiai prie rytų slavų tėvavardžio *Ilič*.

Remdamiesi įrašų tėvavardžiais, galime rekonstruoti nemaža XVI–XVII a. lietuvių vartotų krikšto vardų formų, kurioms pradžia davė ne slaviški kanoniniai krikštavardžiai, bet liaudiniai jų variantai. Dalis tokių formų gali būti ir pačių lietuvių pasidarytos iš kanoninių vardų, visų pirma tos, kurių atitikmenų kaimyninėse slavų kalbose nerandame.

¹²⁵ Gali būti ir *Klykūnas*, plg. dpv. *Klykūnas* (: *klyk-ti?*). Dar plg. s. rus. *Кликунѣ, Кликунѣвѣ* Туп.

¹²⁶ Otrębski J. O najdawniejszych polskich imionach osobowych, Wilno, 1935, s. 45. Galėjo būti ir baltiška asmenvardžių šaknis *Stoj-* (: *stō-ti?*).

Tik nedaugelis iš jų šiandien bevartojamos kaip krikšto vardai (pvz., *Juozas, Simas*, plg. *Jozewicz* 1566, g. sg. *ſymowica* ³727), dauguma teišliko pavardėse. Žemiau stengtasi pateikti tik tokias iš jų, kurios anksčiau dar nebuvo minėtos:

- Alekna* : *Alechnowicz* 2085, plg. dpv. *Aleknà* : *Olechno, Олехно* ← *Aleksander*;
- Alkimas* : *Alchimowicz* 2602, *Olchimowicz* 2751, plg. dpv. *Alkim-aitis* : *Ольхим* ← *Евфемий*;
- Anusas* ar *Anušas* (*Onusas, Onušas*?) : f. *Anuſsowa* ²327, plg. dpv. *Ānusus, Ānušis, Ōnusa, Ōnušis*, visi variantai, matyt, sietini su vok. *Hans*;
- Armonas* : *Armanowicz* 2591 (plg. *Armanol* ⁵236 < *Armon-ulis*?). Dpv. *Ārmonas* : *Harman, Гарман* ← vok. *Hermann*;
- Ausiejus* : f. *Owſieiewiczowa* ⁴801 (plg. g. sg. *Auſsa* ⁵634 < *Ausys*?). Dpv. *Ausiėjus, Aus-iuk-aitis* : *Овсей* ← *Евсевий*;
- Bagdys* ar *Bagdžius* : *bogdžiewicz* ²523 (plg. *Bogdziun L₉* < *Bagdžiūnas*). Dpv. *Bagdỹs, Bāgdžius* : *Багдз-* ← *Богдан*;
- Balkus* : f. *Balkowiczowa* ⁴253, plg. dpv. *Balkus* : *Bolek, Bolko* ← *Boleslaw*;
- Banys* : *Boniewicz* ⁴587, *Baniewicz* ⁴922, f. *Boniſowa* ³129, plg. dpv. *Banỹs* : *Бань, Ван* ← *Benedykt*;
- Bandas* ar *Bandis* : *Bandowicz* 2309, plg. dpv. *Bandis, Bandonis* : *Банд-* ← *Бенедикт, Benedykt*;
- Barčius* ar *Barcius* : *Borciowicz* ⁴176, plg. dpv. *Bařčius, Barc-áuskas* : *Barcz* iš vok. *Bartsch* ← *Bartholomäus* 'Baltramiejus';
- Barisas* ar *Barišas* : *Boriszowicz* 762, plg. dpv. *Barisas, Bariš-áuskas* : *Borys* (← *Boryslaw*?);
- Bartašius* : *Bartošewicz* 2781, *Barthoszewicz* 2318, f. *Bartoszowa* 1006, *Barthoszowa* 410, plg. dpv. *Bartāšius* : *Bartosz* ← *Bartłomiej*;
- Bartkus* : f. *Bartkowa* ³495, *-owiczowa* ⁴282, plg. dpv. *Bařtkus* : *Bartek, Bartko* ← *Bartłomiej*;
- Bašys* : f. *Bašeiowna* ⁴228, plg. dpv. *Bašỹs* : *Basz* ← *Sebastjan*;
- Bazas* (*Bozas*?) : *Bazowicz* ⁴997, plg. dpv. *Bazỹs, Bōzas* ← trumpiniai iš *Bazilijus*;
- Benekas* : g. sg. *Bieniakowica* ²805, f. *Bieniakowna* ⁴641, plg. dpv. *Benekas*, vv. *Benek-ónys, -áinys* : *Beniak* ← *Benedykt*;
- Benešas* : f. *Beniaszowa* 611, plg. dpv. *Bēnešas* : *Bieniasz* ← *Benedykt*;
- Bertas* : f. *Bertowa* ³727, plg. dpv. *Bert-aitis* : *Бертмову*, vok. *Bärtich* ← *Bartholomäus* 'Baltramiejus';
- Binka* ar *Binkus* : g. sg. *Binkowicza* ⁴555, plg. dpv. *Binka, Biņkus* : *Bi(e)ńko* ← *Benedykt*;
- Blaškás* ar *Blaškus* : f. *Blaškowna* ⁵800, *Blaškowa* ⁴892, plg. dpv. *Blaškỹs* : *Blašk-* iš *Blažek* ← *Blažej* 'Blažiejus' (dar plg. *Blaškun* 1480 < *Blaškūnas*);
- Brazys* : *Brozewicz* ⁵155, plg. dpv. *Brazỹs*, trumpinys iš *Ambrāzas* ← *Ambraziėjus*;

- Brunas* : *Brunowic* 2390; plg. dpv. *Brūnas* : *Brun* iš sulotyninto germanų *Bruno*;
- Cekanas* ar *Čekanas* : *Cechanowicz* 2009, plg. dpv. *Cekan-āvičius*, *Čekan-āvičius* : *Ciechan*, *Czechan*, br. Ціхон ← Тихон;
- Cereška* ar *Čereška* : f. *Cereskowna* ²⁵⁹⁰, plg. dpv. *Čereškà* : *Церешка* ← *Терентий*;
- Sešas* ar *Česas* : *Cieszowicz* 949, plg. dpv. *Cėšas*, *Čėšas*, trumpiniai iš *Česlovas*;
- Damonas*: g. sg. *Domanowski* ⁵³²⁰, plg. dpv. *Daman-ąuskas*, vv. *Damon-ónys* : *Doman* ← *Damijan* 'Domijonas';
- Danas* : *Danowicz* 1525, plg. dpv. *Dānas* : *Dan* ← *Daniel* 'Danielius';
- Danila* ar *Danyla* : f. *Daniłowa* ⁵⁶³², plg. dpv. *Danilà*, *Danylà* : *Danilo* ← *Daniel*;
- Danišis* : *Daniszewicz* 664, plg. dpv. *Daniš-ėvičius* : *Danisz-* ← *Daniel*;
- Daškys* ar *Daškus*, *Doškus* : *Daszkiewicz* 711, 746, 1582, 2003, *Daszkewicz* 2261, 2315, *Doškiewicz* 2645, f. *Daškiewiczowna* 2626, *Daškowiczowna* 2778, plg. dpv. *Dāškus*, *Daškỹs*, *Dōškus* : *Daszko* ← *Daniel*;
- Demidas*: f. *Dziemidowna* ⁴¹⁶⁶, plg. dpv. *Demid-āvičius* : *Демид*, *Дземид* ← *Диомид*.
- Denis* : *Denieszewicz* 870, f. *DzieniŃowna* 1763, plg. dpv. *Denis* : *Denis(z)*, *D(ž)енис* ← *Дионисиуй* (lietuviai -is galėjo palaikyti savo galūne);
- Dimitras* : *Dimitrowicz* 764, ²⁴⁵⁰, ²⁵²⁷, plg. dpv. *Dimitras* : *Dymitr*, *Димитр* ← *Димитрий*;
- Gaulas* : *Gawlowicz* 2249, *Hawlowicz* ⁵⁸², plg. dpv. *Gaulas* : *Gawl-* ← *Gawel*;
- Gricius* : *Gricewicz* 2427, plg. dpv. *Gricius* : *Hryć*, *Гриц* ← *Гризориуй*;
- Ipas* : *Jpowic* ²⁸⁸⁰, plg. dpv. *Īpas*, trumpinys iš *Ipolitas*;
- Ivonas* : *Jwanowicz* 632, 682, 758, g. sg. *Iwanowica* ³²⁷, f. *Jwanowa* 2070 ir *Jwan Gudelis* 1742, 1743, plg. dpv. *Ivōnas* : *Иван* 'Jonas';
- Jacius*: f. *Jociowna* ⁴⁷⁴⁹, plg. dpv. *Jācius* : *Jac* ← *Jacek* 'Jokūbas';
- Jackus* ar *Jockus* : *Jackowicz* 889, plg. dpv. *Jāckus*, *Jōckus* : *Jacko* ← *Jacek*;
- Jačkus* ar *Jočkus* : f. *Jaczkowska* ²⁵⁹⁶, plg. dpv. *Jačk-ąuskas* : *Jaczko* ← *Jacek*;
- Jakas* ar *Jokas* : *Jakowicz* 831, plg. dpv. *Jākas*, *Jok-aitis* : *Jak* ← *Jakób* ar *Joachim*;
- Jakna* ar *Jokna* : *Jaknowicz* 1542, plg. dpv. *Jokna*, *Jakn-iūnas* : *Jachno* ← *Jakób*;
- Jančys* ar *Jončys* : *Janczewsky* 2186 (plg. f. *Janczawfkayczia* L₈ 'Jančiauskaitė'). Dpv. *Jančỹs*, *Jončỹs* : *Jancy*, vok. *Jahnsch*, *Jantz* ← *Johannes* 'Jonas';

- Jančkus* : *Janczkowsky* 784, plg. dpv. *Janč-káitis* : *Janczko*, vok. *Jantske* ← *Johannes*;
- Janila* ar *Jonila* (-yla) : *Janilowicz* ⁵334, plg. dpv. *Janilà*, *Janyla* ir *Jonila*, *Jonyla*, greičiausiai priesaginiai vediniai iš *Jonas*;
- Jankus* (*Jankis*?) ar *Jonkus* : *Jankiewicz* 809, *Jankowsky* 2698, plg. dpv. *Jaňkus*, *Jánkis*, *Jõnkus* : *Janko* ← *Jan*;
- Janušis* ar *Jonušis* : *Januβewicz* 2752, plg. dpv. *Janùšis* ir *Jonùšis*, *Jānušas*, *Jõnušas* : *Janusz* ← *Jan*;
- Januška* ar *Jonuška* : f. *Januszkowa* 811, plg. f. *Januszkienia* Balč 'Januškiene'. Dpv. *Januška*, *Jonuška* : *Januszko* ← *Jan*;
- Jarmokas* : f. *Jarmakowa* ³752, plg. dpv. *Jarmok-ėvičius* : *Ермак*, *Ярмак* ← *Ермолаи* arba *Еремии*;
- Jarmukas* : f. *Jarmukowska* ⁴1019, greičiausiai sulietuvinta iš *Jarmokas*;
- Jaroslavas* : f. *Jaroslawska* ⁴61, plg. dpv. *Jaroslav-aitis* : *Jaroslav*;
- Jarašas* ar *Jorašas* : f. *Jaroβowna* ⁴1117, plg. b. *Jarāš-bala* Kdn., kln. *Jorāšiaus kapėliai* Pp : *Jarosz* ← *Hieronim*;
- Jasas* ar *Jasius*, *Josas* : *Jofowicz* 2268, *koziemiak Jofowicz* 648, *Jofiewicz* 2790, f. *Jafiowa* ³595, plg. dpv. *Jāsas*, *Jāsius*, *Jōsas* : *Jaś* ← *Jan*;
- Jaška* ar *Joška* : *Jaszkowicz* 811, plg. dpv. *Jaškà*, *Joškà* : *Jaszko* ← *Jan*;
- Jučkus* : f. *Juczkowa* ²890, iš *Juškus*, plg. dpv. *Jùškus* : *Juszko*, *Юшко* ← *Jura*, *Юриу* 'Jurgis' arba *Евфемий* 'Eufemijus';
- Jukna* ar *Juknys* : *Juchnowicz* 598, 2181, 2244, *Juchniewicz* 2016, f. *Juchnowa* ⁴68, *Jukniowa* 195, plg. dpv. *Juknà*, *Juknỹs* : *Juchno* ← *Jura*, *Юриу* 'Jurgis' ar *Юхно* ← *Евфемий*;
- Juknikas* : f. *Juchnikowa wdowa* 2247, greičiausiai vedinys iš *Juknys*; gali būti ir iš *Юхник* ← *Юхно* ← *Евфемий* ar *Юриу*;
- Jurikas* : f. *Jurikowna* ³646, vedinys iš *Juras* : *Jura*, *Юриу*;
- Jurkus* : *Jurkowicz* 742, 748, 2020, 2692, f. *Jurkowa* 748, *Jurkowa mlinarka* 395, *Jurkowiczowna* 2715, plg. *Jurkaycis* ⁷⁷374. Dpv. *Juřkus* : *Jurko* ← *Jura*, *Юриу*;
- Jutkus* : f. *Judkowska* ⁴197, plg. dpv. *Jùtkus* : *Judek*, *Юджо* ← *Juda*, *Иуда* 'Judas';
- Katkus* : *Kotkowicz* 737 (2x), plg. *kotkaycis* ⁷⁵289 < *Katk-aitis*. Dpv. *Kātkus*: *Ходко* ← *Феодор* 'Teodoras';
- Klimokas* : *Klimakowic* ²842, vedinys iš *Klimas*, plg. dpv. *Klimas* : *Klim* ← *Klemens*;
- Kristas* : f. *Krzistowna* 821, plg. dpv. *Krist-ùtis*, *Kriščius* < *Kriščius* – trumpiniai iš *Kristijōnas* ar *Kristinas*;
- Kuryla* : *Kurilowicz* 2768, ⁴197, f. *Kurilowa* ⁵110, plg. dpv. *Kurýla* : *Курила* ← *Кирилл*;
- Kvedaras* : *Chwiedorowicz* 2785, plg. dpv. *Kvēdaras* : *Хведор* ← *Феодор* 'Teodoras';
- Kvietkus* : *Kwietkowa* ⁶181, plg. dpv. *Kviētkus* : *Хвед(ь)ко* ← *Феодор*;

- Leknius* : *Lechnowicz* 682, plg. dpv. *Lėknius* : *Lechn-* ← *Lech*;
Lenartas : *Lenartowicz* 992, 2268, 2639, *krawiec Lenartowicz* 599,
 f. *Lenartowna* 2766, plg. dpv. *Lenartāvičius* : *Lenart* ← *Leonard*;
Lenkius : f. *Lėkiowa* 1997, plg. dpv. *Leñkus* : *Ленк-* ← *Леонид*;
Leškus : f. *Leškowna* ⁶194, plg. dpv. *Lėškus* : *Leszko* ← *Aleksy?*
Linkys : *Linkiewicz* 1210, plg. dpv. *Linkỹs* : *Линк-Бир.* I 109, liet. *Linās*,
 lot. *Linus*;
Liutkus : *Ludkowicz* 629, plg. dpv. *Liūtklus* : *Ludk-* ← *Ludwik*;
Lukšys : f. g. sg. *Luxianki* ²825, plg. dpv. *Lukšỹs* : *Лукиа* ← *Лукаш*,
Łukasz 'Lukošius';
Macys ar *Mocys* : *Maciewicz* ³806, plg. dpv. *Macỹs*, *Mocỹs* : *Мац* ←
Мацеў, *Maciej* 'Motiejus';
Maceika ar *Moceika* : g. sg. *maceykowicza* ²286, plg. dpv. *Macei-*
kā, *Moceikā* : *Мацеўка* ← *Мацеў*, l. *Maciej*;
Macikas : *macykowicz* ³688, f. *Macikowa* ⁴830, plg. dpv. *Macikas*,
 greičiausiai vedinys iš *Macỹs*;
Macinas : *macinowic* 2417, plg. dpv. *Macin-āvičius*, greičiausiai vedinys
 iš *Macỹs*;
Mackus ar *Mockus* : *Mackowicz* 978, *Mackiewicz* 2494, 2803, plg.
 dpv. *Māckus*, *Mōckus* : *Mačko* ← *Maciej*;
Mačkus : *Maczkowicz* 771, *Maczkiewicz* 686, f. *maczkowna* 2094,
 plg. dpv. *Māčkus* : *Maczko* ← *Maciej*;
Maisiejus : g. sg. *Moysieiewiczza* ⁵1032, f. *Mayfieiowna* ⁴954, plg. dpv.
Maisiėjus : *Моўсеў* 'Možė';
Maksimas : f. *maximowna* ²844, plg. dpv. *Maksimas* : *Максим*;
Malakas : *Malachowicz* 2160, *Malakowicz* 843, plg. dpv. *Mālakas* :
Малах ← *Малахия*;
Marcinkus : *Marcinkowicz* 2630, plg. dpv. *Marciñkus* : *Marcinko* ←
Marcin 'Martynas';
Markušis : g. sg. *markuszewica* ³111, plg. dpv. *Markuš-ėvičius* :
Маркуш ← *Марк* 'Morkus';
Masys ar *Mosys* : *Masiewicz* 744, plg. *Masaycis* ⁷³626. Dpv. *Masỹs*,
Mos-ėvičius : *Maś* ← *Maciej*;
Masilis : *Masiliewicz* 729, plg. dpv. *Masil-iūnas*, gali būti iš *Masiul-*
 plg. dpv. *Masiūlis* iš *Masỹs* : *Maś* ← *Maciej*;
Matikas ar *Motikas* : f. *Motikowa* ³110a, ⁴1035, plg. *Matikaytis*
⁷⁸24. Dpv. *Matikas*, *Motikas*, greičiausiai vedinys iš *Matỹs*, *Motỹs* ←
Motiejus;
Matušas ar *Motušas* : *Mathuszowicz* 889, plg. dpv. *Matuš-āitis*,
Mōtušis : *Matusz* ← *Matus*, *Mateusz* 'Mataušas';
Meleška : f. *Mieleškowna* ⁴191, plg. dpv. *Meleškā* : *Мелешк-* ← *Емельян*;
Micis ar *Micys* : *Miciewicz* 763, plg. dpv. *Micis*, *Micỹs* : *Миц* ← *Ди-*
митрий;
Mikas : *Mikowicz* 695, 889, plg. dpv. *Mikas*, trumpinys iš *Mikalojus*;
Mikšys : *Mixšewycz* ⁶327, *Mixfiowicz* 330, f. *mixiowna* 330, plg.
 dpv. *Mikšỹs* : *Микиа* ← *Миколай*, *Mikolaj* 'Mikalojus';

- Mikšta* : f. *Mikštowa* ⁵408, ⁴886, plg. dpv. *Mikštà* : *Микушта*←
Миколай, Mikolaj;
- Mikušis* : *Mikuszewicz* 594, plg. dpv. *Mikušis* : *Микуши*←*Миколай, Mikolaj*;
- Milašius* ar *Milošius* : f. *milafzowa* ³287, plg. dpv. *Milāšius, Miloš-ėvičius* : *Milasz* ← *Emiljan* (?);
- Mileška* : g. sg. *mileszkiewica* ³186, plg. dpv. *Mileškà* : *Милешк*←
Емельян;
- Minka* : f. *Minkowna* ⁶285, plg. dpv. *Minka* : *Мин(ь)ко*←*Мина*;
- Misius* : *Misiewicz* 120, plg. dpv. *Misius* : *Мись*←*Михаил 'Mukolas'*;
- Misinas* : *mifinowicz* 1120, plg. dpv. *Misin-ėvičius, greičiausiai vedinys iš Misius*.
- Mišas* ar *Mišys* : *Miszewicz* 2216, plg. dpv. *Mišas* : *Миша*←*Михаил*.
- Pakamas* : *Pochomowicz* 660, plg. dpv. *Pakam-ónis* : *Пахам*←*Пахомий*;
- Panas* ar *Ponas* : f. *Panowna* 794, *Panašowna* ⁵157, plg. *Panienas Balč* <
Pan-ėnas, dpv. *Panas, Ponas*, vv. *Pónys Gerv* : *Панас*←*Афанасий*;
- Peckus* ar *Pečkus, Pečkys* : *Pieckowicz* 2410, *Pieczkiewicz* 735, plg. dpv. *Pėckus, Pėčkus, Pečkỹs* : *Пецька*←*Петр 'Petras'*;
- Pečiurka* ar *Pečiūrka* : *Pieczurka* ³82a, plg. vv. *Pečiurkos, greičiausiai -ka* vedinys iš *Pečiūra*, plg. dpv. *Pečiūrà* iš lenkų liaudinės *Petro* formos (?);
- Petrikas* : *petrykowycz* ⁶174, g. sg. *Pietrykowicza* ⁵1226, plg. dpv. *Pėtrikas, priesagos -ikas* vedinys iš *Petras*; dar plg. br. *Pėtryk*←*Петр*;
- Petroši(u)s* : *Piotraszewicz* 712, plg. dpv. *Petrōšius* : *Piotrasz, Пётраш*←*Piotr, Пётр*;
- Pili(u)s* : f. *pilowa* ⁶294 (jei vietoje *Pilowa*), plg. dpv. *Pili(u)s* : *Филь*←*Филимон*;
- Poškys* : *Paszkiewicz* 2094, 2206, plg. dpv. *Poškỹs* : *Paško, Paszko, Пашко* ← *Rawel, Павел*;
- Pracys* ar *Procys* : f. *Procifowna* ⁵68, *-ewna* ⁴1031, plg. dpv. *Prācius, Prōcius* : *Прац-, Проц*←*Протасий*;
- Rackys, Racka* : *Radzkiewicz* 2703, gal ir *Rzodkiewicz* ⁶361, *Raczkowicz* ³149, plg. dpv. *Rackà* : *Родзько* resp. *Радзько*←*Родион*;
- Sakas* ar *Sokas* : *fokowicz* 555, plg. dpv. *Sākas, Sōkas* : *Сак*←*Исаак* arba *Сакердон*;
- Samulis* : *samulowicz* 749, f. *samulowa* 795, plg. dpv. *Samūlis* : *Самуль*←*Самуил 'Samuelis'*;
- Sankus* : *sankowicz* 157, plg. dpv. *Saņkus* : *Санко*←*Александр*;
- Simkus* : *Simkowicz* 866, 2246, 2297, 2486, *symkowicz* 2584, plg. dpv. *Simk-aitis* : *Симко*←*Симеон, Симон*;
- Stakas, Stakus* ar *Stokas, Stokus* : *Stakowicz czarnik* 550, plg. dpv. *Stākas, Stākus, Stōkas, Stōkus* : *Stach* ← *Stanisław* arba *Стах*←*Стахий*;

- Stanišius* ar *Stonišius* : f. *stanišewiczowa* ²785, plg. dpv. *Staniš-
-ūskas* : *Stanisz* ← *Stanislaw*;
- Stank(i)us* ar *Stonkus* : *Stankiewicz* 1910, 2177, f. *Stankiowa*
³748, *stankowa* ³491, *Stankowna* 304, *Stąkowa wdowa* 2814, plg.
dpv. *Stańk(i)us*, *Stōnkus* : *Стан(ь)ко* ← *Станислав*;
- Staskus* (*Staškus*?) ar *Stoskus* (*Stoškus*?) : *staskowicz* 2508,
plg. dpv. *Stask-ónis*, *Stosk-áitis* ar *Stāškus*, *Stōškus* : *Стаско*,
Сташко ← *Станислав*;
- Stepkus* : g. sg. *stepkowicza* ³146, plg. vv. *Stēpk-iškė*, vedinys iš *Stē-
pas* ← *Stēponas*;
- Šimanas* ar *Šimonas* : *szymonowicz* 2247, f. *szymanowna słodowni-
kowa* 516, plg. dpv. *Šimanas*, *Šimonas* : *Szymon*, *Szyman* ‘*Simonas*’;
- Šimas* : *Szymowicz* 2563, *βimowicz* ⁴351, plg. *Szymas Lobeyko* In.
358_{21a}. Dpv. *Šimas* – trumpinys iš *Šimonas* < l. *Szymon*, *Szyman*;
- Šimkus* (ir -ys?) : *szymkowicz* 1988, 2689, *βimkiewicz* 2729, *szymkie-
wiczowna* 1016, plg. dpv. *Šimkus* : *Szymko* ← *Szymon*;
- Šinkus* : *sžinkowicz* 1090, plg. dpv. *Šimkus*, greičiausiai iš *Šimkus* (plg.
Simk-áitis šalia *Siñkus*);
- Šimokas* : *Szymakowsky* 829, plg. dpv. *Šimōkas*, vedinys iš *Šimas* ←
Šimonas, l. *Szymon*, *Szyman*;
- Tamkus* : *Tomkowicz* 404, 760, 976, f. *Tomkowa* 601, plg. dpv. *Tam-
kus* : *Tomko* ← *Tomasz*;
- Valatka* : *Walatkowicz* 1420, plg. dpv. *Valatkà* : *Володько* ← *Воло-
димир* ‘*Владимир*’;
- Vasikas* : f. *Wosikowiczowa* ⁶61, plg. dpv. *Vasik-ónis*, greičiausiai prie-
saginis vedinys iš *Vasys*, plg. dpv. *Vasys*, *Vosys* : *Вась* ← *Василий*;
- Vaškus* (ir -ys?) : *waszkowicz* 159, *Waszkiewicz* 267, ²1, g. sg. *wosko-
wiczà* ³99, f. *waskowna* 2333, *Waskiewiczowa* ²826, plg. dpv. *Vāš-
kus*, *Vaškys* : *Вашко*, *Ивашко* ← *Иван* ‘*Jonas*’;
- Venclovas*, *Venslovas* : *więcstawowicz* 2754, f. *Wenclawowa* 381,
2086, 2282, plg. dpv. *Veñclovas*, *Veñslovas* : *Więstaw* ← *Więcse-
ław* ‘*Vaclovas*’;
- Venclys* : f. *Wenczlewicowa* 2138, plg. dpv. *Vencl-ėvičius* (*Vencl-
iš Venclov-*);
- Vitkus* : *Witkowski* 2411, plg. *Vitkaytis* Balč. Dpv. *Vitkus* : *Витко* ←
Вит, l. *Wit* ‘*Vitas*’;
- Vosilkus* : f. *Wasilkowa* ⁵787, plg. dpv. *Vosilkus* : *Василько* ←
Василий ‘*Vosylus*’;
- Zdanas* (*Ždanas*?) ar *Zdonas* : *Żdanowicz* 2181, 2523, f. *Żdanowna*
2335, plg. dpv. *Zdānas*, *Ždānis*, *Zdon-āvičius* : *Zdan*, *Ждан*;
- Zenkus* (-ys?) : *Żienkowicz* 2405, *Żienkiewicz* 2349, 2422, 2628, f.
Żienkiewiczowna 2706, plg. dpv. *Zeñkus*, *Zenkys* : *Зен(ь)ко* ← *Зе-
нон* ‘*Zenonas*’;
- Ziderius* (*Zidorius*?) : *zyderowicz* 635, plg. dpv. *Zidor-āvičius*, *Si-
der-āvičius* – sutrumpinta iš *Izidorius*, *Исидор*;

Zinkus (-ys?) : *Žinkowicz* 1515, *Žinkiewicz* 439, plg. dpv. *Ziñkus* : *Зин(ь)ко* ← *Зинок*, *Зиновий*.

Krikštavardžius, matyt, veikė senovinė ikikrikščioniška lietuvių antroponimika. Jos elementų galima įžiūrėti ir kai kuriuose įrašų tėvavardžiuose. Antai *Jadamtowicz* 2044 ← *Jadamtas* greičiausiai turi *t* vietoj laukiamo *k* (plg. *Jadamkowicz* 761 – gali būti tas pats asmuo : I. *Jadamko* ← *Adam* ‘Adomas’) dėl tokių senovinių lietuvių dvikamienių asmenvardžių, kurių II dėmuo prieš galūnę turi priebalsį *t*, pvz., *Sūd-imtas*, *Vý-gantas*, *Gir-kantas*, *Daū-mantas*, *Liū-bartas*, *Vaiš-tartas*, *Bū-tautas*, *Sūr-gautas* ir kt. Ilgainiui sumišus senajai lietuvių antroponimikai su krikščioniškąja, atsirado hibridinių formų. Jų vieną kitą randame ir įrašuose, pvz.:

Kazmuszewicz 800 ← *Kazmušis*. Dvikamienis asmenvardis. I *Kaz* : *Kazys*. II *-muš-*, plg. dpv. *Muš-eikis*, *Muszilowicz* 1396 ← *Muš-ila*; f. *Jurmontowska* 220 ← *Jur-mantas* : I *Jur-* : *Juras*, II *-mant-*, plg. *Daū-mantas*, *Nór-mantas*, *Sūd-mantas*, *Ri-mantas*. Dar plg. dpv. *Jūr-tautas*;

f. *Jurzenthowska* 343 ← *Jur-žentas* : I *Jur-*, II *-žent-*, plg. dpv. *Žent-ėlis*. Plg. f. *Jasmontowa* 75431 ← *Jasmantas*, plg. dpv. *Jās-mantas* (*Jāsius* + *-mantas*) ir dpv. *Lūk-minas* (I *Lukas*; II *Eit-minas*, *Gal-minas*, *Kaīt-minas*), *Lukša-minas* (I *Lukša*)¹²⁷.

Gal būt, vienas kitas senovinis asmenvardis dėl panašumo ar garsų sutapimo ilgainiui buvo visai suplaktas su krikščioniškuoju, įgydamas naują reikšmę, pvz., *Hermanowicz* 3345 gali būti tiek iš senovinio dvikamienio asmenvardžio *Geř-manas* (plg. avd. *Geř-mantas*, *Geř-minas*, *Geř-tautas*, *Geř-taras* ir *Ali-mānas*, *Nór-manas*, *Sý-manas*), tiek ir iš krikštavardžio *Germanas* : *German*, *Герман* < vok. *Hermann*.

DĖL RYTŲ SLAVŲ KILMĖS LIETUVIŠKŲ KRIKŠTO VARDŲ

Nėra abejonės, kad dar prieš krikštą lietuviai buvo pažįstami su krikščioniškais vardais, visų pirma su tais, kuriuos vartojo rytinės LDK dalies gyventojai slavai. Tie vardai, matyt, tada jau buvo gerokai paplitę ir Vilniuje. Juos turėjo ne tik iš rytų atsikėlę asmenys, bet ir rytų bažnyčios apeigomis apkrikštyti lietuviai. O pastarųjų, matyt, būta nemaža. Greičiausiai jų palikuonys vėliau sudarė tam tikrą miesto gyventojų pravoslavų dalį. Anuomet būta jų ne tik sostinėje Vilniuje, bet ir kitose etnografinės Lietuvos vietovėse. Kitaip sunku būtų suprasti rytų

¹²⁷ Plačiau žr. Maciejauskienė V. Naujosios dvikamienės lietuvių pavardės su asmenvardiniu sandu. – „Lietuvos TSR Mokslų akademijos darbai“, 1973, t. 1 (42). A serija, p. 177–180.

slavų kilmės vardų formų išgalėjimą lietuvių krikščioniškoje nomenklatūroje¹²⁸. Įrašuose dar vartojami tokie krikšto vardai, kurie vėliau išnyko. Čia, pvz., skaitome: *Jwan Gudelis 1742, 1743, Fiedor Duda Piwowar 789, Wafil lusczykaytis 1333* ir pan. Prievardžiai rodo, kad tai lietuviai.

Kadangi anuomet krikštijant buvo gana griežtai laikomasi katalikiškų kanoninių krikšto vardų formų (rašomų lotyniškai arba lenkiškai), tai rytų slaviški jų variantai galėjo į aktus patekti tik atsitiktinai ir būtent tie, kurie žmonių (katalikų) anuomet buvo plačiai vartojami. Iš įrašų matyti, kad XVII a. pradžioje Vilniaus mieste tokie buvo (pateikiama lietuviška forma, skliaustuose originalo parašymas) šie: *Āponas (Oponasž), Artimas (Arcim), Astopas ar Astopis (Ostaphi), Kvedaras (Chwiedor), Grigas (Grig), Grigoras, -is (Grigor, Hrihori), Ivonas (Iwan), Kuzma (Kuzma), Mikita (Mikita), Vosylius (Wafil)*, gal būt ir *Griška (Grisžko)*.

Tėvavardžių, kaip matėme, anuomet nebuvo stengiamasi norminti, todėl jie išsaugojo kur kas daugiau rytų slavų kilmės krikšto vardų. Tokiais, atrodo, laikytini ar bent įtartini iš anksčiau įvairiomis progomis rekonstruotųjų šie: *Alkimas, Ausiejus, Cereška (Čereška), Cvirkus (Cvirka, Svirka), Demidas, Griguška, Grinkuška, Guris (Gura), Ivoškus (Ivoška), Jarmokas, Jerama, Katkus, Kuryla, Kvedys, Kvietkus, Laska, Lenkius, Liesi(u)s, Lukša (Lukšys), Maisis (Maisiejus), Malakas, Melleška, Micius (Micys), Micka (Mickys), Mikeila (Mikaila), Mikšta, Mileška, Minka, Mišas (Mišys), Miška (Miškys), Mitkus, Nikalojus, Pakamas, Panas (Ponas), Pecas, Peckus (Pečkus, Pečkys), Petkus, Procy (Pracys), Pročkus (Pračkys), Rackys (Racka), Sakas (Sokas), Semaska, Semėnas, Semus, Senis, Senkus, Simkus, Sinkus, Stečka, Stončys, Stonys, Tiškys, Valatka, Vaškus (Vaškys), Vosys, Zenkus (Zenkys), Zinkus (Zinkys)*.

Šis sąrašas, žinoma, nėra išsamus. Ištyrus kitus ano meto šaltinius, jį, be abejo, bus galima dar gerokai papildyti.

Kaip nekatalikiški vardai, šie anuomet kunigų turėjo būti nemėgstami ir keičiami lenkiškais, atseit, katalikiškais variantais. Taigi jie turėjo ilgainiui vis labiau nykti. Bet jų vartojimo tradicija, galimas dalykas, palaikoma unitų, XVII a. pradžioje, praėjus daugiau negu dviem katalikybės viešpatavimo šimtmečiams, dar tebebuvo Vilniuje gyva ir patvari. Vadinas, anksčiau, krikšto metu ir tuoj po krikšto, rytų slavų kilmės krikštavardžių lietuviai turėjo vartoti kur kas daugiau. Nemaža jų iki šių dienų išliko mūsų pavardėse.

¹²⁸ Tas pats pasakytina ir dėl lietuvių bažnytinės terminologijos, kurios seniausia klotą sudaro rytų slavų (ne lenkų) skoliniai, žr. Būga K. Rinktiniai raštai, t. I–III. V., 1958–1961, p. 348–350, 429–432, t. III, p. 775–776.; Borowska N. Wplywy słowiańskie na litewską terminologię kościelną. – „Studia z filologii polskiej i słowiańskiej“, 1957, t. II, s. 320–365. Dėl asmenvardžių dar plg. Dumčius J. Antikiniai vardai lietuvių liaudies kalboje. – Vilniaus Valstybinio V. Kapuskio universiteto Istorijos-filologijos fakulteto mokslo darbai“, 1957, t. III, p. 178–183.

LIETUVIŠKI NEKRIKŠTAVARDINIAI ASMENVARDŽIAI

JŲ POBŪDIS

Iš to, kas buvo pasakyta ankstesniuose skyriuose, matyti, kad į santuokų ir krikšto aktus galėjo patekti tik nedidelė dalis anuomet Vilniaus lietuvių vartotų lietuviškų asmens vardų. Juk iš dviejų asmenų nusakančių antroponimų, t. y. krikšto vardo ir pavardžio, pirmasis buvo rašomas (bemaž 100%) nelietuviškai, antrojo abi dažniausiai vartojamos rūšys, būtent, tėvavardžiai ir amato nurodymas, sudarančios apie 70% visų pavardžių, taip pat buvo reiškiamos ne lietuvių kalbos priemonėmis. Vadinasi, jau vien dėl to tik apie 30% pavardžių, arba vos apie 15% visų antroponimų, tegalėjo būti fiksuoti lietuviškai. Iš tikrųjų toji tikimybė buvo dar mažesnė, nes lietuviški asmenvardžiai buvo ir šiaipjau visaip lenkinami, net verčiami į lenkų kalbą.

Dėl to tiek nagrinėjamų įrašų, tiek kitų ano meto etnografinės Lietuvos dokumentų asmenvardžiai iš pirmo žvilgsnio atrodo nelietuviški. Tai pasakytina ir apie tuos, kurie buvo užrašyti lenkinimo visai nepaliesose Lietuvos vietovėse. Antai Pikelių bažnyčioje (Žemaičių krašte, dab. Mažeikių raj.) 1795 m. krikštytų vaikų tėvai, kūmai ir kiti asmenys įrašyti tokiais asmenvardžiais, kurie iš pirmo žvilgsnio atrodo nė kiek nelietuviškesni už čia nagrinėjamus, nors gerai žinome, kad Pikelių apylinkėse paprasti žmonės niekuomet lenkiškai nėra kalbėję ir tokiais vardais, kokiais jie ten įrašyti (pvz., *Joannes Nowser, Heva Wogulewna, Joanna Melcherowna*...), savęs, suprantamas dalykas, nevadino. Spręsdami vien tik iš Žemaičių vyskupijos 1795 m. suvestinės krikšto registracijų knygos¹²⁹ asmenvardžių, turėtume daryti išvadą, kad, pvz., ištiesai lietuviškos Kretingos, Darbėnų, Plungės, Alsėdžių ar Jurbarko parapijos XVIII a. pabaigoje buvusios lenkiškesnės negu, sakysime, vėliau iš tikro sulenkinta Dotnuvos parapija. Betgi tai neteisybė. Iš šio pavyzdžio matyti, jog asmenvardžių tariamas nelietuviškumas ano meto dokumentuose labai daug priklausė nuo to, kas tą dokumentą rašė ir kiek jis žmonių vartojamų lietuviškų vardų pateikdavo lenkiška forma.

Kalbant apie nagrinėjamų asmenvardžių „lenkišką“ pobūdį, reikia neišleisti iš akių dar vienos aplinkybės. Santuokų įrašai rodo, kad iš vestuvininkų anuomet būdavo reikalaujama mokėti poteries. Akte

¹²⁹ Lietuvos TSR Centrinis valstybinis istorijos archyvas, f. 669, ap. 1, b. 69. Čia yra ir minėti Pikelių bažnyčios krikšto metrikai.

Nr. 405 tiesiog parašyta (lotyniškai): „stropiai išegzaminavo... nesutuokė“. Kadangi santuokos apeigas atlikę šv. Jono bažnyčios kunigai beveik visi buvo lenkai, lietuviškai greičiausiai nemokėjo, tai ir egzaminuoti turėjo lenkiškai. Vadinasi, santuokos liudytojais geriausiai tiko lenkiškai pramokę asmenys. Tai rodo ir dažnas jų kartojimasis, pvz., Stanislovas Alksnis įrašytas aktuose Nr. 343, 709, 777, 1044, 1679, 2571, Martynas Balandis – aktuose Nr. 280, 881, 888, 1203, 1355 ir pan. Pastebėtas ir analogiškas kūmų kartojimasis (matyt, šie taip pat turėjo mokėti poterius lenkiškai) krikšto įrašų knygoje. Pvz., Valentinas Dvyļa (vadinamas ir Dvyliu) įrašytas į aktus Nr. ²502, ²879, ³164, ³738, ⁴882, ⁵426, ⁵586, ⁵588, ⁵1006, ⁶310. Jis ir į santuokų aktus liudytoju įtrauktas net 11 kartų. Tokie „profesionalai“ liudytojai bei kūmai turėjo būti artimiausios susiję su lenkiška bažnyčia, labiau apsipratę su jos šeiminingų vartojama lenkų kalba ir, žinoma, patys norėjo vadintis panašiau į juos. Minėtasis Balandis ne kartą ir užrašytas *Balądz*, *Bolądz*. Kaip ir reikėtų laukti, mažiausiai sulenkinti jaunikių ir krikštijamų vaikų tėvų asmenvardžiai, bet šių asmenų įrašuose daug mažiau, negu liudytojų ir kūmų.

Pasitaiko ir lietuviškų asmenvardžių lotyninimo atvejų. Bet jie palyginti reti. Pateikiami keli pavyzdžiai:

Barducius 1042 (greičiausiai tas pats asmuo užrašytas ir *Barducy* ²776) iš dz. *Barducis* < *Bardutis*;

Bilducius ¹101 iš dz. *Bilducis* < *Bildutis*;

Kabintinus ³62 (ir *Kabintinis* ³646, ⁶250, *Kobincinis* ⁴575, *Ķabintin* ⁵738) iš *Kabintinis*.

Gal būt, čia priklauso ir *Bukfartius* 1065 (< ?), *Dzixtus* ⁴527 (ir *Dixt* 1337, *Dziksty* 2797 iš dz. *Dzikstas* < *Dikstas*), *Giwakartus* 1160 (< *Gyvakartys*?), *Lukszelius* 1382 (vietoj *Lukšelis*), *Plachtus* 410 (< *Plaktys*?). Dar plg. *Arnotus* ²327 ir tėvavardžio rašymą *Cosiemiakowa* ²863 vietoj *Koziemiakowa*.

Nepaisant viso to, kas čia buvo pasakyta, įrašuose lietuviškų asmenvardžių yra gana daug. Dalis jų užrašyti visiškai lietuviška forma, tokie kaip *Pipiras* 1687, *Swilas* 1136, *Wederas* 1500, *Gelda* 1114, *Osška* 1728, *Kiszkelis* 2488, *Awizele* ⁵1201, *Meszkutis* 1327, *Dundulis* 1516, *Galginaytis* 2274, *Daronis* 777, *Bepirbtis* ⁵18, *Tribernis* 1071, *Žemagulis* 1997 ir daug kitų. Nemaža kiek iškraipytų, aplenkintų, be galūnių, pvz., *Ridik* 1674 vietoj *Ridikas*, *Wobol* 962 < *Vabalas*, *Gil* 399 < *Gilyš*, *Giedroyc* 944 < *Giedraitis*, *Sprindziuk* 1280 < *Sprindziukas*, *Możeyko* 2233 < *Mažeika*, *Trilup* 911 < *Trilūpis*, *Buywid* 447 < *Buivydas*, *Narbut* 1043 < *Norbutas* ir kt.

Daug lietuviškų asmenvardžių slypi suslavintuose tėvavardžiuose ir yra nesunkiai rekonstruojami, pvz., *Bembulewicz* 1696 ← *Bembulis*, *Budżwilowicz* 1510 ← *Budvilas* (dz. *Budzvilas*), *Derwiniewicz* 1405 ← *Dervinis*, *Tilwikowicz* 1551 ← *Tilvikas*, f. *Gałwelowa* 736 ← *Galvelis*, *Żirnelowa* 1027 ← *Žirnelis* ir kt.

Neabejotinai lietuviški ar lietuviškos kilmės asmenvardžiai sudaro didžiąją dalį visų tų prievardžių, kurie lieka, atmetus kilisius iš krikšta-

vardžių ir nelietuviškai rašomus amato nurodymus. Tik nemaža jų gėrokai ar net ir labai aplenkinti.

Žmonės anuomet, kaip ir dabar, šalia oficialios vardo formos vartoję ir įvairius variantus: trumpinius, mažybinės-maloninės formas ir kt. Raštininkai ne visuomet sugebėjo jas atskirti. Jie rašė taip, kaip asmuo tuokart pats save ar kiti jį pavadino. Dėl to tas pats žmogus neretai užrašytas dviem ar net keliais vardo variantais. Antai Tamošius Gumbis santuokos akte kaip jaunikis vadinamas *Gumbele* (*Gumbela* 1726), o dukters Jadvygos krikšto akte jau *Gumbiu* (g. sg. *Gumbe* ¹112). Valentinus Žydas (tokia pravardė) santuokos akte kaip jaunikis vadinamas *Žydeliu* (*Žydelis* 1365). Taip jis pavadintas ir dukters Liucijos krikšto akte (g. sg. *Žydela* ⁴982). Bet krikštijant kitą dukterį Barborą, jau įrašytas ne *Žydeliu*, bet *Žydu* (g. sg. *Žyda* ²245). Grigalius Smailys vyresniojo sūnaus Kasparo krikšto akte dar vadinamas mažybine forma *Smailiku* (g. sg. *Smoylika* ⁴3), o jaunesnįjį sūnų Jurgį krikštijant – jau *Smailiu* (g. sg. *Smaylia* ⁶338).

Mažybinės formos, kaip rodo šie pavyzdžiai, daugiausia vartotos jauniems žmonėms pavadinti. Vėliau tie patys asmenys jau vadinami normaliomis (nemažybinėmis) vardo formomis. Tačiau pasitaiko, kad mažybinė forma pavartota ne ankstyvesniame, bet vėlesniame įrašė. Antai Jonas Vėderas santuokos akte kaip jaunikis vadinamas *Vėderu* (sulenkinta *Wiedźior* 2026), o vėliau, dukters Kotrynos krikšto akte – *Vėderėliu* (g. sg. *Wederelia* ⁵962).

Pasitaiko ir kitokių, ne mažybinių-maloninių to paties vardo formų. Antai Urbonas Vilkinukas (taip įrašytas sūnaus Morkaus krikšto akte: g. sg. *Wilkinika* ³181) vadinamas ir *Vilkiniu* (dukters Kotrynos krikšto akte: g. sg. *Wilkinia* ⁴465). Motiejus Pavasaris (sūnaus Jono krikšto akte: g. sg. *Pawasaria* ³438) vadinamas ir *Pavasereika* (dukters Marinos krikšto akte: *powafereyka* ⁵229).

Vardo formos svyravimas atsispindi ir suslavintuose tėvavardžiuose. Antai Vaitiekus Ragaitis dukters Onos krikšto akte įrašytas *Ragavičiumi* (g. sg. *Rogowiczą* ²53), o sūnaus Adomo krikšto akte jau turi tėvavardį *Raginavičių* (g. sg. *Raginowiczą* ⁶129), padarytą iš tėvo vardo *Ragas* varianto *Raginis*.

Pateikiama daugiau pavyzdžių, kur tas pats asmuo arba bent jo bendravardis užrašytas skirtingais vardo variantais: *Thomasz Bilducius* ¹101 (iš *Bildutis*) || *Bildžuk* ³496, *Griger Derwinis* 940 || *Derwinelis* 1647, *Walenty Dżwiła* ⁵586 || *Dżwilis* ²879, *Gerzy Jawcedwis* ⁵419 || *Jawciworis* ⁵20 (= *Jaučiavedis* || *Jaučiavaris*, greičiausiai tas pats asmuo ir *Jerzy Jauciawardis* ³679), *Lukasž linge* 1596 || *linga* 2643 || *Lingis* 1478, *Paweł mieszkela* 1271 || *meszkutis* 1520 || *mieskaycis* 22, *Matis oskieilis* 1776 || *Ożelaytis* 1673, *Jan Podżis* ⁴810 || *Podžia* 1995, *Vrban pupina* ⁶216 || *Pupinienis* ⁵367 || *Pupnik* ¹297, *Jan Rapsza* 1165 (*Rabsza* 770) || *Rapszis* 1011, *Wayciech Rowpe* ⁴259 || *Raupis* 1476, *Matiß fiukstif* 2345 || *Sukstul* ²832 (= *Šiukštys* || *Šiukštulis*, plg. f. *Dorotha fuksztulanka* ⁴998 || *Szukštelanka* ⁵612), *Jerzy Stumbra* 1574 || *Stąbris* 212

(*Stumbr* 77, *Stąbr* 88), *Pawel fwiestinis* 1248 || *fwiestinikas* 1720, *Piotr Swilas* 1136 || *fwila* 1978 || *fwilis* 1270, *Jan Wergeta* 1605 || *wierguta* 132, *Bartłomiej Żirnikas* 173 || *Żirnelis* 477.

Pažymėtina, kad raštininkai nevienodino ar nesugebėjo suvienodinti ir slaviškos kilmės prievardžių, kurie taip pat (tik kiek mažiau) įvairuoja, net kilę iš krikštavardžių, tokie kaip *Jendrzey Janczewsky* 2186 || *Janczkowsky* 784.

TARMINIAI ELEMENTAI

Nemaža lietuviškų asmenvardžių turi aiškių rytų aukštaičių vilniškių tarmės ypatybių, t. y. tų ypatybių, kurios buvo būdingos anuomet Vilniaus mieste vartotai lietuvių kalbai. Tos ypatybės išlaikomos neuosekliai, dažniausiai turima ir gretiminių variantų su kitų tarmių atitikmenimis. Taip yra, matyt, tiek dėl pačios miesto kalbos nevienodumo, tiek ir dėl to, kad nemaža sostinės gyventojų buvo kilę iš kitų tarmių ploto. Dažniausiai pasitaiko ir yra ryškiausios žemiau nurodomos vilnietiškos (rytų aukštaičių) asmenvardžių fonetikos ypatybės.

1. Kietas priebalsis *l* prieš *e* tipo vokalizmą ir atitinkamai pakitęs pats vokalizmas, pvz., *burniale* 2094 < *Burnelė*, *odegiela* 931 < *Uodegėlė*, *Geležela* ²11, *Giełazalo* ⁴41, *Geložalo* ⁴367 < *Geležėlė*, *Žaystalis* 816 < *Žaislelis*. Bet pasitaiko ir su nurodytos pozicijos minkštuoju *l* (neretai gali būti apsirakta, nes raidės *l* ir *l* painiojamos), pvz., *kuslelis* 2117, *Berželenelis* 1659 ir kt. Matyt, priebalsis *l* buvo kietinamas ne tik betarpiškai prieš *e* tipo vokalizmą, bet ir kai tarp jų yra kitas priebalsis (ne *k*, *g*, *š*, *ž*), pvz., g. sg. *Kalwelia* ⁶342 iš *Kalvelis*.

Gal būt, prieš *e* tipo vokalizmą buvo kietinamas ir priebalsis *r*, plg. *Kepura* 973 < *Kepurė*. Dar plg. krikšto vardą *Ragina* 'Regina' (neretai šalia *Regina*). Tačiau minkštasis *r* galėjo būti pakeistas kietuoju ir dėl lenkų kalbos, neturinčios minkštojo *r*, įtakos. Gal būt, iš čia hipernormalizmais laikytinos formos *Remigala* 1165 : mst. *Ramýgala*, lenk. *Remigola*, *Remaszkowicz* 1715, plg. dpv. *Ramaškà*, *Ramoškà* (< *Рамашуко* ← *Роман*).

2. Susiaurėjęs nosinis balsis *a* ir mišriųjų dvibalsių *an*, *em*, *en* pirmasis dėmuo, t. y. virtę *u*, *un*, *im*, *in* (su *e*, *am* > *i*, *um* patikimų pavyzdžių nepastebėta), pvz., a) *Kusnialis* ⁶208, *Kufnelis* ⁴1139 < *Kaşnelis*, *Žufin* 1232 < *Žaşinas*, g. sg. *Žusiela* ¹81 < *Žaşelis*; b) *Eymuntowicz* 1845 ← *Eimantas*, g. sg. *Skilundžia* ⁶213 < *Skilandis*, *pimpele* ⁶60, *pimpiela* ⁵581 < *Pempelė* (: *pémpé*), *Lyndžina* ⁵1036 < *Lendinė*¹³⁰. Bet yra vardų ir su sveikais *a* (*e*) resp. *an*, *en*, *em* (*am*). Pasitaiko net tas pats asmuo (ar jo bendravardis) už-

¹³⁰ Po sukietėjusio *l* anuomet, kaip ir dabar, rytų aukštaičiai *en* (*em*) greičiausiai versdavo ne tik *in* (*im*), bet ir *un* (*um*), plg. *Grigier Łintani* ⁴685 || *Grigier Łuncanis* ⁵179 (gali būti tas pats asmuo) iš *Lentonis*, *Lenčionis* ← *Lentys*.

rašytas abejaip, pvz., *Jan Kašnelis* 1782 || *Kuſnelis* ⁴1139, *Stephan Žašnelis* 1506 || *Žuſinelis* 1297, *Ambroży Berūkelis* ⁵108 (*ū = un*) || *berąkis* 1912, *Jagnieβka Bolundziowa* ⁵863 || *Bolondzowa* ⁴1061, *Bolądzkowa* ³466 ← *Balandis*.

3. Dažni priebalsių *t(v)*, *d(v)* prieš *i* tipo vokalizmą dzūkiški atitikmenys *c(v)*, *dz(v)*, pvz., *kirciklis* 1938 < *Kirtiklis*, *kurcinis* 2219 < *Kurtinys*, *Pucin* 2619 < *Putinas*, *Sziepiecis* 677, *siepecis* 22 < *Šepetys*; *Balądzis* 280 < *Balandis*, *Dzidzegolwis* 65 < *Didziagalvis*, *Dzidzikos* 31 < *Didikas*, *Jodzis* 1524 < *Juodis*, *Lebedzis* 1739 < *Lebedys*, *Radzwił* 1963 < *Radvilas* ir kt. Pasitaiko užrašymų ir su sveikais *t(v)*, *d(v)*, net tas pats asmuo gali būti užrašytas abejaip, pvz., *Walenty Dzwiła* ⁵426 || *Dwiła* ⁴882, *Thomasz kocinelis* 31 || *kotinelis* 1698, *katinelis* 1322, *Jan skilondzisz* 311 || *skilandis* 1612. Ypač daug pavyzdžių su dvejopai (dzūkiškai ir nedzūkiškai) užrašytomis asmenvardžių priesagomis *-aitis*, *-utis*, pvz., *Lyfaycis* 641, *mieskaycis* 22, *meszkuc* 1879 || *Dudaytis* 1151, *Raugelaytis* 1422, *meszkutis* 1520. Ir čia neretai tas pats asmuo užrašomas dvejopai, pvz., *Vrban wiergucis* 39 || *Vergutis* 2121.

Kiek galima spręsti iš turimų duomenų, Vilniaus miestas neįėjo į *t(v)*, *d(v)* > *c(v)*, *dz(v)* plotą, bet izofona buvo visai netoli nuo miesto, pietryčiuose¹³¹. Todėl mieste asmenvardžiai greičiausiai būdavo tariami ir dzūkiškai. Matyt, raštininkai iš dviejų tarties variantų pirmenybę teikė lenkų kalbos fonetinei sistemai artimesniam dzūkiškajam variantui, nors šis ir ne visai atitiko miesto lietuvių šnekamosios kalbos normą.

Vietoj *č*, *dž* tame lietuvių kalbos plote, kur yra Vilniaus miestas, buvo tariama *c*, *dz* (šiuo atveju dzūkuojama), nors pačiame mieste, gal būt, anuomet buvo gerokai svyruojama¹³². Tačiau dėl raidžių *c* ir *cj* (= *č*) painiojimo (žr. p. 100) ir priebalsių *z*, *ž* vienodo grafinio žymėjimo (p. 43) sunku šią ypatybę susekti.

4. Sporadiškas žodžio pradžios *e(i)*-keitimas *a(i)*-, pvz., *Olnis* ⁵433 iš *Alnis* < *Elnis* (: dial. *élnis* 'elnias'), *Aybutowyc* ⁵800 ← *Eibutas* (plg. *Eybutowicz* 1370). Ypač dažnai su *A*-vietoje laukiamos raidės *E*-rašomi moterų vardai *Elena* ir *Elzbieta* (> *Alena*, *Alzbieta*). Kad kalbamo virtimo (bent sporadiško) anuomet jau būta Vilniaus lietuvių kalboje, rodo ir rašytiniai paminklai, plg. K. Sirvydo „Punktų sakymų“ *affus* I 94₂ 'esąs', *aio* II 165₂₄ < *ėjo* 'ėjo', *árβkiečiu* II 166₂ 'erškėčiu', *affunciu* II 243₂₀ 'esančiu'. Dėl dvejopo tarimo, matyt, kartais atsirasdavo *E*-vietoje senovinio *A*-, plg. *Simon Eleknowicz* 2518 || *Alechnowicz* 2085 (iš *Alekna* : *Олехно* ← *Александр*).

5. Sporadiškas *v*- pridėjimas žodžio pradžioje prieš *uo*, pvz., *Woyciech wodigialo* ⁴521 (ir g. sg. *Wadegiely* ⁵1006) || *Odegiela*

¹³¹ Zinkevičius Z. Rytietiškoji XVII a. raštų kalba, jos kilmė ir išnykimas. – „Baltistica“, t. VIII, p. 86–87.

¹³² Ten pat.

³⁴¹ < *Uodegėlė*. Plg. 1605 m. katekizmo rašymą *Wūdimas* 91,¹¹ 'uodimas', K. Sirvydo žodyne (1677 m.) *wuosis* 61^b 'uosis', *wuola* 65^b 'uola'.

6. Vardininko galūnė -ė kartais (nenuosekliai) rašoma -ia, pvz., *Lingia* 2453 || *linge* 1596 (tas pats asmuo), *merkinia* 2282, *Polipia* 2094, *Rainia* 2275 < *Lingė*, *Merkinė*, *Paliepė*, *Rainė*. Net ir žodžio vidury pasitaiko ia vietoj ė, pvz., *odegiala* 1848 || *odegiela* 931 (tas pats asmuo) < *Uodegėlė*. Tai rodo atvirą „rytietišką“ ē 'ė' tarimą, kuris dabar (greičiausiai ir anuomet) labiau būdingas rytų aukštaičiams į šiaurę ir šiaurės vakarus nuo Vilniaus. Vilniaus artimosiose apylinkėse anuomet galėjo būti tariamas ir siauras balsis (ē ar net ē̄), plg. ten pralietuvių *ā virtimą o (ɔ)¹³³. Tai, bent žodžio viduryje, galėtų būti ir senesnio tarimo atspindys, plg. sulenkintas vietovardžių formas *Gierwiaty* 'Gervėčiai', *Szaty* 'Šėta', *Masiady* 'Mósėdis', *Lany* 'Lėnas'.

Rašymas *burniale* 2094, *Gusnialis* 704, *Giralo* 658, g. sg. *Gierwiaty* ³¹¹ < *Burnelė*, *Gūsnelis*, *Girelė*, *Gervelė* greičiausiai rodo kirčiuoto e žodžio viduryje atvirą pailgėjusį tarimą, t. y. -ėlis (ne *-ėlis).

7. Prieš e tipo vokalizmą dažniausiai (nenuosekliai) raide i minkštinami priebalsiai k, g, pvz., *Bukielis* 2559, *kiersulis* 961, *Szarkielis* 96, *Žakiel* 893 || *Žakelis* 1266 (tas pats asmuo), *Gielda* 2133 || *Gelda* 2517 (tas pats asmuo), *Gielwanowsky* 1996 || *Gelwonis* 2443, *Kugiel* 2819 | *kugel* 1878 (tas pats asmuo) < *Bukelis*, *Keršulis*, *Sarkelis*, *Žakelis* (*Žėkelis*?), *Gelda*, *Gelwonis*, *Kugelis*. Tai, be abejo, rodo minkštą tų priebalsių tarimą. Anuomet toje pačioje pozicijoje rytų lietuvių minkštai buvo tariami ir priebalsiai š, ž¹³⁴, tik jie įrašuose minkštinamuoju ženklu žymimi daug rečiau. Greičiausiai taip yra dėl lenkų kalbos, neturinčios minkštųjų š, ž, įtakos. Kitų priebalsių minkštumas pažymėtas tik sporadiškai, pvz., *Łopieykis* 2710, *bielaszys* 639, *Żydielis* 43, *mieszkeła* 1271, *Burnielis* 431, *wiergucis* 39 < *Lapeikis*, *Belašis*, *Żydelis*, *Meške-lė*, *Burnelis*, *Vergutis*. Tur būt, jie anuomet Vilniuje buvo minkštinami nesistemiškai ir ne visų miesto gyventojų.

8. Iš retesnių fonetinių tarmybių minėtinas priebalsio d netarimas tarp z ir balsio asmenvardyje *Barželenelis* 1659 < *Barzdelėnėlis* (: *barzà* < *barzdà*). Dabar taip elgiamasi Lazūnų (iš *Lazdūnų*!) šnektoje, gerokai į pietryčius nuo Vilniaus.

Iš morfologinių ypatybių nurodytinios rytų Lietuvai ir ypač Vilniaus kraštui būdingos priesagos (anuomet jos galėjo būti ir kiek plačiau vartojamos) -inykas 'ininkas' ir -ėkas, pvz., *fwieſtinikas* 1720 < *Sviestinykas*, *Darbinik* 676 < *Darbinykas*, *Girinik* 1109 < *Girinykas*, *oskinik* 742 < *Ožkinykas*, g. sg. *Wilkinika* ³¹⁸¹ < *Vilkinykas*, g. sg. *Kriwiaki* ⁴⁹² < *Kreivėkas* (tas pats asmuo vadinamas ir lenkišku vertiniu g. sg. *Krzywego* ⁶²⁷⁶). Pirmoji dažnai rytietišškai trumpinama: rašoma

¹³³ Ten pat, p. 84–85.

¹³⁴ Зинкявичюс З. П. К истории палатализации согласных в балтийских языках. — „Latvijas PSR Zinātnu Akadēmijas vēstis“, 1973, Nr. 4, p. 96 (ir 6 išnašoje nurodyta literatūra).

ir *Girnik* 565 < *Gir(i)nykas*, g. sg. *pradžienika* ⁵⁴⁹⁵ < *Pradienykas*, f. *Kumelnikowa* 1949 ← *Kumel(i)nykas*.

Yra asmenvardžių, padarytų iš vilniškiams bei Rytų Lietuvai būdingų apeliatyvų, pvz., *ifis* 1888 < *Isis* (plg. *įsas* 'trumpas, striukas' – Vilniaus krašte plačiai vartojamas žodis), *Kisžkelis* 1271 (plg. *kiškis*; vakarų Lietuvoje – *zuikis*), g. sg. *Žabali* ²³⁶³ = *Žabalis* (: ryt. *žabalas* 'aklas') ir kt.

LIETUVIŠKŲ ASMENVARDŽIŲ LENKINIMAS

Pastabos dėl užrašymo tikslumo

Lietuviškų asmenvardžių užrašymo tikslumas nagrinėjamuose santuokos ir krikšto aktuose labai nevienodas. Yra ir nuostabiai tiksliai užrašytų formų. Antai antrasis raštininkas labai taisyklingai rašė krikštijamų vaikų tėvo asmenvardį, kuris paprastai pateikiamas kilmininko forma. Gal būt, jis nemokėjo tos formos sulenkinti. Tačiau įrašuose neretai pasitaiko ir daug visokiausių iškraipymų. Jų atsirado, žinoma, dėl to, kad ne visi aktus rašę asmenys vienodai gerai mokėjo lietuviškai, sugebėjo skirti lietuvių kalbos garsus.

Daugiausia iškraipymų pasitaiko smulkiuose teksto įterpimuose, rašytuose kita ranka, t. y. ne pagrindinių raštininkų. Tai, matyt, pačių santuokos ar krikšto apeigas atlikusių kunigų įrašai, daryti raštininkui išvykus. Tie kunigai daugiausia buvo lenkai ir lietuviškai nemokėjo. Jie, žinoma, lietuviškus asmenvardžius rašė iš klausos, neretai prastai nugirdami atskirus garsus ir juos painiodami su lenkiškais. Pasitaiko iškraipymų ir pagrindinių raštininkų tekste. Jų daugiausia bus atsiradę, matyt, nurašant iš kunigų pateiktų netikslių pažymų. Raštininkas juk galėjo pataisyti tik netiksliai užrašytą pažįstamo asmens vardą. Kitus greičiausiai palikdavo tokius, kokie buvo kunigo pažymoje.

Lyginant su ano meto administracinių-juridinių dokumentų, ypač rašytų kanceliarine slavų kalba, šiuose lietuviški asmenvardžiai užrašyti apskritai prasčiau. Matyt, pasaulietiniai dokumentai buvo rašomi pačių lietuvių, o bažnytinius dokumentus rašydavo ir lenkai ar bent labiau sulenkėję asmenys.

Pasitaiko net neaiškių, sunkiai įskaitomų parašymų. Juos iššifruoti galima, tik palyginus kelis to paties asmenvardžio rašymo atvejus. Tai padaryti sunkiau, jei asmenvardis pavartotas tik vieną kartą. Tuomet jo perskaitymas kelia rimtų abejonių (jos bus nurodomos) arba net ir visai negalimas. Tas pat sakytina dėl pasitaikančių aiškių apsirikimų, kurių yra ir slaviškos kilmės asmenvardžiuose. Antai krikštijamų vaikų tėvai Jonas Vabalas, Valentinas Masiukaitis ir Baltramiejus Stumbraitis užrašyti vieną kartą g. sg. *wobola* ²⁴⁵², *Mafiukowicz* ^{361a}, g. sg. *ftumbrowicza* ³¹²², kitą kartą jau g. sg. *wowola* ^{371a}, *Mosoikowicz* ²⁶⁷³, *stombrowicza* ⁴⁶⁶⁵. Dar plg. g. sg. *Marelowicza* ⁴⁶⁸⁷ greičiausiai

vietoj *Narelowicza*, nes tame pačiame akte rašoma ir *Narelowicz* (= *Norelaitis* 'Norelio sūnus'):

Apskritai bažnyčios raštininkai rūpinosi taisyklingai užrašyti krikšto vardą (čia apsirikimų bemaž nepasitaiko), o prievardžiai, ypač jeigu jais eina nekrikščioniškos kilmės asmenvardis, jiems nedaug terūpėjo, šiuos rašydami, nepasižymėjo stropumu. Pasitaiko net kuriozų. Pavyzdžiui, Jonas Adulaitis ir Valentinas Mažeikėlis užrašyti *Jan odolay Ciz* 174 (bet: *odulaycis* 173), *Walenti mazoy kalis* 1278. – prievardis suskaldytas į du žodžius. Dar plg. *Maciey Kaukelania* ³438 – greičiausiai tėvavardžio *Kaukelionis* kilmininko forma palaikyta vardininku.

Kartais iškraipytą formą sunku ar net ir visai nebeįmanoma rekonstruoti. Tik lietuviška galūnė ar priesaga rodo, kad čia esama sudarkyto lietuviško asmenvardžio, pvz.:

galūnė *-as*: *Rimtielažias* 1159, *folmentanas* 732, *vužinas* 1422 (išskyrus galūnę, perskaitymas kelia abejonių), *Žolkonos* 847;

-is, -ys: *Bekraugis* ⁶340 (greičiausiai vietoj *Bekraujis*), *Botris* 1935 (neaiškiai parašytos *B* ir *t* raidės), *Griewlis* ar *Gniewlis* 161, 162 (gal vietoj *Grėblys*, plg. dpv. *Grebliūnas*), *Jwcis* 330 (*w* abejotina), *kolopcis* ²852, *Lopejlis* ¹214 (vietoje *Lopeikis*?), *krabeycis* 194 (iš *Krabaitis*?), *Mergatris* 1077, *Miereczis* ⁴432 (plg. vv. *Merėč-iškiai*), *Pewotilis* 1215, *Zophia Podžilis* ⁴234 (moters asmenvardis su *-is!*), *skrubatis* 1965 (gal vietoje *Skrubaitis*?), *Slawdzis* ⁵500, *slodžis* 229, *stinis* 147, *furklis* 1288, *šastendzienis* 88 (iš *Šeštadienis*?), *fokzdris* ²784, *Waygris* ⁶284, *waltokis* ²407, *Wistarakis* ¹16 (abejotina *s* ir *k*), *Woiawolis* 601;

-us: *krukrus* 192;

priesaga *-aitis*: *Brubaycis* ⁶373, *Cialaytis* 1713, *Grežmaytis* 969, *Jastlaytis* 769, *kasteraytis* 1729 (*kas*- primena *kus*-), *Lafogaycis* 191, *Likraytis* 11, g. sg. *fulifaycia* ¹44, g. sg. *Vrbizaića* ⁶123, *Xeydinikaytis* 1864;

-onis: *βolβifonis* ⁴379;

-inis: *Bragwinis* 15, *sžaninia* 2282 (*an* primena *atr*);

-elis, -ėlis: *Jniczieliβ* ²818, *Pastarealis* 1249, *Powfztelis* ⁴1126, f. *Powfstelowa* ⁴702 (iš *Pauštelis* ar *Paukštelis*?), *skiobelis* ⁴183, *Žagžnela* ⁵879.

Tačiau tokių sudarkytų ir sunkiai suprantamų asmenvardžių įrašuose palyginti nedaug. Dažniausiai čia lietuviški asmenvardžiai tik sulenkinti, ir jų lietuviškas formas rekonstruoti visai galima, žinoma, detalai išsiaiškinus, kaip anuomet jos būdavo lenkinamos¹³⁵.

¹³⁵ Lietuviškų asmenvardžių lenkinimo istorija dar palyginti nedaug tetrynėta. Kiek geriau ištirtas vietovardžių lenkinimas, paliečiant, žinoma, kiek ir asmenvardžius. Minėtini darbai, atlikti švedų kalbininko K. -O. Falko (ypač straipsnis „O metodach slawizacji litewskich nazw osobowych i miejscowych“. – „Språkliga Bidrag“, vol. 5, Nr. 22), vokiečių kalbininko J. Princo (Prinz J. Die Slawisierung baltischer und die Baltisierung slawischer Ortsnamen im Gebiet des ehemaligen Gouwernements Suwałki. Wiesbaden, 1968) ir lenkų kalbininko J. Otremskio (ypač straipsnis „Slawizacja litewskich nazw wodnych i miejscowych“. – „Z polskich studiów slawistycznych“. Seria 2. Językoznawstwo, Warszawa, 1963).

Irašuose lietuviškiems asmenvardžiams raštininkai dažnai suteikia lenkišką fonetinį pavidalą. Būdingosios lietuvių kalbai fonetinės ypatybės, kurių neturi lenkų kalba, tuo būdu lieka nepažymėtos arba atspindimos nenuosekliai. Antai nežymimas balsių ilgumas, pvz., *Buivydas*, *Gurklys*, *Girniūnas* rašomi *Buiwid* 447, *Gurklis* 1786, *Girniunasz* 2273 ir pan.

Lenkų kalbai svetimi lietuvių dvibalsiai kartais monoftongizuojami: vietoj *ai*, *ei* tuo atveju rašomos raidės *o*, *e*, pvz., *Ragelotis* 971 < *Ragelaitis*, *Žygoc* ⁵³²⁶ < *Žygaitis*, *karewa* 2 < *Kareiva*, *milekis* 1201 < *Mileikis*. Plg. tokią pačią monoftongizaciją sulenkintose lietuvių vietovardžių formose *Koszedary* < *Kaišiadórys*, *Rosienie* < *Rasėiniai* ir kt.

Kartais dvibalsis *ai* keičiamas lenkų *e*, o dvibalsis *ei* – *i*, pvz., f. *Każdelowa* ⁸⁰⁴ ← *Každailis*, f. *Możoleczowa* ⁴¹¹³² ← *Mažuolaitis*, g. sg. *Kriwiaki* ⁴⁹² – *Kreivėkas*, *Kriwoladżis* ⁴³⁴³ < *Kreivaleidis*.

Tačiau neretai šie dvibalsiai išlaikomi ir sveiki, tik jų dėmenys kartais (nesistemingai) aplenkinami: dvibalsis *ai* tada keičiamas *oj*, rečiau *ej*¹³⁶ (rašoma *oy*, *ey*), pvz., *Doynis* 1658 < *Dainis*, *Rimoycis* 271 < *Rimaitis*, *Deynowicz* ²⁴⁷ vietoj *Dainaitis*, f. *Keyrowiczowa* ⁵⁴⁶⁶ 'Kairaičio duktė' (← *Kairys*). Net tas pats asmuo gali būti užrašytas abejaip: su išlaikytu dvibalsiu ir lenkišku monoftongu. Antai krikštijamų vaikų tėvas Adomas Dailyda ar Dailida sūnaus Jokūbo metrikuose įrašytas g. sg. *Doilydy* ⁵⁷⁰², o dukters Onos metrikuose – g. sg. *dolidy* ²²⁴⁹. Bet neretai išlaikomi ir visai nepakeisti lietuviški dvibalsiai *ai*, *ei* (rašoma *ay*, *ey*), pvz., *Gaydelis* 1596, *Eybutowicz* 1370 'Eibutaitis'.

Dvibalsis *au* paprastai nemonoftongizuojamas (pavyzdžiai su monoftongizacija abejotini), išlaikomas sveikas arba tik aplenkinamas ir rašomas raidėmis *aw*, *ow*, po minkšto priebalsio dar (*i*)ew, pvz., *Gauris* 2172, *slawnisz* 1115 < *Šlaunis*, *Dowbor* ⁴⁷⁸⁸ < *Daubaras*, *Kiewlo* 2407 < *Kiaulė*. Nepastebėta ir dvibalsio *ui* monoftongizacijos: dažniausiai rašoma *uy*, pvz., *Puykela* 1014 < *Puikelė*.

Dėl dvejopų – monoftongizuotų ir nemonoftongizuotų – formų vartojimo kartais pasitaiko hipernormalizmų, net rašant nelietuviškos kilmės vardus, pvz., *Wociech* 2343, ²⁶⁷³, ²⁸⁷¹, ²⁸⁹⁰ vietoj *Woyciech* 'Vaitiekus' (plg. *Wociechowicz* ²⁷¹³ 'Vaitiekaus sūnus', f. *Wociechowna* ²⁷¹⁸, ²⁸⁸¹ 'Vaitiekaus duktė'), *wok* ⁵¹⁰⁶ vietoj *wowk* plg. tėvavardį *wowkowicz* ⁵²¹³ (subaltarusinta iš *Wolkowicz*). Tokie pavyzdžiai greičiausiai rodo raštininką buvusį lietuvi.

Lietuvių kalbos o retai pažymimas raidėmis *uo*, pvz., g. sg. *Juotiali* ³²⁸³ iš *Juotelė*, u. sg. *fuodžia* ³²³⁹ iš *Suodis* (*Suodžius*?). Dažniausiai rašoma *o*, kartais *u*, pvz., *Jodis* 925 < *Juodis*, *Jodele* 848 || *Judela* 1043 greičiausiai tas pats asmuo) < *Juodelė*, *Podzia* 1995 < *Puodžia*,

¹³⁶ Ir sulenkintuose vietų varduose kartais randame *ej* vietoj *ai*, plg. *Bejsagola* < *Baisógala*, *Mejszagola* < *Maišiagala* šalia *Giedrojcie* < *Giedraičiai*, *Wojnuta* < *Vainūtas*. Tokio dvejojumo priežastis neaiški.

Odegiela ³⁴⁴¹ < *Uodegėlė*. Ir sulenkintose vietovardžių formose kartais turime *u*, plg. *Krupie* 'Kruopiai', *Łukniki* 'Luokė', *Wiżuny* 'Vyžuonos' šalia *Sosty* 'Suostas', *Szeszole* 'Šešuoliai'.

Lietuvių *ie* žymimas raidėmis *ie* arba *e*, pvz., *Pienis* ¹⁵³³ < *Pienis*, *fwieftinis* ²¹⁰⁸ < *Sviestinis*, *Giedroyc* ⁹⁴⁴ || *Gedroyć* ³⁷⁷ < *Giedraitis*, *Żemis* ¹³⁴⁸ < *Žiemis* (-ys?).

Vietoj lietuvių trumpojo balsio *a* dažnai rašoma raidė *o*, pvz., *Rogaycis* ⁵²⁷ < *Ragaitis*, *fmoguris* ²³⁴³ < *Smaguris*, *Wobol* ⁶⁸⁶ < *Vabalas*. Bet taip elgiamasi nenuosekliai. Neretai tą patį vardą randame užrašytą abejaip, su *o* ir su *a* raidėmis, pvz., *Bolądzis* ¹²⁰³ || *Balądzis* ²⁸⁰ < *Balandis*, *kotinelis* ³⁶⁶ || *katinelis* ¹³²², *Olxnis* ³⁴³ || *Alxnis* ⁷⁷⁷ < *Alksnis*, *Rogayfis* ¹²⁵⁶ || *Ragayfis* ²⁵³ < *Ragaišis*, *wonogelis* ³⁶³ || *Wanagelis* ¹⁵⁰⁰. Net to paties žmogaus prievardis rašomas dvejopai. Antai Stanislovas Alksnis 5 kartus užrašytas su *O-* ir 5 kartus su *A-*, Martynas Balandis 4 kartus su *Bo-* ir 2 kartus su *Ba-*. Dažniau su *o* rašomi labiau suslavinti asmenvardžiai, plg. *Sorgelewicz* ²⁶⁴⁰ šalia *fargelis* ²¹⁴⁹, *Wornowicz* ¹¹⁹² šalia *Warna* ¹⁴⁹⁸. Kartais net lietuvių galūnės *-as* balsis užrašytas raide *o*, pvz., *Dzidzikos* ³¹ < *Didikas*, *fusos* ¹⁶²⁵ < *Susas*, *Żirnikos* ¹⁷³ < *Žirnikas*. Keičiama ne tik atviro skiemens *a*, bet ir esąs dvibalsių pirmajame dėmenyje, pvz., *Rimoycis* ²⁷¹ < *Rimaitis*, *Dowbor* ⁴⁷⁸⁸ < *Daubaras*.

Toks keitimas turi seną tradiciją. Lenkai iš seno lietuvių *a* vertė savuoju *o*, plg. *Olgierd* 'Algirdas', *Troki* 'Trakai', *Kowno* 'Kaunas'. Tokio vertimo atspindžių pastebime ir dabar tose Lietuvos vietovėse, kur gyventojai kalbos atžvilgiu mišrūs. Čia neretai galima išgirsti lenkiškai kalbančius žmones fakultatyviškai tariant lietuviškus žodžius (ne vien tikrinius vardus) su lenkiškuoju *o* vietoj *a*¹³⁷. Anuomet, matyt, taisyklinagai su *a* užrašydavo tik lietuviai arba labiau su lietuvių kalba apsipratę asmenys, kiti bus rašę *o*. Tai sudarė sąlygas nagrinėjamai įvairovei atsirasti.

Vietoj lietuvių ilgojo balsio *o*, atvirksčiai, įrašuose dažnai randame parašytą raidę *a*, pvz., *Boiarelowa* ²⁰⁴¹ 'Bajorėlio duktė', *Dowiatowicz* ⁷⁰⁰ 'Daujoto sūnus', *fadeyko* ³¹⁰ < *Sodeika*, *Tatarelis* ²⁹⁵ < *Totorėlis*. Tačiau ir čia elgiamasi nenuosekliai, dažnai rašoma ir *o*, pvz., *Oszka* ¹⁷²⁸ < *Ozka*, *Plopis* ²⁶⁹⁰ < *Pliopys*, *Stogelis* ²⁹. Dar plg. g. sg. *Narbuta* ⁶¹⁷¹ || *Norbuta* ⁴¹¹⁵⁹ (iš *Norbutas*; abiem atvejais tas pats asmuo), f. *Ażelowna* ⁶⁸⁵ || *Ożelowa* ⁵⁴⁵⁶ ← *Ożelis*, *sżakanis* ³ || *Rigonis* ³⁸⁵ (priesaga *-onis*). Dvejopai elgiamasi ir krikštavardinės kilmės asmenvardžiuose, pvz., f. *Janulowa* ⁶⁸⁰ || *Jonulowicz* ⁷⁴⁴.

Šio įvairavimo priežastys nevienodos. Atskirais atvejais gali būti užrašytos skirtingų lietuvių tarmių formos, plg. *āžēlis* 'oželis'. Bet dažniausiai variantai su *a* traktuotini kaip antriniai, lenkinimo padaras. Juk lenkai iš seno lietuvių ilgąjį balsį *o* (iš **ā*) keitė savuoju *a*, plg. *Rakiscki* 'Rōkiškis', *Nacza* 'Nočià', *Swęciany* 'Švenčiōnys'. Pagaliau, nekirčiuotame skiemenyje *a* vietoj *o* (ypač antrojo raštininko tekste) ga-

¹³⁷ Nepatyrę dialektologai kartais šį reiškinį palaikydavo „rotininkavimu“.

li būti ir baltarusių „akanije“ padaras, plg. *Balevič* ⁵³³¹ vietoj **Bolewič* (= *Balajcis* ⁷²⁵⁸⁸).

Dėl raidžių *a* ir *o* painiojimo ne visuomet lengva atstatyti pirmąsias atskirų lietuviškų asmenvardžių formas.

Lietuvių trumpieji balsiai *u*, *i* kartais rašomi raidėmis *o*, *e*., pvz., *Bombolis* 1608 || *Bumbulis* 2639, *Kobielojytis* 2680 || *kubilajytis* 1617 (abi poras sudaro greičiausiai tie patys asmenys), g. sg. *stombrowicz* ⁴⁶⁶⁵ || *stumbrowicz* ³¹²² (tas pats asmuo) 'Stumbro sūnus', f. *Pekolowna* 2182 || *Pikulowna* 2069. Tai rodo buvus atvirą (gal tik nekirčiuotą?) *u*, *i* tarimą. Plg. sulenkintas vietovardžių formas *Opita* 'Upytė', *Łoździej* 'Lazdijai'.

Bene dažniausiai *i* > *e* prieš *r*, *l*, *m*, *n*, pvz., *giernik* 149 || *Girnik* 565, *Pierczul* 1327 || *Pirciulis* ⁵⁷⁶⁰, *Welkiskis* 1827 || *Wilkiskis* 2114, *Giemża* 2426 || g. sg. *Gimzi* ³⁶²⁹ (visur poras sudaro greičiausiai tų pačių asmenų vardo skirtingi užrašymai). Plg. *Olgierd* < *Algirdas*.

Iš konsonantizmo pirmiausia nurodytinai priebalsių *š* ir *s* painiojimas. Vietoj *š* (= lenkų *sz*) dažnai randame parašytas *s*, *f* raides, pvz., *Kiskelis* 1390 || *Kiszkelis* 2488, *meska* 1834 || *meszka* 1518, *Rayfis* 2012 || *Rayszis* 600, *fukis* 269 || *Szukis* 111. Labai dažnas ir priešingas atvejis: *š* (rašoma *s*₃, *f*₃, *β*) vietoj *s*, pvz., *Debesziewicz* 1915 || g. sg. *Debesaycia* ³⁶⁸⁸, *kusznielis* ³³⁴⁴ || *Kusnialis* ⁶²⁰⁸ ir *Kasnelis* 1782 (greičiausiai tas pats asmuo), *Szubać* 2089 || *Subać* 2394 (tas pats asmuo), *fzwil* 1914 || *Swilas* 1136 (tas pats asmuo). Net lietuvių galūnės *-as*, *-is*, *-ys* neretai rašomos *-as₃* (*-os₃*), *-is₃*, pvz., *Girniunas₃* 2273, *Rauklenas₃* 1566, *Grubis₃* 980 || *Grubis* 2310 (tas pats asmuo), *Kuryβ* ²⁸²⁷ < *Kuris*; *Pienis₃* 1533 < *Pienis*. Priebalsiai *s* || *š* painiojami ir krikštavardžiuose (gal dalis kunigų buvo mozūrai?), net lenkų kalbos bendrinuose žodžiuose (raštininkas prastai mokėjęs lenkų kalbą?), bet dažniausiai painiojama lietuviškuose asmenvardžiuose. Matyt, lenkai sunkiai skyrė lietuvių *š* (ypač minkštąjį) nuo *s*, abiem atvejais girdėdami savąjį *š*, kurį grafiškai žymėjo labai nenuosekliai (dažniausiai rašė *s* arba *s₃*). Greičiausiai jie nemokėjo skirti ir lietuvių *ž* nuo *z*, nes abu priebalsiai žymimi vienodai: didžioji raidė *Ż* (retai *S*), mažoji *z* (kartais *f*). Taip pat painiojama *c* ir *č* (ir nelietuviškos kilmės varduose, lenkų apeliatyvuose), pvz., *Kukuczis* ⁴⁷⁴⁶ || *Kukuć* 2491 (iš dz. *Kukucis* < *Kukutis*; greičiausiai abiem atvejais tas pats asmuo), *Czwirbut* 1712 (iš dz. *Cvirbutas* < *Tvirbutas*), *Marczin* 623 < *Marcin* 'Martynas', *cziefla* ²³³⁰ < *ciesla* 'dailidė', *v krawca* 180 < *u krawca* 'pas siuvėją'.

Lenkinimo padaru laikytina afrikata *dz* vietoj lietuvių *d* tokiuose varduose, kaip f. *Dziebiefowna* ⁴⁶⁹¹ 'Debesio duktė' (plg. g. sg. *Debesaycia* ³⁶⁸⁸), *Wiedzior* 2026 (plg. *Wederas* 1500) ir kt.

Vietoj priebalsio *r* kartais rašoma lenkų *rz* (= *ž*), pvz., *Grzebis* 1511 < *Grebis*, *Grzibut* 1469 < *Grybutis*, f. *Rzadziowa* ²²²⁶ 'Radžio (Rodžio?) duktė', g. sg. *strzelewicz* ³²⁴¹ vietoj *Strėlaitis*, *strzizis* 1937 < *Strižis*. Plg. sulenkintą vietovardį *Rzesza* < *Riešė*. Pasitaiko (labai retai) ir *z* parašymas, pvz., *Pożeza* 2494 < *Parėža*.

Lietuvių minkštieji priebalsiai *r*, *š*, *ž* ir afrikatos *č*, *dž* dažnai kietinamos (lenkai minkštųjų porų neturi), ir atitinkamai suužpakalinant po jų vokalizmą, pvz., f. *Kayrowna* 1164 'Kairio duktė', *fruba* 2079 < *Sriuba*, g. sg. *Kliβa* ⁵10 < *Klišio*, f. *Szaβkowna* ⁵753 || *Szeβkowna* ⁶300 'Šeško duktė', f. *Możaykowna* ⁴262 || *Mazeykowa* 1545 'Mąžeikos duktė', *Żaim* 2507 || *Żeymisz* 748 < *Żeimis*, f. *Żomoytelowa* ⁴1144 || *Żemaytelowa* ³880 (greičiausiai ta pati moteris) 'Žemaitėlio duktė', *Czupaytis* 2472 < *Čiupaitis*, *Pirczul* 2571 < *Pirčiulis*, *Bildżuk* ³496 || *Bildziuk* 2067 (greičiausiai tas pats asmuo) < *Bildžiukas*, *Dzidżogolwisz* 1336 || *Dzidżegolwis* 65 (tas pats asmuo) < *Didžiagalvis*. Dėl dvejopų formų (sulenkintų ir lietuviškų) vartojimo pasitaiko hiper-normalizmų, plg. *Żegris* ³193 < *Žagris*.

Galūnių numetimas ir pakeitimas

Lietuviškos galūnės dažnai (bet anaiptol ne sistemingai) numetamos. Neretai tas pats asmenvardis, net priklausęs vienam asmeniui, būna užrašytas dvejopai: be galūnės ir su galūne, pvz., *Balqdz* 881 || *Balqdzis* 280, *Bombol* 2662 || *Bumbulis* 2639, *Gil* 399 || *Gilis* 2106, *kiszkel* 1674 || *Kiβkielis* ⁴113, *Purwel* 1068 || *purwelis* 2297, *Raugel* 1690 || *Raugelis* 201, *Vtarnik* 2013 || *Vtarnikis* 1801; *Żakel* 836 || *Żakelis* 1266 (visur poros žymi greičiausiai tuos pačius asmenis). Dažniausiai numetama galūnė *-as* (apie 80% atvejų), visai neturinti atitiktens lenkų kalboje, kur to paties linksniavimo vardai yra be vardininko galūnės, plg. liet. *Vilkas* (: *vilkas*) ir lenkų *Wilk* (: *wilk*). Galūnės *-is*, *-ys*, *-us* numetamos rečiau (apie 30%). Visai nelinkstama numesti galūnių *-a* ir *-ė*, kurias turi ir lenkų kalba (čia *-e* vietoj *-ė*).

Neretai lietuviškos galūnės pakeičiamos lenkiškomis *-i* (*-y*) arba *-o*, pvz.; *Popilisky* 1192 < *Papiliškis*, *Rudi* 337 || *Rudis* 747, *kiernawisko* 1309 || *Kiernowiskis* 1400 < *Kernaviškis*, *Gierwalo* 39 || *Gierwala* 1001 < *Gervelė*, *fwilo* 200 || *fwil* 1228 || *Swilas* 1136 (gretiminės formos žymi greičiausiai tuos pačius asmenis). Ypač mėgstama galūnė *-o*, kuri kartais, matyt, vartota ir „pagerinti“ prastos reikšmės lietuviškiems asmenvardžiams, plg. *Kiewło* 2407 iš *Kiaulė*, *odegialo* 477 || *odegiala* 1848 (tas pats asmuo) iš *Uodegėlė*.

Kartais vietoj lietuvių galūnių *-is* (*-ys*) parašyta *-ic*(*z*), pvz., *Babicz* ⁴365 || *Babic* ³471 || *Bobis* ⁴946, *Grubicz* ⁴564 || *Grubis* 2310 (tas pats asmuo), *kołodicz* ⁵137 iš *Kaladys*. Lenkų *-c*(*z*) pakeičia lietuvių *-s* ir kitose galūnėse. Suslavinta forma gali būti netgi *Klepacz* 2037, plg. *Poddany Imeniem Klepas* L₁₄, dpv. *Klep-aitis*, *Klep-ónis*, vv. *Klepaĩ*. Lenkų *-ec* dažnai pakeičia lietuviškas galūnes (ypač *-is*) priesaginiuose asmenvardžiuose: lietuvių *-elis*, *-onis*, *-inis* verčiama *-elec*, *-onec* (*-anec*), *-inec*, pvz., *Mosielec* ⁵1167 iš *Maselis*, *Masiloniec* ⁷²499 iš *Masilionis* (krikštavardinė šaknis *Mas-*: 1. *Maś* ← *Maciej*), *Wolyniec* ⁵1159, *walinec* ³97 iš *Valinis*. Šios rūšies pakaitas detalčiai yra ištyręs K.-O. Falkas¹³⁸. Grei-

¹³⁸ Žr. 135 išnašoje nurodytą literatūrą ir straipsnį žurnale „Scando-Slavica“, t. IX, 87–103.

čiausiai ir f. *Kozienciowa* ⁴⁷⁵³, *Gregulcowa* ⁴²²⁷ yra *Kazėno*, *Grigulio* dukters.

Lietuvių galūnė *-is* deminutyvinėse ir patroniminėse formose kartais būdavo keičiama lenkų *-ik*, pvz., *Burgaycik* 2151 vietoj *Burgaitis*. Plg. tėvavardį f. *Kropelikowa* ⁴⁷⁴ (šalia *Kropielowa* ⁴¹⁹⁶) iš *Kruopelis*. Atskirais atvejais iš taip perdirbtų formų būna nelengva rekonstruoti pirmąsį lietuvišką asmenvardį, jis gali būti tik spėjamas, ne visai tikras, pvz., g. sg. *Łopicyka* ²⁸⁴⁷ greičiausiai iš *Lap-ytis* (dz. *-ycis*), plg. *Łapuc* ³²⁸⁸ < *Lap-utis*, f. *Dormienikowa* ⁴⁸⁰⁸ gali būti iš *Dur-minas* (= *Durmin* 734).

Šalia parašymų *Dżwilis* 25 < *Dvylis* (*Dvyllys?*), *Giriß* 2795 < *Giris* (*Giry?*) randame ir suslavintų variantų *Dżwieley* 2652, *Girey* 2743 su *-ej*, sekant tokiais lenkų vardais, kaip *Andrzej*, *Maciej*, *Tadej*¹³⁹ 'Tadeusz'. Panašiai *Giedrys*, *Karis* (*Karys?*), *Kirdis* (*Kirdys?*), *Lebedys*, *Saladis*, *Žentis* virto *Giedrieju*, *Karieju*, *Kirdieju*, *Lebedieju*, *Saladieju*, *Žentieju*, plg. tėvavardžius *Gedreiewicz* 1746, *Koreiewicz* 970, f. *kerdeio-wa* 2087 (ir *Kirdziowa* ⁴⁶¹⁷, greičiausiai ta pati moteris), *Lebedzieiewicz* 1729 (= g. sg. *Lebedziejewicz* ⁵⁹⁰³, *Lebedzis* 1739), *solodzieiewicz* 874 (: *solodziejewicz* 1487, *Solodz* ⁵⁷⁹⁶), *Żiencieiewicz* ⁴³⁶⁸ (ir *Żienciewicz* 2336, *Żęciem* 1452, greičiausiai tas pats asmuo).

Linksniuojant lenkų galūnės kartais dedamos prie lietuvių vardininko formos. Žemiau pateikiamas poras sudaro tų pačių asmenų – krikštijamų vaikų tėvų vardo dvejoja vienaskaitos kilmininko forma: *Dedelisa* ⁴⁴⁷⁶ || *Dżiedela* ²⁶⁰⁹ (n. sg. *Dėdelis*), *Gilisa* ⁴⁵⁹⁷ || *Gilia* ¹³⁶⁶ (n. sg. *Gilis* ar *Gilys*), *Klisifa* ⁵⁸⁸⁹ || *Klisia* ³⁶³⁶ (n. sg. *Klišis*), *Osielifa* ²⁷⁷⁸ || *Ożela* ⁴³⁶³ (n. sg. *Ożelis*), *Plikifa* ⁵¹⁵⁰ || *Plikia* ²³⁹⁶, ³⁷²⁵ (n. sg. *Plikis*), *Teteruinisa* ⁴⁵²² || *Tetirwina* ³³⁸⁹ (n. sg. *Tetervinis* || *Tetirvinas*), *Żelakifa* ^{337a} || *Żaliekia* ⁵¹⁰²⁸ (n. sg. *Żaliakis*). Tokį elgimąsi, be kita ko, galėjo stimuliuoti ir sulotynintos krikšto vardų formos, plg. g. sg. *Matisa* šalia n. sg. *Matis* 'Motiejus'.

Pagal lenkų modelį n. sg. *Walenty* : g. sg. *Walentego* ir šalia **Lipßy* (iš *Lipşys*) pasidaryta g. sg. *Lipßego* ⁵⁶³⁰ (= *Lipsia* ⁵⁶⁰¹). Šios rūšies pavyzdžiai nėra reti.

Priesagų keitimas

Lietuviškų tėvavardinių priesagų *-aitis*, *-ūnas*, *-onis* ir kt. keitimas slaviškomis *-ovič*, *-evič* jau buvo aptartas skyriuje „Tėvavardinė sistema“ (p. 53 – 59). Tačiau įrašų duomenų išsamesnė analizė rodo, kad anuomet *-ovič* tipo priesaga kartais būdavo ir šiaipjau (ne tėvavardžiui sudaryti) pridedama prie lietuviško asmenvardžio. Antai Petras Varna santuokos akte kaip jaunikis įrašytas *Piotr warna* 1498. Bet sūnaus Vaitie-

¹³⁹ Daugiau pavyzdžių žr. Kozierowski S. D. Nazwiska, przezwiska, przydomki, imiona polskie niektórych typów słowotwórczych. Poznań, 1938, s. 104–105.

kaus krikšto metrikuose jis jau turi prievardžio pridėtą *-ovič* : *o yca Piotra Wornowicza* ²232. Motiejus Norbutas, atvirksčiai, santuokos įrašė turi suslavintą prievardį *Narbutowicz* 1647, o sūnaus Kazimiero krikšto metrikuose – lietuvišką: g. sg. *Narbuta* ⁶171. Jonas Šepetys dviejų vyresniųjų sūnų krikšto metrikuose turi lietuvišką prievardį: g. sg. *šepeti* ¹281 ir *Siepiecia* ³312, o trečiojo sūnaus – jau suslavintą: g. sg. *šepietowicza* ⁴220. Štai dar keletas tokių pavyzdžių: *o yca Symona Kybily* ⁵558 || *kibildowicza* ²775, *o yca Simona Kubiela* ⁵432 || *kubelewicza* ²48 || *Kubilowicza* ³4a; *o yca Jakuba Krawczuna* ⁴315 || *krawcunowicza* ¹347, *o yca Piotra Verfela* ⁵533 || *wieršewicz* ⁴296, *o yca simona Żura* ³665 || *Żurowicza* ⁵955. Priesaga *-ovič* kartais pridodama net prie slaviško prievardžio, plg. *o yca Matysa kozła* ⁵826 || *Kozłowicza* ⁴122. Vadinas, toji priesaga šalia tėvavardinės funkcijos tada jau buvo įgijusi ar dar tik beįgyjanti ir kitą: imta ją vartoti, norint padaryti asmenvardį „kilnesnį“, „poniškesnį“.

Tam pačiam reikalui kartais jau būdavo pridodama ir lenkų *-ski* tipo priesaga. Antai Petras Kalakutis dukters Kristinos krikšto metrikuose įrašytas g. sg. *Kołokucia* ⁶199, bet kitos dukters, Katerinos, metrikuose – jau g. sg. *Kołokuckiego* ⁵115. Plg. dar šias poras, kurių abu nariai taip pat greičiausiai žymi tą patį asmenį: *Jan Bieleczky* 802 || *Biela* 795, *Sebastian Purwinfky* 2716 || *Purwel* 1388, *Pawel Skrobowsky* 772 || *Skrabela* 2070.

Kartais *-ovič* tipo priesaga dedama prie lietuviškos galūnės. Antai Dainiaus (plg. *Doynis* 1658) sūnus, ar net jis pats, galėjo būti įrašytas ne tik *Dainevičium*, bet ir *Dainisevičium*, plg. *Deyniszewicz* 680. Panašiai Kerniaus duktė galėjo būti įrašoma ne tik *Kernova* (plg. *Kiernowicz* 1266), bet ir *Kernisova*, plg. *Kiernifowna* 254. Greičiausiai taip reikia aiškinti formas f. *Bałufowa* ⁴486 (iš *Balus*), f. *Bildziubowna* ³78a (iš *Bildzius*), *Gierniłowicz* ⁵294 (iš *Girnys*), f. g. sg. *Grubiłowny* ²821 (iš *Grubis*) ir kt.

Kaip ir krikštavardinės kilmės asmenvardžių, prievardžiai su *-ovič* daromi net iš lietuviškų tėvavardinės kilmės formų, pvz., *Girdziunowicz* ⁵1057 (iš *Girdžiūnas* ← *Girdzius*), *Boboniewicz* ⁴179 (iš *Bobonis* ← *Bobis*), f. *Bodżianowna* ⁶272 (iš *Badžionis* – *Badis*), *Czurienowicz* ⁴1019 (iš *Čiūrėnas* ← *Čiūras*).

Moteriški prievardžiai kartais daromi iš vyriškųjų su slaviška priesaga *-ina*. Antai iš *ciesla* ‘dailidė’ padaromas moteriškas prievardis *cieslina*: *Catharżina Cieslina* ²849, g. sg. *Jagnieski Cieslini* ³66. Plg. *Jadwiga Jerżina* ²873, *Łucya Sabilina* ⁶208 šalia *Jerży* ‘Jurgis’, *Sabila* (priesaginis vedinys iš krikštavardžio *Sabas*). Ar čia turima galvoje dailidės, Jurgio, Sabilos dukters, ar jų žmonos, nustatyti nepavyko.

Su priesaga *-ina* moteriški prievardžiai daromi ir iš lietuviškų asmenvardžių, pvz., *Barulina* ⁴573 iš *Barulis*, *rozina* ³42 iš *Rožė*, *Rulina* ²285 iš *Rulys*, *stalbina* ²872 iš *Stalba*. Priebalsis *k* prieš *-ina* verčiamas *č*, pvz., *striżczina* ⁴153 iš *Striška* < *Striż-ka*. Jeigu vyriškasis asmenvardis turi lietuvišką priesagą *-inas* ar *-inis*, tuomet tik pakeičiama galūnė

(rašoma *-ina*), pvz., *Orbula Loßina* ⁵297 šalia *Woyciech loszin* 1561 < *Lašinis*.

Iš lietuviškų asmenvardžių dažnai daromos deminutyvinės formos su lenkų priesaga *-ka*. Antai *Giżys* (plg. *Gież* ⁷⁶493, *Giżinaytis* 1162) paverčiamas *Giżka* > *Giška*: *Gisška* 2324. Panašiai *Smaguris*, *Striżis* užrašomi ir *Smagurka*, *Striška* (*Striż-ka*), plg. *fmoguris* 2343 || g. sg. *fmogurki* ¹13, *strżizis* 1937 || *Strżiska* 600 (abu porų nariai greičiausiai žymi tuos pačius asmenis). Bent dalis tokių asmenvardžių su *-ka* galėjo būti anuomet jau vartojami ir pačių lietuvių, plg. plačiai žinomus ir jau senokai turimus bendrinius daiktavardžius *kaimynkà* 'kaimynė', *kumélka* 'prasta kumelė', *vagilka* 'vagilė', sudarytus pagal skolinius *čigonkà*, *susiedkà* (ŽD 122). Vis dėlto nemaža jų laikytina tiesiog raštininkų padaru.

Dabar nelengva iš tokių formų rekonstruoti pamatinį lietuvišką asmenvardį. Neretai jis gali būti tik spėjamas, netikras, pvz., *bolonka* ¹263 (plg. dpv. *Bālānas*, *Būlōnas*), f. *Burkarka* ³47 (iš *Burkorius* : *burkūoti*? Plg. dpv. *Buřkas*, *Buřkus*, *Burkŷs* : *buřk-ti* 'murkti, bambėti, bartis; brinkti, tinti'), g. sg. *Cebenka* ³676 (iš *Cebenis* ar *Čebenis*? Plg. dpv. *Cebŷs* ir *Čebŷs*, *Čebēlis*, *Čebilà*, *Čebylà*), g. sg. *Rořka* ⁵530 (iš *Rařka*, *Rořka* ar *Ruřka*? Plg. dpv. *Rāřas*, *Rořŷs*, *Rūřas*).

Iš tokių sulenkintų deminutyvų daromi ir tėvavardžiai, pvz., f. *Babinkowa* ⁴300 (iš *Bobinka*, plg. dpv. *Bōbinas*), *Bobkowicz* ⁴172, g. sg. *Bobkowi-cza* ⁴684, ⁴831 (iš *Bobka*, plg. dpv. *Bobēlis*), f. *Cibulkowna* ⁴52 (iš *Cibulka*, plg. dpv. *Cibūlis*), f. *Derbinkowna* ³96a (iš *Darbinka*? Plg. *Darbinis* > *Darbinisz* 1477), f. g. sg. *Kryřkowney* ⁶177 (iš *Kryřka*, plg. dpv. *Krŷřius*), f. *Stutkowa* ²828 (iš *Stutka*, plg. dpv. *Stučŷs*), *wiertkowicz* ⁵217 (iš *Vertka* ar *Virtka*, plg. dpv. *Vert-ulis*, vv. *Virt-ūkai*), *Żalkewicz* 1654 (iš *Żalkys*, plg. dpv. *Żalŷs*)¹⁴⁰. Turima tokių darinių ir su *-ski*, pvz., f. *fwilkowska* ⁴247 (iš *Svilka*, plg. dpv. *Svilas*), g. sg. *folkowskiego* ³690 (plg. f. *řolkowska* ⁷⁹186, dpv. *řalkus* ir *řal-aitis*), f. *řidkowska* ⁴971, *řydkowska* ⁶175 (ta pati moteris; iš *řydkà*, plg. dpv. *řyd-ēlis*), *řolkowsky* ³638 (iš *řalka*, plg. dpv. *řalà*). – Dukterų mažybinėse tėvavardinėse formose su *-anka* prieš priesagą esąs priebalsis *k* neretai virsta *č*, pvz., *Smogurczanka* ⁵691, ⁵962 'Smagurio (> *Smagurkos*) duktė'.

Pasitaiko dar kitokių hibridinių darinių: lietuviškų deminutyvinių formų iš vedinių su *-ka* (pvz., *Kupkiel* ⁴163 < *Kupkelis* : dpv. *Kupŷs*), formų, kuriose nedeminutyvinės lietuvių priesagos keičiamos lenkiškomis (pvz., g. sg. *Kuninskiego* ³879, plg. *Kuniřkis* 4939), ir kt. Daryba ne visuomet būna aiški, kartais gana sudėtinga ir gali būti tik spėjama, pvz., f. *Konopielczinka* ⁴40 (greičiausiai *Kanopēlio* duktė).

¹⁴⁰ Yra ir analoginių krikštavardinės kilmės darinių, kurie taip pat nelengvai išaiškinti, pvz., *Jencienkowicz* 216 (gali būti iš *Jancēnka* ← *Jancēnas* 'Janco sūnus', plg. *Jancunowicz* ⁷³251; dpv. *Jancas* : *Janc* ← *Jan*), *Ponielkowicz* 2076 (iš *Ponelka* ar *Panelka* ← *Ponelis*, *Panelis*, plg. dpv. *Ponas*, *Panas* : *Панас* ← *Афанасиу*).

Rašydami ilgų dvikamienių lietuvių asmenvardžių kilmininką, raštininkai kartais praleisdavo žodžio vidurio balsį. Antai iš *Mingėlis* (plg. *Pawel minegielis* 1892 || *Mingel* ⁴680) padarė g. sg. forma *Mingla* ⁴681 (greičiausiai tas pats asmuo). Plg. g. sg. *pragra* ⁵441, atrodo, iš **Prageris* (: *pragerti*?).

Dar dažniau balsis praleidžiamas tėvavardžiuose, pvz., *Mieškdudraycis* ⁵113 vietoj *Meškadūraitis* (plg. *meskaduris* 2585 : *mešką dūrė*). Čia neretai sutraukiamos ir priesaginės asmenvardžių formos, pvz., f. *Giblowna* ⁵614 iš *Gibelis* (plg. *Gibel* ⁷⁸188), f. *Gidlowna* ⁴136 iš *Gidelis* ar *Gydellis*, *Kumlewycz* ⁵1185 || *Kumielewicz* ⁴1018, f. *Kumlewna* ⁴383 || *kumelwna* ³⁹ (greičiausiai tie patys asmenys) iš *Kumelys*, f. *Popingisowa* ⁴205 iš *Papinigis* (plg. *Popinigis* 809). Tokių formų sutraukimą stimuliuo lenkų modelis g. sg. *Grigra*, f. *Grigrowa* : n. sg. *Griger*, f. *Grigerowa*. Gal būt, ir g. sg. *Mażnia* ⁴103, *Motłowicza* ⁶163 padarytos iš lietuviškų formų *Mažinis* (: *mažas*), *Matelis* (← *Matas*, *Motiejaus* trumpinys)?

Vertimas į lenkų kalbą

Lietuviški asmenvardžiai anuomet dažnai būdavo tiesiog verčiami į lenkų kalbą¹⁴¹. Tas pats žmogus vieną kartą galėjo būti užrašytas lietuvišku antroponimu, kitą kartą jo lenkišku vertimu. Antai Simonas Geležėlė dukters Mortos krikšto metrikuose įrašytas lietuviškai: *Geležėla* ²11. Bet po trejų metų sūnaus Jono metrikuose jau randame *Żelafka* ⁵557 (plg. l. *żelazko* 'geležėlė'). Grigalius Katytis santuokos akte kaip jaunikis vadinamas lietuviškai (be galūnės): *katith* 2294. Bet sūnaus Stanislovo krikšto metrikuose jau įrašytas lenkišku vertiniu ar hibridu: g. sg. *kociunki* ³337. Steponas Kreivėkas sūnaus Motiejaus krikšto metrikuose įrašytas g. sg. *Kriwiaki* ⁴92, bet po poros metų dukters Marinos metrikuose jau randame g. sg. *Krzywego* ⁶279 (l. *krzywy* 'kreivas'). Jonas Oželis vienos dukters (Onos) metrikuose vadinamas lietuviškai (*Ożelis* ⁴89), kitos (Margaritos) – lenkiškai (g. sg. *Koźla* ²89; l. *koziol*, g. sg. *koźla* 'ožys'). Taip pat elgiamasi ir su Vaitiekum Oželiu: dukters metrikuose skaitomė g. sg. *Ożela* ⁴886, bet sūnaus g. sg. *koźla* ²73. O Motiejus Oželis vieno sūnaus metrikuose išliko *Ożelium* (g. sg. *Ożela* ⁵707), kito virto net *Kazlausku* (g. sg. *Koźłowskiiego* ⁴516). Jurgis Bepirštis sūnaus metrikuose įrašytas *Bepirbtis* ⁶18, o dukters metrikuose – *Bespaczik* ⁴820 (vietoj *Bespalczik*; l. *bez-* 'be-', *palczyk* 'pirštėlis'). Steponą Žąsinėlį sūnaus metrikuose įrašė forma *Żąsinėlis* (g. sg. *Żusiellā* ³506 – lotynų trumpinimų pavyzdžiu *i* 'in'), o dukters Mortos metrikuose lenkišku vertiniu *Gąska* (g. sg. *Gąfky*; l. *gąska* 'jau-

¹⁴¹ Taip elgtasi ir su vietovardžiais, žr. K.-O. Falk. *Kelay* (1569) – ze studiów nad hydronimią suwalską. – In: Liber Iosepho Kostrzewski octogenario a veneratoretoribus dicatus. Wrocław–Warszawa–Kraków, 1968, s. 561.

niklė žąsis'). Andriejų Grybą sūnaus metrikuose antrasis raštininkas įrašė „subaltarusindamas“ (g. sg. *Jendreia Hriba* ¹10), o dukters metrikuose Blinstrubas „išvertė“ į lenkų kalbą (g. sg. *Grziba* ¹173; l. *grzyb* 'grybas'). Plg. pilną lietuvišką šio asmenvardžio formą: *Gribas* Balč. (= *Grybas*).

Vertimą į lenkų kalbą aiškiai rodo ir šie tų pačių asmenų arba bent jų bendravardžių užrašymai:

Maciej Baczka 806 → *Beczka* ³102 (l. *beczka* 'statinė');

g. sg. *Stanisłowa Jodziejwiczka* ²170 → *Ciernowicz* ³232 (l. *czarny* 'juodas');

Piotr Kiszkęlis 2488 → *Zaiq* 2056, ¹296, ⁴316, g. sg. *Zaiqca* ⁵52; *Simon kiskęlis* 2201 → *Zaiq* 2652 (l. *zajq* 'kiškis');

Jan Kupris 1487, 2294, g. sg. *kupria* ³686 → *Horbacz* ⁶38, g. sg. *Garbatego* ³448, ⁵713; *Woyciech Kuprelis* ⁶249 → g. sg. *Garbatego* ²351; plg. *Gorbaty* 70 (l. *garbaty* 'kuprotas', *garbacz* 'kupris');

Mikołay Meszkutis 1327 → *Miedźwiedz* 1750, g. sg. *Miedźwiedzkiego* ⁴391 (l. dial. *miedźwiedz* 'meška');

Jerzy miskinis ³754 iš *Miškinis* → g. sg. *Lefniczego* ⁵365 (l. *leśniczy* 'miškininkas');

Pawel fwiestinis 1248 → *Masłowsky* ⁴795; *Piotr fwiestinis* 2108 → *Masłowsky* ⁴504 (l. *masło* 'sviestas');

Jozeph Czepetis ⁴167, g. sg. *Siepiecia* ⁵1049 iš *Šepetys* → *Szczotka* ⁶36 (l. *szczotka* 'šepetys');

Ambroży Sżermuxnis ⁵573, ⁶612, ⁶157, *fermukfnis* 1291, 1455 → *Jarżembina* ³843 (l. *jarżębina* 'šermukšnis');

Jan Vs ³210, *Usz* 382, g. sg. *Vfa* ⁴675 iš *Ūsas* → *Wqs* ⁶97 (l. *wqs* 'ūsas');

Piotr wobol ²598 → g. sg. *Żuka* ⁵1189 (l. *żuk* 'vabalas');

Matis Źwirblis ⁴1087 → *wrobl* ⁴326; *Griger Źwirbli* 2799 → g. sg. *Wrobla* ⁶154; *Małgorzata Źwirblowa* ³432, ⁶277 → *wroblowa* ⁴626, *-owna* ⁶77 (l. *wróbel* 'żvirblis').

Vertimo padariniu reikia laikyti ir šiuos labiau pakeistus bendravardžių (greičiausiai tų pačių asmenų) įrašymus:

Jan Aukstelaytis 1867 → *Wisocky* ²751 (l. *wysoki* 'aukštas');

Stanisław burniale 2094 → g. sg. *Gembaczka* ³857 (l. *gęba* 'burna');

g. sg. *Jana Dedelisa* ⁴476 iš *Dédelis* → *Dziadkowsky* ²752 (plg. *Dziad* ²543), g. sg. *wuiewiczza* ³418 (l. *dziadek* 'senelis, dèdelè', *wuj* 'dèdè');

Jadwiga Galwelowa 736 → *glowa* ³155 (plg. masc. *Głownia* ⁶261; l. *głowa* 'galva');

Mikołay Gawronowycz ⁶215 iš *Gauronis* → *Kędzierżewsky* ³554, *Kędzierżynsky* ⁶73, g. sg. *Kądzirowskiego* ⁴225 (l. *kędzierzawy* 'garbanotas');

g. sg. *Jana Jodzifa* ⁴19 iš *Juodis* → g. sg. *Czernickiego* ⁴281; *Marcina Jodzifa* ⁴139 → *Czarnamurdy* ⁵1187 (l. *czarny* 'juodas', *morda* 'snukis');

Matis Kumelewicz ⁴1010 → *Klacz* ⁵15, g. sg. *Klaczy* ³153 (l. *klacz* 'kumelė');

g. sg. *Scepana Meskielia* ³508 iš *Meškelis* → g. sg. *Miedźwiedzkiego* ⁴1164; *Woyciech mieskutaytis* 546 iš *Meškutaitis*, g. sg. *Mieβkucia* ⁴494 iš *Meškutis* → g. sg. *Niedźwiedzia* ⁶267; *Dorota Mieszkelowa* 852, *Mieβkielowa* ⁵871 → *Miedźwiedzianka* ⁵34 (l. dial. *miedźwiedz* 'meška');

Jan Wobol 962, ²114, ³664, ⁶86, g. sg. *Wobola* ²425, ⁶387 → g. sg. *zuchowskiego* ²743.

Asmenvardžių vertimas anuomet, matyt, buvo labai plačiai praktikuojamas. Tai rodo dažnai pasitaikančios kad ir tokios asmenvardžių (priklausančių skirtingiems asmenims) poros:

Balądzis 280 || *Golęb* 776; dar plg. g. sg. *Golębka* ³801, *Golębienskiego* ²224 (l. *gołąb*, g. sg. *gołębi* 'balandis');

berąkis 1912 || *bezręczka* 335 (l. *bezręki* 'berankis');

Gauris 2172 || g. sg. *Czuprini* ⁴906 (l. *czupryna* 'gaurai');

Jodis 925 < *Juodis* || *czernia* 213, g. sg. *czarnego* ¹189 (l. *czern* 'juodumas', *czarny* 'juodas');

g. sg. *karalia* ²367, ²518 iš *Karalius* || *Krol* ⁴98 (l. *król* 'karalius');

Kotilytis ⁵438 < *Katilaitis* || *Jurgis kotłowicz* ³306; plg. *Kotlik* ⁵185 (l. *kociol*, g. sg. *kotla* 'katilas');

Kiewlo 2407 < *Kiaulė* || *swinia* 1854 (l. *świnia* 'kiaulė');

Kriwoladzis ⁴343 < *Kreivaleidis* || g. sg. *kriwopuska* ¹358 (bendravardis, bet ne tas pats asmuo; l. *krzywy* 'kreivas', *puścić* 'leisti');

Kukuczis ⁴746 < *Kukutis* || *Dudek* ⁵841 (l. *dudek* 'kukutis'; gali būti ir lenkiškas asmenvardžio *Dūda* deminutyvas, plg. *Dudelis* 44);

f. *Lape* ⁵846 || g. sg. *Lifici* ⁴147 (l. *lisica* 'lapė');

obolis ³518 < *Obuolys* || *Jablko* ⁶341 (l. *jablko* 'obuolys');

Plikis 1391 || g. sg. *Łysego* ³719 (l. *łysy* 'plikas');

stumbr 77 || *Żubr* ³430 (l. *żubr* 'stumbras');

szakutis 1535 || *Galązka* ⁴1077 (l. *galązka* 'šakelė');

g. sg. *śolcia* ⁴1026 < *Śaltis* || g. sg. *Mroza* ⁵861 (l. *mróz* 'šaltis');

ślubis ³1887 < *Ślubis* || g. sg. *Chromego* ⁴541 (l. *chromy* 'šlubas');

g. sg. *βloty* ⁴581 || g. sg. *Miotły* ⁴138 (l. *miotla* 'šluota');

Tatarelis 295 || *Tatarzin* 842 (l. *Tatarzyn* 'totorius'); g. sg. *Wilkucia* ³523 || *Wilczek* ⁵848 (l. *wilk* 'vilkas' deminutyvas).

Vertimo pėdsakai matyti ir iš tokių porų:

Achmenis 2272 < *Akmenis* || *kaminsky* 2379, f. *Kamienska* ⁴18 (l. *kamień* 'akmuo');

Afswan 2167 < *Ašvonis* (dėl reikšmės plg. *kumilyβ* 2346, g. sg. *Kumie-la* ⁵408 < *Kumelys*, *kuynowicz* 2325 ← *Kuinas*) || *konik* 717, *konniczki* 805, *Koniewsfky* ⁶385 (l. *konik* 'arkliukas');

f. *Awelewa* ³428 ← *Avelis* || *Baran* ⁵909 (l. *baran* 'avinas');

baltuk 1413 || g. sg. *Bialego* ⁶330 (l. *bialy* 'baltas');

Barzdziejewicz ³74 ← *Barzda* || *Broda* ⁶302 (l. *broda* 'barzda');

Bebriceβ ²707, greičiausiai iš *Bebrytis* || *Bobrowicz* ⁴332, *Bobrowsky* ³131 (l. *bóbr* 'bebras', *bobrowy* 'bebrinis');

Berzawsky ³131 ← *Beržas* || g. sg. *Brzożowfskiego* ⁶329 (l. *brzoza* 'beržas');
Bildziuk 199 < *Bildžiukas* (: *bild-ėti*) || *Stukaczewicz* 819 (l. *stukać* 'belsti');
Doynis 1658 < *Dainis* (-ys?) || g. sg. *spiewaka* ²519, *piebniak* ⁴148, f. *Piewcowna* ⁴167 (l. *śpiewak*, *pieśniarz*, *piewca* 'dainius');
Derwinis 940 || *Smolsky* ⁴670, *Smolinsky* 812 (l. *smola* 'derva');
Gelazinsky ²123, f. *Gielaziniowa* ³711 ← *Geležinis* || g. sg. *Żelaznego* ³433, *Żelaznika* ⁴705 (l. *żelazny* 'geležinis');
Kardaß ⁴692, *kardulis* 1522 || *sżablowsky* 761 (plg. *spagiewicz* ⁵335; l. *szabla* 'kardas');
Kaukolewicz ³350 || g. sg. *Cerepi* ³8a (l. *czerep* 'kaukolė');
f. *Kiepućewiczowa* ⁴90 ← *Keputis* (: *kėp-ti*) || *pieczinka* ¹92, *Pieczonka* ³425 (l. dial. *pieczonka* 'kepsnys');
koreywa 659 < *Kareiva* || *Żołnierz* 1008 (l. *żołnierz* 'kareivis');
f. *Mazuciowna* ⁵681 ← *Mažutis* || *Maliczky* ²384 (l. *mały* 'mažas, mažytis');
miedzín 1561 < *Madinas* (-is?) || *Drzewinsky* 747 (l. *drzewo* 'medis');
mieszliwicz 684 ← *Mėšlius* || f. *Gnoiowa* ⁴619 (l. *gnój* 'mėšlas');
Netikfionis 1397 < *Netikšionis* iš *Netikšis* || g. sg. *Niewiarowskiego* ⁵974 (plg. *Niewieris* ⁷490; l. *niewierzyć* 'netikėti', *niewierny* 'netikintis');
Osżka 1728, *Oβkinis* ⁶209 || f. *Kożinska* ⁴309 (l. *koza* 'ożka');
Plopis 2690 < *Pliopys* || *Gawenda* ³510 (l. *gawęda* 'plepalas');
g. sg. *Puβewfskiego* ⁵452 || *fosnowsky* ³8a (l. *sosna* 'pušis');
Raktowicz 1571 || *Kluczownikowicz* 2170 (l. *klucz* 'raktas');
Rugiewicz ³171 || *Żytowicz* ²893 (l. *żyto* 'rugiai');
Strazdas ³678 || *Drozdowski* ²83 (l. *drozd* 'strazdas');
swiestinis 1248 || *Masżłowicz* 873 (l. *masło* 'swiestas');
f. *soltinoszowna* 1062 (iš *Šaltinis*?) || *Krinickowna* 2698 (l. *krynica* 'šaltinis');
saxtowycż ⁵1227 (plg. f. *Szauksztowna* L₈) || *Łiskowna* ⁵22 (l. *łyżka* 'šaukštas');
Taukinis 1366 || f. *Tłuβczikowa* ⁴178 (l. *tluszcz* 'riebalai, taukai');
g. sg. *Tetirwina* ³389 || g. sg. *Cietrzewfskiego* ⁵912 (l. *cietrzew* 'tetervinas');
Vdrowicz ³308 ← *Ūdra* || *wydra* 2741 (l. *wydra* 'ūdra');
g. sg. *Vβpoła* ⁵786 < *Użpalis* (ūž + *pālios* 'pelkės') || g. sg. *Zabłoczkiego* ²119 (l. *za* 'uż' + *bloto* 'bala, pelkė');
Wanagelis 1500 || *Jastremsky* ⁴813 (l. *jastrząb*, g. sg. -ębi 'vanagas');
woykiewicz ⁴942 || *Dziecie* ⁵741 (l. *dziecię* 'vaikai');
f. *Wiżowna* ⁵897 || *Lapciowa* ³641 (l. *lapcie* 'vyžos');
Żabalowicz 1009 || g. sg. *slepowiczka* ³19a (l. *ślepy* 'aklas');
Żemoytis 1661 || g. sg. *Zmuydżina* ²206, *zmudżina* ⁴776, *Żmuytowicz* 216 (l. *zmudżin* 'žemaitis', plg. lotynišką vertinį *Samogita* 2516) ||
Niżinfki ⁶147, g. sg. *Niżnika* ³730 (gali būti tas pats *asmuo*; l. *nizina* 'žemuma');

Žirnelis 477 || *Grochowsky* 655 (l. *groch* 'žirnis');
Ŗwierelis 4245 < *Žvērelis* || g. sg. *Żwierzewiczkiego* 161 (l. *zwierz* 'žvē-
ris').

Tuo atveju, jeigu metrikų įrašuose tėra lenkiškas vertinys, lietuvišką originalą paprastai randame kituose ano meto dokumentuose iš Vilniaus ir jo apylinkių, pvz., *Niemcewicz* 2654 || *Wakietys* In. 358^{44a} (l. *Niemiec* 'vokietis', *Niemcy* 'Vokietija'), *Jablonowsky* 4531 || f. *Obelwiczowa* 79440 (l. *jabłoń* 'obelis'), *Orłowicz* 2190 resp. *Orłowsky* 764 || *Arelis* L₈ (l. *orzel*, g. sg. *orli* 'erelis') ir kt.

Nemaža lietuviškų ekvivalentų ano meto išverstiems į lenkų kalbą asmenvardžiams išliko dabartinėse mūsų pavardėse ir asmenvardinės kilmės vietovardžiuose, pvz.:

- f. *Bezimienna* 676 || vv. *Bevardiškiai* (l. *bez* 'be' + *imię* 'vardas');
Chmielowski 3653 || dpv. *Apynys* (l. *chmiel* 'apynys');
Domorodsky 410 || dpv. *Namikas* (plg. *Nameykszys* In. 404_{19a} < *Nameik-šis*; l. *dom* 'namas' + *rodzony* 'gimtas');
g. sg. *Glynfskiego* 6263 || dpv. *Mólis, Molinis* (l. *glina* 'molis');
Korzeniewicz 820 || dpv. *Šaknys* (l. *korzeń* 'šaknis');
*Makowski*¹⁴² 5290 || dpv. *Aguōnis* (l. *mak* 'aguona');
f. *Mlotinska* 361a || dpv. *Kūjėlis, Plaktūkas* (l. *mlot* 'kūjis');
nawik 2511 || dpv. *Naujėlis, Naujōkas* (l. dial. *nowik* 'naujokas');
g. sg. *Niedospalca* 4788 || dpv. *Mieginis* (plg. l. dial. *niedośpiał* 'tingus');
Nielubiecky 4906 || pv. *Nemylai Šil* (l. *niełubić* 'nemylėti');
f. *Niepieklanka* 2533 || kln. *Nekepėlis* Krž (*nie-* 'ne-' + *piekć* 'kepti');
Palczyk 41124 || dpv. *Pirštelis* (l. *palczyk* 'pirštelis');
g. sg. *Podgayfskiego* 41114 || dpv. *Pagirys, Pagōjus* (l. *gaj* 'girelė, miškelis');
f. *Podguržanka* 6254 || dpv. *Pakalnis* (l. *podgórze* 'pakalnė');
Przepiorka 388a || b. *Putpelė* Ds (l. *przepiórka* 'putpelė');
f. *Razmislowa* 394a || dpv. *Mąst-āvičius, Mąst-vila* (l. *rozmyślic* 'pergalvoti, mąstyti');
Riba 4930 || dpv. *Žuvėlė* (l. *ryba* 'žuvis');
g. sg. *skoczka* 4274 || dpv. *Šōkas* (l. *skoczyć* 'šokti');
szpak 1700 || dpv. *Varnėnas* (l. *szpak* 'varnėnas');
Tur 563 || dpv. *Taūras* (l. *tur* 'tauras');
f. *wenglowa* 4306 || dpv. *Angl-ickas, vv. Angl-iniņkai* (l. *węgiel* 'anglis', *węgłowy* 'anglinis');
wiater 4216 || dpv. *Vėjas* (l. *wiatr* 'vėjas');
Żagorski 2375 || dpv. *Ūžkalnis* (l. *za* 'už' + *góra* 'kalnas');
Żalesky 2769 (plg. lotynišką vertimą *Transfilwanus* 4646) || dpv. *Ūžmiškis* (l. *za* 'už' + *las* 'miškas').

Esant tokiai padėčiai, praktiškai neįmanoma nustatyti, kur yra lietuviško asmenvardžio lenkiškas vertinys, o kur pats antroponimas savo kilme lenkiškas, t. y. gautas iš lenkų. Tačiau, turint galvoje ano

¹⁴² Gali būti ir ne vertinys, žr. p. 169 (s. v. *Makalas*).

meto kalbinę situaciją, reikia manyti, kad dažniausiai (jei ne visada) būta vertinio. Pernelyg jau sutampa lietuviškų ir lenkiškų pravardinės kilmės antroponimų semantika.

Prie masinių vertinių reikia priskirti ir lenkiškai rašomus asmens amato bei verslo nurodymus (jie aptarti p. 59–62), kuriuos ne visuomet lengva atskirti nuo tikrųjų antroponimų.

Pasitaiko ir dalinio vertimo atvejų, pvz.:

a) išversta tik asmenvardžio šaknis (afiksai palikti lietuviški): *Berękiewicz* 1031, g. sg. *Berękiego* ³354 (l. *ręka* 'ranka') || *berękis* 1912 (tas pats asmuo), *Polipia* 2094 (l. *lipa* 'liepa'; iš *Paliepė*);

b) išversta tik priesaga (šaknis lietuviška): g. sg. *Krupinka* ²539 || g. sg. *Krupiuka* ⁴685 (l. *-inka* : liet. *-iukas*), f. *Krupinkowa* ⁴75 || *Krupelowa* ⁶220 (ta pati moteris), *Popek* ³89a || *Popelis* ⁶347 (l. *-ek* : liet. *-elis*), *Skrzypek* ⁵486, g. sg. *Skripka* ⁴25 || *Skripiel* ⁷2560 (dpv. *Skrip-skis*, *Skrip-ūnas*, *Skrip-ija*). Dar plg. f. *stalczykowna* ⁵154 ir dpv. *Stal-el-iūnas*;

c) išverstas tik priešdėlis: *podgirsi* ³101 || dpv. *Pagirys* (l. *pod-* : liet. *pa-*), *podrzeżowa* ¹273 || *Pożeża* 2494 (= *Pa-rėža*), g. sg. *Przedziennika* ²861 || g. sg. *pradziennika* ⁵495 (= *Pradienykas*; l. *prze-* : liet. *pra-*), *prewoyna* 1812, 2033, f. *Przewoynina* ⁴505 || *Prowoyno* ²206 (= *Pra-vaina*).

Nereti liaudies etimologijos atvejai¹⁴³. Antai Stanislovas Bikas (: *bikis* 'striukis') užrašytas *Byk*, plg. l. *byk* 'bulius'. Margarita Meškadūraitė (*Mieβkadurowa* ⁵1095) kartą užrašyta *Mieβkodziurowa* ⁴810, plg. l. *dziura* 'skylė'.

Yra ir vertinių, rodančių aiškia rytų slavų formą. Jie gali būti traktuojami kaip senesnės, kanceliarinės slavų kalbos posluoksnis, pvz.:

g. sg. *Bezruczka* ⁴81 || *Berūkelis* ⁵108 = ryt. *Berunkelis* < *Berankelis* (plg. *ручка* 'rankelė');

g. sg. *Bezrukiego* ⁴834 || *berękis* 1912 (plg. *рука* 'ranka');

g. sg. *Balbotuna* ⁴252 || *Plopis* < *Pliopys* (plg. *болботун* 'plepys');

g. sg. *Borodi* ⁴265 || *Barzdziiewicz* ³74 (plg. *борода* 'barzda');

f. *Borsczowna* 764 || *fruba* 2079 < *Sriuba* (plg. *борщ* 'barščiai');

Chwoft ⁴239 || *odegiela* 931 (greičiausiai tas pats asmuo; plg. *хвост* 'uodega');

Holowkiewicz ⁴850 || f. *Galwelowa* 1632 (plg. *головка* 'galvelė');

Alubowicz 1522, g. sg. *Holuba* ⁶228 || *Balądzis* 280 (plg. *голуб* 'balandis');

f. *Malickaia* ³46a || f. *Mazuciowna* ⁵681 (plg. *малый* 'mažas');

Podbereżky ⁴896 || dpv. *Pabėrżis* (*nod* 'po' + *береза* 'beržas');

fiecżka 721 || *kirciklis* 1938 (plg. *сечка* 'kirtiklis, kapoklė');

Solowiew ⁴1054 || vv. *Lakštingalos* (plg. *соловей* 'lakštingala');

soroka ⁴582 || *βarko* ⁵226 (plg. *сорoka* 'šarka');

Tolkaczewicz 722 || *Menturis* 256 (plg. *толкач* 'grustuvas, menturis');

¹⁴³ Jų pasitaikydavo ir slavinant vietovardžius, žr. K.-O. Falk. Ze studiów nad hydronimią suwalską: *Gnilik-Kelig*. – „Acta Baltico-Slavica“, 1966, t. III, p. 74–75.

g. sg. *Trzeźbalky* ²219 || *Sziępiecisz* 677 (plg. *чесалка* 'šepetys');
g. sg. *wolczkowica* ²890 || g. sg. *Wilkucia* ³523 (plg. *волчок* 'vilkelis');
Żareczky 763 || dpv. *Ūżupis* (*za* 'už' + *речка* 'upelis');
Żub ³311 || g. sg. *Dantela* ⁵782 (plg. *зуб* 'dantis').

Tokie vertiniai davė pradžią daugeliui dabartinių lietuvių pavardžių, tokių kaip *Alubāvičius*, *Babrāitis* (*Babrāuskas*), *Baranāuskas*, *Chlebāvičius* (*Klebāvičius*), *Chmieliāuskas* (*Kmieliāuskas*), *Černas* (*Černiāuskas*), *Drāzdas* (*Drazdāuskas*), *Galumbāuskas*, *Garbōčius*, *Jablōnskis*, *Kaminskas*, *Kazlūs* (*Kazlāuskas*), *Maslāitis*, *Niemcēvičius*, *Sasnāuskas*, *Šoblūs* (*Šabliāuskas*), *Tūras* (*Turāvičius*), *Visōckas*, *Vonsūs* (*Vansēvičius*), *Vrubliāuskas*, *Zablōckis*, *Zajančkāuskas*, *Zalēskis*, *Zarēckas*, *Žalnieriūnas*, *Žitinskas*, *Žmuīdzinas*, *Žūkas* (*Žukāuskas*) ir daug kitų. Kai kurios iš tokių pavardžių dabar labai populiarios, pvz., *Kazlāuskas* (gausiausia šių dienų lietuvių pavardė), *Baranāuskas*, *Žukāuskas* ir kt.

Lietuviškų ir svetimų elementų sąveika

Santuokos bei krikšto registracijos knygose, kaip ir kituose ano meto dokumentuose, slaviškos ir suslavintos asmenvardžių formos vartojamos mišriai su lietuviškomis. Pvz., santuokos įrašė Nr. 781 skaitome: *Jendrzey* (lenkiškai užrašytas krikšto vardas Andrius) *Lukaszewicz* (slaviškas tėvavardis: Luko resp. Lukošiaus sūnus) *Kolodzie* (= *Kaladė*, lietuviškas prievardis). Taip elgiamasi ir administraciniuose-juridiniuose to meto dokumentuose. Antai Pilviškio dvaro (Vilniaus paviete) 1616. XII. 9 d. inventoriuje skaitome: *Matul* (= *Matulis*, lietuviška deminutyvinė Mato forma) *Krzjwopusk* (lenkiškas prievardžio vertinys) *z ziecjem swjm* (= su savo žentu) *Zdanem* (lenkiškas vardas) *j s synem Zdanowjm* (= ir su Z. sūnumi) *Woiciulem* (= *Vaičiulis*, lietuviška deminutyvinė krikštavardžio forma, padaryta iš *Vaitiekas* trumpinio) In. 68_{3-4b}.

Kartais tarp lietuviško ir svetimų tą patį asmenį žyminčio antroponimo įterpiamas lotyniškas žodelis *vel* 'arba', *alias* 'kitaip', bet dažniau vartojamas tik vienas kuris iš abiejų variantų: svetimas arba lietuviškas. Antai Grigalius Dervinis įrašuose vadinamas vienur lietuviškai (*Derwinis* 940, 1206, *Darwinis* 1019, *Derwinelis* 1612, 1647), kitur – suslavinta asmenvardžio forma: *Derwiniewicz* 1405, *Derwinowicz* 1790 (čia ne tėvavardis!). Su Grigalium Kabintiniu pasielgta dar įvairiau: jis vieną kartą įrašytas lietuviškai (*Kabintinis* ⁶250), kitą kartą jo vardas sulotynintas (*Kabintinus* ⁵62), o trečią kartą suslavintas: *Kobinkin* ⁴887.

Visa tai rodo, kad anuomet tą patį žmogų lietuviškai kalbantys kaimynai ir artimieji vadindavo lietuvišku asmenvardžiu, bet oficialiuose dokumentuose raštininkų ir šiaipjau valdžios atstovų jis neretai būdavo užrašomas suslavinta (kartais ir sulotyninta) vardo forma arba tiesiog vertiniu. Taigi vyko intensyvi kova tarp senosios lietuviškos asmenų nomenklatūros ir naujosios svetimų, kuri, palaikoma oficialiųjų dokumen-

tų, ėmė vis labiau įsigalėti. Kai kurių asmenvardžių vertiniai įrašuose randami dažnai ar net dažniau už lietuviškuosius originalus. Antai asmenvardžio *Ožys* vediniai pavartoti iš viso 15 kartų (dar 14 yra padarytų iš *Ožka*), o verstinį *Koziol* turinčius antroponimus randame net 29 kartus. Atitinkamai *Avelio* antroponimas pavartotas tik 1 kartą, o verstinio *Barono* – 7 kartus, *Strazdo* – 2 kartų, o *Drozdo* – net 10 kartų.

Ilgainiui slaviškieji vertiniai ėmė įsigalėti ne tik raštuose, bet ir žmonių šnekamojoje kalboje, daug kur pakeisdami senąją lietuvišką asmenvardžių nomenklatūrą.

Tačiau lietuviškai kalbantys žmonės (ypač prastuomenė) anuomet svetimos kilmės vardus lietuvindavo, pridėdami jiems lietuviškas galūnes, priesagas ir pan. Tokių sulietuvintų slaviškų formų pateko ir į nagrinėjamus įrašus, pvz., *cżernelis* 1694 (plg. *Jodele* 848 – tas pats asmuo), *Dwoynikas* 249 ir *Dżwoynikas* 203 < *Dvainikas* (su lietuviška galūne), *Nalewailis* ²642 (tas pats asmuo rašomas ir *Naliwajko* ³632), *Naleway-czicz* ⁴18 (iš *Nalivaitis*? Jis rašomas ir *Naliwacz* ⁴387); *Jelonskos* 2266 < *Jelanskas*, g. sg. *Prżibilaycia* ²462 < *Pribilaitis* (plg. *Przybilowicz* 2030 'ateivio sūnus')¹⁴⁴, *folinikis* 817 (iš *folennik* 'sūdytojas, druskus'), *Żmuytelis* 353 < *Żmuitelis* (plg. *Żemoytelis* 2503 – tas pats asmuo; yra ir *Smuydel* 1682), *Żubi* 2246 (iš *Zubys*?), *Żubelis* 1167 (plg. g. sg. *Dantela* ⁵782), g. sg. *żukiela* ⁴1045 < *Żukelis* (plg. *Wobol* ⁶86 < *Vabalas*).

Dar daugiau tokių formų esama kituose ano meto dokumentuose, pvz., *Piwowarunas* In. 361_{47-48a} (iš *piowar* 'aludaris'), f. *Smolskayczia* L₈ (plg. *Smolfsky* ⁶227), *Spiewakas* In. 110_{29a} (plg. *spiewak* 1783 ir *Doy-nis* 1658), *Wozniczela* In. 251_{31a} (iš *woznica* 'vežėjas') ir kt.

Svetimus lietuvių kalbai garsus žmonės keisdavo panašiais lietuviškais. Iš įrašų duomenų ypač aiškiai matyti anuomet svetimų lietuvių kalbai priebalsio *ch* keitimas savuoju *k*. Ne tik prasti žmonės, bet ir raštininkai nemokėjo atskirti slavų *ch* nuo lietuvių *k*. Tai rodo dažni hipernormalizmai. Antai Stanislovas Karaitis santuokos akte kaip jaunikis įrašytas suslavinta forma *koreiewicz* 970, abiejų sūnų krikšto metrikuose jau rašomas g. sg. *Charewicz* ⁴153, ⁵278. Dar plg. tokius parašymus: *Achmenis* 2272 < *Akmenis*, *kachlas* 2353 < *Kaklas*, *chlubkaytis* 731 < *Klubkaitis*, f. *Puchnowna* ⁵454 vietoj *Puknaitė* (tėvas *Puknys*). Taip pat raštininkai ne visuomet sugebėdavo atskirti slavų *h* nuo lietuvių *g* (plg. *Drahel* 2716 < *Dragelis*), bet tai gali būti ir kanceliariinės slavų kalbos resp. baltarusiškos tarties įtakos padarinys.

Dėl viso šio sumišimo praktiškai sunku atskirti labai suslavintus lietuviškos kilmės antroponimus nuo tikrų slaviškų. Neretai tai padaryti padeda tik išlikę lietuviški formantai. Bet ir jie kartais sutampa (dėl netobulos rašybos) su slaviškaisiais. Pvz., tėvavardyje *Galiszewicz* 2427, *Golißewicz* ⁴1012 galima įžiūrėti ne tik lietuvišką asmenvardį *Galys* (plg. dpv. *Galys*), bet ir lenkišką *Golis*. Asmenvardis *Walkolak* 1300

¹⁴⁴ Gal čia priklauso ir g. sg. *prżybulaycia* ⁶101 < *Pribulaitis* (?).

gali būti perdirbtas iš *Vilkolakis* (plg. волк 'vilkas', f. *wowkolanczanka* ⁴⁶⁶¹ < *Wolk*-?), plg. *Wilgotowna* ⁷⁴³⁴⁷ ir apeliatyvus *wilkólakis* || *wilkātas* 'vilku virtęs žmogus – liaudies pasakose'.

Kartais formantas rodo (arba bent leidžia įtarti) lietuvišką asmenvardžio kilmę, bet dabartinėje lietuvių antroponiminėje nomenklatūroje (pavardėse, asmenvardinės kilmės vietovardžiuose) tokios šaknies nerandame, nors praecityje, žinoma, ji galėjo būti. Juk anaipol ne visi senovės lietuvių asmenvardžiai išliko iki mūsų dienų, dalis jų ilgainiui išnyko.

Visa tai sudaro netikrumą, kurį neretai dar didina ne tik netiksli rašyba, bet ir įtarimas, kad asmenvardis gali būti raštininko tiesiog iškraipytas. Pavyzdžiui pateikiamas pluoštas asmenvardžių su įtariamais lietuviškais formantais:

galūnė *-is, -ys*: *Bodoris* 187 (= *Badaris* ar *Badoris*? Plg. dpv. *Bādaras* ir *Bad-aitis* : *bad-ýti*?), *Bunisz* 2050 (dpv. *Bunỹs*), g. sg. *Łodogiejli-fa* ⁵²¹², f. *Pobonagtijowa* ⁴⁴⁵⁸ (greičiausiai iškraipyta), g. sg. *Przy-bysa* ⁸⁵⁴ (= *Pribys*? Plg. vv. *Prib-ónys* ir dpv. *Preibỹs*), g. sg. *few-ksifa* ⁷⁴⁵ (= *Šiukšys*? Plg. dpv. *Šiukšā*), g. sg. *Oskapio* ³⁷⁹⁶ (= *Užkapys*? Plg. vv. *Užkapiai*);

priesaga *-aitis*: f. *Dawacowa* ²²⁰⁷ (iš *Davaitis*? Plg. f. *Dowulowa* ⁴⁸²⁰ iš *Davulis*);

priesaga *-ūnas*: f. *Lyżbunowiczowna* ⁵¹¹⁷⁹ (iš *Lizbūnas*?), g. sg. *Tridunia* ^{315a} (= *Tridūnis* ar *Trydūnis*?), *żistunowic* ³¹ (iš *Zistūnas* ar *Žistūnas*?);

priesaga *-onis*: g. sg. *Giegonowicz* ³⁶¹⁶ (iš *Gegonis* ar *Gigonis*? Plg. dpv. *Geg-ėlis* ir *Gigas, Gigà, Gigėlis*), *Piefionowicz* 121 (iš *Pesionis*? Plg. vv. *Pesiaĩ*), *pondanowicz* 2781 (iš *Pundonis*? Plg. dpv. *Pund-in-as, Pūñdžius*), g. sg. *skietonowicz* ¹²¹⁷ (iš *Skietonis*? Plg. vv. *Skiečiaiĩ*), f. *wolganowa* ⁴⁸⁴⁶ (iš *Valgonis*?), g. sg. *wygonowskiiego* ⁶²⁶⁵ (iš *Vigonis* ar *Vygonis*? Plg. dpv. *Vigėlis, Vygėlis*, vv. *Vigiaĩ, Vỹgiai*);

priesaga *-ėnas*: *Żabenewsky* ²⁵⁶⁷ (iš *Žėbėnas*? Plg. dpv. *Žėba*);

priesaga *-elis, -ėlis*: *Ardel* 2165 (= *Ardelis*? Plg. dpv. *Ardỹs*), g. sg. *be-fiala* ²⁶⁵¹ (= *Bešelis*? Plg. dpv. *Beš-ỹs, -ėnas, -ónis*), f. *Bruşelowna* ⁴³²⁴ (iš *Bruşelis*? Plg. dpv. *Bruş-kỹs*), f. *Certelowa* ¹²⁶ (iš *Čertelis*? Plg. dpv. *Čert-āvičius*), g. sg. *Dikβtela* ⁵⁶⁸⁴ (= *Dikstelis*? Plg. *Dixt* 1337, *Dixtus* ⁴⁵²⁷, *Dixta* ^{376a}, *Džiksty* 2797, dpv. *Dikstas*), g. sg. *Het-rala* ³⁸⁸¹ (gal iškraipytas *Giedrelis*? Plg. dpv. *Giedrỹs*), *Gringielewicz* ⁴⁵² (iš *Gringelis*?), *krafielis* 118 (= *Krašelis* ar *Krešelis*? Plg. dpv. *Krašỹs, Krešỹs*), *Krifnial* ⁴²¹² (= *Krisnelis* ar *Krišnelis*?), *Kurwiel* ⁵⁹⁹ (= *Kurvelis*?), *Marżkielewicz* 784 (gal sutraukta iš *Mažėikėlis*?), f. *Pożielowna* ⁷⁴¹² (iš *Pazelis, Pozelis* ar *Poželis*? Plg. dpv. *Paz-ūkas, Poz-ėlis, Póž-a, -ė, -aitis*), *fopoydzielewicz* ⁵²³⁴ (kamienas greičiausiai iškraipytas), *βtarel* ⁵³¹⁰, *βtorel* ⁴²⁷⁵ (= *Štarelis*, Plg. dpv. *Štār-as, -aitis, -ūlis*), *wietrinelewicz* ⁴¹¹¹⁷ (iš *Vėtrinėlis*?), *Wtorel* 2451 (= *Utarėlis*? Plg. dpv. *Ūtaras*), f. *żdrabelowa* 1160 (šaknis greičiausiai iškraipyta);

priesaga *-ulis*: f. *Ofulowa* ²⁸⁷⁶ (iš *Uosiulis*? Plg. dpv. *Úos-is*, *-ėlis*), f. *stragulska* ⁴³³⁷ (iš *Stragulis* ar *Striogulis*? Plg. dpv. *Stagÿs*, *Strióga*), f. *Trowtulowa* ⁴⁵³⁰ (iš *Trautulis*?);

priesaga *-ukas*: *Bayczukiewicz* ⁴³⁷⁰ (iš *Baičiukas*? Plg. vv. *Baičiai*), *Bieluka* ³⁴⁹⁷ (dpv. *Bieliukas*), *Kloiuk* ⁴⁹⁷⁰ (= *Klajukas*?), *Žerbuk* ³³⁷⁴ (= *Žerbukas*? Plg. ež. *Žerb-uvà*);

priesaga *-utis*: *Barducius* 1042 (sulotyninta), *Barducy* ²⁷⁷⁶ (= *Bardutis*? Plg. dpv. *Bard-išius*, vv. *Bardžiai*), f. *Kierziuciowa* ⁴⁶⁸⁵ (iš *Kerziutis*, *Kerziutis* ar *Kirziutis*? Plg. dpv. *Kerzà*, *Kerž-aitis*, *Kir-ža*), f. *Wolgotowna* ^{395a} (iš *Valgutis*?);

priesaga *-ikas*: f. g. sg. *Swecikowny* ²⁷⁹⁴ (iš *Svetikas*? Plg. dpv. *Svētikas* ir *Svet-aitis*, *Sveč-iūlis*), *Žilnikiewicz* ⁵⁶⁵² (iš *Žilnikas*?);

priesaga *-okas*: *Bodakowicz* 1702 (iš *Badokas*? Plg. dpv. *Bad-aitis*);

priesaga *-inis*: g. sg. *Baurinia* ³⁶²⁴ (*Baurinis*? Plg. dpv. *Baur-as*, *-aitis*), g. sg. *krawdinowicz* ²⁷⁰⁵ (iš *Kraudinis* ar *Kriaudinis*?);

priesaga *-imas*: g. sg. *fielima* ⁴⁷⁵³ (= *Selimas*? Plg. dpv. *Sel-ėnis*, *-iūnas*), *žifim* 2217 (= *Zisimas* ar *Zizimas*? Plg. vv. *Zizai*).

Atskirais atvejais asmenvardį (paprastai netiksliai užrašytą) buvus lietuvišką rodo jo fonetika (dvibalsiai, minkštasis *r* ar minkštosios afrikatos *č*, *dž* ir kt.), pvz., g. sg. *Giewdi* ⁵⁴¹⁷, f. *Jawżowa* ⁵²¹⁴, *Żawciż* 180; g. sg. *Bolakiria* ^{35a} (= *Balakiris*?), *luofżcia* 9, f. *Poledziowa* ⁶¹³² (iš *Paledys*?), f. *Storbuciowa* ⁴⁹⁴³ (iš *Storbutis*?), g. sg. *skokcia* ³⁷⁶⁶, g. sg. *fnipildzia* ³²¹⁸ ir kt.

Kitų antroponimų pačios šaknys ar kamienai gali būti įtarti esą lietuviški arba bent lietuvių vartoti, pvz., *Ciliczkowa* ⁴⁴⁴⁰ (plg. dpv. *Tiliškis* < *Tyliškis*), *Cindziewicz* ²²⁷⁷ (plg. dpv. *Tindž-iūlis*) ir *Ciunciewicz* ²³⁹⁹ (plg. *Ciundziewicki* de pago *Cundzie* ⁷⁶⁶³⁷), f. *Czepczanka* ⁵⁴⁹² (dpv. *Čepšys*), g. sg. *Didinskio* ⁴⁷⁸⁷ (šaknis *Did-*, plg. dpv. *Did-as*, *-elis*, *-ónis*), *Dofniaiewicz* 632 (dpv. *Dasn-eikà*), *Dukowicz* 752 (dpv. *Dukas*, vv. *Duk-ėliai*), *dziennicki* ³³⁰ (dpv. *Dieninis*), *Garnowsky* ²⁵⁷⁰ (dpv. *Garn-ys*, *-aitis*), g. sg. *Gerczałowskiego* ^{387a} (dpv. *Geččas*, vv. *Gerčailiai*), *Girzod* ³²⁷⁵ (plg. vv. *Giržadaĩ*), *Gożdowicz* 1617 (plg. vv. *Gazdaĩ*), *Grawno* ⁴²⁵¹ (dpv. *Gráunas*), *Grzędowsky* ³⁵⁸³ (dpv. *Grėndà*), *Gulinfky* 730 (dpv. *Gūlius*), f. *Gumowska* ²⁸³⁶ (dpv. *Gūmas*), *Harklinsky* ²⁵⁹⁵ (plg. f. *Arkleiowa* ⁷⁸⁴⁰⁷, vv. *Arkl-ėnai*), *Kalnicky* ⁵⁵ (dpv. *Kálninis*, *-iėtis*, *Kalnius*), *Kaplinsky* ⁴³⁵⁰ (plg. vv. *Kapl-iaĩ*, *-iškiai*), f. *Korsowa* ³⁸⁶⁸ (dpv. *Karš-elis*, *Karš-ąuskas*, vv. *Karš-uva*), *Kramowicz* 960 (dpv. *Krómas*), g. sg. *Krawa* ⁴⁹¹² (dpv. *Krióvė*), f. *Krymowiczowna* ⁶³ (dpv. *Krimas*), g. sg. *Latafskiego* ⁴¹⁰⁹⁸ (dpv. *Lat-aitis*, *-ūlis*, *Lótas*), *molat* 1170 (dpv. *Molėta*), *Nakit* ⁴⁸³⁴ (= *Nakytis*? Plg. dpv. *Nākas*, vv. *Nak-ónys*), *nienierowicz* 743 (= *Nenierys*? Plg. vv. *Neniēr-iškė*), g. sg. *Pafamannika* ⁴⁶²⁴ (= *Pasamanykas*? Plg. vv. *Pāsamānis*), *pisiewicz* ³⁵⁴⁷ (dpv. *Pisėvičius*), *Pundziewicz* ³⁵¹² (dpv. *Puñdzius*, *Puñdzius*), *Replinski* ⁵⁶⁵⁵ (dpv. *Repl-ėvičius* : *repla* 'kas rėplomis eina'?), f. *Sarmalowa* ⁴⁶⁰⁵ (dpv. *Šarm-āvičius*), *Sirlowicz* 350 (dpv. *Žiřl-ius*, *-ys*), *solta* 1447 (plg. vv. *Sált-ininkai*), f. *fopowa* ²¹⁸⁷ (dpv. *Sāp-as*, *-ėlis*, vv. *Suop-*

iaī), *fuβilo* ⁴821 (*Šušila, Siušila* ar *Šušila*, plg. dpv. *Sušys, Šiušys, Šušys*), g. sg. *fwierfcza* ⁴1039 (= *Svirstys*, plg. pv. *Sviršč-izna* Grv), *sžlinsky* 848 (= *Šlynas?* Plg. vv. *Šlŷnai*), *Turniowicz* 1214 (dpv. *Tuŕn-otas, -ėvičius*), g. sg. *wiżnickiego* ³84 (dpv. *Vyżinis*).

Atskirti lietuviškus asmenvardžius nuo slaviškųjų labai sunkiną palyginti artima kalbų giminystė, gausios apeliatyvinės leksikos ir, žinoma, pačių antroponimų bendrybės ar tik išviršinis sutapimas. Dėl to atskiri asmenvardžiai gali būti laikomi tiek lietuvių, tiek slavų kilmės. Antai rašymas *Gladisz* ²408, *Gladysz* 854, g. sg. *Gladifa* ⁵239, *Mulara Hladiβa* ³50a, f. *Gladyβowa* ²782, *Gladiβowa* ²758, *Gladowa* ⁴1074 leidžia rekonstruoti lietuvišką asmenvardį *Glodis* ar *Glodys*, sietiną su dpv. *Glod-ėnis, Glad-ūtis* (< *Glod-utis?*), plg. griovį *Glodž-iup-is* Zp (: *glodūs* 'lygus, glotnas'). Bet tai gali būti ir slaviškos kilmės asmenvardis, plg. l. *Gładysz*, br. *Гладьшу*.

Pateikiama daugiau tokių pavyzdžių:

Biczko ⁴689, f. *Bickowna* ⁴386 = *Bičkus* ar *Bička* (dpv. *Bičk-us, -à, -jys, -aitis*, vv. *Bičkaī*) gali būti priesagos *-k-* vedinys iš *Bičius* (: *bitė*). Bet plg. lenkų avd. *Byczko* (← *Byk* 'jautis').

Buczka 280, 753, g. sg. *Buczkwofskie(go)* ⁵824, f. *Buczkowa* ²483 ir *Buckowa* ⁴119, ⁴249, ⁴934 (greičiausiai ta pati moteris) = *Bučka* (dpv. *Bučk-us, -à, -auskas*) gali būti priesagos *-k-* vedinys, plg. dpv. *Buč-as, -aitis, -iōnis, -iūnas, -ėlis, -iūlis* (iš *Bud-š*). Būta ir *ija* kamieno formos *Bučkis* ar *Bučkys* (= dpv. *Bučk-is, -jys*), plg. parašymus *Buczki* 2085, g. sg. *Bucka* ⁴230, ⁶334. Tėvavardis f. *buczkelowa* 622 rodo buvus lietuvišką deminutyvą *Bučkelis*. Bet plg. br. *Бўчка, Бўчкó*, l. *Buczko, Buczkowski*.

Buyka ²341, g. sg. *Buyhowiczka* ⁴21, f. *Buykowa* ⁴1075, *-owna* ⁵700 = *Buika* (dpv. *Buika, Būikus*, vv. *Buikos, Buik-iškė: buikus* 'gašlus'?). Bet plg. br. *Бўўка, Бўўкó*, r. *Буўко*.

f. *Bulowa* 754 = *Bula* (= dpv. *Bul-à, -aitis*, vv. *Bul-ėnai: būlas* 'beragis, buolas'?). Bet plg. br. *Була́*, l. *Bula*.

Burdinsky 863, f. *Burdinfska* ²303, ⁶238 gali būti iš *Burda* (dpv. *Burd-à, -aitis, -ūlis, -ul-ėvičius, -il-auskas, Buřd-inas, -in-ėvičius* : *būrd-yti* 'draskyti'?), plg. *Burdynga szwiec* In. 215_{40b} < *Burd-inga*. Bet plg. l. *Burda*.

g. sg. *Burkafa* ⁵368; *Burkowicz* 1664 = *Burkas* (dpv. *Buřk-as, -à, -jys, -ėvičius*, vv. *Burk-ėnai: buřkti* 'murkti, bambėti, bartis; tinti'?). Bet plg. br. *Буркó*, l. *Burka*.

Cink 1964, *Cinka* ³500 = *Cinkas, Cinka* (dpv. *Cink-as, -à, -ūtis, Ciňk-us*, vv. *Ciňk-iškiai*, up. *Ciňk-up-is*, ež. *Cinka-koj-is* : *cinkus* 'smulkiai margas, su smulkiais taškeliais'?). Bet plg. l. *Cynk, Cynko*. *Czirka* 2641 = *Čirka* (dpv. *Čirk-a, -elis*, vv. *Čirkai* : *čirk-auti* 'šūkauti, krykštauti, rėkauti' arba priesagos *-k-* vedinys iš *Čiras* : *čir-ėti* 'čiulbėti, čirškėti, griežti'). Bet plg. br. *Чыркó*, l. *Czyrko*.

g. sg. *Duniaka* ⁴269 = *Duniokas* (vv. *Dunōkai*). Šaknis *Dun-*, plg. dpv. *Dun-à, -aitis, -ėvičius* (: *dun-uoti* 'dūluoti, dunksoti' arba *dūn-inti* 'šaudyti, mušti'). Bet šaknis *Dun-* turima ir slavų antroponimijoje.

stržis 1937 = *Strižis* ar *Strižys* (: *striž-yti* 'smarkiai kalbėti, ginčytis'?).

Bet plg. br. *Стрыж*. Atitinkamai *Stržiska* 600 (greičiausiai tas pats asmuo) = *Striška* (dpv. *Striškā*) gali būti priesagos *-k-* vedinys iš *Strižys*; bet plg. br. *Стрыжка*.

Konstatuotas nepaprastai intensyvus lenkinimas bei slavinimas duoda mums teisę įtarti lietuvišką kilmę bent dalies panašių pavyzdžių.

Įrašuose aptinkame ir šiaip jau neaiškios kilmės antroponimų arba turinčių nelietuviškas šaknis, bet lietuvių anuomet vartotas ir dabar tebevertojamas, pvz., f. *Axamitowska* ⁴315 (dpv. *Aksamitas*), f. *Bayra-bowna* ⁶162 (dpv. *Bair-iūnas*, *Bair-aš-ąuskas*), *Bansiewicz* 865 (dpv. *Bans-ėvičius*), *berkalewic* 453 (dpv. *Bėrk-a*, *-elis*), *Biela* 795, *Bieliewicz* 2550 (dpv. *Biel-a*, *-ėvičius*), *Bosżowicz* 1482 (dpv. *Bošà*, *Bašà*), f. *Bri-lewska* ³49a (dpv. *Bril-ius*, vv. *Brỹl-iškės*), f. *Cimowfka* ⁴563 (dpv. *Timas*), g. sg. *Dobrickiego* ⁴320 (dpv. *Dabr-ỹs*, *-iškis*), g. sg. *Dubrowfkie-go* ⁴1129 (dpv. *Dubr-as*, *-à*, *-ỹs*), *Dunaiewicz* ²589 (dpv. *Dunōjus*), *Dżis-kowsky* ³427 (plg. dpv. *Diskà*, *Diškà*), g. sg. *Eydentowicz* ⁵1117 (dpv. *Eidentas*), *Grek* ⁶42, g. sg. *Grekowicz* ⁶277 (dpv. *Grėkis*: *grėkas* 'graiakas'?), f. *Gruntowa* ²870 (dpv. *Grūntinis*), g. sg. *Hripinskiego* ⁴195 (plg. vv. *Gripiškės*), f. *Konopackowna* ⁵1217 (dpv. *Kanap-inis*, *-iėnis*), f. *Krzyżowna* ⁴951, *Krzyżowna* ⁵1086 (dpv. *Krỹzius*), *Lewiczky* ³792 (dpv. *Leviškis*), *Mirskaytis* 834 (dpv. *Mirskỹs*), *Niekrowicz* ³95a (plg. vv. *Nekr-ūnai*), f. *sklodowna* ²444 (dpv. *Sklād-as*, *-aitis*, *Škliūd-as*, *Skliud-à*), g. sg. *Slowika* ⁶379 (plg. vv. *Slavikai*), g. sg. *Sledzia* ⁴224 (dpv. *Slėdzius*), f. *Szkielowa* ⁵83 (dpv. *Škilỹs*), *Szulga* 669 ir *Szulhaycis* ⁴539, ⁴1001, *fulhaycis* ⁴1120, *fulżaytis* ¹251 (*ż* vietoj *g*; iš *Šulga*, *Šulgaitis*, plg. dpv. *Šulga* ir skolinį *šulgỹs* 'kairys'), g. sg. *Timinskiego* ⁴189 (dpv. *Tim-as*, *-inskas*), *Trifcinsky* ⁴233 (dpv. *Triščinskis*), *Werbiey* ²712 (dpv. *Verbỹs*).

Visi ėia pateikti faktai akivaizdžiai rodo, kad anuomet Vilniuje vyko labai sudėtingi kalbų kontaktai ir asmenvardžių lenkinimo bei slavinimo procesai. Tai dar geriau išryškėtu, patyrinėjus atskirų šeimų genealogiją. Bet ir iš turimų duomenų jau galima drąsiai daryti išvadą, kad daugelis dabartinių mūsų vadinamųjų nelietuviškų pavardžių iš tikrųjų nėra skolintos iš lenkų ar kitų kalbų, bet laikytinos šimtmečiais vykusio lietuvių antroponimikos laipsniško lenkinimo bei slavinimo (garsų substitucijos, priesagų keitimo, vertimo ir kt.) padariniu. Tiesioginio pavardžių skolinimo atvejų, matyt, būta visai nedaug.

Aukštuomenės ir liaudies masių antroponimų palyginimas

Tyrinėjant įrašų antroponimus ir jų lenkinimą, į akis tuoj krinta faktas, jog daug labiau sulenkinti aukštesniojo (privilegiuoto) socialinio sluoksnio asmenų vardai, negu tie, kuriais vadinami paprasti žmonės. Antai didžioji dauguma asmenvardžių, prie kurių yra pažyma, kad asmuo priklauso pasaulietinei ar bažnytinei miesto aukštuomenei, neturi lietuviškų galūnių su *-s*. Bet tie patys prastų žmonių asmenvardžiai (t. y.

prie kurių nėra tokių pažymų) daug geriau išlaiko galūnę ir apskritai jų vardų formos mažiau sulenkintos. Antai santuokų įrašuose skaitome: *D(omi)nus woyciech Boładz* 1067, *p(an) siman Boładz* 2765, *simon Boładz Lantwoyt* 2248, bet *marcin Balądzis* 280, *Jan Boładzis* 1209, *Stanislaw Boładzis* 1562; *Xiądz kiskel* 271, bet *Mikolay kiskelis* 1271, *Piotr Kiszkelis* 2488, *Simon kiszkelis* 2201; *pan walenty Szykutowicz Burmistr Miasta wilenskiego* 2675, bet *Mathias fzkucis* 477; *R(evere)n-dus D(omi)nus Żagel Officialis atque Canonicus Vilensis* 1591, bet *Jendrzey Żagelis* 2028 ir t. t.

Bemaž visi senoviniai lietuvių dvikamieniai asmenvardžiai, būdingesni aukštesniajam socialiniam sluoksniui (nepaisant, yra ar nėra prie jų atitinkama pažyma), neturi galūnių su -s, pvz., *Aubart* 993, *Buywid* 1369, *D(omi)nus Buywyl* 353, *Eysmont* 1350, *Lubarth* 1674, *Narbuth* 1043, *Radziwil* 612, *szerwid* 1413 (< *Siryvdas*) ir kt.

Asmenvardžiai-pravardės, būdingesnės prastuomenei (atskiris atvejais tai ir nurodyta), atvirksčiai, labai dažnai rašomos su sveikomis lietuviškomis galūnėmis ir nepalyginamai mažiau sulenkintos, pvz., *Pipiras* 2001, *Burbeklis* 1995, *Grubis rzeźnik* 82, *Kupris* 2294, *Plikis* 1391, *Ragayfis słodownik* 253, *Rayszis z Lukiszek* 600, *Ożelis* 972, *Meszkutis* 1327, *bepircis baltusznik* 250, *słodownik Tribernis* 311, *Wayfius poddanny Jezuciski z Lukiszek* 1023 ir daugelio kitų. Kartais ir pravardinės kilmės asmenvardžiai neturi galūnių (prasti žmonės juk stengėsi pamėgdžioti kilminguosius, lenkų pavyzdžiu numetusius savo vardų galūnes), bet tais atvejais dažniausiai turimas variantas ir su išlaikyta galūne.

Iškelti faktai verčia manyti, kad XVII a. pradžioje Vilniaus miesto lietuvių kilmingoji aukštuomenė, visų pirma didikai ir kiti įtakingieji asmenys, jau gerai mokėjo lenkų kalbą, buvo stipriai paveikti lenkų kultūros ir visur stengėsi pamėgdžioti lenkus. Jie greičiausiai buvo dvikalbiai. Bet dauguma miesto gyventojų katalikų, matyt, dar po senovei tebevartojo gimtąją lietuvių kalbą, lenkiškai silpnai temokėjo arba ir iš viso nemokėjo.

LIETUVIŠKŲ NEKRIKŠTAVARDINIŲ ASMENVARDŽIŲ SĄRAŠAS SU KILMĖS NURODYMU

Įtraukti visi aiškesni lietuviškos kilmės asmenvardžiai (išskyrus anksčiau minėtus). Iš labiau suslavintų imti tik tie, kurių lietuvišką formą dar įmanoma rekonstruoti. Pateikti taip pat vardai, kilę iš skolinųjų apeliatyvų. Kitų ano meto šaltinių (ne nagrinėjamų įrašų) Vilniaus miesto ir apylinkių lietuviški antroponimai duodami tik palyginimui prie pateikiamųjų, jeigu jie padeda nustatyti šių formą. Taip elgiamasi ir su šv. Jono bažnyčios XVII a. pabaigos, būtent 1671–1681 m., krikšto įrašų¹⁴⁵ asmenvardžiais.

Lietuviška asmenvardžių forma rekonstruota, remiantis originalo rašymu (ypač jeigu kelis kartus fiksuota) ir kitų šaltinių bei dabartinės lietuvių antroponimijos duomenimis. Tai padaryti nebuvo lengva. Atskirais atvejais rekonstravimas (ypač galūnių) gali kelti tam tikrų abejonių. Stengtasi iš kelių rekonstruoti galimų variantų išrinkti patį patikimiausią, o negalint to padaryti, vienur kitur palikti keli. Darbą gerokai sunkino lietuvių pavardžių žodyno nebuvimas, ypač tokio žodyno, kuriame būtų pateiktos autentiškos (neiškraipytos, nesuslavintos ir netarminės) formos. Įrašų slaviški tėvavardžiai su *-ovič*, *-evič* pakeisti atitinkamais lietuviškais su *-aitis* (po → ženkle, moteriškos formos nerekonstruojamos), nors anuomet žmonės, suprantamas dalykas, galėjo vartoti ir vieno kito variantus su *-ūnas*, *-onis* ar pan.

Dabartinio lietuvių vardyno duomenys imti iš Lietuvių kalbos ir literatūros instituto rinkinių. Nesistengta surašyti visų atitinkamos šaknies vardų, o tenkintasi tik būdingesniais, norint pateikti nagrinėjamo vardo apypilnį „kontekstą“. Trumpumo dėlei šaknis (ar kamienas) rašoma tik prie pirmojo vardo, o kitų (po kablelio) tesužymėtos galūnės bei afiksai, pvz., *Añč-ius*, *-iūlis*, *-iūnas*, *-iuk-áitis* reikia skaityti *Añč-čius*, *Ančiūlis*, *Ančiūnas*, *Ančiukáitis*. Kirčiuojama *-ónis*, *-áuskas*, *-inskas*, *-ėckas*, nors vietomis šios pavardžių priesagos tariamos ir *-onis*, *-aūskas*, *-iūskas*, *-ėckas*. Keli to paties vardo kirčiai rodo skirtingus

¹⁴⁵ Centrinis valstybinis istorijos archyvas, f. 604, ap. 19, b. 96. Prie šio dokumento antroponimų pateikiamas akto numerį žymis skaitmuo su kairėje viršuj petitu dviejų skaitmenų indeksu, rodančiu metus (kiekvienų metų aktai numeruoti atskirai), pvz., ⁷⁵321 reikia skaityti 1675 m. aktas Nr. 321, ⁷⁹213–1679 m. aktas Nr. 213.

kirčiavimo variantus, pvz., *Gáil-iaī* reikia skaityti *Gáiliai*, *Gaīliai* ir *Gai-liaī*. Iš Vilniaus krašto duodamos sulenkintos vardų formos, jeigu pirmykštės lietuviškos nežinomos.

Lokalizacija (paprastai artimesnio miesto ar rajono centro santrumpa) nurodoma tik prie mikrotoponimų, nes kitus toponimus nesunku lokalizuoti iš jau paskelbtų vardyno darbų¹⁴⁶. Pavardžių lokalizacija nenurodoma.

Senieji dvikamieniai vardai (po santrumpos *avd.*) rašomi ir kirčiuojami taip, kaip jie pateikti A. Salio ir Pr. Skardžiaus darbuose¹⁴⁷. Jie taip pat pateikiami sutrumpintai, pvz., *Taūt-gin-as*, *-gáil-a*, *-gird-as* ir *Bár-*, *Bù-*, *Eī-tautas* reikia skaityti *Taūtginas*, *Tautgáila*, *Taūtgirdas* ir *Bártautas*, *Bùtautas*, *Eītautas*.

Senoviniai prūsų antroponimai imti iš R. Trautmano knygos¹⁴⁸.

Trumpai nusakoma asmenvardžio daryba ir nurodoma jo sąsaja su apeliatyvine leksika (paprastai skliausteliuose po dvitaškio). Tai jokiū būdu nelaikytina asmenvardžio etimologija. Nesant parengiamųjų darbų, kruopščiai neištyrus dabartinių pavardžių darybos bei istorijos, tikslenis šių asmenvardžių etimologizavimas dažniausiai būtų rizikingas. Gretinami apeliatyvai (vienas ar keli iš galimų) čia tik parodo, kad asmenvardis yra kilęs arba gali būti kilęs (labiau abejotinais atvejais dedamas klaustukas) iš tą pačią šaknį turėjusio bendrinio žodžio. Tuo būdu patvirtinama asmenvardžio lietuviška kilmė.

* * *

ABUGELIS: *Obugiel* 740, 762, 895, 915, 1080, 1378, 1391, 1712, 1943, ²⁷³, ⁴⁵¹⁷, *D(omi)nus Obugiel* 499, *obugiel rzeźnik* 553, *O Bugiel* 206, *Liżun o bugiel* 820, f. *Obugielowa* ²¹³, *-lowa* 1362, ²⁸⁸⁸, ⁴⁵⁵⁶, ⁵⁹⁵⁸, *-lowna* 496, 1372. Greičiausiai čia priklauso ir *Abugalis* ⁴²⁷⁵. Plg. f. *Obugielanka* ⁷³⁴⁵⁸, ⁷⁵⁷. Dpv. *Abùgelis*, br. (< liet.) *Абўгель* Bip. I 16. *Abug-* (lenk. *Obug-*) gali būti perdirbta iš *Ubag-* resp. *Ubog-* (: *ùbagas*), plg. *Ubogi* 786, *Vbogi* 756, ²⁷⁰², ²⁸¹⁶ ir *Vbogas* L₁₂ (= *Ubagas*), dpv. *Ûbag-as*, *-ėvičius*.

AITVARĖLIS: *Aytwarelis* 2122 (: *aitvaras* 'perk. nenuorama, padauža').

AKELIS → **AKELAITIS:** *Okielewicz* 2727, *Okielewycz* ⁵⁷¹³. Dpv. *Akēl-is*, *-áitis*, *-iónis*. Žr. *Akūnėlis*.

AKMENIS: *Achmenis* 2272. Dpv. *Akmēn-is*, *-ėlis*, *-āvičius* (: *akmuo*, a. sg. *ākmen-į*). Būta ir varianto **AKMINIS:** f. *Okminska* ^{373a}. Plg. dpv. *Ākminas* (: dial. *ākminas* 'akmuo').

¹⁴⁶ Kaimų vardus iš „Lietuvos TSR administracinio-teritorinio suskirstymo žinyno“ (t. I. V., 1974; t. II. V., 1976), hidronimus iš „Lietuvos TSR upių ir ežerų vardyno“ (V., 1963) ir A. Vanago „Lietuvos TSR hidronimų darybos“ (V., 1970).

¹⁴⁷ Daugiausia naudotasi A. Salio straipsniu „Mūsų lietuviškieji vardai“. — „Gimtoji kalba“, 1933, p. 69–74, 86–96, 121–122.

¹⁴⁸ Trautmann R. Die altpreußischen Personennamen. Göttingen, 1925.

- AKŪNĒLIS**: g. sg. *Okunelifa* ⁵421. Tēvavardžio *Akūnas* deminutyvas. Dpv. *Ak-ỹs*, -ūlis (*Akulis* ⁷369), -inis, -ēvičius, -inskas (: *akis*). Plg. *Akelis*.
- ALAS** (-is, -ys?) → **AL(I)ONIS**: *Alanis* 1385. Dpv. *Al-ỹs*, -iōnis, -iūlis, -(i)ūkas, -iūšis, -ūtis. Žr. *Albutas*.
- ALBAS**: f. *Albowna* ⁵280. Dpv. *Alb-āitis*, -ūžis, -āvičius, -āuskas, vv. *Alb-āičiai*. Žr. p. 229.
- ALBUTAS** → **ALBUTAITIS**: f. *Albutowiczowa* ⁴1021. Plg. *Albutis* IF XXXIV 300, dpv. *Albut-āvičius*. Dvikamienis asmenvardis. I *Al-*, plg. avd. *Al-gird-as*, -*man(t)-as*, -*ryd-as*, -*vil-as*, pr. *Al-gaud-e*, *Al-wid-e* (: *al-ėti* 'rekauti', got. *alls* 'visas'?). Dar plg. *Alas*, *Aleika*. II -*but-as*, žr. *Butvilas*.
- ALEIKA** → **ALEIKAITIS**: g. sg. *oleyki* ³498, *Oleykowicz* ⁴219. Žr. *Alas*, *Albutas*.
- ALKSNIS**: → **ALKSNAITIS**: *Alksfnis* 709, 1703, *Alxfnis* 1776, *Alxnis* 777, 1044, *Olxnis* 343, 1679, 2571, *olxfnis* 2122, *Olixns* 465, g. sg. *Olxnia* ³472; *Olxsnowicz* 2819, f. *Olxniowa* ⁴359. Dpv. *Alksn-is*, -inis, -ēvičius (: *alksnis*).
- ANYKŠTIS**: f. *Onixtowa* 41. Dpv. *Anikštis* (< -*ykštis*?), mst. *Anykščiai*, ež. *Anýkštis*, up. *Anýkštė*, -à.
- ANTELIS** (ryt. *Un-*): f. *Vntelowa* ³534. Žr. *Antis*.
- ANTINAS** → **ANTINAITIS**: g. sg. *Oninajcia* ¹356. Dpv. *Antin-as*, -is (: *ántinas*). Plg. *Antis*.
- ANTIS** (-ys? ryt. *Un-*): f. *Vntowna* 2162. Plg. *Antowicz* ⁷659 ir dpv. *Ant-ėnas*, -ūlis, -ūžis ir *Añč-ius*, -iūnas, -iūlis, -iukāitis, vv. *Ant-ininkai* ir *Añč-iškis*, up. *Añt-up-is* (: *ántis*). Dar plg. *Antelis*, *Antinas*. Gali būti ir krikštavardžio *Antānas* trumpinys.
- ARBINČIUS**: *Arbinčius* 1866. Žr. *Arbinis*.
- ARBINIS**: g. sg. *Orbini* ⁴943. Dpv. *Arb-ōčius*. Plg. *Arbinčius*. Šaknis *Arb-* gali būti kilusi iš tokių dvikamienių asmenvardžių, kaip *Arbut-as* (plg. dpv. *Ar-but-āvičius*) sutrumpinimo.
- ARTINIS** (dz. *Arc-*): g. sg. *Orcinisa* ⁵20. Žr. *Artis*.
- ARTIS** (dz. -*cis*): f. *Arciowna* ⁴684. Dpv. *Arč-iūlis*, -iuk-āitis, vv. *Art-ėlės*, *Arč-iūnai*. Plg. *Artinis* ir žr. p. 230.
- AŠVAS** (-is?) → **AŠVONIS**: *Afswan* 2167. Plg. vv. *Ašv-ėnai*, *Ašvā-raistis*, up. *Ašv-à*, -inė, -ijà (: *ašvā* 'kumelė', *ašv-ienis* 'darbinis arklys'). Dėl semantikos plg. *Kuinas*, *Kumelys*.
- AUBARTAS**: *Aubart* 993. Dvikamienis asmenvardis. I *Au-*, plg. avd. *Aū-mant-as*, -*rim-as*, pr. *Au-dangh-e*, *Aw-gon-s*, *Au-lep-s* (: *aūmonēm* 'be sąmonės, be nuovokos', pr. *au-* 'šalin'). II -*bart-as*, plg. avd. *Lý-*, *Vis-*, *Žý-bart-as* ir *Bařt-min-as*, dpv. *Bart-ūlis*, vv. *Bart-āičiai*. -*óniai*, -*ėliai*, pr. *Sam-bart-e*, *Bart-ucke* (plg. *Bar-*, žr. *Daubaras*). Dar plg. *Kybartas*, *Kulbartas*, *Liubartas*, *Žubartas*.
- AUDĖJAS**: f. *Audeyiowa* ¹314, *Awdzieiowna* ⁴449. Plg. vv. *Audėjai*. Gali būti iš amato nurodymo, plg. *Otkaczunas* ⁷20a < *Atkočiūnas*, f. *Otkacowa* ⁷352 ← *Atkočius* iš dial. *atkōčius* < l. *tkacz* 'audėjas'.

- Galėtų būti ir krikštavardinės kilmės, plg. *Aedeū* ← *Aeðuū* (iš čia dpv. *Audižjus*).
- AUGAS** → **AUGŪNAS**: g. sg. *Auguna* ž *Werek* 1301, *Awguna* 4197. Dpv. *Aūg-as*, *-us*, *-à*, *-is*, *-j̄s*, *-áitis*, *-ónis*, *-ėnis*, *-ūlis*, *-ūtis*, *-ūn-āvičius*, *-ut-āvičius*, *-ėvičius*, vv. *Aug-ėnai*, up. *Aug-ūnė*, *-ūtis* (: *aug-ti*). Plg. *Augelis*.
- AUGELIS**: g. sg. *Augiali* 1139. Dpv. *Augelis*. Žr. *Augas*.
- AUKŠTELIS** → **AUKŠTELAITIS**: *Aukstelaytis* 1867. Dpv. *Aukšt-ūnas*, *-inis*, *-uōlis*, *-in-áitis* (: *aukštas*).
- AULAS, AULYS** → **AULAITIS**: *Auley* 1490, g. sg. *Aulaβa* 51002; *Aulowicz* 3803, *Aulaiewicz* 3740. Plg. *Awlas* 75483, *Owlas* 7328, dpv. *Aūlas*, vv. *Aul-iaī*, *-ėliaī*, *Aūl-iškis* (: *aūlas*). Gali būti ir krikštavardinės kilmės iš *Авлас* ← *Влациū*.
- AVELINIS**: f. *Owielinowa* 4462. Žr. *Avelis*.
- AVELIS**: f. *Awelewa* 3428. Dpv. *Avelis* (*Awelis* L₇), vv. *Avel-iškės*. Plg: *Awitelis* In. 361_{15b} < *Av-yt-ėlis* ir dpv. *Av-eikà* (: *avis*). Dar plg. *Avelinis* ir dpv. *Āvin-as*, *-áitis*, *-ėlis*, *-áuskas* (: *āvinas*).
- AVIŽĖLĖ**: *Awizele* 51201, *Awifela* 705. Dpv. *Aviž-à*, *-áitis*, *-(i)ónis*, *-ūnas*, *-iėni(u)s*, vv. *Aviž-inė* (: *avižà*).
- BABALĖ** (ryt. *-la*): *Bobola* 402, 332. Žr. *Babalis*.
- BABALIS** → **BABALAITIS**: *Bobolis* 5687, *Bobolicz* 685, *boboļ* 2403, g. sg. *Bobolisa* 4171, f. *Bobolanka* 4387, 5433, 5640; *Bobolowicz* 501, 606, 4712, *Bobolewicz* 41128. Plg. *Bobolun* 75575 < *Babal-iūnas* ir dpv. *Babal-iáuskas*, vv. *Babal-inė*. *Babal-* vietoj *Bobol-*. Šaknies *Bob-* vedinys, žr. *Bobis*.
- BABILAS** ar **BOBILAS**: f. *Bobilowna* 6207, *Babilowna* 4940. Dpv. *Bābil-as*, *-áuskas*, *Babil-ius*, vv. *Babil-ninkai* (: *bābilas* 'storulis' ar *babilius* 'trobelninkas, neturtėlis'). Dar žr. *Bobis*.
- BABULIS**: f. *Bobulanka* 4574. Dpv. *Babūlis*. Žr. *Bobis*.
- BAČELIS** (dz. *Bac-*): f. *Bocielowa* 2548. Dpv. *Bačelis*. Žr. *Bačys*.
- BAČILA**: *Boczilo* 41118. Plg. f. *Bocilowa* 76551. Žr. *Bačys*.
- BAČINIS** (dz. *Bac-*): *Bocinis* 336, g. sg. *Boczyny* 51017, 51196, *Baczini* 3124, *Boczina* 4885, *Bocina* 2259, f. *Bocinowa* 3359. Plg. *Bocinaycis* 7320 < *Bačin-aitis*. Žr. *Bačys*.
- BAČYS** (dz. *Bac-*) → **BAČAITIS, BAČIONIS, BAČIŪNAS** → **BAČIONAITIS, BAČIŪNAITIS**: *Baczisz* 649, *Bociewicz* 2038, 1181, g. sg. *boczewiczą* 198; *Bocian* 5993, *Boczanowicz* 888, *Bocianowicz* 561, *Bocunaytis* 1785. Dpv. *Bač-j̄s*, *-áitis*, *-iūnas*, *-iūlis*, *-iul-áitis*, *-iul-iūnas*. Dar plg. *Bačelis*, *Bačila*, *Bačinis*. Gal šaknis *Boč-*? Plg. dpv. *Bōč-ius*, *-iūlis*, vv. *Bōč-iup-is* (: *bōčius?*).
- BAČKA**: *Baczka* 806, *Boczko* 648. Dpv. *Bāčk-us*, *-j̄s*, *-áitis*, *-ėvičius*, *-áuskas*, vv. *Bāčk-ónys*, *-iškiai*, *-ininkai* (: *bačkà*). Plg. *Bačkelis*.
- BAČKELIS**: *Baczkielis* 1323, *Boczlielis* 38 (lie vietoj kie), f. *baczkielowna* 1369. Žr. *Bačka*.

- BAJORAS** → **BAJORAITIS**: *Boiarowicz* 1133. Plg. f. *Bajorunayczia* L₈ (ryt.) 'Bajor(i)ūnaitė' ir dpv. *Bajōr-as*, *-āitis*, *-(i)ūnas*, *-āivičius* (: *bajōras*). Dar plg. *Bajorėlis*.
- BAJORELIS**: *Boiarelowa* 2041. Plg. *Boiarelis* In. 361_{53b}, vv. *Bajorėliai*. Žr. *Bajoras*.
- BAKANAS**: g. sg. *Bakana* ³308. Dpv. *Bākanas*, *-āivičius*, *-āuskas*, vv. *Bakan-iškės*. Žr. *Bakutis*.
- BAKUTINIS**: *Bokutnis* 305 (tn vietoj tin). Žr. *Bakutis*.
- BAKUTIS** (-as?): g. sg. *Bakuta* ⁵292. Dpv. *Bakutis* ir *Bāk-as*, *-us*, *-ys*, *-ōnis*, *-iūnas*, *-ėlis*, *-inas*, *-āuskas*, vv. *Bak-āičiai*, *-āiniai*, ež. *Bakà*, up. *Bak-ūn-iškis* (:?). Plg. *Bakanas*, *Bakutinis*.
- BALANDIS** (ryt. *Balundis*, dz. *-dzis*): *Balądzis* 280, *Bolądzis* 1203, 1209, 1562, *Bolondz* ²875, *Balądz* 864, 881, *Bolądz* 888, 1061, 1355, 1593, 2018, *Bolądz* 991, 1996, 2035, *Bolądz Lantwoyt* 2248, *D(omi)-nus Bolądz* 1067, *P(an) Bolądz* 2765. g. sg. *Bolondzia* ²489, ⁴559, *stolarza bolondzia* ³269; *Bolądziewicz* 1022, g. sg. *Bolądziewiczza* ²122; f. *Bolondziowa* ²489, *Bolondziowa* ⁴560, ⁴859, ⁵239, *Bolondzowa* ⁴1061, *Bolądziowa* ³466, ³541, *Bolundziowa* ⁵720, ⁵863, ⁵1091, *Marcinowa Bolądziowa* 1336, g. sg. *Jakubownoy Bolondziowey* ²489, *Bolądziowey Wychowanki* ³68. Dpv. *Balañdis*, *Balañdzius*, vv. *Balañdziai*, *Baland-ėliai*, *-iškės* (: *balañdis*).
- BALBUTAS** → **BALBUTAITIS**: *Bolbutowicz* 2749. Plg. vv. *Balbutai*. Dvikamienis asmenvardis. I *Bal-*, plg. adv. *Bal-min-as* (: *bál-ti*?). Dar plg. *Balus*, *Baleida*, *Baleika*, *Baliukas*, *Balotis*, *Balutis* ir *Surbalas*. II *-but-as*, žr. *Butvilas*.
- BALDIS** (-ys, *BALDŽIUS*?) → **BALDAITIS**: g. sg. *Boldziewiczza* ⁶64. Dpv. *Bald-ė*, *-išius*, *-āuskas*, *Baldžius*, vv. *Bald-āiniai*, *-ōn-iškis*, *-užiai*, ež. *Bald-ōkas*, *-ōnas*, up. *Bald-upė* (: *bald-óti* 'belsti, kelti triukšmą' arba *báld-yti* 'baltinti', *báldai*).
- BALEIDA** (ryt. *-laida*): *boloyda* 269. Žr. *Balbutas*.
- BALEIKA**: *Boleyko* 10. Dpv. *Baleikà*. Žr. *Balbutas*.
- BALIUKAS**: f. *Bolukowna* ¹202. Plg. *Balukowicz* ⁷⁵339. Žr. *Balbutas*. Gali būti ir vedinys iš krikštavardžio *Boleslavas* trumpinio *Balỹs*.
- BALNIS** → **BALNAITIS**: *Balniczki* ³139, g. sg. *balnaica* ²78. Dpv. *Báln-a(s)*, *-is*, *-āitis*, *-iōnis*, *-iškis*, *-ėvičius*, vv. *Báln-inkai*, *-ėl-iškiai*, ež. *Balnỹs* (: *bálnas* 'baltas, ppr. apie jaučius ir arklius').
- BALOTIS**: *Boloc* 2396. Gali būti **BALAITIS** ← **BALUS**, plg. *Balaycis* ⁷²588. Žr. *Balbutas*.
- BALTAKIS**: *Baltakis* 1771, ⁵607, *Baltokis* 2570, g. sg. *Baltakia* ³189, *Boltokisa* ⁴⁹. Dpv. *Báltāk-is*, *-ėvičius* (: *baltà akis*).
- BALTANOTRIS**: *Baltanatris* 1102 (: *baltà* + *notrė* 'diligėlė'?).
- BALTIKAS** (dz. *Balc-*): f. *Balcikowna* ²80. Dpv. *Baltik-āuskas*. Žr. *Baltukas*.
- BALTUKAS**: *baltuk* 1413. Plg. *Boltukiewicz* ⁷⁶356, f. *Boltukowska* ⁷⁵708 ir dpv. *Balt-āitis*, *-ūlis*, *-ūtis*, *-ėnis*, *-inis* *-ókas*, *-āivičius*, *-āuskas*, *-ul-iōnis*, *-ul-ėvičius*, *-in-āivičius* (: *báltas*). Dar plg. *Baltikas*, *Baltušis*.

- BALTUŠIS** → **BALTUŠAITIS**: *baltuszewicz* 1948. Dpv. *Baltuš-is*, -*ąskas*. Žr. *Baltukas*.
- BALUITIS**: *Baluy* 4372. Žr. *Balbutas*.
- BALUS** (ir *-is*?) → **BALAITIS**: f. *Balufowa* 4486; *bolowicz* 297, *Balewicz* 5331. Plg. *Bala* In. 142_{10a} < *Bala*, *Balaycis* 72588 < *Bal-aitis*, *Balelewic* 7699 ← *Bal-elis*, *Bolulis* IA 119₅ < *Bal-(i)ulis*, dpv. *Bal-eišis*, vv. *Bal-ėnai*. Žr. *Balbutas*.
- BALZGIS** (*ys*?) → **BALZGAITIS**: *Bolżgowicz* 1551 (: *bálzg-inti* 'belsti; neduoti ramybės, kvaršinti, daug kalbėti, plepėti').
- BAMBALAS** → **BAMBALAITIS**: *Bombol* 2662, *Bombolowicz* 4300, f. *Bambolowa* 5216. Dpv. *Baĩmbalas*, vv. *Bambalai* (: *baĩmbalas* 'bamblys, rubuilis; kas nuolat bamba, bambalius'). Plg. *Bambalis*. *Gali būti* ir priesagos *-alas* vedinys, žr. *Bambulis*.
- BAMBALIS**: *Pawlowsky Bombolis foliennik* 119. Žr. *Bambalas*.
- BAMBULIS**: *Bombulis* 1608, 1628, *Ban bulis* 1298, *Bombul* 2813, f. *Bombulowa* 4184. Plg. vv. *Baĩmb-ėnai*, *-iniai*, *-ininkai* (: *bambėti*, 3. praes. *baĩmba*). Dar plg. *Bambalas*, *Bambalis*.
- BARAVYKAS**: *Borowik* 5592, g. sg. *Borowika* 5787. Dpv. *Baravỹkas*, vv. *Baravỹkai* (: *baravỹkas*).
- BAREIKA, BAREIKIS**: g. sg. *Boreyki* 2127, *Boreyka* 2540, 321, 4611, f. *Boreykowna Rrzejnikowa* 51051, g. sg. *Boreykowey* 321. Dpv. *Bareikà*, vv. *Bareik-os*, *-iškės*. Žr. *Daubaras*.
- BARKAS** (*-is, -ys*?) → **BARKAITIS**: *Borkiewicz* 2704, 2853, g. sg. *Barkowicza* 3835. Dpv. *Bark-ỹs* (> *Borkỹs*), *-ėvičius*, *-ąskas*, vv. *Bark-(i)ai*, *-ėliai*, *-ūškės*, *-ūn-iškis*. Žr. p. 229.
- BARNIUS** (*-is, -ys*?): f. *Barnianka* 41072. Dpv. *Barn-iūnas*, *-iškis* (: *baĩnius* 'žmogus, mėgstas bartis').
- BARSTELIS**: *Barstel* 1324, g. sg. *Barstela* 51012. Dpv. *Barst-aitis*, *-ėikà*, vv. *Barst-ýčiai*, *-yt-ėliai* (: *barst-yti*).
- BARULIS**: f. *Barulina* 4573 (su sl. *-ina*). Žr. *Daubaras*.
- BARZDA** (*-ys*?) → **BARZDAITIS**: *Barzdziejewicz* 374. Plg. *Borzdela* In. 76_{14a} < *Barzd-elė* ir dpv. *Barzd-à*, *-ỹs*, *-aitis*, *-ónis*, *-ėlis*, *-ùkas*, *-ėnis*, *-ėvičius* ir *Baĩrdž-ius*, *-iùkas*, vv. *Barzd-ūnai*, *Barzdž-iūnai* (: *barzdà*).
- BARZELIS** → **BARZELĖNAS** → **BARZELĖNĖLIS**: *Barzelenelis* 1659. Dpv. *Barzėlis* ir *Barz-à*, *-ėvičius*, vv. *Barz-ūnai*, up. *Barz-ùp-ė* (: dial. *barzà* 'barzda').
- BASTELIS**: f. *Bostelowa* 4964. Dpv. *Bast-ỹs*, *-ik-aitis*, *-ąskas*, vv. *Bast-ūnai* (: *bast-ýtis*).
- BATA** (*-as* ir *-is, -ys*?): *Bata* 1052, f. *Botewna z Jocian* 2266. Plg. *Batelis* In. 386_{37b} ir dpv. *Bat-aitis*, *-ùlis*, *-ùtis*, *-ėika*, *-ėvičius*, vv. *Bat-ėnai* (:?). Dar plg. *Bačys*.
- BAUKSMINAS**: *Baukfmin* 1325. Dvikamienis asmenvardis. I *Bauk(s)-*, plg. dpv. *Bauk-us*, *-ỹs*, vv. *Bauk-(i)ai*, ež. *Bauk-sien-is*, mšk. *Bauka* Mrk (:?). Dėl *-s-* plg. avd. *Laũks-minas* ir *Aũ-lauk-as*. II *-min-as*, žr. *Min(i)gėlis*.

- BAUSIS** (-ys?) → **BAUSAITIS**: g. sg. *Baufewicz* 1267. Dpv. *Bausys*, vv. *Baus-gir-is* (:?). Gali būti ir **BAUŠIS** → **BAUŠAITIS**, plg. dpv. *Baus-a*, -ys, -ėvičius, vv. *Baus-iškiai* (:?).
- BEBRYTIS**: *Bebrice* 2707 (-eβ vietoj -is?). Dpv. *Bebr-āvičius*, -āuskas, vv. *Bebr-aī*, -ūnai, -iniškai, -ūl-iškė (: *bēbras*).
- BEKAS** → **BEKONIS**: *Bekan* 981. Dpv. *Bek-ėnas*, -ėnis, -ėvičius (: *bėk-auti* 'bliauti?').
- BEKEPURIS**: f. *Biekiepurowa* 562. Plg. vv. *Bekepūriai* (: *be kepūrės*).
- BELAŠIS**: *bielas* 639. Plg. f. *Bielasowa* 79631. Dpv. *Belaš-aitis*, -āuskas (: *be lāšo*).
- BELŪŠIS**: *Belufis* 1237 (: *be lūšies*). Plg. *Lūšis*, *Palūšis*.
- BELZA**: *Belza* 974. Dpv. *Belz-us*, -ys (: *belzà* 'šveplys; melagis').
- BEMBULIS** → **BEMBULAITIS**: *Bembulewicz* 1696 (: *bėmbė*, 'vėpla', *bėmb-ėti* 'darytis nerangiam, senti', *beimb-ti* 'verkti, žliumbti').
- BEPALTIS**: g. sg. *Kozemiaky Biapolcis* 4955 (: *be pālto*).
- BEPANTIS**: f. *Bepanciowa* 51099 (: *be pāncio*).
- BEPIRŠTIS**: *Bepirštis* 618. Dpv. *Bepiřstis* (: *be piřsto*).
- BEPIRTIS** (dz. -cis): *bepircis baltusznik* 250 (: *be pirtiēs*).
- BERANKĖLIS** (ryt. -runkėlis): *Berūkėlis* 5108. Ž. *Berankis*.
- BERANKIS** → **BERANKAITIS**: *berakis* 1912, g. sg. *Berėkiego* 3354; *Berėkiewicz* 1031. Dpv. *Berañkis*, vv. *Berank-iškės* (: *be rañkos*).
- BERNIUS** → **BERNAITIS**: *Berniowicz* 2300. Plg. *Bierniukowicz ex pago Jacuny* 77595 < *Bern-iukas* ir dpv. *Beñ-ius*, -āitis, -iūnas, -ikas, vv. *Beñ-iškės*, ež. *Berna-kaiñpė*, up. *Bern-ūp-is*, *Bern-inỹkas* (: *bėrnas*). Dar plg. *Tribernis*.
- BERUKŠIS**: *Berukszis* 2111. Plg. f. *Bierukszowa* 79614 (: *be- + rūkšė* 'subinė').
- BERŪKŠTIS**: f. *Beruksciowa* 5556, *Berukstowa* 4327. Plg. *Berukscis* 72327 (parašyta *Bo-*) ir vv. *Berūkšt-iškė* (: *be rūkštiēs*).
- BERŽAS**: *Berzawsky* 3131. Dpv. *Bėrž-as*, -is, -ėlis, -iūkas, -inis, -el-iōnis, -inskas, vv. *Bėrž-ėnai* (plg. f. *Berzenowiczowa* 79219 ← *Berž-ėnas*), -ōn-iškis, -ininkai, ež. *Berž-uōlis*, up. *Berž-ýtė* (: *bėržas*).
- BEZDAS** → **BEZDŪNAS**: g. sg. *Bezdana* 3627. Plg. *Bezdenas* L₇ < < *Bezđ-ėnas*, vv. *Bezđ-ōnys* (: *bezđ-ėti*).
- BEZDONIŠKIS**: *Bezđaniβky* 41128. Žr. *Bezdas* ir p. 241.
- BIČIULIS** (dz. *Bic-*): *Biciulis* 1586, *Biciul* 2491, g. sg. *Bicula* 4917. Dpv. *Bičiul-is*, -āitis (: *bičiūlis*). Gali būti ir priesagos -ulis vedinys, plg. dpv. *Bič-ius*, -iūkas, vv. *Bič-iūnai*, -iōnys, up. *Bič-iup-elis* (: *bltė*, g. pl. *bičiū*).
- BIGELIS** → **BIGELAITIS**: g. sg. *Bigielowicz* 4771. Dpv. *Bigelis*. Plg. *Bieguc* 72512 < *Big-utis*, dpv. *Big-as*, -à (*Biga* 8067), -āila, -eīkis, up. *Big-ūlis* (: *bigas* 'trumpas').
- BIKAS**: *Bik* 2424, 2358, 3264, *Byk* 564. Dpv. *Bik-as* (*Bikas* L₁₁), -us, -ūnas, -ėnas (> *Bikienas* In. 178_{14b}), -inas, -āuskas, vv. *Bik-iškė*, -āičiai, -ōnys, up. *Bik-ava*, -ėnis, -ilỹs (: *bikis* 'striukis' *Baltistica* I 70). Plg. *Bikelis*.

- BIKELIS** → **BIKELAITIS**: g. sg. *Bykielewicz* 2885. Dpv. *Bikēl-is*, *-ėvičius*, vv. *Bikēl-iai*, *-iškės*, up. *Bikėlė*. Žr. *Bikas*.
- BILA** (*BYLA?*): *Bila* 45, *Biłowsky* 2351 (greičiausiai tas pats asmuo). Dpv. *Bil-à*, *-iūnas*, *-iūkas*, *-eišà* ir *Bylà*, vv. *Bil-iškiai*, *-iōnys*, *-ōtai*, *-iūškiai* ir *Byl-iškė*, *-ėnai*. Žr. *Bilmanas*.
- BILDUTIS**: *D(ominus) Bilducius* 1101 (sulotyninta). Žr. *Bildžius*.
- BILDŽIUKAS**: *Bildžiuk* 199, 2067, *D(ominus) Bildžiuk* 353, 463, 3831, *Bildžuk* 326, 3496, g. sg. *P(ana) Bildžiuka* 2191, 3701. Plg. *Bylduk* In. 110_{35a} < *Bild-ukas*, dpv. *Bildžiukas*. Žr. *Bildžius*.
- BILDŽIUS**: f. *Bildžiubowna* 378_a. Plg. *Bildziulis* L₇ < *Bildž-iulis*, g. sg. *Bilduna* In. 110_{34a} < *Bild-ūnas* ir dpv. *Bild-a*, *-aitis*, vv. *Bildžiai*, *Bild-os*, *-ūnai*, *-ėnai*, ež. *Bild-ėlis* (: *bild-ėti*). Dar plg. *Bildutis*, *Bildžiukas*.
- BILMANAS**: f. *Bilmanowna* 4598. Plg. *Bilminas*. Dvikamienis asmenvardis. I *Bil-*, plg. avd. *Bil-gin-as*, pr. *Byl-enne*, *Bil-ote*, *Prey-bil-e* ir *Pa-bil* (: *bil-ti*, *bilūs* 'šnekus'). Dar plg. *Bila*, *Svirbilas*. II *-man-as*, plg. avd. *Ali-mān-as*, *Geř-*, *Nór-*, *Sý-man-as* ir *Man-gāil-a*, *Mañ-gird-as*, *-kantas*, *-taut-as* (> *Montowt* 77288), *-vyd-as* (> *Monwid* MF), pr. *Mane-wyth*, *Mani-gawd-e*, *Man-tawt-e* ir *Ey-man*, *Gayle-mann-e*, *Gir-man* (: *man-ýti*, *iš-manūs*). Dar plg. *Kilmanas*, *Radimanas* ir *Maneika*.
- BILTAS** → **BILTAITIS**: *Bieltowicz* 4958. Plg. pv. *Biłt-iškės* Mlt, *Bilt-iškė* Msn, plk. *Bilč-iškės* Dsm, pr. *Po-bilt-e*, *Bylt-im*, *Bilt-une* (: *pra-bilti?*).
- BIND(Z)INAS***: g. sg. *Bindžina* 4193. Dpv. *Biñd-ōkas*, vv. *Bindz-ėl-iškiai* (: *biñd-inti* 'nerangiai eiti', *binda* 'senis, sudžiūvėlis', *biñdžinas* 'dykūnas, tinginys; valkata; plikis').
- BINGAS** (*-is?*) → **BINGAITIS**: f. *Bingowiczowna* 495. Dpv. *Biñg-elis*, *Biñg-inas*, vv. *Bing-eliai*, ež. *Bing-is*, *-ūtė* (: *bingas*, *bingūs* 'smarkus, gražus, puikus; žiaurus, piktas', plačiau žr. *Baltistica*, I, 72).
- BIREIKA** → **BIREIKAITIS**: *Byreykowicz* 1475. Žr. *Birelis*.
- BIRELIS**: *Biral* 3798. Plg. *Birial* ir *Byrul* In. 73_{37a} < *Bir-ulis*, avd. *Bir-mant-as*, *-jot-as*, *-ving-is*, *Biř-gil-as*, dpv. *Bir-bil-à*, *Bir-as*, *-à*, *-aitis*, *-iūkas*, *-ūtis*, *-inis*, *-(i)uk-ėvičius*, *-ut-āvičius*, vv. *Bir-ikai*, pr. *Bir-iske*, *Wisse-bir* (: *bir-ti*, *bir-ėti*). Dar plg. *Bireika*, *Birieta*.
- BIRIETA**: f. *Beretowna* 620. Dpv. *Birietà*, vv. *Biriėčiai*, *Biriėt-iškiai*. Žr. *Birelis*.
- BIŠI(U)S** → **BIŠAITIS**: *Byfoycis* 82. Dpv. *Biš-i(u)s*, *-ūkas*, ež. *Biš-up-is* (: *bišius* 'menkas arklys', *bišė* 'prasta kumelė').
- BITELĖ** (ryt. *-la*): *Bitela* 5900, g. sg. *Bytely* 1262. Plg. vv. *Bitėlė* ir dpv. *Bitė*, vv. *Bit-aičiai*, *-ėnai*, *-ūžiai*, ež. *Bit-ežer-is* (: *bitė*). Dar plg. *Bitelis*.
- BITELIS**: g. sg. *Biczela* 3794. Žr. *Bitelė*.
- BITINAS** → **BITINAITIS**: *Bicinowicz* 3256, 4486, 5863. Dpv. *Bitin-as*, *-aitis*, vv. *Bitinai*, ež. *Bitin-ėlis*, *-iškis* (: *bitinas*).
- BIT(I)NYKAS** (dz. *Bic(i)n-*): *Bicznik* 5312. Plg. *Bitnik* 78241, vv. *Bitinikai* (: ryt. *bit(i)nykas* 'bitininkas').

- BIZALIS:** *Bizalis* 1534, 1949, *Bizalsky* ²³⁴⁷ (: *bizal-iuoti* 'zylioti'). Gali būti ir priesagos *-alis* vedinys, žr. *Bizas*.
- BIZAS** (*-is, -ys*?) → **BIZAITIS, BIZŪNAS:** g. sg. *Biza* ¹³⁶⁴, *Bizi* ⁴⁹³⁴, ⁴¹¹¹², *Bizajcia* ⁵⁹⁶⁵, *Bizuna* ³⁵²⁸. Plg. *Bizuicioneek* ⁷³¹⁴⁵ ← *Biz-uitis* ir dpv. *Biz-as, -ūlis, -ōkas, -(i)ul-ėvičius, -auskas* (: *bizas* 'toks vabzdys; kas bizinėja, vaikšto be tikslo; nuskurėlis, nusibaigėlis; kaprizas; kipšas').
- BIZDELAS:** g. sg. *Biezdziala* ⁴²⁸⁸ (: *bizdel-ióti* 'be reikalo lakstyti, zylioti'). Gali būti ir priesaginis vedinys, plg. *Bizdžis* *L*₁₆ < *Bizdis* (*-ys*?), ež. *Bizd-ūkas, -uk-ėlis* (: *bizdas* 'kas greit dėl niekų karščiuojasi, pyksta').
- BLANKA(S):** g. sg. (?) *blonka* ³⁴⁵⁴. Dpv. *Blánk-a(s), -aitis, -ėvičius* (: *blaňk-ti* 'balti, blykšti, blukti; menkėti').
- BLAUZDIS** (*-ys*?) → **BLAUZDAITIS:** *Blauzdewicz* 2088, *Blauzdziwycz* ⁸³³, g. sg. *Blauzdziwicza* ²⁶⁰⁴, ⁵⁷⁷², f. *Blowzdziowa* ⁵²⁴¹, *Blauzdziwiczoowa* ⁵⁹⁶⁹. Dpv. *Blauzd-ỹs, -ėvičius, Blauzdž-iūnas*, vv. *Blauzdžiai*, up. *Blauzd-à, -ėlė* (: *blauzdà*).
- BLEKAS** → **BLEKAITIS:** g. sg. *Blakowicz* ⁴⁶⁶². Dpv. *Blėk-as, -ỹs, -aitis*, vv. *Blėk-iškės* (: *blėk-ti* 'zmekti, kietėti').
- BOBIRAS:** *Babir* 1435. Žr. *Bobis*. Dėl priesagos plg. *bimb-iras* 'šapas, šiaudelis', *stib-iras* 'žolės, augalo stiebas' ir kt. ŽD 307.
- BOBIS** → **BOBONIS** → **BOBONAITIS:** *Babis* 389, *Bobis* ⁴⁹⁴⁶, *Babicž* 781, ⁴³⁶⁵, *Babic* ³⁴⁷¹, g. sg. *Babinskiego* ³²¹⁴; *Boboniewicz* ⁴¹⁷⁹. Dpv. *Bob-ėnas, -ėlis, -iškis, -ik-aitis*, vv. *Bobiaĩ* (: *bóba*). Plg. *Bobiras* ir *Babalė, Babalis, Babulis, Babilas*.
- BRADAILIS:** *Bradaylis* 1597. Žr. *Bradas*.
- BRADAS** → **BRADAITIS:** g. sg. *Brodowicz* ⁴¹¹⁴⁸, f. *Brodowa* ⁴⁹⁷², *-owna* ⁵⁷⁹¹. Dpv. *Brad-aitis, -ūnas, -ėlis, -ūlis, -auskas*. Gal būt, čia priklauso ir vv. *Brad-iškės*, ež. *Brād-as, -ėlis, -esas*, up. *Brad-esà, -aūlis, -aūnis* (: *brādas, bristi*). Plg. *Bradailis*.
- BRANTAS** → **BRANTAITIS:** g. sg. *Brontowicz* ⁴⁷⁵². Dpv. *Brántas*, pv. *Brant-ỹnė Graž*, (kelias) *Bránt-kel-is* Všk, b. *Brant-marg-is* Ss (: *brántas* 'velnias, nelabasis', *branta* 'driskius').
- BRASTAS:** f. *Brostowna* ⁵¹⁰⁶⁴. Dpv. *Brast-ėvičius, -auskas*, gn. *Brās-to daržas* Rm, b. *Brast-ėlių balà* Kp (: *brast-uoiti* 'graužti, skrebėti', *brāst-elėti* 'subrazdėti').
- BRAUKLYS:** g. sg. *Braukla* ³⁷⁸⁰. Dpv. *Brauklỹs* ir *Braukỹs* (: *braũkti*).
- BRAUKTUVYS** (*-is*?): *Brauktuwis* ⁵⁶¹⁶ (: *brauktuvỹs* 'brauktuvė, įrankis linams braukti').
- BRAZDIS** (*-ys*?) g. sg. *Brozdi* ⁴⁹³⁸, *Brozdowskiego* ³⁸⁴². Dpv. *Brazd-ỹs, -eikà, -ỹlius, -auskas, Brāzdž-ius, -iōnis*, vv. *Brazd-on-iškiai*, up. *Brazdà* (: *brazd-ėti*).
- BRUKAS** → **BRUKONIS:** *Bruk* 2476, f. *Bruchanowa* ⁵⁶⁵. Dpv. *Brūk-as, -à, -ėvičius, -auskas*, vv. *Brūk-os, -aĩ, -āliai*, ež. *Bruk-ėlis*, up. *Brūkas* (: *brūk-ti*). Plg. *Brukutis*.
- BRUKUTIS:** *Brukutis* 1405, f. *Brukuciowa rybaczka* ⁵¹⁰⁸⁵. Žr. *Brukas*.

- BUBALA(S)**: f. *Bubolowa* ⁴919. Dpv. *Bubala*. Plg. f. *Bubeniowa* ⁷4311 ← ← *Bub-ėnas*, *Bubinikowa* ⁷9203 ← *Bub-inykas* ir dpv. *Bùb-as*, *-ėlis*, *-ùlis*, *-ilas*, *-ik-àitis*, vv. *Bubiai*, up. *Bubà* (: *bub-ėnti* 'nesmarkiai belsti; marmėti, niurzgėti; burbuliuoti'). Dar plg. *Bubutis*.
- BŪBLYS (BUBLYS?)** → **BŪBLAITIS**: *Publis* 2513, f. *Bublowa* ³43a, *Publifowa* ⁵446; g. sg. *Bublaysia* ⁵1030. Dpv. *Bùb-àitis* ir *Bubl-ỹs*, *-ėvičius*, *-iauskas*, *-inskas*, vv. *Bùbliaĩ*, up. *Bùblỹs* (: *bùblỹs* 'toks paukštis, *Boturaurus stellaris*', *bùbti* : *baùbti*).
- BUBUTIS**: *Bubudzis* 1267 (*džis* vietoj *-cis* < *-tis*?). Plg. *Bubala(s)*. Gali būti ir **BUBUDIS**. Dėl priesagos plg. vv. *Lýg-udai* ŽD 100.
- BUDIKAS** (dz. *Budz-*): *Budzik* 2087. Dpv. *Budz-ikas* (< *Bud-ikas*). Žr. *Budvilas*.
- BUDILA** (dz. *Budz-*) → **BUDILAITIS**: g. sg. *Budzili* ³180; *Budzilowicz* 2114. Dpv. *Bùdz-ilas* (< *Bud-ilas*), *-ilà*, *-il-ėvičius*, *-il-àuskas*. Žr. *Budvilas*.
- BUDOKAS** → **BUDOKAITIS**: *Budakowicz* 654. Šaknis *Bud-*, žr. *Budvilas*.
- BUDRA** (-ys, -ius?) → **BUDRAITIS**: *Budrowicz* 1515. Dpv. *Budr-à*, *-ỹs*, *-àitis*, *-iònis* (> *Budran de pago Rzeβa* ⁷5402), *-iùnas*, *-ėnas* (> *Budrenos* ⁷2635), *-eikà*, *-ėvičius*, *-àuskas*, *Bùdr-ius*, *-ikas*, vv. *Budr-iaĩ*, *-iškė*, *-ėl-iškės*, up. *Budr-eivà* (: *budrùs*).
- BUDVILAS** (dz. *Budz-*) → **BUDVILAITIS**: *Budzwilowicz* 1510. Plg. dpv. *Bùdvil-as*, *-à*, *-àitis*. Dvikamienis asmenvardis. I *Bud-*, plg. avd. *Bùd-gin-as*, *-vaiš-as*, *-vyd-as* ir *Gail-bud-is*, dpv. *Bùd-as*, *-ėnis*, *-ėvičius*, *-el-ėvičius*, *Bùdž-ius*, *-iùlis* (: *bud-ėti*, *bùd-inti*). Dar plg. *Norbutas* ir *Budikas*, *Budila*, *Budokas*. II *-vil-as*, plg. avd. *Daũg-*, *Eĩ-*, *Geid-*, *Kaĩt-vil-as* ir *Vil-bud-as*, *-mant-as* (> *Wilmont* ⁷3449), *-taut-as*, vv. *Vil-gird-àičiai*, pr. *Gaude-wil*, *Tawte-will-e*, *Wisse-wille*, *Wille-munt*, *Wil-taut-e* (: *vil-tis*, I. sg. praes. *vil-iùosi*). Dar plg. *Buivilas*, *Butvilas*, *Mantvilas*, *Rad(i)vilas*, *Sirvilas*, *Skovilas*, *Stadvila*, *Steigvila(s)*, *Survilas*, *Vaišvilas*, *Viešvilas*, *Višvilas* ir *Vilbutas*, *Vilgėla*, *Vilis*, *Vileika*, *Vilumas*, *Vil(i)ušis*, *Vilutis*.
- BŪGA** (-ys?) → **BŪGAITIS**: *Bugiewicz* 1164. Dpv. *Bùg-à*, *-ỹs*, *-àitis*, vv. *Bùg-ėliai*, *-ėniai*, *-iniai* (: *bùgti*, *baugùs*).
- BUIMALAS** ar **BUIMOLAS**: *Buymal* 1731. Greičiausiai dvikamienis asmenvardis. I *Bui-*, žr. *Buivydas*. II *-mal-as* ar *-mol-as*, plg. dpv. *Mal-ỹs*, *-(i)ònis*, *-ėlė*, *-ėvičius* ir *Mól-is*, *-iùnas*, *-iùkas*, *-iùšis*, *-eik-àitis*, vv. *Mal-eišiai*, *-iùn-iškė*, *-eik-ėnai*, *-eik-òniai* ir *Mól-ainiai* (: ? Plg. *lýg-mal-as* 'sklidinas'). Jeigu ne krikštavardžio *Bohumil* perdirbiny.
- BUINA** (-as, -is, -ys?): *Buino* 1706, f. *Buyniaβowna* ⁴910. Dpv. *Buin-ỹs*, *-ėvičius*, *-àuskas*, vv. *Buĩn-iškės*. Dar plg. *Buinkas*. Žr. p. 229.
- BUINIKAS** → **BUINIKAITIS**: *Boynikowicz* ⁴211. Žr. *Buina*.
- BUINORAS**: *Buinar* 2366. Dvikamienis asmenvardis. I *Bui-*, žr. *Buivydas*. II *-nor-as*, žr. *Norbutas*.

- BUIVYDAS:** *Buywid* 447, 1255, 1369, 1508. Dpv. *Būivyd-as, -is*, vv. *Bui-vyd-ónys*. Dvikamienis asmenvardis. I *Bui-*, plg. avd. *Buī-vin-as*, dpv. *Bui-mil-à* (: *buitis*? Plg. *bū-ti* ir 3. praes. dial. *bī-ti* 'buvo'). Dar plg. *Buimalas*, *Buinatoras*, *Buivilas*. II *-vyd-as*, plg. avd. *Výd-min-as, -gáil-a* ir *Daüg-,Ei(t)-, Gėd-, Jó-, Sir-ryd-as*, pr. *Wyde-man* ir *Al-vid-e, Eyt-wyd-e* (: *iš-výsti*, 3. praet. *iš-výd-o*).
- BUIVILAS:** *Buywil* 1877, 1956, 2017, 2141, 2162, *Boiwil* ²⁷⁴², *D(omi)-nus Buywil* 353. Plg. vv. *Būivil-iškė*. Dvikamienis asmenvardis. I *Bui-*, žr. *Buivydas*. II *-vil-as*, žr. *Budvilas*.
- BUIVIS (-ys?):** *Buywicž* ⁵³¹⁴, *Pan Buywicž* ⁴⁶⁸⁸. Dpv. *Buivys*, vv. *Buiv-ūnai, -ėnai, -iški*. Žr. p. 229.
- BUKAS** → **BUKAITIS:** *Bukowicz* ²⁶². Dpv. *Būk-as, -ys, -áuskas*, vv. *Būk-iškės, -ónys, -ėnai* (: *būk-ti*). Plg. *Bukelis*.
- BUKELIS:** *Bukielis* 2559. Dpv. *Būkel-is, -ėvičius*. Žr. *Bukas*.
- BUKNA(S)** → **BUKNAITIS:** f. *Buknowiczowa* ^{3109a}. Dpv. *Būkn-ius, -ys, -ėvičius*, vv. *Bukn-aičiai* (: ?).
- BUKŠA(S)** → **BUKŠAITIS:** *Bukfaytis* 1336. Dpv. *Bukš-à* (> *Buksza* In. ^{7223b}), *-aitis* (: *būkšas*, 'baužas, be ragų'). Gali būti ir priesagos *-š-* vedinys iš *Bukas*.
- BUMBALAS (-olas?):** f. *Bumbalowa* ¹⁴⁸. Dpv. *Bumbalas* (: *bumbalas* 'burbeklis'). Plg. *Bumbilas*, *Bumbulis*. Šaknis *Bumb-* gali būti ir iš ryt. *Bamb-*, žr. *Bambalas*.
- BUMBILAS:** *Bumbil* 1427. Žr. *Bumbalas*.
- BUMBLYS:** g. sg. *Bumblifa* ⁵¹²⁰⁷. Dpv. *Bumbl-ys, -iauskas*, vv. *Bumb-liaī* (: *bumbl-ėnti* 'bumbėti, bumbinti'). Gali būti ir ryt. forma iš *BAMBLYS* (: *bamblys* 'žemas, storas, nerangus žmogus').
- BUMBULIS:** *Bumbulis* 2639, *Bumbul* ^{3324, 524, 6280}, f. *Bumbulowa* 2209. Dpv. *Bumbūl-is, -aitis, -ėvičius* (: *bumbūlis* 'burbeklis'). Dar žr. *Bumbalas*.
- BURBA** → **BURBAITIS:** *Burba* 745, 1028, 1030, 2691, ^{293, 2408, 4736, 5991}, *R(everendus) D(ominus) Burba Canonicus Vilnensis* ⁴⁶⁵³, g. sg. *Burbowicza* ³²²⁴, *Borbickiego* ⁵¹⁹⁰, f. *Burbowna* ⁴⁵¹⁰, *Burbianka* ⁵⁵⁶⁸. Dpv. *Būrb-a, -aitis, -ilas*, vv. *Būrb-onys, -inaī*, up. *Burb-ėlė*, ež. *Burb-ūlis* (: *burb-ėti* 'neaiškiai kalbėti, bambėti; kunkuliuoti, burbuliuoti'). Plg. *Burbikas*, *Burbulis*.
- BURBEKLIS:** *Burbeklis* 1995. Plg. vv. *Burbėkliai*, up. *Burbėklis* (: *burbėklis* 'kas burba, plepys').
- BURBIKAS:** g. sg. *Burbika* ³¹⁸⁷. Žr. *Burba*.
- BURBULIS:** f. *Burbulowa* ²²⁶⁸ (: *burbūlis* 'murmeklis'). Gali būti ir priesaginis vedinys, žr. *Burba*.
- BURGIS (-ys?)** → **BURGAITIS:** *Burgaycik* 2151. Dpv. *Būrg-is, -ys, -ūlis*, vv. *Burg-aičiai, -ėnai* (: *burg-ėti* 'murmėti, niurnėti').
- BURNA (-ys, -ius?)** → **BURNAITIS:** *burnowicz* 409, *Burniowicz* 847(2x), 1136, 1357, ⁴¹³⁰, *Burniewicz* 1070. ^{3319, 4665}, *-iewycz* ⁶⁷⁹, g. sg. *Burniewiczza* ⁵³³⁸, f. *Burniowa* ⁵²³⁴. Plg. *Burna* In. ^{7326a}, *Burniuk* ⁷⁷⁴⁴² < *Burn-iukas*, *Burniak ex pago Rudomina* ⁷⁷⁴¹⁶ < *Burn-io-*

- kas ir dpv. *Buñ-ius*, -*ỹs*, -*aitis*, -*ėlis*, -*ėvičius*, -*auskas*, vv. *Burn-ėnai* (: *burnà*). Dar plg. *Burneika*, *Burnelis* (-*elė*).
- BURNEIKA**: *Burnieyko* ⁴863. Dpv. *Burn-ėikà*, -*eikis*, vv. *Burn-eĩkos*. Žr. *Burna*.
- BURNELĖ** (ryt. -*lė*): *burniale* 2094. Žr. *Burna*.
- BURNELIS**: *burnielis* 431. Dpv. *Burnėlis*. Žr. *Burna*.
- BUOKAS**: *Burak* 2051, 2062, 2282, ²456, ²559, ²747, ³445, g. sg. *Buraka* ²866, ⁶284. Dpv. *Burōkas*, -*ėvičius*, -*auskas*. Ne visai aiškios kilmės asmenvardis. Gali būti priesagos -*okas* vedinys iš senos baltų avd. šaknies *Bur-* (plg. avd. *Bur-gail-a*, *Būr-kant-as*, -*vil-as*, dpv. *Būr-as*, -*aitis*, -*ikas*, -*eikà*, pr. *Ky-bur-s*, *Bur-icke*, *Bur-it*), vėliau sutapatintas su baltarusių pavarde *Буряк* (dėl jos kilmės žr. V. Urbutis, *Baltistica*, V, 216³) bei slavizmu *burōkas* 'runkelis'. Dar plg. *Burokytis*.
- BUOKYTIS** → **BUOKYTAITIS**: g. sg. *Burakicaicza* ³467. Žr. *Burokas*.
- BURTELIS** → **BURTELAITIS**: *Burcielewicz* ⁵240, *Burcielowic* ²839, f. *Burtlewna* ⁴900 (-*lew-* vietoj -*elew-*). Žr. *Burtinis*.
- BURTINIS**: g. sg. *Burtinia* ⁵803, ⁵804. Dpv. *Burt-ilius*, -*āvičius*, vv. *Būrt-kaim-is* (: *būrtas*). Plg. *Burtelis*.
- BUTAS** → **BUTONIS** (**BUTONAITIS**): *Butanowicz* 2782. Plg. f. *Butowna* ⁷294, *Butenowa* ⁷5102 < *But-ėnas*, dpv. *Būt-as*, -*à*, -*ónis*, -*ėnis*, -*eikà*, -*āvičius*, -*en-āvičius*, vv. *But-ikiai*. Žr. *Butvilas*.
- BUTIS** (-*ys*? dz. -*cis*, -*cys*) → **BUTAITIS**: *Bucinski* ²321; g. sg. *Buciewica* ²884, *Bucowskiego* ²592. Plg. *Bucynaycis* ⁷4683 < *But-in-aitis*. Žr. *Butas*, *Butvilas*.
- BUTIŠKIS**: *Buciβko* ⁴927. Plg. f. *Butiskiewiczowa* ⁷4382, dpv. *Butiškis*, vv. *Būtiškiai*. Žr. *Butas*, *Butvilas*.
- BUTKELIS** → **BUTKELAITIS**: *Butkielewicz* ⁴451, ⁵139. Plg. vv. *Butkėliai*. Žr. *Butkus*.
- BUTKUS** (-*a*, -*is*, -*ys*?) → **BUTKAITIS**, **BUTKŪNAS**: *Budkowicz* 2212, *Butkiewicz* 2495, *Botkunas* 1624. Plg. *Budkaniec* In. 363_{21b}, *Butkanelis* In. 363_{13b} < *Butk-onis*, -*on-elis* ir dpv. *Būtk-us*, -*à*, -*ỹs*, -*aitis*, -*ūnas*, -*ėvičius*, -*auskas*, vv. *Butk-ūn-ėliai*. Gali būti priesagos -*k-* vedinys, plg. *Butas*, *Butvilas*.
- BUTUTIS** (dz. -*ucis*): *Butucis* ⁴770. Žr. *Butas*, *Butvilas*.
- BUTVILAS**: g. sg. *Butwilowskiego* ⁶156. Plg. *Butwil* ⁷4199, *Butwilowicz* ⁷447, dpv. *Būtvil-as*, -*āvičius*, -*auskas*. Dvikamienis asmenvardis. I *But-*, plg. avd. *Būti-geid-as*, *Būt-gin-as* ir *Kari-būt-as*, *Jó-*, *Ký-*, *Min-but-as*, dpv. *Būt-min-as*, -*vyd-as*, -*vin-as*, pr. *Buti-lab-s*, *But-rymm-e* (: *būtas*, *būti*). Dar plg. *Butas*, *Butis*, *Butiškis*, *Bututis* ir *Albutas*, *Eibutas*, *Gimbutas*, *Girbutas*, *Kvirbutas*, *Norbutas*, *Seibutas*, *Sirbutas*, *Steibutas*, *Stributas*, *Svirbutas*, *Tvirbutas*, *Vilbutas*, *Virbutas*. II -*vil-as*, žr. *Budvilas*.
- BUZA** → **BUZAITIS**: *Buža* ²258, *Buzowsky* ³433, g. sg. *Buzewicza* ²159, f. *Buzowa* ⁴291, -*owna* ⁴317. Dpv. *Būzas*, -*à*, -*ỹs*, -*aitis*, -*ūnas*, -*ėnas*, -*ėvičius*, vv. *Būz-ai*, ež. *Buz-iōnas* (: *buzà* 'toks ėdalas, srėbalas, purvynė, makalynė: vėpla, plepys').

CIBULIS → **CIBULAITIS**: *Cybulewicz* ³⁷⁷⁰. Dpv. *Cibùl-is*. -*skis*. Priesagos -*ulis* vedinys, plg. dpv. *Cib-as*, -*aitis*, -*ėlis*, -*utis*, -*auskas*, -*ut-avičius*, vv. *Cib-ónys*, -*ukai*, up. *Cib-ė*, -*eikė* (: *cib-inti* 'mažinti, trumpinti').

CICA: *Cica* ⁴²⁴⁹, ⁵¹⁹⁴, *Cicowfsky* ⁵⁹¹. Žr. *Cicis*.

CICELIS: *Cicielis* ⁴²⁴², f. *Cicielowa* ²⁷¹⁶, *Cziczelowia* ⁴⁹¹⁵, ⁴⁹³⁰, ⁵¹⁰⁰, -*owna* ⁴⁹⁶¹ (greičiausiai visur ta pati moteris). Plg. dpv. *Cicel-iūnas*. Žr. *Cicis*. – Galėtų būti ir **ČYČELIS**, plg. dpv. *Čyčėlis*, vv. *Čyčėliai* (plg. *čyč-iuoti* 'liūliuoti, supti, migdyti; rūpintis kuo, turėti daug vargo').

CICERIS: *Cicer* ⁴²⁴⁶. Žr. *Cicis*. Dėl priesagos plg. *klėb-eris* 'kas išklebęs', *plėp-eris* 'plepys' ir kt. ŽD 20.

CICIRIS: g. sg. *Ciciri* ²¹⁴⁸. Žr. *Cicis*. Dėl priesagos plg. *stimb-irys* 'stimbiras'. Gali būti ir **ČIČIRIS**, plg. dpv. *Čičir-ka*, vv. *Čičiriaĩ*, ež. *Čičir-ỹs*, -*aitis*, up. *Čičir-ka* (dėl hidronimų žr. K. Būga RR II 22).

CICIS: *Cicis* 214. Dpv. *Cic-ėnas*, -*ilà*, -*il-aitis*, -*il-iõnis*, vv. *Cic-il-iškės* (: *cic-ėnti* 'plonai cypsėti', *cic-iuoti* 'tašyti'). Plg. *Cica*, *Cicelis*, *Ciceris*, *Ciciris*.

CIGONAS, ČIGONAS: *Cigan* 23, ⁴¹²⁹, *Cygan* ⁶¹⁵, *cžigan sšwiewc* 510, *Ciganfsky* ⁴⁵⁴⁸, *Cyganskj* ³⁸⁴⁸, g. sg. *Cigana* ³²⁶³, *Cygana* ³⁸⁶⁰, ⁵⁵¹⁷, ⁶³⁰¹. Dpv. *Cigõn-as*, -*aitis* ir *Čigõn-as*, -*aitis*, vv. *Cigõn-iškiai*. -*aliai*, up. *Cigõn-ė* (: *čigõnas*, dial. *cigõnas*). Dar plg. *Cigonėlis*.

CIGONĖLIS, ČIGONĖLIS: *Ciganelowa* 2088. Žr. *Cigonas*.

CIPUTIS ar **ČIPUTIS**: g. sg. *Ciputi* ⁴⁵²¹. Dpv. *Cip-ok-aitis* ir *Čip-as*, -*ỹs*, -*ukas*, -*okas*, -*inskas*, vv. *Čip-iškis*, *Čyp-iškis*, -*ėnai*, *Čyp-iškiai* (: *su-cip-ti*, *su-čip-ti* 'cyptelėti', *čyp-ti* 'cypiti').

ČEČAS: *cžecz* 1924, 1980. Dpv. *Čeč-ėnas*, -*iuõlis*, vv. *Čeč-iškiai*. -*ėliai*, up. *Čeč-iup-is* (: *čeč-ėnti* 'čirškėti, čiauškėti, daug šnekėti').

ČEIDA: *Cžeyda* ⁶³⁰⁴, f. *Cžeydowna* ⁶³⁰⁴. Dpv. *Čeidà* (: *čeidà*¹⁴⁹ 'nėrimtas žmogus').

ČEKAS (dz. *C-?*) → **ČEKŪNAS**: g. sg. *Cekuna* ¹¹⁴¹, *Ciekuna* ⁴⁹¹⁸ (tas pats asmuo). Dpv. *Čėk-as*, -*is*, -*ỹs*, -*aitis*, -*õnis*, -*utis*, -*uõlis*, -*õnas*, -*avičius*, -*auskas*, vv. *Ček-aĩ*, -*ėnai* (*Ciekienas* In. 215_{41b} < < *Ček-ėnas*), *Čėk-iškė* (: *ček-ėnti* 'čepsėti, čiauškėti, šlepsėti', *ček-iuoti* 'čirškėti, čiulbėti; kapoti; karpyti; mušti'). Plg. *Čekelis*. Gali būti ir iš etnonimo *čekas*.

ČEKELIS → **ČEKELAITIS**: g. sg. *Czekiela* ⁵³²⁵, f. *Czecalayciowna* ⁴¹¹¹⁵ (*ka* vietoj *ke*). Dpv. *Čekėlis*, vv. *Čekėliai*. Žr. *Čekas*.

ČEMERĖKAS: *Cemerek* 1851. Dpv. *Čemer-as*, -*is* (: *čėmeras* 'kartus nuodingas augalas, *Veratrum album*').

ČĖPLYS: f. *Cžaplanka* ⁴¹⁴⁹. Dpv. *Čėplỹs* (: *čėplỹs* 'įrankis keptuvei kilnoti; kas pamažu valgo, dirba').

¹⁴⁹ LKŽ pateikia iš[Sālako, taigi gali būti sėliškas žodis, plg. *keid-óti* 'prastai eiti' ir avd. *Keida*.

- ČERAS** (dz. *Cer-*?) → **ČERAITIS**: g. sg. *Ceraycia* ³⁷⁴⁷. Dpv. *Čēr-as*, *-áuskas*, vv. *Čer-ėnai* (: *čēr-inti* 'eiti pamažu, šlepsint kojomis'). Plg. *Čerava(s)*, *Čerelis*, *Čerenis*.
- ČERAVA(S)**: *Ciarawa* 1835, *Cerewac* 2021. Žr. Čeras.
- ČERELIS** → **ČERELAITIS**: *Cerelewicz* ⁴⁸⁰⁶. Dpv. *Čerėl-is*, *-inskas*, vv. *Čerėliai*. Žr. Čeras.
- ČERENIS**: *Cerenis* ²⁴⁴⁷, *Cerenis* ¹¹²³. Žr. Čeras.
- ČETVERGAS**: f. *Czeterwegowna* ⁵¹¹⁵³. Dpv. *Četveřgas* (: dial. *četveř-gas* 'ketvirtadienis').
- ČIAUČIUS** ar **ČIAUČIA**: *Czaucza* ⁶²⁰⁰ (: dial. *čiaučius* < *šiaučius* 'batsiuovys'). Plg. dpv. *Šiauč-iūnas*, *-iūlis*, *-iuk-ėnas*.
- ČIKLYS**: g. sg. *Ciklinskiego* ⁵¹⁷³. Dpv. *Čiklỹs* (: *čik-ėnti* 'čirkšti').
- ČYPLYS** (dz. *Cyp-*?): g. sg. *Ciplifa* ⁴²⁰⁶. Plg. *Czyplis* L₁₀ ir dpv. *Čipl-ỹs* (< *Čyp-lỹs*), *-inskas*, *-iauskas*, vv. *Čýpl-iškė*, *-iaĩ* (: *čýplỹs* 'kas čypia').
- ČIRPELIS** (dz. *C-*?): f. *Cierpielowa* ⁵¹⁰¹⁹. Dpv. *Čirp-us*, *-ỹs*, vv. *Čirp-iškis* (: *čirp-ti* 'čirkšti, čypti, groti, rėkti; skursti, nykti'). Plg. *Čirpenis*.
- ČIRPENIS**: g. sg. *Cerpenia* ³⁶³¹. Žr. Čirpelis. Gali būti ir **ČERPENIS**, plg. dpv. *Čerpas* (: *čerp-yti* 'sunkiai dirbti, vargti').
- ČIRPLYS**: *czirplis* 1158. Dpv. *Čirplỹs* (: *čirplỹs* 'kas čirpia, čirškia; kas nučirpęs, nuskurdęs').
- ČIRŠKIS** (-ys?) → **ČIRŠKAITIS**: *Cirskiewicz* ²¹⁹⁰. Plg. pv. *Čirška-bal-ė* Gdl (: *čiršk-ti*, 3 praes. *čiršk-ia*).
- ČIUČAS** (-ys?): *Czucz* ²²³⁰. Dpv. *Čiuč-ỹs*, *-aitis*, *-ėlis* (: *čiuč-iuoti* 'liūliuoti, supti; miegoti'). Plg. *Čiučiulis*.
- ČIUČIULIS** ar **ČIUČIULA** (dz. *Ciuc-*?): f. *Ciuciulowa* ⁵¹⁰⁰³. Dpv. *Čiučiulà*. Žr. Čiučas.
- ČIULKINYS** (dz. *Ciulk-*?): f. *Ciulkiniowa* ³⁵⁸². Dpv. *Čiulkinỹs* (: *čiulkinỹs* 'grūsta košė, šiupinys'). Gali būti ir priesaginis vedinys, plg. dpv. *Čiùlk-a*, *-ōnas*, *-áuskas* (: *čiùlk-inti* 'girdyti', *čiulk-ti* 'žįsti').
- ČIUPAS** → **ČIUPAITIS**: g. sg. *Ciupa* ⁴⁸¹⁰; *Czupaytis* 2472. Dpv. *Čiup-as*, *-aitis*, *-áila*, *-ikas*, *-inis* (: *čiup-ti*).
- ČIUPČIKAS** (dz. *Ciupc-*?): g. sg. *Czupczyka* ⁵⁸⁴⁰, f. *Czupczykowa* ⁵⁵⁶⁹, *Ciupcikowa* ⁴³⁶⁸ (greičiausiai ta pati moteris). Plg. *Čiupč-iškių raistas* Pls (: *čiupč-ióti* 'čiupinėti, grybščioti', *čiupčius* 'kas ilgai čiupinėja').
- ČIŪRA(S)** → **ČIŪRĖNAS** (**ČIŪRĖNAITIS**): g. sg. *Ciura* ⁶⁸², *Czury* ⁴¹¹¹; *Czurienowicz* ⁴¹⁰¹⁹. Dpv. *Čiūr-as*, *-áuskas*, vv. *Čiūr-ai*, *-iškiái* (: *čiūr-auti* 'verkšlenti', *čiūrà* 'verksnys'). Gali būti ir **ČIURA(S)** resp. **ČIURĖNAS**, plg. dpv. *Čiur-ilà*, vv. *Čiur-ónys* (: *čiur-ėnti* 'srovėnti, šlapinti', *čiurà* 'kas šlapinasi lovoje; sučiuręs, apšėpėlis').
- ČIVAS** → **ČIVAITIS**: *Ciwowicz* ²⁷⁰⁶. Plg. *Czywel* In. 424_{53a} < *Čiv-elis*, dpv. *Čiv-as*, *-inskas*, vv. *Čiv-aĩ*, *-iškiái* (: *čiv-ėnti* 'čiulbėti, čiženti'). Dar plg. *Čivilis*, *Čivonas*.

- ČIVILIS:** *Czywilis* ¹⁹⁵. Dpv. *Čivilis*. Žr. Čivas. Gali būti ir *ČIVYLIS*, plg. vv. *Čivyl-iai*, *-iškis* (: *čivylis* 'kikilių šeimos paukštis; silpnas žmogelis').
- ČIVONAS:** g. sg. *Ciwana* ²⁴⁹. Plg. vv. *Čivónys*. Žr. Čivas.
- ČIŽAS** → **ČIŽAITIS:** *czż* 2196, *Cżis* 482, *czż ż* *grodna* 478, *Ciżowsky* 2668, *czżewsky* 2105, g. sg. *Cyża* ²⁷⁵⁸, f. *czżewicowa* 1408, g. sg. *Ciżowey* ¹¹⁰³. Dpv. *Čiž-as*, *-à*, *-eikà*, *-ėvičius*, *-ąuskas*, vv. *Čiž-ai*, *-iūnai*, *-el-iškė*, *Čiž-iškė*, up. *Čiž-up-ys* (: *čiž-ėti* 'čiulbėti, šnibždėti, kalbėti', *čiž-ti* 'kibti, skrebtį'). Plg. Čižikas. Atskirais atvejais Čižas gali būti ir nelietuviškos kilmės: tokį asmenvardį turi ir slavai.
- ČIŽIKAS:** g. sg. *Czyżika* ³⁴³⁹, *Ciżika* ³⁸³⁰. Plg. vv. *Čižikai*. Žr. Čižas.
- DABAS** (*-is*, *-ys*?) → **DABAITIS:** *Dobaycis* ¹¹⁵⁴. Plg. *Dobyß* ⁷⁵²⁶⁵, *Dobelewicz* ⁷⁸³⁸⁸ ← *Dab-elis*, *Dobian* ⁷⁸⁶³⁷ < *Dab-ėnas* (*-onis*?), dpv. *Dab-ūšis*, *-ulis*, vv. *Dab-ūžiai*, pr. *Dab-ote*, *Dab-une*, *Lange-dab-e*, *Na-dab* (: *dab-inti* 'gražinti, puošti' ar *dabà* 'prigimtis'). Dar plg. Dabeika, Dabošius. Žr. Liet. vand. 15–16.
- DABEIKA** (*-aika*?): *Doboyka* 1273. Žr. Dabas.
- DABOŠIUS** (*-ašius*, *-ušis*?) → **DABOŠAITIS:** *Dobosż*, 2173, *Dobasżowicz* 1135. Dpv. *Daboš-inkas*, *Dabūš-is*, vv. *Dabaš-inkai*. Žr. Dabas.
- DAGAINIS** → **DAGAINAITIS:** f. *Dogaynowiczowa* ⁴⁵³². Žr. Dagainis.
- DAGELKA:** *Dagelka* 1229. Žr. Dagainis.
- DAGILIS** → **DAGILAITIS:** *Dagil* ⁴⁴⁸¹, g. sg. *Dogilewicz* ⁴⁶³⁶, f. *Dagilowa* ⁴⁸³⁹. Dpv. *Dagil-is*, *-aitis*, vv. *Dagil-iai*, *-iōniai*, *-iškiai*, *-jñė* (: *dagilis* 'dagys; usnis; toks paukštis'). Plg. Dagainis.
- DAGINIS:** g. sg. *Daginia* ³³⁵¹, f. *Daginiowa* ³³⁸⁷. Plg. *Dagucewicz* ⁷⁵⁵⁹⁸, *Daguciowa* KM 8a < *Dag-utis*, dpv. *Dāg-is*, *-jys*, *-ėlis*; *-ėnis*, vv. *Dag-ūn-iškės* (: *dagjys* arba *dāgas* 'degimas', *dėg-ti*). Dar plg. Dagainis, Dagelka, Dagilis.
- DAILYDA** (*-ida*?): *Dojlida* ⁴⁶, *Dolida* 24, 116(2x), 128, 162, 225, 233, 433, 685, 2543, ³⁴⁴⁴, *Dolida Bartłomieiewicz* 117, *Mathisżowicz* *Dolida* 195, *Doleda* 1069, g. sg. *Dojlydy* ⁴⁵², ⁵⁵⁹², ⁵⁷⁰², *Daylidi* ⁵¹⁶⁵, *dolidy* ²²⁴⁹, f. *Daylidowa* ⁵⁴⁷⁵. Dpv. *Dailyd-à*, *-aitis*, *-ėnas*, *Dailydž-iōnis* ir *Dailid-ė*, *-is*, *-aitis*, *-ūnas*, *-ōnis*, *-ėnas*, *-āvičius* (: *dailyda*, *dailidė*).
- DAINIS** (*-ys*?) → **DAINAITIS:** *Doynis* 1658, *Daynowicz* ²¹⁶³, *Deynowicz* ²⁴⁷, *Deyniszewicz* 680 (< *Dain-išius*?), *Daynowski* ²⁷⁶⁹. Dpv. *Daīn-ius*, *-jys*, *-iūnas*, *-āvičius*, *-ąuskas*, vv. *Daīn-os*, *-ėliai*, up. *Dain-avà*, *Daīn-up-is* (: *dainà*; plg. K. Būga RR III 143, Я. Отрембский, ВСЯ VII 3–6).
- DALIS** (*-ys*?) → **DALAITIS:** *Doles* 1294, *Dolaytis* 189. Dpv. *Dal-iānskis*, *-ėckas*, vv. *Dal-iėčiai*, *-iniñkai*, *-in-ōnys*, *-ickai* (: *dalià* 'laimė, sėkmė, likimas').
- DANTELIŠ:** g. sg. *Dantela* ⁵⁷⁸². Plg. *Dancewicz* ⁷⁸³⁶⁸ (← *Dant-is*, *-ys*), vv. *Dañt-iškė* (: *dantis*).
- DARAS** (*-ius*?) → **DAR(I)ONIS** (**DARONAITIS**): *Dorski* ²⁶⁷³, g. sg. *Dorowskiego* ³³⁰⁴; *Daronis* 777, *Daronowicz* 989. Plg. g. sg. *Doru-*

- cia ⁷³625 < *Dar-utis*, f. *Doriusowa* ⁷⁷432, dpv. *Dār-as*, -*āšius*, vv. *Dar-āičiai*. Žr. *Darvinis*.
- DARBINYKAS**: *Darbinik* 676, 1546 (: ryt. *darbinỹkas* 'darbininkas').
- DARBINIS**: *Darbinisž* 1477. Plg. vv. *Darb-ūčiai*, -*ėnai* (: *dārbas*).
- DARULIS**: f. *Darulowna* ⁴179. Plg. *Darulis de pago Ržesža* ⁷⁵49. Žr. *Daras*, *Darvinis*.
- DARVINIS**: *Darwinis* 1019. Plg. avd. *Dārvinas*, dpv. *Darvinis*. Dvikamienis asmenvardis. I *Dar-*, plg. avd. *Dār-gil-as*, -*gėla*, -*gin(t)-as*, dpv. *Dār-but-as*, -*taut-as*, vv. *Dar-vyd-ai*, pr. *Dar-gaud-e*, *Dar-gal-s*, *Prey-dar*, *Na-dar-e*, *Wisse-dar* (: *dar-ýti*). Dar plg. *Daras*, *Darulis* ir *Liudaris*, *Nedaras*, *Sandaras*. II -*vin-is*, plg. avd. *Daūg-*, *Gaūd-*, *Mañt-*, *Sūd-vin-as* ir *Vin-gil-as*, -*mant-as*, -*tar-as*, dpv. *Vin-à*, -*ālė*, *Vin-ikas*, pr. *Gir-wyn*, *Win-til-s* (: *Vain-?* Žr. *Vaidavainis*). Dar plg. *Radvinas*, *Skurvinis* ir *Vingailis*, *Vingėlis*.
- DAUBARAS** → **DAUBARAITIS**: *Dowbor* ⁴788, *Dowbur* ⁴166 (greičiausiai tas pats asmuo), *Dowbar* ⁴307, g. sg. *Daubora* ⁶391; *Dauborowicz* 2485, -*barowicz* ³103, *Dawborowicz* ⁴408, *Doborowicz* ⁴411. Dpv. *Daūbaras*. Dvikamienis asmenvardis. I *Dau-* (iš *Daug-*: *Daug-girdas* > > *Dau-girdas*), plg. avd. *Daū-gard-as*, -*gin(t)-as*, -*kant-as*, -*mant-as*, -*nor-as*, pr. *Daw-kant*, *Dau-kint-e* (: *dāug-inti*, *daūg*). Dar plg. *Daugala*, *Daugėla*, *Daugilas*, *Daujotas*, *Dauparas*, *Dauvilkis*. II -*bar-as*, plg. avd. *Ei-*, *Ký-*, *Liaū-bar-as* ir *Bař-kint-as*, -*gāil-a*, -*taut-as*, -*vain-is*, -*vyd-as*, pr. *Ki-bar*, *Wisse-bar*, *Bar-kint* (: *bār-ti*, plg. r. *бороться* 'kovoti'). Dar plg. *Bareika*, *Barulis* ir *Kilbaras*, *Sambaras*.
- DAUGALA** ar **DAUGAILA**: *Dawgala* 779. Dpv. *Daūgalas*, *Daugālis*, vv. *Daūgal-ioniai* ir *Daugailiai*. Dvikamienis asmenvardis. I *Dau-* iš *Daug-*, žr. *Daubaras*. II -*gal-a* ar -*gail-a*, žr. *Galginas* ir *Rimgaila*.
- DAUGĖLA**: g. sg. *Daugieli* ²51, f. *Dowgielanka* ⁵303. Dpv. *Daugėla*, vv. *Daugėl-aičiai*, -*āliai*. Dvikamienis asmenvardis. I *Dau-* iš *Daug-*, žr. *Daubaras*. II -*gėl-a*, plg. avd. *Dar-*, *Ei-*, *Jo-*, *Nor-*, *Vos-gėl-a*, dpv. *Gėl-aitis*, vv. *Gėl-iónys*, -*ūnai* (plg. *Gialun* In. 358_{14b}), -*ainiai*, pr. *Wi-gel* (: *gėlā* 'didelis skausmas', *šird-gėla*). Dar plg. *Min(i)gėlis*, *Sirgėl-a(s)*, *Surgėlas*, *Vygėla*, *Vilgėla*, *Vingėlis*.
- DAUGENIS**: *Daugien* 1084. Dpv. *Daugėnis*. Plg. *Dougowicz* ⁷⁸237 (vietoje *Daug-aitis*), dpv. *Dāug-is*, -*ỹs*, -*aitis*, -*ėlis*, -*ėvičius* ir *Daūg-vyd-as*, *Daug-vil-as*, -*nór-a* (: *dāug-inti*, *daūg*). Gali būti ir **DAUGINIS**. plg. dpv. *Dauginis*, vv. *Daugin-iai*, -*iūkai*.
- DAUGILAS** → **DAUGILAITIS**: *Daugilowicz* ⁵908, f. g. sg. *Daugilowney* ⁵908. Dpv. *Daūgil-as*, -*ėvičius*, *Daugil-is*. Dvikamienis asmenvardis. I *Dau-* iš *Daug-*, žr. *Daubaras*. II -*gil-as*, žr. *Gilginis*.
- DAUJOTAS** → **DAUJOTAITIS**: *Dowiatowicz* 700. Plg. *Dowiat* ⁷⁴433, dpv. *Daūjotas*, vv. *Daujot-ėliai*. Dvikamienis asmenvardis. I *Dau-* iš *Daug-*, žr. *Daubaras*. II -*jot-as*, plg. avd. *Bir-*, -*Gir-*, *Kāri-*, *Sir-iot-as* ir *Jót-vil-as* (: *jóti?*). Dar plg. *Jotas*, *Jotimas*.

- DAUPARAS:** *Daupor* 1424. Dpv. *Dáuparas*. Dvikamienis asmenvardis. I *Dau-* iš *Daug-*, žr. *Daubaras*. II *-par-as*, plg. dpv. *Par-vain-is*. Dar plg. *Pareika*. Gali būti perdirbta iš *Daubaras*.
- DAUTIS** (-ys, -as? dz. -cis, -cys) → **DAUTAITIS:** *Daucis* 2095, *Dowtowicz* 1989. Dpv. *Daut-as*, -ỹs, *Dauč-iūnas*, vv. *Dauč-ióniai*, -iùl-iškės. Žr. p. 230.
- DAUVILKIS:** *Dauwilkis* 1280. Dvikamienis asmenvardis. I *Dau-* iš *Daug-*, žr. *Daubaras*. II *-vilk-is*, plg. avd. *Nór-*, *Vaiš-vilkas* (: *vilkas*). Dar plg. *Vilkas*.
- DAUŽGILA:** *Daužgila* 1691. Gali būti dvikamienis asmenvardis. I *Dauž-*, plg. dpv. *Dauž-as*, -is, vv. *Dauž-nag-iaī* (: *dauž-yti*?). II *-gil-as*, žr. *Gilginis*.
- DAVULIS:** f. *Dowulowa* 4820. Dpv. *Davulis*. Plg. dpv. *Dav-ėikà* (> *Doweyko* 72457), -*ailis*, -*ėnis*, vv. *Dav-ónys*, -*ait-bal-is* (: *dúoti*, 3. praet. *dāv-ė*).
- DAŽAS** (-is, -ys?) → **DAŽAITIS:** *dażowicz* 2444 (: *daž-yti*). Plg. *Dažinis*.
- DAŽINIS** (-ys?): *Dažinis* 1339, *Dažinis* 841, f. *Dažinowa wdowa* 2110. Dpv. *Dažin-ỹs*, -*auskas*. Žr. *Dažas*.
- DEBESĖLIS:** f. *Dziebiefiolowa* 4600 (-io- vietoj -ie-). Žr. *Debesis*.
- DEBESIS** → **DEBESAITIS:** *Debefis* 3254, *Debesziewicz* 1915, g. sg. *Debesaycia* 3688, f. *Dziebiefowna* 4691. Dpv. *Debes-is*, -*aitis*, -*iūnas*, -*ėvičius* (: *debesis*). Plg. *Debesėlis*.
- DĒDELIS:** g. sg. *Dziedela* 2609, *Dedelisa* 4476, f. *Dedelowna* 1327. Dpv. *Dedelė* < *Dėdelė*, vv. *Dėdėl-iškės*. Plg. *Dedonis* L₈ < *Dėd-onis* (vv. *Dėd-ón-iškės*), *Dziedziukiewicz* 72631 ← *Dėdž-iukas*, dpv. *Ded-ūtis* (< *Dėd-ūtis*), -*inas*, -*ėvičius*, vv. *Dėd-ynaī* (: *dėdė*). Gali būti ir *DIEDELIS*, plg. vv. *Diedžl-up-ė* ir dpv. *Died-ónis*, *Died-ul-iónis*, *Died-inskas*, vv. *Diėd-iškė* (: *diėdas*). Dar plg. *Dėdilis*, *Dėdolas*.
- DĒDILIS** (dz. *Dėdž-*): *Dziedzilis* 4205. Žr. *Dėdelis*.
- DĒDOLAS:** *Dziedal* 41101. Žr. *Dėdelis*.
- DEGA:** *Dega* 5516, *Dziegocki* 5514, -*cžki* 2262, -*cžky* 2383. Plg. *Dziegiewicz* 7310 ← *Deg-is* (-ys?), *Dziegielewicz* 712, f. *Dziegielowska* 74324 ← *Deg-elis* (vv. *Deg-ėl-iškis*), *Deguszayskaycia* L₈ < ryt. *Deg-uš-ausk-aičia* 'Deg-uš-ausk-aitė' (-ay- vietoj -au-), dpv. *Dėg-ius*, -*aitis*, -*ėnis*, -*imas*, vv. *Deg-iaī*, -*iónys*, -*uškės*, up. *Degė* (: *dėg-ti*). Dar plg. *Degilas*, *Deginis*, *Degulis*, *Degutis*. Vienas kitas avd. galėjo turėti ir šaknį *Dieg-*, plg. dpv. *Dieg-ūtis* (: *diėgas* 'daigas; piktas, nesugyvenamas žmogus').
- DEGESYS** (-ėsis, -ėsys?) → **DEGESAITIS:** *Degefis* 692, *Degesiewicz* 856. Dpv. *Deges-ỹs*, vv. *Degės-iaī*, -*iškės* ir *Degės-iaī*, up. *Degės-up-is* ir *Degės-is*, -*ėlis* (: *degesỹs*, -*ėsis*, -*ėsys*?).
- DEGILAS:** *džiegil* 492. Žr. *Dega*.
- DEGINIS:** g. sg. *Deginia* 1177, 3797, 5515, 5516. Plg. *Deginis* In. 423_{45b}. Žr. *Dega*.
- DEGULIS:** g. sg. *Degulifa* 54, f. *Dziegulowa* 4758. Dpv. *Degulis*, vv. *Dėgul-ės*, -*iaī*. Žr. *Dega*.

- DEGUTIS** → **DEGUTAITIS**: *Dziegutis* 2643, *Dzieguciewicz* 2643, g. sg. *Dzieguciewiczza* ⁴112. Dpv. *Degūtis* (> *Deguc* ⁷⁴20, f. *Deguciowa* ⁷⁷400), vv. *Degūčiai*, *Degūt-iškis*, *-ėliai*. Žr. *Dega*.
- DELA(S)** ar **DĖLĖ**: *Dzielo* 415, g. sg. *Dela* ⁴194. Dpv. *Del-iūnas*, *-ėvičius* (: *del-ėti* 'sirgti' ar *dėlė*).
- DEMANTAS** → **DEMANTAITIS**: *Demontowicz* 2204. Gali būti vietoj Domantas. Bet dar plg. *Deymont* K. *Jablonskis* Liet. ž. 338₃₀, vv. *Dement-ónys*.
- DEREIKA** → **DEREIKAITIS**: g. sg. *Dereikowiczza* ⁴1124. Dpv. *Dereik-ėvičius*. Plg. dpv. *Dēr-us*, *-ùkas*, *-eškà*, *-inskas*, *-kiñt-is*, *Deř-but-as*, vv. *Der-iónys* (: *der-ėti*).
- DERNINIS**: *Derninis* 1044. Plg. f. *Dernowiczowa* ⁷⁹523 (: *deřnas*, *der-nùs* 'tinkamas, gražus, geras'). Gali būti ir klaidingai parašyta vietoj *Dervinis*.
- DERVINĖLIS**: *Derwinelis* 1612, 1647. Žr. *Dervinis*.
- DERVINIS** → **DERVINAITIS**: *Derwinis* 940, 1206, *Derwiniewicz* 1405, *-iwic* 443 (*-iw-* vietoj *-iew-*), *-owicz* 1790. Dpv. *Dervinis*, vv. *Dervin-iai*, *-iškė*, ež. *Dervinis* (: *dervinis* 'iš dervos; juodas, tamsus'). Plg. *Derwelis* IA 323₃₉ = dpv. *Derv-ėlis*, *-áitis* (: *dervà*). Dar plg. *Dervinėlis*.
- DIBA** ar **DYBA**: g. sg. *Dibi* ¹284, *Dyby* ⁵568. Dpv. *Dib-áuskas*, sulenkinta *Dybisz* (Vilniaus raj.), vv. *Dýba-kaln-is*, *Dyb-uriai* (: *dib-ėnti* 'eiti smulkiais žingsniais', *dýb-inti* 'eiti, stypinti', *dýb-ti* 'mušti', *dybà* 'žioplys').
- DICĪUS**: *Dicius* 1960. Dpv. *Dič-ius*, *-iūnas*. Greičiausiai iš *Did* + *šius* (: *did-elis*).
- DICKUS** (dz. *Dzick-*): f. *Dzickowna*. Dpv. *Dičk-us*, *-áitis*, *-ėvičius* (: *dičkus* 'drimba, dilbšas; padauža').
- DIDELIS** → **DIDELAITIS**: *Didelowicz* ⁴512. Dpv. *Didel-is*, *-ėvičius*, vv. *Didel-iškis* (: *didelis*). Plg. *Dzidzilewicz* ⁷⁸392, f. *Dzidzilanka* ⁷⁸337 ← *Did-ilis* ir dpv. *Did-ónis*, *Didžius*, *-ionis*, *-iūlis* (> *Dzidziul* In. 315_{19a}), *-iōkas*, vv. *Did-ėnai* (: *didis*). Dar plg. *Didikas*, *Didžiušis*.
- DIDIKAS** (dz. *Dzidz-*): *Dzidzikos* 31. Dpv. *Didikas*. Žr. *Didelis*.
- DIDŽIAGALVIS** (dz. *Dzidz-*): *Dzidzegalwis* 65, *-isz* 700, *Dzidzogolwisz* 1336, *dzidzielgowis* ²670 (*-lgo-* vietoj *-gol-*), f. *Dzidzegalwowa* ¹262, *Dzidžo-* ⁴849, *Dziedzie-* ²472. Dpv. *Didžgalvis* (: *didžiagálvis* 'su didele galva').
- DIDŽIUŠIS** (dz. *Dzidz-*) → **DIDŽIUŠAITIS**: g. sg. *Dzidziušewiczza* ⁴159. Žr. *Didelis*.
- DIEVENIS** (dz. *Dziev-*) ar **DIEVENĖ**: *Dziewienia* 656. Plg. vv. *Dievėn-iškės*. Dar plg. *Dziewula* ⁷³14, *Dziewulewicz* ⁷⁴173 = dpv. *Diev-ūlis* ir *Diėv-inas*, *-áitis*, *-ok-áitis*, vv. *Diev-óniai*, *Dievó-gal-a*, up. *Diėv-up-is*, ež. *Diėv-ytis* (: *diėvas*).
- DIGAS** (dz. *Dzig-*) → **DIGAITIS**, **DIGONIS** (*-onas?*): *Dzigowicz* ³11, *Digon* ²742, *P(an) Digon* ¹46, *D(omi)nus Digon* 1016, *D(omi)nus Digon Consul Vilnen(sis)* ⁶222, *Pan Dygon* ⁵459, f. *Digoniowa* 984,

- P(ani) Digoniowa* ⁵²⁵⁶, *D(omi)na Digoniowa* ⁵⁵³², *Digoniowa Janowa* ⁶²²², *Macieykowska Digoniowna* ⁵⁵⁰⁸, g. sg. *Digoniowni* ⁴⁵⁴³. Dpv. *Dig-aitis* (→ *Digayciewicz* ⁷²⁶⁶), *-imas* (: *digùs, dygùs*). Dar plg. *Digutis*.
- DIGUTIS** (dz. *Dzig-*): f. *Džiguciowa* ³⁴⁷⁰. Žr. *Digas*.
- DIKLIS** (dz. *Dzi-*): *Džiklisž* 323. Gali būti prastai užrašyta vietoj *DIG-LIS*, plg. dpv. *Digl-is, -ius* (: *dyglÿs?*).
- DILBA** (dz. *Dz-*): g. sg. *Džilbi* ¹²⁵⁴. Dpv. *Dilb-a, -aitis*, vv. *Dilb-ai, -ýčiai* (: *dilba* 'kas žiūri iš paniūrų, paniūrėlis').
- DILDA** (*-is, -ys?* dz. *Dzildz-*) → **DILDAITIS**: *Džildžiowiczž* 929. Dpv. *Dilda* (: *dilda* 'nerangus žmogus').
- DILEIKA** (dz. *Dz-*): *Dileiko* ⁵⁵⁸², *Džileiko* ²⁸⁴⁷. Žr. *Dilys*.
- DILYS**: g. sg. *Dyly* ⁵⁶⁷⁷. Dpv. *Dil-ÿs, -itnas*, vv. *Dil-iaĩ, -iavà, -iškiai, Diliã-viet-ė*, up. *Dilia-ũp-ė* (: *dil-ti*). Plg. *Dileika*.
- DYPELIS** ar **DIPELIS**: *Dipel flodownik* 458. Plg. vv. *Dip-iškės*, kln. *Dÿp-kaln-is* Šlu (: *dÿp-ana* 'kas nenoromis dirba, tinginiauja', *dÿp-elė-ti* 'vaikštinti, tykoti').
- DOMANTAS** → **DOMANTAITIS**: *Damontowiczž* 545. Dpv. *Dómantas*, vv. *Domantaĩ, Dómant-onys, -iškiai, Domañčiai*. Dvikamienis asmenvardis. I *Do-*, plg. avd. *Do-vaĩn-is* (*Da-vaĩn-is*), *Dó-vil-as, -vilt-as*, pr. *Da-gil, Do-gel, Da-will-e, Da-butt-e* (:?). Dar plg. *Dovadas*. II *-mant-as*, žr. *Mantvilas*.
- DOVADAS** ar **DOVAIDAS** → **DOVA(I)DAITIS**: *Dowadaytis* 771. Dvikamienis asmenvardis. I *Do-*, žr. *Domantas*. II *-vad-as* ar *-vaid-as*, plg. avd. *Sù-vad-as* ir *Vad-min-as, -vin-as, Wodanowiczž* ⁷³⁷¹ ← *Vad-onis*, dpv. *Vad-eikà* (> *Wodeyko* ⁷²³⁴¹), *-eišà, -išius* (: *vadas*) ir avd. *Sù-vaid-as* bei *Vaid-gin-as, -min-as, Vaid-mant-as, -sud-as*, pr. *Na-wayd-yn, Ar-wayd-e* (: *vaid-inti, vaid-ytis?* Plg. *Vyd-*: *Vydminas*). Dar plg. *Vada* ir *Vaida, Vaidavainis*.
- DRABANAS** {(-onas?): *Drobonos* 2814 (: *drābanas* 'skuduras'). Dar žr. *Drabis*.
- DRABELIS** ar **DROBELIS**: g. sg. *Drobelifa* ⁵²²³, f. *Drabelisowa* ⁴⁵⁷⁷. Dpv. *Drobėlis*. Žr. *Drabis*.
- DRABIS** (*-ys?*) ar **DROBIS**: g. sg. *Drobinskiego* ⁴⁷⁵⁹, f. *Drobišowa* ⁴⁹⁴⁵ (iš *DRABIŠIUS?*), *Drabicka* ^{4815, 5417}. Dpv. *Drab-ūžis, -āvičius* ir *Drób-a, -ušas, -āvičius*, vv. *Drab-ūnai* ir *Drōb-ai, Drób-iškės*, ež. *Drab-ūžis* ir *Drob-ūkštis* (: *drabùs* 'kuris dreba', *drōbė* ar skolinys *drābas, drobas* 'karys' < l. *drab*). Plg. *Drabanas, Drabelis, Drabulis*.
- DRABULIS** ar **DROBULIS**: g. sg. *Drobula* ³⁸⁷⁰. Dpv. *Drabùlis* ir *Dróbùlis*. Žr. *Drabis*.
- DRAGELIS**: *Drahel* 2716, g. sg. *Dragielia* ⁵¹¹¹⁵, f. *Drogelowna* ²³⁵⁵, *Dragelanka* ³¹⁰⁰, *Drogielanka* ⁵⁵⁹⁵. Dpv. *Dragėlis*, vv. *Dragėl-iškės*. Plg. *Dragun* ⁷⁵⁴⁵ < *Drag-ūnas*, f. *Dragucžowna* ⁷⁵⁶⁴⁰ ← *Drag-utis*, dpv. *Drāg-as, -aitis, -ėnis, -āšius*, vv. *Drag-ónys, -iniaĩ, -ōčiai, -iškis* (: *drāg-oti* 'be tvarkos ką daryti, gadinti; refl. triukšmauti'). Dar plg. *Dracula*.

- DRAGULA** ar **DRAGULĖ**: *Dragula* ²⁷⁴¹, g. sg. *Draguly* ²⁷⁴⁰. Žr. *Drangelis*.
- DRAKAS** → **DRAKAITIS**: *Drakowicz* 1148. Dpv. *Drāk-ius*, *-ickas* (: *drāk-oti* 'minti, niokoti, gadinti, refl. siausti, šėlti').
- DRANGAS** (ryt. *Drung-*): g. sg. *Dronga* ⁴⁵⁸⁸. Plg. *Drungis* In. 404_{11b}, dpv. *Draņg-inas*, *Drąng-inis*, *-in-aitis* ir *Drųng-as*, *-a*, *-y̆s*, *Druņg-ilas* (: *draņgas*, *drąnga* 'kartis, dalba; aukštas, nerangus žmogus').
- DRENIS** (*-ys*?) → **DRENAITIS**: *Dreniewicz* 2658, ⁴¹⁰²⁶. Dpv. *Drenis*, vv. *Dreniai* (: *dren-ióti* 'mindžioti, trempti, naikinti').
- DROBNIS** (*-ys*?) → **DROBNAITIS**: *Drabnowicz* 1396. Dpv. *Drobnys* (: *drobna* 'greit nutirpstantis sniegas', plg. *drabnùs* 'gerai drimbantis, sunkus, stambus').
- DRUPAS** → **DRUPAITIS**: *Drupaytis* 2330. Dpv. *Drùpas*, vv. *Drùp-iškė*, *-iaĩ* (: *drùp-č-ioti* 'truputį drebėti').
- DRUSKOLIS** (*-ulis*?) : f. *Druskolowna* 668. Plg. *Druskis* L₈, *Druskis* L₅, *Druskianec* In. 179_{44b} ← *Drusk-ionis* ir dpv. *Drùsk-i(u)s*, *-y̆s*, *-inis*, vv. *Drùsk-el-iškės*, *-ininkai*, ež. *Drusk-ónis* (: *druskà*).
- DRŪTILAS** (dz. *Drūc-*) → **DRŪTILAITIS**: *Drucilowicz* 1968. Plg. *Drucewicz de Giedźwizde* ⁷⁵²⁷⁴ ← *Drūt-ys*(?), dpv. *Druteikà* (< *Drūt-*), vv. *Drūt-av-iškiai*, *-ūnai*. up. *Drūt-up-is* (: *drūtas*). Dar plg. dpv. *Drukt-ėnis*, *-ėinis*, vv. *Drūkč-iaĩ*, up. *Drūkt-up-is* (: dial. *drūktas* 'drūtas').
- DUBANAS** → **DUBANAITIS**: *dubonos* ⁵¹¹⁷⁷, *Dubonofowicz* ⁴¹⁹⁹, *-owyc* ⁵¹¹⁶⁵, *Dubonoszowicz* ²⁵²⁹. Žr. *Dubas*.
- DUBAS** → **DUBAITIS**, **DUBONIS**: *Dubowyc* ⁶²²², *Dubanis* 1339. Dpv. *Dùb-as*, *-ónis*, *-inas*, *-òkas*, *-ùlis*, *-eikà*, *-ik-aitis*, *-āvičius*, *-āuskas*, *-ul-āuskas*, vv. *Dùb-iaĩ*, *-ėnai*, *-āšiai*, *-iniai*, ež. *Dub-eikis*, *-ūkas*, *-ūžis*, up. *Dùb-up-is* (: *dùb-ti*, *dùbas* 'kas nerangus, negreitas'). Dar plg. *Dubanas*, *Dubelis*, *Dubolis*.
- DUBELIS**: g. sg. *Dubela* ²⁵⁰⁶. Plg. *Dubelis* In. 358_{25a}, vv. *Dùbeliai*, ež. *Dubėlis*. Žr. *Dubas*.
- DUBNAS** → **DUBNAITIS**: *Dubnowicz Mular* 110, f. *Dubnowiczowa* ⁶³⁵. Dpv. *Dubn-ikas*, *-iauskas*, vv. *Dùbn-ai*, *-iòkai*, ež. *Dùbn-ius* (: *dùbn-óti* 'pamažu eiti').
- DUBOLIS**: *Dubal* 2486. Žr. *Dubas*.
- DŪDA** (*DUDA*?) → **DŪDAITIS** : *Duda* 39, 130, 399, 603, 704, 1056, 1119, 1317, 1958, 2028, 2380, *Duda Piwowar* 789, *Duda z Werek* 1317, g. sg. *Dudy* ²⁴⁰⁴, ⁵⁸⁶², *Dudi* ²⁵⁶⁷, ³⁵⁰⁷, ⁴⁵²⁶, ⁴⁵⁶⁶, ⁴⁶¹⁶, ⁵³⁰³, *Dudj* ³³²⁵; *Dudaytis* 1151, *Dudowicz* ⁴⁶³⁷, *Dudowicz z Buywidziszek* 1782, g. sg. *Dudowicza* ⁴³³⁹, ⁴¹¹³², f. *Dudowiczowa* ⁵⁷⁰. Plg. *Dudonis* L₁ < *Dūd-onis* (vv. *Dūd-óniai*), dpv. *Dūdà*, *Dud-y̆s* (< *Dūd-ys*?), *-aitis*, *-ėnas*, *-inskas*, vv. *Dūd-aĩ*, *-iškiai*, *-in-ėliai*, up. *Dūda-rav-is* (: *dūdà* 'toks muzikos instrumentas; išsižiojėlis, neišmanėlis'). Dar plg. *Dūdelis*, *Dūdikas*.
- DŪDELIS** (*DUDELIS*?) → **DŪDELAITIS**: *Dudelis* 44, *Dudelowic* 1013. Dpv. *Dudėlis* (< *Dūdel-is*?), *-ėvičius*, vv. *Dūdel-ėnai*. Žr. *Dūda*.

- DŪDIKAS (DUDIKAS?)**: g. sg. *Dudzika* ²⁵⁹. Žr. *Dūda*.
- DULA (-ia?)** → **DULAITIS**: *Dula* 2611, *Dulewicz* 1005. Dpv. *Dul(-i)à*, *Dùl-ius*, *-àitis*, *-ėvičius*, *-inskas*, vv. *Duliai*, up. *Dul-up-ys* (: *dùl-ti* 'sausai pūti, trūnyti', *dūlas* 'pilkas', *dūla* 'nekalbus žmogus'). Dar plg. *Dulys*.
- DULBIS (-ys?)**: *Dulbis* 1597. Dpv. *Dulbys*, vv. *Dulbiai*, ež. *Dulbis* (: *dūlbis* 'ištižėlis, tinginys; kvailys').
- DULYS**: *Dulis* 1608. Dpv. *Dulys*. Žr. *Dula*.
- DULKA (ir -is ar -ys, -ius?)** → **DULKAITIS**: *Dulka* 70, g. sg. *Dulki* ⁵⁹³⁹; *Dulkiewicz* ³⁵⁴⁸. Dpv. *Dùlk-a*, *-ė*, *-is*, *-ys*, *-inas*, *Dùlk-ius*, *-ėvičius*, vv. *Dùlk-iai*, *-iškiai* (: *dùlk-ti*, *dulk-ėti*, *dùlkė*). Gali būti ir priesagos *-k-* vedinys iš *Dula*.
- DULKELIS**: *Dulkielis* ⁶⁹. Žr. *Dulka*.
- DUNDULIS** → **DUNDULAITIS**: *Dundulis* 704, 1516 (2x), 1518, 1556, *Dundulis* *z buywidziszek* 1556, g. sg. *Dundula* ³⁵⁴⁷, f. *Dundulowna* 1686; *Dundulaytis* 1119. Dpv. *Dundùl-is*, *-ėvičius*, vv. *Dundùl-iai*, *-iškis* (: *dundùlis* 'griaustinis; tuščiakalbis, greitakalbis; storulis'). Gali būti ir priesaginis vedinys, plg. dpv. *Dùnda*, vv. *Duñd-iškiai*, ež. *Dund-ùtis* (: *dund-ėti* 'griaudėti, trinkėti, bildėti; garsiai kalbėti').
- DUOBA** → **DUOBAITIS**: g. sg. *Duobaicia* ⁵⁹⁰⁵. Dpv. *Dúob-a*, *-inis*, *-inskas*, vv. *Duob-iai*, *-ùliai*, *-ùžiai* (: *dúoba* 'drevė; bukaprotis').
- DURBAS** → **DURBAITIS**: g. sg. *Durbowicz* ⁵¹²³. Plg. ež. *Dùrb-inis*, pv. *Durbā-piev-ė* Klp (: *duřb-ti* 'dubti, kiurti, pūti').
- DURIMAS**: *Durim* ⁴¹⁴⁵, g. sg. *Durima* ¹²³⁶. Žr. *Durminas*.
- DUR(I)NYKAS**: f. *durnikowa* ³²⁶, *Durnikowna* 353, (*Pani*) *Sienkiewiczówna Durnikowna* ⁵¹¹⁸⁰, ⁵¹²³¹ (: ryt. *dùrinykas* 'durų sargas'). Plg. *Durinis*. Galėtų būti ir **DURNIKAS**, plg. *Durniuk* ⁷²³³⁴, ⁷³⁵³¹, ⁷⁴⁵⁹⁸ < *Durn-iukas*, f. *Durnilowiczowa* ⁷⁷⁵⁰⁸ ← *Durn-ilas*, dpv. *Duřn-as*, *-eikà* (: *duřnas*).
- DURINIS**: *Duryn* ⁵⁹³⁸ (: *dùrinis* 'saugantis duris'). Dar gali būti ir priesagos *-inis* vedinys, šaknis *Dur-*, žr. *Durminas*.
- DURMINAS** → **DURMINAITIS**: *Durmin* 734, *Durminowicz* 1913. Greičiausiai dvikamienis asmenvardis. I *Dur-*, plg. dpv. *Dur-a*, *-ėnas*, *-ulis*, *Dùr-elis* (: *dùr-ti*). Dar plg. *Durimas*, *Durinis*. II *-min-as*, žr. *Min(i)gėlis*.
- DUSĖLIS** ar **DUSELIS**: *Dužel* ⁴⁶¹ (: *dusėlis* 'kas greit dūsta'). Dar plg. dpv. *Dus-ėikà*, *-ėvičius*, vv. *Dus-aĩ*, *-in-ėnai*, ež. *Dus-ià*, *-àitis*, *-el-ùkas*, up. *Dus-à* (: *dūs-ti*).
- DUŽINAS**: g. sg. *Dužina* ⁴¹⁸², ⁴¹⁸³. Dpv. *Dùžinas*, pv. *Dùž-mišk-is* Pžrl (: *dùž-ti*).
- DVARELIS**: f. *Woyciechowa Dworelowa* ⁵⁹⁴⁷. Plg. vv. *Dvarėl-iai*, *-iš-kiai*. Šaknis *Dvar-*, plg. dpv. *Dvār-iškis*, *-iõnas*, *-ónis*, *-áuskas*, *-ėckas*, vv. *Dvar-iúnai* (: *dvāras* ar *dvar-ėti* 'tižti, lepti').
- DVYL(I)A (dz. Dzv-)**: *Dwila* ⁴⁸⁸², *Dżwila* 2308, ⁵⁴²⁶, ⁵⁵⁸⁶, ⁵⁵⁸⁸, ⁵¹⁰⁰⁶, *Dżwila* 427, 1543, 1952, 1976, 2106, 2159, 2490, 2797, ²⁵⁰², ³¹⁶⁴, *Dżwilia* ³⁷³⁸. Plg. f. *Dżwilucianka* ⁷⁵⁴⁵¹ ← *Dvylutis*, dpv. *Dvyl-tus*, *-àitis*

- (> *Dzwilaycis* In. 76_{34a}), -ėvičius, -inskas, vv. *Dvyl-ónys*, -iškės, -ikai, ež. *Dvyl-iškis*, up. *Dvyl-iukas*, *Dvyl-up-is* (: *dvýlas* 'tamsiai rausvas'). Dar plg. *Dvyliš*.
- DVYLIS** (-ys? dz. *Dzv*-): *Dżwilis* 25, 706, 730, 999, *879, *310, *Dżwiley* 2652. Dpv. *Dvylýs*, vv. *Dvyliaĩ* (: *dvýlis* 'tamsaus veido, juodbruvis'). Plg. *Dvyl(i)a*.
- DZIEGORIS** → **DZIEGORAITIS**: *Trzęgoris* 34, *Zegarowicz* 1026 (sulenkinta), f. *Zegarowa* *510. Dpv. *Dziegor-aitis* (: *dzięgorius*, *dzięgoris* 'laikrodis' < l. *zegar*).
- DŽIAUGUTIS**: g. sg. *Dżiewgucia* *778, f. *Dżiewguciowna* *181. Dpv. *Džiaugýs*, vv. *Džiaugiaĩ*, *Džiaũg-ėnai* (: *džiaũg-tis*).
- DŽIUGAS** → **DŽIUGAITIS**: *Dżiugowycż* *1217, *Dżugowicz* *180. Dpv. *Džiug-as* (> *Dziug* In. 74_{26a}), -ėlis, vv. *Džiug-iaĩ*, -óniai, *Džiug-iškiai*, -in-ėnai (: *džiug-inti*).
- EIBAS** → **EIBAITIS**: *Eybowicz* 2735. Dpv. *Eib-ukas*. Žr. p. 229.
- EIBUTAS** (dial. *Ai*-) → **EIBUTAITIS**: *Eybutowicz* 1370, *Aybutowycż* *800. Avd. *Eibutas*, dpv. *Eibūtis*, vv. *Eibut-óniai*, -iškiai, pr. *Eybuth*. Dvikamienis asmenvardis. I *Ei*-, plg. avd. *Ei-bar-as*, -gėl-a (> *Eygielewicz* *4333), -gin-as, -gird-as (> *Eygierd* *2537), -kint-as, -taut-as, -vyd-as, pr. *Ey-drau-s*, *Ey-gayl-e*, *Ey-kant* (: *eĩ-ti*). Dar plg. *Eimantas*. II -but-as, žr. *Butvilas*.
- EIMANTAS** (ryt. -muntas) → **EIMANTAITIS**: *Eymuntowicz* 1845. Dpv. *Eimantas*, vv. *Eimant-aĩ*, -iškiai, *Eimañčiai*, pr. *Eymant*. Dvikamienis asmenvardis. I *Ei*-, žr. *Eibutas*. II -mant-as, žr. *Mantvilas*.
- EISMANTAS**: *Eysmont* 1350. Dpv. *Eismantas*. Dvikamienis asmenvardis. I *Eis*-, plg. avd. *Eis-mint-as*, pr. *Eys-kant*, *Eys-utte* (: l. sg. fut. *eis-iu*, inf. *eĩti*). II -mant-as, žr. *Mantvilas*.
- ELNIS** (dial. *A*-): *Olnis* *433. Plg. vv. *ėln-iškiai*, -iónis, ež. *Ál-nis* *Vanagas* LHD 31 (: dial. *ėlnis*, *álnis*, 'elnias').
- GAGALIS**: *Gagalis* 309 (: *gãgãlis* 'žąsinas; kas kitus niekina'). Plg. *Gaginas* L₄ (= *Gag-inas*) ir dpv. *Gãg-as*, -ýs, -ėlis, -ilas, -iškis (: *gag-ėnti* 'gagėti, kalenti; garsiai kalbėti, juoktis').
- GAIDELIS** → **GAIDELAITIS**: *Gaydelis* 543, 1305, 1596, *Gajdelis* *256, g. sg. *Gaydela* *369, *Gaydelewicz* *586, g. sg. *Gaydelewicza* *758, f. *Gaydelowa* *1014, *23. Plg. *Gaidelis* *przekupięn skur* KA 6a, *Gaydelunas* In. 424_{5a} < *Gaidel-iunas*, dpv. *Gaidėl-is*, -iónis, -ėvičius, vv. *Gaidel-iaĩ*, -iškės, up. *Gaidėlis*. Žr. *Gaidys*.
- GAIDYS** → **GAIDAITIS**, **GAIDŪNAS** (**GAIDŪNAITIS**?): g. sg. *Hoydi* 899, *Goydaycia* *347, f. *Goidowska* *393; *Gaydowicz* 27, *Gaydunowicz* *464. Plg. *Gaydis* L₉ ir dpv. *Gaid-ýs*, -ėvičius, -áuskas, vv. *Gaidž-iaĩ*, -ion-iškės, *Gaid-ýnė*, *Gaid-iškės*, ež. *Gaid-ýs*, -inis, *Gaidž-iũkas*, up. *Gaid-up-is* (: *gaidýs*). Plg. *Gaidelis*.
- GAILAS** → **GAILAITIS**: *Gayłowicz* 1018, 1311. Plg. *Gailo* *962, *Gaylis* *501 < *Gailis* (-ys?), dpv. *Gaĩl-ius*, -iũnas (> *Gailunas* L₁₁), -ėvičius, vv. *Gaĩl-iaĩ*, -aĩčiai, -ióniai, -iškiai, -ynai. Žr. *Rimgaila*.

- GAILUŠIS** → **GAILUŠAITIS**: *Gayluβewicz* 2662. Plg. dpv. *Gailiūšis*, vv. *Gailiūšiai*. Žr. *Gailas*, *Rimgaila*. *Gali* būti ir **GAILUS** su *-ewicz* prie liet. *galūnės -us*.
- GAIVELIS** (-ėlis?) → **GAIVELAITIS**: *Gaywelowicz* 5270. Dpv. *Gaivėlis*. Plg. f. *Gaywalayciowna* 7584 ← *Gaiv-al-aitis* ar *Gaiv-el-aitis*, dpv. *Gaiv-ėnis* (: *gaiv-inti*). Dar plg. *Geivelis*.
- GAIŽINĖLIS**: g. sg. *Gayžynela* 2245. Žr. *Gaižys*.
- GAIŽYS** ar **GAIŽIUS** → **GAIŽIŪNAS**: *solennik Gayžun* 2588. Plg. *Goyzewicz* IA 104₂₁, *Gayzaniec* In. 363_{14b} ← *Gaiž-onis*, dpv. *Gaiž-ys*, *Gaiž-ius*, *-iūnas*, *-ūlis*, *-ūtis*, *-ąuskas*, vv. *Gaiž-aičiai*, *-ėnai*, up. *Gaiž-up-is* (: *gaiž-ti*, 'apgįžti, apkarsti', *gaižas* 'lepus žmogus', *gaižus* 'lepus; įnoringas, piktas'). Dar plg. *Gaižinėlis*.
- GALGINAS** → **GALGINAITIS**: *Galginaytis* 2274. Plg. avd. *Gal(i)ginas*, dpv. *Galgin-aitis*, vv. *Galginaī*. Dvikamienis asmenvardis. I *Gal(i)-*, plg. avd. *Gāli-gant-as*, *-gint-as*, *Gāl-kant-as* (→ f. *Golkontowa* 75675), *-mantas*, *-vyd-as*, *-vil-as*, dpv. *Gāl-ius* (> *Golius* 72771), *-ys*, *-iūnas*, *-ėnis*, *-ėika*, vv. *Gal-ėliai*, pr. *Claws-gal*, *Mini-gal*, *Schir-gal*, *Tawte-gal* (: *gal-ėti* ar *gālas*). Dar plg. *Galminas*, *Galinis* ir *Daugala*, *Žugalas*. II *-gin-as*, plg. avd. *Būt-*, *Dār-*, *Jó-*, *Liáud-*, *Taūt-*, *Vis-gin-as* ir *Gin-taut-as*, *-til-as*, *-vil-as*, *-vain-a* (> *Ginwojna* Skarb. 201), pr. *Po-gynn-e*, *Gynne-both*, *Gyn-thawt-e* (: *gin-ti*). Dar plg. *Gilginis*, *Joginėlis*, *Sauginis* ir *Gimbutas*, *Ginis*, *Ginelis*.
- GALGONAS** → **GALGONAITIS**: *Galgan* 2006, g. sg. *Galgana* 1007, *Galganowic* 787, 1679. Plg. pv. *Galgónas* Mlt (: *galgōnas* 'ne-naudėlis, išdykėlis, padauža').
- GALINIS**: *Galinowfky* 6199, g. sg. *Golinskiego* 3333. Dpv. *Galín-is*, *-aitis*, *-ėvičius*, *-ąuskas*, vv. *Galiniai*, ež. *Galniš*, up. *Galinė* (: *galinis* 'gale esas'). *Gali* būti ir priesagos *-inis* vedinys, žr. *Galginas*.
- GALMINAS** ar **GAILMINAS**: *Golminowfki* 5751. Dpv. *Galminas*, vv. *Galmin-ai*, *-aičiai* ir avd. *Gail(i)minas*, pr. *Gayleminne*. Dvikamienis asmenvardis. I *Gal-* arba *Gail-*, žr. *Galginas* ir *Rimgaila*. II *-min-as*, žr. *Min(i)gėlis*.
- GALTIS** (-ys? dz. *-cis*, *-cys*) ar **GALČIUS** (dz. *-cius*): g. sg. *Golca* 51088. Dpv. *Galčius*, vv. *Galčiai*. Žr. p. 230.
- GALVELIS**: *Galwelis* (santuokos įrašo numeris neaiškus, sužaloto 57 lapo antroje pusėje), g. sg. *Galwalickiego* 3691 (*wa* vietoj *we*), f. *Galwelowa* 1632, *-ielowa* 3111, *-ielowna* 4910, *Galwelowa* 736. Dpv. *Galvėlis*, ež. *Galvėlis*. Plg. dpv. *Galv-ėnas*, vv. *Gálv-iškės*, *-ōkai*, *-inin-kai*, ež. *Gálv-is*, *-inis* (: *galvā*).
- GARDIS** (-ys? dz. *-dzis*, *-dzys*): *Gardžis* 3318. Plg. avd. *Daū-*, *Sū-*, *Vil-gard-as*, dpv. *Garđž-ius*, *-iūnas*, *-iūlis*, pr. *Al-gard* (: *Gird-*, žr. *Girdžius*).
- GARGALIUS**: f. g. sg. *Gorgolowny* 2833. Plg. dpv. *Gargalski* (Vilniaus raj.: *gargālius* 'rėksnys, verksnys, bambeklis').
- GATELIS**: *Gatel* 355. Dpv. *Gatėlis*, vv. *Gatėliai*. Plg. dpv. *Gat-ūlis* (→ f. *Hatulowa* 77212), *-āvičius*, up. *Gāt-ė*, *-up-is*, ež. *Gāt-uo-nas*, krm. *Gat-iškiai* Pbs, kln. *Gāt-kaln-is* Šil (:?). Dar plg. *Gatila*.

- GATILA** → **GATILAITIS**: *Gatilowicz* ⁴323. Žr. *Gatelis*.
- GAUDIS** (-ys?): *Gaudis s ponar* 1517. Plg. avd. *Gaūd-vin-as*, -žadas ir *Gél-*, *Min-*, *Rin-*, *Sù-*, *Svir-gaud-as*, dpv. *Gaūd-rim-as*, *Gaud-ùtis*, vv. *Gaudžiai*, *Gaūd-ikiai*, -*aičiai*, -*vaiš-ai*, pr. *Gaude-wil*, *Al-gaud-e*, *Ja-gaud-e*, *Minne-gaud-e* (: *gaūsti*, 3. praet. *gaūd-ė* ar *gáud-yti*).
- GAUKELIS**: *Gaukiel* 2608. Plg. vv. *Gaukėl-iškės* ir dpv. *Gauk-a*, *Gowkielewicz* (sulenkinta *Vilniaus raj.:*?).
- GAURIS** (-ys?) ir **GAURAS** (?) → **GAURAITIS**, **GAURONIS** (**GAURONAITIS**): *Gauris* 2172, *Gowrowicz* 2198, f. *gourowa* ¹217; *Gauran* ³233, *Gawronowycz* ⁶215, g. sg. -*wiczga* ⁶281. Dpv. *Gaūr-as*, -*ys*, -*ėlis*, vv. *Gaur-aičiai*, up. *Gaur-ūkas* (: *gaūras*).
- GEČAS** → **GEČAITIS**: *Giecowicz* ³810, f. *Gieczewska* ⁴884. Dpv. *Gėč-as*, -*ys* (> *Gieczys*, *Giaczys* L₈), -*ius*, -*iūnas*, -*iónis*, -*ėvičius*, -*iauskas*, vv. *Geč-iai*, -*aičiai*, up. *Gėč-up-is*. Greičiausiai iš **Ged-šas*, plg. *Ge-delis*.
- GEDELIS**: *Giedelowsky* 738. Plg. *Giedgowd de Giedwidze* ⁷615 (< *Ged-gaud-as* iš *Ged-vydz-ių*), avd. *Gėd-but-as*, -*gáil-a*, -*kant-as*, -*vain-is* ir *Gáil-*, *Kán-*, *Svir-ged-as*, dpv. *Gėd-mant-as*, -*min-as*, -*rim-as*, -*vil-as*, *Ged-ónis*, -*ùtis*, -*ikas*, vv. *Ged-ūnai*, pr. *Gede-buth*, *Gede-gawd-e*, *Gede-kant*, *Buti-ged-e*, *Jaw-ged-e* (: *ged-ėti*, -*auti*). Dar plg. *Gečas*.
- GEIVELIS**: g. sg. *Geywela* ²439. Dpv. *Geivėlis* (: *geivėlis* 'nusibaigėlis, leisgyvis žmogus'). Plg. *Gaivelis*.
- GELDA**: *Gelda* 1114, 2517, *Gielda* 2133, *Gielda* 886, 1790, ³479, ⁵967, g. sg. *Gieldi* ³666. Plg. *Kęlda* *Būga* RR I 225, dpv. *Gėld-otas*, -*ùtis*, -*auskas*, vv. *Gėld-ai*, -*ėnai* (: *gėlda* arba *gėld-inti* 'skaudinti'). Dar plg. *Geldešiuitis*, *Geldinis*.
- GELDEŠIUITIS**: f. g. sg. *Heldešuciowny* ²619. Priesagos -*uitis* vedinys iš *Geldešius*. Žr. *Gelda*.
- GELDINIS** → **GELDINAITIS**: *Gieldinaytis* ²485. Žr. *Gelda*.
- GELEŽĖLĖ** (ryt. *Gelažėla*): *Gelozalo* ⁴367, ⁴617, *Gielazalo* ⁴41, g. sg. *Geležela* ²11, f. *Gielozelowa* ⁴631 (: *geležėlė*). Plg. *Geležius*.
- GELEŽINIS** (ryt. *Gelaž-*): *Gelazinský* ²123, f. *Gielaziniowa* ³711. Dpv. *Geležinis*, vv. *Geležiniai*. Žr. *Geležius*.
- GELEŽIUS** (ryt. *Gelaž-*): f. *Gielozowa* ⁴244. Plg. f. *Gelsztotowiczowa* ⁷522 ← *Gelž-taut-as* (?), dpv. *Gelėž-ius*, -*aitis*, -*iūnas* (> *Gialozun* ⁷586), vv. *Gelėžiai*, up. *Gelėž-ė*, -*iūkas*, -*up-is* (: *geležis*, dial. *gelžis*). Dar plg. *Geležėlė*, *Geležinis*.
- GELVAS** → **GELVONIS**: *Gelwonis* 2443, *Gielwanowsky* 1996, g. sg. *Gielwanowskiego* ³524, f. *Gielwanowska* 1996. Dpv. *Gelv-onas*, -*in-auskis*, vv. *Gėlv-onai*, ež. *Gėlv-is*, -*aitis*, up. *Gelv-ė*, -*ėlė*. Žr. p. 230.
- GENELIS**: *Genelis* ⁴1079, g. sg. *Genelia* ²602, *Genelisa* ⁴26. Dpv. *Genėl-is*, -*ėvičius* (: *genėlis* 'genys'). Plg. *Geniewicz* ⁸1366 ← *Gen-ys*, dpv. *Gen-aitis*, -*eikà*, vv. *Gen-iai*, -*iónys*, -*iūnai*, -*iškiai* (: *genys*).
- GERAGALVIS**: f. *Gieregalwowa* ³87 (: *gerà galvà*).
- GEREILA**: *Gereyla* 184. Dpv. *Ger-ėlis*, -*ùlis*, vv. *Ger-ūčiai*, up. *Gėr-up-is*, pr. *Ger-eke*, *Ger-une*, *Ger-ute*, *Ger-kant*, *Ger-man* (: *gėras* arba *gėr-ti*).

- GERVELĒ** (ryt. *-la*): *Gierwala* 1001, *-lo garbarz* 39, g. sg. *Gierwialy* ³¹¹. Dpv. *Gervėlė*, vv. *Gervėl-ės*, *-ėnai*, *-iškis* (: *gervėlė*). Plg. dpv. *Gėrv-ė*, *-is*, *-ėnas*, *-ėlis*, vv. *Gėrv-iai*, *-iniai*, up. *Gėrv-up-is* (: *gėrvė*) ir dpv. *Geřvinas*, vv. *Gervinaĩ*, up. *Gervin-ukas* (: *geřvinas*).
- GESTAUTAS** ar **GEISTAUTAS** f. *Gieřtowna* ⁴¹¹³³. Dpv. *Gėstautas*, vv. *Gestautai* ir avd. *Geĩstautas*, sen. latv. *Geistaut* R. Trautmann, *Die altpr. Personennamen* 139. Dvikamienis asmenvardis. I *Gesarba Geis-*, plg. avd. *Gės-kant-as*, *-vin-as*, dpv. *Ges-aitis* (dar žr. *Kalbotyra*, XXII, 2 p. 42) ir avd. *Geis-tar-as* (: *pasi-gės-ti* ir *geis-ti*). II *-taut-as*, plg. avd. *Bù-*, *Eĩ-*, *Gós-*, *Jó-*, *Mañ-*, *Sir-*, *Vaiř-*, *Vil-*, *Žù-taut-as* ir *Taūt-gin-as*, *-gail-a*, *-gird-as*, *-min-as*, *-rim-as* (: *tautà*, pr. *tauto* 'kraštas'). Dar plg. *Gotautas*.
- GIBELIS**: f. *Giblowna* ⁵⁶¹⁴, ⁵⁸³¹, ⁵⁶⁸⁵, ⁵⁹⁵¹ (iš *Gibelowna*). Plg. *Gibel* ⁷⁸¹⁸⁸ ir dpv. *Gib-as*, *-aitis*, *-aivičius*, *-auskas* (: *gỹb-ti* 'eiti menkyn, nykti, geibti; taisyti, sveikti, prasigyventi').
- GIDELIS** ar **GYDELIS**: f. *Gidlowna* ⁴¹³⁶ (iš *Gidelowna*). Žr. *Gidžia*.
- GIDŽIA** ar **GYDŽIA**: *Gydžia* 1268. Dpv. *Gid-ėikà*, *Gidz-ėvičius*, vv. *Gỹd-iřkis*, pr. *Mila-gid-s*, *Tule-gid-e*, *Gyd-e* (: *Geid-*, plg. avd. *Geidvil-as* ir *Bùti-geid-as*). Dar plg. *Gidelis*.
- GIEDRYS** → **GIEDRAITIS**: *Gidrziis* 2426 (*i* vietoj *ie*), *Giedrowsky* ⁴⁸⁶⁶, *Gedreiewicz* 1746 (*-ewicz* prie suslavintos formos su *-ej*), *Giedroyc* 944, *Giedroyc sladownik* 173, *Gedroyć* 377, *D(omi)nus Gedroyc* ²⁴⁰⁰, g. sg. *Giedroycia* ³⁴⁶⁴, *Giedroycia stelmacha* ²⁵⁶⁴, f. *Giedroiciowa* ⁶²⁵². Plg. *Giedrys piwowar* In. 358_{11a}, *Giedroycis* L₉, dpv. *Giedr-ỹs*, *-aitis*, *-aivičius*, vv. *Giedr-iaĩ*, *-aičiai*, ež. *Giedrỹs* (: *giėdras*). Dar plg. *Giedrutis*.
- GIEDRUTIS** → **GIEDRUTAITIS**. *Giedruc* ⁴⁸⁶¹, g. sg. *Gedrucia* ⁴¹⁰⁰⁰, *Giedrucuowiczà* ⁴⁴⁶³. Plg. vv. *Giedrùčiai*. Žr. *Giedrys*.
- GILGINIS**: *Gilginis* 1844. Avd. *Gilginas*. Dvikamienis asmenvardis. I *Gil-*, plg. avd. *Gil-vain-as*, *-vyd-as*, *-vil-as*, pr. *Prey-gil*, *Twir-gil* (: *su-gil-ti*, *gildyti širdį*). Dar plg. *Gilis*, *Gil(i)a* ir *Daugilas*. *Daužgila*. II *-gin-is*, žr. *Gal-ginas*.
- GIL(I)A**: *Gila* ³⁸²⁴. Žr. *Gilginis*, *Gilis*.
- GILIS** (*-ys*, *-GYLYS?*) → **GILAITIS**: *Gilis* 2106, ¹²⁵, ³⁷³¹, ⁵³⁸⁸, *Gil* 399, g. sg. *Gila* ¹³⁶⁶, *Gilisa* ⁴⁵⁹⁷; *Gilowicz* 1652, *Gielinsky* ⁴⁹³, f. *Gilowa* ⁴⁸⁶⁰, ⁴¹⁰⁵⁹. Plg. f. *Gieleniewiczowna* ⁷⁷³⁵⁵ ← *Gil-ėnas* ir dpv. *Gil-ỹs*, *-aitis* (→ f. *Gilaicowna* ⁸¹²⁷¹), *-iūnas*, *-ėvičius* ir *Gylỹs*, vv. *Gil-ùčiai*, *-ùžiai* ir *Gyliaĩ*. Žr. *Gilginis*.
- GIMBUTAS** → **GIMBUTAITIS**: *Gymbutowycz* ⁵¹²¹⁵. Dpv. *Gimbutas*, pr. *Genebut* ir *Gynneboth*. Dvikamienis asmenvardis. I *Gim-iř Gin-* (prieš *b*), žr. *Galginas*. II *-but-as*, žr. *Butvilas*.
- GIMŠA** → **GIMŠAITIS**: *Gimszowicz* 681, *Gimfowicz* 2559, *Gimsowicz* ³ *Rokonczişzek* 1299. Gali būti perdirbta iš *Ginša* su *m* dėl varianto *Gimža* ar *Kimša*. Plg. *3 oycà Jana Gimfowicza* ⁴¹¹³ || *Gimzowicza* ²⁵⁰⁷ (tas pats asmuo).

- GIMŽA** → **GIMŽAITIS**: *Giemža* 2426, g. sg. *Gimži* ³629; *Gimžowicz* ²64, ³858, ⁴823, ⁴955, g. sg. *Gimžowicza* ²507, f. *Gimžowiczowa* ⁴363, *-iewiczowa* ⁴562. Dpv. *Gimž-ąskas*, vv. *Gimž-iaī*, *-iškiāi* (: *gimž-ėti* 'krutėti, knibždėti'). Gali būti ir Kimša perdirbinys su G- iš Ginša arba iš lenkų *G(i)emza*, *Gimza* SSNO. Dar plg. *Gimša*, *Ginža*.
- GINELIS**: g. sg. *Ginelifa* ⁴1141, f. *Ginielowa* ⁵860, ⁶31, *-owna* ⁴412. Plg. *Ginielis* ⁷6440, dpv. *Ginel-ėvičius*, Žr. *Ginis*, *Galginas*.
- GINIS** (-ys?): *Ginis* 342. Plg. dpv. *Gin-ius*, *-iūnas*, *-eikà*, *-eitis* (→ n. pl. *Gineitelowie* In. 68_{18a} = *Gin-eit-ėlis*), *-iėtis*, vv. *Gin-iškės*, *-ėnai*, *-ūčiai*, *-ėišiai*, *-eik-ónys*. Žr. *Galginas*.
- GINŠA** → **GINŠAITIS**: *Ginszowicz* 607, *Ginfiewicz* ⁴53. Plg. dpv. *Ginš-ąskis*. Gali būti priesagos -š- vedinys iš *Ginis*. Dar plg. *Gimša*, *Gimža*, *Ginža*.
- GINTAS** → **GINTAITIS**: *Gintowicz* ⁴796. Dpv. *Gint-ilas*, *Giñt-alas*, *-elas*, *-vil-as*, *Giñt-vain-is*, vv. *Gint-ūčiai*, *-iniai*, *-ėnai*, *-eik-iškės*, pr. *Na-ginth-e*, *Gynt-is*, *Gint-une* (: *giñti?*). Gali būti trumpinys iš *Gintautas*.
- GINŽA** → **GINŽAITIS**: *Ginžowicz* 2577. Plg. drv. *Ginž-ėl-inė* Ds. Greičiausiai *Ginša* perdirbinys su ž iš *Gimža*.
- GIRBUTAS**: f. g. sg. *Girbytowny* ³93 (*y* vietoj *u*). Plg. vv. *Girbūčiai*. Dvikamienis asmenvardis. I *Gir-*, plg. avd. *Gir-iot-as*, *-vain-as*, *-žyd-as* ir *Vis-gir-as*, dpv. *Gir-kant-as*, *-taut-as*, *-vain-is*, vv. *Gir-min-iaī*, *-sūd-ai*, *-vyd-iškės*, *-žad-aī*, pr. *Gir-kant*, *Gir-man* (: *gir-ti*). Dar plg. *Giris*, *Gireika*, *Girelė*, *Girinis*, *Girmantas*. II *-but-as*, žr. *Butvilas*.
- GIRDINIS** (dz. *Girdz-*): g. sg. *Gerdzina* ³281. Žr. *Girdžius*.
- GIRDŽIUKAS**: f. *Girdziukowna* ⁴444. Žr. *Girdžius*.
- GIRDŽIUS** → **GIRDŽIONIS**, **GIRDŽIŪNAS** (**GIRDŽIONAITIS**, **GIRDŽIŪNAITIS**): f. *Girdziowa* ⁵427; *Gierdżanowicz* 1059; *Girdziunowycz* ⁵1057, *Girdzunowicz* 2029; g. sg. *Girdziuna* ⁵1152. Plg. avd. *Gird-mant-as*, *-vain-as*, *-vyd-as* ir *Eī-*, *Jó-*, *Taūt-*, *Vaiš-*, *Vis-gird-as*, dpv. *Giřdž-ius*, *-iónis*, *-iūnas* ir *Giřd-as*, *-ėnis*, *-eikà*, *-vil-as*, vv. *Gird-aičiai*, *-ėnai*, pr. *Gird-aw*, *Gird-utte*, *Gird-une*, *By-gerd-e*, *kanthe-gerd-e* (: *gird-ėti*, *giř-das* 'žinia, gandas'). Dar plg. *Girdinis*, *Girdžiukas*.
- GIREIKA**: f. *Gireykowa wdowa* 2743. Žr. *Girbutas*, *Giris*.
- GIRELĖ** (ryt. *-la*): *Girela* 1641, *Giralo* 658. Plg. vv. *Girėliai*, up. *Girėlė*. Žr. *Girbutas*, *Giris*.
- GIR(I)NYKAS**: *Girinik* 1109, *Girnik* 565, 701, 959, *giernik* 149, g. sg. *Girnika* ⁶194. Plg. dpv. *Girininkas*, *Girnik-aitis*, vv. *Gir(i)ninkai* (: *girininkas*, dial. *girinykas*, *girnykas* 'girių administratorius, sargas, darbininkas; atsiskyrėlis').
- GIRINIS**: *Girin* 565. Dpv. *Girinis*, vv. *Girin-iai*, *-aičiai*, *-iškė* (: *girinis* 'iš girios, girininkas; storžievis'). Dar plg. *Giris*, *Girbutas*.
- GIRIS** (-ys?): *Giriβ* 2795, *Girey* 2743, *Girsky* ²584. Plg. *Girewicz* ⁷8352, dpv. *Gir-ys*, *-à*, *-aitis*, *-iūnas*, *-ėnas*, *-ūlis*, *-ūtis*, *-ėvičius*, *-inškas*, vv. *Gir-iónys*, *-eišiai*. Žr. *Girbutas*.

GIRKAS (-us?) → **GIRKAITIS**: g. sg. *Gierkowicz* 487. Plg. *Girkiewicz* 75382, f. *Girkiecowna* 7634 ← *Girkētis*, dpv. *Giřk-us*, -*ėvičius*, vv. *Girkaĩ*. Žr. p. 229.

GIRL(I)US: g. sg. *Gerla* 2802. Plg. *Gierłowicz* 74342 ir dpv. *Giřl-ius*, -*ėvičius* (: *girlus* 'kuris gerai geria').

GIRMANTAS → **GIRMANTAITIS**: ciesla *Girmatowicz* 604 (*ma* vietoj *man*). Plg. avd. *Girmantas*, vv. *Giřmant-iškė*. Dvikamienis asmenvardis. I *Gir-*, žr. *Girbutas*. II -*mant-as*, žr. *Mantvilas*.

GIRNYS, GIRNIUS → **GIRNIŪNAS, GIRNAITIS**: *Girniunas* 2273, *Gierniebewicz* 5294 (-*ewicz* prie -*ys*), *Gierniebewicz* 5322, f. *Girnowiczowna* 1130. Dpv. *Girn-ys*, -*ikas*, -*iuk-aitis*, -*ėvičius*, -*áuskas*, *Giřn-ius*, vv. *Girn-iaĩ*, -*iūnai*, up. *Girn-up-is* (: *girn*os?). Dar plg. *Pagirnis*.

GISELIS: *kowal gisielis* 405, *Gifel* 379. Žr. *Gisiulis*.

GISIULIS: *Gifiulis* 568. Dpv. *Gisas* (: *gis-ti* 'gesti'). Plg. *Giselis*.

GIŠKA: *Giška* 2324. Iš *Gižys* (*Giž+ka*).

GITA: *Gita* 1401. Plg. *Gicys* 72340 < *Git-is* (-*ys*?), dpv. *Git-inas*, -*aitis*, -*ėnas*, -*ėnis* (: *git-ėnti* 'eiti – apie smulkų padarą', *git-inėti* 'valkiotis, šen ir ten landžioti', *gitė* 'žema, smulki, pikta moteris').

GYVAKARTUS: *Giwakartus* 1160. Dvikamienis asmenvardis, plg. vv. *Gyva-kar-aĩ*, up. *Gýv-up-is*, *Gýv-grab-ė*. II dėmuo -*kart-us*, gal būt, sietinas su *Kartutėlis* (: *kartūs*; galūnė gali būti sulotyninta).

GIŽINĖLIS: g. sg. *Gežnelisa* 4359 (iš *Gižinelisa*). Žr. *Gižinis*, *Gižys*.

GIŽINIS → **GIŽINAITIS**: *Gižinaytis* 1162. Žr. *Gižys*.

GIŽYS: f. *Gižicka* 660. Dpv. *Gižys* ir *Giž-as* (> *Giež* ex pago *Piguciszky* 76493), -*à*, -*ė*, -*ėvičius*, -*áuskas*, vv. *Giž-aĩ*, -*iaĩ* (: *giž-ti* 'imti rūgti; netekti nuotaikos'). Plg. *Gižinis*, *Gižinėlis* ir *Giška*.

GLINDA: g. sg. *Glindi* 4575. Dpv. *Glindà* (: *glinda* 'utėlės kiaušinėlis').

GLIŽIUS: *Gližius* 1885 (: *gliž-ti* 'klišti', *gližas* 'klišas').

GLUŠELIS → **GLUŠELAITIS**: *Gluszelowicz* 782. Plg. vv. *Glusiaĩ* (: *glušas* 'kurčias; kvailas, žioplas').

GNIAUŽIS (-*ys*?): *Gniaužis* 2316, 260, 3693, *Gniawžis* 2210, *Gniawžis Stanislawowicz* 1334, *Gniaufis* 2280, *Gniawfis* 1402, f. *Gniaužiowa* 3208, *Gniewżowa* 4986. Plg. vv. *Gniaužiaĩ* (: *gniáužti*).

GNYZDA → **GNYZDAITIS**: *Gniżdżiewicz* 812 (: *gnyzdà* 'kas gnįzda. t. y. nuobodžiai kalba, zyzia').

GOTAUTAS → **GOTAUTAITIS**: g. sg. *Gatowcowica* 2813. Dpv. *Gó-tautas*. Dvikamienis asmenvardis. I *Go-*, plg. avd. *Go-mant-as* (IF XXVI 339; vv. *Gō-mant-lauk-is*), *Gó-vart-as* (:?). II -*taut-as*, žr. *Gestautas*.

GRAMALA: *Gramala* 2324. Dpv. *Grāmal-as*, -*iaúskas* (: *gramal-ióti* 'prastai ką dirbti, keverzoti'). Gali būti ir priesaginis vedinys, plg. *Gramel* 727 < *Gram-elis*, dpv. *Gram-áila*, vv. *Gram-iškiai* (: *gram-ėti* 'smarkiai bėgti, lėkti').

GRAŽELIS: *Gražel* 2845. Dpv. *Gražėl-is*, -*iūnas*. Žr. *Gražys*.

GRAŽYS → **GRAŽAITIS**: *Gražowicz* 113. Dpv. *Graž-ys*, -*aitis*, -*ėnas*, -*ėnis*, -*ūtis*, -*ūlis*, -*ėvičius*, -*áuskas*, -*ul-ėvičius*, vv. *Graž-iōniai*, -*uō*

- liai, -iškiiai, -vyd-aī, up. Graž-ùlė, Gražia-ùp-is* (: *gražūs*). Plg. Graželis.
- GRAŽTELIS** (ryt. *Grųž-*): *Grųftel* ⁴1027. Plg. vv. *Grųžtėliai* ir *Grųž-čiaī* (: *grųžtelis, grųžtas*).
- GREBIS** (-ys?): *Grębis* 1511. Plg. f. *Grebowiczowna* ⁷⁴498. Dpv. *Grėb-elis, -el-áitīs, -áuskas, -in-iáuskas*, vv. *Greb-en-iškės* (: *grėb-ti*, 3. praes. *grėb-ia*).
- GREIČIUS** (dial. *Graic-*): f. *Greyczanka* ²138, *Graicowa* ⁴847. Dpv. *Greič-ius, -áitīs, -iūnas, Greit-áitīs, -ávičius, Greit-jurg-is*, vv. *Greičiaī. Greit-iškė, -jon-iškiiai* (: *greitas*).
- GR(I)AUŽYTIS**: g. sg. *Growżica* ⁴121. Plg. *Grawzun* In. 357_{32b} < *Gr(i)auž(i)ūnas*, dpv. *Gr(i)auž-a(s), Grauž-is, -ỹs, -ėlis, -inis*, vv. *Gr(i)áuž-(i)ai, Grauž-ėnai, -iėčiai, -ikai, Griauž-ėliai* (: *gráuž-ti*, dial. *griáuž-ti*).
- GRYBAS** → **GRYBAITIS**: *Grib* 2809, g. sg. *Gribowicz* ³217, -*owskie-go* ⁴1144, f. *Gribowa* ⁴88, -*owiczowa* ⁴559. Plg. *Gribas* Balč., dpv. *Grỹb-as, -áitīs, -ėnas, -ùlis, -ávičius, -áuskas*, vv. *Grỹb-ai, -ėliai, up. Grỹb-up-is* (: *grỹbas*). Dar plg. *Grybutis*.
- GRYBUTIS** (-utas?): *Grįbut* 1469. Žr. *Grybas*.
- GRIEBTYS** (dz. -cys) → **GRIEBTAITIS**: *Grebczewicz* ⁴960. Plg. vv. *Griebčiaī* (: *griėbti*).
- GRIKIS** (-as?) → **GRIKAITIS**: *czapnik Grikowicz* 180. Plg. *Grikis* ⁷⁸265, *Grykaici ex Rure* ⁷⁹518 < *Grik-áitīs*, dpv. *Grik-as, -is, -ėnas, -iėnis, -útīs, -ėvičius, -áuskas*, vv. *Grik-in-iškė, Grikia-pelk-ė, ež. Grikis* (: *grikas, grikis*).
- GRIMAS** → **GRIMAITIS**: *Grimowicz* 741. Dpv. *Grim-as, -áila* (> *Grzymayło* ⁷⁸594), *Grim-alis* (→ f. *Grzymalowska* ⁷⁸648: *grim-ti* 'klimpti, grimzti, skėsti', *grimas* 'drumzlės ant sriubos').
- GRIZNELIS**: *Grįznelis* 1206 (: *griznà* 'grizlus žmogus').
- GROBAS** → **GROBAITIS**: *Grobaytis* 1148. Plg. *Grabowicz de pago Wierżby* ⁷⁵569, dpv. *Grób-as, -eklis*, vv. *Grób-lauk-is* (: *grób-ti*). Dar plg. *Grobina*.
- GROBINA** (-inis?): g. sg. *Grabiny* ⁶280. Žr. *Grobas*.
- GRUBIS** (-ys?): *Grubis* 2310, *Grubis rzeźnik* 82, *Grubis* ³980, *Grubicz* ⁴564, *Grubi* ³667 (greičiausiai visur tas pats asmuo), f. g. sg. *Grubi-βiowny* ²821. Dpv. *Grub-ỹs, -ávičius, -inškas*, vv. *Grub-ýnai, -iškiiai* (: *grubūs*).
- GRUDELIS** (**GRŪDELIS**?): g. sg. *grudelifa* ²785. Žr. *Grudis*.
- GRUDINIS** ar **GRŪDINIS** (dz. *d* > *dz*): *Grudinis* 1972, *Grudzin* ⁴345. Žr. *Grudis*.
- GRUDIS** (dz. *Grudz-*) → **GRUDAITIS**: *Grudziewicz* 66. Plg. *Grudz* ⁸¹111, dpv. *Grūd-is, -áuskas*, vv. *Grūdžiai* (: *grūs-ti, grū-do* 'su-, graudino'). Gali būti ir **GRŪDIS**, plg. dpv. *Grūd-ikis*, vv. *Grūd-iškės, -ėl-iškis* (: *grūdas*). Dar plg. *Grudelis, Grudinis*.
- GRUODIS** (dz. -dzis): *Grodziński* ⁵1209, g. sg. *Grodzia* ²408, *GrodziŃa* ⁵470, f. *Grodziowna* ⁶61, *Grodzińska* ³399, ⁵840, ⁵885, -*ienška fioldlar-*

- ka ⁵1117. Plg. *Grodžis* ⁷⁸432, dpv. *Grúodis*, vv. *Grúodžiai*, *Grúod-iškiai*, ež. *Grúod-iškis* (: *grúodas*).
- GRUŠAS**: g. sg. *Gruša* ²75, f. *Grufowna* ³269. Plg. f. *Grufayciowna* ⁷⁷283 ← *Gruš-aitis*, dpv. *Grūš-as*, -*ius*, -*ŷs*, -*ėvičius*, -*áuskas* (:?). Gali būti ir *GR(I)ŪŠYS*, plg. dpv. *Griūš-ŷs*, vv. *Grūš-lauk-ė*, up. *Grūš-up-ŷs* (: dial. *grūšià*, *griūšià* 'kriaušė'). Dėl semantikos plg. dpv. *Grušn-ŷs* < *Grūšn-ŷs* (→ f. *Grusniewiczowa* ⁷⁵655 : dial. *grūšnià* 'kriaušė'). Dar plg. *Grušelis*, *Grušilas*.
- GRUŠELIS (GRŪŠELIS?)**: *Gruszelis* 503, *Grušel* ³34a, *Grušelo* ⁴709, f. *Grušelowa* ⁵1234, *Grušelina* ⁵530. Dpv. *Grušėlis*. Žr. *Grušas*.
- GRUŠILAS (GRŪŠILAS?)**: g. sg. *Grušila* ⁴27. Žr. *Grušas*.
- GRUŽIS (-ys?)** → **GRUŽAITIS**: f. *Gružiowna* ⁵501, *Gružewicowa* ³810. Plg. *Gružis* ⁷³489, dpv. *Gruž-ŷs*, -*áuskas*, *Grūž-as*, vv. *Grūž-os*, -*ėlės* (: *grūžas* 'trumpas, nugrauztas').
- GUDELIS** → **GUDELAITIS**: *Gudelis* 1742, 1743; ⁴884, g. sg. *Gudela* ⁴1023; *Gudelewicz* ⁴449, ⁵373, f. *Gudelowa* 2613. Dpv. *Gudėl-is*, -*áitis* (→ f. *Gudelayciowa* ⁷⁴452), -*iūnas*, -*iónis* (> *Gudelionif* L₄), -*ėvičius*, -*iáuskas*, vv. *Gudėl-iškiai*, -*iūkai*, up. *Gudėl-up-is*. Deminutyvas, šaknis *Gud-*, plg. *Gūdzikis* In. 251_{ab} < *Gud-ikis*, f. *Guduczowa* ⁷⁸152 ← *Gud-utis*, dpv. *Gūd-as*, -*ónis* (*Gudonis* L₈), -*ėnas*, -*ūkas*, -*eikà*, -*iškis*, -*ūšis*, -*āvičius*, -*áuskas*, -*ul-ėvičius*, -*jon-is*, -*jug-is*, -*lenk-is*, vv. *Gud-āšiai*, *Gūd-gal-iai*, -*kaim-is* (: *gūdas*). Dar plg. avd. *Gudi-gáil-a*, -*gard-as*, *Gūd-min-as*, -*vain-as*, -*vil-as*, -*vin-as* ir *Gél-gud-as* (: *gūsti*, *gūd-inti*).
- GUIRA**: *Guira* ²760, g. sg. *Guiri* ⁴993. Plg. pv. *Gūir-iškės* Kl (: *susi-guir-inti* 'susikūprinti, susitraukti', *guir-inėti* 'vaikštinėti, valkiotis').
- GULBINAS**: *Gulbin* ³710. Dpv. *Gulbin-as*, -*āvičius*, -*áuskas*, vv. *Gulbin-ai*, -*iškiai*, ež. ir up. *Gulbinas* (: *gulbinas*). Gali būti ir **GULBINIS**, plg. dpv. *Gulbinis*, vv. *Gulbiniai*, ež. *Gulbinis* ir dpv. *Gulb-ė*, -*ŷs*, -*inskas*, vv. *Gulb-ės*, -*iškiai*, ež. *Gulbis*, up. *Gulbė* (: *gulbė*, dial. *gulbis*).
- GUMBEĖ** (ryt. -*la*): *Gumbela* 1726. Plg. dpv. *Gumbėl-is*, -*ėvičius*, vv. *Gumbėliai*. Žr. *Gumbis*.
- GUMBIS (-YS?)**: g. sg. *Gumbe* ¹112. Dpv. *Guñb-is*, -*inas* (> *Gumbin* ⁷⁵45), -*ul-ėvičius*, vv. *Gumb-iai*, -*inė*, -*iškiai*, up. *Guñbė* (: *guñb-ti* 'augti, didėti', *guñbas*). Plg. *Gumbelė*.
- GURČIUS** (dz. -*cius*): *P(an) Gurcius* ⁴902. Dpv. *Guč-ius*, -*inas*, vv. *Gūrč-iškė* (: *gūrč-iukas* 'pakalnutė, Convallaria majalis').
- GURDELIS**: *Gurdel* 1746. Plg. mšk. *Gurdėlis* Sb ir dpv. *Gurd-us* (Vilniaus raj.), *Gurd-áuskas*, -*uk-ėvičius*, kln. *Gurd-iškės* Ut (: *guřti*, 3. praet. *guřd-o* 'nykti, dvėsti', *gurdūs* 'bejėgis, silpnas').
- GURKLYS**: *Gurklis* 900, 1786. Dpv. *Gurkl-ŷs*, -*ėvičius*, vv. *Gurkliai*, up. *Gurklŷs* (: *gurklŷs*).
- GURNIS (-YS?)** → **GURNAITIS**: *Gurniewicz* ³631. Dpv. *Gurn-ŷs*, -*ėvičius*, *Gūrn-a*, -*ikas*, *Guñn-ius*, vv. *Gurniai*, up. *Gūrn-up-is* (: *gurn-ėti* 'ryti', *gurnūs* 'ėdrus, riebus').
- GŪSNELIS**: *Gusnialis* 704 (: *gūsnis* 'tarpas, šuoras, momentas').

- GUŠELIS (GŪŠELIS?)**: *Guszel* 2040. Dpv. *Guš-ys, -ūtis* (: dial. *gušis, gūšys* 'gūžys, paukščio gurklys').
- GUZAS** ar **GUŽAS**: g. sg. *Guža* ²158, ³361. Dpv. *Gūz-as, -aitis, -ulis, -auskas* ir *Gūž-as, -ys, -aitis, -onas, -ėvičius, -auskas*, vv. *Guz-ėn-iškė* ir *Guž-aī, -iniai, -učiai* (: *gūzas* arba *gūžas*). Plg. *Guzelis*.
- GUZELIS** ar **GUŽELIS**: f. *Guzelowa* ⁵1232, *-lowna* ⁵220, *Guzielowa* ⁵534, *-owna* ⁵243. Žr. *Guzas*.
- GVAZDIKAS**: g. sg. *Gwoździowskiiego* ⁴858. Dpv. *Gvazdikas*. Žr. *Gvazdys*.
- GVAZDYS** (ir *-as?* dz. *-dzys*): g. sg. *Gwoździowfskiego* ⁴1078, f. *Hwoź-downa* ⁴388. Plg. *Gwoździulis* ⁷⁴259 < *Gvazdž-iulis*, dpv. *Gvāzd-as, -ys, -āvičius, -auskas* (: *gvazd-ėti* 'pamažu degti, rusenti' arba *gvāzd-inti* 'kalbinti, kibinti, kirkinti'). Dar plg. *Gvazdikas*.
- IGLIS** (*-ys?*) → **IGLAITIS**: g. sg. *Jglowiczą* ⁴845. Plg. *Iglis miecznik* KA 4b, dpv. *Igl-iškis*, vv. *Igl-išk-ėliai* (: ?).
- YLA** (*-ys, -ius?*) → **YLAITIS**: *Iłowicz* ⁴429, g. sg. *Jlewiczą* ⁵873, *Iłowiczą* ⁵776. Plg. *Jlicz de Waka* ⁷⁵11, f. *Ilyowna* ⁷⁵664, dpv. *Yla, Yl-ius, -iukas* (> *Illukas* In. 380_{53a}), vv. *Yliai, Yl-iškė, ež. Yl-ėlis* (: *yla*). Gali būti ir *ILYS*, plg. dpv. *Il-iónis, -ėvičius* (krikštavardinės kilmės iš *Илюя*?).
- ILTIS** (dz. *-cis*): *Jlcis* ⁵787. Dpv. *Ilč-iukas*, vv. *Ilč-iūnai* (: *iltis*).
- ISIS** (*-ys?*): *ifis* 1888. Plg. vv. *Is-oniai*, up. *Is-up-is* (: *isas* 'trumpas, striukas').
- JAUČIARIS** (*-ys?*): *Jauciaris* 1928. Plg. dpv. *Jauč-ar-as* (: *jaučiais ariąs?*).
- JAUČIAVARDIS**: *Jauciawardis* ³679 (: *jautis* + *vařdas*).
- JAUČIAVARIS** (*-ys?*): *Jawciworis* ⁵20 (*ci* vietoj *cia*). Plg. *Jawcioworys* In. 347_{53b}, *Jauciawaris* Balč., siolo *Jauczeworey* IA 41₁ = dab. *Jaučia-var-iaī* (: *jaučius varýti*). Dar plg. *Jaučiavedis* (greičiausiai tas pats asmuo).
- JAUČIAVEDIS** (*-ys?*): *Jawcewedis* ⁵419 (: *jaučius vēstis*). Plg. *Jaučiavaris*.
- JAUTELE** (ryt. *-la*): *Jautela* 2210. Plg. vv. *Jauč-iūnai*, up. *Jaut-up-is* (: *jautis*).
- JOGINĖLIS** → **JOGINĖLAITIS**: *Jagienelewicz* 827. Iš *Joginas*, plg. avd. *Jóginas*, vv. *Jogin-iškiai*. Dvikamienis asmenvardis. I *Jo-*, žr. *Jovydas*. II *-gin-as*, žr. *Galginas*.
- JOSUDAS** → **JOSUDAITIS**: *Jafodowicz* 2713, *Jaswodowicz* 2500 (greičiausiai tas pats asmuo). Plg. *Jasiudowicz* ⁷⁵679, dpv. *Jósudas*. Dvikamienis asmenvardis. I *Jo-*, žr. *Jovydas*. II *-sud-as*, plg. avd. *Vaid-sud-as* ir *Sūd-gaid-as, -gint-as, -vin-as*, dpv. *Sūd-ikas, -eikis, -uikis, -āvičius, -eik-aitis, -man-as, -mant-as*, vv. *Sud-ėniai* (plg. *Sundenis* L₁₀), pr. *Sud-e, Weit-sut-s* (< *-sud-s?*) IF XXXIV 326 (: ?). Dar plg. *Sudinas, Sudokas*.
- JOTAS** (*-is, -ys?*) → **JOTAITIS**: g. sg. *Jati Woźnia K(róla) J(ego) M(ości)* ³196; *Jatowicz* 2797, *Jotowicz* ¹144, ³623. Plg. dpv. *Jot-eiką*, vv. *Jot-ainiai, -el-iūnai, -on-iškiai*. Žr. *Daujotas*.

- JOTIMAS** (dz. *Joc-*): *Jačim* 2388. Žr. *Daujotas, Jotas*.
- JOVYDAS**: g. sg. *Jawida* ²⁵²⁵. Avd. *Jóvydas*, vv. *Jovydžiai*. Dvikamienis asmenvardis. I *Jo-*, plg. dpv. *Jó-gaud-as, -gint-as, -gėla, -kant-as, -mant-as, -taut-as, -vaiš-as*, vv. *Jo-daug-iai, -skaud-ai, -vain-iškė*, pr. *Ja-gawd-e, Ja-gil, Jo-gundt, Jo-wird-e* (: *jó-ti*). Dar plg. *Joginėlis, Josudas*. II *-vyd-as*, žr. *Vydminas*.
- JUKELIS**: g. sg. *Jukiela* ⁵²³². Dpv. *Jùkel-is, -aitis*. Žr. *Jukis*.
- JUKIS** (-ys?) → **JUKIONIS**: g. sg. *Jukiana* ³⁴⁷⁰. Dpv. *Juk-ėnas, -ėvičius*, vv. *Jùk-iškiai, -óniai* (: *jukùs* 'kuris greit juokiasi'). Plg. *Jukelis, Jukulis*.
- JUKULIS**: g. sg. *Jukuli* ³⁴⁹⁴. Žr. *Jukis*.
- JUNDILAS** (dz. *Jundz-*): *Jundzil* 1951, g. sg. *Jundžila* ³⁵⁹⁷. Dpv. *Juñ-dilas*, vv. *Jundilai* (: *juñdilas* 'kas nuolat juda, nenuorama'). Gali būti ir priesaginis vedinys, plg. dpv. *Juñd-alas, -ulas* ir *Jùnda*, vv. *Jùnd-el-iškės*, pr. *Junde* (Būga RR I 268, III 137–138).
- JUODELĖ** (ryt. -la): *Jodele* 848, *Judela* 1043 (greičiausiai tas pats asmuo), f. *Jodelowa* ^{4413, 41148, 5565, 5580, 5591, Jodzielowna} ⁴⁹²⁰. Dpv. *Juodėl-ė, -is*, vv. *Juodėl-iai, -iškė*. Žr. *Juodis*.
- JUODINIS** ar **JUDINIS**: g. sg. *Judžyny* ²⁴⁵³. Žr. *Juodis*. Dėl šaknies *Jud-* plg. dpv. *Jud-ikis, -ókas*, vv. *Jùd-iškiai, -aičiai* (gali būti iš krikštavardžio *Jùdas*, plg. *Judošius*: g. sg. *Marcina Judaša* ⁴⁴¹³).
- JUODIS** (dz. -dzis) → **JUODAITIS**: *Jodis* 925, *Jodžis* 1524, g. sg. *Jodžifa* ^{419, 4139}, f. *Jodžiowa* ^{356, 5345, 5397, 5616, -iowna} ^{2591, 2490, 2566}, g. sg. *Jodžiovej* ²²⁴⁷; *Jodžiewicz* 875, 1099, 2045, 2198, 2285, 1139, ^{254, 2186, 3308, 3837, 4826, 4995, -wycž} ^{659, kwasznik Jodžiewicz} ^{552, Jodowicz} ^{855, 2007}, g. sg. *Jodžiewiczą* ^{3185, 5988, 51225, -iewica} ²¹⁷⁰, f. *Jodžiewiczowa* ^{5661, -iowiczowa} ⁵³⁰². Dpv. *Juod-is, -aitis, Juodz-ėvičius*, vv. *Juodž-iai* (: *júodas*). Plg. *Juodelė, Juodinis, Juodišius*.
- JUODIŠIUS** (dz. *Juodz-*): f. g. sg. *Jodžibowy* ³⁹. Dpv. *Juodišius* (: *juodišius* 'juodis, juočkis'). Dar žr. *Juodis*.
- JUOTELĖ**: g. sg. *Juotiali* ³²⁸³. Plg. dpv. *Juot-eikà*, vv. *Juot-iškės* (: ?).
- JUOTKA** → **JUOTKAITIS**: *Jotkowicz* 1013. Greičiausiai iš *Juodka*, plg. dpv. *Juodk-à, -aitis, -ónis, -ūnas, -auskas*, vv. *Juodk-ėnai, -iai*.
- JURDYS** (dz. -dzys): *Jurdžinsky* ³¹³⁹. Dpv. *Jurdys*, vv. *Jurd-aičiai, -ónys* (: *jùrd-inti* 'erzinti, jaudinti; išrausti, iškasti').
- JUSLUS**: *szwiec Juslus* 479 (: *juslùs* 'kuris gerai junta').
- JUTAS** (-ys?) → **JUTAITIS**: *Jutowicz* 1170, ⁵¹⁸³. Dpv. *Jut-as, -ys, -eikà*, vv. *Jut-iškiai, -ónys* (: *jut-ėti* 'budėti, jausti'). Plg. *Jutelė, Jutulis*. Gal būt, čia priklauso ir *Jucik ex pago Wierzby* ⁷⁷²⁷⁵ < *Jut-ikas*, f. *Jucicia* Balč. < ryt. *Jut-yčia* 'Jutaitė'.
- JUTELĖ** (ryt. -la): *Jutela* 299, *Jutela baltusznik* 483. Plg. dpv. *Jutėlis*. Žr. *Jutas*.
- JUTULIS**: f. *Jutulowa* ³⁶⁸. Žr. *Jutas*.
- KABINTA**: *kobinta* 1970, *kabintha* ³⁶⁹. Žr. *Kabys*.
- KABINTINIS** (dz. -cinis): *Kabintinis* ^{5646, 250, Kobincinis} ^{2568, 575,}

- Kobyn-* 2689, *Kabintin* ⁵738, *Kabintinus* ⁵62 (sulotyninta), g. sg. *kambicina* ³272 (iškraipyta, su pirmojo *n* metateze; plg. *kabintinis* 'užkabnimu jungiamas'). Dar plg. *Kabinta*, *Kabys*.
- KABYS** ar **KABIŠIUS**: *Kabiš* ³356. Dpv. *Kab-áila*, *-išius*, *-ikas*, *-ōšis*, vv. *Kab-ėliai*, *-ùčiai*, pv. *Kab-eikė* Grv (: *kab-ėti*, *-inti*, *kabỹs* 'kablys'). Plg. *Kabinta*, *Kabintinis*.
- KABLUKAS**: f. *Kablukowa* ⁵372 (: *kablukas* 'lankas prie medinių akėčių branktui prikabinti'). Gali būti ir priesaginis vedinys, plg. dpv. *Kabl-iáuskas*, vv. *Kabliai*, up. *Kabl-ėlis*, *-iup-ỹs* (: *kablỹs* 'palinkęs, nerangus, apsileidęs arba priekabus žmogus').
- KAČERGA**: *Kaczerga* 1588, *-arga* ¹174, *Koczarga* 1325, 1893, 2514, ¹218, ³668, *-iarga* 1158, *-erha* 2559, ⁴77, *kocarga* 275, g. sg. *Koczargi* ⁶173, *kacargi* ²353. Dpv. *Kačėrg-i(u)s*, vv. *Kačėrgiai*, *Kačėrg-iškės*, up. *Kačėrga* (: *kačėrga* 'žarstiklis; aukšto ūgio žmogus').
- KAIDA** → **KAIDAITIS**: *koyda* 2161, *Koydowicz* 738. Plg. vv. *Kaid-on-ėliai*, b. *Kaidž-bal-ė* Bsg. Gali būti iš *Keida*.
- KAIRYS** → **KAIRAITIS**: f. *Kayrowna* 1164, *Keyrowiczowa* ⁵466. Plg. *Kairis* ⁷⁸115, *Kayris* ⁷⁴689, *Kayrys* ⁷⁷219, *Keyrys* ⁷⁶509, dpv. *Kair-ỹs*, *-aitis* (→ f. *Kieyrayciowa* ⁷²266), *-ónis* (> *Kieyronis* ⁷⁶189), *-iúnas*, *-ėlis* (*Kairelis* In. 110_{21A}), *-iúkas*, *-iúkštis*, *-ėvičius*, *-áuskas* (: *kairỹs* 'kairiarankis').
- KAKLAS**: *kachlas* 2353, g. sg. *Hakly* ⁵572. Dpv. *Kaklỹs*, *Kākl-inas*, *-(i)áuskas*, vv. *Kakl-in-iškės*, ež. *Kakl-ėlis*, *-inis* (: *kāklas*).
- KALADĖ**: *Kolodzie* 781, f. *Kolodziowa* ³223, *Koladzowa* ³737, *Kolodziowna* ⁴72. Plg. f. *Kaladzianka* ⁷⁹604, dpv. *Kalād-ė*, *-āvičius*, *-inskas*, *Kaladž-iúnas*, vv. *Kalad-inis* (: *kalādė*). Dar plg. *Kaladys*.
- KALADYS** (dz. *-dzys*): *koladicz* 1671, *z oycza Macieia ze wsi Kolodziewa* ⁵137, f. *Kolodzijowa* ⁴828, *Kolodzieiowa* ⁵963. Dpv. *Kaladžỹs* < *Kaladỹs*. Žr. *Kaladė*.
- KALAKUTIS** (dz. *-cis*): g. sg. *Kolokucia* ⁶199, *Kolokuckiego* ⁵115 (tas pats asmuo). Plg. vv. *Kalakūt-iškė* (: *kalakūtas*).
- KALEIGIS**: *kaleygis* 1121. Žr. *Kalis*.
- KALĖJAS**: g. sg. *kaleia* ³397 (: *kalėjas* 'kas kala iš metalo, kalvis').
- KALELĖ** (ryt. *Kalala*): *kalala* 1180, g. sg. *Koleli* ⁵387 (: *kallė*). Plg. *Kalis*.
- KALENDA** → **KALENDAITIS**: *Kolęda* 1688, 2114, g. sg. *koładi* ³669; *kołedowicz* 872. Plg. *Kolenda* ⁷²513, dpv. *Kalend-ā*, *-áuskas*, vv. *Kalend-iškės* (: *kalendā* 'kunigui ir bažnyčios tarnams, apie kalėdas apsilankantiems, duodama duoklė').
- KALIKAS**: f. *Kalikowna* ⁴60. Dpv. *Kalik-as*, *-áuskas*. Žr. *Kalis*.
- KALIS** (*-ys?*) ir **KALA** → **KALAITIS**: *kalis* 121, *kalisz* 1569, *Kala* ⁵43, g. sg. *kali* ²454; *Kalaytis* ³580, *kolowicz* 2075, *Kolowycz* ⁶163, g. sg. *kalaycia* ³598, *kolewiczka* ³349. Dpv. *Kal-aitis*, *-iúnas*, *-ýtis* (> *Kaliczyc* ⁷³616), *-āinis*, *-išius*, *-ántā*, *-iuk-ėvičius*, *Kal-mant-as*, vv. *Kal-ėnai*, *-iúkščiai*, *Kal-but-iškės* (: *kál-ti*). Plg. *Kaleigis*, *Kalelė*, *Kalikas*, *Kalutis*. Pavyzdžiai su raide *o* gali turėti ir šaknį *Kuol-*,

- plg. dpv. *Kuol-as*, *-ys*, *-aitis*, *-ēlis*, *-iūkas*, *-inis*, vv. *Kuol-ónys*, *Kuōl-iškis* (: *kuōlas* 'ikalamas baslys; niekam tikęs, nerangus žmogus').
- KALKAS** ((-a, -is?) → **KALKŪNAS** (**KALKŪNAITIS**?): *kolkunowicz* 1569. Plg. *Kolkuc ex pago Niemierza* ⁷⁷103 < *Kalk-utis*, dpv. *Kalk-is*, *-ėvičius*, *-ąuskas*, vv. *Kalk-iškė* (: *kalk-otis* 'nusigyventi', *kálka* 'elgeta').
- KALTANAS** → **KALTANAITIS**: *Koltonowicz* 2121. Dpv. *Kaltanas*, vv. *Kaltanėnai*, ež. *Kaltānis*. Šaknis *Kalt-*, plg. dpv. *Kalt-ėnis*, *-ąuskas*, vv. *Kalt-ys*, *-in-ėnai* (: *kaltė*).
- KALUTIS**: g. sg. *Koluczka* ³⁸21, ⁵³95. Plg. vv. *Kalūč-iškės*. Žr. *Kalis*.
- KALVELIS**: g. sg. *Kalwelia* ⁶³42. Dpv. *Kalvēlis*, vv. *Kalvēl-iai*, *-iškė*. Plg. dpv. *Kalv-is*, *-aitis*, *-ėnis*, *-inis*, *-iškis*, *-iūkštis*, vv. *Kálviai*, *Kálv-ėnai* (: *kálvis*).
- KAMAS** → **KAMAITIS**: *Komayca* ⁴⁹45, g. sg. *Komaycifa* ⁵¹62. Dpv. *Kām-as*, *-aitis*, *-ąuskas*, *-el-ėvičius*, vv. *Kam-ėnai*, *-ūčiai* (: *kāmas* 'kamuoļys, gniūžtė, gurvolis'). Gali būti ir **KUMAS**, žr. *Kumulis*.
- KAMPELIS** → **KAMPELAITIS**: g. sg. *Kanpelewiczka* ⁵¹224. Dpv. *Kaĩp-as*, *-inas*, *-ĩnskas*, vv. *Kamp-aĩ*, *-aĩčiai*, *-iškiai*, *-iniaĩ*, ež. *Kaĩp-as*, *-ys*, *-aĩ*, *-uōtis* (: *kaĩpas*).
- KAMŠAS**: g. sg. *Kamša* ⁵⁶81. Plg. vv. *Kamšaĩ*, *Kaĩš-iškės* (: *kamšà* 'kas daug valgo, besotis, rijūnas').
- KANTRIS** (-ys?): *Kątry* 2207, ⁵¹193. Plg. *Kantrin* ⁷⁵285 < *Kantr-inas* ar *Kantr-inis* (: *kantrūs*). Dar žr. p. 230.
- KAPARAS** → **KAPARAITIS**: *koporowicz* 1213 (: *išsi-kāpar-oti* 'išsi-kapstyti').
- KAPAS** → **KAPAITIS**: *Kopowicz* ⁴⁸28. Dpv. *Kap-aitis*, *Kāp-dang-as*, vv. *Kap-ėnai*, *-ón-iškės*, *-in-iškiai*, *-sūdž-iaĩ*, pr. *Na-cop-e*, *Kapp-enne*, *Cap-yoth* (: *kap-óti*).
- KARALIUS** → **KARALIŪNAS**: g. sg. *karalia* ²³67, ²⁵18, *Korola* ⁴⁶82, *Korala* ³⁵03; *karalun* ²³67. Dpv. *Karāl-ius*, *-aitis*, *-iūnas*, *-iūkas* (: *karālius*). Atskirais atvejais gali būti ir iš krikštavardžio *Kārolis*.
- KARBELIS**: *Korbel* 738. Dpv. *Karb-as* (> *Karbo* ⁷⁴499), *-ōčius*, *-ąuskas* (: *kaĩbas*). Plg. *Karbikas*. Pradžią galėjo duoti dvikamienio antroponimo *Kar-but-as* trumpinys.
- KARBIKAS**: g. sg. *Korbika* ³¹07a. Žr. *Karbelis*.
- KARDAS** (**KARDOŠIUS**?): *Kardaβ* ⁴⁶92, g. sg. *Kardaβa* ⁵⁶24, f. *Kardaβowa* ⁴⁸93. Plg. *Kordas* ⁷³522 ir *Kordasž* ⁷⁵604, dpv. *Kard-as*, *-is*, *-elis*, *-ōkas*, *-onas*, *-ąuskas* (: *kārdas*; *kaĩrdas* 'garsas, aidas, skardas'). Dar plg. *Kardulis*.
- KARDULIS**: *kardulis s kulwiczow fiola* 1522. Žr. *Kardas*.
- KAREIVA**: *koreywa* 659, 1057, *Koreywo sklarž* ²³19, *Horeywa* ⁴⁸37, *karewa* 2, *koriwa* 715 (iŵ vietoj eyw). Dpv. *Karėiva* ir *Kareivis*, vv. *Karėiv-os*, *-onys*, *-iškės* (: *karėiva* 'kareivis'). Plg. *Karis*.
- KARIS** (-ys?) → **KARAITIS**: *Koreiewicz* 970 ir g. sg. *Charewicza* ⁴¹53, ⁵²78 (visur tas pats asmuo), f. *karewicowa* 2004, *karowfka* ²⁸96. Plg. *Koreyβo* ⁷²735 < *Kar-eiša*, avd. *Kāri-but-as* resp. *Kār-but-as*

- (> *Korbut*, ⁷⁴³⁰⁵), *Kar-gáil-a*, -gěl-a, *Kař-vin-as* ir *Kir-kar-as*, dpv. *Kar-ėvičius*, vv. *Kar-iūnai* (: *kāras*). Dar plg. *Karotis*, *Kareiva*.
- KARKA** (-as, -is, -ys?) → **KARKAITIS**: *Karkowicz* ²²⁵⁹, ⁴⁶⁰⁴, ⁴⁸⁸⁵, g. sg. *karchowskiego* ²⁷⁴⁴, f. *Karkiewiczowa* ⁴⁵⁷⁶, *Korkowska* ⁵²⁷⁷. Plg. *Karko* ⁷²⁵²⁷, *Karkiel* ⁷⁹²⁷³ < *Kark-elis*, *Karkila* ⁷⁷¹¹⁴ < *Kark-ila*, f. *Korkianka* ⁷⁸³⁸¹, dpv. *Kark-ėvičius*, vv. *Kárk-iškės* (: *kařk-ti* 'kriokti, gurguliuoti; prastai dainuoti; alkti, silpti, stipti', *kárk-inti* 'karkti, nedarniai dainuoti'). Dar plg. *Karkan*, *Karkutis*.
- KARKANAS** (-onas?): *xiądz korkonos* 1733, f. *Korkonofowna* ⁵²⁵⁷, ⁵¹¹⁷⁵. Dpv. *Karkonas*. Žr. *Karka*.
- KARKŠTIS** (-ys?) → **KARKŠČIŪNAS**: *karkscunas* 1548 (: *kárkšt-elėti* 'suduoti kietu daiktu').
- KARKUTIS**: *Korkuc* 2704. Dpv. *Korkūtis* (< *Karkūtis*?), *Karkūckis*, vv. *Karkūčiai*. Žr. *Karka*. Gali būti ir **KURKUTIS** (= dpv. *Kürk-utis*), plg. dpv. *Kürk-is*, -ėnas, -ūlis, -ėnis, -ėvičius (: *kurk-ėti*, 3. praes. *kürk-i* 'niurzgėti, rėkti', *kürk-ėti* 'skurdžiai, nevešliai augti').
- KARLIKAS**: *Karlik* ^{341a} (: *karlikas* 'nykštukas'). Plg. *Karlys*.
- KARLYS**: g. sg. *korla* ²⁸¹⁶ (: *karlỹs* 'neužauga, nykštukas'). Plg. *Karlikas*.
- KAROTIS**: g. sg. *Karacza* ⁴⁷⁸¹. Gali būti vietoj *Karaitis*. Žr. *Karis*.
- KARTOKLINIS**: f. *Kartoklinowa* ⁴⁴⁶⁵ Žr. *Kartoklis*.
- KARTOKLIS**: *Kartoklis* 2149, g. sg. *Kartoklika* ⁶⁵⁵, *Tartokla* ¹¹⁸⁰ (tas pats asmuo). Plg. vv. *Kartókliai* (: *kartóklis* 'gyvulių skrandžio dalis, knygenos, Psalterium, omasus'). Dar plg. *Kartys*.
- KARTUTĖLIS**: *Kartutelis* ⁴²³⁶ (: *kartūs*).
- KARUVĖLIS**: *koruwel* 2072. Gal iškraipytas *Karvelis*?
- KARVAS** → **KARVAITIS**: g. sg. *karwowskiego* ¹²²⁷, f. *Karwoczanka* ⁵⁶²¹ (iš *Karwoczanka*?). Dpv. *Kárv-aitis*, -áuskas, vv., ež. *Karvỹs*. Žr. p. 230. Dar plg. *Karvinis*, *Karvelis*.
- KARVELIS** → **KARVELAITIS**: *karwelowicz* ³⁶⁷. Dpv. *Karvėl-is*, -áitis, vv. *Karvėl-iaĩ*, -iškiai, up. *Karvėl-up-is* (: *karvėlis*). Plg. *Karvas*.
- KARVINIS**: *Korwin* ⁵⁸⁴⁰. Plg. up. *Kárvinė*. Žr. *Karvas*.
- KĄSNELIS** (ryt. *Kųs-*) → **KĄSNELAITIS**: *Kąsnelis* 1782, *Kęsnalis* ⁴⁷⁴³, *Kufnelis* ⁴¹¹³⁹, *Kusnialis* ⁶²⁰⁸, *kusznielis* ³³⁴⁴ (greičiausia visur tas pats asmuo), *Kufnielowic* ⁶¹¹¹ (: *kąsnėlis*).
- KAŠARĖLIS**: *kofarelis* 40. Dpv. *Kašar-áuskas*, vv. *Kašārai*, pv. *Kašā-ra-bal-ė* (: *kašārai* 'kumetynas').
- KAŠBINTIS**: *kaszbintis* 349. Greičiausiai -*bintis* vietoj -*pintis*, perdirbta iš *Kaš-pint-is* 'kašių pynėjas', plg. *Každailis*.
- KAŠKUS** → **KAŠKAITIS**: *Kořkowicz* ⁴⁴⁹⁹, g. sg. *Kařkowskiego* ⁴⁶⁴, f. *koszkowa* 826. Dpv. *Kāšk-us*, -ėlis, -ōnas, -ėvičius, -áuskas, -el-ėvičius (: *kāškis* 'niežas').
- KATAS**: g. sg. *Kotowskiego* ⁵²⁸¹, f. *Kotowna* ⁴⁸⁶⁷. Plg. *Kot* ⁷⁷³⁴⁴, dpv. *Kat-áitis*, -ėila, -ėiva, -ėlė, -el-ýnas, -ávičius, -áuskas, -inskas, vv. *Kat-ūt-iškės*, -ūn-iškiai (: *kātas* 'katinas'). Dėl semantikos plg. *Katis*, *Katytis*, *Katinas*, *Katinėlis*.

- KATILAS** (-ilius?) → **KATILAITIS**: *Kotiloitytis* ⁵438. Plg. *Kocil* ⁷394, dpv. *Katil-as*, -ėvičius, -ąuskas, *Katil-ius*, vv. *Katil-iai*, -iškiai (: *kātilas*, *katilius*).
- KATINAS** (dz. *Kac-*) → **KATINAITIS**: *Kotin* ⁴961, *kocinowicz* 2077, g. sg. *Katynowicz* ⁵605, f. *kacinowa* ²572, -owna 2281. Dpv. *Kātin-as*, -aitis, -āvičius, -ąuskas, vv. *Katin-ai*, -išké (: *kātin*).
- KATINĖLIS** (dz. *Kac-*): *katinelis* 1322, 1587, *kotinelis* 366, 1698, *Kocinelis* 31, 658, ³5a, f. *kacinelowa* ¹132, ³181. Dpv. *Katinėlis*. Žr. *Katinas*.
- KATIS** (-ys? dz. *Kac-*) → **KAČIONIS**: g. sg. *Koczyfa* ⁶362, f. *chacowna* ⁶3a; g. sg. *Kacana* ⁵225 (: dial. *katis* 'katė').
- KATYTIS**: *katith* 2294. Plg. vv. *Katyčiai* (: *katytis* 'katės vaikas'). Dėl semantikos plg. *D(omi)nus Kaczuk* ⁷9133 < *Kačiukas* (: *kačiukas*). Dar plg. *Katas*.
- KAUKARYTIS**: *Kaukoritis mieska za Wilenską Bramą podle Galgana* 1007. Plg. dpv. *Kaūkaris* (: *kaūkaras* 'kas kaukia').
- KAUKAS** → **KAUKONIS**: *Koukanis* 2090. Plg. *Koukowicz* ⁸053, dpv. *Kaūk-as*, -ėnas, vv. *Kaukai*, *Kaūk-iškiai*, -inė, *Kaūka-kalniai*, ež. *Kaūk-rag-is*, -nor-is (: *kaūkas* 'aitvaras, velnias; persenės, sudžiūvęs, susivėlusiais plaukais žmogus; neužauga'). Dar plg. *Kaukelė*, *Kaukimas*, *Kaukuolis*.
- KAUKELĖ** → **KAUKELIONIS**: *Kowkiela* ⁵229, (g. sg.?) *Kaukelania* ³438. Žr. *Kaukas*.
- KAUKIMAS**: g. sg. *Kaukima* ⁵524. Žr. *Kaukas*. Dėl darybos plg. dpv. *Baltr-imas* (: *Baltrus*).
- KAUKLYS**: g. sg. *kaukla* ²38. Dpv. *Kauklỹs*, vv. *Kaukliai*, up. *Kauklė* (: *kauklỹs* 'kas kaukia, rėkia').
- KAUKUOLIS** → **KAUKUOLAITIS**: *Kaukolewicz* ³350. Dpv. *Kaukuolis*. Žr. *Kaukas*. Gali būti ir **KAUKALAS**, plg. vv. *Kaūkal-iškis* (: *kaūkalas* 'kas kaukia').
- KAULINIS**: f. *Kauliniowa* ⁵1119. Dpv. *Kāulinis*, vv. *Kaulin-iai*, -iškis. Plg. *Kowlewicz* In. 149_{33a}, f. *Kaulanka ex Rure fkoricensi* ⁷269, dpv. *Kāulas*, *Kaūlius*, *Kāul-inas*, -aitis, -āvičius, vv. *Kāul-iai*, -ėl-iškiai (: *kāulas*).
- KAUPA**: g. sg. *Kaupy* ⁶200. Dpv. *Kāup-a*, -ỹs, -aitis, -ėlis, -inis. -āvičius, *Kaūpas*, vv. *Kāup-os*, -ai, -inaī, *Kaūp-iškiai* (: *kāūpas*, *kāupà* 'iškilimas, kauburys; kas virš normos').
- KAUŠELIS**: g. sg. *Kaušelia* ⁵1073, f. *Kowšelowa* ⁴916, *kaufelowa* ³275. Plg. *Kowselis* ⁷4689 = dpv. *Kaušėlis* ir *Kāuš-as*, -ius, -ỹs (→ *Kowšewicz* ⁷345), -inis, vv. *Kāuš-(i)ai*, -ėnai, *Kaūš-iškės*, ež. *Kauš-ỹs*, -ėlis, *Kaūš-ežer-is* (: *kāušas* 'samtis; toks indas; kaukolė; ratų dalis; kvailas, neišmanėlis' arba *kaūšas* 'kas greit įkaušta, nusi-geria').
- KAŽDAILIS**: f. *Každelowa* ⁵804. Dpv. *Každāila*, *Kāždail-is*, -ėvičius (iš s. liet. *kāš-dailis* 'kašių pynėjas' Būga RR I 436, II 487; plg. asmenvardį g. sg. *Ratodayli* In. 110_{7b} < *Ratadailis* 'račius'). Dar plg. *Kašbintis*.

KĒDAINIŠKIS: *Kieydaniškys* ⁵⁹², *keydaynisžkys* 1670 (: *kėdainiškis* 'Kėdainių gyventojas'). Rašoma *kiey-*, *key-* dėl 1. *K(i)ejdany*, *Chwejdany* 'Kėdainiai'. Gali būti ir **KEIDONIŠKIS** ← **KEIDA**.
KEIDA: *Keyda* 40, 178, 192, 553, 603, 1087, 2121, 2228, 2273, ²184, *Kieyda* ⁴1076, g. sg. *Keydi* ³814, *kožemiaki keydi* ²480, *Kieydy* ³318. Plg. vv. *Keidaī*, *Keidžiaī*, dpv. *Keid-ōšius*, *-ūnas*, up. *Keid-ūnas* Būga RR III 245 (: *keid-ōti* 'prastai eiti, keverzoti'). Dar plg. *Keidinis*, *Keidiras*, *Keidonas*.

KEIDINIS: g. sg. *Kieydiniša* ⁴398. Žr. *Keida*.

KEIDIRAS (dz. *Keidz-*) ar **KEIDERIS**: *Keydžier* ³860. Žr. *Keida*. Dėl darybos plg. *bimb-iras* 'šapas, šiaudelis', *plėp-eris* 'plepys'.

KEIDONAS → **KEIDONAITIS**: *keydaynas* 1717 (*ayn* vietoj *an*), *keydanowicz* 1946, *Keydonowicz* 2608, *kieydanowski* ³52. Dpv. *Keidōnas*. Žr. *Keida*. Gali būti ir *Kėdainio* perdirbinys, plg. asmenvardžio *Kėdainiškis* rašymą.

KEIPAS → **KEIPAITIS**: g. sg. *kieipowicza* ¹323. Plg. vv. *Keip-ūnai* (: *keip-ti* 'menkėti, silpnėti, liesėti').

KEITIS (-ys? dz. *-cis*, *-cys*) → **KEITAITIS**: *keycis* 330, g. sg. *keycia* ³83; *Keytowicz* 2136, *Kieytowicz* ³92a, *-owycz* ⁵873. Plg. vv. *Keit-ūčiai*, *-ōnyš* (: *keišti*, 3. praet. *keit-ė*; *keitis* 'pinigų keitėjas').

KEKETIS (-ys? dz. *-cis*, *-cys*): *Kekecis* 1029. Plg. dpv. *Kek-ỹs*, *Kėk-ušis*, vv. *Kėk-iškės*, up. *Kek-up-ỹs* (: *kėkė*). Dėl darybos plg. *plep-ėtis* 'plepys' ir dpv. *Baršk-ėtis*, *Ben-ėtis*, *Daug-ėtis*, *Šlep-etỹs*.

KEMĖŠILA: *kemeszilo* 2298. Plg. dpv. *Kemėš-ius*, *-is*, *-ỹs* (: *kemėša*, *kemėš-ius*, *-is* 'griozdiškas žmogus').

KEPURĖ: *kromi* (= *chromy* 'šlubas') *kepura* 973. Dpv. *Kepur-utis*, vv. *Kepūr-iai*, *-ėnai*, *-iškis*, ež. *Kepūr-inis* (: *kepūrė*).

KEPUTIS (dz. *-cis*) → **KEPUTAITIS**: f. *Kiepućiewiczowa* ⁴90. Dpv. *Kep-ėnis*, vv. *Kėpiai* (: *kėpti*).

KERNA (-ys?) → **KERNAITIS**: *Kiernowicz* 1266, *Kiernieβewfsky* ⁵377 ir f. *kiernifowna* 254 (← **KERNIŠIUS**?). Dpv. *Kėrn-a*, *-ỹs*, *-ėvičius*, *-auskas*, vv. *Kern-aī*, *-inė*, ež. *Kernỹs*, up. *Kern-aujà* (: *kėrnà* 'neužauga', *keřn-oti* 'jaukti, terlioti, peikti, koneveikti'). Plg. *Kernuška*. Dėl semantikos plg. *Kernazas*. Gali būti ir **KIRNA**, *-ys* resp. **KIRNUŠKA**, plg. *Kirna* Skarb. 199, dpv. *Kirn-a(s)*, *-ỹs* (: *kirna* 'šykštuolis').

KERNAVIŠKIS: *kiernowisžkis* 118, *Kiernowiskis* 1400, 1842, *kiernawisko* 1309, g. sg. *Kiernowisla* ³412 (*l* vietoj *k*), f. *kiernawisžkowa* 382, *Kiernowisžkowa* ³794, *-iškowa* ⁵357, *-iskowa* ³166, *-isžka* ³462 (: *kernaviškis* 'Kernavės gyventojas').

KERNAZAS → **KERNAZAITIS**: *kiernožowicz* 2635 (: *kernāzas* 'neužauga; kas mėgsta peštis, peštukas').

KERNUŠKA: *Kiernuška* ⁴969. Žr. *Kerna*.

KERŠA (-is, *-ys*?) → **KERŠ(I)ŪNAS**, **KERŠ(I)ONIS**: g. sg. *Kierszuna* ¹9, *Kiersona* ³518 (tas pats asmuo). Plg. *Kiersa* ⁷463, f. *Kiersełowa* ⁷484 ← *Keršelis*, dpv. *Kėrš-is*, *-ỹs*, *-ėvičius*, *-inškas*, vv. *Kėrš-*

- iaī, -ėn-iškė, *Keřš-iřkiai*, eř. *Kerřiaī*, up. *Kerřis* (: *kėřřas* 'margas, rainas, dryžas', *kėřřis* 'prieřgina'). Dar plg. *Kerřulis*.
- KERȘULIS**: *kiersulis* 961. Dpv. *Kerřul-is* (: *kerřulis* 'laukinis karvelis; kerřas, margas, dryžuotas'). Dar řr. *Kerřa*.
- KĚSLIS** → **KĚSLAITIS**: *Keflowicz* 2247 (: *kėsl-auti* 'ketinti, řadėti; kėsentis').
- KĚSTENIS** (-ienis? ryt. *Kiřt-*): *Kescien* 3797, *Kiescien* 515, 5619, g. sg. *Kiftenia* 41068, *Kiescienia* 51194. Dpv. *Kestėnis* (< *Kęřt-*?). řr. *Kęřtis*.
- KĚSTIS** (-ys?) → **KĚSTAITIS**: *kestewicz* 2219. Dpv. *Kęřt-ỹs*, -*ūtis*, -*āvičius*, vv. *Kęřciaī*, *Kęřt-iřkės*, -*āičiaī*, pr. *Tule-kinst-e*. řr. p. 229. Plg. *Kęřtenis*.
- KETURIS**: f. *Kieturowa* 4271. Dpv. *Ketūr-ka*, -*vyd-as*, -*vyt-is*, -*āuskas*, vv. *Ketūr-iaī*, -*ōkai*, -*kaim-is*, -*kiem-is* (: *keturi*).
- KEZELIS** ar **KEŽELIS**, **KĚŽELIS**: g. sg. *Kieziela* 548. Dpv. *Kez-ỹs*, -*iūnas*, -*ėvičius*, vv. *Kez-(i)āī* (: *kėž-otis* 'nesugyventi, vaidytis') ir dpv. *Kež-ỹs*, -*iōnis*, -*ūlis*, -*ūtis*, -*ėnius*, -*in-āitis*, -*ėvičius*, -*āuskas* (: *kėžas* 'neužauga') arba *Kėž-a(s)*, -*elis*, vv. *Kėž-iaī*, -*eliaī* (: *kėža* 'sugriuvęs, vos paeinantis žmogus').
- KIAULĖ** (ryt. -*la*) ir **KIAULYS** → **KIAULAITIS**: *kiewlo* 95, *Kiewlo* 2407, *Kiewlicz* 4777; *Kiewłowicz* 926, 1199, 1310, 2884, 377a, 3878, 5423, *Kiewłowicz* 1987, 1994, -*owycz* 5835, *kewłowicz* 2397, g. sg. *Kiewłowicza* 5835, *Kiewłowicza* 4554, *Kewlewicza* 4749, f. *Kiewlowa* 3496. Dpv. *Kiaul-ỹs*, -*āitis*, -*ėnas*, -*eikis*, -*ėvičius*, vv. *Kiaūl-iřkiai*, -*ėkaī*, up. *Kiaūl-up-is* (: *kiaūlė*). Plg. *Kiaulytis*.
- KIAULYTIS**: g. sg. *kewlica* 2810. řr. *Kiaulė*.
- KYBARTAS** → **KYBARTAITIS**: g. sg. *kjbartha* 2476; *Kibartowicz* 907, 1318, f. *kibartowna* 1154, 398, *Cybartowna* 1268. Dpv. *Kýbartas*, vv. *Kýbart-iřkė*, *Kybárt-ai*, -*iřkiai*, -*ėliaī*, *Kybařčiaī*. Dvikamienis asmenvardis. I *Ky-*, plg. avd. *Ký-bar-as*, -*but-as*, -*taut-as*, -*vain-as*, -*vil-as*, dpv. *Ký-mant-as*, pr. *Ki-bar* (:?). II -*bart-as*, řr. *Aubartas*.
- KIBILDA** → **KIBILDAITIS**: g. sg. *Kybildy* 5558, *kibildowicza* 2775. Dpv. *Kibildā*, *Kibildis*, vv. *Kibildžiaī* (: *kibilda* 'řlubis').
- KIDMINAS**: *Kidmin* 2559. Dvikamienis asmenvardis. I *Kid-*, plg. dpv. *Kidžius*, *Kid-ōlius*, -*ul-āitis*, vv. *Kid-iřkis*, -*uliaī*, *Kidž-iōniaī* (: *kid-ėnti* 'sunkiai neřti, vilkti'). Dar plg. *Kidukas*. II -*min-as*, řr. *Min(i)-gėlis*.
- KIDUKAS**: *kyduk* 1120. řr. *Kidminas*.
- KIELĖ** (ryt. -*la*) → **KIELAITIS**: *Kielo* 486, g. sg. *Kielaycia* 3617. Plg. *Kiele* In. 148_{7b}, *Kielis* 80108, *Kielenowicz* 79153 ← *Kiel-ėnas*, dpv. *Kiel-ė*, -*āitis*, -*iāuskas*, *Kiėl-ius*, vv. *Kiel-iaī*, -*ionys*, -*iřkiai* (: *kielė*).
- KIEMELIS**: f. *Kiemielowna* 6342. Plg. vv. *Kiemėl-iaī*, -*iřkės* ir *Kiēm-iřkiai*, -*ėnai*, -*iōnys* (: *kiėmas*). Dar plg. *Kiemořėlis*. Gali būti ir **KIMELIS** resp. **KIMOȘĖLIS**, plg. dpv. *Kim-inas*, -*inius*, -*ūtis*, vv. *Kim-ėnai* (: *kim-ti*).
- KIEMOȘĖLIS** → **KIEMOȘĖLAITIS**: *kiemafielowicz* 223. řr. *Kiemelis*.

- KIETIENIS** (dz. *Kiec-*) ar **KIETENIS** → **KIET(I)ENAITIS**: *kiecienis* 1207, *kieceniewicz* 2211. Žr. *Kietis*.
- KIETIS** (dz. *-cis*) → **KIETAITIS**: *Kiec* ⁴745, *ketowicz* ²72. Dpv. *Kiet-is*, *-ėlis*, *-āvičius*, vv. *Kieč-iai*, *-iškės* (: *kietas*). Plg. *Kietienis*.
- KILBARAS**: *Kielbor* 2199, 2742, *Kielbur* 1449 (tas pats asmuo), g. sg. *Kielbora* ³287, ⁵887, f. *Kilbarowna* ¹348, *Kelborowa* ³730. Dvikamienis asmenvardis. I *Kil-*, plg. *Kilian* ⁷43 < *Kil-ionis*, dpv. *Kil-mant-as* ir *Kil-as*, *-ius*, *-iūnas*, *-iūlis*, vv. *Kil-ūčiai*, *-óniai*, *-ūn-ėnai* (: *kil-ti*). Dar plg. *Kilmanas*, *Kilminas*, *Kilvikas*. II *-bar-as*, žr. *Daubaras*.
- KILBAS** (*-is*, *-isas*?) → **KILBAITIS**: *kilbiszewicz* 1585, *Kielbowfski* ⁵786 (greičiausiai tas pats asmuo), g. sg. *Kielbickiego* ³175. Dpv. *Kilb-ąskas*, pv. *Kilb-iškė* Mrc. Plg. vv. *Kilbisaī*. Žr. p. 230.
- KILČIUS**: f. *Kilczanka* ⁴102. Plg. *Kielta* ⁷352 < *Kilt-a*, dpv. *Kilč-iąskas*, *Kilt-inas*, *-in-āvičius* (: *kilčius* ‘bajoras’, *kiltis* ‘giminė, kilmė’).
- KILDIS** (dz. *-dzis*) → **KILDŽIŪNAS**, **KILDAITIS**: g. sg. *Kieldziuna* ⁵954; *kildisiewicz* ³582 (= *KILD-IŠ-AITIS*? Plg. *Kild-išius*, *-išis* ir *Kildišas*: *kildišas* ‘padauža’), g. sg. *Kildziewicza* ⁴101, f. *Kildziewiczowa* ⁵797. Dpv. *Kild-à*, *-ūšis*, vv. *Kild-iškis*, *Kild-iškiai* (: *kilda-kójis* ‘šlubis’, *kild-uoti* ‘šlubuoti’). Dar plg. *Kildžionas*.
- KILDŽIONAS**: *kieldžionas* 1128. Plg. vv. *Kild-onys* (*Kild-onys* Būga RR III 171). Žr. *Kildis*.
- KILMANAS**: g. sg. *Kilmona Buyhowicza* ⁴21. Dpv. *Kilmanas*. Dvikamienis asmenvardis. I *Kil-*, žr. *Kilbaras*. II *-man-as*, žr. *Bilmanas*.
- KILMINAS** → **KILMINAITIS**: *Kielminowycz* ⁵1067, *Kielminfski* ⁵724. Dvikamienis asmenvardis. I *Kil-*, žr. *Kilbaras*. II *-min-as*, žr. *Min(i)gėlis*.
- KILVIKAS**: *Kielwik* ³643. Gali būti dvikamienis asmenvardis. I *Kil-*, žr. *Kilbaras*. II *-vik-as*, plg. dpv. *Vik-užas*, *-ūtis*, vv. *Vik-ónys*, *-ėnai*, *-ūnai* (:?). Dar plg. *Vikas*.
- KIMŠA** → **KIMŠAITIS**: *kimszowicz* 2255. Dpv. *Kimša*, vv. *Kimšaī* (: *kimš-oti* ‘būti užkimšus ką, pampsoti, pūpsoti’).
- KIRBULIS**: *Kirbul* ⁵381. Plg. vv. *Kirbuliaī* ir *Kirb-aičiai* (: *kirb-ėti* ‘judėti, krutėti, virpėti’). Šaknis *Kirb-* galėjo atsirasti ir sutrumpinus dvikamienį asmenvardį *Kir-but-as* (> *Kirbut* ⁷76).
- KIRDEIKIS**: *Kierdeykis* 2490. Dpv. *Kirdeikis*, vv. *Kirdeik-iai*, *-os*, *-iškė*. Žr. *Kirdis*.
- KIRDIS** (*-ys*?): f. *Kirdziowa* ⁴617, *kerdeiowa* 2087 (gali būti ta pati). Dpv. *Kirdà*, vv. *Kird-iškis*, *-ónys* (: *kird-inti* ‘budinti, žadinti’). Plg. *Kirdeikis*.
- KIRLA**: *Kierlo* 415. Dpv. *Kirl-à*, *-ys* (: *kirl-ėti* ‘nykti, menkėti’).
- KIRMILIS**: *kirmilis* 867. Dpv. *Kiřmilas* (: *kiřmilas* ‘kirminas’). Dėl reikšmės plg. dpv. *Kiřminas*, *Kiřmėlė*.
- KIRSNELIS**: g. sg. *chiršniela* ⁵469. Plg. vv. *Kirsnėlė*. Žr. *Kirsnis*.
- KIRSNIS** (*-ys*?): *Kierfnowsky* ⁴1082. Dpv. *Kirsn-ys*, *-(i)ąskas*, vv. *Kirsn-ók-iškė* (: *kiřsnas* ‘tamsiai juodas’). Plg. *Kirsnelis*.

- KIRSTAS** → **KIRSTAITIS**: *kierstowicz* 355. Dpv. *Kirst-ùkas*, pv. *Kirstai* Švn, drv. *Kirst-inè* Stk. Žr. p. 230.
- KIRTIKLIS** (dz. *Kirc-*): *kirciklis* 1938. Dpv. *Kirtiklis* (: *kirtiklis* 'kirstuvas; landus, įkyrus berniokas').
- KIRTILA** (dz. *Kirc-*): f. *kircilowa* 2555. Plg. vv. *Kirtil-iškè*. Priesaginis vedinys, plg. dpv. *Kiřč-ius* (: *kiřtis*).
- KIRVELIS**: f. *Kirwelowa* 2585. Dpv. *Kirvël-is*, -*ëvičius*, vv. *Kirvël-iškiai*. Deminutyvas, plg. dpv. *Kirv-aitis*, -*inskas* (: *kiřvis* 'prk. grubus, stačiokas žmogus').
- KISLELIS**: *kislel* 2536. Plg. *Kislewicz* 74299, *Kislak* 79452 < *Kisl-io-kas*, dpv. *Kisl-ius*, -*iauskas* (: *kislius* 'silpnos sveikatos žmogus').
- KIŠELIS**: *Kiszel* 338, 2137, *keszelis* 1348 (= **KEŠELIS**? Plg. dpv. *Kešÿs*), g. sg. *Kifiela* 376a, 41153 (= **KISIELIUS**? Plg. dpv. *Kisiël-ius*, -*aitis*, -*ëvičius*, -*iauskas*). Dpv. *Kiř-ÿs*, -*ónis*, -(i)*únas*, -*ëvičius* (: *kiř-ti*, *kiřà* 'landus žmogus'). Plg. *Kišenis*, *Kišutis*.
- KIŠENIS**: g. sg. *kiesenia* 3167. Dpv. *Kiřënis*. Žr. *Kišelis*.
- KIŠKELIS** → **KIŠKELAITIS**: *Kiszkelis* 1271, 1742, 2178, 2201, 2488, *Kiřkielis* 4113, 54, *Kiskelis* 1390, 2480, 2495, 2511, 3753, *kifkielis* 320, *Kyskielis* 5489, *kiskialis* 2249, *Kiszkel* 729, 1674, *Xiqdz kiskel* 271, g. sg. *Kiszkielia* 51096, *Kiřkiela* 41005, 5110, *Kiřkielifa* 41152; *kiskelewicz* 1315, g. sg. *Kiřkielaycia* 51181, f. *Kiszkelowa* 3194, *Kiřkielowa* 4272, 4544, *kiszkielowa* 357, *kiskelowa wdowa* 2143. Dpv. *Kiřkëlis*, vv. *Kiřkël-iai*, -*iškës*, up. *Kiřkël-iuskè* (: *kiřkëlis*). Plg. *Kiřkis*.
- KIŠKIS** → **KIŠKAITIS**: g. sg. *Kiszkwicz* 5609, *Kiřkowicz* 4814, *Kiřkowicz* 2161, f. *kiřkwiczowna* 2661. Dpv. *Kiřk-is*, -(i)*ónis*, -(i)*únas*, -*ëvičius*, -*auskas*, vv. *Kiřk-iai*, -*ënai* (: *kiřkis*). Plg. *Kiřkelis*.
- KIŠUTIS**: *kiřuc* 2815. Žr. *Kišelis*.
- KLAUPA**: *klaupa sudervin* 1713 (: *klaup-ti*).
- KLECKAS, KLECKIS**: g. sg. *Klecka* 5193, *klocka* 3280 (tas pats asmuo), *kleczyky* 2797 (: *klëckas* 'kukulis, sližikas; pautas; vaikas, paauglys', *klëckis* 'nutukęs, rubuilis mažas vaikas; nešvarus žmogus, susivëlëlis').
- KLEČIUS (KLËČIUS?)** → **KLEČIONIS (KLEČIONAITIS)**: f. *klacowa* 3308; *Klecianowicz* 4793. Plg. vv. *Klët-iškè*, drv. *Klëčiai* Šll, b. *Klëč- Valk-is*, Gdž (: *klëčius*, *klëčius* 'juokdarys, fokusininkas' *klëtas* 'pokštas, išdaiga').
- KLEIKAS**: g. sg. *Kleika* 41049 (: *klëik-č-ioti* 'valkiotis').
- KLEIVA**: g. sg. *Kleywy* 4306, f. *Kleywowa* 41095. Dpv. *Klëivà*, vv. *Klëiv-iškiai* (: *klëivà* 'klišis').
- KLEPALAS (-olas?)** → **KLEPALAITIS**: *Klepalowicz* 1546. Plg. *Poddany Iminiem Klepas* L₁₄, dpv. *Klep-ónis*, vv. *Klepaĩ* (: *klep-ënti* 'tekšnoti', *klepùs* 'karštas, staigus, linkęs ginčytis').
- KLEVAS**: g. sg. *Klewa* 5645. Dpv. *Klëv-as*, -*aitis*, -*ëlis*, -*inis*, vv. *Klëv-ënai*, up. *Klëvà* (: *klëvas*).
- KLIPA** ar **KLYPA**: *Klipa* 1597, 4439. Dpv. *Klipas*, *Klýpa* (: *klip-ti*, *klyp-úoti*).

- KLIŠELIS:** *Klišel* ⁴616, ⁵216, *klisel* ³435. Žr. Klišis.
- KLIŠIS** (-ys?): *Klifiβ* ⁴740, *klifis* 1952, 2050, *klis* 158, 160, g. sg. *Klisia* ³237, ³411, ³636, ⁵1057, *Kliβa* ⁵10, *Klisifa* ⁵889, *Ržeznika* (viršuj įrašyta) *Klisifa* ⁵1112, f. *klisiowa Bartłomieiowa* ³678, *klifiowna* 23. Plg. f. *Kliszenia* Balč < *Kliš-ienė*, dpv. *Kliš-ys* ir *Kliš-as*, -ius, -aitis, -ėvičius, -ąskas, vv. *Klišiai*, *Kliš-iškė*, -ėn-iškė, up. *Kliš-upė* (: *klišas*). Dar plg. *Klišelis*.
- KLIUKAS:** *P(ater) kluk* 116, g. sg. *Kluka* ⁴855, *Klukowskiego* ⁵277, f. *Klukowna* ⁴42. Plg. *Klukielis* In. 110_{18a} < *Kliuk-elis*, dpv. *Kliuk-as*, -aitis, -ėvičius, -ąskas, vv. *Kliukai* (: *kliukas* 'kliukantis kiaušinis; nepaslankus, ištižęs ir menko proto žmogus').
- KLUBENTAS** (-entis, -intis?): *klubentes* 164. Žr. Klubis. Dėl darybos plg. dpv. *Gaid-entas*, *Eid-intas*, vv. *Gyv-eintis* LŽTP 97.
- KLUBIS** (-as?): *klub* 708. Plg. *Klubiškės kalnas* Mrk (: *klūbas* 'šlubas, raišas'). Dar plg. *Klubentas*, *Klubkis*.
- KLUBKIS** → **KLUBKAITIS:** *chlubkaytis* 731. Žr. Klubis.
- KLUSAS** (-is?): f. *Kluβewna* ⁴773. Dpv. *Klūs-as*, -is, -aitis, -ėvičius, -inskas, vv. *Klusai* (: *klūs-ti* 'klausyti, darytis klusniam', *klūsas* 'kurčias').
- KNARUŠIS:** *knarufis* 371. Dpv. *Knar-inis* (: *knāras* 'šykštuolis; knibčius; apsileidėlis').
- KOPŪSTA(S):** *Kapusta* 2580, 2634, ³656, g. sg. *Kapusti* ⁵459. Dpv. *Kopūst-as*, -inskas, vv. *Kopūst-ai*, -iškiei, -ėliai (: *kopūstas*, dial. *kopūsta*).
- KRAUJYS** (-us?) → **KRAUJAITIS:** *krawiowicz* 792, *Krawiowna* 1214. Dpv. *Krauj-ūnas*, -ėlis, -ūtis (: *kraūjas*). Dėl reikšmės plg. *kraujėlis* 'žmogus, užkalbinėjimu sustabdantis kraujo tekėjimą'. Gal būt, senovėje **kraujys* (-us?) reiškė tam tikrą gydytojo profesiją.
- KREIVALEIDIS** (dz. -laidzis): *Kriwoladzis* ⁴343 (: *kreivai* + *leisti*). Dėl rašymo *Kriw-* vietoj *Kreiv-* žr. *Kreivėkas*.
- KREIVĖKAS:** g. sg. *Kriwiaki* ⁴92. Kad čia esama šaknies ne *Kriv-*, bet *Kreiv-* (: *kreivas*), rodo asmenvardžio vertimas į lenkų kalbą: g. sg. *Krzywego* ⁶279 (tas pats asmuo!). Priesagos -ėkas vedinys, žr. *Kreivutis*.
- KREIVUTIS:** g. sg. *Kreywucia* ⁵694. Plg. up. *Kreivūtė* ir dpv. *Kreiv-ys*, -aitis, -ėnas, vv. *Kreiv-iai*, -ėniai, up. *Kreivė* (: *kreivas*). Dar plg. *Kreivėkas*.
- KREŠYS:** *kržesis* 1089. Dpv. *Kreš-ys*, -ėvičius, up. *Kreš-ėnė* (: *krėš-ti*, *krėš-ėti*).
- KR(I)AUČIUS** → **KR(I)AUČIŪNAS** (-IŪNAITIS?): *Krawciunas* ¹63, *krawciun od Suderwi* 2318, g. sg. *Krawczuna* ⁴315, ⁵865, *krawcunowicza* ¹347. Dpv. *Kr(i)auč-iūnas*, -iōnis, -ėlis, -iōnas (> *Krawcionas* L₆), vv. *Kriaūč-iškės* (: dial. *kriaūčius*, *kraūčius* 'siuvėjas').
- KRIAUŠIS** (-ys, -ius?): g. sg. *Kraufa* ⁶247. Plg. vv. *Kriauš-aičiai*, -iškiei (: *kriauš-ėti* 'sunkiai eiti, grūstis' ar *kriaušė*).

- KRIJIS** (-ys?) → **KRIJAITIS**: ž waki *kryiaytis* 1128. Plg. vv. *Krijó-bal-iai* (: *krỹ-ti*, 3. praet. *krij-o* 'lenkti, kumpti').
- KRIOGULIS** ar **KRIUOGULIS**, **KRAGULIS**: g. sg. *krogulia* ²202. Dpv. *Kriõg-as*, -à (: *kriõgas* 'kas krioguoja, turi dusulį') ir *Kriúoga* (: ?), vv. *Kragai* (: *krãgas* 'senas, sudžiūvęs gyvulys').
- KRIPAS** → **KRIPAITIS**: *Kripowicz* ⁴402, f. *Kripowna* 1500. Dpv. *Krip-as*, -àitis, -ãvičius, grv. *Krip-iškė* Čk (: *krip-ti* 'krypti', *kripis* 'kuris krypuoja eidamas').
- KR(I)UKAS** → **KR(I)UKAITIS**, **KR(I)UKONIS** (**KRIUKONAITIS**?): g. sg. *kruka* ³92, *Krukowskiego* ⁴798, f. *Krokowiczowna* ⁴328, *Krukanowiczowna* ⁵1188. Dpv. *Kriūk-as*, -ėlis ir *Krūk-as*, -ónis, -áuskas, vv. *Kriukai* (: *kriūk-ioti*, *krūk-ioti* 'vis barti, uiti, mušti'). Gali būti ir **KRIUKAS**, plg. dpv. *Kriūk-as*, -à, -ónis, vv. *Kriūkai* (: *kriūk-ti*, *krūk-ti* 'rėkti, stenėti, dejuoti, krenkšti').
- KRŪMINAS** (-inis?): g. sg. *Krumienfskiego* ⁵255. Dpv. *Krúmin-as*, -is, vv. *Krūminiai*. Priesaginis vedinys, plg. dpv. *Krúm-as*, -àitis, vv. *Krúm-iškiai*, -ėn-iškės (: *krúmas*).
- KRUMPLYS** → **KRUMPLAITIS**: *krumplowicz* 2305. Dpv. *Krumplỹs* (: *krumplỹs* 'piršto sąnario dalis; neužauga').
- KRUOPELIS**: g. sg. *Kropiala* ⁴883, f. *Kropielowa* ⁴196. Plg. vv. *Kruopėl-iai*, -iškės. Deginutyvas, plg. dpv. *Kruõp-as*, -is, -ỹs, -à, -àitis, -iėnis, vv. *Kruop-iai*, -áiniai, *Kruõp-iškis* (: *kruopà*, dial. *kruõpas*).
- KRUPELIS**: f. *Krupelowa* ⁹220. Dpv. *Krúpelis* (> *Krupel* In. 379_{20b}), vv. *Krupeliai*, *Krúpel-iškiai*. Žr. *Krupis*.
- KRUPIS** (-ys?) → **KRUPAITIS**: g. sg. *Krupiewiczza* ⁵246. Dpv. *Krup-ãvičius*, -áuskas, vv. *Krúp-iškis* (: *krúp-ti* 'šašti, nižti; stingti, grubti'). Plg. *Krupelis*, *Krupiukas*.
- KRUPIUKAS**: g. sg. *Krupiuka* ⁴685. Žr. *Krupis*.
- KRUŠINIS** (-ys?): *Krušifsky* ⁵24, *krufinsky* ³293, g. sg. *krusinskigo* ³293. Plg. *Kruszynis* L₆, dpv. *Krušinỹs* (: *krušinỹs* 'kas nugaršta, nukrušta'). Gali būti ir priesaginis vedinys, plg. dpv. *Krúš-as*, -à, -àitis, -ėvičius, vv. *Kruš-ónys* (: *krúš-ti* 'grūsti, trinti, plūkti, kimšti').
- KRUŠKA**: *kruszka* 167. Greičiausiai priesagos -k- vedinys iš *Kruša*, žr. *Krušinis*.
- KUBA** → **KUBAITIS**: *Kubowicz* ⁵282. Dpv. *Kub-à*, -àitis, vv. *Kub-ónys*, -eliai (: *kùb-ti* 'linkti'). Gali būti ir krikštavardinės kilmės – per lenkus gautas *Jokūbo* trumpinys, žr. ŽŽ 117.
- KUBILAS** (-ius?) → **KUBILAITIS**: *Kubelfsky* ⁵361, g. sg. *Kubiela* ⁵432; *kubilaytis* 1617, *kubielaytis* ⁴332, *Kobeloytis* 2680, *Kobylinsky* ⁴461 (pastarieji abu gali būti tas pats asmuo), *Kubilewicz* 2694, ²251, *kobilewicz* 2122, 2171, 2219, 2423, *Kubilowicz* 2147, g. sg. *kobielaycza* ²522, *Kubielowicza* ³4a, *kubelowicza* ²48, f. *Kubilowna* ⁵352, *kobilowna* ²586, *Kobelowna* ³35a. Plg. *Kubiel* ⁷528, dpv. *Kùbil-as*, -iúnas (> *Kubilunas* Balč), -ėnas, -ãvičius, -inskas, *Kùbil-ius*, vv. *Kùbil-iškis*, -iai, -ėliai (: *kùbilas*).

- KUCAS** (ir *-ys?*) → **KUCAITIS**: g. sg. *Kuca* ³¹², *Kucinskiego* ²⁹⁹, f. *kuciewiczowna* ³¹. Dpv. *Kùc-as*, *-áitis*, *-inas*, *-áivičius*, *-áuskas*, vv. *Kuc-iaĩ*, *-iúnai*, *Kùca-kiem-is* (: *kùcas* 'nedidelis šuo; menkas arklys; avinas; neužauga; vaikezas').
- KUČIKAS** → **KUČIKAITIS**: *Kučikowicz* ^{396a}. Dpv. *Kùčikas* ir *Kùč-as*, *-ýs*, *-(i)ùkas* (> *Kuczuk* In. 110_{32a}), *-in-áitis*, *-áuskas*, vv. *Kùč-iaĩ*, *-iúnai*, *-iùl-iškė*, *Kùč-iškė*, *Kùč-gal-ýs*. Greičiausiai *Kùčas* iš *Kut-šas*, plg. *Kutas* L₅, dpv. *Kùt-as*, *-ýs*, *-áitis*, *-inas*, *-išius*, *-elis*, *-ùlis*, *-áivičius*, *-áuskas*, vv. *Kutaĩ*, *Kùt-iškiai* (: *kùsti*, 3. praet. *kùt-o* 'stiprėti, augti, atgyti, praturtėti').
- KUDIS** (*-ys?* dz. *-dzis*, *-dzys*): *Kudžinsky* ⁴³⁶. Plg. *Kudžiewicz* ⁷⁴⁶⁸¹, *Kudenas* L₇ < *Kud-ėnas*, dpv. *Kùd-as*, *-ėlis*, *-ùlis*, vv. *Kud-áičiai*, *Kudž-iónys* (: *kud-ėnti* 'eiti, bėgti; judinti, krutinti').
- KUGELIS** → **KUGELAITIS**: *kugel* 1878, *Kugiel* 2819, g. sg. *Kugiela* ze wsi ⁵⁹⁶²; *Kugielowicz* ⁵⁴¹⁵. Dpv. *Kùgėl-is*, *-ėvičius* (: *kùgelis* 'susiėles kuokštas, gumulas'). Dar žr. *Kugis*.
- KUGIS** (*-ys?*): g. sg. *Kugia* ³⁵⁸⁰. Plg. vv. *Kugiaĩ* ir dpv. *Kùg-as*, *-ius* (: *kug-ėnti* 'drebėti nuo šalčio; juoktis, krizenti'). Dar plg. *Kugelis*. Gali būti ir *KŪGIS* (*-ys?*), plg. dpv. *Kùg-is*, *-ýs*, *-ėvičius*, vv. *Kùg-eliaĩ*, *-iniaĩ* (: *kùgis*, *kùgýs* ar *kùg-auti* 'šūkauti').
- KUINAS** (*-ys?*) → **KUINAITIS**: *kuynowicz* 2325. Dpv. *Kuin-ýs*, *-áuskas*, vv. *Kuin-iškiai*, up. *Kuinė* (: *kuinas* 'menkas arklys; be ragų, baužas; trumpai nukirptais plaukais žmogus'). Dėl semantikos plg. *Ašvas*, *Kumelys*.
- KŪJELIS**: g. sg. *kuiela* ¹²³¹. Dpv. *Kùjėlis* (: *kùjėlis* 'plaktukas'). Plg. vv. *Kùj-aĩ*, *Kùj-iškė*, *Kùj-ėnai* (: *kùjis*).
- KUKA(S)**: f. *Kukowa*. Plg. *Kuka ex Łukißky* ⁷⁶⁵⁴⁶, *Kukowicz* ⁷⁷⁵⁴⁵, *Kukienis* ⁷⁴⁴²⁶ = dpv. *Kuk-ėnis*, *-enýs* ir *Kùk-as*, *-is*, *-ýs*, *-ė*, *-áitis*, *-ėnas*, *-ėvičius*, *-áuskas*, vv. *Kukiaĩ*, ež. *Kùkis*, up. *Kukýs* (: *kùk-ti* 'linkti, svirti, klupti, kumpti; sukaukti, surikti'). Dar plg. *Kukelis*, *Kukutis*.
- KUKELIS** → **KUKELAITIS**: *kukelowicz* 2377. Žr. *Kukas*.
- KUKŠA**: *kuksza* 177. Dpv. *Kùkš-as*, *-ýs*, *-ėvičius* (: *kukš-ėnti* 'daužyti, kalti', *kukš-ėti* 'kaukšėti, pamažu kapoti, kvaksėti').
- KUKŠTA**: *kukšta* ⁵⁶⁴⁸. Dpv. *Kukšt-à*, *-ýs*, vv. *Kukšt-inė* (: *kukštà* 'kuokštas' arba *kukšt-ėti* 'šnibždėti, kuštėti; verkšlenti'). Plg. *Kukštelis*.
- KUKŠTELIS**: *kukstelis* 1644. Žr. *Kukšta*.
- KUKTA** → **KUKTAITIS**: *Kuchta* 351, 553, 625, g. sg. *kuchty* 178, *Kuchti* ³⁶¹⁵, *Kuchtaycia* ⁵¹⁰⁷⁸. Dpv. *Kukt-à*, *-ýs*, vv. *Kukt-aĩ*, *Kùkt-iškiai* (: *kùkt-elėti* 'į kuprą kiek susimesti, gunktelėti'). Dar plg. *Kuktelis*. Gali būti ir skolintas asmenvardis, plg. br. *Kyxma* Ćip. II 236.
- KUKTELIS**: g. sg. *Kuchtelia* ³⁵²⁹. Žr. *Kukta*.
- KUKUTIS** (dz. *-cis*) → **KUKUTAITIS**: *Kukuczis* ⁴⁷⁴⁶, *Kukuć* 2491, g. sg. *Kukucia* ²²⁰⁰, ⁴⁵⁶¹, ⁵⁴¹⁴, ⁵⁴¹⁵, ⁵⁵⁶, *Kukutaicia* ⁵⁶⁹⁰. Dpv. *Ku-*

- kūtis*, vv. *Kukučiai*, *Kukùt-iškės*, *-ėnai*, *-ėliai*, ež. *Kukūtis* (: *kūtūtis* 'toks paukštis, dudutis, Upupa epops'). Gali būti ir priesaginis vedinys, žr. *Kukas*.
- KULA**: g. sg. *Kuly* ⁵1054. Dpv. *Kulà*, vv. *Kùl-ai*, *-iškiai*. Žr. *Kulbartas*.
- KULBARTAS**: *Kulbart* 922. Dvikamienis asmenvardis. I *Kul-*, plg. dpv. *Kul-aitis*, *-ėnas*, *-ainis* (: *kùl-ti*, *kula-galv-is* 'kvailas'). Dar plg. *Kula*, *Kulys*, *Kulius*, *Kuliukas*, II *-bart-as*, žr. *Aubartas*.
- KULBIS** (*-ys*, *-a?*) → **KULBAITIS**: *Kulbowicz* ⁴829. Dpv. *Kùlb-is*, *-jys*, *-aitis*, *-òkas*, *-áuskas*, vv. *Kùlbiai* (: *kùlbis* 'šlubis').
- KULYS** → **KULAITIS**: *kulis* 390, 2296, *kulisz* 1569, *Kulinsky* ⁶343, g. sg. *Kulifa* ³591, ⁵404, *kulaycia* ²601, *Kulowicza* ⁵359. Dpv. *Kul-jys*, *-aitis*, *-iònis*, *-ėvičius*, vv. *Kuliai* (: *kuljys* 'šlubis'). Dar žr. *Kulbartas*.
- KUL(I)UKAS**: f. *Kulukowa* ³328. Žr. *Kula*, *Kulys*.
- KULIUS**: *Kullus* 502. Žr. *Kulbartas*, *Kulys*.
- KŪLOKAS**: g. sg. *Kulaka* ³403, ⁵1166, f. *Kulakowna* ³99a. Dpv. *Kulòkas*, vv. *Kùlòkai*, up. *Kùlòk-rav-is* (: *kùlòkas* 'kumštis'). Dėl semantikos plg. *Kumštelis*. Gali būti ir *Kulokas* ← *Kula*, plg. vv. *Kulòk-iškės*.
- KULŠINIS**: f. *Kulsinanka* 1973. Plg. *Kulsic* In. 179_{27a}, dpv. *Kùlš-is*, *-jys*, *-ė*, *-inskis*, vv. *Kùlš-iškiai*, *-ėnai*, up. *Kùlšė* (: *kùlšis*, *kùlšė*).
- KUMEL(I)NYKAS**: f. *Kumelnikowa* 1949, *-owna* ⁵1009 (: ryt. *kumėlnjkas* 'kumelininkas, kas laiko kumeles').
- KUMELYS** → **KUMELAITIS**, **KUMELIONIS** (*-IONAITIS*): *kumilyb* 2346 (*mi* vietoj *me*), g. sg. *Kumiela* ⁵408, *Cumielisa* ²852; *Kumewicz* 1820, 2312, 2440, 2748, ⁴1010, *Kumielewicz* ⁴1018, *komelewicz* 2118, ²15, *komelowicz* 408, 686, ²883, *Kumlewicz* 2027, ⁵122 (su išleistu *e* tarp *m* ir *l*), *-ewycz* ⁵1185, *Komlewicz* ²78, ²785, ⁴752, *-ewycz* ²145, *kumlowicz* 2034, *Kamlewic* 1665 (*am* vietoj *om*), g. sg. *Kumelowicza* ⁴421, *kumlewicza* ³294, *Komlewicza* ³69a, ⁵462, f. *Kumelowa* ³814, *Kumielowna* ⁴1046, *kumelewna* ³9, *komelanka* ³30, *Kumlowa* ³507, *Komlowa* ³115, ³274, ⁵1110, ⁵1240, *-owna* ²420, *-ewna* ⁴383, *-ewiczowa* ⁴607; *komlonowicz* ³521. Dpv. *Kumel-jys*, *-ėnas*, *-iáuskas*, vv. *Kumel-iònys*, up. *Kumėl-up-is* (: *kumeljys*). Dėl semantikos plg. *Ašvas*, *Kuinas*.
- KUMPELIS**: g. sg. *kumpela* ³803. Dpv. *Kumpėlis*. Žr. *Kumpis*.
- KUMPIS** (*-ys?*) → **KUMPAITIS**: g. sg. *kumpia* ¹332; *kumgaycis koziemiak* 197 (jeigu *g* vietoj *p*; gali būti ir **KUNIGAITIS**, žr. *Kunigas*). Dpv. *Kùmp-is*, *-jys*, *-aitis*, *-inis*, *-áuskas*, vv. *Kùmp-iai*, *-òn-iškis*, *-uòčiai*, *-uòliai*, up. *Kùmpė* (: *kuñp-ti* 'linkti; sunkiai eiti' ar *kùmp-ti* 'darytis pilnam, pampti', *kumpjys* 'kairys'). Plg. *Kumpelis*. Gali būti ir ryt. forma iš *Kampis*, žr. *Kampelis*.
- KUMŠTELIS**: g. sg. *Kumštela* ⁵1097, *kumstela* ²429. Dpv. *Kumšt-jys*, *-aitis*, vv. *Kumščiai* (: *kumšti*, 3. praet. *kumšt-ė* 'kumšėti, baksnoti', *kumštis* arba *kuñšti*, 3. praet. *kuñšt-ė* 'smarkiai eiti; skambėti'). Gali būti ir ryt. forma iš *Kamštelis*, plg. dpv. *Kañšt-is*, *-aitis* (: *kañštis* 'prk. mažas žmogus').

KUMULIS → **KUMULAITIS**: *Kumulewicž* ^{4162, 4894}, *kumolowicz* ⁵⁷⁶, *komolewicž* ²³⁷⁸, f. *Komulowna* ⁵¹⁷⁸. Dpv. *Kum-ūtis*, vv. *Kuñ-pelk-ė*, up. *Kumė* (: *kūma-ragis* 'toks kablys prie geinio; prk. tinginys'). Gali būti ir **KŪMULIS** (plg. vv. *Kūm-ónys*: *kūmas*) arba asmenvardžio Kumelys perdirbinys.

KUMŽELIS: g. sg. *kumžela* ³²⁸⁸. Dpv. *Kūmža*, vv. *Kumž-aičiai* (: *kumž-l-óti* 'pilna burna valgyti, kimšti, ėsti, kramtyti'). Gali būti ir ryt. forma vietoj **KAMŽELIS**, plg. dpv. *Kámžas* (plg. *kamž-l-óti* = ryt.? *kumžlóti*).

KUNELIS (**KŪNELIS**?) → **KUNELAITIS**: *kunielowic* ²⁷⁵³. Žr. Kuniškis.

KUNIGAS (ir **KUNEGAS**?) → **KUNIGAITIS**: *kunegas* ¹⁹⁷, *kuniegas* ²²⁸, g. sg. *Kunigoycisa* ⁵¹²⁹. Dpv. *Kunig-áitis*, *-ėnas*, *-ónis*, *-ėlis* (> *Kunigiel* In. 68_{22a}), *-áuskas* (: *kūnigas*, dial. *kūnegas* 'sen. ponas, viešpats, vadas').

KUNIŠKIS: *Kuniškis* ⁴⁹³⁹. Plg. vv. *Kuniškiai*. Šaknis *Kun-*, plg. *Kunicž* ⁷⁵⁶⁸¹ < *Kun-is* (-ys?), *Kune* ⁷³¹⁵⁹ < *Kun-ė*, *Kunicysž* ⁷⁴²⁵⁸ < *Kun-ytis*, f. *Kunicowa* ⁷⁹¹²⁹, dpv. *Kūn-as*, *-áitis*, *-ėikà*, *-áivičius*, *-áuskas*, vv. *Kun-à*, *-ióniai* (:? *kuna* 'maita'). Dar plg. *Kunelis*. Gali būti ir **KŪNIŠKIS**, plg. vv. *Kūnišk-iai*, *-ė* ir dpv. *Kūn-ėlis*, *-ėika* (: *kūn-ėti* 'riebėti', *kūnas*).

KUNKULAS (-is, -ys?): *Kunkul* ²⁸. Dpv. *Kuñkūlis* (> *Konkulli solennik* KA 4^b), up. *Kunkulys*, *Kunkul-ka* (: *kunkul-iuoti*).

KUODYS (dz. -dzys) → **KUODAITIS**: *kodis* ¹⁶¹⁰, *Kodžis* ²⁵⁷, ⁶²⁶⁴, *kodž* ¹³⁵⁵, g. sg. *Kodžia* ⁵⁹⁸³; *Kodžiewicz* ⁵²⁷⁸. Dpv. *Kuod-ys*, *-áitis*, *Kuodž-ius*, vv. *Kuodžiaĩ*, *Kuod-iškiai* (: *kuodas*).

KUOKAS: g. sg. *Koka* ⁵⁵¹⁸. Dpv. *Kúok-elis*, vv. *Kúok-iškis* (: *kúokas* 'apykvailis žmogus; žioplis, vėpla, užuomarša').

KUOSA → **KUOSAITIS**: *kosa* ²⁰⁰⁶, *kosowicz* ³¹⁵⁹, *Koszowicz* ⁶⁶⁹, *Koszinsky* ^{677, 787, 836}. Dpv. *Kúos-a(s)*, *-ys*, *-áitis*, vv. *Kúos-iaĩ*, *-ėnai*, *-iškiai*, up. *Kúos-inė* (: *kúosa* 'toks paukštis, kiaukė; prk. kvailė, žiopla'). Plg. *Kuoselis*.

KUOSELIS: *kosielis* ¹⁸⁰⁴, f. *Kosielowa* ⁴⁷⁴⁵. Žr. *Kuosa*.

KUPINAS: *kupin* ³⁶⁹⁵. Dpv. *Kūpinas*. Žr. *Kuputis*.

KUPRELIS → **KUPRELIONIS**, **KUPRELAITIS**: *Kuprelis* ^{124, 2183, 6249}, g. sg. *Kuprela* ^{2530, 3429, 5377, 5769}; *kuprelonis* ¹⁴⁰⁸, *Kuprelowicz* ²⁷⁶², g. sg. *Kuprelowicza* ⁵¹⁰⁵⁸. Dpv. *Kuprėl-is*, *-ėvičius*, vv. *Kuprėl-iškiai*. Žr. *Kupris*.

KUPRIS (-ys?) → **KUPRIONIS**, **KUPRAITIS**: *Kupris* ^{1206, 1487, 2294}, g. sg. *kupria* ³⁶⁸⁶, *Kupra* ⁵¹²⁴⁰; *kuprian* ¹¹⁵⁶, *kuprowicz* ²¹⁹, f. *Kuprowa* ⁵¹²²⁸, *-owna* ⁵⁵⁶², *-owiczowa* ⁵²⁸³, g. sg. *kuprowny* ²⁸³⁸. Dpv. *Kupr-ys*, *-áitis*, *-ónis* (> *Kupranis* ⁷³²²⁰), *-iānas*, *-ėnas*, *-áivičius*, vv. *Kūpr-iaĩ*, *-iškiai* (: *kūpris*). Plg. *Kuprelis*.

KUPUTIS (dz. -cis): f. *Kupuciowa* ⁵⁴¹⁵. Dpv. *Kūp-ė*, *-ys*, vv. *Kūp-el-iškis*, up. *Kupà* (: *kup-ėti* 'kilti, gerai augti'). Plg. *Kupinas*.

KURČIONAS (dz. *Kurc-*): g. sg. *kurcana* ²109 (: *kurčiõnas* 'kas kurčias, kurtinys'). Gali būti ir **KURČIONIS** ← ***KURTIS**. plg. f. *Kurczowna* ⁷³245 (: *kuřtis* 'kas kurčias, kurtinys'). Dar plg. Kurtinas, Kurtinys.

KUREIŠA: *kureysza* 390. Dpv. *Kurėiša*, vv. *Kureiš-iškės*. Žr. Kuris.
KURELIS → **KURELAITIS**: *kurelis* 1345, *Kuralowicz* 2198. Dpv. *Kurel-aitis*. Žr. Kuris.

KURIS (-ys, -as?) → **KURAITIS**: *Kuryß* ²827, *Kurowicz* 988, 1857, 2822, ⁴596, ⁵253, -owyc ⁵924, *kurowsky* 775, g. sg. *Kurowicza* ³17a, *Kurewskiego* ³364. Plg. *Kurenas* L₇ < *Kur-ėnas* (vv. *Kur-ėnai*), *Kurenienas* L₇ < *Kur-ėn-ėnas*, dpv. *Kūr-as*, -j̄s, -aitis, -ūtis, -ūlis, -eikis, -ėvičius, -ąskas, vv. *Kurai*, *Kūr-iškiai*, -ónys, -õnai, up. *Kurj̄s* (: *kūr-ti*). Dar plg. Kurelis, Kureiša.

KURKLYS → **KURKLAITIS**: *kurklis* 219, f. *kurklewiczowa* ²569. Dpv. *Kurkl-j̄s* -iētis, -iáuskas, -inskas, vv. *Kurkl-iaĩ*, -áičiai, -ėliai, *Kūrkl-iškės* (: *kūrkla* 'kas nuolat rėkia, verkia, rėksnys').

KURMIS: f. *kurmiczka wloszkowa* ²371. Dpv. *Kūrm-is*, -aitis, -ėlis, vv. *Kurmiai*, *Kūrm-ėnai*, -iškiai, -el-iónys (: *kūrmis*).

KURNIKAS: g. sg. *Kurnika* ⁴557. Plg. *Kurneyko* ⁷⁶500 < *Kurn-eika*, *Kurniewicz* ⁷⁴211 (plg. dpv. *Kurn-āvičius*), f. *Kurnienia* Balč. < *Kurn-ienė*, vv. *Kūrn-iškė*, -óniai, -ėnai (: *kurn-ėti* 'vikriai, greitai bėgti', *kurn-iuoti* 'pamažu eiti, kiūtinti').

KURPALI(U)S: g. sg. *kurpola* ²340. Dpv. *Kurpālis* (: *kurpālis*, -ius 'forma, ant kurios batus siuva; batsiuovys').

KURPELIS → **KURPELIONIS**: *Kurpelis* ⁴923, *kurpelonis* 1408. Dpv. *Kūrp-ė*, -eikis, -āvičius, -ąskas, *Kuřpius*, vv. *Kūrpės* (: *kūrpė*, *kuřpius*). Plg. Kurpikas.

KURPIKAS: *kurpik* ³396, f. *Kurpikowa* 437, *Kurpikowa Janowa* ⁶375. Dpv. *Kurpik-aitis*, vv. *Kurpikai*. Žr. Kurpelis.

KURTINAS (dz. *Kurc-*): g. sg. *Kurcinafa* ⁵994. Dpv. *Kuřtinās* (: *kuřtinās* 'kurčias'). Plg. Kurtinys, Kurčionas.

KURTINYS (dz. *Kurc-*): *kurcinis* ²219, f. *Kurciniowa* ⁶331. Dpv. *Kurtin-j̄s*, -aitis (> *Kurcinaycis* ⁷⁸78), vv. *Kurtiniaiĩ* (: *kurtinj̄s* 'kas kurčias ar apykurtis; tetervinas'). Plg. Kurtinas, Kurčionas.

KUSTA (KUŠTA?): *Kuřta* ⁵338. Dpv. *Kustā*, vv. *Kūstos* (: *kust-ėti* 'drebėti, virpėti, judėti, krutėti').

KUŠ(I)NYKAS → **KUŠ(I)NYKAITIS**: *kusznikiewicz* 1986. Žr. Kušis.
KUŠIS ar **KUŠINIS**: f. *Kuřinska* ⁴1090. Plg. *Kuřowa* ⁷⁹475, dpv. *Kūš-is*, -ėlis (→ *Kuřzewicz* ⁷⁵696), -inskas (: *kūš-ti*, -ėti 'judėti, knibždėti, triūsti'). Dar plg. Kuš(i)nykas.

KUŠLELIS: *kuslelis* 2117. Žr. Kušlys.

KUŠLYS → **KUŠLAITIS**: g. sg. *Kuřlewiczā* ³88a. Dpv. *Kuř-lj̄s*, -ėikā, -ėvičius, *Kūšl-ikas*, vv. *Kuřl-iaĩ*, -ėnai, -iškiai (: *kuřlj̄s* 'kas nepri-mato, žabalis'). Plg. Kušlelis.

KUVALA: *kuwola* 754. Dpv. *Kuv-eikis*, -ikas, vv. *Kuv-ėniai* (: *kūv-ėti* 'gėdytis, drovėtis').

KVASELIS: *kwafelis* 1317. Dpv. *Kvasēlis* ir *Kvās-as*, *-j̄s*, *-āuskas* (> *kwasowfki* ³⁷: *kwās-ēti* 'rēkti, kvarkti' ir *kvāsas* 'gira'). Plg. *Kvasilas*. Gali būti ir **KVAŠELIS** (resp. **KVAŠILAS**), plg. dpv. *Kvaš-j̄s*, *-ēvičius*, *-inskas* (: *kvāšas* 'puskvailis, vėpla', *kvaš-ēti* 'sirgti, nykti, senti').

KVASILAS: *kwafil* 96. Žr. *Kvaselis*.

KVILIS (*-ys?*): g. sg. *Kviela* ⁵⁶⁶⁶. Plg. *Kwielenas* L₇ < *Kvil-ėnas*, dpv. *Kvil-j̄s*, *-iūnas*, *Kvil-ius*, *-ōnas* (: *kvil-iuoti* 'ūbauti' ar *kvil-ti* 'nirti, nerti').

KVIRBUTAS → **KVIRBUTAITIS:** *Kwirbutowicz* 1323. Greičiausiai dvikamienis asmenvardis. I *Kvir-*, plg. dpv. *Kvirà*, vv. *Kvir-iškis* (: *kvir-ti* 'glebti, nesveikuoti'). II *-but-as*, žr. *Butvilas*.

LABEIKA: *Łobeyko* ⁴⁸⁹⁵. Dpv. *Labėika*, vv. *Labeikiai*. Žr. *Labis*.

LABIS (*-ys?*) → **LABAITIS:** *Łabis* ⁴²⁹⁶, *Łobowicz* 1655. Avd. *Lāb-gaud-as*, *-vard-as*, dpv. *Lāb-inas*, *-ónis*, *-ūnas*, *-inis*, *-áiša*, *-ūkas*, *-ūlis*, *-ūtis*, *-āuskas*, *-ūn-āvičius*, vv. *Lab-iškis*, *-ėliai*, *-iniñkai*, pr. *Buti-lab-s*, *Sande-lob-s*, *Na-lab-e* (: *lābas*). Plg. *Labeika*, *Labolis*, *Labuša*.

LABOLIS → **LABOLAITIS:** *Łobal* 2680, *Łobalewicz* ⁴⁴², f. *Łobalowa* ⁴⁴⁴¹. Žr. *Labis*.

LABUŠA: *Lobosza* 348, *Łobofa* 2801. Dpv. *Labuš-ėvičius*, *-āuskas*, vv. *Labuš-iškiai*. Žr. *Labis*.

LAKŠTIS (*-ys?*) → **LAKŠČIONIS:** f. *Łokszczanfska* ⁴⁶⁵⁷. Dpv. *Lakšt-ūtis* (→ f. *Łokstuciozna* ⁷³⁶⁰⁸), *-inis*, *-āuskas*, vv. *Lakšt-óniai* (: *lakšt-uoti* 'suokti, giedoti, maloniai kalbėti'). Gali būti ir **LUKŠTIS** (*-ys?*) → **LUKŠČIONIS**, plg. dpv. *Lūkšt-as*, *-à*, vv. *Lūkštai*, *Lukščiai* (: *lūkštas*).

LALYS: g. sg. *Łaly* ⁵⁹⁵⁸, *Lali* ³⁷⁵⁴. Dpv. *Lal-j̄s*, *-ūtis*, *Lāl-as*, vv. *Lal-aĩ*, *-ėnai* (: *lal-ėti* 'garsiai kalbėti, klegėti; triukšmauti').

LAMIS → **LAMAITIS:** *lomaycis* ⁴⁹¹⁹. Dpv. *Lam-aitis*, *-āuskas*, *Lám-sarg-is*, vv. *Lam-ōkai* (: *lāmis* 'pastumdėlis, ištižėlis'). Gali būti ir **LOMYS**, plg. vv. *Lom-iai*, *-eĩk-iškiai* (: *lomus* 'žemas, slėsnus'), arba **LUOMA**, plg. dpv. *Lúoma* (: *lúoma* 'laimė, likimas').

LANDŽIUS → **LANDŽIŪNAS:** *Landziun* ²⁴³³. Dpv. *Lañdžius*, vv. *Lañdžiai* (: *lañdžius* 'kas visur lenda; pataikūnas; slapukas').

LAPĖ: f. *Łape* ⁵⁸⁴⁶, *Łapiowa* ³⁶⁶⁵. Dpv. *Lāpė*, vv. *Lāpės* (: *lāpė*). Plg. *Laputis*.

LAPEIKA → **LAPEIKAITIS:** *Łopieyko* ⁵⁴²⁵, g. sg. *Łopieykos* ⁴¹⁸¹, *Łopieyki* ⁵⁵⁸²; *Łopieykowicz* ⁵¹⁰⁵, f. *Łapieykowa* ⁴⁴¹⁰. Dpv. *Lapeikà*. Žr. *Laputis*.

LAPEIKIS: *Łopieykis* 2710, *Łopiekis* ⁵⁶³⁶, ⁵¹⁰⁷¹, ⁵¹¹⁴⁵. Dpv. *Lapeĩkis*, vv. *Lapeikiai*. Žr. *Lapeika*.

LAPELIS: *Lopelis* 2205, *Łopelis* ³¹⁷⁵. Dpv. *Lapėlis*, vv. *Lapel-iškiai*. Žr. *Laputis*.

LAPENIS: f. *Lapeniowa* 398. Dpv. *Lapenis*. žr. *Laputis*.

LAPINIS: *Lopinis* ²⁴⁰⁵; g. sg. *Lopinskiego* ²⁸⁵¹. Dpv. *Lāpin-is*, *-aitis*, *-iāuskas*. Žr. *Laputis*. Gali būti ir **LOPINYS**, plg. dpv. *Lopinj̄s*, vv. *Lopiniai* (: *lopinj̄s*).

LAPKUS (-a?) → **LAPKAITIS**: *Lapkaytis* 2115, *Lapkowicz* 792, 1509.

Dpv. *Lāpk-us*, -à, -ūnas, -āuskas (: *lāpkus* 'kas godžiai valgo, ryja').
LAPŠYS: *Lapszis* 1027, *Lapszis kožiemiak* 844, *łapsis* 192, *Lapczis* 609, 649 (cž vietoj sž), *Laprisz* 819 (r vietoj s). Plg. *Lapszys Braziukonas* In. 330_{13b}, dpv. *Lapš-ỹs*, -ėvičius, vv. *Lapšiai* (: *lāpšas* 'silpnas, nesveikas'). Dar plg. *Lepšis*.

LAPUTIS: *Łapuc* ³288. Plg. vv. *Laput-ėnai*, *Lapūčiai*. Deminutyvas, plg. dpv. *Lāp-as*, -ūnas, -ėnas, -iėni(u)s, -ūkas, -āvičius, -āuskas, vv. *Lap-iaī* (: *lāpas* arba *lāpė*). Dar plg. *Lapė*, *Lapeika*, *Lapeikis*, *Lapelis*, *Lapenis*, *Lapinis*. Gali būti ir **LOPUTIS**, plg. dpv. *Lōpas*, vv. *Lop-aī*, -iškiai, *Lōp-aičiai*, up. *Lōpė* (: *lōpas*, *lōp-yti*). Dar žr. *Loputa*.

LASYŠ: *Losis* ⁶54. Plg. *Łosaycis* ⁷⁴515 < *Las-aitis*, dpv. *Las-ỹs*, -āuskas, vv. *Las-iaī*, -išké, -ūn-iškės, -ón-gal-is (: *las-yti* 'rinkti', *las-ūtis* 'kas ilgai renkasi žmoną ar ką kitą'). Gali būti ir krikštavardinės kilmės, plg. *Blacuū*.

LAŠAS: *Losz* 2214, *Lasz* 277. Dpv. *Lāš-as*, -āitis, -ūkas, vv. *Laš-aī*, *Lāš-iškė*, up. *Lāš-up-is* (: *lāšas*, *laš-ėti*). Galėtų būti ir krikštavardžio *Blac* ← *Blacuū* perdirbinys. Plg. *Lašinis*, *Lašulis*.

LAŠINIS: *loszin* 1561, g. sg. *Łoszynia* ³849, *Łaßynskiego* ⁶195, *Łofinskiego* ⁴1103, f. *Loßina* ⁵297, *Łasiniowa* ⁵1144. Dpv. *Lašinis*, vv. *Lašiniai*. Žr. *Lašas*.

LAŠULIS: *Łoßulis* ⁴304. Žr. *Lašas*.

LATVIS (-ys?): *Latwy ciesla* 798. Dpv. *Lātv-is*, -ỹs, -āitis, -iūnas, -ėnas, -ėlis (> *Łatwiel* ⁷⁷165), vv. *Lātv-iaī*, -iškės, ež. *Lātv-iškis* (: *lātvis*).

LAUKIS → **LAUKAITIS**: g. sg. *Lawka* ³550; *Lowkiewicz* ⁴395. Plg. *Łowkis* ⁷⁶301, *Łowkaycis* ⁷⁴405 < *Lauk-aitis*, dpv. *Laūk-is*, -ūnas, -iōnis, -ýnas, -ėlis, -ūtis, -ėvičius, vv. *Laūk-iaī*, -ėnai (: *laūkis* 'su balta dėme kaktoje; plikis').

LAUMĖ: g. sg. *Łaumi* ³264, *Łaumi* ²358. Dpv. *Laum-ė*, -ėnis, vv. *Laūm-ės*, -iaī, -ėnai (: *laūmė*, dial. *laumė*).

LAŽILA → **LAŽILAITIS**: *Łożyłoytis* ⁴241. Žr. *Lažis*.

LAŽINYKAS: f. *Lażinikowa* 2201. Dpv. *Lažiniņkas* (: *lažiniņkas*, ryt. *lažinỹkas* 'baudžiauninkas').

LAŽIS (-ys, -as?) → **LAŽ(I)ŪNAS** (**LAŽŪNAITIS?**), **LAŽAITIS**: *Łazun(o)wicz* ³647, g. sg. *Łozowicza* ⁴79, *Łazowsky* ⁴165. Plg. *łozikaicis* ⁷⁹232 < *Laž-ik-aitis*, dpv. *Laž-āitis*, -āuskas, vv. *Laž-aī* (: *lāžas* 'priverstinis baudžiauninko darbas dvare'). Dar plg. *Lažila*, *Lažinykas*. Gali būti ir **LAZIS**, plg. dpv. *Laz-āitis*, -āuskas (*Łozoriaus trumpinys?*).

LEBEDYS (dz. -dzys) → **LEBEDAITIS**: *Lebedzis* 1739, *Lebedzieiewicz* 1729, *Lebedziewskj* ³453, g. sg. *Lebedzia* ³62, *Lebedziewiczza* ⁵903, *Liebedziewskiego* ⁵1178, f. *Lebedziowna* 1490, ⁵183, *Lebedzianka* 2599. Dpv. *Lebed-ỹs*, -āvičius, -āuskas, -inskas, *Lebėdž-ius*, -iūnas, *Lėbedà*, vv. *Lebėdžiai* (: *lebėd-yti* 'prastai, nedailiai ką nors daryti, refl. apsileisti', *lėbeda* 'ištižėlis, liurbis').

- LEDINIS** (dz. -dzinis): g. sg. *Ledβina* ⁴1107. Dpv. *Ledinis* (: *ledinis* 'prk. bejausmis'). Plg. *Ledis*.
- LEDIS** (-ys? Ryt. *La*-): g. sg. *Ladi* ³638, *Lady* ⁴1102, f. *Ladiβowna* ⁵107. Plg. *Leđziwicz* ⁷5214, dpv. *Lēd-as*, -*eikà*, -*áuskas*, *Lēdžius*, vv. *Le-džiaĩ*, *Ledaĩ* (: *lēdas*). Dar plg. *Ledinis*. Galėtų būti ir *LADIS*, plg. dpv. *Lād-as*, -*ùkas*, -*āvičius*, -*áuskas* (iš krikštavardžio *Vladas* ← *Vladislovas*?).
- LEGOTA**: f. *Legatowna* 2736. Dpv. *Legotà*, vv. *Legõt-ė*, -*iškė*, up. *Legõtė*. Žr. *Legus*. Galėtų būti ir *LEGOTAS* (: *legõtas* < 1. *legat* 'pasiuntinys, legatas').
- LEGUS**: *Legus* 187, 375, 703. Dpv. *Lēg-us*, -*as*, -*áitis*, -*iõnis*, -*únas*, -*ėnis*, -*eikà*, -*āvičius*, vv. *Leg-aĩ*, -*iškis*, -*ailiai*, -*ùčiai*. Žr. p. 230. Plg. *Legota*.
- LEIDINIS** (-ė? Ryt. *Lai*-): *Loydina* ¹231. Dpv. *Leid-ikis* (: *léisti*, 3. praet. *léid-o*).
- LEIKAS** (ryt. *Lai*-): *Łaik* ⁴489. Plg. f. *Leykowa* ⁷4676, *Łaykayciowna* ⁷782 ← *Leik-aitis*, dpv. *Leik-us*, *Léik-à*, -*ỹs*, -*áuskas*, vv. *Leik-iškiai*, pr. *Leyk-e*, *Leyk-awte*, *Na-leyk-s* (: ?).
- LEIMANTAS**: *Leymont Hayduk* 773. Dpv. *Leĩmant-as*, -*āvičius*. Plg. up. *Leĩmantas* Liet. vand. 25. Gali būti dvikamienis asmenvardis. I *Lei-*, plg. sulietuvintą prūsų asmenvardį *Leikantas* GK 1933, 89 (: ?). II -*mant-as*, žr. *Mantvilas*.
- LEIŠIS** (ryt. *Lai*-): *Lesis* ⁵925, *Laysis* ⁴656. Dpv. *Léišis* (: *leišis* 'toks augalas; lėtas, neapsukrus žmogus, liurbis; ne ta tarme kalbantis').
- LĖKŠTYS** → **LĖKŠTAITIS**: f. *Lexβtayciowna* ⁴1107. Dpv. *Lėkšt-ỹs*, -*ūtis* (: *lėkštas*).
- LELEIKA** → **LELEIKAITIS**: *Leleykowicz* ⁴6. Dpv. *Lelėika*, *Leleikis*. Žr. *Lėlis*.
- LELIKAS**: f. *Lelikowa* ³565. Plg. vv. *Lėlik-oniai*. Žr. *Lėlis*.
- LĖLIS** (-ys?) ar **LELIS** (-ys?) → **LĖLAITIS** (**LELAITIS**): *lelaytis* ¹112. Dpv. *Lėlis* ir *Lel-ỹs*, -*iõnis*, -*iũnas*, -*ėnas*, -*iùkas* (→ f. *Lelukowna* ⁷583), -*ėšius*, -*iõkas*, vv. *Lėl-iaĩ*, -*áičiai* ir *Lėl-(i)ai*, -*iškiai*, -*iũšiai* (: *lėlỹs* 'toks paukštis; apsileidėlis' arba *lėl-inti* 'iš lėto, nedrąsiai eiti' ir *lėl-ėti* 'silpti', *lėl-ióti* 'vyti, šūkauti, barti; plepėti'). Plg. *Leleika*, *Lelikas*.
- LEMŠINIS** (dial. *La*-): f. *Łamβinowa* ⁵240. Dpv. *Leĩšas* (: *lemš-ti* 'slapta imti').
- LENDINĖ** (dz. *Landz-*, *Lindz-*): *Lendžinia* 2111, *p(an) Lendžinia* 2761, *Łandžina* ⁵188, *Lyndžina* ⁵1036, g. sg. *Lendžini* ⁵28. Plg. *Łandinowicz* ⁷6302, f. *Łandžinowiczowa* ⁷556, dpv. *Lendĩniskas*. Šaknis *Lend-*, plg. *Landžewicz* ⁷577, dpv. *Lendžius*, *Lendz-ėvičius* (: *lįsti*, 3. praes. *leĩd-a*). Dar plg. *Landžius*.
- LENTIS** (-ys? ryt. *Lint-*, *Lunt-*) → **LENTONIS**, **LENČIONIS**: *Lintani* ⁴685, *Łuncanis* ⁵179 (gali būti tas pats asmuo). Dpv. *Lentỹs*, *Leĩt-ĩnas*, vv. *Leĩčiai*, *Lent-inė*, up. *Leĩt-up-ė*, ež. *Lent-õkas* (: *lent-ėti* 'darytis lėtam, nuolaidžiam; tūnoti vietoje').

LEPEČKA: *lepeczko* 1124 (: *lepečkà* 'nerangus žmogus, liurbis'). Plg. dpv. *Lepeska*.

LEPNIS (ryt. *La-*) → **LEPNAITIS:** *Łapnowiczowa* ⁴542. Dpv. *Lepnis* (: *lepnis* 'išlepėlis, lepūnas'). Plg. *Šešialepnis*.

LEPŠELIS: g. sg. *lepsela* ²35. Žr. *Lepšis*.

LEPŠINIS → **LEPŠINAITIS:** f. *Lepšinowiczowa* ⁵292. Dpv. *Lepšinis*. Žr. *Lepšis*.

LEPŠIS (-ys?) : *lepszis* 998, *Lepszi* ³523, g. sg. *Lepszia* ¹11. Dpv. *Lepšys*, vv. *Lepšiai*, *Lėpš-iškiai* (: *lėpšis* 'prk. ištižėlis, liurbis'). Plg. *Lepšelis*, *Lepšinis* ir *Lapšys*.

LEŠČIUS: g. sg. *Leščza* ⁵570. Dpv. *Lėšč-ius*, -iuk-aitis, -ėvičius, vv. *Lėšč-iai*, -iūnai, -iūkai (: *lėščius* 'karšis'). Dar plg. dpv. *Lėštis*, up. *Lešt-up-ys* (: *lėšti* 'aprinti'?).

LIAUNUOLIS → **LIAUNUOLAITIS:** *Launolowicz* 746 (: *liaunuolis* 'kas liaunas, miklus'). Gali būti ir priesagos -uolis vedinys, nes, atrodo, būta ir asmenvardžio **LIAUNYS:** g. sg. *Lewnickiego* ³702, f. *Lewnicka* ⁴146. Plg. f. *Ławnisowna* ⁷247, vv. *Liaunai*, drv. *Liaūna-bliūd-is* Šš (: *liūnas* 'lankstus; silpnas; lieknas').

LIBA(S) → **LIBAITIS:** g. sg. *Libowiczza* ⁴41. Dpv. *Libas* (: *libà* 'mikna, mikčius').

LYGA: *Liga* ²461, g. sg. *Ligi* ²199. Plg. avd. *Lyg-mant-as*, -nor-as, dpv. *Lyg-ys*, -aitis, -iōnis, vv. *Lygiai*, *Lyg-ainiai*, -iniai, -eikiai, pr. *Lig-eye-ke*, *Na-lig-e* (: *lygūs*).

LILAILIS: *Lilaylis* ⁴110. Žr. *Lilis*. Gali būti ir apsirikta vietoj *Lilaitis*.

LILIS (-ys?) → **LILAITIS:** *Lilis* ²544, *Lilaytis* 2437, *Lylaytis* 2613, *Lylaytis* ²98, *Lilaycis* ⁴1081, *Łilaycis* ⁵733, *Lilacis* ⁴1151, g. sg. *Lylaycia* ⁵720, *Lelaycia* ³348 (tas pats asmuo), f. *Lilowa* ⁴1112, *Lilayciowa* ⁴526, ⁴527, ⁵330, *Łilayciowa* ⁵1027, *Lilaytifowa* ⁴86. Dpv. *Lil-is*, -ys, -iōnis, -ėikà, vv. *Lil-iškės*, -iūnai (: *lil-ėnti* 'meilintis, pataikauti; daug kalbėti, taukšti', *lilius* 'plepūnas'). Plg. *Lilailis*.

LINAS: *Linsky* ⁴840. Plg. *Linacis* ⁷268 < *Linaitis*, *Liniewicz* ⁷5303, *linanenas* L₇ < *Lin-on-ėnas*, dpv. *Lin-as*, -ōnis (: *linas*).

LINDIMAS (dz. *Lindz-*): f. *Lindzimianka* ⁴210 (jeigu ne apsirikimas vietoj *Lindžinianka*, žr. *Lendinè*). Plg. dpv. *Lind-à*, -ėnis, *Liūdžius*, vv. *Lind-ikai*, -in-iškės (: *linda* 'landus žmogus; tinginys'). Galėtų būti ir ryt. iš **LENDIMAS**, plg. vv. *Lėndimai*.

LINGA: *linga* 2643, *Linga Bowtuβnik* 2789. Greičiausiai tie patys asmenys rašomi ir *Lingia* resp. *Ling(i)e*. Taigi gali būti raštininko iškraiptytas asmenvardis *Lingè*.

LINGÈ: *linge* 1596, 1796, *Linge bowtuβnik* ⁴1035, *Lingie* ⁵613, ⁵892, *Lingie Baltuβnik* ⁵1212, *Lingia* 1566, 1676, 2453, 2498, ³305. Dpv. *Lingè*, vv. *Lingès* (: *lingè* 'prk. aukštas, laibas žmogus, kuris eidamas linguoja'). Plg. *Lingis*.

LINGELIS: g. sg. *Lingiela* ²211. Žr. *Lingis*.

- LINGIS** (-ys?): *Lingis* 1123, 1478, 1485, g. sg. *Lingia* ³305, f. *Lingiowa* ⁴373, *Lingina* ¹312. Dpv. *Ling-is*, -*ỹs*, -*áitis*, -*ėvičius*, -*áuskas*, vv. *Ling-iaĩ*, -*ėnai*, *Ling-iškė* (: *lingis* 'aukštas, laibas žmogus, kuris eidamas linguoja'). Plg. *Lingė*, *Lingelis*.
- LIN(IN)YKAS**: g. sg. *Linnika* ²823, ³68a (: ryt. *lininỹkas* 'linininkas, linų augintojas ar pardavėjas').
- LIOLA** (-ys?) → **LIOLAITIS**: *Lolaycis* 2726. Dpv. *Liól-a*, -*ỹs*, vv. *Lioliaĩ* (: *liol-iúotis* 'didžiūotis, puikuotis' arba *liólis* 'purvas; liurbis, ištižėlis', *liolỹs* 'baidyklė, baubas').
- LIPAS**: *Lipsky* ³75, *Libski* ²859 (tas pats asmuo), *Lipinsky* ⁴143, ⁴632, g. sg. *Lipskiego* ¹311, ²220, *Lipinskiego* ⁴142. Dpv. *Lip-as*, -*inas*, -*inỹs*, -*ávičius*, -*áuskas*, vv. *Lip-út-iškė* (: *lip-ti*). Plg. *Lipeika*, *Lipeikis*, *Lipikas*, *Lipkus*.
- LYPEIKA**: *Lipeyka* ²332. *Lypeyka* ³809, *Lipeyko* 1744, 1767. Dpv. *Lipėika*. Žr. *Lipas*.
- LYPEIKIS**: *Lepieykis* ⁴767. Dpv. *Lipeikis*. Žr. *Lipeika*, *Lipas*.
- LIPIKAS** → **LIPIKAITIS**: g. sg. *Lipika* ³611; *Lipikowicz* ⁴1135, -*iewicz* ¹111. Plg. vv. *Lipik-iškiai* (: *lipikas* 'kas lipa, kopia aukštyn; lipdytojas; prastas meistras; sulipęs, nešvarus žmogus ar gyvulys; kas apkūnus'). Gali būti ir priesagos -*ikas* vedinys, žr. *Lipas*.
- LIPKUS**: *Lepkowicz* ⁴801, f. *Lipkowna* ⁴54. Dpv. *Lipk-us*, -*ėvičius*, vv. *Lipk-iškės*, up. *Lipkus* (: *lipkus* 'kas sulipęs, suskretęs, nešvarus'). Plg. *Lipas*.
- LIPNYS**: *Lipniczki* ³19a. Dpv. *Lipn-ỹs*, -*ėvičius*, -*ickas*, vv. *Lipn-iškiai*, *Lipn-ikai* (: *lipnūs* 'meikus, malonus, lipšnus, greit susiartinantis').
- LIPŠYS**: g. sg. *Lipsia* ⁵601, *Lipšego* ⁵630. Dpv. *Lipš-ỹs*, -*à*, -*ėvičius*, *Lipšas*. Greičiausia priesagos -*š*- vedinys, žr. *Lipas*.
- LISIKAS** → **LISIKAITIS**: *Łisikowicz* ³320. Žr. *Lisis*.
- LISIS** (-ys?) → **LISAITIS**: *Lifis* ⁴195, *Lysaycis* 641, f. *Lifowna* ⁵505. Dpv. *Lis-ỹs*, -*áitis*, -*ėvičius*, -*áuskas*, *Lisas*, vv. *Lis-iškė* (: *lis-ti*, 3. praet. *liso* 'sklisti, skirstytis, išsivaikščioti iš būrio'). Plg. *Lisikas*.
- LISTELIS**: g. sg. *listela* ⁴246. Dpv. *List-ávičius*, -*áuskas* (: *list-inti* 'sėlinti, tykoti, refl. gerintis').
- LIUBARTAS**: *Lubart* 898, *Lubarth* 1674. Dpv. *Liùbartas*, vv. *Liubart-ai*, -*iškės*. Dvikamienis asmenvardis. I *Liu-*, plg. dpv. *Liu-gáil-a*, *Liù-žin-as*, -*petr-is* (: ?). Dar plg. *Liudaris*, *Liupartas*, *Liumentas*. II -*bart-as*, žr. *Aubartas*.
- LIUDARIS**: *Ludaris* 1286. Dvikamienis asmenvardis. I *Liu-*, žr. *Liubartas*. II -*dar-is*, žr. *Darvinis*.
- LIULIS** (-ys?) ar **LIŪLIS** (-ys?): *Lulis* 396. Dpv. *Liùl-is*, -*ỹs*, -*eikis*, -*ėvičius*, -*ėckas* ir *Liūl-is*, -*ỹs*, -*ikas*, *Liūl-aitis*, vv. *Liul-iškiai* ir *Liūl-iaĩ*, -*iškiai*, up. *Liūlỹs* (: *liul-ėti*, *liūl-ėti* 'siūbuoti, linguoti, linkšėti, sroventi, palengva eiti', *liūlis* 'prk. nutukęs žmogus, liulantis iš riebumo').
- LIUPARTAS** → **LIUPARTAITIS**: *Lupart* 909, 2579, g. sg. *Łupartaycia* ⁶140. Greičiausiai vietoj *Liubartas*.

- LIUTAS** → **LIUTAITIS**: *Lutowicz za tatarską bramą* 561, *Lutowic* 2835. Plg. *Liut-vin-as* Būga RR I 254, g. sg. *Luta Walania* In. 111_{15b}, dpv. *Liūt-ikas, -inas*, vv. *Liut-ónys, -ŷné*, pr. *Luth-e, Lut-yne, Luthy-mer, Lut-mod-us, Wissa-lut-e* (: ?). Gali būti ir **LIŪTAS**, plg. dpv. *Liūtas* (: *liūtas*), arba **LUTAS**, plg. dpv. *Lūt-as, -užis, -āvičius*, vv. *Lūt-iškės* (: *lut-énti* 'eiti krypuojant', *lūtas* 'kuris trumpų kojų').
- LIUVENTAS**: *Luwent* 139. Gali būti dvikamienis asmenvardis. I *Liu-*, žr. *Liubartas*. II *-vent-as*, plg. dpv. *Vent-as* (> *Went* 73191, f. *Wentowa* 75664), *-is, -ė, -aitis*, vv. *Veñtė*, up. *Ventà* (: ?). Dar plg. *Ventelis*.
- L(I)UŽINAS**: f. *Luzinowa* 2178. Dpv. *Liūžinas* < *Liu-žin-as*? Žr. prie *Liubartas*. Plg. *Luželis*.
- LIŽĖ**: *Lizja* 2513, *Lyzia* 3332, *Liza* 5276 (greičiausiai tas pats asmuo), f. *Lizanka* 4714. Dpv. *Liž-as, -aitis, -inis, -auskas*, vv. *Liž-(i)ai, -ikai, Liž-iškės*, up. *Ližė* (: *ližė*).
- LOPUTA**: *Loputha* 2539. Plg. *Laputis*. Gali būti ir apsirikimas vietoj **LOPETA**, plg. dpv. *Lopet-à, -aitis*, vv. *Lopet-iškiai* (: *lópezetà*).
- LOVEIKA**: g. sg. *Łoweyki* 3863. Plg. *Ławeyko* 74110, dpv. *Loveikà*. Žr. *Lovys*.
- LOVYS**: *Łowinsky* 4163. Plg. f. *Łowacyiowna de pago Rakancisky* 75429 ← *Lov-aitis*, vv. *Loviaī* (: *lovys*). Dar plg. *Loveika*.
- LUBYS** → **LUBONIS**: *Luban* 840. Dpv. *Lubys*, vv. *Lubiai*, ež. *Lub-ėlis, -inis*, up. *Lub-up-is* (: *lubà*). Plg. pr. *Lub-e, Lub-an, Lub-ike, Lub-enne*. Gali būti ir **LIUBYS**, plg. dpv. *Liub-ys, -ėnas, -eikà, -āvičius, -el-iónis*, vv. *Liub-iškiai*, ež. *Liub-ėlis, -iėčius*, up. *Liub-ina* (: ?).
- LUNGELIS** → **LUNGELAITIS**: *Łungielewicz* 4321, *-ewycz* 5630, *Lungelowicz* 2443. Plg. vv. *Lungėliai*. Deminutyvas, plg. dpv. *Lung-ys, -ėvičius* (: *lungys* 'aukštas, sulinkęs žmogus; nerangus, kerėpla'). Dar plg. *Lunginas*.
- LUNGINAS**: g. sg. *Łongina* 4803. Žr. *Lungelis*. Galėtų būti ir **LANGINAS** (plg. *Langas* 77458, dpv. *Láng-as, -is, -a, -ė, -aitis, -ėvičius*, pr. *Lange-dab-e, Ko-lang-e, Lang-e* : ?) ar **LENGINAS** (plg. dpv. *Lénga: léng-ti* 'silpnėti, nykti, džiūti nuo ilgos lėtos ligos').
- LUNYS** (*-ia, -ius*?) → **LUNAITIS**: *Lunaycis* 4619, g. sg. *Łunowicza* 913. Dpv. *Lun-ys, -ià, -ėvičius, Lùn-ius* (: ?).
- LUPA** ar **LŪPA**: *Lupa* 505. Dpv. *Lup-inskas*, vv. *Lup-óniai* ir *Lūp-aičiai*, up. *Lup-ōnė* (: *lup-ti* arba *lūpa*). Plg. *Lupeikis, Lupelis, Lupikas*.
- LUPEIKIS** → **LUPEIKAITIS**: *Łupieykewicz* 2733. Dpv. *Lupeikis*. Žr. *Lupa*.
- LUPELIS** ar **LŪPELIS**: f. *Łupielowna* 4555. Plg. g. sg. *Lupelajcia* MF 19 < *Lupelaitis*. Žr. *Lupa*.
- LUPIKAS** → **LUPIKAITIS**: *Lupikowicz* 2612, *Łupikowicz* 3628. Plg. vv. *Lupikai* (: *lupikas* 'kas lupa kailį arba muša: lupikautojas, išnaudotojas'). Gali būti ir priesaginis vedinys, žr. *Lupa*.
- LUPTIS** (dz. *-cis*): *lupcis* 172 ('kas lupa'? Plg. *luptojas* 'kas lupa').

- LUSKA:** *lуска* 1147. Dpv. *Lusk-ėvičius* (: *luskà* 'skarmalas, skuduras').
- LUŠČIKAS** → **LUŠČIKAITIS:** *lusczykaytis* 1333, f. *Łuscikowna* ³19a. Dpv. *Lüşcik-as*, *-ąuskas*. Gali būti priesagos *-ik-* vedinys, plg. dpv. *Lušč-iąuskas*, *-inskas*, pv. *Luşt-os kalvà* Varn (:?). Galėtų būti ir **LIUSTIKAS**, plg. dpv. *Liústikas* (:?).
- LŪŠIS:** *Lufis* ⁴1096. Plg. *Łuŕycis* ⁷493 < *Lüş-aitis*, dpv. *Lüş-is*, up. *Lüşis*, ež. *Lüş-iaĩ*, *-ýkštis* (: *lűšis*).
- LUŽELIS** ar **LŪŽELIS:** f. *Łuzelowna* ⁴650. Dpv. *Lůž-as*, *-aitis*, *-ąuskas* ir *Lűž-à*, *-ýs*, vv. *Lűž-iškiai* (: *lužas* 'luošas' arba *lűž-ti*). Plg. **L(i)užinas**.
- MAGALAS** → **MAGALAITIS:** *Magalewicz* 1020, g. sg. *Mohlewiczà* ⁴94 (greičiausiai iš *Mohal-* / *Mohol-*). Dpv. *Magal-inskas* (: *mągalas* 'kas magaliuoja, zuja aplink, makalas'). Gali būti ir priesaginis vedinys, plg. dpv. *Mag-ýlà*, *-ėvičius*, *-ąuskas*, *-el-inskas*, *Mąg-inis*, vv. *Mag-únai*, ež. *Mag-uĩlis* (: *mag-ėti* 'rųpėti, norėtis'). Dar plg. *Mageras*, *Magerka*, *Maguras*, *Magutis*. Gali būti ir šaknis *Mog-* (taigi **MOGALAS**), plg. dpv. *Mog-à*, *-ėnis*, *-ýlà*, *-ul-ėvičius*, vv. *Móg-iškės* (: *móg-autis* 'gėrėtis, grožėtis, gardžiuotis').
- MAGERAS:** *Magier* ⁵56, g. sg. *Magera* ²355. Dpv. *Mągeras*. Žr. **Magalas**.
- MAGERKA:** *Magierka* ³68a. Iš *Mageras*.
- MAGURAS (MOGURAS?):** g. sg. *magura* ²204. Žr. **Magalas**.
- MAGUTIS (MOGUTIS?):** f. *Maguczka* ⁴734. Plg. vv. *Magųčiai*, *Magųt-iškės*. Žr. **Magalas**.
- MAIŠYMAS:** g. sg. *Maisima* ⁵606. Dpv. *Maišymas*, vv. *Maišymai* (: *maišymas* ← *maišyti*).
- MAJULIS:** f. *Maiulowa* ⁴800. Plg. dpv. *Māj-us*, *-ąuskas*, *Mai-výd-is*, vv. *Maj-ėliai*, *-ėnai* (: ?). Dar plg. **Nemajys**.
- MAKALA(S)** → **MAKALAITIS:** *makala* 2043, *makalaytis* 1900. Dpv. *Makal-ąvičius*, *-ąuskas* (: *mąkalas* 'pliuškis'). Gali būti ir priesagos *-alas* vedinys, plg. f. *Makayciowa* ⁷5280 ← *Makaitis*, dpv. *Māk-as*, *-ýs*, *-únas* (> *Makun* ⁷562), *-ėlis*, *-ũlis*, *-ūtis* (→ *Makuciewicz* ⁷5366), *-ėvičius*, *-ąuskas*, ež. *Makýs*, up. *Mak-iùkas*, pr. *Mack-e*, *Mak-ike*, *Mack-une*, *Mok-il*, *Ney-moc-o*, *Nor-mok-e*, *Prey-mox* (:?). Atskiri šios šaknies asmenvardžiai gali būti ir krikštavardinės kilmės, plg. 1. *Mach* ← *Maciej*.
- MALKA (-us?)** → **MALKAITIS:** *Malka* 2257, ²581, ⁴781, *malcko* 412, *Malkowicz* 795. Dpv. *Malk-us*, *-ėvičius*, *-ąuskas*, vv. *Malk-únai*, up. *Malk-up-is* (: *málka* 'prk. nevykėlis, ištižėlis'). Plg. **Malkušis**.
- MALKUŠIS:** *malkufis* 222. Žr. **Malka**.
- MANEIKA** → **MANEIKAITIS:** *maneykowicz* 365. Dpv. *Manėika*, vv. *Manėikiai*. Šaknis *Man-*, plg. dpv. *Man-iónis*, *-iúnas*, *-ėlis*, *-iùkas*, *-iùšis*, *-ąuskas*, *-ul-ėvičius*, vv. *Man-iškės*, *-ėitai*, *-eĩčiai*, *-ik-únai*. Žr. **Bilmanas**.
- MANKAS (-us?)** → **MANKAITIS:** *Monkowicz* ⁵204, *Mankowsky* ⁶217, f. *mankowna* 2081, *monkowiczowa* 3 *Buywidziszek* 357. Dpv.

- Mañk-as, -us, -áitis, -únas, -ėvičius, -áuskas*, vv. *Mañk-iškė*. up. *Mañk-up-is*. Žr. p. 230.
- MANKELIS**: g. sg. *Mankiela* ⁴1110. Dpv. *Mankel-iúnas, -ėvičius*. Žr. *Mankas*.
- MANTAS** (-is, -ys? dz. -cis, -cys) → **MANTONIS**: f. *Manciowna* ³68a; *Montan* ⁴131. Plg. *Montowicz* ⁷541, vv. *Mañč-iaī, -iūnai, Mánčia-gir-ė*. Žr. *Mantvilas*.
- MANTKUS**: *Montkus* ²370. Dpv. *Mañtkus*. Priesagos -kus vedinys iš *Mantas*.
- MANTOLAS**: *Montal* 1702, 2083, 2102, 2145, ²40, ³581, ³811, ⁵1205 (greičiausiai visur tas pats asmuo). Gali būti ir **MANTULAS**, nes a keliais atvejais primena u, o ³581 įrašė greta yra f. *Montulowicowa* ← *Mantulaitis*. Šaknis *Mant-*, žr. *Mantas, Mantvilas*.
- MANTVILAS** → **MANTVILAITIS**: *Montwilowicz* 1877. Dpv. *Mañt-vilas*, vv. *Mantvil-aī, -áičiai, -iškiai, -óniai*. Dvikamienis asmenvardis. I *Mant-*, plg. avd. *Mañti-gird-as, -gáil-a, Mañt-vin-as* ir *Aū-, Bir-, Eis-, Nór-, Sir-, Vil-mant-as*, dpv. *Mañt-rim-as* (plg. *Montrimonowicz* ⁷9402 ← *Mant-rim-onis*), -vyd-as, vv. *Mant-ėliai, -eikiai, -ušiai, Manta-gáil-iškis*, up. *Mañt-up-is*, pr. *Mont-e, Mont-el, Monte-draw, Monte-myl-e, Ey-mant, Jo-mandt, Wysse-manth* (: *mantūs* 'patogus, tinkamas; sumanus', *mantà*). Dar plg. *Mantas, Domantas, Eimantas, Eismantas, Girmantas, Leimantas, Vaišmantas, Žeimantas, Žygimantas*. II -vil-as, žr. *Budvilas*.
- MARGIS**: *margis* 1417, *Morgis* ⁵466, g. sg. *Margifa* ⁵434, f. *Margiowa* ⁴177. Dpv. *Márg-is, -iúnas, -ėlis* (> *Margielis* In. 111_{17a}). -ėnis, -el-iúnas (: *márgis*).
- MARKLIS** (-ys?): *Markli* ⁵225 (: *markl-óti* 'teptis, purvintis', *marklà* 'purvas, bala').
- MARUŠKA**: *Maruška* ²622. Dpv. *Maruškà* ir *Mar-únas, -ėnas, -aškà, -áuskas* (: *mar-inti*).
- MASTEIKA**: g. sg. *mosteyki* ³152. Dpv. *Mastėikà*, vv. *Masteikiai*. Šaknis *Mast-*, plg. dpv. *Mast-ėvičius, -áuskas*, vv. *Mast-áičiai*, ež. *Mastis*, up. *Māst-up-is* (: *mast-ýti* 'pinti, raizgyti, narstyti; skeryčio-ti, mosikuoti; eiti dideliais žingsniais; išsisukti iš sunkumų'). Dar plg. *Mastilas*. Galėtų būti ir **MUSTEIKA** (resp. **MUSTILAS**), plg. dpv. *Must-eikà, -eikis, -vil-à*, vv. *Must-eikiai, -ėniai* (: ?).
- MASTILAS**: *Mostil* ⁴990. Dpv. *Mastila*. Žr. *Masteika*.
- MAŠNA**: *maszna* 2002, ³80, *Moβna* ⁵864, g. sg. *Masžni* ²334, *Moβni* ⁴239, ⁵99, f. *Maβnina* ⁵139. Dpv. *Mašn-áuskas, -ickas*, vv. *Mašn-ýčios*, ež. *Mašn-ėlis* (: *mašnà*). Plg. *Mašnilas*.
- MAŠNILAS**: *Masžnil* 2119. Žr. *Mašna*.
- MAZGELIS**: f. *mazgelowna* 1777. Dpv. *Mazgėlis*, vv. *Mazgėl-iškis*. Deminutyvas, plg. dpv. *Māzg-as, -ýs, -eikà* (> *Možgieyko* ⁷5421: *māzgas* 'prk. neužauga', *mazgýs* 'vaikėzas').
- MAZNIS** (-ys?): f. *moznowa* ³11 (: *mazn-iūlis* 'kas elgiasi kaip mažas').

MAŽEIKĀ → **MAŽEIKAITIS**: *Možeyko* 2233, ⁶240, *Mažeykowicz* 2014, ⁴784, *Možeykowicz* 2666, 2680, ⁴173, ⁴254, ⁴311, ⁴832, -owyc³ ⁵1223, g. sg. *Możiekowicza* ⁵503, f. *Mažeykowa* 1545, *Možaykowna* ⁴262. Dpv. *Mažėikà*, vv. *Mažėik-iai*, -on¹iai, -iškis. Žr. *Mažis*.

MAŽEIKĒLIS: *mažoy kalis* 1278. Žr. *Mažeika*.

MAŽELIS: g. sg. *Mažala* ¹270. Dpv. *Mažėlis*, vv. *Mažėl-iaī*, -iškiai. Žr. *Mažis*.

MAŽIS (-ys?): f. *Mązinska* ²254. Plg. *Możewicz* ⁷⁹206, *Możaycis* ⁷³55 < *Maž-aitis*, dpv. *Mąž-is*, -(i)on¹is, -rim-as, -vil-as. Su šaknimi *Maž-* (: *mąžas*) būta daug antroponimų, plg. f. *Mązicowa* ⁷⁶335 ← *Maž-ytis*, *Možeybynowa* ⁷⁸295 ← *Maž-eiš-inis*, dpv. *Maž-ėnis*, -ikas, -j¹lis, -ōnas, -ėiva, -eitis, -i¹ntas, -inskas, -il-ėvičius ir kt., vv. *Maž-iaī*, -aičiai, -vil-iai. Dar plg. *Mažeika* *Maželis*, (-ėlis), *Mažiukas*, *Maž(i)ulis*, *Maž(i)ūnka*, *Mažuolis* (-eika), *Mažupas*, *Mažutis*.

MAŽIUKAS → **MAŽIUKAITIS**: f. *Mąziukayciowa* ⁵1001. Dpv. *Mažiukas*. Žr. *Mažis*.

MAŽ(I)ULIS: g. sg. *Mažula* ¹80. Plg. *mažulenas* L₇ < *Maž(i)ul-ėnas*, dpv. *Maž(i)ul-is*, -aitis, -iauskas, vv. *Maž(i)ul-iaī*, -on¹ys, -iškis, -ėn-iškės. Žr. *Mažis*.

MAŽ(I)ŪNKA → **MAŽIŪNKAITIS**: *Mažunkowicz* ²729. Iš tėvavardžio *Maž(i)ūnas*, plg. dpv. *Maž(i)ūn-a(s)*, -aitis, -avičius, vv. *Maž-iūnai*. Žr. *Mažis*.

MAŽUOLEIKA: f. *Možoleykowa* ⁴539. Žr. *Mažuolis*.

MAŽUOLIS → **MAŽUOLAITIS**: f. *Možoleczowa* ⁴1132 (-eczowa vietoj -ewiczowa?). Plg. f. *Možolewska* ⁷⁹471, dpv. *Mažuolis*, vv. *Mažuoliai*. Žr. *Mažis*.

MAŽUPAS (-upas?): g. sg. *mažupa* ³791. Dvikamienis asmenvardis: *Maž-* (: *mažas*) + *-upas* (: ?).

MAŽUTIS (dz. -cis): f. *Mažuciowna* ⁵681. Plg. *Mazucianis* L₇ < *Mažuč-ionis*, dpv. *Mažūt-is*, -avičius, vv. *Mažūčiai*, *Mažūt-iškis*. Žr. *Mažis*.

MEDĒ: *Mede* 792 (: *mėdė* 'miškas, giria'). Plg. pr. *Mede*. Dar žr. *Medis*.

MEDINAS (dz. *Medz-*) → **MEDINAITIS**: *Miedžinos* 605 (2x), *miedžin* 1561, *Medenowicz* 791 < *Med-ėnas*? Plg. *Medė*. Dpv. *Mėdinis*, vv. *Medin-(i)ai*, -iškiai (: *mėdinas* 'miškinis', *medinis*). Plg. *Medis*.

MEDIS (dz. -dzis): *Medžis* ⁴65. Plg. avd. *Mėd-gin-as* ir *Pā-med-as*, dpv. *Mėd-is*, -ėlis, -eikà, -eišà, -ikis ir *Mėdž-ius*, -iōnis, -iūnas, -iūkas, -iuolis, vv. *Mėd-iškiai*, -ėniai, pr. *Medis*, *Med-ike*, *Med-ithe*, *Med-eyke*, *Med-un*, *Po-med-e*, *Na-med-a*, *Ner-med-e* (: *mėdis*, *mėdžias* 'miškas'). Dar plg. *Medė*, *Medinas*.

MEDŽIALAŠINIS: *Miedžielašin* ⁴51 (: *mėdžias* 'miškas' + *lašas*, *lašėti*).

MEIČIUTIS: *meycutis* 1116. Žr. *Meitis*.

- MEILU(S)TIS** (dz. -cis): *Mejluscis* 303. Dpv. *Meilūtis*. Deminutyvas, plg. dpv. *Méil-ė, -(i)us, -áitīs, -iūnas, -iūlis, -āvičius*, vv. *Meil-iškiai, -ióniai* (: *méilė, meilūs*, a. sg. *meilų*).
- MEITIS** (-ys? dz. -cis, -cys): g. sg. *Meycīsa* 1310. Plg. vv. *Meič-iškės*, drv. *Meit-iškė* RdN, *Meitā-sal-is* Rš (: *meit-kaulis* 'maitkaulis', *meit-ėlis*). Dar plg. *Meičiutis*.
- MEKELIS**: *miekielis* 411. Dpv. *Mekelis* (: *mėkelis* 'kas kalbėdamas užsikerta, mikčius'). Gali būti ir priesaginis vedinys, plg. dpv. *Mėk-as, -jūs, -iónis*, vv. *Mek-(i)ai* (: *mėkas* 'mikčius'). Galėtų būti ir **MĖKELIS**, plg. dpv. *Mėk-is, -elis, Mėk-as, -iša* (: *mėkis* 'neaiškios kalbos žmogus', *mėk-ti* 'bliauti, rėkti, mekenti'). Dėl reikšmės plg. *Mikczelis* In. 251_{33a} < *Mikč-elis* (: *mikč-ióti*).
- MELENIS (MĖLENIS?)** → **MELENAITIS**: *melenis* 2446, *Melanowicz* 3172. Dpv. *Melen-áuskis*, vv. *Melen-iškės* ir *Mėlen-iaī*. Šaknis *Mel-* arba *Mėl-*, plg. dpv. *Mel-ėnas*, vv. *Mel-úkiai, -úžiai* ir *Mėl-ỹniai*, up. *Mėl-inis, Mėl-up-is* (: *mel-ėti* 'būti patogu' arba *mel-úoti* ir *mėlas* 'mėlynas'). *Melen-* galėtų būti ir krikštavardinės kilmės, plg. *Меллян* ← *Емельян* Бир. I 72.
- MENKIS** → **MENKAITIS**: *Menkowicz* 2174. Dpv. *Meñk-is, -el-iūnas, -ėvičius*, vv. *Meñk-iniai*, ež. *Meñk-as, -ūtis* (: *meñkas*).
- MENTURIS**: *Menturis* 256. Dpv. *Mentur-ėvičius*, vv. *Menturiaī, Mentūr-iškės*, up. *Mentūrė* (: *mentūris*).
- MEREIKIS**: *mereykis* 361. Šaknis *Mer-*, plg. dpv. *Mēr-inas, -ėvičius*, vv. *Mer-iónys*, ež. *Mer-áitīs*, pr. *Mer-ite, Mer-iko, Mer-une, Mane-mer, Nawte-mer* (: ?).
- MERKILIS**: g. sg. *Merkila* 4308. Šaknis *Merk-*, plg. dpv. *Merkjūs*, vv. *Mėrk-iai, -iškės, Mėrkia-lauk-iai*, up. *Merkjūs, -ėlis* (: *mėrk-ti* arba *mėrk-ti*). Dar plg. Merkinė. Gali būti iškraipytas krikštavardis *Merkelis*.
- MERKINĖ**: *merkinia* 2282. Plg. mst. *Merkinė*. Žr. *Merkilis*.
- MERLI(U)S** → **MERLAITIS**: g. sg. *merla* 2503; *Merlowicz* 1552. Plg. *Merli* 74626, dpv. *Merl-iūnas*, vv. *Merl-ién-iškė* (: *meřl-inti* 'snūduriuoti, snausti; leisti tuščiai laiką; merdėti', *meřl-ytis* 'apsimes-ti, dėtis kuó').
- MEŠKA** → **MEŠKAITIS**: *meška* 1518, *meska* ž *Buywidzišzek* 1834, g. sg. *meski* 1246; *mieskaycis* 22, *Mieskaicis* 4452, *Mieskojycis* 4556, f. *Mieskoiciowa* 4665. Dpv. *Mešk-à, -jūs, -áitīs, -ónis, -ėnas* (> f. *Mieskieno-wa* 72575), *-uóitis, Mėšk-is, -us*, vv. *Mešk-(i)iaī, Mėšk-iškė* (: *meškà*). Plg. *Meškelė* (-elis), *Meškilis, Meškinėlis, Meškulis, Meškūnis, Meškutis* (-uitis). Dėl *Meškos* kilmės asmenvardžių gausumo čia gali priklausyti ir suslavintos formos *Meřkowsky* 2649, *Mieřkowsky* 4322, 4328, 4375, 41050, 41092, 523, *-owřki* 5683, f. *Mieřkiewiczówna* 4711 > dpv. *Mešk-áuskas, -ėvičius*, nors jos gali būti ir krikštavardinės kilmės, plg. *Mieszko* ← *Mieczysław*.
- MEŠKABŪDIS** ar **MEŠKABUDIS**: f. *Mieskobudowa* 4746 (: *meškà* + + *būdas* ar *būd-inti*). Plg. *mėškabudė* 'toks prastas grybas, šungrybis'.

- MEŠKABURNIS**: *Mesz*kaburnis ¹140, *miesz*kaburnis 1925, *Miesz*ko-
burnis₃ 641, *Mesk*aburnis 1610, 2491, ³654, *mes*k[a]burni ³799, *mie*βko-
burn ⁵720, f. *Me*βkoburniowa ⁵1238, ⁶159, *Mie*βkoburnicka ³64a,
g. sg. *Me*βkaburny ⁹28 < *Me*škaburnė (: *me*škà + *burn*à).
- MEŠKADŪRIS** → **MEŠKADŪRAITIS**: *mez*kaduris ²409, *mes*kadu-
ris 2585, g. sg. *Mesz*kaduria ²572; *Mie*βkudraycis ⁵113 (*udr* vietoj
adur), f. *Mie*βkadurowa ⁵1095, *Mie*βkodorowa ⁴307, *Mie*βkodziurowa
⁴810, *mis*kadur... ¹145 (neįskaitoma po įrišimu). Iš *me*škà + *dūr*-ti,
3. praet. *dūr*-ė, Plg. *Vilk*adūris.
- MEŠKELE** (ryt. -la): *miesz*kela 1271, f. *Mie*βkielowa ⁵871, *Mie*skielo-
wa ⁵871, *Mie*skielowa ⁶128. Dpv. *Me*škėlė (: *me*škėlė). Plg. *Me*škelis.
- MEŠKELIS**: *mez*skelis ³421, *Me*βkielis ⁶166, g. sg. *Mes*kielia ³508,
f. *Miesz*kelowa 852, *Mes*kelowa ³562, *Mies*kelowna 1404. Dpv. *Me*š-
kėl-is, -iūnas, -ėvičius, vv. *Me*škėliai. Žr. *Me*ška, *Me*škelė.
- MEŠKILIS**: g. sg. *Mie*βkila ⁵211, f. *Mie*βkilowa wdowa 2567. Žr.
*Me*ška.
- MEŠKINĖLIS**: *mes*kinelis 1711. Plg. f. *Mies*kinowna ⁷2519, *Mes*kinay-
ciowa ⁷233 ← *Me*škin-aitis, dpv. *Me*škinis, vv. *Me*škiniai, ež. *Mė*š-
kinas (: *mė*škinas).
- MEŠKUITIS**: f. *mes*kuycowa 2177. Plg. vv. *Me*škūičiai (: *me*škūitis
'*me*škiukas'). Plg. *Me*ška.
- MEŠKULIS** → **MEŠKULAITIS**: *Mies*kulowicz 813. Žr. *Me*ška.
- MEŠKŪNIS**: *mez*skunis 1542. Gali būti perdirbta iš tėvavardžio *MEŠ*-
KŪNAS ← *MEŠKA*, plg. *Mesz*kunas In. 379_{3ab}, dpv. *Me*šk(i)ūnas.
- MEŠKUTIS** (dz. -cis) → **MEŠKUTAITIS**: *Mesz*kutis 1327, 1520,
*mez*skuc 1879, *mies*skuc₃ 289, g. sg. *Mie*βkucia ⁴494, ⁴844, ⁵290, ⁵986,
*mies*kuca ³45; *mies*kutaytis 546, f. *Mesz*kuciowa ³309, *Mie*βkuciowa
⁴677, ⁶158, *Mes*kuciowa ³590, *mies*skuczowna 289, *Mie*βkuciewna
⁶20. Dpv. *Me*škūt-is, -āvičius, vv. *Me*škūčiaiā, ež. *Me*škūtis. Žr.
*Me*ška.
- MĖŠLIUS** → **MĖŠLAITIS**: *miesz*liewicz 684. Dpv. *Mė*śl-ius, *Mė*śl-ėta,
-ėtis, vv. *Mė*śl-iai, -iūkai, -iniai (: *mė*šlius 'nešvarus, susitęsęs, neva-
lyvas žmogus', *mė*šlas).
- MILČIUS** → **MILČIŪNAS**: g. sg. *Mil*czuna ⁴212. Dpv. *Mil*č-ius
-iūnas (: *mil*čius 'kas miltais, javais prekiauja').
- MILEIKIS** (ryt. *Mil*aik-): *mile*kis 1201, f. *Mil*oykowa ⁴793. Dpv. *Mi*-
leik-is, -à (> *Mie*leyko ⁷554), vv. *Mile*ik-iai, -iškės. Žr. *Mili*(u)s.
- MILINIS** → **MILINAITIS**: *milin*owicz ². Plg. *Milin*iewicz ⁷427,
*Milin*aitis ⁷671. Žr. *Mili*(u)s.
- MILIUKAS** → **MILIUKAITIS**: *Mil*ukowicz ⁴812. Dpv. *Mil*(i)ūk-as,
-ėvičius, vv. *Mili*ūk-ai, -iškis. Žr. *Mili*(u)s.
- MILI(U)S** → **MILAITIS**, **MILIŪNAS** → **MILIŪNAITIS**: *Mile*wicz
794, *mil*iewicz ³353, f. *Mil*owiczowna ⁴936; *Mil*unaycis ⁴1032. Dpv.
Mil-i(u)s (> *Mili*us ⁷95). Plg. *Mil*butowicz ⁷412 ← *Mil*-but-as,
avd. *Mil*-gint-as, -kant-as, -vin-as ir *Jó*-, *Vis*-mil-as, dpv. *Mil*-
-gaud-as, -vyd-as (> *Miel*wydowicz *L*₁₃), *Mil*-ėnas (> *Milien*iewicz

- ⁷⁷322), *-iūnas, -iūlis*, vv. *Mil-iaī, -áičiai, -iškiaī, -lón-iškė*, pr. *Mile-kant-e, Taute-mill-e* (: *pa-mil-ti*). Dar plg. *Mileikis, Milinis, Miliukas, Milutis*.
- MILNIS** (-ys?) → **MILNAITIS**: *Milnis* ⁴555, ⁴1027, *Milnowicz* ²632. Plg. *Milnacyis* ⁷²161. Gal sutrumpinta iš *Milinis*?
- MILTABARZDIS**: *Miltobarsdis* 1852, *Miltoboris* ⁴428 (galūnė parašyta neaiškiai; greičiausiai tas pats asmuo). Plg. *Miltabarzdzis* In. 215^{33b} (: *miltai + barzdà*).
- MILUTIS** (dz. -cis) → **MILUTAITIS**: *miluciewicz* 1635, g. sg. *Miluciewica* ³648. Dpv. *Milūtis*. Žr. *Mili(u)s*.
- MIMAS** → **MIMAITIS**: *mimewicz* 1890. Dpv. *Mim-as, -elis, -āvičius*, vv. *Mim-áičiai, -āliai, Mim-ainiai* (: *mimas* 'nekalbus žmogus, mėmė').
- MINDINIS** → **MINDINAITIS**: *Mindinowicz* 2484. Šaknis *Mind-*, plg. dpv. *Miñd-aūli(u)s*, vv. *Mind-ūnai, -ūčiai* (: *nusi-miñd-inti* ← *nusimiñti*).
- MINELIS**: *minelis* 1392. Plg. vv. *Minėlišké*. Deminutyvas, plg. dpv. *Min-as, -iūkas, -éikà, -ēvičius, -áuskas*, vv. *Min-iškė, -áičiai, -ióniai, -iūnai, -ikiai*. Žr. *Min(i)gelis*.
- MIN(I)GĖLIS**: *minegielis* 1892, *Mingel* ⁴680 g. sg. *Mingla* ⁴681 (greičiausiai visur tas pats asmuo). Dpv. *Mingėla, Miñgėlas*, vv. *Mingėliai*. Dvikamienis asmenvardis. I *Min(i)-*, plg. avd. *Min-but-as, -ālg-is, -gaud-as, -mant-as, -vain-as, -vyd-as* ir *Alg(i)-, Baīt-, Skaūd-, Taūt-, Tól-, Žād-min-as*, dpv. *Miñ-taut-as* (> *Mintowt* In. 349^{44b}), *Miñ-gin-as, -gāil-a*, vv. *Min-daūg-iai, -giñč-iai, -jot-aī*, pr. *Minne-gayl-e, Minne-gaude, Gayle-mynne, Cante-mynn-e* (: *miñ-ti, min-ėti*). Dar plg. *Minelis, Mintaras* ir *Bauksminas, Durminas, Galminas, Kidminas, Kilminas, Radiminas, Rudamina, Salamina, Skuminas, Surminas, Vydminas*. II *-gėl-is*, žr. *Daugėla*.
- MINKŠTIMAS**: *Minxtim* ⁵958. Dpv. *Miñkštimas* (: *minkštimas* 'prk. ištižęs, be valios žmogus').
- MINKŠTINĖ** (dz. -ščinė): *Minkšczynia* ⁶56 (*minkštinis* 'suminkštintas, suspaudytas, padarytas minkštas').
- MINTARAS**: *Mintarž*, g. sg. *Mintarža* ⁵825. Avd. *Mintaras*. Dvikamienis asmenvardis. I *Min-*, žr. *Min(i)gėlis*. II *-tar-as*, plg. avd. *Vaiš-, Viš-, Vin-, Viš-tar-as* ir *Tař-vain-as, -vil-as, -vin-as*, dpv. *Tar-vyd-as* (> *Tharwid* IA 101²⁶), pr. *Geys-tarr-e, Gyn-tarr-e, Na-thar* (: *tař-ti*, pr. acc. sg. *tār-in* 'balsą'). Dar plg. *Taras, Taraila, Taraka, Tareika, Tareila, Tarelis, Tarelutis, Tarulis, Tarutis*.
- MINTAS**: f. *Mintowa* ⁵471. Žr. *Normintas*.
- MIRELIS** ar **MIRĖLIS, MIRĖLĖ** (ryt. -la) → **MIRĖLAITIS**: *Mirelo* ⁶218, *mirlewicz* 1876, *mirelowicz* 2485, g. sg. *Mierelewicza* ⁴199 (: *mirėlis* 'numirėlis; mirtingasis'). Gali būti ir priesagos *-elis* resp. *-ėlis* vedinys, plg. dpv. *Mir-āvičius, -áuskas*, vv. *Mir-in-iškiai*.
- MIRKLYS** (-is?) → **MIRKLAITIS**: *mirkliis* 33, g. sg. *Mirklewicza* ⁵1210. Dpv. *Mirklỹs*, vv. *Mirkliai* (: *mirklỹs* 'kas dažnai, nerviškai mirksi').

- MISLIS** ar **MĪSLIS**: g. sg. *Mysla* ⁵242. Dpv. *Misl-iùkas*, -*ėvičius*, -*iauskas* (: *misl-yti* 'maštyti' arba *mĭsl-yti* 'spėti, minti').
- MISTRİKAS**: *Misztrik* 2728. Greičiausiai priesagos -*ikas* vedinys iš *Mistras*, plg. dpv. *Mistras* (: *mistras* 'meistras; mokytojas; vienuolių-riterių vyresnysis'). Dar plg. *Naujamistris*.
- MIŠKINIS**: *Miŝkinic* ⁵232 (-*c* vietoj -*s* ar -*s3*), *maskinis* ³754, g. sg. *Miŝkynia* ⁵989. Plg. *Miszkinis* In. 348_{7a}, f. *Miskinayciowa* ⁷125 ← *Miŝkin-aitis*, dpv. *Miŝkinis*, vv. *Miŝkin-iai*, -*ėliai*, -*iškė* (: *miŝkinis* 'miško gyventojas; miško dvasia').
- MIŠTELIS**: g. sg. *Miŝtelisa* ⁴349. Plg. *Misztyn* In. 78_{4a} < *Miŝt-inis*, dpv. *Miŝt-alis*, vv. *Miŝt-ūnai* (**Miŝtas* gali būti dvikamienio asmenvardžio *Miŝ-taut-as*, plg. dpv. *Miŝ-taut-as*, vv. *Miŝ-taut-aĩ*, trumpinys).
- MITINAS** (dz. *Mic-*) → **MITINAITIS**: *Micinowicz* 1972, 1991, ²151, f. *Miczinowa* ⁴257. Dpv. *Mitinas*. Žr. *Mitis*.
- MITIS** (-*ys*?) → **MIČIŪNAS** (**MIČIŪNAITIS**): f. *Miczunowiczowa* ⁴475, ⁴580. Dpv. *Mit-as*, -*à*, -*ė*, *Miti-gail-a*, vv. *Mit-ėn-iŝkiai*, -*oŝ-iūnai*, up. *Mit-up-is* (: *misti*, 3. praet. *mit-o*). Plg. *Mitinas*.
- MITURIS** (-*ys*?): *Mituris* 2509. Plg. *mitulys*, *mitulis* 'ziemmitys; kas nusiganęs, nutukęs; subrendęs, suaugęs vyras'. Dar plg. *Mitis*.
- MIZERAS** (-*is*?) → **MIZERAITIS**: g. sg. *Mižeri* ²438, *Mižerowicz* ⁵820. Dpv. *Mizer-as*, -*is*, -*ėvičius*, vv. *Mizer-ėn-iškė* (: *mizer-ūtis* 'kas silpnas, liesas, menkas' ← *mizerija* < lot. *miseria*).
- MUKA** (**MŪKA**?) → **MUKAITIS**: g. sg. *Mukowicz* ⁶144, -*owica* ³717. Dpv. *Muk-à*, -*ul-ėnas*, -*auskas*, *Mùk-inas* ir *Mũk-as*, -*à*, vv. *Mùk-iŝkiai*, up. *Mũkė* (: *muk-óti* 'klampoti, bristi' ar *muk-úoti* 'godžiai valgyti', *mùkis* 'ištižęs žmogus, drimba, nevykėlis' ir *mũk-ti* 'bliauti tęsiamu balsu, mykti').
- MUKLYS** → **MUKLAITIS**: g. sg. *Muklifa* ⁴165, *muklaycia* ²402. Dpv. *Mukl-ià*, -*ickas* (: *muklỹs* 'kas užsikertančios kalbos, meklỹs').
- MULKA(S)**, **MULKIS**: *Mulka* ⁶53, g. sg. *Mulka* ⁴365, *mulki* ¹198. Plg. *Mulkis* ⁷409, *Mulkus* L₁₆, dpv. *Mulk-is*, ež. *Mulk-iŝkis* (: *mùlk-ti* 'kvailėti, kvaišti', *mùlkis* 'kvailys' arba *mulk-ti* 'ryti').
- MULTA**: *Multa* 979. Plg. dpv. *Mùlt-inas* (> *Multin... de pago Czarna* ⁷80), pv. *Mulč- Valk-ỹs* Km (: *mult-òkas* 'nekalbus žmogus, tylenis', *mult-ūzas* 'mulkis, ištižėlis, apsileidėlis').
- MURELIS**: *Murel* ²672, g. sg. *Murela* ⁵67. Dpv. *Murėlis* ir *Mùr-as*, -*ėikà*, -*inas* (> *Muryn* In. 216_{21a}), -*auskas*, vv. *Mur-ėn-iškė* (: *mùr-ti* 'šlapti, mirkti, težti; kaisti, prakaituoti', *mùr-(i)oti* 'tepti, teršti, purvinti'). Gali būti ir **MŪRĖLIS** (: dial. *mūrėlis* 'mūrininkas').
- MURMELIS**: f. *Mormelowa* ⁴1060. Dpv. *Mūrma* (*Murma* Balč), -*òkas*, vv. *Mūrmos*, up. *Murm-iŝkis* (: *murm-ėti*). Plg. *Murmulis*.
- MURMULIS**: g. sg. *Murmula* ⁵773. Plg. *Murmulis* In. 329_{17b} = dpv. *Murmùl-is*, -*aitis*, vv. *Murmuliaĩ*, *Murmùl-iŝkės* (: *murmùlis* 'kas neaiŝkiai, murmėdamas kalba'). Plg. *Murmelis*.

- MURZINAS**: g. sg. *murżina* ³428 (: *mūrżinas* 'nešvarus, susitepęs'). Gali būti ir priesaginis vedinys, plg. dpv. *Mūrza*, vv. *Mūrż-iškis* (: *mūrza* 'kas murzinas, nesipraušęs, apskretėlis').
- MUŠILA** → **MUŠILAITIS**: *Mużilowicz* 1396. Dpv. *Muš-eikis*, -*áuskas*, -*ínskas*, up. *Muš-t-inis* (: *mūš-ti*).
- MUTEIKA**: f. *Muteykowa* ⁴1120. Plg. pv. *Muteikiškės* Km ir vv. *Mut-k-ūnai*, up. *Mut-ėnė* (: *mūtas*, *mūtė* 'kas drūtas, storulis, riebus').
- MUŽAS** → **MUŽAITIS**: f. *Mużyna* ⁵1223 (su slav. -*ina*), *Mużewiczowa* ⁶609, ⁵745. Dpv. *Mūžas*, pv. *Muż-il-iškė* Krn (: *mūža* 'zioplys?').
- NAGELĖ** (ryt. -*la*): *nagela* ²426, *Negela* 15 (*Ne* vietoj *Na*). Dpv. *Nagėlė*. Žr. Nagelis.
- NAGELIS**: *Nagelis* 1552. Dpv. *Nagėlis* (: *nagėlis* 'prk. nagingas žmogus; šykštuolis'). Gali būti ir priesagos -*elis* vedinys, plg. dpv. *Nag-ỹs*, -*áitis*, -*úlis*, -*ėvičius*, *Nág-inis*, vv. *Nag-iaĩ*, -*ėnai* (: *nāgas*). Dar plg. *Nagelė*, *Nagila*.
- NAGILA**: *Nagila* 1048. Dpv. *Nagila*. Žr. Nagelis.
- NAGRIS** (-*ys*?): g. sg. *Nagriſa* ⁴214, *Negryſa* ⁶278 (*e* vietoj *a*?), f. *Nagrowa* ⁴822. Dpv. *Nagr-ėckas* (: *nagrūs* 'nagingas rankų darbams', *nagr-ėnti* 'lukštenti, aižyti', *nagr-inėti*).
- NAUJAMISTRIS**: f. *Nauiamistrowa* ³65 (: *naūjas* + *mistras*). Plg. *Mistrikas*.
- NAUTELIS**: *Nautelis* 1221. Plg. f. *Naucinowa* ⁷⁶100 < *Naut-in-*. Šaknis *Naut-* būdinga prūsų antroponimikai, plg. *Naut-e*, *Nawt-il*, *Nawt-in-ge*, *Nawt-inte*, *Nawte-mer*, *Per-naut-e* (: pr. *nautin* 'bėda, vargas').
- NEDARAS** → **NEDARAITIS**: *Niadorowicz* 695. Dvikamienis asmenvardis. I *Ne-* (: *ne-*), plg. *Nevydas* ir *Nemajys*, *Nenešis*, *Netikšis*. II -*dar-as*, žr. *Darvinis*.
- NEMAJYS** → **NEMAJAITIS**: f. *Niemoiowiczowna* 2788. *Ne-* (: *ne-*) + *maj-ys*, žr. *Majulis*.
- NEMEIKŠIS**: f. *Niemieykβiciowa* ⁴1029 (jei *c* vietoj *s*). Dpv. *Nemeikšis*, vv. *Nemeikš-iai*, -*iūnai*. Gali būti iš **Nemeigšis* (: *nemėigša* 'kas silpnas, menkas, netikėlis, nevykėlis, nuskurdėlis') arba **NEMEIKŠYTIS** (jeigu *c* ne vietoj *s*).
- NENEŠIS** (-*ys*?): f. *Nenesiowa* ³689 (: *nė* + *nėšti*). Plg. dpv. *Neš-as*, *Nėš-vyd-is*, vv. *Neš-eikiai*. Dėl darybos plg. dpv. *Ne-bij-ōnas*, *Ne-praust-ỹs*. Dar plg. *Nedaras*.
- NERKA**: *Nerka* 355, 376. Plg. *Nerų raistas* Tj, up. *Nérka* Būga RR I 508 (: *nerk-ti* 'būti liūdnam').
- NEŠČIOKAS**: g. sg. *Naβczoka* ⁵1212. (*Na* vietoj *Ne*). Dpv. *Neščioškas*. Gali būti **NEŠČIUKAS**, plg. dpv. *Neščiuok-áitis* (: *nešč-ióti* 'nešioti').
- NETIKŠIS** → **NETIKŠIONIS**: *Netikšionis* 1397. Dpv. *Netikšà* (: *nėtikšà* 'netikėlis, nevykėlis; nedorėlis; pliuškis, nerimtas; silpnas, menkas').
- NEVYDAS** → **NEVYDAITIS**: *Niewidowicz* 2583. Dpv. *Nevid-áuskas* < *Ne-vyd-áuskas*. Dvikamienis asmenvardis. I *Ne-*, žr. *Nedaras*. II -*vyd-as*, žr. *Vydminas*.

- NYKŠTIMAS**: *nixtim* 2217. Plg. *Niksztelenas* In. 180_{32a} < *Nykšt-el-ėnas*, dpv. *Nykšt-aitis*, *-ėlis* (: *nykštys*). Gali būti ir **NIKŠTIMAS**, plg. dpv. *Nikšt-as*, *-us*, *-aitis* (gal krikštavardinės kilmės? Plg. *Mikšta* ← *Mikalojus* ir *Nikalojus*).
- NIMAS** → **NIMAITIS**: f. *Nimowiczowna* 2770. Plg. dpv. *Nim-gaūd-is* (:?).
- NINAS** → **NINAITIS**: *ninaytis* 2026. Plg. vv. *Nin-iškės*, *Ninių kalnas* ir *raistas* Aln (: *nin-ėti* 'prašyti, kaulyti verkšlenant, zurnijant').
- NORBUDAS**: *Norbud* 303, *Narbud* 1261. Avd. *Nórbudas*. Dvikamienis asmenvardis. I *Nor-*, žr. *Norbutas*. II *-bud-as*, žr. *Budvilas*.
- NORBUTAS** → **NORBUTAITIS**: *Narbuth* 1043, g. sg. *Norbuta* 41159, *Narbuta* 542, 6171, *Narbutha fendziego Wil(enskiego)* 3334; *Narbutowicz* 1367, 1647, 2686, f. *Narbutowna* 2359, 51171. Dpv. *Nórbut-as*, *-aitis*, vv. *Nórbut-iškiai*. Dvikamienis asmenvardis. I *Nor-*, plg. avd. *Nór-gil-as*, *-man(t)-as*, *-taut-as* ir *Daū-*, *Lýg-*, *Váit-noras*, dpv. *Nór-vaiš-a* (plg. *Naraweyszys* L₆ < *Nora-vaiš-is*), *-gėl-a*, pr. *Nor-e*, *Nor-une*, *Nar-tawt-e*, *Nore-munt*, *Waysse-nor-e* (: *nor-ėti*, *nóras*). Dar plg. *Norbudas*, *Normintas* ir *Noris*, *Norelis*, *Noreika*, *Norušas*, *Buinoras*. II *-but-as*, žr. *Butvilas*.
- NOREIKA** → **NOREIKAITIS**: *Nareykowicz* 1798, f. *Noreykowa* 59. Plg. *Nareyko* 72110, *Nareykis* In. 403_{17b}, dpv. *Noreikà*, vv. *Noreik-(i)ai*, *-óniai*, *-iškės*, up. *Noreik-up-ė*. Žr. *Noris*, *Norbutas*.
- NORELIS** → **NORELAITIS**: *Narelowicz* 4687. Plg. vv. *Norėliai*. Žr. *Noris*, *Norbutas*.
- NORIS**, **NORÉ** → **NORAITIS**: *Nore* 2541, *Narowicz* 4977, f. *Nariowia* 3688 (*-ia* vietoj *-na*). Plg. *Narewicz* 73701, *Norowsky* 74408, f. *Narowska* 77263, *Narutis* L₆ < *Nor-utis*, f. *Narukowna* 767 ← *Nor-ukas*, vv. *Nór-iai*, *-iūnai*, *-eišiai*, *Nór-iškiai*. Žr. *Norbutas*.
- NORKAS** (*-us?*), **NORKIS** (*-ys?*) → **NORKAITIS**: *Norkowicz* 757, *Narkowicz* 1473, *Narkiewicz* 2765, *Narkowsky* 2670. Dpv. *Nōrk-us*, *-ys*, *-aitis*, *-ūnas* (> *Narkun* In. 391_{10b}), *-ėvičius*, *-el-iūnas*, vv. *Nork-(i)ai*, *Nōrk-iškė*, up. *Nork-up-iūkas*. Žr. p. 230.
- NORMINTAS** → **NORMINTAITIS**: *Narmintowicz* 2155. Plg. *Nór-mantas*. Dvikamienis asmenvardis. I *Nor-*, žr. *Norbutas*. II *-mint-as*, plg. dpv. *Minč-iūkas*, *Mint-usas*, vv. *Minč-ia*, *-aičiai*, *-iūnai*, *-iškės*, *Mińčia-kamp-is*, pr. *Mynt-ete*, *Mint-utz*, *Mincz-e* (: *mintis*). Dar plg. *Mintas*.
- NORTAS** → **NORTAITIS**: *Nartowicz* 5147. Dpv. *Nortas*, up. *Nórt-up-is*. Žr. p. 230.
- NORTKAS** → **NORTKAITIS**: *Nortkowicz* 2588. *Nartkowicz* 1889, 2084, 2318, 2684. Gal vietoj *Norkas*? Plg. dpv. *Nařtkus*.
- NORUŠAS** (*-is*, *-ys?*) → **NORUŠAITIS**: *Naruszowicz* 923 (2x), 2230, *Narußowicz* 557, f. *Narußowna* 51101. Plg. *Narusz* 76112, *Narufz Buzdziewicz* L₁₃, dpv. *Nōrušas*, *Norūš-is*, *-ys*, *-aitis*, *-ėvičius*. Žr. *Norbutas*.
- NOSELIS**: g. sg. *Nofala* 1237. Plg. vv. *Nosel-ėnai*. Žr. *Nosis*.

- NOSIS** (-ys?) → **NOSAITIS**: g. sg. *Nafaycia* ²⁵²¹, *nasaycisa* ³³¹, f. *Nofowna* ³²¹⁹, *Nořowna* ⁴¹¹⁰⁰. Dpv. *Nosÿs*, vv. *Nós-aičiai*, *-ėnai* (: *nósis*). Plg. *Noselis*.
- NOTKUS** (**NATKUS**?) → **NOTKAITIS**: *Natkowicz* 720. Dpv. *Notkus* ir *Nātk-us*, *-ėvičius*, vv. *Nātk-iškiai*. Gali būti priesagos *-k-* vedinys (plg. *Nacewicz* ⁷⁶⁶²⁷, *Naczewicz* ⁷⁸²⁵⁵, dpv. *Nat-ōšius*, vv. *Not-ėnai* ir *Nāt-iškiai*, *-áičiai*:? Žr. Būga RR III 533) arba krikštavardinės kilmės asmenvardis (plg. *Нотко* ← *Игнатий Усцинович* 39).
- NUODĖGULIS**: *Nodogulis* 423 (*do* vietoj *de*). Plg. vv. *Nuodėguliai* (: *nuodėgulis* 'apdeges pagalys').
- NURIS** (-ys?) → **NURAITIS**: g. sg. *nurifowica* ²⁸⁶⁷. Plg. dpv. *Nurk-a*, *-aitis*, *-evičius* (priesagos *-k-* vediniai) ir drv. *Nūr-up-is* Žd, plk. *Nūr-up-is* Pnd (: *nuris* 'niurzglys, bambeklis').
- OBUOLYS**: *obolis* *ř* *řlodownik* 518, f. *Obolowna* 338. Plg. *Abalewicz* ⁷⁵⁴⁴⁹, f. *Obolewiczowa* ⁷⁴⁴⁹⁹, *Obolanka* ⁷⁵⁹³, *Obolska* ⁷⁹⁴⁵⁹, dpv. *Obuol-ėvičius* ir *Obol-ÿs*, *-ėvičius*, *Óbul-as*, *-ėvičius* (: *obuolÿs*, dial. *obolÿs*, *óbulas*).
- OŽELIS** → **OŽELAITIS**: *Ozelis* 972, ⁴⁸⁹, g. sg. *Ozela* ⁴³⁶³, ⁴⁸⁸⁶, ⁵⁷⁰⁷, *ozielda* ²³²³, *Osielifa* ²⁷⁷⁸; *Ozelaytis* 1673, f. *Ozelowa* ⁵⁴⁵⁶, *Azelowna* ⁶⁸⁵, *Azelewiczowa* ⁴⁸⁵⁷, *-owna* ⁵¹⁰⁸⁴. Plg. vv. *Ožėl-iaĩ*, *-iškės*, up. *Ožel-ýtė*. Žr. *Ožys*.
- OŽYS** → **OŽAITIS**: *Ofowsky* ⁴⁸⁵⁷ (*Of-* vietoj *Ož-*, nes šalia f. *Azelewiczowa*), f. *Ozewiczowa* ⁴²⁸⁸. Plg. *Ożewicz* ⁷⁷²³⁰, dpv. *Ož-ėnas*, *-iūnas*, *-ėvičius*, *-inskas*, vv. *Óž-iškiai*, *-áičiai*, *-iōnys* (: *ožÿs*). Dar plg. *Oželis*, *Ožius*.
- OŽIUS**: *Ažos* ⁴³²⁵. Žr. *Ožys*.
- OŽKA**: *Osřka* 1728. Plg. vv. *Ožk-ėnai*, *-ÿčiai* (: *ožkà*). Dar plg. *Ožkelis*, *Ožkilis*, *Ožkinis*.
- OŽKELIS** → **OŽKELAITIS**: *oskielis* 1776, *Vsřkelaytis* 1408. Dpv. *Óžkel-is*, *-ėnas*, vv. *Ožkėl-iškė*, *-áičiai* (: *ožkėlis* 'ožkų jauniklis'). Plg. *Ožka*.
- OŽKILIS**: g. sg. *Ořkila* ⁴¹⁰⁰³. Žr. *Ožka*.
- OŽKINYKAS**: *oskinik* 742 (: ryt. *ożkinÿkas* 'ožkiniņkas, kas ožkomis verčiasi; ožkaganys').
- OŽKINIS**: *Ořkinis* ⁶²⁰⁹, *Oskinis* ³²⁷⁰, *Ařkyn* ⁶³, f. *Ořkiniowa* ⁵⁴¹⁹, *Ořkyniowa* ⁶¹⁶⁶, *Ořkinowa* ⁴¹³³, ⁵²⁰, *oskinowa* ³⁴²¹, ³⁷¹⁰. Plg. *Aszkinis* L₇, dpv. *Ožkinis*, vv. *Ožkin-ė*, *-iaĩ*, *-iškis* (: *ožkinis* 'daug ožkų turintis, laikantis'). Dar plg. *Ožka*.
- PABALYS**: *Pobolis* ⁶²⁴³, g. sg. *Pobola* ⁶¹⁹³. Dpv. *Pabalÿs*, vv. *Pabal-iaĩ*, *-iškiai* (: *pa- + balà*). Dėl darybos plg. dpv. *Paalksnis*, *Pabėris*, *Pagirÿs* (> *Pogirowicz* ⁷⁵⁶¹, *Pogirski* ⁷⁵²⁶⁹), *Pagōjus*, *Pajājuis*, *Pakalnis*, *Pakařkl-i(u)s*, *Papiřtis*, *Pařilÿs* (> *Posil de pago Woiewo-džisřky* ⁷⁶¹⁵⁰), *Pažemÿs*.
- PABAMBIS** (ryt. *-bumbis*): *popombis* ³¹² (*pop* vietoj *pob-*), g. sg. *Pobumbia* ⁵¹¹⁶⁰. Plg. ryt. *Pobumbis* L₁₆ (: *pabámbis* 'vieta žemiau bambos' arba *pabañbėlis* 'kas nuolat piktas, paniuręs').

- PABARAS** → **PABARAITIS**: *Poborowicz* 932, f. *Poborowa* 5734. Dpv. *Pabar-ālis*, vv. *Pabar-aī*, -iūkai (*pa- + bāras*, *beř-ti*). Plg. *Pa-barēlis*.
- PABARĒLIS** → **PABARĒLAITIS**: *poborelowycz* 5554. Žr. *Pabaras*.
- PABŪDYS** (**PABUDYS?**) → **PABŪDAITIS**: *Thomařowa pobudaycowa* 2601. Plg. vv. *Pabūdŷs* (: adv. *pabūdžiaī* 'budriai, atsargiai' arba *pa- + būdā*).
- PAGIMIS** (-ys?): *Pagimis* 1322. Plg. b., pv. *Pagim-bal-a* Sb, *Pagim-pelk-is* Tl (: *pa- + gim-?*).
- PAGIRDIS** (-ys?): g. sg. *Pogerdifa* 4484. Plg. vv. *Pāgird-iškė* (: *pa- + gird-*, žr. *Girdžius*).
- PAGIRNIKAS** ar **PAGIRNYKAS**: g. sg. *pogirnika* 5746. Žr. *Pagirnis*.
- PAGIRNIS** → **PAGIRNAITIS**: *Pogirnisz* 1546, *pogiernis* 2543, g. sg. *Pogirnaycia* 1117, f. *pogirniowa* 6324, *Pogierniowna* 5182. Plg. vv. *Pagirn-up-iai* (: *pagirnis* 'pikta dvasia, būnanti po girnomis'; *pa- + girnos*). Dar plg. *Pagirnikas*.
- PAKALA**: f. *Pokolowna* 544. Dpv. *Pakalā*, vv. *Pākal-up-is* (: *pakalā* 'pleištas; nugara'). Gali būti ir *Pakula* (žr.).
- PAKŠTELIS**: *Paxtelis* 591. Plg. *Pokstalis* 7475, vv. *Pakštēliaī* ir avd. *Pakszta* 79393 < *Pakšta*, dpv. *Pākšt-as*, -ŷs, -āitis, vv. *Pakščiaī* (: *pākšt-elėti* 'lengvai suduoti, sušerti', *pakšč-ióti* 'kaukšėti, taukšėti, papsėti').
- PAKULA** → **PAKULAITIS**: *Pokulowicz* 5246. Dpv. *Pakul-āitis*, -ēvičius, -āuskas (: *pakulā* 'pleištas; apšepęs, apsileidęs žmogus'). Gali būti ir priesaginis vedinys, plg. dpv. *Pak-ónis*, -ēnas, -ēnis, -el-iūnas, vv. *Pak-auskiaī* (: *Pach* ← *Piotr*).
- PAKUSA**: *pokufa* 4500. Dpv. *Pākusas*, vv. *Pakus-inė* (: *pakusā* 'pagunda; kurstytojas, kiršintojas, gundytojas; vaiduoklis, pikta dvasia, baidyklė').
- PALAIKIS**: *Poloyki* 5135. Dpv. *Palaīkis* (: *palaīkis* 'netikėlis, nenaudėlis, valkata; sumenkęs, silpnas, senas žmogus').
- PALATINIS** (dz. *Palac-*): *Polocinis* 229 (: *palatinis* 'eilutėmis austas; tuoj vienas po kito sekantis', adv. *palatām* 'ištisai, iš eilės', *palatōj* 'nuolatos, tolydžio').
- PALIEPĖ**: *Polipia* 2094 (*li* vietoj *lie*, *le*). Plg. dpv. *Paliēp-š-ŷs*, vv. *Paliēp-iai*, -ēliai, -iūkai (: *paliēpė* 'toks grybas'; *po + liepa*).
- PALKUTIS**: g. sg. *Polkucia* 3639. Dpv. *Pālk-us*, -imas, -ēvičius, -āuskas, vv. *Pālkiai*, up. *Pālk-iotas* (: ?).
- PALŠIS** (-ys?): *Palšis* 5193, g. sg. *Palřifa* 4221. Dpv. *Pālš-is*, -ŷs, -āitis, -iūnas, -āuskas, vv. *Palřiaī*, ež. *Pālš-inis*, up. *Pālšis*, *Pālš-up-is* (: *pālšas*).
- PALUBYS**: *Polubinsky* 115. Dpv. *Palub-āitis*, -inskas, vv. *Palub-ēliai* (: *palubŷs*, *pa- + lūbos*).
- PALŪŠIS**: *paluszys* 1890, g. sg. *poluszŷy* 1162, *Palusia* 3235, f. *paluřowa* 131. Plg. vv. *Pā-lūš-ė* (: *pa- + Lūšis*).

- PAMPELĖ** (ryt. *-la*) ar **PUMPELĖ**: *Pompialo* 4572. Plg. *Pompiala* L₇. Žr. *Pampis*.
- PAMPIS** ar **PUMPIS**: g. sg. *Ponpia* 3534, f. *Pompowa* 3144. Plg. *Pumpowicz* 77355, dpv. *Pamp-ikas*, *-ōkas*, *-uškā*, mst. *Pámp-ėnai* > ryt. *Pùmp-ėnai* (: *paĩp-ti* > ryt. *puĩp-ti* 'tvinti, tvinkti, brinkti', *pámpa* 'patinimas, gumbas' arba *puĩp-ti* 'sprogti, stipti, dvėsti, leipti'). Dar plg. *Pampelė*, *Pamputis*.
- PAMPUTIS** ar **PUMPUTIS**: g. sg. *Pompoty* 335a. Dpv. *Pùmpùt-is* (> *Pumpuc* 73495, f. *Pompuciowa* 74299), vv. *Pumpùt-iškės*, *Pumpuč-iaĩ*. Žr. *Pampis*.
- PAPAS**: g. sg. *Popowskiego* 3509. Plg. *Pop* 75449, *Popiskis* 7445 < *Pap-iškis*, dpv. *Pāp-as*, *-eikā*, *-ik-aitis*, vv. *Pāp-iškė(s)*, ež. *Pāpis* (: *pāpas* 'krūtis, spėnys, žindukas; dusulys'). Dar plg. *Papelis*, *Papinykas*.
- PAPELIS**: *Popelis* 6347, g. sg. *popiel* 51238 (greičiausiai tas pats asmuo), g. sg. *Popiela* 364a, *popielia* 669. Dpv. *Papėlis*. Žr. *Papas*.
- PAPILIŠKIS**: *Popilisky* 1192, f. *Popiliβkifowa* 3102. Dpv. *Pāpil-īs*, *-iāuskas*, vv. *Papil-iaĩ*, *-ėnai* (: *papilỹs* 'vieta prie pilies'). Plg. f. *Pilisz-kowna* 78416 ← *Piliškis*.
- PAPINIGIS**: *Popinigis* 809, 1137, 51040, f. *Popingisowa* 4205 (ng vietoj nig). Dpv. *Papinigis*, vv. *Papinigiai* (: *pa- + pinigas*). Plg. *Pinigis*.
- PAPINYKAS**: g. sg. *Popinika* 521. Žr. *Papas*.
- PAPŪGA**: *Papuga* 517, g. sg. *Papugi* 4371 (: *papūgā* 'prk. žmogus, kuris nesuprasdamas kartoja kitų mintis').
- PAREIKA**: *Paraika* 2777. Dpv. *Pareika*. Priesagos *-eika* vedinys, plg. dpv. *Par-aitis*, *-ūtis*, *-āvičius*, *-āuskas*, up. *Par-ā*, *-ijā* (: ?). Dar plg. *Par(i)okas* ir *Dauparas*.
- PARĖŽA**: *Pozeža* 2494 (dėl rašybos plg. ž *Rzeszy* 'iš Riešės'), g. sg. *pozezi* 1103 (: *parėž-ti* 'sustingti, tapti standžiu' K. Būga RR I 209).
- PAR(I)OKAS**: f. *Parakowna* 3423. Dpv. *Pariōkas*. Žr. *Pareika*.
- PAUKŠTELIS**: *Pauptelis* 1364, *Paukstel* 1024, g. sg. *Pauptela* 2302, f. *auptelowa* 31126, 6226, *-owna* 6257. Dpv. *Paukštėlis*, vv. *Paukštėl-iškė* (: *paukštėlis*). Deminutyvas, plg. dpv. *Paukšt-ỹs* (> *Pauksztys* In. 379_{32b}), *-aitis*, vv. *Paūkšt-ės*, *-iškės*, up. *Paukštė*, *Paūkšt-up-is* (: *paūkštis*, dal. *paūkštė*).
- PAUTELIS**: *Pautelis* 1740. Deminutyvas, plg. pv. *Paut-iškės* Sb, *Paūta-bal-ė* Jnš, up. *Paūt-up-is* (: *paūtas* 'kiaušinis'). Dar plg. *Pautienis*.
- PAUTIENIS** (dz. *Pauc-*): *Paucenis* 3736. Dpv. *Pautiėnis*, krm. *Pautiėnės balā* Tvr, pv. *Pautiėnės Btr*, *Pautiėniškės* Tvr, up. *Pautiėnė* (: *pautiėnė* 'kiaušinienė'). Plg. *Pautelis*.
- PAUŽA** → **PAUŽAITIS**: *Pauzewicz* 1543. Dpv. *Pauž-ā*, *-inskas*, vv. *Paūž-iškiai*, *-el-iškiai*, drv. *Pauž-kaln-is* Rt (: ?).
- PAVADA**: *Powoda* 1180, 1684. Dpv. *Pavād-is*, *-aitis*, vv. *Pavadžiaĩ* (: *pāvadas* 'antras vyras; preikšas', *pavadūs* 'kuris lengvai duodasi vedamas').

- PAVASARIS:** *Powasaris* ³283, *Powoforis* ⁴465, *Powafar* ³181, g. sg. *Powafaria* ³438, ³642, ³731, *Powofora* ⁵388, f. *Powafarowa* ⁴551. Dpv. *Pavāsaris*, vv. *Pavasār-ėliai* (: *pavāsaris*). Plg. *Pavaseris*.
- PAVASEREIKA:** *Powafereyka* ⁵229. Žr. *Pavaseris*.
- PAVASERIS:** *Powaferis* ³299, *powoferis* 2770, f. *Powafserowna* 1210, *powafserowa* ⁶55, *Powofserowna* ⁴159. Plg. *Powaseracycis* ⁷636 < *Pavaser-aitis*, dpv. *Pavāsēris* (: dial. *pavāsēris* 'pavasaris'). Dar plg. *Pavasereika*. *Pavasaris*.
- PAŽAIRA** (ir *-is*?): *Požayra* 2079, (g. sg. ?) *Požayra* ⁴110, *požora* ⁵1061 (visur tas pats asmuo), g. sg. *Požayri* ²98, f. *Požeyrowa* ³369, *Požarowa* ²98 (: *pažairė* 'pliuskė mergina, lengvabūdė').
- PAŽEGA(S)** ar **PAŽAGA(S)** → **PAŽEGAITIS** resp. **PAŽAGAITIS**: g. sg. *Pażegi* ¹103, ³404, *požoga* ⁵716, *požogaicia* ⁵745, *Požogiewiczza* ⁴272, f. *požegowa* ¹180, *Požogowa* ⁴236 (greičiausiai ta pati moteris). Plg. pv. *Pažegis* Kvr ir vv. *Pažag-iėniai*, gn. *Pāžag-iškė* Kp (: *pāžegas*, *pāžagas* 'žarsteklio kotas' arba *pažagys* 'vieta po žagu, pastirtė').
- PAŽYGELIS** (*-ėlis*?): *Požigelis* ž *Ržeszy* 1408. Plg. *Požygaycis* ⁷284 < *Pažyg-aitis*. Šaknis *Žyg-*, plg. *Žygelis*, *Žygas*. Betgi gali būti ir netiksliai užrašyta vietoj **PAŽEGELIS**, nes tas pats asmuo kitose vietoje vadinamas ne deminutyvine asmenvardžio forma g. sg. *Požegi* ¹103, žr. *Pažegas*.
- PAŽIRNIS:** f. *požyrniowa* ⁵145 (: *pa-* + *žirnis*).
- PELĖKASIS:** *Pelekafis* 1470 (: *pelė* + *kāsti*).
- PELĖKIS** (*-as*?): f. *Pielakowa* ²843 (: *pelėkis* 'pilkis, širmis', *pelėkas* 'pilkas kaip pelė'). Plg. *Pelis*.
- PELIS** (*-ys*?): *Pealis* 1385. Dpv. *Pėl-is*, *-ys*, *-aitis*, *-iōnis*, *-ūtis*, *-ėvičius*, vv. *Pel-iūnai* (: *pel-yti* arba *pelė*, *pėl-iškas*). Dar plg. *Peliušis*, *Pelėkis*, *Pelėkasis*. Gali būti ir iš krikštavardžio *Fėlikšas* → *Fėlis*.
- PELIUŠIS:** *Pelufis* ⁵224, *Pelufis* ¹308, ⁵559, *Pelus* ³598 (greičiausiai tas pats asmuo), f. *pelufowa* ⁵106. Dpv. *Peliušis*. Žr. *Pelis*.
- PELUDIS** → **PELUDAITIS**: f. *Peludowiczowa* 699 (: *peludė* 'vieta pelams pilti', *pėludis* 'sietas iš virvelių pelams sijoti'). Plg. vv. *Pelud-džiai*.
- PEMPELĖ** (ryt. *Pimpela*): *pimpele* ⁶60, *pimpiela* ⁵581 (: *pempėlė* 'maža pempė'). Plg. dpv. *Pėmp-ė*, *-ėckis*, vv. *Pėmp-ės*, *-iai*, *-iškė*, *-ynė* (: *pėmpė*). Dėl reikšmės plg. *Pempinas* Balč (: *pėmpinas* 'pempės patinėlis'). Dar plg. *Pempelis*.
- PEMPELIS** (ryt. *Pim-*): *Pimpelis* ³146. Žr. *Pempelė*.
- PERKŪNAS:** *Perkun* ³238. Dpv. *Perkūnas*, vv. *Perkūnai*, *Perkūn-iškė*, up. *Perkūn-rav-is*, *-up-is* (: *perkūnas*).
- PERŠELIS:** *Pierselis* 2525. Dpv. *Perš-ōnis*, *-inskas* (: *perš-ėti* 'perštėti; prk. patirti susigraužimą, nerimą, sielvartą').
- PESLYS** (**PIESLYS**?) → **PESLAITIS**: *Pieslewicz* 2685. Plg. *Peslaycis* ⁷6297, dpv. *Pesl-ys*, *-iūkas* ir *Pieslys*, *Piėslius*, vv. *Pesliai*, *-iškė* (: *peslys*, dial. *pieslys* 'toks paukštis; prk. liesas žmogus; kas pesliojasi, ilgai krapštosi').

- PIENEIKA** → **PIENEIKAITIS**: *Pieniekowicz* ⁵100. Žr. *Pienis*.
PIENIS: *Pienisz* 1533. Plg. *pienielewicz* ⁷⁵620 ← *Pien-elis*, dpv. *Piēn-is*, -*áuskas*, vv. *Piēn-iai*, -*iónys*, up. *Pien-ià*, -*aujà* (: *píenas*, *pienis* 'kas mėgsta pieną'). Dar plg. *Pieneika*.
PIKELIS: g. sg. *Pikiela* ⁵98. Plg. vv. *Pikel-iai*, -*ionys*, -*inė*, -*iškės*. *Deminityvas*, plg. dpv. *Pik-as*, -*is*, -(*i*)*ūnas*, -*ūtis* (→ f. *Pikuciowna* ⁷²343), -*ėvičius*, -*áuskas*, vv. *Pik-uškės*, -*áičiai*, -*iškės* (: *pik-t-as*, *pýk-inti*). Dar plg. *Pikulis*, *Pikulka*.
PIKULIS: f. *Pikulowna* 2069, *Pekolowna* 2182. Žr. *Pikelis*.
PIKULKA: g. sg. *Pikulky* ⁴409. Žr. *Pikulis*.
PILVELIS: *Pilwelis* 707, *Pilwelis* 646, f. *Pilwelowa* ²479. Dpv. *Pilvėl-is*, -*áitis*, vv. *Pilvėliai* (: *pilvėlis*). Dar plg. *Pilwiewicz* ⁷²523 ← *Pilv-is*, dpv. *Pilv-áitis*, -*inis*, -*ėnis* (: *pilvas* 'prk. pilvūzas, pilvočius').
PINAS → **PINAITIS**: *Piniewicz* 974. Dpv. *Pin-as*, -*áitis*, -*ėlis*, -*iūkas*, -*ikas*, -*ėvičius*, -*áuskas*, vv. *Pin-iavà* (: *pin-ti* 'prk. suktai pasakoti, klastingai veikti, regzti intrigas', *pinas* 'išdykėlis, paikšas'). Plg. *Pinokas*.
PINČIUKAS: *Pinczuk* 1045, g. sg. *Pinczuka* ⁴203, *Pinciuka* ²230 (: *pinčiūkas* 'neužauga; išdykėlis, nenuorama; velnias, nelabasis; sielių plukdytojas; per kaimus einantis sėklų pardavinėtojas'. Gal čia priklauso ir f. *Binczukowa* ⁵469 (su *B-* vietoj *P-?*). Gali būti ir priešaginis vedinys, plg. dpv. *Piñč-ius*, -*iáuskas* (: *pinč-iūotis* 'išdykauti, dūkti', *piñčius* 'pinčiukas; sudžiūvėlis').
PINIGĖLIS: g. sg. *Pinięlià* ³752. Plg. vv. *Pinigėliai*. Žr. *Pinigis*.
PINIGIS: *Pinigis* ³15a. Dpv. *Pinigis*, vv. *Pinig-iškė* (: *pinigas*). Plg. *Pinigėlis*.
PINOKAS: f. *Pinakowa* ⁴735. Žr. *Pinas*.
PIPIRAS → **PIPIRAITIS**: *Pipiras* 1687, 2001, *pipir* 572, *Pipirowicz* 569, f. *pipirowa* ⁵10. Plg. *Pipiraicis* ⁷⁸273, f. *Pipiracyiowa* ⁷³12 ← *Pipir-aitis*, dpv. *Pipiras*, vv. *Pipir-ai*, -*iškė* (: *pipiras*).
PYPLYŠ: g. sg. *piplifà* ⁴772. Dpv. *Pyplýš*, vv. *Pypliai*, *Pýpl-iškė* (: *pyp-lýš* 'kas nuolat verkia; mažas vaikas, bamblys, pienburnis; silpnas, netvirtas žmogus').
PIRČIUKAS: g. sg. *pirczuka* ⁴1118. Plg. ež. *Pirčiūkas*, *Pirtūkas*. Žr. *Pirtis*.
PIRČIULIS (dz. *Pirc-*) → **PIRČIULAITIS**: *Pirciulis* ⁵760, *Pirczul* 2571, ⁴360, *Pierczul kozimiak* 1327, *pirciul* ⁵948, g. sg. *Pirciula* ⁵972, f. *Pirciulewiczowa* ³867. Žr. *Pirtis*.
PIRDŽIUKAS: g. sg. *Pirdžiuka* ⁵38, ⁵39 (: *pirdžiūkas* 'kas dažnai gadinina orą; menkas žmogus; karštuolis'). Plg. *Pirdžiutis*.
PIRDŽIUTIS: f. *Pierdžiuciowna* ⁴997 (: *piřdžius* 'dažnai orą gadinantis; menkas žmogus; kas skuba, karščiuojasi; šykštuolis'). Plg. *Pirdžiukas*.
PIRŠIULIS: g. sg. *pirsiula* ⁵798. Dpv. *Pirš-enas* (: *piršys* 'arklio krūtinė' arba *piř-ti*).
PIRTILÀ (dz. *Pirc-*): *Pircilowa* ⁴200, *piercielowa* ⁵943 (greičiausiai ta pati moteris). Žr. *Pirtis*.

- PIRTIS** (-čius? dz. -cis, -cius): f. *Pierciowna* ⁴⁵¹. Plg. *Pirczynski* ⁷⁶²⁷⁵, dpv. *Piřt-inas*, ež. *Pirtinis*, up. *Piřč-iup-is*, *Piřt-up-is* (: *pirtis*). Dar plg. *Pirčiukas*, *Pirčiulis*, *Pirtila*.
- PIRZA**: g. sg. *Pirži* ³³⁰⁴ (: *pirza* 'pirznis; karštakošis').
- PIŠKA**: *Piřka* ⁶³⁵⁸. Dpv. *Piřkà*, *Piřk-inas* (: *piřk-inti* 'pliaušinti, poškinti, su triukšmu daužyti'). Plg. *Piřkulis*.
- PIŠKULIS**: g. sg. *Piřkula* ⁵¹¹⁶. Žr. *Piřka*.
- PLAČKUS** → **PLAČKAITIS**: g. sg. *Ploczkaycia* ¹¹²⁸. Greičiausiai iš *Plařkus*, žr. *Pleřkus*.
- PLAKTUS**: *Plachtus* 410. Dpv. *Plakt-ys*, -ónis, -ùkas, vv. *Plakt-iniai* (: *nù-plaktas*). Galùnė gali būti lotyninimo padaras: rařoma *mat-hus* (sic!) *Plachtus*.
- PLAUKIS**: g. sg. *Plowkifa* ⁴¹¹⁶³. Plg. vv. *Plàukiai* (: *plàukas*).
- PLAUSTIS** (-ys?) → **PLAUSTAITIS**: *Plowstaycis* ⁵⁸⁰. Plg. up. *Plaúst-up-elis* (: *plàust-yti* 'plauti, skalauti' arba *plàústas* 'keltas'). Gali būti 'keltininkas'.
- PLEGUTIS** (**PLĖGUTIS?**): *Plaguc* 421. Dpv. *Plĕg-as*, -ėvičius, vv. *Plĕgai* (: *plĕg-uris* 'plepys').
- PLEKŠTELIS**: *Plextelis* 1123. Dpv. *Plekšt-aitis* (: *plĕkšt-elėti* 'kiek suduoti'). Gali būti ir **PLĖKŠTELIS** (: *plĕkšt-auti* 'niekus kalbėti, taukšti').
- PLĖNĖ** (**PLENĖ?**): *Plene* 706. Dpv. *Plĕn-i(u)s* ir *Plen-ys*, -aitis, -āvičius, -āuskas, vv. *Plĕn-iškė* ir *Plĕn-iškės* (: *plĕnė* 'plėvė' arba *plėnė* 'plėnis, ką tik degusios medžiagos pelenai'). Gali būti ir **PLIENĖ**, plg. dpv. *Pliĕn-as*, -i(u)s, -ys, -aitis, vv. *Pliĕn-iřkiai*, up. *Pliĕn-up-is* (: *pliĕnas*).
- PLEŠKUS** (-a?) → **PLEŠKAITIS**: f. *Plaszkowa* ³⁷⁶¹. Plg. *Plaskialis* ⁷⁵⁶²⁸ < *Pleřk-elis*, dpv. *Plĕřkus*, -à, -ys, -aitis (→ f. *Pleskieiciowa* ⁷⁹⁵⁶⁷), -ūnas, -ėvičius, vv. *Pleřk-ùčiai* (: *pleřk-àuti* 'džiaugtis, linksmintis', *pleřk-ėti* 'smarkiai degti; poškėti; plepėti'). Gali būti ir **PLAŠKUS**, plg. vv. *Plařkiai* Šlu (: *plařk-yti* 'draikyti, plaikstyti').
- PLĖŠTYS** → **PLĖŠTAITIS**: g. sg. *Plastowica* ³⁴⁸. Dpv. *Plĕštys* (: *plĕšt-inis* 'padarytas plėšiant, dreskiant, skeliant').
- PLIKELIS**: *Plikielis* ⁴²⁸⁵, f. *Plikelowa* ³⁷⁶⁹. Dpv. *Plikĕlis*, vv. *Plikĕliai*. Žr. *Plikis*.
- PLIKIS** → **PLIKAITIS**: *Plikis* 1391, 1441, 1608, g. sg. *Plikia* ²³⁴¹, ²³⁹⁶, ³⁶⁰², ³⁷²⁵, *Plikiifa* ⁴³²⁵, ⁵¹⁵⁰; *plikaycis* 2810, *Plikiewicz* 2203, -owic ¹²²², f. *plikiowa* ⁵⁵⁶¹, *Plikłowa* ⁶¹²⁶ (kl vietoj ki), *plikiłowa* ⁵¹⁷³, *plikiewiczówna* ⁴³⁵². Dpv. *Plik-is*, -aitis, -iónis, -ūnas (> *Plikun* In. 391_{10b}), -ùtis, -ynas, -āvičius, vv. *Plikiai*, *Plik-iřkė*, up. *Plik-up-elis* (: *plikas*). Plg. *Plikelis*.
- PLINDIS** (dz. -dzis): g. sg. *Plindzi* ³⁸²⁷ (: *iř-plind-ęs* 'plonas, susidėvėjęs').
- PLYNIS** (-ys?): *Plinis* 119, g. sg. *Plinia* ⁴⁹⁷¹. Dpv. *Plynis*, vv. *Plýniai*, ež. *Plýnas*, up. *Plýn-up-is*, b. *Plýna-bal-ė*, *Plýna-raist-is*, *Plýn-oja* K. Būga RR III 538 (: *plýnas* 'lygus; plikas, neapžėlęs', *plynis* 'plikis').

- PLIOPYS:** *Plopis* 2690, ⁴1127. Plg. dpv. *Pliópà* (: *plioþys, pliópà* 'plepys').
- PLYŠYS:** *plifis* 1606, g. sg. *Plifa* ³66a, *Pliþowa* ⁵166, ⁵325. Plg. pv. *Plyþio išdagos* Šmn, *Plyš-iškės* Ob (: *plyš-ti, plyšys*). Gali būti ir **PLISYS**, plg. dpv. *Plis-as, -ius, -áuskas*, vv. *Plis-iškės* (: ?).
- PLIUMBIS:** f. *Plonbiþowna* ⁵108. Plg. vv. *Pliumb-ėnai* (: *pliumbis* 'pliumpis, ištižėlis').
- PLIUŠKIETIS** (dz. -cis): f. *Pluskieciowna* 2116 (: *pliuškiėtis* 'iš Pliuškių kaimo'). Plg. *Pliuškis*.
- PLIUŠKIS** (-ys?): g. sg. *pluska* ⁴805. Dpv. *Pliušk-ýs, -áitis, -ėvičius*, vv. *Pliuškiái* (: *pliuškis* 'plepys'). Dar plg. *Pliuškietis*. Gali būti ir **PLIUSKUS** (-ys?), plg. dpv. *Pliùsk-us, -ýs, -áitis* (: ?).
- PLONELIS:** *Plonelis s kayran* 1797 (= iš Kairėnų). Žr. *Plonis*.
- PLONIS** (-ys?) → **PLONAITIS:** *Plonowiczowa* ⁵144. Dpv. *Plón-is, -ýs*, vv. *Plon-ėnas*, up. *Plónė* (: *plónas*). Plg. *Plonelis*.
- POPIERA** → **POPIERAITIS:** g. sg. *poperowicza* ⁵801, f. *Papierowa* ⁵73. Dpv. *Pōpier-a, -áitis* (> *Popiraycis* ⁷³248), vv. *Popier-inė* (: *pō-pierius*, dial. *pōpiera*). Plg. *Popierėlis*.
- POPIERĖLIS:** f. *Poperelowa* 2178. Plg. *Poporelis* ⁷³245 (or vietoj er). Žr. *Popiera*.
- PRABULIS** → **PRABULAITIS:** *Probolaycis Woyciechowicz* 625, g. sg. *Probulaycia rzeznika* ⁵1051. Dpv. *Prabùlis* (: *pra+bùlis* 'viena pasturgalio pusė', jėrelis *prabuliù* žinda 'iš užpakalio per tarpkojį').
- PRABOČIUS:** f. *Proboczowna* ⁶204 (: *prābōčius* 'prosenelis, protėvis').
- PRADIENYKAS** (dz. *Pradz-*): g. sg. *Prodziennika* ⁴531, ⁴975, ⁴841, *przadziennika* ⁵495, *przadzennika* ²442, *przodziennika* ⁵374 (: ryt. *pradienýkas* 'pradieninkas, t. y. kas antrą dieną dirbantis; padienis darbininkas').
- PRAVAINA(S):** *Prowayno* ²206. Dvikamienis asmenvardis. Plg. pr. *Prey-wain*. I *Pra-*, plg. pr. *Pra-dru-e, Pra-grinth-e, Pra-moyk* (: *pra-*). Dar plg. *Pravaišis*. II *-vain-a*, žr. *Vaina, Vaidavainis*.
- PRAVAIŠIS:** *Prawoyþy* ⁴611. Plg. avd. *Priėvaišas*, pr. *Prewoys* ir *Preyweis*. Dvikamienis asmenvardis. I *Pra-*, žr. *Pravaina(s)*. II *-vaiš-is*, žr. *Vaišvilas*.
- PRAVARINIS:** *Proworin* ⁴776 (: *pravarinis* 'laikomas pravaroje, gyvuliui atitvertoje vietoje tvarte').
- PRIELAIDAS:** f. *Preloydina* ⁴1015 (su slav. -ina). Dpv. *Priėlaidas* (: *priėlaidas* 'pavasarinis paršas; meilužis, sugulovas; kuris gauna pasėti žemės sklypelį, pasėlininkas').
- PRIEPILIS** (-ys?) → **PRIEPILAITIS:** *prepilaytis* 1627 (: *priėpilis* 'vieta prie pilies'). Plg. vertinį *Podzamkowicz* ⁷²170 ir dpv. *Priėþpil-ius, -ýs*.
- PRŪSAS:** *Prusz* 2084, *pruþinfsky* ⁵295, g. sg. *Prufa* ⁴301, ⁴840, ⁵268, *pruþinfskiego* ⁵449, f. *pruþowna* ²662, *Pruszowna* 481 (greičiausiai ta pa-

- ti moteris). Plg. *Pruszaniec* In. 329_{40b} ← *Prūs-onis*, dpv. *Prūs-as*, *-aitis*, *-ėlis*, *-ėvičius* (: *prūsas*). Dar plg. *Prūsokas*.
- PRŪSOKAS**: *Prusak* ⁴506, g. sg. *prusaka* ³115, ⁴870. Žr. *Prūsas*.
- PUIKELE** (ryt. *-la*): *Puykela* 1014. Dpv. *Puik-us*, *-ỹs*, *-únas*, *-ėvičius*, *-inskas*, vv. *Puik-iai*, *-óniai* (: *puikùs*).
- PUIŠIS** (*-ys*?) : g. sg. *Puysia* ²511, f. *Puyfowa* ⁴484. Dpv. *Puišỹs*, *Puišà*, vv. *Puišiai*, *Puišys* (: *puišis* 'kas visada puišinas, nešvarus', *puiš-ti* 'puošti').
- PUKAS** (**PŪKAS**?) → **PUKAITIS**: *Pukowicz* 1523, f. *Pukowna* ⁴468. Plg. *Pukieilis* ⁸1318 < *Puk-eilis*, dpv. *Pùk-as*, *-ėnas*, *-ėnis*, *-ėvičius*, *-áuskas* ir *Pùk-as*, *Pùk-is*, *-ėvičius*, vv. *Pùkiškis* ir *Pùkiai* (: *pùk-štas* 'gairė'; *pùkas*). Dar plg. *Pukelis*, *Pukinis*, *Pukoris*.
- PUKELIS** (**PŪKELIS**?) → **PUKELAITIS**: g. sg. *Pukielifa* ⁴1095; *Pukielowicz* ⁵423, f. *Pukielowa* ⁴834. Dpv. *Pùkelis*, vv. *Pùkėliai*. Žr. *Pukas*.
- PUKINIS** → **PUKINAITIS**: *Pukiniewicz* ⁵971, *Pukieniewicz* ⁴910 (greičiausiai tas pats asmuo), g. sg. *pukiniewiczza* ⁵508. Žr. *Pukas*.
- PUKNYS** (*-ius*?) : f. *Puchnowna* ⁵454. Dpv. *Pukn-ỹs*, *-aitis*, *Pùkn-ius*, vv. *Pukn-iai*, *-ióniai*, *Pùkn-iškis*, up. *Pùkn-up-is* (: *pukn-óti* 'klampoti', *puknùs* 'išakijęs, purus, minkštas').
- PUKORIS** (**PŪKORIS**?) : f. *Pukarisowna* ⁴26. Žr. *Pukas*.
- PUKŠTELIS**: *Puksztelis* 333, *Puxtelis* 11, *puxstelis* ²267. Dpv. *Pukšt-as* (> *Puksztas* In. 391_{13b}), *-ỹs*, vv. *Pukšt-ėnai* (: *pùkštas* 'kas nuolat pukši, stena, dejuoja').
- PUNIS** (*-ys*?) → **PUNAITIS**: *Puniewicz* 2474. Plg. f. *Punikowa* ⁷438 ← *Pun-ikas*, dpv. *Pùn-is*, *-ỹs*, *-ėlis*, *-ėvičius*, vv. *Pun-iai*, *Pun-ià* (: ?). Dar plg. *Puniškis*.
- PUNIŠKIS**: g. sg. *puniska* ¹155. Plg. *Puniskis* ⁷2354, dpv. *Puniškis* (: *puniškis* 'Punios gyventojas'). Dar plg. *Punis*.
- PUODIS** (dz. *-dzis*): *podzjis* ⁴810. Dpv. *Puodž-ius*, *-iūnas*, (> *Podziun* In. 423_{24b}), *-iūlis*, *-iūkas*, vv. *Puodžiai* (: *puodis*, *puodžius*). Plg. *Puodžia*.
- PUODŽIA**: *Podžia* 1995. Žr. *Puodis*.
- PUPINIENIS**: *Pupinienis* ⁵367 (antroji *n* neaiški, sulieta). Žr. *Pupinis*.
- PUP(I)NYKAS**: *Pupnik* ¹297. Dpv. *Pùpininkas*. Greičiausiai iš verslo nurodymo, plg. *dažžininkas* (ryt. *dažžinỹkas*, *dažžnykas*), *mėsininkas* (ryt. *mėсныkas*). Dar plg. *Pupinis*.
- PUPINIS** (**PUPINA**?) : *pupina* ⁶216. Dpv. *Pupinis*, vv. *Pupiniai*, *Pùpin-iškės*. Šaknis *Pup-*, plg. dpv. *Pùp-i(u)s*, *-ėnis*, *-eikis*, *-elis*, vv. *Pùp-iai*, *-ėnai*, *-ónys*, *-iškė* (: *pupà*). Dar plg. *Pupinienis*, *Pup(i)nykas*.
- PUPLYYS** → **PUPLAITIS**: g. sg. *poplifa* ⁵168; *Poplewic* ¹259, g. sg. *Puplewiczza* ⁵1235. Dpv. *Pupl-ėvičius*, *-inskas* (: *puplỹs* 'kas pupsi, išsipūtęs, dideliu pilvu').
- PURAS** (**PŪRAS**?) : *Purowsky* ⁴111, f. *Purowa* ¹158. Dpv. *Pùr-as*, *-ėlis*, *-iūškis*, *-ėvičius*, *-áuskas* ir *Pùr-as*, *-onas*, vv. *Pur-ón-iškis* ir

- Pūr-iškės, -áičiai*, up. *Pūr-up-is* ir *Pūr-up-is* (: *pūr-ti*, 3. praes. *pūr-a* ‘darytis puriam, pūstis’).
- PURVELIS**: *purwelis* 2297, *Purwel* 900, 965, 1068, 1388, f. *sebestianowna purwelowna* ⁴654, *Purwelanka* ³2a. Dpv. *Purvėlis*, vv. *Purvėl-iaī, -iškės*, up. *Purvėlė*. Žr. *Purvis*.
- PURVIS** (-ys?) ar **PURVINIS**: *Purwinsky* 2716, ⁶41. Dpv. *Purv-ys, -inis, -ėnas, -inskas*, vv. *Purv-iaī, -áičiai, -iniai, -iškė*, ež. *Puřv-is, -inis*, up. *Puřv-as, -inė* (: *puřvas*). Plg. *Purvelis*.
- PUŠAS** (-is, -ys?): g. sg. *Puřewskiego* ⁵452. Dpv. *Puř-as, -inis, -inskas*, vv. *Puř-ėnai*, ež. *Puřā-rag-is* (: *puř-ėti* ‘pykti’ arba *puřis*). Plg. *Puše-lė*.
- PUŠELĖ** (-is?): g. sg. *Puřialy* ⁴381. Žr. *Puřas*.
- PUŠKA, PUČKA**: *solennik Puszka* 387, *Puczka* 2325, ¹358 (greičiausiai tas pats asmuo), g. sg. *Puczky* ⁴903, *puczkwoskiego* ⁵823, f. *puczkowa* ¹206, *Puczknowna* 2444. Dpv. *Puřk-ys, -aitis, -ėvičius* ir *Pučk-us, -aitis, -auskas*, vv. *Puřk-ónys* (: *puřk-ėti*). Plg. *Puřkelis*. Dėl *šk* || *čk* plg. *Pořkà* > *Počka* LŽTP 24. Gali būti ir **PŪŠKA**, plg. vv. *Pūřk-os, -óniai* (: *pūřk-uoti* ‘dūsauti’).
- PUŠKELIS, PUČKELIS**: f. *Puczkielowa* ⁵376, -owna ⁴77. Žr. *Puřka*.
- PUTINAS** (dz. *Puc-*): *Pucin* 2619. Plg. f. *Pucinowa* ⁷³656, *Pucinianka* ⁷⁶197, dpv. *Putin-as, -aitis, -auskas*, vv. *Putin-aī, -ėliai, Pütün-iškės* (: *pütünas*).
- PUTRA(S)** → **PUTRAITIS**: f. *Putrowiczowa* ⁴79. Dpv. *Pùtr-as, -à, -i(u)s, -iūnas, -eikà*, vv. *Pùtr-iškė, -iaī, -ėliai*, ež. *Pùtr-inis*, up. *Pùtr-inė* (: *pùtras* ‘smulkiai margas’, *putrà*).
- PUZARAS** ar **PŪZRAS**: *Puzar* 2577. Dpv. *Pùzar-as, -auskas* (plg. *Pùz-as* ir kt. prie *Pužis*), vv. *Pùzra-vieč-iaī* (: *pùzras* ‘supuęs medis, puvėsis’, *pùzra* ‘storapilvis žmogus’).
- PUŽELIS (PUZELIS?)** → **PUŽELAITIS**: g. sg. *puzela* ³200; *Puzelewicz* ³411, f. *Puzelowna* ³92. Žr. *Pužis*.
- PUŽIS** (-ys ir -as?) → **PUŽAITIS**: *Pužis* 2551, *Puziewicz* 2579, f. *Puzowna* 2551. Dpv. *Pùž-as, -ys, -aitis, -auskas*, vv. *Puž-aī, -ónys, -iūkai, Pùž-iškė* (: *pùžas* ‘kas nors mažas, storas’). Plg. *Puželis*. Gali būti ir **PUZIS**, plg. dpv. *Pùz-as, -ėlis, -ikas, -inas, -ėnas*, vv. *Pùz-iškės, -áičiai, -(i)ónys* (: *puz-ėnti* ‘godžiai valgyti, kimšti’).
- RABAILA**: *Rabayla* ²838. Plg. *Rabaniec* In. 358_{20b} ← *Rab-onis*, dpv. *Rab-ikas* (: *rab-ėti* ‘brazdėti, bildėti’).
- RACIUS**: *Racz* ⁴327. Dpv. *Rāč-ius, -iūnas, -ėlis -ėvičius, -iauskas, -inskas, -iuk-aitis, -iul-aitis*, vv. *Rač-iaī, -iškiai*, up. *Rač-iup-ys* (: *rāčius* ‘ratų ir vežimo dalių dirbėjas’).
- RADELIS (RODELIS?)** → **RADELAITIS**: *Radzielewicz* ³5, g. sg. *Rodzielewicza* ³423, *Radzielewicza Stelmacha* ⁶96. Dpv. *Radėlis* ir *Rodėlis*. Žr. *Radis, Radiminas*.
- RADIKIS** (-as?) → **RADIKAITIS**: *Radzikowicz* 2673, -owycz ⁶251, *Radzikowsky* 632, 643, 670, 826, 835, ³79, f. *Radzikowska* ¹106, ³518. Dpv. *Radzik-ėvičius, -auskas* (< *Radik-*), vv. *Radikiai, Rādik-oniai*. Žr. *Radis, Radiminas*.

RADILA → **RADILAITIS**: *Radziłowicz* 2086, *Rodziłowicz* ⁵⁵⁵, ⁵³⁰⁶, ⁵³²⁰, *Radzilewicz* ²⁶⁴, *Radzilewicz ex pago Soleczniki* 498, g. sg. *Rodziłowicza* ⁵⁴⁰³. Dpv. *Radzil-iáuskis* (< *Radil-*), vv. *Radil-iškės*. Šaknis *Rad-*, žr. *Radis*, *Radiminas*.

RADIMANAS (dz. *Radz-*) → **RADIMANAITIS**: *Radzimonowicz* 2718. Dvikamienis asmenvardis. I *Rad-*, Žr. *Radiminas*. II *-man-as*, žr. *Bilmanas*.

RADIMINAS (dz. *Radz-*) → **RADIMINAITIS**: *Radziminowicz* 2215, ⁴²²⁵, *-owycz* ⁶¹⁷⁶, *P(an) Radziminowicz* 1996, 2397, g. sg. *Radziminowicza* ³³, *P(ana) Radziminowicza* ⁵²⁵⁶, *Radziminowicza P(a)na Pifara y Ławnika miasta wileńskiego* ⁴¹⁹⁰, f. *Radziminowna* 1258, 2576, ²⁴²⁴, *Radziminowiczowna* ⁵⁷⁷, *Radziminfska* ⁴¹¹¹⁴. Dvikamienis asmenvardis. I *Rad-*, plg. *Radimanas*, *Rad(i)vilas*, *Radvinas* ir *Radis*, *Radelis*, *Radikis*, *Radila*, *Radišis*, *Radutis*, *Radžiukas*, *Radžiušis* (: *ràsti*, 3. praet. *rādo*). Šalia *Rad(i)-* galėjo būti ir šaknis *Rod(i)-*, nes raštininkai dažnai balsį žymi raide *a* (atitinkančią dab. lietuvių *o*). II *-min-as*, žr. *Min(i)gėlis*.

RADIS (**RODIS**, *-ys?*) → **RADAITIS**, **RADONIS**, **RADŪNAS**: *Rodzieiewicz* ⁴⁹³⁷, *Radun* 2060, 2180, 2381, 2712, 2770, *Radon* ⁵³⁷⁹, g. sg. *Rodziejewica* ³³⁵, *Rodowicza* ³⁴⁶⁶, *Radziejowskiego* ²⁶⁴⁴, f. *Rzadziowa* ²²²⁶. Plg. f. *Radziulayciowa* ⁷⁴⁴⁹⁴ ← *Radż-iul-aitis*, dpv. *Rad-ŷs*, *-áitis*, *-ėnas*, *-āvičius*, *-áuskas*, *Rādž-ius*, *-iūlis* (> *Radziul* ⁷³⁴⁵⁴) ir *Rod-a*, *-āvičius*, vv. *Rad-eikiai*, *Radž-iónys*, *-iūnai* ir *Ród-ai*, *-ūn-ėlė*, *Rōdž-iai*, *-iškliai*, up. *Rādž-iup-is*. Žr. *Radiminas*.

RADIŠIS (dz. *Radz-*) → **RADIŠAITIS**: *Radzišewicz* ⁴⁵⁰⁹. Plg. vv. *Radišiai*. Galėtų būti ir **RADIS**.

RAD(I)VILAS (dz. *Radz-*) → **RAD(I)VILAITIS**: *Radziwil* 612, *Radziwil* 1963, g. sg. *Radziwila* ⁴⁹⁹⁷, *woźnice Xiążencia Kristofa Radziwila* ²⁶¹⁵; *Radziwilowicz* 612, 2274, ⁵¹⁸⁰, *Radwilowicz* 1276. Plg. f. *Radziwilaycia* ⁷⁷³¹⁸ ← *Radvil-aitis*, dpv. *Radvil-as*, *-à*, *-āvičius*, vv. *Radvil-(i)ai*, *-óniai*, *-iūkai*, *Radvil-iškis* (: *radvilà* 'rastinukas'). Gali būti ir dvikamienis asmenvardis. I *Rad(i)-*, žr. *Radiminas*. II *-vil-as*, žr. *Budvilas*.

RADUTIS: *Radut* ³⁶⁴⁶. Plg. vv. *Radūt-iškis*, up. *Radūt-ė*, *-is* (: *radūtis* 'rastasis vaikas'). Dar žr. *Radis*, *Radiminas*.

RADVINAS: f. *Radwínska* ⁵¹¹⁶². Dpv. *Radvin-skas*, *-áuskas*. Dvikamienis asmenvardis. I *Rad-*, žr. *Radiminas*. II *-vin-as*, žr. *Darvinis*.

RADŽIUKAS: *Radziuk* ⁶³¹⁹, *Radziukowa* ^{3104a}, *Radziukowa wdowa* 2668. Dpv. *Radžiūk-as*, *-ýnas*. Žr. *Radis*, *Radiminas*.

RADŽIUŠIS (**RADŽIUS?**): g. sg. *Rodziuša* ⁴¹³⁷, ⁵⁵⁷⁷. Žr. *Radis*, *Radiminas*.

RAGAIŠĖ (*-a?*): *Rogoyfa* 2438. Žr. *Ragaišis*.

RAGAIŠIS: *Ragayfis* 1429, *Ragayfis słodownik* 253, *Rogayfis* 1256, 1306, 1403, 1621, 1665, 1730, ³⁴⁸², g. sg. *Ragaisia* ⁵⁴⁸², *Rogoyfisa* ³⁷⁰⁰, *Rogoyfsa* ¹¹³², *Rogoyfifa* ⁵²⁵², f. *Rogoyšowa* ⁴³⁵⁷, ⁵¹⁰⁸⁹, *Ro-*

- gayszowna* 1486. Dpv. *Ragaišis*, vv. *Ragaišiai* (: *ragaišis*). Plg. *Ragaišė*, *Raguišis*. Gali būti ir priesaginis vedinys, plg. *Ragas*.
- RAGAS** → **RAGAITIS**, **RAGONIS** (**RAGONAITIS**): *Rogaycis* 527, *Rogowicz* 1104, g. sg. *Rogaycia* 159, *Rogowicza* 253, 4754, 6132, *Rogowskiego* 4816, 6169, *Roganiewiczza* 4659. Dpv. *Rāgas*, vv. *Rag-iškė*, -ūnai, -ūčiai, up. *Rāg-up-is* (: *rāgas*). Plg. *Ragelis*, *Raginis*, *Ragaišis*, *Ragožė*, *Ragulis* ir *Ragaišis*.
- RAGELIS** → **RAGELAITIS**: *Ragelotis* 971, g. sg. *Ragiel'skiego* 6299, *Rogielskiego* 117. Plg. *Ragiel* 7837, dpv. *Ragėlis*, vv. *Ragėl-iai*, -iškė. Žr. *Ragas*.
- RAGINIS** → **RAGINAITIS**: g. sg. *Roginowiczza* 6129. Plg. vv. *Ragin-ėnai*. Žr. *Ragas*.
- RAGIŠIS** (**RAGIS?**): g. sg. *Rogiŝa* 2793, f. *Rogifowna* 2666. Žr. *Ragas*.
- RAGOTINIS** (dz. -*cinis*): g. sg. *Rogacini* 4695 (: *ragótinė* 'ietis').
- RAGOŽĖ**: g. sg. *Rahozy* 5884. Dpv. *Ragož-aitis*, -ėvičius, vv. *Ragož-iai*, -iškės, ež. *Ragož-is*, -ė. Gali būti priesaginis vedinys, žr. *Ragas*.
- RAGUIŠIS**: *Roguyfis* 1495. Žr. *Ragas*, *Ragaišis*.
- RAGULIS**: g. sg. *Rogulskiego* 534, f. g. sg. *Rogulanki* 213. Žr. *Ragas*.
- RAINĖ**: *Rainia* 2275. Dpv. *Rain-is* (> *Rajnis* L₅), -āvičius, -ėckas, vv. *Rain-iai*, -aičiai, *Rain-iškiai*, up. *Rain-up-is* (: *raīnas*).
- RAIŠIS** (-ys?): *Rayszis* 3 *Lukiszek* 600, *Rayfis* 2012, 2176, *Raisis* 1078. Dpv. *Raiš-is*, -ys, -ėlis, -auskas, vv. *Raišiai*, *Raiš-aičiai* (: *raišis* 'šlubis').
- RAKTAS** → **RAKTAITIS**: *Raktowicz* 1571. Plg. kln. *Rākta-kaln-is* Srj, *Rākt-uvė* Žg, mšk. *Rakt-uoja* Mrc (: *rāktas*).
- RAMYGALA**: *Remigala* 1165. Plg. mst. *Ramýgala*, 1. *Remigola*.
- RAMUTIS** (dz. -*cis*): f. *Romuciowna* 4339. Dpv. *Ramūt-is*, -ėnas, vv. *Ramūčiai*, *Ramūt-iškė*. Deminutyvas, plg. avd. *Rām(a)-vyd-as*, dpv. *Ram-ėlis*, -eikà, -ūnis, -ul-iōnis, pr. *Ram-ico*, *Ramm-oth*, *Rom-eyke*, *Quey-ram-s* (: *ramūs*). Gali būti ir **ROMUTIS** (: *romūs* arba krikštavarđzio *Romas* ← *Romanas* ar *Romualdas* vedinys).
- RANDIS** (-ys? dz. -*dzis*, -*dzys*) → **RANDAITIS**: *Rzqdzis* 527, g. sg. *Rondzia* 3360; *D(omi)nus Rqdziejewyc* 6222, *Rzqdziejewicz* 853, *Rqdzieiewicz* 4120 (greičiausiai tas pats asmuo), g. sg. *Rqdzieiewiczza* 4543. Dpv. *Rānd-is*, -ys, -el-iūnas, vv. *Rāndž-iai*, *Rānd-iškė* (: *rāndas*).
- RANKIS** (-ys?) → **RANKAITIS**: g. sg. *Rąkowiczza* 5259. Dpv. *Rank-ys*, -aitis, -ėlė, -auskas (: *rānk-ioti*, *rankà*).
- RAPŠA**: *Rapsza* 1165, *Rabsza* 770. Žr. *Rapšys*.
- RAPŠYS**: *Rapszis* 1011, *Ropsis* 2865. Dpv. *Rapš-ys*, -ėvičius, vv. *Rapš-aičiai*. Plg. *Rapša*, *Repšys*.
- RASTEIKA**: *Roŝteyko* 51000. Dpv. *Rasteikà*. Priesaginis vedinys, plg. *Rast-ikas* K. Būga RR I 522, dpv. *Rast-ėnis*, *Rāšč-ius*, -iūkas, -iaūskas, up. *Rāst-up-is* (: *rāsti?*). Plg. *Rastina*.
- RASTINA** (dz. *Rasc-*, *Rašč-*) ar **RASTINIS**: *Roscina* 2015, g. sg. *Roŝczyny* 61029. Dpv. *Rastinis*, vv. *Rastin-ėnai*, ež. *Rastinis* (: *rastinis* 'rastinukas'). Gali būti ir priesaginis vedinys, plg. *Rasteika*.

- RAŠĖ:** *Raša* ⁴992 (: *rąšė* 'toks paukštis').
- RATAS** → **RATAITIS:** *Ratowicz* 1986, *Ratowsky* ⁴536. Dpv. *Rāt-as*, *-ėlis*, *-inas*, *-āvičius*, *-inskas*, vv. *Rat-ūliai*, *-uš-ėliai*, *Rāt-iškis* (: *rātas*).
- RAUGALAS:** *Raugal* ³613. Dpv. *Raugalas*, vv. *Raugalai*, *Raūgal-iškis* (: *raūgalas* 'kas labai rūgštus'). Plg. *Raugelis*.
- RAUGELIS** → **RAUGELAITIS:** *Raugelis* 201, *Raugel* 1690 (greičiausiai tas pats asmuo), g. sg. *Raugelia* ³736; *Raugelaytis* 1422, *Raugelwic* ³521, *-owicz* 769. Dpv. *Raugėl-is*, *-aitis*, vv. *Raugėliai*. Deminutyvas, plg. dpv. *Raug-a(s)*, *-ėvičius*, vv. *Raugai* (: *raugas* 'kas nuolat piktas, susiraukęs, pikčiurna').
- RAUKAS:** g. sg. *Rowka* ⁵50. Dpv. *Raūk-as*, *-ėvičius*, vv. *Rauk-ai*, *-ūčiai*, *Rūk-lauk-is* (*raūk-ti*).
- RAUKLYS** → **RAUKLĖNAS:** *Rauklenas* ³1566 (: *rauklės* 'susiraukėlis').
- RAUPĖ:** *Rowpe* ⁴259. Žr. *Raupys*.
- RAUPYS:** *Raupis* 1476, g. sg. *Raupia* ³203. Dpv. *Raup-ys*, *-ėnas*, *-ėlis*, vv. *Raup-iai*, *-aičiai*, *Raūp-iškis* (: *raupys* 'raupsuotu veidu žmogus'). Plg. *Raupė*.
- REGALIS** (-ys?): *Regalis* 512. Dpv. *Rėgalas*. Šaknis *Reg-*, plg. dpv. *Reg-ys*, vv. *Reg-en-iškės* (: *reg-ėti*).
- REKETIS** (-ys?): *Reketis* 1478, 1843, *Rekiec* 2687 (greičiausiai tas pats asmuo, kaip 1843 įrašė), *Reykiec* 2821 (greičiausiai tas pats asmuo), *Rekiec* ³476, ³770, ³221, g. sg. *Rekacia* ²586, ³417, *Rekicia* ⁵966, ⁶184. Dpv. *Rekēt-is*, *-ys*, *-aitis*, vv. *Rekėč-iai*, *-iškė* (: *rekėtis*, *reketyš* 'kas didelis, išsiskėtęs; užsispyrėlis, nesugyvenamas žmogus').
- REMEIKA:** *Remieyka* ⁴859. Dpv. *Remeikà*, vv. *Remeik-(i)ai*. Šaknis *Rem-*, plg. dpv. *Rem-ys*, *-ėnis*, *-ūtis*, *-inis*, *-āšius*, *-iškis* (: *reim-ti*).
- REPALIS:** *Repalis* 1922. Šaknis *Rep-*, plg. *Repowicz* ⁷474, dpv. *Rep-eikà*, vv. *Rėp-uškos*, *-ėn-iškis*, pv. *Repė* Bt, *Rep-iškės* Žg (: *rep-ėti* 'sunkiai eiti, repečkuoti'). Gali būti ir vietoj *RAPALIS*, plg. krikštavardį *Rapolas*.
- REPŠYS (RĖPŠYS?)**: *Repsis* 2391. Dpv. *Rep-šys*, *-ėvičius* ir *Rėpšas*, vv. *Repš-iai*, *-ėnai*, *-iškiai*. Gali būti priesagos *-š-* vedinys, plg. *Repalis* ir *ap-rėp-ti*.
- R(I)AUBA** → **R(I)AUBAITIS:** g. sg. *Rowby* ⁴1012; *Raubowicz* 1269. Dpv. *R(i)aub-à*, *-ūnas* (> *Raubun* ⁷147), *R(i)aub-iškis*, *Raūbas*, vv. *Riaubaī*, *Raub-aičiai*, *-ónys*, *Raūb-iškiai*, *Raub-iškės* (: ?).
- RIDIKAS:** *Ridik* 1674, *Rydik* 742. Dpv. *Ridik-as*, *-ėvičius*, *-auskas*, vv. *Ridik-(i)ai*, *-iškė*, up. *Ridik-up-ė* (: *ridikas*). Gali būti ir priesaginis vedinys, plg. dpv. *Rid-as*, *-ul-aitis*, *-inskas*, vv. *Ridaī* (: *rid-ėti*).
- RIGAS** → **RIGAITIS, RIGONIS:** *Rigowicz* ⁴686, *Rigonis* 385. Dpv. *Rig-elis*, *-inskas*, vv. *Rig-mant-iškiai*. Gali būti iš *Ringas* (*n* išnyko dėl dviejų *n* disimiliacijos: **Ringonis* > *Rigonis*), plg. *Ryngiel* ⁷565 < *Ring-elis*, dpv. *Ring-is*, *-ys*, *-à*, *-ėlė*, *-ėvičius*, *-gail-a*, arba skaitytina *RYGAS*, plg. dpv. *Ryg-elis*, vv. *Ryg-iškiai*.

RIMAS → **RIMAITIS**, **RIMONIS** (**RIMONAITIS**): *Rimoycis* 271, *Rimowicz* 2701, ²252, ²261, ³424, ⁴577, -owic ³750, *Rimowicz woynowicz ex pago Niemierzy* 18, *Rymowycz kowal* ⁵1229, g. sg. *Rimowicza* ²164, f. *Rymowiczowa* ⁵571; *Rimanowicz* 2310. Dpv. *Rim-as*, -*aitis* (> *Rymaytis* L₈), -*ónis*, -*ėnas*, -*ėlis*, -*ūtis*, -*eikà*, vv. *Rim-iškiai*, -*ošiai*, -*uošiai*. Žr. *Rimgaila*.

RIMGAILA → **RIMGAILAITIS**: *Rimgaylowicz* 1043. Dpv. *Rimgáila*, vv. *Rimgail(i)ai*. Dvikamienis asmenvardis. I *Rim-*, plg. avd. *Rim-kant-as*, -*taut-as* ir *Aũ-*, *Ei-*, *Gaũd-*, *Mañt-*, *Taũt-rim-as*, dpv. *Rim-vydas* (> *Rymwid* ⁷429), vv. *Rim-gaud-iškiai* (: *rim-ti*). Dar plg. *Rimas*. II -*gail-a*, plg. avd. *Ged-*, *Kari-*. *Nor-*, *Švitri-*, *Taut-*, *Žad-gáil-a* ir *Gail-bud-is*, -*ged-as*, pr. *Ey-gayl-e*, *Clawsi-gail*, *Gayle-mann-e* (: *gail-ėti*, *gailūs*). Dar plg. *Gailas*, *Gailušis* ir *Daugaila* (prie *Daugala*), *Gailminas* (prie *Galminas*), *Vingailis*.

RIMKA (-us?) → **RIMKAITIS**: *Rimkowicz* 2096, g. sg. *Rymkowskiego* ⁴497. Plg. *Rimkazentis* In. 215_{36b} < *Rimka-žent-is*, dpv. *Rimka*, *Riñk-us*, -*ūnas* (> *Rymkunas* L₈), -*ėvičius*, -*auskis*, vv. *Rimk-(i)ai*, *Rimk-iškė*, *Riñk-iškės*. Dar plg. *Rimkelis*. Žr. p. 230.

RIMKELIS: f. *Rymkielowa* ⁶337. Plg. *Rymkielis* In. 348_{27b}. Žr. *Rimka*. **RIMŠA(S)** → **RIMŠAITIS**: *Rimczowicz z niemierzy* 47 (c₃₀ vietoj s₃₀). Plg. f. *Rymšanka* ⁷6393, dpv. *Rimšas*, *Rimš-a*, -*ėlis*, -*ėvičius*, vv. *Rimš-(i)ai*, -*ónys*, -*ėnai*, *Rimš-iškės*, up. *Rimš-iškė*, *Rimš-up-is*. Priesagos -*š-* vedinys iš *Rimas*.

RINKA (-us?) → **RINKAITIS**: *Rinkowicz* 2551, -*iewicz* 2216, f. *Rinkowska* ⁵358. Dpv. *Rink-a*, -*us*, -*ūnas*, -*ėvičius*, -*auskas*, vv. *Rink-ai*, *Riñk-uškiai*. Greičiausiai iš *Rimka* dėl *m* prieš *k* virtimo gomuriniu *n*, plg. *Rimgaila* > *Ringaila*.

RIŠKYS (-us?) → **RIŠKAITIS**: g. sg. *Ryškiewiczą* ³2. Dpv. *Rišk-us*, -*ys*, -*ėvičius*, vv. *Rišk-aičiai*, -*ónys* (:?). Gali būti ir **RYŠKYS** ar **RYŠKUS**, plg. dpv. *Ryšk-us*, vv. *Ryšk-ėnai* (: *ryškūs*).

RITELIS: f. *Ritelowna* 113. Dpv. *Ritelis*. Šaknis *Rit-*, plg. g. pl. *Rytulow* In. 424_{14a} < *Rit-ulis*, dpv. *Rit-as*, -*ėnas*, vv. *Rit-ikiai*, -*iniai*, -*ul-iškiai*, ež. *Rit-ūškis* (: *risti*, 3. praes. *rit-a*). Gali būti ir **RYTELIS**, plg. dpv. *Rytėlis*, up. *Rýt-up-is* (: *rýtas*).

ROPULIS → **ROPULAITIS**: *Ropulaytis* 1146. Priesaginis vedinys, plg. dpv. *Róp-ė*, -*eikà*, vv. *Róp-iškės*, -*ėnai* (: *rop-óti* ar *rópė*).

ROŽĖ: *Roža* 681, 1575, 2305, 2578, *Rofe* 725, 1377 (greičiausia visur tas pats asmuo), g. sg. *Rożickiego* ³816, f. *rożina* ³42. Plg. f. *Rożycowna* ⁷53 ← *Roż-ytis*, dpv. *Róż-ė*, -*ys*, -*ėnas*, -*ėvičius*, -*inskas*, vv. *Roż-ūčiai*, up. *Róż-up-is* (: *różė*). Dar plg. *Roželis*.

ROŽELIS → **ROŽELAITIS**: *Rażelewicz* ³108, ³298, f. *Rażelewiczowa* ⁵702. Dpv. *Roželis*. Žr. *Rožė*.

RUČKELIS: g. sg. *Ruczkiela* ⁵216. Žr. *Ručkis*.

RUČKIS (-a?) → **RUČKAITIS**: *ruczkwic* ³890, f. *Ruczkwowna* ⁴82. Dpv. *Ručk-ulis*, vv. *Ručk-óniai*, -*ūnai*, *Ručkã-kiem-is* (: *rúčkis* 'rudis, šlakuotis'). Plg. *Ručkelis*.

RUDAMINA: *Rudamina* 1024, *P(an) Rudamina* 915, f. *Rudominowa* ²191. Dpv. *Rudamin-as*, *-skas*, mst. *Rudaminà*. Dvikamienis asmenvardis. I *Rud(a)-*, plg. avd. *Rùd-min-as* ir *Jó-rud-as*, vv. *Rud-vỹč-iai* (: *rùdas*). Dar plg. *Rudis*, *Rudelis*, *Rudeika*, *Rudilas*, *Rudokas*. II *-min-a*, žr. *Min(i)gėlis*.

RUDEIKA: f. *Rudeykowna* ⁴687. Plg. vv. *Rudeik-iškiai*. Žr. *Rudis*, *Rudamina*.

RUDELIS → **RUDELAITIS:** g. sg. *Rudeli* ²440; *Rodzielowicz* ²856, f. *Rudzielowiczowa* ⁴455. Dpv. *Rudėl-is*, *-ėvičius*, vv. *Rudėl-iai*, *-iškė*, up. *Rudėlė*. Žr. *Rudis*, *Rudamina*.

RUDILAS (dz. *Rudz-*) → **RUDILAITIS:** *Rudzilowicz* ³4a. Plg. vv. *Rudiliai*, up. *Rudilis*. Žr. *Rudis*, *Rudamina*.

RUDIS (-ys? dz. *-dzis*, *-dzys*) → **RUDAITIS:** *Rudis* 747, 1707, 2677, ⁵300, *Rudzis* ³751, ⁵1001, *Rudi* 337, 671, 1278, 1804, ³19, g. sg. *Rudzia* ³854, *Rudzifa* ⁴544; *Rudziewicz* 1536 (2x), ³769, *-iewyc* ⁵1200, *Rudzinsky* ⁴435, *Rudziansky* ¹60, ²301, ⁴807, ⁴984, ⁵1012, ⁶165, *Rudawsky* ⁵273, g. sg. *Rudziewiczza* ³171, ⁵1023, *Rudzinskiego* ⁴361, ⁵344, f. *Rudayciowa* ⁵26, *Rudzinska* ⁴130, *Rudowska* ⁵730, *stanislawowna Rudziewiczowna* ⁴346, *Rudowiczowa* ⁴1104, ⁶251. Plg. *Rudziuk* In. 391_{30a} < *Rudž-iukas*, dpv. *Rùd-is*, *-ỹs*, *-aitis*, *-ėnis*, *-āvičius*, *-ąuskas*, vv. *Rùd-ik(i)ai*, *-ėnai*, *-iškė*, *Rùdž-iaĩ*, *-iónys*, up. *Rùd-ė*, *-inė*, *-up-is* (: *rùdas*). Plg. *Rudamina*.

RUDOKAS: *Rudak* 2391, g. sg. *Rudaka* ⁵128, ⁵1018, f. *Rudakowna* ⁴863, ⁶306. Dpv. *Rudōkas*, vv. *Rudōkai*, up. *Rudōkė*. Žr. *Rudis*, *Rudamina*.

RUGYS (*RŪGYS?*) → **RUG(I)AITIS:** *Rugiewicz* ³171, f. *Rugiowna* ³296, *Rugowa* ¹179. Dpv. *Rug-ỹs*, *-aitis*, *-inis*, *-iėni(u)s*, *-ėvičius* ir *Rūg-ỹs*, vv. *Rug-ėnai* ir *Rūg-iaĩ*, *-āliaĩ* (: *rugỹs* ir *rūg-ti*).

RUIŠELIS: f. *Ruybelowna* 2564. Plg. vv. *Ruiš-ėnai* (: *ruišis* 'šlubis').

RUKAS: f. *rukowna* ¹36. Dpv. *Rùk-as*, *-is*, *-ỹs*, *-ùtis*, *-ėvičius*, *-ąuskas*, vv. *Ruk-aĩ*, *-aičiai* *-ónys* *-iškė*, up. *Rùkis*, ež. *Rukai* (: *rùk-ti* 'rauktis'). Plg. *Rukelis*.

RUKELIS: *Rukielis* ⁴842, f. *Rukielowa* ⁵1227. Plg. vv. *Rukėliai*. Žr. *Rukas*.

RULYS: f. *Rulina* ³285 (su sl. *-ina*). Dpv. *Rul-ỹs*, *-ėvičius*, vv. *Rul-iškė* (: ?).

RUMŠA: g. sg. *Rumszi* ³435. Plg. *Rumszaycis* In. 76_{9a} < *Rumš-aitis*, dpv. *Rumš-as*, *-à*, *-ỹs*, *-ėvičius*, vv. *Rumš-(i)ai*, *Rumš-iškė*, *Rumš-iškės*. Gali būti priesagos *-š-* vedinys, plg. dpv. *Rum-ė*, *-āvičius*, *-el-aitis*, *-ok-aitis*, *Rùm-inas* (: *rum-ti* LEW 748).

RUPĖ: *Rupe* ⁵1194. Plg. *Rupel* ⁷³646 < *Rup-elis*, dpv. *Rùp-ulis*, *-ėikà*, *-ainis*, vv. *Rup-inaĩ* (: *rùp-ti* 'ruplėtam darytis, spuogais augti'). Dar plg. *Ruputis*.

RUPUTIS: g. sg. *Rupucia* ⁴100. Žr. *Rupė*.

RŪRA → **RŪRAITIS:** *Rura* ⁵907, ⁵1196, ⁵1197. *Ruraytis* ³765. Dpv. *Rūr-ys*, *Rur-ycki* (abu Vilniaus r.), pv. *Rūra* Gdr, *Rūr-iškė* Švnc,

- b. *Rūr-inė* Bsg, kln. *Rūr-ōk-iškio kálnas* Mlt (: *rūrà* 'pasturgalis'). Plg. *Rūr(i)nykas*.
- RŪR(I)NYKAS*: g. sg. *Rurnika* ⁶152. Plg. dpv. *Rurink-ėvičius* (< *Rūr-inink-?*). Žr. *Rūra*.
- RUSTIKAS (RŪSTIKAS?)*: f. *Rustikowna* ⁵1107. Šaknis *Rust-* (*RŪst-*), plg. dpv. *Rust-eikà, -áuskas* ir *RŪst-ỹs, -eikà*, vv. *RŪst-iškė* (: *rŪst-elė-ti* 'paruduoti' ir *rŪstùs*).
- RUTAS*: g. sg. *Rutowskiego* ⁵457. Plg. *Rutas* L₆, dpv. *Rŭt-as, -áitis, -ėnas, -ėlis*, vv. *Ruč-iūnai* (:?).
- RUTKA* → *RUTKAITIS*: g. sg. *rutki* ³39, *Rutkowskiego* ³782, f. *Rudkowiczowna wdowa* 2682. Dpv. *Rŭtk-us, -à, -áitis, -ūnas, -ėvičius, -áuskas*, vv. *Rŭtk-iškės*. Šaknis *Rutk-* gali būti iš *Rudk-*, plg. *Rudis*.
- RUZGAS* → *RUZGAITIS*: *Ruzgaytis* ²519, ³120, *Ruzgoytis* ⁵325, *Rozgaitis* ⁶220 (greičiausiai tas pats asmuo, kaip ³120, ⁵325 įrašuose). Dpv. *Rŭzg-as, -ỹs, -áitis, -inas, -áila*, vv. *Ruzgaĩ, Rŭzg-iškės* (: *ruzg-ėti, 'niurnėti, niurzgėti, bambėti'*).
- SAGELIS (SOGELIS?)*: *fogielis* 242. Deminutyvas, plg. dpv. *Sag-áitis, -ėvičius* ir *Sog-áitis*, ež. *Sāg-avas* (: *sag-ióti, sėg-ti*).
- SAKALAS*: *fokol* ²245, *fokol* ⁴359, *fokolski* ³661, g. sg. *Sokola* ³421, ⁶166. Dpv. *Sākal-as, -iūnas, -āvičius, -áuskas, -inskas*, vv. *Sakal-ai, -iškė, Sakāl-iškis*, up. *Sākal-as, -ūp-is* (: *sākalas*).
- SALADIENIS* (dz. *Saladz-*): *solodzien* 2540. Žr. *Saladis*.
- SALADIS* (-ys? dz. -*dzis, -dzys*) → *SALADAITIS*: *Solodž* ⁵796, *solodž-iej* ³561, g. sg. *solodžia* ³332; *solodžiewicz* 1487, *solodžieiewicz* 874, g. sg. *Solodžieiewiczą* ⁴607, ⁵952, f. *Solodžieiowna* 767, *-iowiczowa* ⁴101. Dpv. *Salād-is, -ỹs, -ūnas, -inskas, Salādž-ius, -inskas*, vv. *Salad-iškės*, ež. *Saladis* (: *salādžius* 'kas daug valgo').
- SALAKAS*: g. sg. *Solaka* ⁴271, f. *folokowa* ³639. Plg. mst. *Sālakas*, ež. *Sālak-as, -ai*. Dar plg. *Salamina*.
- SALAMINA*: *salamina* 2108. Plg. vv. *Salaminai* ir dpv. *Salminas*, ež. *Salminas*. Dvikamienis asmenvardis. I *Sal(a)-* yra dažna lietuvių antroponimų šaknis, plg. dpv. *Sal-à, -ỹs, -iūnas, -ýnas, -ikas, -inis, -el-iónis, -ičkas*, vv. *Sal-iaĩ, -ūčiai, -očiai* (: *sāl-ti?* daliai pradžią davė krikštavardžio *Saliāmōnas* trumpiniai). Dar plg. *Salakas, Salotis*. II *-min-a*, žr. *Min(i)gėlis*.
- SALDYS* ar *SALDŽIUS*: g. sg. *faldžia* ¹352. Dpv. *Sald-ỹs, -áitis, -ūnas, -ūkas* ir *Saldž-ius, -iūnas*, vv. *Sald-ūt-iškis*, ež. *Sald-eikis*, up. *Sāldus, Sald-up-is* (: *saldùs*).
- SALOTIS* (dz. -*cis*): *folacis* ²754. Plg. vv. *Saločiai, Salótė*, ež. *Saločius, Salótis*. Žr. *Salamina*.
- SAMBARAS* → *SAMBARAITIS*: *Samborowycž* ⁶61, g. sg. *famborkiego* ⁵59. Plg. avd. *Sámbaras* (> ryt. *Sumbor* In. 329_{28b}, g. sg. *Sambora* In. 329_{30b}), *Sambartas*, pr. *Sambarte*. Dvikamienis asmenvardis. I *Sam-* iš *San-*, žr. *Sandaras*. II *-bar-as*, žr. *Daubaras*.
- SANDARAS* → *SANDARAITIS*: *Sandarowić* 2393, *Sandarewic* ²845. Dpv. *Sāndar-as, -āvičius*, vv. *Sandar-iškiai*. Dvikamienis asmenvar-

- dis. I *San-*, plg. avd. *Sán-gin-as*, *-taut-as*, dpv. *San-gáil-a* (> ryt. *Sungaylo* In. 80_{21b}), vv. *San-gěl-iškės*, *-gin-iškės*, pr. *San-gawd-e*, *San-ged-e*, *San-tap-e*, *San-tar* (: *san-*, *sq-*). Dar plg. *Sambaras*. II *-dar-as*, žr. *Darvinis*.
- SAPLYS** ar **SOPLYs**: *faplis* 39. Dpv. *Sapl-ỹs*, *-inskas* ir *Sopl-iáuskas*, vv. *Sopliaĩ* (: *sop-ėti?*).
- SARGAS**: f. *Sorgowna* ³¹⁷², ⁵³³³. Dpv. *Sarg-(i)únas*, *-ėvičius*, vv. *Sarg-ėnai*, *-inė* (: *sárgas*). Plg. *Sargelis*.
- SARGELIS** → **SARGELAITIS**: *fargelis* 2149, g. sg. *fargiela* ³⁵⁹³; *Sorgelewicz* 2640, g. sg. *forgielewicz* ⁵⁴³⁵. Dpv. *Sargėlis*, vv. *Sargėliai*. Žr. *Sargas*.
- SARMATIS** (dz. *-cis*): *farmacis* 239. Plg. (kalnas ar klonis?) *Sarmāt-inis* *Slk* (: *sarmatà* 'gėda').
- SAUGINIS**: f. *Sowginianka* ⁵³⁶⁷. Dpv. *Saūginas* (> f. *fauginowna* ⁷⁴⁷⁷), vv. *Saugin(i)ai*. Dvikamienis asmenvardis. I *Sau-*, plg. avd. *Saū-rim-as*, *-gěl-a*, *-taut-as*, dpv. *Saū-darg-as*, *-nōr-ius* (: *sāvas*). II *-gin-is*, žr. *Galginas*.
- SAUGULIS**: f. *Sawgulowna* ⁴⁸¹³. Deminutyvas, plg. dpv. *Saug-áitis*, *-únas*, vv. *Saug-aĩ*, *-ūčiai*, *-óniai* (: *sáug-oti*). Šakniai *Saug-* pradžią galėjo duoti ir tokių dvikamienių asmenvardžių, kaip *Sau-ginis*, trumpinys.
- SAUSAKALVIS**: f. *Sausakalwowa* ³¹³¹ (: *sausà* + *kalvà*). Dėl darybos plg. vv. *Saus-bal-iaĩ*, *-gir-iaĩ*.
- SAUSAKIS** → **SAUSAKAITIS**: *faufakaytis* 1990 (: *sausà* + *akis*). Dpv. *Sauskáitis* (iš *Sausakáitis*). Plg. vv. *Saus-galv-iaĩ*, *-kój-ai*.
- SAUSARAGIS**: *fauforagis* ¹¹⁷². Dpv. *Sausragis* (: *sausas* + *rāgas*).
- SAUSIS** (*-ys?*): *fausis* 1663, *Sowfis* ⁴⁶¹³, g. sg. *fausia* ²⁴⁴⁰, *fowsia* ³⁵⁷⁶. Dpv. *Saūs-is*, *-ỹs*, vv. *Sausiaĩ* (: *sausas*).
- SAVADUONIS**: g. sg. *Sawadounia* ⁵¹²¹³ (*ou* vietoj *uo*; *savà* + *dúona*).
- SEBINGA** (**SĖBINGA?**): *febinga* 1074. Dpv. *Seb-eikà* ir *Sėb-as*, *-à*, vv. *Seb-ént-iškis* ir *Sėb-aĩ*. Dar plg. *Seb-et-owicz* Būga RR I 239 (: *sėb-inti* 'taupyti').
- SEDEIKA** (**SĖDEIKA?**) → **SEDEIKAITIS**: *Sedeyko* 419, 1899, 2100, *Seydeykowic* 419 (*Sey-* vietoj *Se-* dėl tolimesnio skiemens *ey*), g. sg. *Sedeykowicz* ³⁵⁸⁴. Dpv. *Sedeikà*, vv. *Sedeikiai*, up. *Sedeik-smilg-is* (: *sėdeikà* 'namisėda'). Gali būti ir priesaginis vedinys, plg. dpv. *Sed-ālis*, *-ėvičius*, *-áuskas* ir *Sėdžius*, vv. *Sed-ūnai* ir *Sėdž-iūnai* (: *sėd-ėti*).
- SEIBUTAS**: f. *seybutowa* ⁵³⁶¹. Avd. *Seibutas*, dpv. *Seibūt-is*, *-āvičius*, vv. *Seibut-ónys*. Dvikamienis asmenvardis: I *Sei-* (: *Sy-*, žr. GK 1933, 93, IF XXXIV 324). II *-but-as*, žr. *Butvilas*.
- SEKAS** → **SEKAITIS**: *fiekowicz* 871. Dpv. *Sek-ėvičius*, *-áuskas*, vv. *Sek-(i)ónys* (: *sėk-ti*).
- SEKMINIA** (*-ė?*): *Sekminia* 2604, ⁴⁶⁵⁶. Plg. *Sekminių kalva* Kltn, *Sekminių pėva* Glv, drv. *Sekminių salà* Srj. Gali būti priesaginis vedinys, plg. dpv. *Sekm-ōkas* (: *sėkmas* 'septintas').

- SEKTELIS:** *sektelis* 1087. Plg. pv. *Sekt-inė* Šr, Tj, krm. *Sekt-inės* Pbs (: *sèkt-inas* ar *sègt-inas* ← *sèk-ti*, *sèg-ti*).
- SERBINAS:** *Serbin* ³864. Plg. vv. *Serbinai* (: *serb-eñtas*).
- SERGUTIS:** *Szerguc* 61. Plg. drv. *Sergut-iškis* Dl. Deminutyvas, plg. *Sergū kálnas* Varn (: *sérg-ėti*; 3. praes. *seřg-a*, inf. *siřg-ti*). Gali būti ir **SIRGUTIS**, plg. vv. *Sirgūč-iai*. Žr. *Sirgas*.
- SIAURIS** (-ys?) → **SIAURONIS:** g. sg. *fewra* ²654; *Sewran* 2524, f. *Szewrowna* ⁵555. Dpv. *Siaūr-is*, -*ys*, -*ūtis*, -*ōkas*, vv. *Siaur-iai*. -*ikai*, -*imai*, ež. *Siaurys*, -*in-ūkas* (: *siaūras*).
- SIAUR(I)UKAS:** *fiauruk* 747, *fiewruk* 747. Plg. *Szymas y Jasiul dway bracia Siawrukowie* In. 215_{22b}. Dpv. *Siaurūkas*, vv. *Siaurūkai*, up. *Siauriūkas*, *Siauruk-ūtė*. Žr. *Siauris*.
- SILGIS:** *szilgis* 1985. Dpv. *Silgis*, vv. *Silg-iškis*, -*iónys* (: ?).
- SIRBUKAS** → **SIRBUKAITIS:** g. sg. *Sierbukowiczą* ⁵1209. Plg. dpv. *Sirb-a*, -*ikas* (: *siřb-ti* 'sirpti, nokti'). Gali būti ir *Sir-buto* trumpinio vedinys.
- SIRBUTAS** → **SIRBUTAITIS:** *Sierbutowicz* 2636, 2669, 2816. Plg. f. *Sirbutowa* 1672 m. krikšto metrikų p. 10 b (paskutinysis nenumu-ruotas įrašas), dpv. *Sirbut-āvičius*. Dvikamienis asmenvardis. I *Sir-*, plg. avd. *Sir-gil-as*, -*mant-as* (→ f. *Syrmontowna* ⁷643), -*taut-as*, pr. *Sir-gaud-e*, *Sir-vill-e* (: ?). Dar plg. *Sirius*, *Sirelis*, *Sirgėla(s)*, *Sirvydas*, *Sirvilas*, *Sirvytas*. II -*but-as*, žr. *Butvilas*.
- SIRELIS:** *firelis* ¹94. Žr. *Sirius*, *Sirbutas*.
- SIRGAS** → **SIRGAITIS:** *fiergaytis* 1133. Dpv. *Sirg-ūnas*, vv. *Sirg-uškė*. Žr. p. 230.
- SIRGĖLA(S):** f. *Siergielowa* ⁴640. Plg. avd. *Sirgėla*, up. *Sirgėla*, ež. *Sirgėlis*. Dvikamienis asmenvardis. I *Sir-*, žr. *Sirbutas*. II -*gėl-a*, žr. *Daugėla*.
- SIRIUS** (-is, -ys?) → **SIRIŪNAS**, **SIRAITIS:** *Syrun* 1374, *szyrewicz* 2061, *fjrowicz* ³414, g. sg. *Sierowiczą* ⁴655. Dpv. *Sir-ius*, -*aitis*, -(i) *ūnas*, -*ūtis* (> *Syruc* ⁷364), -*ėikà*, -*āvičius*, -*āuskas*, vv. *Sir-iškė*, -*ūt-iškiai*, -*ut-ėnai*, up. *Sir-ija*. Žr. *Sirbutas*.
- SIRVYDAS:** *szyrwid* ¹299, *szerwid* 1413. Dpv. *Sirvydas*, vv. *Sirvūd-ai*, -*iškės*, up. *Sirvydas*, ež. *Sirvūdis*. Dvikamienis asmenvardis. I *Sir-*, žr. *Sirbutas*. II -*vyd-as*, žr. *Vydminas*.
- SIRVILAS:** *szerwilo* 1125, g. sg. *Cirwila* ⁶207. Plg. pr. *Sirwille*. Dvika-mienis asmenvardis. I *Sir-*, žr. *Sirbutas*. II -*vil-as*, žr. *Budvilas*.
- SIRVYTAS:** f. *Szyrwitowa* ⁵966. Greičiausiai iš *Sirvydas*. Plg. *Vytis*.
- SKABINTA** ar **SKOBINTA:** *skobinta* 294. Priesaginis vedinys, plg. dpv. *Skāb-as*, -*ėikà* ir *Skōb-as*, -*eikà*, vv. *Skab-ūčiai* ir *Skōb-iškės* (: *skab-yti*, *skōb-ti*).
- SKAISTERIS:** f. *skofcerowna* ⁴899. Plg. *Skieyster ex vila Niemieža* ⁷451 ir *Skaistel ex Rure niemiezensi* ⁷557 arba *Skieystelis de pago Niemieža* ⁷390. Greičiausiai du to paties asmenvardžio variantai: *Skaisteris* ir *Skaistelis*. Dar plg. f. *Skieysterowa* ⁷451 ir *Skaistelowa* ⁷489, vv. *Skaisteriai* ir *Skaistėliai*. Šaknis *Skaist-*, plg. dpv. *Skaist-ys*, -*aitis*, vv. *Skaist-ūčiai*, *Skaisč-iūnai* (: *skaistūs*).

SKALIS (-ys?): g. sg. *skalickiego* ⁴538, f. *skolifowa* ⁴538 (tame pačiame irrašė, greičiausiai tos pačios šeimos nariai). Dpv. *Skal-išius, -áuskis*, vv. *Skal-iškės* (: *skāl-yti* ar *skal-áuti, skal-ús*). Gali būti ir **SKOLIS**, plg. dpv. *Skōl-is, -skis, -inskis* (: *skōl-inti*).

SKAPA(S) → **SKAPAITIS**: *Skapa* 28, *skapowicz* 1698. Plg. *Skopel* ⁷355 < *Skap-elis, Vlica Skopowa* MF 15a = *Skāpo gatvė*, dpv. *Skāp-as, -ónis, -āvičius, -inskas*, mst. *Skāp-iškis* (: *skāpas* 'iškastruotas'). Dar plg. *Skapis*.

SKAPIS: *skopis* 1954. Žr. *Skapa(s)*.

SKARBULIS → **SKARBULAITIS**: *Skarbulewicz* ⁴391. Dpv. *Skarbulis*. Deminutyvas, plg. dpv. *Skarb-elis, -ėnis, -ālius, -áuskas*, vv. *Skárb-iškė(s), -inaī, -ūn-iškės* (: *skárbas* 'lobis, turtas').

SKARYS → **SKARAITIS**: g. sg. *Skarewicz* ⁵293. Dpv. *Skar-ỹs, -áitis, -ėlis*, vv. *Skar-iaī, -áit-iškė* (: *skár-ti* 'plyšti, brigzti, šerpetoti'). Plg. *Skarulis*.

SKARULIS: g. sg. *Skorulskiego* ⁵1218, f. *skorulska* ⁴404. Dpv. *Skarūlis*, vv. *Skarūl-iai, -ėliai*. Žr. *Skarys*.

SKEBĖRA: *Skiebiera* ³71a. Dpv. *Skebėrà*. Žr. *Skebis*.

SKEBIS: *skebis* ²452. Dpv. *Skėbas* (: *skeb-érda* 'šipulys' : *skab-ýti*). Plg. *Skebėra*.

SKERDŽIUS: f. *Skierdziowna* ⁵559 (: *skeřdžius*). Gali būti ir **SKIRDYS** (dz. -dzys), plg. dpv. *Skirdỹs* (: 3. praet. *su-skiřd-o* 'suskilo, supleišėjo').

SKESTIS (-ys?) ar **SKEŠTIS**: *Skieftis* ⁵818. Dpv. *Skest-ėnis, -āvičius*, vv. *Skėst-iškė* (: *pra-skėstas* ar *skėsti*, 1. praes. *skėst-ù*). Gali būti ir **SKISTIS** ar **SKYSTIS**, plg. dpv. *Skist-ėnis, Skyst-imas* (: *skýs-tas*).

SKETERIS ar **SKĖTERIS**: *Skieteris* ⁴1108. Dpv. *Sketėris*, vv. *Skėtėriai* (: *sketer-ióti* 'sukti siūlus', *skėtr-ióti* 'skėščiotis, rankomis mosikuoti').

SKIAUBERIS: *Skiauberis* ⁶387, *Skowbieris* ⁴436 (greičiausiai tas pats asmuo: *skiauberis* 'apdegusi viršutinė duonos plutelės dalis').

SKIBA: *Skiba* ⁵799, g. sg. *Skyby* ⁶274. Plg. f. *fkibinowa* ⁸083 ← *Skib-inis*, dpv. *Skib-ickas, Skib-in-iáuskas*, vv. *Skib-iškės* (:?). Gal skolintas asmenvardis? Plg. br. *Скиба* Бр. II 378. Gali būti ir **ŠKIBA**, plg. dpv. *Škibas* (:?).

SKIDELIS: *skidel* 1334. Plg. up. *Skidelė*. Deminutyvas, plg. *Skiduk* ⁷682 < *Skid-ukas*, f. *fkydzjiewiczowa* ⁷685 ← *Skid-ys* (?), dpv. *Skidz-ėvičius* (< *Skid-ėvičius*?), drv. *Skidž-bala* Grz, pv. *Skid-ulỹs* Pls, up. *Skid-up-ỹs* (: *āt-skidas* 'atskiras').

SKILANDIS (ryt. *an* > *un*, dz. -dzis): *skilandis* 1612, *fkilandisz* 148, *skilondzisz* 311, *skielondis* 63, g. sg. *Skilundzia* ⁶213. Dpv. *Skilánd-is, -áitis, Skilandž-iūnas*, mšk. *Skilánd-iškės* Rud, *Skilándžio miškėlis* Mrk, b. *Skilánd-inė* Ob (: *skilándis*).

SKILBA: *skilba* 871. Žr. *Skilbis*.

SKILBIS: *skilbis* 466 (: *skilb-ti* 'skelbti', *skilbis* 'skilvis'). Plg. *Skilba*.

- SKOVILAS** ar **SKUVELAS**: *Skovil* ²⁸⁰⁸, ⁵⁶²⁴, ⁵¹¹¹¹. Dvikamienis asmenvardis. I *Sko-* ar *Sku-*, plg. avd. *Skó-vyd-as* (> *fkowid* ⁷²¹²⁶), vv. *Sko-min-ai*. Žr. *Skuminas*. II *-vil-as*, žr. *Budvilas*.
- SKRABELĖ** (ryt. *-la*): *skrabela frater sponsæ* 2070. Plg. *Skrabys*. Gali būti tarminė forma (su *re* > *ra*) iš *Skrebelė*. Čia gali priklausyti ir f. *Skrawelowa* 1087 (*w* vietoj *b*?).
- SKRABYS** → **SKRABAITIS**: *skrobowicz* ⁴¹⁵⁶, *skrobowsky* 772. Dpv. *Skrab-ys*, *-ūtis*, *-auskas*, vv. *Skrab-iai*, *-ónys*, *-inė* (: *skrab-ėti* ‘barškėti; plepėti, pliaukšti’). Gali būti ir tarminė forma (su *re* > *ra*) iš **SKREBYS**, žr. *Skrebelė*. Dar plg. *Skrabelė*, *Skrabokas*, *Skrabulė*.
- SKRABOKAS** → **SKRABOKAITIS**: *Skrobokaytis* 656. Žr. *Skrabys*.
- SKRABULĖ**: g. sg. *fkrobuly* ²⁷⁵⁴. Dpv. *Skrabūlis*. Žr. *Skrabys*. Gali būti ir tarminė forma (su *re* > *ra*) iš **SKREBULĖ**, plg. *Skrebulis*.
- SKREBELĖ** (ryt. *-la*): g. sg. *skrebiaty* ⁴⁵³⁹. Plg. *Skrebela* In. 357_{38b}, dpv. *Skrebėlė*, *Deminutyvas*, plg. *Skrebienis* ⁷³⁵²⁵ < *Skreb-enis*, dpv. *Skrėb-is*, *-à*, *-ys*, *-ė*, *-ūnas* (> *Skrebun* ⁷⁵⁶⁷³), *-iškis*, *-ut-aitis*, *-auskas*, vv. *Skreb-ai*, ež. *Skrebys* (: *skreb-ėti* ‘judėti, šlamėti’ ar *skrėb-ti* ‘šalti’). Dar plg. *Skrebulis*.
- SKREBULIS**: *skrebulis* 1603. Dpv. *Skrebūlis*, vv. *Skrebūliai*. Žr. *Skrebelė*.
- SKRETULIS**: *skretulis* 2177. Plg. vv. *Skrėt-iškė* (: *ap-skrėt-ęs*).
- SKRILA** → **SKRILAITIS**: *Skrila* ^{367a}, *Skrilowicz* ⁵⁴⁴⁷. Dpv. *Skril-iūnas*, *-ėvičius* (:?).
- SKRITELIS**: f. *Skricielowa* ⁴⁷²⁴. Plg. ež. *Skritėlis*. *Deminutyvas*, plg. dpv. *Skrit-à*, *-auskas*, *-ul-skas*, vv. *Skrit-ūt-iškė*, ež. *Skritis*, pv. *Skrit-óji* Srj (: *skritas*, *skritūs* ‘apskritai ilgas’, *ap-skritas*).
- SKUBAS** → **SKUBAITIS**: *fkubowicz* 863. Dpv. *Skub-as*, *-ūtis*, *-eikà*, mšk. *Skubų miškas* Srd (: *skub-ėti*, *skubūs*).
- SKUBIKAS**: f. *Skubikowa* ²⁸⁰. Žr. *Skubas*.
- SKUMBINAS** → **SKUMBINAITIS**: *fkumbinaytis* 970, g. sg. *fkumbinaycia* ¹²⁵⁰, f. *Skumbinowna* ⁴³⁰⁸, *Skūbinowa* ⁵⁵⁶³. Dpv. *Skuṁbinas*. Gal *Skumb-* iš *Skamb-* (: *skamb-ėti*)? Plg. pv. *Skamb-ait-inė* Pjv, plk. *Skamb-inės* Kš, drv. *Skaṁba-kaln-is* Rk.
- SKUMINAS** → **SKUMINAITIS**: g. sg. *fkuminaycia* ³¹⁶², f. *Skuminowna* 2024, ⁴⁹⁵⁰. Dpv. *Skuminas*, vv. *Skumin-ėliai*, b. *Skumin-kel-is* Glv. Dvikamienis asmenvardis. I *Sku-*, plg. *Sku-mant-as* IF XXXIV 325, vv. *Sku-buldž-iai*. Gali būti iš *Skud-* (dpv. *Skūd-as*, *-ūtis*, vv. *Skudai*, pr. *Scud-enne*, *Scud-ete*): *Skaud-*, plg. avd. *Skaūd-vil-as* ir *Jó-skaud-as*, pr. *Skawd-enne*, *Skawde-gird-e* (: *skaud-ėti*). Dar žr. *Skuvilas* (prie *Skovilas*). II *-min-as*, žr. *Min(i)gėlis*.
- SKURVINIS**: *skurwinis* 1490. Dvikamienis asmenvardis. I *Skur-*, plg. avd. *Skūr-jot-as*, dpv. *Skūr-vyd-as*, vv. *Skur-but-ėnai* (iš *Skurd-* : *skuřdas*?). II *-vin-is*, žr. *Darvinis*.
- SKUSTELIS**: *fkustelis* ³¹²⁴. Žr. *Skustis*.

- SKUSTIS** (dz. -cis): *skuśé* 2152, g. sg. *Skuŝcza* 4731. Plg. *Januk Skusc* In. 77^{54a}, dpv. *Skùstas*, b. *Skùsta-raist-is* Vs, pv. *Skustis* Pšš (: *nù-skust-as*). Dar plg. *Skustelis*.
- SLEBENIS** ar **SLĒBENIS**: *Slebenis* 1103 (: *galvā slēbā* 'silpna' Lz).
- SLĒPTIS** (dz. -cis) ar **SLĒPČIUS**: f. *slepciowa* 2506 (: *pa-slēptas*, adv. *slēpč-iomis* 'slapta').
- SLUNKA**: g. sg. *ŝlunka* 5412, f. *slunkowa* 5133. Dpv. *Slũnka* (: *sluñkius* 'tinginys'). Gali būti ir ryt. forma iš *SLANKA*, plg. dpv. *Slank-ėvičius*, -*ąskas*, ež. *Slánk-piaun-is*, up. *Slañk-ius* -*up-is* (: *slánk-ioti*, *slankā* 'tingus žmogus' arba *slánka* 'toks paukštis').
- SMAGURIS** → **SMAGURAITIS**: *ŝmoguris* 2343, *ŝmogor* 2340, *ŝwogur* 2264 (w vietoj m), g. sg. *ŝmogura* 59; *ŝmogurowicž* 4413, *ŝmogorowski* 227. Dpv. *Smagūr-is*, -*ąskas*, vv. *Smagūr-iai*, -*iškės* (: *sma-gūris*). Plg. *Smagurka*.
- SMAGURKA**: g. sg. *ŝmogurki* 113. Žr. *Smaguris*.
- SMAILIKAS**: g. sg. *ŝmoylika* 43. Dpv. *Smailikas*. Žr. *Smailis*.
- SMAILIS** (-ys?): *Smailis* 5672, *ŝmoylis* 4306, 41095, g. sg. *Smaylia* 6338, *SMoyla* 5683, *ŝmajlia* 2545, *Sweylisa* 4205 (greičiausiai w vietoj m). Dpv. *Smail-is*, -*ys*, vv. *Smailiai*, *Smail-iškis*, up. *Smail-up-ė* (: *smailas*). Plg. *Smailikas*.
- SMETONA**: *ŝmiatana* 1068, g. sg. *Smietani* 4828, f. *ŝmiatanowna* 2543. Dpv. *Smetonā*, *Smetōn-ius*, up. *Smetōn-up-is* (: *smetonā* 'grietinė').
- SMIRDAS**: f. *ŝmirdowna* 3747 (: *smiřdas* 'smirdėlius, smirdžius' ir 'prastulis, valstietis, baudžiauninkas, смєрд').
- SMUKLIS** (-ys?): g. sg. *ŝmuklisža* 2321. Plg. vv. *Smũkl-iškės* (: *smuklius* 'greitas, vikrus, landus').
- SNUKIS**: *ŝnukis* 1325. Dpv. *Snũk-iškis*, vv. *Snũk-aliai* (: *snũkis*).
- SODEIKA**: *ŝadeyko* 310, *kotlarž ŝadeyko* 543. Dpv. *Sodeikā*, vv. *Sodeikiai*. Žr. *Sodys*.
- SODINIS** (dz. *Sodz-*): *fodžieniŝ* 2363, g. sg. *fodžinia* 3678 (greičiausiai tas pats asmuo). Žr. *Sodys*.
- SODYS** ar **SODŽIUS**: *Sadowŝky* 51186, f. *fodžiowa* 2495, -*iowna* 2398. Dpv. *Sod-ys*, -*aitis*, -*ónis*, -*ąskas* ir *Sōdžius*, vv. *Sodž-iai*, -*iũnai*, *Sod-ėnai* (: *sod-inti*). Dar plg. *Sodeika*, *Sodinis*. Gali būti ir *SADYS*, plg. dpv. *Sad-ónis*, -*ũnas*, -*ũkas*, -*ėvičius*, -*ąskas*, vv. *Sad-ėčiai* (: ?), arba, išskyrus *Sadowŝky*, – *Suodis*.
- SPANDAS** → **SPANDAITIS**: *spondowicz* 628. Dpv. *Spundz-ėvičius* (an > ryt. un?), vv. *Spaņd-otai*, alksna *Spandai* Šk, b. *Spaņd-iškiai* Pn (: *spaņdas* 'ramstis').
- SPIČKA**: *Spiczka* 763, 881, f. *Spiczkowa* 34. Greičiausiai *Spitkus* (*Spitkis*) perdirbinys.
- SPINGIS** (-ys?) → **SPINGAITIS**: f. *ŝpingewiczowna* 4611. Dpv. *Spingys*, vv. *Sping-iai*, -*ũčiai*, up. *Spingis* (: *sping-ėti* 'silpnai šviesti'). Plg. *Spingulis*.
- SPINGULIS** (-ys?): *Spingulis* 1427 (: *spingulys* 'žiburys'). Žr. *Spingis*.
- SPIRGIS** (-ys, -ius?) → **SPIRGAITIS**: *ŝpirgiewicz* 83. Plg. f. *ŝpirginayciowna* 73626 ← *ŝpirg-in-aitis*, *ŝpirgilenia* 78298 < *ŝpirg-il-ienė*

- iš *Spirg-ila*, dpv. *Spirg-ỹs*, -*ėvičius*, *Spiřg-ius*, vv. *Spiřg-iai*, -*iūkai* (: *spirg-ėti*). Dar plg. *Spirgutis*.
- SPIRGUTIS**: *Spirguc* 442, 770, 2021. Žr. *Spirgis*.
- SPIRKA**: g. sg. *spirki* ⁴524. Dpv. *Spirk-āvičius*. Plg. *Spirkūtis*, *Spirkūitis*. Gali būti priesagos -*k*- vedinys, plg. dpv. *Spir-as*, -*ius*, -*ik-āitis*, -*āvičius*, -*āuskas* (: *spir-ti*).
- SPIRKLIS** (-*ys*?): *Spirklis* 399 (: *spīrklas* 'užsispyrimas').
- SPIRKUITIS**: *spirkuytis* 1526. Žr. *Spirka*.
- SPIRKUTIS** (dz. -*cis*): *spirbucis* ⁴1081 (*b* vietoj *k*). Plg. *Spirkūitis* (greičiausiai tas pats asmuo). Žr. *Spirka*.
- SPITKUS** (-*is*, -*ys*?): g. sg. *spitka* ²512. Plg. vv. *Spitk-iškė*. Gali būti priesagos -*k*- vedinys, plg. vv. *Spičiai* (: 3. praet. *ap-spit-o*).
- SPRINDIKAS** (dz. *Sprindz-*): f. *Sprindzikowa* ⁵798, -*owna* ⁴613, *Sprindzikowa* ⁴506. Žr. *Sprindžiukas*.
- SPRINDŽIUKAS**: *Sprindžiuk* 1280, g. sg. *Sprindžiuka* ²544. Dpv. *Sprindžiūk-as*, -*āitis*. Deminutyvas, plg. dpv. *Sprind-is*, -*ỹs*, *Sprindž-ius*, -*iūnas*, vv. *Sprind-iškės* (: *sprindis*). Plg. *Sprindikas*.
- SPUDYS** (dz. -*dzys*) ar **SPŪDYS**: f. *spodziowa* ²385. Dpv. *Spud-ỹs*, -*ūlis* ir *Spūdỹs*, vv. *Spudžiai* (: *spūdūs* 'kurį galima suspausti').
- SPURGA**: f. *spurgowa* 177. Dpv. *Spūrg-a*, -*āitis*, -*ėvičius* (: *spūrga* 'pumpuras'). Plg. *Spurgelė*.
- SPURGELĖ** (ryt. -*la*): g. sg. *Spurgiely* ⁵541. Žr. *Spurga*.
- SRIUBA**: *fruba* 2079. Dpv. *Sriubā*. Žr. *Sriubas*.
- SRIUBAS**: *frub* ²509, ³71, ³441, *frub* 1983, ⁴1011. Dpv. *Sriub-as*, -*ỹs*, -*ikė*, -*iškis*, vv. *Sriub-iškiai* (: *sriub-ė-iōti*, *sriubā*). Plg. *Sriuba*, *Sriub(i)nykas*.
- SRIUB(I)NYKAS**: *sřribnikas* 1139 (*ri* vietoj *riu*). Žr. *Sriubas*.
- STABINIS** → **STABINAITIS**: *stabinowicz* 1931. Dpv. *Stabin-is*, -*skas*, vv. *Stabinė*. Žr. *Stabulis*.
- STABULIS** → **STABULAITIS**: *stobulowicz* ⁴301. Dpv. *Stabulis*. Deminutyvas, plg. dpv. *Stab-utis*, -*užas*, up. *Stābė*, ež. *Stab-ingis* (: *stābas*, pr. *stabis* 'akmuo'). Dar plg. *Stabinis*.
- STAČIARAGIS**: f. *stacierogowa* ³46 (: *stāčias* + *rāgas*).
- STAČIARIAUGIS**: *stacierewgis* ⁴1122 (: *stāčias* + *riāugėti* 'atsirūgti').
- STADALA** (ryt. iš **STADALĖ**?): *Stodola* 2051, 2371, ³640, ³665, *stodola rzeźnik* 250, *Stodala* 978, *stadola* 2575, g. sg. *stodoli* ³530, f. *Stodola* ⁵550, *stodolina* ⁴240. Plg. dpv. *Stadāl-ius*, vv. *Stadāl-iškės*, pv. *Stadāl-bal-ė* Kps, *Stadal-ynė* Ldvn. Gali būti priesaginis vedinys, šaknis *Stad-*, žr. *Stadvila*. Ilgainiui susieta su lenkų kilmės žodžiu *stadalā* 'užeigos namai, vieta arkliams statyti', plg. dpv. *Stadāl-niūkas*, drv. *Stadāl-viet-ė* Rk.
- STADVILA**: *Stodwila* 1667. Dvikamienis asmenvardis. I *Stad-*, plg. *stodziłowa* ⁷389 ← *Stad-ys*(?), dpv. *Stad-ūlis*, pv. *Stād-iškės* Šauk, *Stad-ikė* Užv, *Stad-ėlių pievos* Kb (:?). Dar plg. *Stadala*. II. -*vil-a*, žr. *Budvilas*.
- STALBA**: f. *stalbina* ²872. Dpv. *Stālba* (: *stalb-ti* 'netekti stiprumo, išsikvėpti').

- STANGINAS**: g. sg. *stangina* ⁴793. Žr. *Stangutis*.
- STANGUTIS** (dz. -cis): f. *Stanguciowna* ⁴323. Deminutyvas, plg. dpv. *Stang-aitis*, -vil-as, -vil-à (: *stangùs* 'standus, nelankstus'; *pā-stang-os*). Dar plg. *Stanginas*.
- STARKUS** (-as?): f. *starkowa* ⁴41, *storkowna* ⁴367. Dpv. *Stark-us*, -as, -ùtis, -ūnas, -ėvičius, vv. *Starkaī*, *Stark-iškė*. Gali būti priesagos -k- vedinys, plg. dpv. *Star-eika*, -ūkas, -ėvičius, vv. *Star-einė* (: *star-inti* 'kietėti, darytis tvirtam', *su-stir-ti*).
- STAUGULIS**: f. *stowgulowna* ⁴1135. Deminutyvas, plg. dpv. *Staūg-as*, -ỹs, -aitis, -vil-à, up. *Staug-enà*, *Staūg-iškė* (: *stāūg-ti* 'kaukti').
- STEBELIS**: *Stebel* ²817, ⁵286, f. *stebelowna* 1102. Žr. *Stebulis*.
- STEBERKA**: f. *szteberkowna* 2720. Priesagos -k- vedinys iš **Stebera* (: *stābaras*, dial. *stēbaras*; *steber-iokas* 'nerangus žmogus, stuobrys', latv. *stebere* 'uodega'), plg. dpv. *Steber-iokas*, -ickas.
- STEBULIS, STEBULĖ** (ryt. -la): g. sg. *stebuly* ⁵431; *Stebulewicz* ⁴280, -ewycz ⁶12. Dpv. *Stebùl-is*, -aitis, -(i)áuskas, vv. *Stebùl-iaī*, -iškės. Deminutyvas, plg. vv. *Steb-eikiai* (: *nu-stėb-ti*, *steb-ėti*). Dar plg. *Stebelis*.
- STEIBUTAS** → **STEIBUTAITIS**: *steybutowicz* 2054. Dvikamienis asmenvardis. I *Stei-* < *Steig-* (plg. **Steig-kint-as* > *Steĩ-kint-as*), žr. *Steigvila(s)*. II -but-as, žr. *Butvilas*.
- STEIGVILA(S), STEIGVILIS**: *steyguillo* 73a, *steygwilis* 1809, g. sg. *steygwili* ¹276 (visur greičiausiai tas pats asmuo). Dpv. *Steĩgvil-as*, -à, vv. *Steĩgviliai*. Dvikamienis asmenvardis. I *Steig-* (: *steĩg-ti* 'stengtis' GK 1933, 93). Plg. *Steibutas*. II -vil-a(s), žr. *Budvilas*.
- STENGVIŁAS**: g. sg. *Stėgwila* ⁶382. Gali būti perdirbta iš *Steigvilas* (plg. *steĩgti* 'stengtis').
- STIMBIUKAS**: g. sg. *stĩmbiuka* ¹355 (: *stĩmb-ti* 'kietėti, stambėti').
- STIPINĖLIS**: *Stipinelis* 518, 1368. Deminutyvas, plg. dpv. *Stipinas*, vv. *Stipinaī* (: *stipin-ėti* 'vaikštinėti stypčiojant' arba *stipinas*).
- STIRBA**: g. sg. *Sterby* ⁵164. Dpv. *Stirb-à*, -inskas, vv. *Stirb-iaī*, -aičiai (K. Būga RR III 241), *Stirb-iškė* (: ?).
- STIRNA**: *Stirna* 1644, 1739, 2002, 2026, 2281, ³223, *Styrna* ⁵963, g. sg. *scirny* ⁴822. Dpv. *Stĩrn-a*, -āvičius, -áuskas, vv. *Stĩrn-iaī*, -ėnai, -iškiai. ež. *Stĩrn-a*, -iaī, up. *Stĩrn-up-is* (: *stĩrna*).
- STOGELIS**: *Stogelis* 29. Plg. up. *Stogėlis*. Deminutyvas, plg. dpv. *Stog-ỹs*, -ėvičius (: *stógas*). Gali būti ir *STAGELIS*, plg. dpv. *Stagỹs*, vv. *Stag-iaī*, -ėliai, -al-ėnai (: *stāg-aras*).
- STOREILA**: *Stareylo* 1917, *stareylo* 1260. Žr. *Storis*.
- STORIKAS** → **STORIKAITIS**: g. sg. *starikowiczja* ³95a. Žr. *Storis*.
- STORIS** (-ys?): g. sg. *starinskiego* ⁴596. Plg. *stor* ⁷518, *Starelun* In. 362_{36a} < *Stor-el-iūnas*, dpv. *Stor-is*, -òlis, vv. *Stor-iaī*, -iškiai (: *stóras*). Dar plg. *Storeila*, *Storikas*.
- STRAKUOLIS (STRAKALIS?)**: *Strakolis* ³203, ⁵1228, *strakolis* *Dźwonnik S. Duchy* ³818. Dpv. *Strāk-is*, -alas, -ali(u)s, -áuskas, vv. *Strāk-iškės*, -ėnai (: *strāk-alioti* 'nenustovėti vietoje, šokinėti', *strakùs* 'gerai šokinėjantis').

- STRAZDAS:** *Jasiewicz Strazdas* ³678, *strozd* ⁵166. Dpv. *Strāzd-as*, *-inas*, *-inis*, *-ēvičius*, *-āuskas*, vv. *Strazd-ai*, *-ēliai*, *-iškis*, up. *Strāzd-ūp-is* (: *strāzdas*).
- STRĒLYS** → **STRĒLAITIS:** g. sg. *strzelewicza* ³241. Dpv. *Strel-ys*, *-āuskis*, vv. *Strēl-iai*, *-iškiai*, up. *Strēl-up-ys* (: *strēlē*).
- STRIBUTAS** → **STRIBUTAITIS:** *stributowicz* 2790. Dvikamienių asmenvardis. I *Stri-*, plg. avd. *Stri-gail-a* (> *strigaylo* ⁷238, vv. *Stri-gail-iškis*), dpv. *Stri-mil-as*, vv. *Stri-myl-iškės*, *-luņg-iai*, *-min-à* (: ?). II *-but-as*, žr. *Butvilas*.
- STRIMPELIS:** f. *Strimpielowa* ⁴361 (: *striņp-ti* 'būti apystipriam, krutėti, vikriai suktis; kentėti, laukti').
- STRUNGELIS** → **STRUNGELAITIS:** g. sg. *Strungielia* ⁶137, *strungelewicza* ³125. Žr. *Strungis*.
- STRUNGIS** (-ys?) → **STRUNGAITIS:** f. *Strongiewiczowna* ²613. Dpv. *Strung-ys*, *-vil-as* (: *strūngas* 'su nukirsta uodega'). Plg. *Strungelis*.
- STUKELIS:** f. *Stukelowa* 2459. Plg. *Stukielis* In. 348_{52b} < *Stukelis* ir dpv. *Stūk-as*, *-is*, *-ónis*, *-āuskas*, vv. *Stūk-ai*, *-iškė* (: *stūkas* 'trumpas; nemiklus, tingus; storas, tvirtas žmogus').
- STULBĖ** (-a?): *stulbia* ³147, *stulba* (-a sulieta, gal -e?) *Sędzia wilensky* ⁴1158. Žr. *Stulbis*.
- STULBIS:** *Stulbis* 1485, ⁶161, *P(an) stulbowsky* ²99, f. *stulbiczowa* ⁵45 (*icž* vietoj *isž*, t. y. *is*). Plg. kn. *Stulbių kalvą Varn* (: *stulbis* 'nerangus, tingus žmogus'). Dar plg. *Stulbė*.
- STULGYS** → **STULGAITIS:** *Stulgiewicz* ⁵1178, f. *Stulgiowna* ⁶370. Dpv. *Stulg-ys*, *-aitis*, *-inskas* ir *Stūlg-ė*, vv. *Stulg-iai*, *-ēliai*, ež. *Stulg-ys* (: *stulgys* 'rėksnys, ištisai bliuņas').
- STUMBRA:** *Stumbra* 1574. Dpv. *Stumbrà*. Žr. *Stumbras*.
- STUMBRAS** → **STUMBRAITIS:** *stumbr* 77, *Stąbr* 88, 1234, 1281, *baltufžnik Stąbr* 574; *Stumbrowicz* 1920, 1962, 2514, ³700, *stąbrowic* 1958, g. sg. *Stumbraycia* ⁵1052, *Stumbrowicza* ²607, ³122, ³758, *Stombrowicza* ⁴665, ⁴987, f. *Stumbrowa* ²296, ⁵796. Dpv. *Stuņbr-as*, *-aitis*, *-ēvičius*, *-āuskas*, vv. *Stumbrai*, *Stuņbr-iškė*, ež. *Stumbr-ys*, up. *Stuņbr-inė* (: *stuņbras*). Plg. *Stumbra*, *Stumbris*.
- STUMBRIS:** *Stąbris* 212, 307, 1256, *Stombry* 2637. Dpv. *Stuņbris*, vv. *Stumbrai* (: *stumbris* SzDi 'stumbras'). Plg. *Stumbras*.
- STUNGIS** (-ys?): f. *stungiowa* 2044. Dpv. *Stung-ys*, *-ēvičius*, vv. *Stung-iai*, *Stūng-aičiai*, up. *Stūng-up-is* (: *stūngis* 'nerangus, rambus žmogus', *stungys* 'etikėlis'). Plg. *Stungutis*.
- STUNGLYS:** g. sg. *Stunglisa* ⁴527. Priesagos *-l-* vedinys, žr. *Stungis*.
- STUNGUTIS** (dz. *-cis*): g. sg. *stungucia* ²116. Žr. *Stungis*.
- SUBAČIUS** ar **SUBATIS** (-ys? dz. *-cis*, *-cys*) → **SUBAČAITIS** (**SUBATAITIS**): *Subacz* 2606, *Subać* 2394, 2515, *Szubac* 2089, g. sg. *Subacz* ¹353, ³391, ⁴690; *Subacewicz* 2044, *-iewicz* ⁵1117, f. *Subaczowa* ⁵533. Dpv. *Sùbāčius* ir *Sùbat-as*, *-à*, *-ys*, *-aitis*, *-ėnas*, *-āvičius*, *-āuskas*, mst. *Subāčius*, vv. *Subāč-iai*, *-iškės* ir *Subātiškės*, *-iškis* (: ?).

- SUDERVA:** *fuderwa* 702, g. sg. *fuderwy* ³569. Plg. up., vv. *Sudervė*. Dar plg. *Sudervinis*.
- SUDERVINIS:** *Jendrzey klaupa fuderwin s katarzina Suderwin tez Stanislawowna* 1713. Gali būti ir slaviška nuoroda „iš *Sudervės*“. Plg. *Suderva*.
- SUDINAS** (dz. *Sudz-*): g. sg. *fudzina* ⁵166. Dpv. *Sùdinas*. Žr. *Josudas*.
- SUDOKAS:** f. *fudakowna* ⁴1139. Plg. vv. *Sudòkiai*. Žr. *Josudas*.
- SUODIS** (-ys?) ar **SUODŽIUS:** g. sg. *fuodzia* ³239. Plg. vv. *Suòdžiai* up. *Suòd-up-elis* (: *suòd-inti* ‘tepti suodžiais’, *suòdžius* ‘kas suodinas, suodžiais susitepęs’).
- SUPULTINIS** (dz. -*cinis*): g. sg. *Supulcinia* ⁵1098 (: *supùlti* ‘sukristi, suzmekti; prk. sulysti’).
- SURAS** → **SURAITIS:** *furaytis* 1772, *furowicz* 1548, g. sg. *Surowicza* ⁵1103, f. g. sg. *furowey* ⁴1029. Žr. *Survilas*.
- SURBALAS:** g. sg. *Surbola* ⁶5. Dvikamienis asmenvardis. I *Sur-*, žr. *Survilas*. II -*bal-as*, žr. *Balbutas*.
- SURGA:** *furga* ⁴257. Dpv. *Surg-ėvičius*, vv. *Suřg-uškė*, *Sùrg-uškiai*, -*ėnai*, -*učiai*. Žr. p. 230.
- SURGĖLAS:** *furgel* ²269, *furgiel* ²682. Avd. *Surgėla*, vv. *Surgėl-iai*, -*iškiai*. Dvikamienis asmenvardis. I *Sur-*, žr. *Survilas*. II -*gėl-as*, žr. *Daugėla*.
- SURKA** → **SURKAITIS:** *furka* ³672; g. sg. *Szurchowicz* ⁶94, f. *furkowa* ³594. Dpv. *Surk-ỹs*, -*ėvičius*, -*áuskas*, up. *Surk-up-ỹs*. Žr. p. 230.
- SURMA** (-is, -ys?): g. sg. *Surmi* ⁴878, ⁴930. Plg. f. *furmowa* ⁷5458, dpv. *Sùrm-à*, -*ỹs*, -*il-ãvičius*, -*inskas*. Žr. p. 230.
- SURMINAS:** f. *furminowa* ³817. Avd. *Sùrminas*, pr. *Surmynne*. Dvikamienis asmenvardis. I *Sur-*, žr. *Survilas*. II -*min-as*, žr. *Min(i)-gėlis*.
- SURVILAS** → **SURVILAITIS:** *Surwilowicz* 964, *furwilowicz* ³434, g. sg. *Surwilowicza* ³581, f. *Surwilowna* ⁵617. Dpv. *Survilas*, vv. *Survil-aĩ*, -*iškis*, pr. *Surville*. Dvikamienis asmenvardis. I *Sur-*, plg. avd. *Sùr-gáil-a*, -*kant-as*, -*put-as*, vv. *Sur-daũg-iai*, -*ged-aĩ*, -*mant-aĩ*, *Sùrgant-iškės*, pr. *Sur-gawd-e*, *Sur-gaut-e*, *Sur-mann-e* (: pr. *sur-gi* ‘apie’). Dar žr. *Suras*, *Surbalas*, *Surgėlas*, *Surminas*. II -*vil-as*, žr. *Budvilas*.
- SUSAKALIS:** *fufokalis* 130 (: *sùsas + kál-ti*).
- SUSAS:** *fusos* 1625. Plg. mšk. *Sus-ynas* Jnk (: *sùsas* ‘apsusęs žmogus’). Dar plg. *Susakalis*.
- SUSKA, SUSKIS** → **SUSKAITIS:** g. sg. *Sufky* ⁶341, *Sufka* ⁴124; *Sufkiewicz* 2699, ⁴1006, f. *Sufkowna* ⁴473, ⁴858. Plg. *fuskiewicz* ⁷5595 (: *suskà* ‘niekam vertas, apsileidėlis’, *sùskis* ‘išdžiūvėlis, nevykėlis’). Dar plg. *Suskinis*. *Susk-* > *Sušk-* (*Sušk-?*) dėl lenkiškos tarties arba slavų asmenvardžių (plg. br. *Сушка, Сушок* : *Суши Бир*. II 401) įtakoje, plg. dpv. *Sušk-ėvičius*, *Sušk-à*, -*ėvičius*.
- SUSKINIS:** *fuskinis* 1618 (: *bulvės suskinės* ‘raupsuotos, spuoguotos bulvės’). Plg. *Suska*.

- SUSLELIS:** *fuslelis* 390. Deminutyvas, plg. *fuszlo* ⁷³382, dpv. *Susl-à*, -*ỹs*, -*ãvičius*, vv. *Susl-ónys* (: *suslà*, *suslỹs* 'nususelis').
- SVIESTINYKAS:** *fwiestinikas* 1720 (: ryt. *sviestinykas* 'sviestininkas, sviesto gamintojas arba prekyautojas sviestu').
- SVIESTINIS** (dz. -*cinis*): *fwiestinis* 1248, 2108, *fwiestinisž* 1433, *R(eve-re)ndus D(ominus) fwefcinis* ²527. Plg. vv. *Sviest-ël-iš-kis* (: *sviestas*).
- SVIKLIS** (-*ys*?) ir **CVIKLIS** (-*ys*, -*as*?): *baltusznik fwiklis* 1, *Cwiklowsky* ⁴26, f. *Cwiklanka* ⁵126. Dpv. *Svikl-as*, -*is*, -*ỹs*, -*ius* ir *Cvikl-ỹs* (: *sviklis*, *sviklas*, *cviklas* 'raudonasis burokėlis').
- SVILA:** *fwila* 736, 1978, 2035, *fwilo* 200, g. sg. *Swili* ³513. Dpv. *Svilà*. Žr. *Svilas*.
- SVILAS** → **SVILAITIS:** *Swilas* 1136, 1925, *fwil* 1228, *fžwil* 1914, *fwilaytis* 2475, *fwilowicz* 1617. Plg. *Swilinis* In. 215_{2ab} < *Svil-inis*, *Swilan* In. 404_{1aa} < *Svil-onis*, *Swilzantis* In. 348_{50a} < *Svil-žent-is*, dpv. *Svil-as*, -*ius*, -*ainis*, -*ãvičius*, vv. *Svil-óniai*, -*ëliai*, *Svil-iškė*, up. *Svilė* (: *svil-ti*). Dar plg. *Svila*, *Svilis*.
- SVILIS** (-*ys*?): *fwilis* 1270, 1718, 1796, 1892, g. sg. *fwilia* ³381. Dpv. *Svil-is*, -*ỹs*, -*iónis*, -*iùkas*, vv. *Sviliaĩ*. Žr. *Svilas*.
- SVIRBAS** → **SVIRBAITIS:** f. *fwierbowiczowna* ⁴1140. Dpv. *Svirb-ulis*. Žr. p. 230.
- SVIRBILAS** → **SVIRBILAITIS:** *Swirbilowicz* ⁵836, *fwirbilowicz* ²298, *fwierbilowicz* ⁵162, *firbilowicz* ⁴892 (greičiausiai tas pats asmuo). Dvikamienis asmenvardis: I *Svir-*, žr. *Svirbutas*. II -*bil-as*, žr. *Bilmanas*.
- SVIRBUTAS:** *fwirbuth* 1482. Avd. *Svirbutas*, dpv. *Svirbut-ãvičius*. Dvikamienis asmenvardis. I *Svir-*, plg. avd. *Svir-gant-as*, -*gaud-as*, -*ged-as*, -*til-as*, dpv. *Svir-ëlis*, -*ùsis*, -*ùžis*, vv. *Svir-ai*, -*ãičiai*, -*ónys*, -*kañč-iai*, *Svir-iškės*, pr. *Swir-gaud-e* (: *svir-ti*? Plg. *Sur-*). Dar plg. *Svirbilas*. II -*but-as*, žr. *Butvilas*.
- SVIRČIUKAS:** g. sg. *fwirczuka* ⁴174. Plg. *Swirt-eni(s)* K. Būga RR I 241, *Svirt-ilas* ten pat 268, vv. *Svirť-iškis* (: *svirtis*).
- SVIRPLYS:** *Swirplis* 119, 788, 1232, 1312, 1430, 1445, 1967, ³685, g. sg. *Swirplia* ⁶240, *fwirpla* ³583, *Swieręplisa* ³4 (raidė *ę* labai neaiški), f. *Swirplowna* 1676, *fwirplowa wdowa* 2264, *fwirplowna* 1430 (*fm-* vietoj *fw-*). Dpv. *Svirplỹs*, vv. *Svirpl-iai*, -*ënai*, -*iónys* (: *svirplỹs*).
- ŠADIS** (**ŠADŽIUS**?): f. *šodziowna* ⁴850. Dpv. *Šad-is*, -*ëikis*, -*ùikis*, *Šadžius*, vv. *Šadž-iúnai* (:?).
- ŠAKALYS:** *sžakalis* 198, *šokalsky* ⁴226, ⁵429, f. *šokolowna* ⁵200. Dpv. *Šakal-ỹs*, -*inis* (→ f. *Szakaliniowa* L₃), -*ëvičius*, -*ãuskas*, vv. *Šakal-iai*, -*iškė* (: *šakalỹs*).
- ŠAKAS** → **ŠAKONIS:** *Sžak* 356, *kowal sžakanis* 3, f. *šokanowna* ⁴1137. Dpv. *Šak-as*, -*ỹs*, -*ãitis*, -*ënas*, -*iónis*, -*ënis*, -*inis*, -*ãvičius*, -*ãuskis*, vv. *Šakiai*, up. *Šak-ãitė* (: *šakà*). Plg. *Šakelis*, *Šakutis*.
- ŠAKELIS** → **ŠAKELAITIS:** *fakielewycž* ⁶18. Dpv. *Šakëlis*, vv. *Šakel-iškė*, up. *Šakëlė*. Žr. *Šakas*.

ŠAKOČIUS: f. *sżakaczowna* 1537. Dpv. *Šakōčius* (: *šakōčius* 'kas šakojasi, išpuikęs, netašytas, storžievis').

ŠAKUTIS: *sżakutis* 1535. Žr. Šakas.

ŠALGALIS → **ŠALGALAITIS:** *bolgalowicz* ⁴318. Gali būti iš *Šalt-galis* (: *šáltas* + *gálas*), plg. dpv. *Šal-putr-is* < *Šalt-putr-is*, *Šált-up-is*, vv. *Šal-piřč-iai* < *Šalt-piřč-iai*, *Šalt-róp-iai*.

ŠALTANOSIS: *soltonos* ⁴90, f. *Boltonofowa* ⁴819, *soltinoszowna* 1062 (jeigu i vietoj o). Iš *šaltà* + *nósis*.

ŠALTIS (-ys?) → **ŠALTŪNAS**, **ŠALTONIS:** g. sg. *bolcia* ⁴1026, *Sałca* ⁶116; *bolton* ⁴250; f. *Soltanowa* ⁴836, ⁴946, ⁴1088. Plg. *folczycs* ⁷190, dpv. *Šált-is*, -*ỹs*, -*ónis*, -*ėnas*, -*ėnis*, -*áuskis*, vv. *Šált-aičiai*, *Šált-iškė* (: *šáltas*).

ŠALVIS (-ys?) → **ŠALVAITIS:** *Salwaytis* ⁵814, f. *bolwiowa* ⁴1125. Dpv. *Šálv-is*, -*ỹs*, -*áitis*, -*ėvičius*, -*áuskas* (: *šalvis* 'tokia žuvis').

ŠANDRA (-is?) → **ŠANDRAITIS:** g. sg. *sżandrżewica* ³658. Dpv. *Šándr-a*, -*ikis* (: *šaňdrai* 'šanašos, šapai, švėndrai').

ŠANKAS (-is?) → **ŠANKŪNAS:** *sżakunasz* 1320. Dpv. *Šank-áitis*, vv. *Šaňkiai* (: *šank-inti* 'šokdinti', *šankùs* 'judrus, linksmas; gerai šokas').

ŠAPALAS: f. *Szopolowna* ⁵1115. Plg. *Szapał* L₄, dpv. *Šāpalas*, vv. *Ša-palaĩ*, *Šāpal-iškė*, up. *Šāpalas* (: *šāpalas* 'tokia žuvis').

ŠARAS → **ŠARAITIS:** *sżar* 179, *farowicz* 1216, *řarsky* ⁵12. Dpv. *Šār-as*, -*áitis*, -*ūnas*, -*eikà*, -*ūkas*, -*ūtis*, -*áuskas*, vv. *Šāra-būd-ė* (: *pā-šar-as*, *šėr-ti*). Plg. Šarikas.

ŠARIKAS → **ŠARIKAITIS:** *řarikowicz* ⁵265. Žr. Šaras.

ŠARKA → **ŠARKAITIS:** *řarko* ⁵226, *Sarkaytis* 2459, ¹⁸, *Sżarkowicz* ³94a, g. sg. *řarkowicza* ⁴1104, *Sarkowicza* ⁵31, f. *Sżarkowa* ⁴599, ⁵822, *řarkowa* ⁴876, *Sżarkowiczowna* ⁴515. Plg. *Szarka* L₇, f. *Szarkicia* Balč < ryt. *Šark-yčia* 'Šarkytė', dpv. *Šárka*, -*ỹs*, -(i) *ūnas*, -*ėvičius*, -*áuskas*, -(i) *ūn-ėlis*, vv. *Šárk-(i)ai*, -*aičiai*, -*ėnai*, -*iškė*, -*učiai*, up. *Šárk-up-ė* (: *šárka*). Dar plg. Šarkelis, Šarkius.

ŠARKELIS: *koziemiak Szarkieli* 96, g. sg. *farkela* ²392, f. *Sżarkielowa* ⁶333. Dpv. *Šarkėlis*. Žr. Šarka.

ŠARKIUS: *farkius* 2070. Dpv. *Šařkius*. Žr. Šarka.

ŠARNA → **ŠARNAITIS:** *sżarna* 1309, *Sarna* 2765, ²810, ⁴554, *Sarna Consul* ⁸335, *farna* 764, 822, 1239, 1399, 1404, 1446, 1486, 2049, *D(omi)nus farna* 2042, *p(an) farna* 2778, *Sarna Burmiřtr* ⁵1148, *fżarnaycis* 677, *fżarnowicz* 828, *Sarnowicz* 926, 2464, *Sarnacky* ³65a, *farnaczky* 1836, g. sg. *Sżarnackiego* ⁴417, f. *Sarnacka* ⁴537, g. sg. *Sarnowney* ⁵1148. Plg. *farnisko* ⁷609 < *Šarn-iřk-is*, *farnotowicz* ⁷512 ← *Šarn-otas*, f. *řornanowa* ⁷564 ← *Šarn-onis*, dpv. *Šárn-a(s)*, -*is*, -*áuskas*, -*ėckas*, vv. *Šařn-elė*, b. *Šarn-ykas* Kpč (: ?). Gali būti ir *SARNA*, plg. dpv. *Sarn-áuskas*, -*ėckas*, drv. *Sarn-iřkės* Lp (: *sařn-yti* 'sirginėti', *sařnas* 'sergas žmogus' Dglš). Galėtų būti ir perdirta iš *Šarna* pagal lenkų asmenvardį *Sarna* Bystróń 82² (: l. *sarna* 'stirna') arba tiesiog lietuvių *Stirna* išversta į lenkų kalbą. Dar plg. sudarkytą asmenvardį *Sarnakainsz* 798.

- ŠATAS** → **ŠATAITIS**: *sztatowicz* 1406, *fzotowicz* 1483, 2003, 2051. Dpv. *Šāt-as*, *-ikas*, *-ùkis*, *-āvičius*, šv. *Šat-ijai*, *-il-iškis*, up. *Šāt-ė*, *-à* (: *šāt-ija* 'būrys, gauja' arba *šatas* 'vktas'). Plg. Šateika.
- ŠATEIKA**: *fateyko* 397. Dpv. *Šateikà*, *Šateikis*, mst. *Šateikiai*. Žr. Šatas.
- ŠATRAS** → **ŠATRAITIS**: *fzatrovicz* 1450. Dpv. *Šatr-aitis*, *-auskas*, vv. *Šatr-ininkai*, *-iškis*, *Šatra-min-iai*, kln. *Šatr-ijà* (: *šātros* 'ilgos kartys', *šatrūs* 'greitas, vikrus'). Plg. Šatrina, Šatrinis.
- ŠATRINA**: *Szotryna* ⁹300. Plg. Šatrinis.
- ŠATRINIS**: g. sg. *Szotrynia* ⁵485. Žr. Šatras.
- ŠAUKOLAS**: *šaukal* ²105. Plg. *fzawkalo* ⁷⁵583 (: *šaukōlas* 'kuris nuolat šūkauja, rėkauja'). Gali būti ir priesaginis vedinys, plg. dpv. *Šauk-imas*, *-ėvičius*, vv. *Šauk-ėnai*, *Šauk-iškė*, *-up-is* (: *šauk-ti*).
- ŠAUKŠTAS** → **ŠAUKŠTAITIS**: *faxtowycz* ⁵1227. Plg. f. *Szauksztowna* L₃, dpv. *Šūkšt-as*, *-ėlis*, *Šaukščius*, ež. *Šaukšč-iukas* (: *šaukštas*). Dar plg. Šaukštila.
- ŠAUKŠTILA** (-yla?): f. *šokstilanka* ⁴379. Žr. Šaukštas.
- ŠEIMIS** (-ys?): *Szeymisz* 674, f. *Szeymowa* ⁵600. Dpv. *Šeimỹs*, up. *Šeim-enà* (: *šeimà*). Gali būti ir Žeimis.
- ŠEINYS**: g. sg. *feinifa* ²879. Dpv. *Šein-ỹs*, *-auskas*, vv. *Šein-iūnai* (: ?).
- ŠEIVADUONIS** (ŠAIVADUONIS?): g. sg. *faywadonia* ³858 (: *šeivà*, dial. *šaivà* + *dūona*). Plg. *šeiva-kōj-is* 'su ilgomis, plonomis kojomis'.
- ŠĖMINIS**: *fzeminis* 1269. Dpv. *Šėm-is*, *-aitis*, *-ūlis*, *-āvičius*, vv. *Šėmaĩ*, up. *Šėmė* (: *šėmas* 'šviesiai, melsvai pilkas').
- ŠĖPETYS** (dz. -cys) → **ŠĖPETAITIS**: *Sziepiecisz* 677, *fiepecis* 22, 37, *Czepetis* ⁴167, *szepec* 899, 1357, 1506, *sziepiec* 1230, g. sg. *Siepiecia* ³312, ⁵1049, *fepeti* ¹281; *šepietaycis* ⁴962, *szeptowicz* 1920, g. sg. *šepietowicza* ⁴220, f. *šepeciowa* ²486, *szepecowa* 2058, *šepecowa* 1970, g. sg. *šepieciowey* ³602; f. *šepetayciowa* ⁵225. Dpv. *Šepet-ỹs*, *-auskas*, vv. *Šepėčiai* (: *šepetỹs*). Kamienas *Šepet-* gali būti ir priesagos *-et-* vedinys, kaip upės vardas *Šepetà* (žr. Vanagas LHD 139) ir dpv. *Šepetas*, *Šėpeta*, vv. *Šepēt-iškis*. Plg. *fzepel* ⁷³225 < *Šep-elis*, dpv. *Šėp-uta*, *-ūtis* (> *fzeputowicz* ⁷⁸443), *-aitis*, *-otas*, *-āvičius*, *-auskas*, *-el-iāuskas*, vv. *Šep-ut-aičiai* (: *ap-šėp-ės*). Dar plg. Šepikas.
- ŠEPIKAS**: f. g. sg. *Sepikowny* ²808. Dpv. *Šepikas*. Žr. Šepetys.
- ŠEREIKA** → **ŠEREIKAITIS**: *šereyka* ⁴936, *fereyka* ³774, *šereyko* ⁵248, *fereykowicz* ¹275, ³13a, f. *Szereykowa* ¹53, *-owna* 2630. Dpv. *Šereikà*, *Šereikis*. Žr. Šerys.
- ŠERELIS** ar **ŠERALIS**: *feralis* 512. Dpv. *Šerėlis*, vv. *Šerėl-iai*, *-inė*. Žr. Šerys.
- ŠERENIS**: *Serenis* ⁵957, g. sg. *ferenia* ³471. Žr. Šerys.
- ŠERYS** → **ŠERAITIS**, **ŠERONIS**: g. sg. *ferewicza* ²505; *šeronuβ* ⁵114 (jeigu *-uβ* vietoj *-iβ*, t. y. *-is*), f. *fierowfka* ³8. Dpv. *Šer-ỹs*, *-aitis*, *-ėnas*, *-ūnas*, *-ėivà*, *-ūkas*, *-ūtis*, *-ėvičius*, *-auskas*, vv. *Šeriai*, ež. *Šer-inis*, up. *Šēr-up-ė* (: *šēr-tis*, *šerỹs*). Plg. Šereika, Šerelis, Šerenis. Atskirais atvejais gali būti ir šaknis *Ser-*, plg. dpv. *Ser-ūtis*, vv. *Ser-eikiai* (: ?).

- ŠERMUKŠNIS:** *Szermuxnis* ⁵⁷³, ⁶¹², ⁶¹⁵⁷, *Szermukfnisz* *slodownik* 652, *Sermuxnis* 500, 1124, 2466, *fermukfnis* 1291, 1455 (2x), *Sermuknis* ⁵¹²²⁵ (*kn* vietoj *kfn*), g. sg. *Szermuxnia* ⁷³⁸, ⁷⁶², ⁶³¹⁰, *fermuxnia* ³⁵⁸⁷. Dpv. *Šermùkšnis*, vv. *Šermùkšniai* (: *šermùkšnis*).
- ŠERNAS:** *fżernick* 659. Dpv. *Šérnas*, *Šeřnius*, vv. *Šernaĩ*, *Šérn-iškiai* (: *šérnas*).
- ŠEŠIADUONIS:** *fiesiedonis* 1468, g. sg. *fesedonia* ²⁵⁵⁵ (: *šeši + dúona*). Dėl darybos plg. *Šesialepnis*, dpv. *Šeš-nýt-is*, *Šeš-plaũk-is*.
- ŠEŠIALEPNIS:** *fiefielepnis* 1086 (: *šeši + lepnis*). Plg. *Lepnis*.
- ŠEŠKAS** (-a, -us?) → **ŠEŠKAITIS:** *bařko* 2759, *sžasko* 462, *bařko* ⁴¹¹⁰⁵, *faska* 2353, g. sg. *Szeřka* ⁸²², ⁶³⁰⁰, *bařka* ⁴⁵²⁵, *feski* ³⁵⁸, *Szořkiego* ⁵⁸⁷⁸; *faskaytis* 1478, f. *Szeřkowna* ⁶³⁰⁰, *feskowa* 212, *stepanowa feskowa* ²⁵⁵¹, *Szařkowna* ⁵⁷⁵³. Dpv. *Šeřk-as*, -us, -à, -áit-is, -ėvičius, -áuskas, vv. *Šešk-aĩ*, ež. *Šešk-inis*, up. *Šeřk-up-is* (: *šeřkas*, dial. *šeřkùs*, *šeřkà*). Plg. *Šeřkutis*.
- ŠEŠKUTIS** (dz. -cis): g. sg. *Szeřkucia* ⁶²⁵⁹. Plg. vv. *Šeřkùčiai*. Žr. *Šeřkas*.
- ŠEŠTOKAS:** g. sg. *festaka* ¹¹⁴⁵. Dpv. *Šeštøk-as*, -áit-is, vv. *Šeštøk-aĩ*, -iškės. Priesagos -okas vedinys iš **Šeštys* (plg. dpv. *Šešt-inskas*, vv. *Šešt-iniai*) arba slavų *Šostak* (*Sžostak* 2441, 2439) perdirbinys.
- ŠYGUTIS** (dz. -cis): *sžiguc* 460. Plg. dpv. *Šyg-áit-is* (: ?). Gali būti ir *SIGUTIS*, plg. vv. *Sigut-ėnai* (*Sigùtė* – pasakų herojės vardas).
- ŠIKAS** → **ŠIKAITIS**, **ŠIKŪNAS**, **ŠIKŪNAITIS:** *fżykowicz* 829, g. sg. *Szykunaycia* ⁶²¹⁶. Plg. *оуітѣ мѣста Вуленскаго панѣ Шукел* Būga RR I 269 < *Šik-elis*, dpv. *Šikas*, up. *Šik-up-is* (: *šik-ti*, *šikà* ‘labai greit viską linkęs daryti, kas tik užėjo ant seilės’). Dar plg. *Šikutis*, *Šikutėlis*, *Šikočius*.
- ŠIKLELIS:** *Szichlelis* 278. Plg. drv. *Šikliai* Pš. Greičiausiai priesagos -l- vedinys (: *šik-ti*).
- ŠIKNIS** (ir *ŠIKNA*?): g. sg. *řiknifa* ⁵²⁴¹, f. *szyknowna* 1532 (: *šiknis* ‘kuris dažnai nusilengvina’, *řiknà* ‘pasturgalis, subinė’).
- ŠIKOČIUS** → **ŠIKOČIONIS:** *fikocionis* 1457. Žr. *Šikas*. Gali būti ir **ŠIKUČIONIS** ← *Šikutis*.
- ŠIKŠNYS:** *sžikšnis* 1281, g. sg. *řixnia* ³⁵¹¹, f. *řikřnifowa* ⁴⁹⁸⁷. Dpv. *Šikšn-ys*, -ėlis, -iáuskas, *Šikšn-ius*, vv. *Šikšniaĩ*, *Šikšn-iškės*, up. *Šikšn-iškis* (: *šikšnà* ‘prk. šykštuolis’, *šikšnius*).
- ŠIKUTĖLIS:** f. *fikutelowa* ⁵³²⁴. Žr. *Šikutis*.
- ŠIKUTIS** (dz. -cis) → **ŠIKUTAITIS:** *fżjkucis* 477, *fikuc* ³¹¹⁸, *fżykutowicz* 764, 864, 874, 927, 947, *D(omi)nus Szykutowicz* 535, 672, *P(an) sżjkutowicz* 984, *pan Szykutowicz Burmistrz Miasta wilenskiego* 2675, *P(an) řykutowicz Burmist* ⁴⁸⁷⁷, *D(omi)nus fikutowicz* ³³⁹⁹, *D(omi)nus fikutowicz Burżmistrz wil(eński)* ³⁶⁹¹, *P(an) Sikutowicz* 2778, f. *P(ani) Szykutowiczowa Burmistrowa miasta wilenskiego* ⁴⁶³⁵, *pani Sikutowiczowa Bur:* ⁵⁷⁷, g. sg. *Sykutowiczowney* ⁶¹⁷⁶. Atskirais atvejais priebalsis *t* panašus į *l*, o 947 ir ³⁶⁹¹ labiau primena *l*, negu *t*. Taigi gali būti ir **ŠIKULIS**. Žr. *Šikas*.

ŠILA(S) → **ŠILAITIS, ŠILONIS (ŠILONAITIS)**: *szyło* 2043, g. sg. *Siły* ⁹⁹²; *Szyłowicz* 917, *siłowicz* ⁵⁶⁷, g. sg. *Szyłowicza* ⁵¹¹⁷²; *fzylonowicz* 654. Dpv. *Šil-as, -aitis, -ėnas, -iūnas, -ėlis, -inis, -ėvičius, -auskas, -inskas*, vv. *Šil-os, -(i)ai, -iúnys, -áiniai, -iúškiai, -ingiai, -iūkai, -in-ėnai* (: *šilas* arba *šil-ti*). Plg. *Šilius, Šileika*.

ŠILAUKIS → **ŠILAUKAITIS**: *Silowkowicz* 708. Greičiausiai iš **Šil-laukis* (: *šilas+laūkas*), plg. vv. *Šil-bal-iai, Šil-up-iškiai*.

ŠILEIKA → **ŠILEIKAITIS**: *fzileyko* 1662, 1704, 1793, *fileyko* 1684, 1858, *Sieleyka* ⁴⁷⁴⁴, *fyleykowicz* 1597. Dpv. *Šiléikà, Šileik-is, -auskas*, vv. *Šileik-os, -iai, -ėnai, -óniai, -iškė*. Žr. *Šila(s)*.

ŠILIUS (Šilus?): *fylus* 2031. Dpv. *Šilius*. Žr. *Šila(s)*.

ŠILKAS (-us?): *filkowsky* ⁴²⁸⁷, f. g. sg. *sielkowni* ³⁵². Plg. *filkiewicz* ⁷⁴³⁶, *filkinaycis alias Donelski* ⁷⁵¹¹⁸ < *Šilk-in-aitis*, dpv. *Šilk-as, -us, -aitis, -ūnas, -ėnis, -inis, -auskas* (: *šilkas*). Gali būti ir *-k-* vedinys iš *Šilas* arba čia yra šaknis *Silk-*, plg. dpv. *Silk-ūnas, -inis, -ėvičius, -auskas*, up. *Silk-inė, Silk-up-is* (: *silkė*).

ŠIPAS (ŠYPAS?) → **ŠIPAITIS**: *šyp* ²⁶¹⁷, *szyppowicz* 1129, *P(an) fypowicz* ²³⁵⁰, f. *šypowna* ^{358a}. Plg. *Szypilo* ⁷³⁴⁰² < *Šip-ila, Szypielaytis* In. 273_{13b} < *Šip-el-aitis*, dpv. *Šip-as, -áila, -ėlis, -ūlis, -ávičius* ir *Šyp-as, -alis, -ávičius*, vv. *Šip-ai, -in-iškis* (: *šip-ti* ar *šypa* 'kas visada šaiposi'). Gali būti ir *SIPAS*. plg. dpv. *Sip-as, -aitis, -ávičius*, vv. *Sip-óniai* (: ?).

ŠIRKA (-us?): *firko* 722. Dpv. *Širk-a, -ėvičius, -ul-ėvičius, Širk-us* (: ?). Plg. *Širkulis*.

ŠIRKULIS: f. *ferkulowa* ³¹⁵⁶. Žr. *Širka*.

ŠIRMULIS → **ŠIRMULAITIS**: *szirmulowicz* 188. Dpv. *Širmul-is, -ėvičius* (: *širmulis* 'širmas'). Gali būti ir priesaginis vedinys, plg. dpv. *Širm-a, -aitis, -ėnis, -on-aitis, -ávičius*, vv. *Širm-iniai* (: *širmas*).

ŠIRNA: *fzirna* 1729. Plg. pv. *Širn-up-ys* Krk, *Širniā-piev-ės* Sv (: *širnas* 'piktas').

ŠIRŠŪNAS: *szirsun* 186 (: dial. *širšūnas* 'širšė'). Plg. dpv. *Širšin-as, -aitis* (: dial. *širšinas* 'širšė').

ŠIRVIS (-ys, -as?): *ferwis* 24, *firwo* 104. Plg. *Szyrwis* L₄, dpv. *Širv-is, -ys, -aitis, -ėlis, -inskas*, vv. *Širv-iai, -iniai, -učiai, Širv-iškiai* (: *širvas* 'širmas').

ŠIŠKA (-as, -us?): *fisko* 854. Plg. *Szyszka Bur(mistr) Vil(eński)* ⁷⁸³¹⁷, dpv. *Šiškas, -à, -us, -ėvičius, -auskas*, vv. *Šišk-iniai*. Gali būti ir priesagos *-k-* vedinys, plg. dpv. *Šišas* (: *ap-šiš-ės* 'apšašęs'), arba tai krikštavardinė forma *Siska*, plg. *Сусько* ← *Cucoù*.

ŠIŠLA: *Szybla* ⁵¹¹⁰¹, g. sg. *Szybły* ⁶¹⁶². Dpv. *Šišl-à, -aitis, -auskas*. Gali būti priesagos *-l-* vedinys, plg. dpv. *Šišas* (: *ap-šiš-ės* 'apšašęs').

ŠIUKŠTA: *Szuxšta* ⁶⁵. Plg. *fzukszta* ⁷³²⁷¹, dpv. *Šiukštà, Šiukščius*, vv. *Šiukšt-iškiai, -óniai* (: *šiukštas* 'greit užpykštąs žmogus', *šiukštūs* 'grubus; aštrus; nešvarus'). Dar plg. *Šiukštis, Šiukštelis, Šiukštulis*.

- ŠIUKŠTELIS:** *Suxcelis* 46, *fuxtel* 2311, f. *fuxtelowa* 2208, *Szukštelan-ka* 5612, 5781. Žr. Šiukšta.
- ŠIUKŠTIS** (-ys?): *fiukstif* 2345. Dpv. *Šiukštis* ir *Šukštys* < *Šiukšt-ys*, vv. *Šiukščiai*. Žr. Šiukšta.
- ŠIUKŠTULIS:** *fiukstul* 2345, *Sukstul* 2832, g. sg. *Suxtula* 3653, f. *Szuxtulanka* 206, *Buksztulanka* 4998. Dpv. *Šiukštulis*, vv. *Šiukštul-iškiai*. Žr. Šiukšta.
- ŠIUPOLIS** (-alis?): g. sg. *fupola* 3632. Žr. Šiuputis.
- ŠIUPUTIS** (dz. -cis): g. sg. *Supucicza* 657 (*icz* vietoj -*isz*, t. y. -*is*). Dpv. *Šiup-is*, -*áila*, -*ieni(u)s*, -*ėlis*, -*inskas*, vv. *Šiup-iškiai*, -*ỹliai* (: *šiup-ti* 'triušti, šiurti, plyšti, dėvėtis').
- ŠIURUS:** *Sžurus* 2547. Dpv. *Šiur-ys*, -*à*, -*ila*, -*vil-à* (: *šiu-ėnti* 'nesmar-
kiai pūsti, kedenti').
- ŠYVINTAS:** *fziwint* 754. Dpv. *Šyv-is*, -*ys*, -*ōkas*, up. *Šyv-inis*, b. *Šyv-ė* Gdž, mšk. *Sýva-liėkn-is* Slč (: *sývas*). Dėl darybos plg. dpv. *Eid-in-tas*, *Šiřv-intas*, vv. *Maž-iñtai*, *Svir-įntai* ir kt. ŽD 375.
- ŠLAUNIS** (-ys?): *slawnisz* 1115. Plg. vv. *Šlauniaĩ*, up. *Šlaunis* (: *šlau-nis*).
- ŠLEIKA** (dial. *Šlaik*-?): f. *sžlaykowna* 2651. Dpv. *Šleik-a*, drv. *Šleika-raist-is* Tj, *Šleik-iškė* Skdv (: *šleik-ti* 'žlapintis').
- ŠLEINYS** (dial. *Šlain*-?): *slaynis* 369. Dpv. *Šleinys*, *Šleinius* (: ?).
- ŠLEPUTIS** (dz. -cis): f. *Sliėpuciowna* 221. Dpv. *Šlėp-as*, -*ėlis*, -*ikas*, vv. *Šlepaĩ*, *Šlėp-iškės* (: *šlep-ėnti* 'eiti šlepsint').
- ŠLIUKAS:** f. *Sliukowna* 360. Dpv. *Šliuk-as*, -*aitis* (: *šliukas* 'purvas').
- ŠLIUŽILA:** g. sg. *fluzili* 156. Žr. Šliužokas.
- ŠLIUŽOKAS:** g. sg. *Sluzaka* 653. Dpv. *Šliuž-as*, -*is*, -*ėlė*, -*ėvičius*, -*inskas*, vv. *Šliuž-os*, -*iaĩ*, ež. *Šliužas* (: *šliužas*). Plg. Šliužila.
- ŠLUBIS:** *flubisz* 1887. Dpv. *šlub-ėlis* (: *šlūbis*).
- ŠLUOTA:** g. sg. *floty Bowtuřnika* 4581. Dpv. *Šluota*, vv. *Šluot-iškė* (: *šluota*). Plg. Šluotelė.
- ŠLUOTELE** (ryt. -*la*): *flotela* 4823. Žr. Šluota.
- ŠNIPAS:** *sžnip* 2686, *Snip* 692, g. sg. *šnipa* 4307. Dpv. *Šnip-as*, -*aitis*, -*auskas*, vv. *Šnip-iškis*, -*ónys*, -*ėliai* (: *šnipas* 'kiaulės snukis, niek. burna', *šnip-úoti* 'knisti'). Plg. Šnipis.
- ŠNIPIS:** g. sg. *Snipia* 3210. Žr. Šnipas.
- ŠPOKAS:** *Sžpak* 465, 1700, g. sg. *Sžpaka* 4750. Dpv. *Špók-as*, -*ėvičius*, -*auskas*, vv. *Špók-iškis* (: dial. *špōkas* 'varnėnas').
- ŠTURLA(S):** f. *sturlowna* 4888. Dpv. *Šturl-is*, -*à* (: ?).
- ŠŪDERIS:** *sžuderis* 483. Žr. Šūdokas.
- ŠŪDIKAS** → **ŠŪDIKAITIS:** *sžudikowicz* 1697. Žr. Šūdokas.
- ŠŪDOKAS** → **ŠŪDOKAITIS:** *budokowicz* 2696, *sžudakowicz* 1290. Plg. drv. *Šudok-iškė* Dgl. Šaknis *Šūd-*, plg. *Szudnykis* L₂ < *Šūd-(i)nykis*, br. *Шюдзейка* Bip. II 483 iš liet. *Šud-eika*, *Šūd-ailis* Būga RR I 427, drv. *Šūd-iškiai* Čk, kln. *Šūda-kaln-is* Švnc, ež. *Šūd-ežer-is*, up. *Šūd-up-is* (: *šūdas*). Dar plg. Šūderis, Šūdikas.

- ŠUKELIS → ŠUKELAITIS: g. sg. *fukela* ¹²¹⁸, *Szukielewiczka* ⁵⁴⁹², f. *Sukielowa* ⁴⁷¹⁷. Dpv. *Šukėlis*. Žr. Šukis.
- ŠUKĖTIS (dz. -cis): f. *Szukeciowna* ⁶³¹². Plg. vv. *Šukėt-ai*, -ėliai, up. *Šukėtas*. Žr. Šukis.
- ŠUKIS (-ys?) → ŠUKAITIS: *Szukis* 111, 113, 315, *Sukis* 269, ⁴⁷⁸⁵, g. sg. *fukia* ¹²⁷⁷, *šokifa* ⁴⁸⁸² (= ŠAKYS? Plg. Šakas), *szukaytis* 1400, *fukiewicz* ²¹⁶⁰. Dpv. *Šuk-is*, -ys, -aitis, -ionis, -ėvičius, -auskas, -inskas, vv. *Šuk-iškės* (: *šukė* arba *su-šuk-ti*). Plg. Šukelis, Šukėtis, Šukutis.
- ŠUKUTIS: *szukutis* 1256. Dpv. *Šukūtis*. Žr. Šukis.
- ŠULA (-as, -us, -ys?) → ŠULAITIS: *szulo* 490, *fula* 263, *Szulewicz* ^{398a}. Dpv. *Šul-as*, -us, -ys, -aitis, -ėvičius, -auskas, vv. *Šul-ai*, -ik-iškiai (: *šulas*). Plg. Šuleika, Šulinis. Gali būti ir ŠIULA (ŠIŪLA?), plg. dpv. *Šiul-ys*, -iauskas ir *Šiul-ys*, vv. *Šiul-iai*, *Šiul-ėnai* (: ?).
- ŠULEIKA: *szuleyko* 1437, *fuleyko* 361, *foleyko* 452 (greičiausiai visur tas pats asmuo), 954, *szoleyko* 1281 (-lo vietoj -ko), f. *foleykowa* 2075, -owna ²⁴¹⁹. Žr. Šula.
- ŠULINIS: *szulinis* 1650. Dpv. *Šulin-is*, -ėvičius. Žr. Šula.
- ŠUNELIS: *βunielis* ⁴⁹⁸⁶, g. sg. *szunela* ¹¹¹⁸. Dpv. *Šunelis*, vv. *Šunėliai*, ež. *Šunėl-iškis*. Dėminutyvas, plg. dpv. *Šun-ėvičius*, -auskas, vv. *Šun-ikiai*, up. *Šun-ija*, -up-ė (: *šunō*, a. sg. *šun-į*).
- ŠUSTIS (-ys? dz. -cis, -cys): *szusc* 2002, g. sg. *fuscia* ¹²⁰³, f. *Suβczowa* ⁴⁸⁸³, ⁵¹⁹⁷, ⁶⁶, *fusciowa* ³³⁷⁶. Dpv. *Šust-ikas*, -ėvičius, -auskas, vv. *Šusciai* (: *šusti žirniai* 'šutinti ž.').
- ŠUTAS (-ys?): *βuc zlotnik* ⁴⁹⁸⁷. Dpv. *Šut-as*, -ys, -ėnas, -inas, vv. *Šut-ai*, -ėnys (: *šusti*, 3. praet. *šut-o*). Plg. Šutila.
- ŠUTILA (dz. Šuc-): f. *βucielowa* ⁵¹¹⁴. Žr. Šutas.
- ŠUTINYS (dz. Šuc-) → ŠUTINAITIS: *βucinis* ⁴⁵⁰⁸, ⁴⁸²⁰, *fucinis* 19, *futinis* 1623, *Szucin* ²¹⁷⁸, *βucin* 2788, *futin* ²⁵⁴⁵, *szucinowicz* 2090, *Bucinsky* ⁴¹⁰⁵¹, f. *βucinowa* ⁴⁹⁷⁵, *fucinova* ²⁷⁶⁰, ³⁴⁴¹. Dpv. *Šutinys*, vv. *Šutiniai* (: *šutinys* 'valgis iš nedidelių mėsos gabalėlių su uždaru'). Gali būti ir priesaginis vedinys (ŠUTINIS?), žr. Šutas.
- ŠVALKA (-us?): f. *βwalkowna* ⁵²⁸⁴. Dpv. *Švālk-a*, *Švālk-us*, -ūnas, vv. *Švālk-ūn-iškė* (: ?).
- ŠVILPA: f. *Jakubowa Swilpowfska* ⁶²¹. Dpv. *Švilp-a*, -aitis, -ónis, -auskas, vv. *Švilp-iškis* (: *švilpa* 'kas švilpauja, švilpautojas').
- ŠVITRELIS: f. *fwitrielowia* ²⁸³⁹. Dpv. *Švitr-à*, -ys, s. liet. *Švitri-gāil-a*, vv. *Švitri-iai*, -ūnai (: *švitr-uoti*).
- TARAILA → TARAILAITIS: *Tarayla* 946, ³³³¹, ³³⁸⁷, g. sg. *Tarayli* ³⁸⁸, *Tarayli* ³⁵⁶, f. g. sg. *Tarayłowiczowey* ³⁹⁹. Dpv. *Tarāila*, vv. *Tarail-iai*, -iškės, up. *Tarāilis*. Žr. Taras, Mintaras.
- TARAKA: *Taraka* 753. Plg. vv. *Tarak-ai*, -ėnys, -ėliai. Žr. Taras, Mintaras.
- TARAKONAS → TARAKONAITIS: *Tarakan* 77, g. sg. *Tarakana* ³²⁰⁸, ⁵⁹³⁸, *Torokana* ⁵⁹⁰, *Torokanowiczka* ^{393a} (: *tarakōnas*). Gali būti ir TARAKONIS ← Taraka, plg. vv. *Tarakōnys*.

- TARANDA:** *Taranda* 1131. Dpv. *Taránda*, vv., up. *Tarañdė* (: *taránda* 'kuris tankiai ir garsiai kalba').
- TARAS** → **TARONIS:** *Tharas* 1249, g. sg. *Taraņa* ⁶31. Dpv. *Tar-áitis*, -*áuskas*, vv. *Tar-úškos*. Žr. *Mintaras*.
- TAREIKA:** f. *Tareykowa* ³83a. Žr. *Taras*, *Mintaras*.
- TAREILA:** *Tareyla* 744, *Tareylo* 2243, ⁴966, f. *Tareylowa* ⁵223. Dpv. *Taréila*. *Taréilis*. Žr. *Taras*, *Mintaras*.
- TARELIS:** g. sg. *Tarela* ⁴713, f. *Taralowa* ⁴434. Žr. *Taras*, *Mintaras*.
- TARELUTIS:** g. sg. *Toraluti* ⁴434 (greta f. *Taralowa* ⁴434 iš *Tarelis*). Žr. *Tarelis*.
- TARKUS** (-as?) → **TARKŪNAS:** g. sg. *Torkuna* ³89a. Plg. *Torkiewicz* ⁷⁶468. dpv. *Tark-únas*, -*ėvičius*, -*áuskas*. Gali būti priesagos -*k*-vedinys. žr. *Taras*.
- TARKUTIS:** g. sg. *Torkucia* ³62a. Žr. *Tarkus*.
- TARNAS:** g. sg. *Tarnowskiego* ²896. Dpv. *Tarn-áitis*, -*ávičius*, -*áuskas*, vv. *Tarn-ėnai*, -*iškiai* (: *tařnas*).
- TARULIS:** f. *Tarulowa* ⁵820. Dpv. *Tarùlis*. Žr. *Taras*, *Mintaras*.
- TARUTIS** (dz. -*cis*): *Toruc* ⁵679. Plg. *Tarucz* In. 77_{43a}, dpv. *Tarùtis*, vv. *Tarùc-iai*, -*iónys*, *Tarùt-ės*, up. *Tarùtis*. Žr. *Taras*, *Mintaras*.
- TASLA:** *Tořlinsky* ⁴533, g. sg. *Tařly* ⁵108, *Tařly* ⁶993, *Tasly* ³318, f. *Tořlowa* ⁶47. Dpv. *Teřla*, vv. *Teřl-iúnai* (: *teřlà*, dial. *tařlà*).
- TAUKELIS:** g. sg. *Towkielifa* ⁵197. Dpv. *Taukėlis*, vv. *Taukėliai*. Dminutyvas, plg. dpv. *Tauk-is*, -*ùlis*, -*očius*, -*ėvičius* (: *taukaĩ*). Plg. *Taukinis*.
- TAUKINIS:** *Taukinis* 1366, 1559, 1662. Dpv. *Taukin-áitis* (: *taukinis* 'iš taukų'). Plg. *Taukelis*.
- TEKELIS:** g. sg. *Tekielifa* ⁴451. Žr. *Tekis*.
- TEKIS** (-ys?): *tekiesz* 2167. Dpv. *Tek-ùtis*, *Tėk-užis*, up. *Tėk-up-is*, -*piaun-is* (: *tėkis* arba *tek-ėti*). Plg. *Tekelis*.
- TEKŠIS** (-ys?): *Tekfis* 1800 (: *tekřas* 'mikčius', *tekř-ėti* 'pliauškinti', *tekřys* – tarmiškai kalbančių, pvz., rytų lietuvių, kapsų, arba lenkuojančių pravardė).
- TELIAS** ar **TELEŠIUS:** *Teles* ³114. Dpv. *Tel-enis*, -*ėšius*, -*eiřà*, -*ėvičius*, vv. *Tel-eičiai*, -*iùk-iškė* (: *tėlias*).
- TELYČIA:** (g. sg. ?) *Cielica* ²501, ³850, g. sg. *Cielicy* ⁶157, f. g. sg. *Cielicowey* ⁶374. Dpv. *Telyč-ėnas* (> *Teliczan* In. 403_{15b}: *telyčią* 'jauna, neturėjusi veršio, karvė').
- TERTELIS:** *Tercel* ²166. Dpv. *Tertėlis*, vv. *Terteliaĩ*. Šaknis *Tert-* (: *Tart-* senuose dvikamieniuose asmenvardžiuose, pvz., *Vaiř-tart-as*, *Žù-tart-as* ir kt. GK 1933, 94).
- TETERVINIS:** g. sg. *Teteruinisa* ⁴522. Plg. vv. *Tetervin-iai*, -*iškiai*, *Tetervinaĩ* (: *tėtervinas*). Plg. *Tetirvinas*.
- TETIRVINAS:** g. sg. *Tetirwina* ³389. Plg. vv. *Tetirvinaĩ* (: dial. *tėtirvinas* 'tetervinas'). Plg. *Tetervinis*.
- TĖVELIS:** *Tewel* ³23a, g. sg. *Tiewiela* ³525. Dpv. *Tėvėl-is*, -*iúnas*. Dminutyvas, plg. dpv. *Tėv-aĩnis* (: *tėvas*).

- TILVIKAS** (dz. C-) → **TILVIKAITIS**: g. sg. *Cilwika* ⁴⁰⁸, ⁵¹¹⁶⁵: *slosz-arz Tilwicz 1551*. Dpv. *Tilvikas*, vv. *Tilvikai*, ež. *Tilvik-as*. -inis (: *tilvikas*).
- TINIUS** (dz. C-) → **TINAITIS**: *Cinowicz* ⁵¹³. Dpv. *Tin-ius*, -*aitis*, -*inis* (: *tin-ti*).
- TIRVENIS** (dz. C-): g. sg. *Cirwienia* ³³¹. Dpv. *Tirv-a*, -*ilis* (: *tiřv-in-ti* 'sunkiai nešti, tempti').
- TĮSIMAS** ar **TĮSINAS**: *Tifim* ⁴¹³, *Tysim* ²⁶²⁰, g. sg. *Tifina* ⁴²¹⁰ (greičiausiai visur tas pats asmuo). Plg. vv. *Tįs-aičiai* (: *tįs-ti* 'tėstis. trauktis, ilgėti, augti į ilgi').
- TOLEIKIS** → **TOLEIKAITIS**: g. sg. *Tolaykiewiczza* ⁴⁸⁴⁶, f. *Tolekiewiczowna* ⁴¹⁰⁰⁵. Plg. *Taleykis* ⁷⁵⁵⁷⁵, *Taleyko* ⁷³⁶³⁰, dpv. *Toleikis*, vv. *Toleik-iai*, -*iškiai*. Žr. *Toli(u)s*.
- TOLI(U)S** → **TOLAITIS**: *Tolowicz* ²⁶⁹⁷, f. *Talewna* ⁴⁵⁵³. Plg. avd. *Tól-mant-as*, -*vyd-as*, -*vin-as* ir *Gin-tol-as*, dpv. *Tól-vaiš-a(s)*, *Tól-ius*, *Tól-is*, -*aitis*, -*iūnas*, -*ėnis*, -(i) *ūšis* (→ f. *Taluszowa* ⁷⁹⁶⁸⁰), -*išius*, -*ūtis* (*Talutys* In. 358_{52a}), vv. *Tól-iot-iškis*, *Tól-iai*, pr. *Tol-ayms*, *Tol-usch*, *Tole-myn* (: *toli*). Dar plg. *Toleikis*.
- TOLKUS** → **TOLKAITIS**: *Talkowicz* ¹⁰⁶⁵. Plg. *Tolkunis de pago fuderwia* ⁷⁴³²⁰, dpv. *Tōlk-us*, -*ėvičius*, vv. *Tōlk-iškės*, -*ūnai*. Gali būti priesagos -*k*- vedinys, žr. *Toli(u)s*.
- TOTORĖLIS**: *Tatarelis* ²⁹⁵, ¹¹⁶³, ¹⁶⁵¹, *Thatarelis* ¹¹¹⁴, g. sg. *Tatarela* ³¹¹⁸, ³⁴⁹⁹, f. *Tatarelowa* ⁵⁵⁸⁹. Dpv. *Totorėlis*. Deminutyvas, plg. dpv. *Totōr-i(u)s*, -*aitis*, -(i) *ūnas*, vv. *Totōr-iai*, -*inė*, -*iškė*, up. *Totōr-up-is* (: *totōrius*).
- TRAKIŠKIS**: g. sg. *Trakiskia* ⁹³⁶⁹ (: *trakiškis* 'Trakų gyventojas').
- TREPIS** (-ys?): *Trepis z wilna* ¹³⁰³. Dpv. *Trep-ūlis*, -*ėika*, -*avičius*, vv. *Trėp-ai*, -*ėnai* (: *trep-ėnti*).
- TREPŠYS** (-is, -as?): f. g. sg. *Trepsowny* ³⁷⁰. Dpv. *Trėpš-as*, -*ys*. -*aitis*. Gali būti priesagos -*š*- vedinys, žr. *Trepis*.
- TRETIS** (-ys?): g. sg. *Tracza* ²²²³. Plg. vv. *Treč-ionys*, -*iūnai*, -*ion-ėliai* (: *trėčias*).
- TRIBERNIS**: *Tribernis* ³⁴⁵, ¹⁰⁷¹, ²³¹⁹, ²³⁸⁷, ²⁵⁰⁰, ⁵²³⁹, *fłodownik Tribernis* ³¹¹, *Tribernis* ³ ⁶²², *Trybernis* ¹⁹⁸⁹ (: *trys*+*bėrnas*, t. y. 'trivaikis').
- TRIBILIS** (-ys?): g. sg. *Tribilewskiego* ²⁷¹⁶. Plg. vv. *Tribilai* (: *trys*+*bilti*). Dėl darybos plg. f. *Tryklausowa* ⁷⁷²⁴⁴ (: *trys*+*klausyti*, *kláusti*).
- TRIBIS** (-ys?) → **TRIBAITIS**: *Trybiszewicz* ²⁰²⁵. Plg. *Tribufiewicz* ⁷³³⁹⁷ ← *Trib-us* (?), dpv. *Trib-as*, -*ė*, -*ukas*, vv. *Trib-ónys*. Gali būti trumpinys iš *Tributis* ar *Tribilis*.
- TRIBULA(S)**: *Trybuła* ⁹²⁶⁰. Dpv. *Tribul-as*, -*is*, -*áuskas*, vv. *Tribul-iškiai* (: *trys*+*bùlė* 'užpakalis, pasturgalis; viena pasturgalio pusė, kulšė' arba *tribul-iúoti* 'šokinėti, trypinėti').
- TRIBUTIS** (-as?) → **TRIBUTAITIS**: f. *Tributowna* ⁴⁴⁶⁹, *Trybutowiczowa* ⁹²¹³. Plg. vv. *Tribut-iškis* (: *trys*+*bùtas*).

- TRILŪPIS:** *Trilup* 911, g. sg. *Trilupia* ¹349, *Trylupia* ⁵1238. Dpv. *Trilup-aitis* < *Trilūpaitis* (?). Iš *trỹs* + *lūpos*.
- TRIPADIS** (dz. -*dzis*) → **TRIPADAITIS:** *Tripadžiewicz* 109 (: *trỹs* + *pādas*).
- TRIPANTIS** (dz. -*cis*): f. *Tripanciowa* ⁵524 (: *trỹs* + *pántis*).
- TRISIENIS:** *Trifien* 1719 (: *trỹs* + *siena*).
- TRIZNELE** (ryt. -*la*): g. sg. *Trisneli* ³440. Dpv. *Trizn-à*, -*ickas* (: *triznà* 'karštakošis', *triesti*).
- TRUMPA** → **TRUMPAITIS:** *Trumpowicz* ⁴718, -*owycz* ⁵1174, *Trompowicz* 2817 (greičiausiai visur tas pats asmuo). Plg. *Trumpa* ⁷509, dpv. *Trump-a*, -*aitis*, -*ikas* (→ f. *Trumpikayczia* L₈ = ryt. *Trump-ik-aičia* 'Trumpikaitė'), -*avičius*, -*auskas*, vv. *Trump-ainiai*, -*ónys*, -*ėliai*, -*iškis*, -*ūčiai* (: *truṃpas*). Dar plg. *Trumpelis*, *Trumpinas*. Atskirais atvejais gali būti ir ryt. forma iš *Tramp-*, plg. dpv. *Trāmp-as* (: ?).
- TRUMPELIS:** g. sg. *Trumpela* ⁴1025. Dpv. *Trūmpelis*. Žr. *Trumpa*.
- TRUMPINAS:** f. *Trumpinowa* ³729. Žr. *Trumpa*.
- TURGELIS:** f. g. sg. *Turgielowney* ⁵850. Plg. vv. *Turgėliai*. Deginutyvas, plg. dpv. *Tuřg-užas*, -*ūšis*, vv. *Turg-aičiai* (: *tuřgus*).
- TURSAS:** *Turs* 437, *Turž* 976. Dpv. *Tūrsa*, vv. *Turs-ūčiai* (: *turs-ėnti* 'negreitai bėgti', *tūrsa* 'kas atkišęs pasturgalį, nuolat tūpčiojantis; nepaslankus, tinginys').
- TUŠTELIS:** f. *Tušetelowa* ⁴552. Deginutyvas, plg. *Tuszcenis* ⁷3637 < *Tušt-enis*, vv. *Tuščiai*, up. *Tušt-up-is* (: *tūščias*).
- TUTELE** (*TŪT-?* ryt. -*la*): *Tutela* 852. Plg. *Tutelis* In. 386_{24b}. Deginutyvas, plg. dpv. *Tut-ỹs*, *Tūt-inas* ir *Tūt-inas*, vv. *Tūt-iškiai*, -*ul-ỹnė*, up. *Tūt-up-is* (: *tutà* 'geldelė, kriauklas', *tūtà* 'vamzdis').
- TVIRBUTAS** → **TVIRBUTAITIS** (dz. Cv-): *Czwirbut* 1712, *czwirbuth* 1406, *Czwirbutowicz* 660, 2478, 2583. Dpv. *Tvirbutas*, pr. *Twirbut(e)*, *Twirbucz*. Dvikamienis asmenvardis. I *Tvir-*, plg. avd. *Tvir-kant-as*, -*mant-as*, -*gil-as*, vv. *Tviraĩ*, pr. *Twyr-get*, *Twir-gil* (: *tvirtas* ir *tvir-ti*, *tvér-ti*). II -*but-as*, žr. *Butvilas*.
- ŪDEIKA:** *Vdziejko* ⁴403. Plg. dpv. *Ud-avičius* (< *Ūd-?*), vv. *Ūd-ininkai*, *Ūd-ekai*, up. *Ūd-arà*, b. *Ūdž-bal-ė* Šmn (: *ūdis* 'kas išausta' ar *ūdy-ti* 'smarkiai barti').
- ŪDRA** → **ŪDRAITIS:** *Vdrowicz* ³308. Dpv. *Ūdra*, vv. *Ūdr-ai*, -*ónys*, -*iškės*, ež. *Ūdr-inis*, -*ėlis*, up. *Ūdr-up-is* (: *ūdra*).
- ŪMAS** → **ŪMAITIS:** *Vmaytis* 958. Plg. f. *Vmanowiczowna* ⁷5194 ← *Ūm-onis*, *Ūmas* 'Kuršių marių dalis' (: *ūmùs* 'staigus, greitas, smarkus' ar *ūmas* 'stiprus kvapas, smarvė').
- UNGURYS:** *Ungeris* 969 (er vietoj ur). Dpv. *Ungur-ỹs*, -*aitis* (> *Vngurayc* ⁷1105), -*ėvičius*, vv. *Ungur-iaĩ*, -*iškė*, ež. *Ungur-ỹs*, -*aitis*, -*inis* (: *ungurỹs*).
- UODEGA** (dial. *Vuo-*) → **UODEGAITIS:** g. sg. *Wodeygowicza* ⁵794 (ey vietoj e). Dpv. *Uodega* (: *uodegà*). Plg. *Uodegėlė*.

- UODEGĖLĖ** (dial. *Vuo-*, ryt. *-la*): *Odegiela* 931, ²334, ³441, *odegiala* 1848, ³780, *odegialo* 477, *Odegiali* ¹203 (< *UODEGĖLIS*?), *wodegiala* ⁴740, *Wadegiele* ⁵1054, *wodigialo* ⁴519, ⁴521 (*di* vietoj *de*). g. sg. *Wadegiely* ⁵1006, f. *wodigielowa* ⁵385. Žr. *Uodega*.
- ŪSAS** → **ŪSAITIS**: *Vs* 1383, 2758, ¹306, ²210, ³276, ⁴1132, *us* ³60a, *Vs* ³682, *Vsž* 382, ³18a, ³585, *usž* ¹196, g. sg. *Vfa* ⁴647, ⁴675, ⁵198; *Vfowicz* 1381, 2698, f. *Vfowa* ³477, *-owna* 1625. Dpv. *Ūs-as*, *-aitis*, *-ónis*, *-ėlis* (> *Uselis* L₆), *-ėvičius*, vv. *Ūsai*, *Ūs-iškis*, ež. *Ūsỹs* (: *ūsas*).
- USNELIS**: *Vsnelis* ³749. Plg. dpv. *Usn-ỹs*, *-ėvičius*, *-ickis* (: *usnis*).
- ŪSORIUS**: *Vfar* 2758, *Vfarž* ²204, ⁵66, *Vfarfky* 2796, g. sg. *Vfara* ⁴748, ⁵324, *Vfarža* ⁵969, ⁶357 (: *ūsōrius* 'su dideliais ūsais').
- UTARNYKIS**: *Vtarnikis* 1801, *Vturnik* 2013 (*u* vietoj *a*; greičiausiai tas pats asmuo: dial. *utárnykas* 'antradienis').
- UŽPALIS** (*-as*?) : g. sg. *Vβpola* ⁵786. Dpv. *Ūžpāl-is*, *-ėvičius*, vv. *Užpāliai*, up. *Užpālė* (: *ūž + pālios* 'pelkės'). Dėl darybos plg. dpv. *Ūž-pelk-is*, *-mišk-is*, *-bal-is*, *-up-is*.
- UŽPETIS** (*-ys*, *-pietys*?) → **UŽPETAITIS**: g. sg. *Vβpietowiczą* ⁴302 (: *ūž + petỹs*?).
- UŽTAKIS** (*-as*?) → **UŽTAKAITIS**: g. sg. *Vβtakowiczą* ⁴1072. Plg. vv. *Užtakai* (: *ūž + tākas*).
- VABALAS** → **VABALAITIS**: *Wobol* ⁶86, *Wobol* 962, ²114, ²598, ³664, *wobola* 1240, *wobel* ⁴729 (*e* vietoj *o*; gali būti ir *VOBELAS*, plg. dpv. *Vobel-ėvičius*), g. sg. *wabala* ⁴520, *Wobola* ⁴225, ⁶387, *wowola* ³71a (*wow-* vietoj *wob-*); *Wobolowicz* ²286, *-ewicz* 1723, ³609, *-ewycz* ⁵1172, *Wobulewicz* 1716 (*u* vietoj *o*?), g. sg. *Wobolewiczą* ¹160, ³232, f. *Wobelowna* 2403 (*e* vietoj *o*?). Dpv. *Vābal-as*, *-aitis*, *-ėvičius*, *-ickas*, vv. *Vabal-ai*, *-iūnai*, *-iškės*, *-iūkai*, up. *Vābal-as*, *-à*, *-ėlis* (: *vābalas*). Plg. *Vabalis*.
- VABALIS** (*-ys*?) : *Wobolicz* 1415. Plg. vv. *Vabāliai*, up. *Vabalỹs*. Žr. *Vabalas*.
- VADA**: *wada* 959, f. *wadowska* ⁴459. Plg. vv. *Vad-ai*, *-ėnai*. Žr. *Dovadas*.
- VAGELIS**: f. g. sg. *Wagelowny* ²836. Dpv. *Vag-ónis*, *-ūlis*, *-ėvičius*, (: *vag-óti* ar *vagis*).
- VAIDA**: *woyda* 258 (3x), *woydowsky* ³723. Plg. *Wo ydak* ⁷615 < *Vaid-okas*, dpv. *Vaid-otas*, *Vaidž-iūnas*, *-iūlis*, vv. *Vaidai*, *Vaid-iškis* *-ūčiai*, *-ul-oniai*, *Vaidž-iaĩ*, *-iōnys*. Žr. *Dovaidas* (prie *Dovadas*).
- VAIDAVAINIS**: *wedewoynisž* 1102 (*wede-* vietoj *woyda-*). Dvikamienis asmenvardis. I *Vaida-*, žr. *Dovadas* (*Dovaidas*). II *-vain-is*, plg. avd. *Bār-*, *Dārg-*, *Gėd-*, *Ký-*, *Min-*, *Vis-vain-as* ir *Vaiñi-but-as*, pr. *Prey-wain*, *Wayne-but*, *Wayne-ged-e* (: *vainà* 'yda, kaltė, priežastis'). Dar plg. *Vaina*, *Vaineikis*, *Vainila* ir *Pravaina(s)*.
- VAIKUS** (*-is*?) → **VAIKAITIS**, **VAIKŪNAS** (**VAIKŪNAITIS**): *woykiewicz* ⁴942, *Waykunowicz* 2022. Dpv. *Vaik-us*, *-ėnas*, *-ūtis*, *-ėvičius*, vv. *Vaik-ut-ėnai*, up. *Vaik-up-is*, pr. *Wayk-e*, *Waik-el*, *Wayk-icke*, *Waik-inne*, *Wayk-itte*, *Wayk-utte*, *Ku-wayk-e* (: *vaikas*).

- VAILAS** (-is?) → **VAILAITIS**: g. sg. *Woyłowicz* 3631. Dpv. *Váil-is*, -aitis, -ionis, -ok-áitis, vv. *Vail-áiniai*, up. *Váil-iškas* (: *kút-vaila* 'susi-
sivėlėlis, apsileidėlis', *vél-ti*).
- VAINA** → **VAINAITIS**: *D(omi)nus Benedictus Woyna... Episcopus
Vilnensis* 353, *sub patre Woyna* 326, *Woynowicz* 4314, 5403, *Rimo-
wicz woynowicz ex pago Niemierzy* 18. Plg. *Woyniak* 75356 < *Vain-
-iokas*, f. *Woynialowna* 73189 ← *Vain-elis*, dpv. *Vain-à*, -j̄s, *Vain-ius*
(> *Woinius* In. 111_{32a}), -ónis, -iūnas, -ōkas, -ūtis, -iūšis, -el-áitis,
-ul-áitis, -āvičius, -áuskas, vv. *Vain-iaī*, -áičiai, -ikai, -ik-óniai, -ōt-iš-
kė, *Vain-iškė*. Žr. *Vaidavainis*.
- VAINEIKIS** → **VAINEIKAITIS**: g. sg. *Woyneifowicz* 2645 (*f* vietoj *k*).
Dpv. *Vaineikis*, vv. *Vaineikiai*, up. *Vaineik-up-is*. Žr. *Vaina*, *Vaida-
vainis*.
- VAINILA** → **VAINILAITIS**: *Woynilowicz* 932. Dpv. *Vainil-a*, -āvi-
čius, -áuskas, ež. *Vainilas*. Žr. *Vaina*, *Vaidavainis*.
- VAISIUS** ar **VAIŠIUS**: *Wayfius poddany Jezuiczi z Lukiszek* 1023.
Dpv. *Vais-i(u)s*, -iūnas ir *Vaiš-as*, -j̄s, -ūtis, vv. *Vais-gėl-iškis*,
-gāl-iai, -tār-iškiai, *Vais-iūt-iškis* ir *Vaiš-lauk-is*, -ėtai, up. *Vaiš-up-is*
(: *vaisius*? Žr. *Vaišvilas*). Plg. *Vaiša*.
- VAISKULIS**: *wayfkul* 1309. Plg. up. *Vaiskulis*. Žr. *Vaiskus*.
- VAISKUS** (-is?) → **VAISKŪNAS**: *Woyski* 3526; f. *Wayskunowna*
1534. Plg. *Woyskiel* In. 74_{59a} < *Vaisk-elis*, dpv. *Vaiskūnas*, vv. *Vais-
kūnai*, up. *Vaisk-up-is* (: *vaiskūs*). Dar plg. *Vaiskulis*. Gali būti ir
VAIŠKUS (resp. **VAIŠKULIS**), plg. *Woyszskaytis* In. 374_{31a} < *Vaišk-
-aitis*, dpv. *Vaiškūnas*, vv. *Vaišk-oniai* (greičiausiai priesagos -*k*-
vedinys iš **Vaišus*, plg. *Vaiša*).
- VAIŠA** (-is, -ys?): *Woyfa* 1070, f. *wasziowna* 636. Dpv. *Vaiš-a*, -j̄s.
Žr. *Vaišvilas*.
- VAIŠILA** → **VAIŠILAITIS**: *woyfilowicz* 1878. Plg. pr. *Waysil*. Žr.
Vaiša, *Vaišvilas*.
- VAIŠIUKAS**: *Waysuk* 1296. Žr. *Vaiša*, *Vaišvilas*.
- VAIŠMANTAS** → **VAIŠMANTAITIS**: *Woyfmontowicz* 1032. Dvika-
mienis asmenvardis. I *Vaiš-*, žr. *Vaišvilas*. II -*mant-as*, žr. *Mant-
vilas*.
- VAIŠVILAS**: *Wayfwil* 3821, *wojswil* 299. Dpv. *Vaišvil-as*, -áitis, vv.
Vaišvil-aī, -j̄nė, *Vaišvil-iškiai*. Dvikamienis asmenvardis. I *Vaiš-*,
plg. avd. *Vaiš-gin-as*, -gird-as, -taut-as, -vilk-as ir *Būd-*, *Jó-*, *Taūt-*,
Tól-vaišas, dpv. *Vaiš-nor-as* (> *Woysznaras* L₇), -tar-as, -vyd-as,
pr. *Wayse-buth*, *Waysse-nor-e*, *Ways-tauth-e*, *Gawde-ways*, *Nar-wais*
(: *vaiš-inti*, *vaiš-ės*). Dar plg. *Vaišmantas*, *Pravaišis* ir *Vaiša*,
Vaišila, *Vaišiukas*. II -*vil-as*, žr. *Budvilas*. Gali būti ir **VAIS-
VILAS** (?), plg. vv. *Vais-gėl-iškis* ir kt. (žr. *Vaisius*).
- VAIVADA**: *woywoda* 1101. Dpv. *Vaivadà*, vv. *Vaivad-j̄nė*, -iškiai, up.
Vaivad-up-is (: *vaivadà*).
- VAJAS** (-us?) → **VAJAITIS**: *Woiowyc* 323, 6306. Plg. avd. *Vai-but-as*,
-gin-as, dpv. *Vai-daug-as*, *Vaj-ėgà*, -áuskas, vv. *Vai-nōr-iai*, *Vaj-ėšiai*,

- eičiai, -otaĩ, -ùk-iškė, up. *Vaj-à*, pr. *Way-gail, Way-nar, Prey-woy* (: *vajóti* 'gainioti', *vý-ti*). Dar plg. *Vajelis*.
- VAJELIS**: *woielis* 1279, g. sg. *Woielisa* 2836. Plg. vv. *Vajėliai*. Žr. *Vaja s.*
- VAKARIS**: *wakaris* 389. Plg. vv. *Vakāriai*, ež. *Vakar-inis* (: *vakarai*).
- VAKULĒLIS**: g. sg. *wokulialia* 3527. Dpv. *Vakul-ė, Vakul-skas*. Šaknis *Vak-*, plg. dpv. *Vāk-as, -ėnas*, vv. *Vaka-gal-iaĩ*, up. *Vak-ón-iškis* (: ?).
- VALA** → **VALAITIS**: *wala* 248, *P(an) wolsky* 2510, *Wolski* 3481, *walewsky* 4848 (du pastarieji greičiausiai priklauso tam pačiam asmeniui), g. sg. *Wołowicza* 2897, f. *Walowa* 2816, 481, *wolowiczowna* 41000, f. g. sg. *Wolsky* 354. Plg. avd. *Val-mant-as*, dpv. *Val-à, -j̄s, -(i)ónis, -(i)únas, -(i)ùtis, -(i)ùšis, -āšius, -āvičius. -áuskas*, vv. *Val-(i)ai, -áičiai, -ėnai, -ainiai, Vāl-iškės*, up. *Vāl-(i)up-is*, pr. *Wal-ithe, Wal-iot, Wal-iam, Wal-im, Wall-yon* (: *Vil-?* Žr. *Budvilas*). Dar plg. *Valeika, Valinis, Val(i)ukas, Valiulis*. Dalis asmenvardžių gali turėti ir krikštavardinės kilmės šaknį *Val-* (l. *Wala, Walis* ← *Walenty* 'Valentinas'), plg. *Walis Czapanas* L7, *Walis Giałun* In. 358_{14b}.
- VALAKAS** → **VALAKAITIS**: g. sg. *wolocha* 4567, 4646; *Wolokaytis* 4863, g. sg. *Wołokowicza* 5792, f. *wolakowna* 3309. Dpv. *Valāk-as, -áuskas*, vv. *Valāk-ai, -iūkai, -āvičiai* (: *valākas* 'jtalas'. 'žemės sklypas apie 20 ha').
- VALANDIS** (dz. -*dzis*) → **VALANDAITIS**: *wolądziewicz* 618. Plg. vv. *Valaňd-iškiai* (: *valandà*, plg. rus. [iš liet.] *валáнда* 'žmogus, kuris neskuba', *валáндатъся* 'delsti, lėtai dirbti, veltui leisti laiką'). Žr. *Baltistica*, X, 63.
- VALČIULIS**: *wolczul* 4964. Dpv. *Valt-j̄s, Valč-ius, -iukas*, vv. *Valt-únai, Valč-iúnai* (: *váltis*).
- VALEIKA** → **VALEIKAITIS**: *woleykowicz* 4652, f. *Woleykowa* 260. Plg. *Woleyko* In. 273_{22b}, dpv. *Valeikà, Valeikis*, vv. *Valeik-iškis*, up. *Valeik-up-is*. Žr. *Vala*.
- VALINIS**: *walinea* 397, *Wolyniec* 51159, g. sg. *Wolinca* 3522. Plg. *Walinoicz* 75188, vv. *Valiniai*, up. *Valinė*. Žr. *Vala*.
- VAL(I)UKAS** → **VAL(I)UKAITIS**: g. sg. *Waluka ze wsi* 5615; *Walukowyc* 5656, *Wolukowic* 2841, g. sg. *walukowicza* 5473, f. *Walukowna* 5989. Dpv. *Val(i)ùk-as, -áitis, -ėnas, -ónis* (> *Walukonis* In. 216_{14a}), *-ėvičius*, vv. *Valiùk-iškė*. Žr. *Vala*.
- VALIULIS** → **VALIULAITIS**: g. sg. *Wolulaycifa* 41127. Dpv. *Valiùlis* (> *Walulis* L7), vv. *Valiùl-iaĩ, -iškė*. Žr. *Vala*.
- VALKAS** (ir *-us, -a?*) → **VALKAITIS**: *Wolkasz* 606, *Wolk* 3125, 3235, 3472, 3767, 5772, *Wolk koziemiak* 6391, *Wolk* 2334, 2293, 5941, *wowk* 4288, *wolko* 746, g. sg. *Wolka* 3713, 6178; *Walkowyc* 5495, *Wolkowicz* 2757, 359a, *Wolkowicz* 2308, 2576, *wowkowicz* 5213, g. sg. *Wolkowicza* 675, f. *wolkoszowa* 3125, *Piotrowicowa Wolkusowna* 323, *Wolkowa* 3628, *-owna* 6169 (greičiausiai čia visur ta pati moteris), *Wolkowa* 2334, 51054, *wowkowa* 4239, 4963, 5193, *wolkowska* 3636. Dpv.

- Valk-a, Valk-is, -aitis, -(i)únas, -āvičius, -áuskas*, vv. *Valk-aičiai, -iniškai, Valk-os, -išķiai, Valka-gul-iaī* (: *valk-ioti?*). Plg. *Valkelis, Valkšius*. Atskirais atvejais gali būti ir asmenvardžio *Vilkas* vertinys, plg. br. *волк* > *woŷk* (rašo *wowk-*).
- VALKELIS**: *wolkrelis* 19 (*kr* vietoj *k*). Žr. *Valkas*.
- VALKŠIUS** ar **VALKIŠIUS**: *Wolkfius* 648. Žr. *Valkas*.
- VANAGĖLIS**: *Wanagelis* 1500, 2090, ¹²⁵⁸, ³¹⁵⁴, *Vanagelis* ⁴¹⁰¹¹, *wanagielis* ⁴⁹⁶, *wonogelis* 363, *Onogielis* 2637, *Wanagiel* ⁵⁵⁵⁰, *wonogiel* ⁴¹⁹⁶, g. sg. *Wanagela* ³⁸⁹, *Wanagielia* ⁶⁷⁹, *Wanagiela* ³³¹⁹, f. *Wanagielowa* ⁵⁵⁸⁶, *-owna* ⁶²⁶⁴. Dpv. *Vanagėlis*. Deminutyvas, plg. dpv. *Vānag-as, -aitis, -inskas, -ickas*, vv. *Vanagai, Vānag-iškis*, up. *Vānag-as, -up-ė* (: *vānagas*).
- VANTULIS** → **VANTULAITIS**: *wantulaytis* 1179. Plg. vv. *Vánt-ainiai* (: *vánta*).
- VARAKAS**: f. *worokowa* ⁵⁸⁶. Plg. dpv. *Varak-ūlis*, vv. *Varāk-iškė, -iškiai*. Žr. *Varas*.
- VARAS** (-ys?) → **VARONIS**: *worsky* ^{361a}, g. sg. *Woronisza* ³⁵²⁰. Dpv. *Vār-as, -j̄s, -aitis, -ėikà, -ōnas, -āšius*, vv. *Var-ėnai, Vār-sėdž-iai*, up. *Vār-ė, -inė, -uōnė, ež. Vār-ės, -ėlis, -iekà* (: *var-yti*). Plg. *Varakas, Varelis, Varila, Varušis*. Gali būti ir *VORAS*, plg. dpv. *Vór-as*, vv. *Vór-ėnai, -óniai, -iškė, -ėliai*, up. *Vór-up-ė* (: *vóras* 'prk. gobšas', 'senas').
- VARDONAS** (-onis?): g. sg. *wordana* ^{351a}. Dpv. *Vard-j̄s, -ónis, -áuskas, -in-āvičius* (: *vařdas*).
- VARELIS**: f. *Worelowa* ⁵¹¹⁶⁷. Žr. *Varas*.
- VARILA**: *Waryło* ^{5869, 6198}. Žr. *Varas*.
- VARLIS** (-ys?) : f. *worlinska* ⁴⁵²¹. Dpv. *Varl-j̄s, -áuskas*, vv. *Vařl-iaī, -ėnai, -iškės*, up. *Varlė, ež. Varl̄ys* (: *varlė*).
- VARNA** → **VARNAITIS**: *Warna* 1498, *Wornowicz* 1192, *wornowyb* ⁵⁹⁹⁹ (-β vietoj -c3), g. sg. *wornowicz* ²²³². Dpv. *Várn-a, -aitis, -āvičius, -áuskas, -ul-ėvičius*, vv. *Várn-os, -óniai, -iūnai, -ikai* (plg. *Wornikiewicz* ⁷⁶⁵¹⁶), *-iškė* (: *várna*). Plg. *Varnelis*.
- VARNELIS** (-ys?) → **VARNELAITIS**: *warnelis* 480, g. sg. *wornielowicz* ^{367a}. Dpv. *Varnėl-is, -j̄s, -aitis*, vv. *Varnėl-iaī, -iškiai*. Žr. *Varna*.
- VARUŠIS** (**VARIUS?**) → **VARUŠAITIS**: g. sg. *Waruszewicz* ³³⁰⁸. Dpv. *Varuš-ilà*. Žr. *Varas*.
- VARŽILA**: *warzilo* ³⁶²⁹. Dpv. *Várž-a, -aitis, -ūkas, -ėvičius, -áuskas, -gal-j̄s*, vv. *Várž-os, -aī* (: *varž-yti*).
- VASALAS**: *wofolasz* 1307. Dpv. *Vasal-áuskas*, vv. *Vasal-avà, pv. Vasal-inė* Vlkv, kln. *Vasal-ūška* Čb (: ?).
- VASĖIKA** → **VASĖIKAITIS**: *waszeykowicz* 460. Dpv. *Vašėika, Vašėikis*. Šaknis *Vaš-*, plg. dpv. *Vaš-ulis, -gil-à, -vil-a*. Gal būt, *Vaš-iš Vaiš-?*. Žr. *Vaišvilas*.
- VAŽELIS** → **VAŽELAITIS**: g. sg. *Woźielewicz* ⁵¹¹⁹¹. Plg. *Wazelis* In. 362_{39a}, dpv. *Važėlis*, vv. *Važėl-iškė, -iškiai*. Deminutyvas, plg. dpv. *Važ-j̄s*, up. *Važ-up-j̄s* (: *važ-iuoti*).

VĒDARAS, VĒDERAS → **VĒDARAITIS**: *Wederas* 1500, *Wiedzior* 2026, *wiedorowicz* ⁵469, f. *wiederowa* ⁵224. Dpv. *Vēdar-as*, *-āvičius*, *-āuskas* ir *Vēder-as*, *-āitis*, vv. *Vēdaraī* ir *Vēder-išķiai*, *-iniai* (: *vē-daras*, ryt. *vēderas*). Plg. *Vēderēlis*.

VĒDERĒLIS: *Wederelis* 1185, g. sg. *Wederelia* ⁵962, *wederela* ³223. Žr. *Vēdaras*.

VĒDER(I)NYKAS: *wiadernik* ⁵70, *Wiedziernik* ⁶285, g. sg. *wiadernika* ⁵321 (: ryt. **vēderinykas* 'vėdarų gamintojas ar pardavėjas').

VEDRIS → **VEDRAITIS**: g. sg. *wiadrowica* ³733. Plg. vv. *Vēdr-iai*, *-ēi-kiai*, up. *Vedr-eikė* Būga RR I 466 (: ?). Gali būti ir sutraukta iš *Vēderas*, žr. *Vēdaras*.

VĒGĖLĖ (ryt. *-la*) → **VĒGĖLAITIS**: *wegel* 2308, *Wiegelowicz* 468. Plg. *Wiegela* ⁷491, dpv. *Vėgėlė*, vv. *Vėgėl-ynė*, up. *Vėgėlė* (: *vėgėlė*).

VELBENIS: g. sg. *Welbenia* ⁶264. Plg. vv. *Vėlb-iškės*, up. *Velb-ė*, *-ikė*. Gali būti dvikamienio asmenvardžio *Vel-butas* (= dpv. *Vėlbutas*) trumpinio vedinys.

VĒLIKAS (VELIKAS?) → **VĒLIKAITIS**: *welikowicz* 1464. Dpv. *Velik-ónis*, *-únas*, vv. *Velik-uškės*. Žr. *Vėlis*.

VĒLIS (-ys, -ius?) ar **VELIS (-ys, -ius?)** → **VĒLAITIS** resp. **VELAITIS**: *Welowicz* ⁴923. Dpv. *Vėl-ys*, *Vėl-ius*, *-ūtis* ir *Vel-iūšis*, *-iūlis*, *-ūtis*, vv. *Vėl-aičiai*, *-iónys*, *-únai*, *Vėl-išk-ėnai*, *-iuč-iónys*, *-uīkos* ir *Vel-eikiai*, *-ėn-išķiai*, ež. *Vėl-ys* ir *Vel-iuōnis* (: *vėlė* arba l. sg. *vėl-mi* 'noriu').

VENGRELIS (-lė, ryt. -la?): g. sg. *wiengrela* ⁴945. Žr. *Vengris*.

VENGRIS (-ys?) → **VENGRAITIS**: g. sg. *wengrewicza* ⁴594. Dpv. *Vengr-ys*, *-āitis*, *-ēvičius*, *-āuskas* ir *Veñgr-as*, *-is*, vv. *Veñgr-iaī*, *-iškis* (: *veñgras*). Plg. *Vengrelis*.

VENTELIS → **VENTELAITIS**: *wencelaytis* 1137. Deminutyvas iš *Ventas*, žr. *Liuventas*. Gali būti ir **VENCELIS** ← **VENCAS** (su *c* iš krikštavardžių *Vincas* ← *Vincentas*, *Venclys* ← *Venclovas*), plg. dpv. *Veñc-as*, *-ius*, *-jys*, *-ėlis*, *-iūnas*, *-ēvičius*, vv. *Veñc-išķiai*.

VERĖČIUS: *werecius* ⁴762. Plg. up. *Veretà* ir dpv. *Ver-ōšius*, *-inskas*, vv. *Vėr-iškės*, ež. *Ver-ys*, up. *Ver-ūp-ė* (: *vėr-ti*).

VERGELIS: *wergelis* 4. Žr. *Vergis*.

VERGETA: *Wergeta* 1605, *wiergieta* 62, 668. Žr. *Vergis*. Gali būti ir **VERGELA**, nes raidė *t* kiek primena *l*.

VERGINIS → **VERGINAITIS**: *Wierginaytis* 1620 (: *verginis* 'vergas'). Plg. *Vergis*. Gali būti ir **VIRGINIS**, plg. dpv. *Virginis* (iš *Vir-gin-is?*) Plg. dpv. *Vir-gail-is*.

VERGIS (-as?): f. *wergicka* ⁵91. Dpv. *Verg-an-āvičius*, vv. *Vėrga-kiem-is* (: *vėrgas*). Plg. *Vergelis*, *Vergeta*, *Verginis*, *Verguta*, *Ver-gutis*.

VERGUTA: *wierguta* 132. Žr. *Vergis*.

VERGUTIS (dz. *-cis*): *Vergutis* 2121, *Wergucis* ⁵622, *wiergucis* 39, *werguc* ³436 (greičiausiai visur tas pats asmuo). Dpv. *Vergūtis*, vv. *Vėrgučiai*. Žr. *Vergis*.

- VERKIŠKIS**: g. sg. *Werkiskia* ⁶³⁰² (: *verkiškis* 'Verkių gyventojas').
- VERŠELIS** → **VERŠELAITIS**: *Werselis* 510, ³⁴⁷⁷, *wierfelis* 442, *werszel* ¹³¹⁷, *Wersel* 931, g. sg. *Werszela* ³¹¹⁵, *Verfela* ⁵⁵³³, *wierbelewicz* ⁴²⁹⁶. Plg. *Werszelaycis* In. 216_{7a}, dpv. *Veršėlis*, vv. *Veršėl-iai*, ež. *Veršėlis*. Deminutyvas, plg. dpv. *Verš-ỹs*, *-iūnas*, *-áuskas*, *-inskas*, vv. *Veřšiai*, ež. *Veřš-is*, *-iūkas*, up. *Veřš-up-is* (: *veřšis*).
- VETELIS** (**VĖTELIS?** **VIETELIS?**): *wetelis* *Janowicz* 1169. Dpv. *Vet-eikà*, *-eikis* ir *Vėta*, *Vieta*, vv. *Vetý-gal-a*, *Viet-iškės*, *-eikiai* (: *vėt-auti* 'mojuoti', *vėt-yti* 'sijoti' arba *vietà*).
- VĖVELĖ** (ryt. *-la*) ar **VIEVELĖ**, **VIVELE** (**VYVELE?**) g. sg. *wiewialy* ⁴³⁶⁷. Plg. vv. *Vėvel-iškis* ir *Vível-iškės*. Dar plg. *Wiewianis* In. 379_{41b} < *Vėv-*, *Viev-*, *Viv-ionis*, vv. *Viv-ónys*, *-uliai* ir *Viev-is*, *-iniňkai* (: *viev-ėti*, *vyyv-ėti* 'verkšlenti, zysti, prašyti').
- VĖŽA** (*-ė?*): *Wieża* 601, g. sg. *wezi* ²¹²³. Plg. *Vėžys*.
- VĖŽELIS** → **VĖŽELAITIS**: g. sg. *Wezela* ⁵⁸⁴⁴, ⁶³⁴⁹; *Wiezelewicz* ⁴⁹¹⁶, g. sg. *wezelewicz* ¹⁴⁵, ²⁶⁰⁸, *Wezelowica* ³⁵⁸². Plg. vv. *Vėžėliai*. Žr. *Vėžys*.
- VĖŽYS**: g. sg. *wieżifa* ⁴⁶⁰⁸. Dpv. *Vėž-ỹs*, *-ónis*, *-áuskas*, vv. *Vėž-áičiai*, *-iónys*, *-iškiai*, ež. *Vėžỹs*, up. *Vėž-up-is* (: *vėžỹs*). Plg. *Vėželis*, ir *Vėža*, *Vėžulnis*.
- VĖŽULNIS** (**VĖŽULINIS?**): *wezulnis* ⁴⁹¹⁴. Plg. *Vėžys*.
- VYDMINAS**: f. *wiedminowna* ⁵³³², *Wydźminianka* ⁵⁵²⁷. Plg. avd. *Výdminas*. Dvikamienis asmenvardis. I *Vyd-*, plg. avd. *Vyd-gáil-a* ir *Ař-*, *Ei(t)-*, *Maň-*, *Rim-*, *Vaiř-vyd-as*, dpv. *Vyd-ūnas* (> *Widun* ⁷⁴⁵⁷⁷), *-ėika*, vv. *Vyd-mant-aĩ*, *-ėniai*, *-ut-áičiai*, *Výdž-iai*, *Výdž-ionys*, pr. *Al-wid-e*, *Ar-wid-e*, *Eyt-wyd-e* (: *iř-výsti*, 3. praet. *-vyd-o*). Dar plg. *Jovydas*, *Nevydas*, *Sirvydas*. II *-min-as*, žr. *Min(i)-gėlis*.
- VIDEIŠIS**: g. sg. *wideiřiřa* ¹ 31. Plg. *Wideyřa* ⁷²³²² < *Vid-eiřa* ir dpv. *Vid-ėikà*, *-ūtis*, *Vid-mant-as*, *-gin-is*, vv. *Vid-iškis*, *-ėniai*, *-kiem-is* (: *vidūs*).
- VIDRA** → **VIDRAITIS**: *Wydra* ⁵⁴⁷⁹, g. sg. *Wydry* ⁵⁴⁷⁹, ⁶²⁴¹; *wydrzewicz* 1973. Dpv. *Vidr-à*, *-áitis*, *-ėvičius*, *-inskas*, drv. *Vidr-iniai* Brž (: *vidrūs* 'smarkus, staigus'). Plg. *Vidrelis*. Gali būti ir asmenvardžio *Ūdra* lenkiškas vertimas (I. *wydra* 'ūdra').
- VIDRELIS**: *wiedrelis* ⁵³⁷⁶. Žr. *Vidra*.
- VIEŠVILAS**: f. *Wiefwilowa* 1069. Avd. *Viřvilas*, vv. *Vieřvilė*. Dvikamienis asmenvardis. I *Vieř-*, plg. avd. *Viřř-kant-as*, *-tart-as*, *-taut-as*, *-vin-as*, vv. *Vieř-ėikiai*, *-učiai*, *Vieř-tart-onys* (: *vieř-ėti*). II *-vil-as*, žr. *Budvilas*.
- VYGĖLA**: *Wigielo* ⁴⁶²². Avd. *Vygėla*, vv. *Vygėliai* Būga RR I 249, pr. *Wigel*. Dvikamienis asmenvardis: I *Vy-*, plg. avd. *Vý-bar-as*, *-gáil-a*, *-gint-as*, *-gird-as*, *-kant-as*, *-liaud-as*, *-žint-as*, pr. *Wy-gail*, *Wy-sins-e*, *Wi-tar* (: *vý-ti*). II *-gėl-a*, žr. *Daugėla*.
- VIKAS** → **VIKAITIS**: *wikowicz* ⁵³⁵². Dpv. *Vikas*, vv. *Vik-áičiai*. Žr. *Kilvikas*.

- VILBA** (-is, -ys, -inis?): *wilbinsky* ⁴1015. Dpv. *Vilba, Vilb-ikis, -ik-aitis*. Žr. p. 230.
- VILBUTAS**: *Wilbyt* ⁴568 (y vietoj u). Plg. f. *Wilbutowa* ⁷⁰219. Dpv. *Vilbutas*. Dvikamienis asmenvardis. I *Vil-*, žr. *Budvilas*. II *-but-as*, žr. *Butvilas*.
- VILEIKA** (-is): *Wileyko* 1306, *Wyleyko* ³30a, *wiloyko* ⁴181, g. sg. *Wilejki* ³456, *Wyleyka* ⁵971 (greičiausiai visur tas pats asmuo). Plg. *Wileykanis* In. 361_{31a} < *Vileik-onis*, dpv. *Vileikà, Vileikis*, vv. *Vileik-iai, -iškis*, up. *Vileik-up-is*, ež. *Vileikis*. Žr. *Vilis, Budvilas*.
- VILGĖLA**: *Wilgiela* ⁴1164. Dvikamienis asmenvardis (plg. avd. *Vil-gáil-a*): I *Vil-*, žr. *Budvilas*. II *-gėl-a*, žr. *Daugėla*.
- VILIS** (-ys?) → **VILAITIS**: *Wilewic* ³2096, g. sg. *Wilewicza* ⁵396. Plg. *Wilim* ⁷⁶578, br. *Вилым* Бр. II 87 < *Vil-imas*, dpv. *Vil-ys, Vil-as, -iónis* (→ f. *Wilaniowa* ⁷⁶317), *-(i)ūnas* (→ f. *Wilunaycia* L₈ 'Viliūnaitė'), *-eišis, -iōkas, -ėvičius, -iuk-ėvičius*, vv. *Vil-iaī, -aičiai, -iūkai, -áiniai*, up. *Vil-up-is*. Žr. *Budvilas*.
- VIL(I)UŠIS**: g. sg. *wyloŝy* ⁴93. Dpv. *Viliūšis*, vv. *Viliūš-iškės*. Žr. *Vilis, Budvilas*.
- VILKADŪRIS**: f. *Wilkodurowna* ⁵864 (: *vilkas + dūr̃ti*, 3. praet. *dūr̃e*). Dėl reikšmės bei darybos plg. *Meškadūris* ir vv. *Vilka-bruk-iaī, -muš-iaī, -vedž-iaī*.
- VILKAS** → **VILKAITIS**: *Wilk* 389, 754, 841, 1914, 2179, ¹364, g. sg. *Wilka* ¹184, ²795, ⁵764; *Wilkaytis* 1548, *Wilkowicz* 1679, 1981, *wilkowicz* ⁴60, *Wilkiewicz* ²655, *Wilkowski* ²638, g. sg. *Wilkaicia* ⁶208, *Wilkowicza* ⁴1139 (tas pats asmuo), f. *Wilkowna* 1653, 2083. Plg. *Wilkaŝewicz* ⁷⁵692 ← *Vilk-ašius* ar *-ošius*, dpv. *Vilk-as, -aitis, -ėnas, -ónis, -(i)ūnas, -ėlis* (> *Wilkielis* ⁷³281), *-ėvičius, -áuskas*, vv. *Vilk-aī, -uōčiai*, ež. *Vilk-as, -ežer-is*, up. *Vilk-up-ė* (: *vilkas*). Dar plg. *Vilkinis, Vilkiškis, Vilkus, Vilkutis* ir *Dauvilkis*.
- VILKAŽENTIS** (dz. -cis): *Wilkožencis* 343. Raidė ž primena g, taigi gali būti ir **VILKAGENTIS** (: *vilkas + žėntas* ar *gentis*).
- VILKINYKAS**: g. sg. *Wilkinika* ³181. Plg. vv. *Vilkiniňkai* (: *vilkiniňkas*, ryt. *vilkinỹkas* 'kuris verčiasi vilkų medžiojimu').
- VILKINIS**: g. sg. *wilkinia* ⁴465. Plg. ež. *Vilkinis*, up. *Vilkinė*. Žr. *Vilkas*.
- VILKIŠKIS**: *wilkiŝkis* 1827, *Welkiŝkis* 2114 (greičiausiai tas pats asmuo). Plg. vv. *Vilkiškiai, Vilkiškės*. Žr. *Vilkas*.
- VILKUS** (-ušis?): *Wilkuŝ* ⁵590. Dpv. *Vilkus*. Žr. *Vilkas*.
- VILKUTIS**: g. sg. *Wilkucia* ³523. Dpv. *Vilkut-aitis*, ež. *Vilkūtis*, up. *Vilkūtė*. Žr. *Vilkas*.
- VILUMAS**: *Wilum Bartoŝewicz* ³2781. Dpv. *Vilumas*. Žr. *Vilis, Budvilas*.
- VILUTIS**: f. *Wieludŝka* ²808. Dpv. *Vilūtis*, vv. *Vilūčiai, Vilūt-iškės*, ež. *Vilūtis*, pr. *Wylutte*. Žr. *Vilis, Budvilas*.
- VINDELIS**: *windelis* 1284. Dpv. *Viňdž-ius, Viňd-ikis, -ulas, -āšius*, vv. *Vindž-iūnai, -iūliai, Vind-eikiai*, up. *Viňd-up-is*, pr. vv. *Winde-kaym-en, -lauk-en* Būga RR I 520² (: ?).

- VINGAILIS:** *Wingalis* 1668. Plg. avd. *Vingėla*, *Vingilas*. Dvikamienis asmenvardis. I *Vin-*, žr. *Darvinis*. II *-gail-is*, žr. *Rimgaila*.
- VINGĖLIS:** g. sg. *wingielifa* ⁴³⁸⁹. Dpv. *Vingėla*, *Vingėlis*. Dvikamienis asmenvardis. I *Vin-*, žr. *Darvinis*. II *-gėl-is*, žr. *Daugėla*.
- VINKŠNA** → **VINKŠNAITIS:** *Winkšnowicz* 1090. Dpv. *Vinkšn-a*, *-aitis*, *-ėlis*, vv. *Vinkšn-iškiai*, *-ėnai*, up. *Vinkšn-up-is* (: *vinkšna*).
- VIRBILA** (-yla?) → **VIRBILAITIS:** *Wierbilowicz* ⁵¹¹⁷⁹. Plg. *Wirbilaycis ex pago Grygaycie* ⁷⁷²⁶⁴, dpv. *Virbilà* ir *Virbylà*. Žr. *Virbinis*. Gali būti ir **VERBILA** resp. **VERBYLA**, plg. dpv. *Verbylà*, vv. *Verbil-iškiai* ir *Verbylai*, *Verbỹl-iškės*.
- VIRBINIS:** g. sg. *Wirbinia* ²³²⁹. Dpv. *Virbinis*, vv. *Virbiniai* (: *virbinis* 'iš virbų'). Plg. *Wirbikowna* ⁷⁴⁶⁶⁷ ← *Virb-ikas*, dpv. *Virb-ąšius*, *-ąuskas*, *-ik-ėvičius*, vv. *Virb-ėl-iškės* (: *virb-ėti* 'knibždėti, krutėti, drebėti'), *viřbas* 'žabas, šakelė'). Dar plg. *Virbila*. Šakniai *Virb-pradžią* galėjo duoti ir dvikamienio asmenvardžio *Vir-but-as* trumpinys.
- VIRBUTAS** → **VIRBUTAITIS:** *Wierbutowicz* 577. Avd. *Virbutas*, pr. *Wyributh*. Dvikamienis asmenvardis. I *Vir-*, plg. avd. *Vir-gain-as*, *-min-as*, *-tart-as* ir *Vaiř-vir-as*, f. *Wirilayciowa* ⁷⁴²⁴⁷ ← *Vir-ila*, dpv. *Vir-inas*, *-eikis*, *-el-iūnas*, *-uk-aitis*, *-ūišis*, *-gail-is*, vv. *Vir-žint-aĩ*, pr. *Wyr-iko*, *Wyr-ucke*, *Wiri-gaud-e*, *Wir-kant* (: *výras?*). II *-but-as*, žr. *Butvilas*.
- VIRKAS** → **VIRKAITIS:** *Wirkowicz* ³⁸⁸³. Plg. *Wierkielis de pago Buywidżiszky* ⁷⁵⁵⁷³ < *Virk-elis*, dpv. *Virk-as*, *-ūtis*, vv. *Virkės*, *-yt-aĩ*, *Viřk-ininkai*. Žr. p. 230.
- VIRŠILA** (-yla?) → **VIRŠILAITIS:** *wirşilo* ³²⁷⁵, *wierşila* ⁵³¹⁷, *Wierszilo* 2043, *wierşilowicz* ⁵¹¹⁰. Dpv. *Virşilà* ir *Virşylà*, vv. *Virşilai*, *Virşil-iškė* (: *virşilà*). Gali būti ir priesaginis vedinys, plg. dpv. *Virş-ūtis*, *-ąuskas*, *-inskas*, vv. *Virş-ūn-iškės*, up. *Virş-ýtis*, pr. *Wirs-il*, *Wyrss-uthe*, *Wirss-vne*, *Wirse-mund*, *Po-wirs-in* (: *viřş-yti*, *virşūs*). Plg. *Virşulas*.
- VIRŠULAS** (-ulis?) → **VIRŠULAITIS:** *Wierşulowicz* 366. Plg. *Wierbuło* ⁷²⁴⁰⁹, *Wirszulanis* In. 362_{27a} < *Virşul-(i)onis*, dpv. *Viřşulas*, *Virşulis*, vv. *Virşuliaĩ*, *Virşul-iškiai*. Žr. *Virşila*.
- VIRVĖTIS** (dz. -cis): *Wierwecis* 271. Plg. *Wirwinowicz* ⁷⁴⁷⁰⁴ ← *Virv-inis*, dpv. *Virv-ėlė*, vv. *Virv-ýčiai*, up. *Virv-ýtė* (: *viřvė*).
- VIŠAS:** *wiř* ⁴⁹⁸⁰. Žr. *Viřvilas*.
- VIŠELIS:** *Ńwiec wiřzelis* 521. Žr. *Viřas*, *Viřvilas*.
- VIŠKAS** → **VIŠKAITIS:** f. *Wiřkowicowa* ³⁸⁸³. Dpv. *Viřk-ėlis*, *-ąuskas*, vv. *Viřk-ónys*, *-ūnai*. Gali būti priesagos *-k-* vedinys, žr. *Viřas*.
- VYŠNIAVARDIS:** *Wyfniawardis* 1186 (: *vyřnià* + *vařdas*).
- VIŠTAKIS** → **VIŠTAKAITIS:** *wyřtakaytis* 1030. Dpv. *Viřtakis* (*viř-tà* + *akis*). Plg. vv. *Viřta-gerkl-is*.
- VIŠTELIS:** g. sg. *Wiřtelia* ⁵¹⁰⁷⁴, *Wistela* ²¹⁹, *Wystela* ¹¹⁶⁹, f. *wiřtelowa* ⁴¹⁰¹⁴, *wistelowa* ^{376a}, *Łapunicha Jozephowa Wyřtelowska* ⁶³⁰. Dpv. *Viřtėl-is*, *-iūnas*, vv. *Viřtėl-iškis*, *-iónys*. Deminutyvas,

plg. *Višt-eikis* Būga RR II 636, dpv. *Višt-aitis*, *Višč-ius*, *-iūnas*, *-iūkas*, *-iūlis*, vv. *Višt-iškiai*, ež. *Višt-ýtis*, up. *Višt-up-is* (: *vištà*).
VIŠVILAS: f. *wiŝwielowna* 2799. Avd. *Višvilas*, pr. *Wissewille* (< *Visvilas*?). Dvikamienis asmenvardis. I *Viš-*, plg. avd. *Viš-tart-as*, dpv. *Viš-inskis*, vv. *Viš-eikiai*, up. *Viš-iūp-iškė* (: *vien-višys* 'atsiskyrėlis, viengungis', *vaišė-s*, *vieš-ėti*). Dar plg. *Višas*, *Višelis*. II *-vil-as*, žr. *Budvilas*.

VYT(I)NYKAS (dz. *Vyc-*): g. sg. *wicnika* 2233. Plg. *Wicinik* 79262 (: *vytininkas*, ryt. *vytinykas* 'plaukiojantis senovine didele plokščiadugne upių valtimi, vytinė').

VYTIS (-ys? dz. *-cis*, *-cys*) → **VYTAITIS**: *Wiciewyc* 5763, *Witowsky* 4466. Plg. f. *Wiciuniowa* 76186 ← *Vyč-iūnis*, dpv. *Výt-is*, *-ỹs*, *-ónis* (> *Witanis* In. 111_{sb}), *-ėnas*, *-áuskas*, vv. *Vyt-eikiai*, *-ėlinė*, *-ėn-iškės*, *Výč-iai* (iš *Vyd-* prieš *dusliuosius* priebalsius: *iš-výd-o*). Dar plg. *Vytulis*, *Vytuola* ir *Sirvytas*. Atskirais atvejais gali būti ir krikštavardinės kilmės, plg. l. *Wit*, br. *Bum*, lot. *Vitus* 'Vitas'. Dėl rašybos netobulumo sunku išskirti šaknis *Vyt-* ir *Vit-*.

VYTULIS → **VYTULAITIS**: *Wytulewicz* 2620. Žr. *Vytis*.

VYTUOLA (-ola?): *Witola* 641. Žr. *Vytis*.

VIVERSĖLIS: *wiwerfelis* 3800 (: dial. *viversėlis* 'vieversys'). Plg. *Viversys*.

VIVERSYS: *Wywersis* 2595. Dpv. *Vieversys*, vv. *Vievers-iaĩ*, *-ỹnė* (: *vieversys*, dial. *viversys*). Plg. *Viversėlis*.

VYŽIS → **VYŽAITIS**, **VIŽ(I)ŪNAS**, **VYŽ(I)ŪNAITIS**: f. *Wiżowna* 5897, *Wyżewska* 9229; *Wyżunaytis* 1324. Plg. *Wiżelewicz* 75148 ← *Vyž-elis*, dpv. *Vyž-inis*, vv. *Vyž-iai*, *-ėliai*, *Vyž-iškės*, *-ūn-iškės*, *-ul-iónys* (: *výž-ti* 'pinti', *vyžà*).

VOLUNGIS (ys-?): g. sg. *Wolongia* 3510. Dpv. *Vólung-is*, *-ỹs*, *-aitis*, *-ėvičius*, vv. *Vólung-ės*, *-iaĩ*, *-iškiai* (: *vólungė*).

VOSNYS → **VOSNAITIS**: *wafnieiewicz* 4904. Dpv. *Vosnys*, vv. *Vosn-iūnai* (: *vasn-óti* 'plasnoti, mojuoti').

ZIMZA → **ZIMZAITIS**, **ZIMZONIS**: *Żimzowicz* 1489, *Żimżan* 178 (gali būti tas pats asmuo: *zińz-ti*, 3. praes. *zińzia* 'zvimbti').

ZIRZA: g. sg. *Żyrzy* 5626 (: *zirza* 'verksnys').

ZIZA (**ZYZA**?) → **ZIZAITIS**, **ZIZONIS**: g. sg. *Żizy* 5289; *Żyzaytis* 1104, f. *żizonowa* 2225. Dpv. *Ziz-as*, *-ėvičius*, *-il-ėvičius* ir *Zyz-a*, vv. *Ziz-aĩ*, *-ėnai*, *-ónys* (: *ziz-ti* 'imti norėti, geisti; šėlti' ar *zyz-ti* 'verkšlenti, įkyriai prašyti'). Plg. *Zizelis*. Gali būti ir **ŽIŽA** (resp. **ŽIŽELIS**), plg. dpv. *Žižas*, *-ỹs*, *-iūnas*, *-ėvičius*, *-el-iáuskas* (: *žižė* 'greit užsidegas, pikčiurna').

ZIZELIS (**ZYZELIS**?) → **ZIZELAITIS**: *Żyzelewicz* 2669. Žr. *Ziza*.

ZUBRYS (ir *-as*?): *Żubris* 1117, *Żubr* 3430, *P(an) Żubrżicky* 3702, f. *Żubrowna* 4158, *Żubricka* 435, 4826, *Żubrżicka* 3623. Dpv. *Zubrỹs* ir *Zubr-as*, *-āvičius*, *-áuskas*, *-ickas*, vv. *Zubriaĩ*, *Zubr-iškiai* (: *zubr-ras* 'stumbras').

- ZUJIS** (-ys, -jus?) → **ZUJAITIS**: g. sg. *Žuia* ⁴65; *Žuiewicz* ⁴1110, f. *Žuiowa* ⁴988, ⁵1069, g. sg. *Žuiowni* ⁴303. Dpv. *Zuj-ys*, *Zùj-us*, vv. *Zuj-aĩ*, *-ũnai* (: *zùì-ti*, 3. praes. *zùja* ‘šen ir ten lakstyti, bėginėti’).
ZŪZA → **ZŪZAITIS**: s *kayran* (= iš Kairėnų) *Žužaytis* 1131. Plg. *Zužolis* ⁷⁹282 < *Zūz-olis* ar *Zūz-uolis*, dpv. *Zūza*, kln. *Zuzā-kaln-is* Rgv < *Zūzā-kaln-is* (: *zūzā* ‘nepaslankus žmogus’, *zūz-ti* ‘ūžti, murmėti, zyzti’). Dar plg. *Zūzelis*.
ZŪZELIS: f. *žuželowa* ³79, *žuzielowna* ⁵315 (greičiausiai ta pati moteris). Žr. *Zūza*.
ŽABALIS → **ŽABALAITIS**: g. sg. *Žabali* ²363, *Žabolowicz* 1009. Dpv. *Žabal-iũnas*, vv. *Žabal-iškiai*, ež. *Žabālis* (: *žābalas* ‘aklas’).
ŽADA: *Žada* ³488. Žr. *Žadas*.
ŽADAS (ir -ys?) → **ŽADAITIS**: *Žad* 1676, 2111, f. *Žadowa* ²564, *Žadzewiczowa* ⁵140. Dpv. *Žadas*, vv. *Žād-iškės*, *Žadziaĩ*. Plg. avd. *Žād-mant-as*, *-min-as* ir *Gaũd-*, *Gér-žad-as*, dpv. *Žād-vyd-as*, vv. *Žad-gail-aĩ*, *-vain-aĩ*, *Žadž-iũnai* (: *žad-ėti*, *žādas*). Dar plg. *Žada*, *Žadeika*, *Žadinis*, *Žadukas*.
ŽADEIKA → **ŽADEIKAITIS**: *Žadeykowicz* 1141. Dpv. *Žadėikā*, *Žadeikis* vv. *Žadeik-iai*, *-ėliai*, *-óniai*. Žr. *Ž a d a s*.
ŽADINIS (dz. *Žadz-*) → **ŽADINAITIS**: *Žadžinowycz* ⁶261. Žr. *Ž a d a s*.
ŽADUKAS: *Žaduk* 1236. Žr. *Žadas*.
ŽAGARAS → **ŽAGARAITIS**: *Žagarowicz* 1045, *Žagurewsky* 2761 (greičiausiai tas pats asmuo). Dpv. *Žāgar-as*, *-inskas*, vv. *Žagaraĩ*, *Žāgar-iškė*, up. *Žagāris* (: *žāgaras*).
ŽAGAS: f. *Žagowa* ⁵103, ⁵482. Dpv. *Žāg-as*, *-ũnas*, vv. *Žag-āl-iškės*, *-mant-aĩ*, up. *Žag-iėnis*, *Žāg-up-is* (: *žāgas* ‘kūgis, stirta’ arba *žāg-ti* ‘teršti valgi, vandenį; vogti’). Plg. *Žagelis*. Galėtų būti ir **ŽIOGAS**, plg. dpv. *Žióg-as*, *-áitis*, *-ũnas*, *-ėlis*, vv. *Žiógai*, *Žiōg-iškės* (: *žiógas*). Dar žr. *Ž e g a s*.
ŽAGELIS → **ŽAGELAITIS**: *Žagelis* 2028, 2043, *Žagiel* 2820 (kunigas), *D(omin)us Žagel* 1591, *R(evere)ndus D(omin)us Žagel* (*Officialis atque [= et] Canonicus Vilnensis* 1591,¹⁹⁸ ³265, *D(omi)nus Žagel Officialis nec non Canonicus Vilnensis* 1996, *Admodu(m) R(evere)ndus parochus Žagiel Canonicus et episcopus Vilnensis* ⁵1231, g. sg. *Žagela* ³83, *z dozwoleniem J(ego) M(ošci) X(iad)za* *Žagla* 2563, 2572 ir kt.; *Žagelewicz* 1005, g. sg. *Žogalaycifa* ⁵132 (*al* vietoj *el*), f. *Zagielowna* ⁴1151, ⁶39. Dpv. *Žagėlis*. Žr. *Žagas*.
ŽAGRIS (-ys?): *Žegris* ³193, f. *Žagrowa* ³679. Plg. dpv. *Žāgrė*, vv. *Žagr-ėnai* (: *žāgrė*).
ŽAISLELIS (ryt. *-lalis*): *Žayslalis* 2185, *fayslalis* 10, *zefstolicz* ¹328 (greičiausiai tas pats asmuo), *Žayslalis* 816, 1992 (: *žāislas*).
ŽALA: g. sg. *Žaly* ⁶78. Dpv. *Žal-à*, *-ỹs*, *-ėnas*, *-ėvičius*, vv. *Žāl-iškė*, up. *Žāl-iup-is* (: *žālas*). Plg. *Žalelis*.
ŽALELIS → **ŽALELAITIS**: *Žalelis* 254, g. sg. *Žalela* ²118; *Žalelicwicz* 2610, *-owicz* 1047, 1631. Dpv. *Žalėlis*, ež. *Žalėlis*. Žr. *Žala*.

- ŽALGA(S)**: *Žalga* 1464, *Žolga* 1951, g. sg. *Žolgi* ³799, *Žalga* ⁶347, f. *Žolga* ⁵855, *Žalgow(a)* ²166, *Žolgow(a)* ⁵663. Dpv. *Žalg-à*, -*ys*, -*ėvi-čius*, -*auskas* (: *žalgà* 'kartis, prk. ilgas žmogus, ilgšis').
- ŽAL(I)AKIS** (-*ys*?): g. sg. *Žaliekia* ⁵1028, *Želakifa* ³37a (tas pats asmuo). Dpv. *Žalakys*, vv. *Žalokiai*, *Žalak-iškė*, -*iškiai* (: *žal[i]à + akis*).
- ŽALIAVIDURIS**: *Zalewiedoris* ⁴373 (: *žālias + vidurys*). Dėl darybos plg. vv. *Žalia-blėk-iai*, *Žalia-puřv-iai*, *Žal-vėder-iai*.
- ŽALTYS** (dz. -*cys*): *Žolcis* 2087. Dpv. *Žalt-ickas*, vv. *Žalt-iškiai*, *Žalt-ūnai*, -*ynai*, pv. *Žaltys Auk*, b. *Žalt-iškiai Pg*, ež. *Žalt-ys*, -*ytis*, up. *Žalt-up-is* (: *žaltys*).
- ŽAL(T)VARIS** (-*ys*?): *Žoltwariž* 903. Plg. vv. *Žalvariai* (: *žālvaris* 'toks metalas, vario, alavo ir cinko mišinys'). Parašyta *Žolt-* dėl lenkų *żółty* 'geltonas'.
- ŽAMBAS** → **ŽAMBAITIS**: *Żąbowicz* 1426. Dpv. *Žamb-as*, -*ėlis*, -*auskas*, vv., up. *Žambas* (: *žambas*).
- ŽARAS** → **ŽARAITIS**: *Żorowicz* 2781. Plg. *Żarelewicz* ³286 ← *Žar-ėlis*, dpv. *Žar-ys*, -*eikà*, -*ul-ditis*, -*inkas*, vv. *Žar-ai*, -*ėnai*, -*iškiai*, up. *Žār-as*, -*ė* (: *žarà* arba *žāras* 'šaka'). Dar plg. *Žareila*.
- ŽAREILA**: *Żareyla* 1022. Žr. *Žaras*.
- ŽASELIS** (ryt. *Žus-*): *Żasielis* 1468, g. sg. *Žusiela* ¹81, ¹271, f. *Žusielowa* ³402. Dpv. *Žūsėlis* < *Žasėlis*, up. *Žasėlė*. Žr. *Žasis*.
- ŽASINAS** (ryt. *Žus-*): *Żufin* 1232. Dpv. *Žąsinas*, vv. *Žasinaĩ*, up. *Žąsinas* (: *žąsinas*). Plg. *Žąsinėlis*.
- ŽASINĖLIS** (ryt. *Žus-*): *Żąsinelis* 1506, *Żufinelis* 1297, 1357, g. sg. *Žusielà* ³506. Plg. up. *Žąsinėlis*. Žr. *Žąsinas*.
- ŽASIS** (ryt. *Žus-*): *fosis* 262 (o primena u), 283. Plg. f. *Żufiewiczowa* ⁷325, dpv. *Žas-ytis*, -*ėtis*, vv. *Žas-aičiai*, ež. *Žasys*, up. *Žas-à*, -*inė* (: *žasis*). Dar plg. *Žaselis*.
- ŽASKULIS** (-*as*? ryt. *Žus-*): *Żuskul* ⁴735. Plg. plk. *Žaskul-ynė* Žgč (: *žąs-kulis* 'švendras, toks pelkių augalas su juoda sėklų buože viršūnėje, Typha').
- ŽĖBA(S)**: *Żab* ²364, g. sg. *Žaby koziemiaka* ⁶91. Plg. *Žaba* ⁷156, dpv. *Žėba*, vv. *Žėb-iškiai* (: *žėb-ėti* 'smulkius daiktus valgyti, ėsti, ryti'). Dar plg. *Žebelis*.
- ŽEBELIS** → **ŽEBELAITIS**: *Żebelewicz* 2795, *Żabelowicz* 1917. Dpv. *Žebėl-is*, -*avičius* (: *žėbel-ioti* 'niekus šnekėti'). Gali būti ir **ŽĖBELIS**, žr. *Žėba(s)*.
- ŽEBRYS**: *Żebrewsky* ³836, -*owsky* ⁴1066, ⁶245. Dpv. *Žebr-ys*, -*aitis* (> *Zebraycis* In. 75_{39b}), -*auskas*, vv. *Žebr-ónys*, -*iškiai* (: *žėbrys* 'kuris žėbras, margas, murzinas'). Plg. *Žebr(i)ukas*.
- ŽEBR(I)UKAS**: *Żebruk* ²9. Žr. *Žėbrys*.
- ŽEGAS** → **ŽEGŪNAS** → **ŽEGŪNAITIS**: *Żegunaytis* 33. Dpv. *Žeg-ūnas* (: *žeg-ulys* 'žagulys, žagsėjimas'). Plg. *Žegis*, *Žegunis*, *Žegelis*, *Žegulis*. Gali būti *Žeg-* ir vietoj *Žag-*, plg. l. dial. *žegary* < lie. *žagaraĩ*.

- ŽEGELIS** → **ŽEGELAITIS**: *Žegelsky* 1906, ³359, f. *Żegielowa* ⁵4, *Żegielewiczowa* ⁶291. Źr. *Žegas*.
- ŽEGIS** (-ys?): *Žegis* ⁵904. Dpv. *Žegÿs*. Źr. *Žegas*.
- ŽEGULIS**: *Žegulinsky* ⁴217. Źr. *Žegas*.
- ŽEGUNIS** ar **ŽEGŪNIS** (vietoj *Žegūnas* ← *Žegas*?): *Žegunis* 200, 398, 994, ¹304. Plg. vv. *Žegūnai*. Źr. *Žegas*.
- ŽEIMANTAS** → **ŽEIMANTAITIS**: *Žeynentowicz* 1393 (*nen* vietoj *man*). Dpv. *Žeimantas*. Dvikamienis asmenvardis. I *Žei-* iš *Žeim-*, plg. dpv. *Žeim-āvičius*, vv. *Žeim-ėliai*, up. *Žeim-ikė*, -*enā* (: *žiemā* < **žeidm*). Dar plg. *Žeimis*, *Žeimus*. II -*mant-as*, Źr. *Mantvilas*.
- ŽEIMIS** (-ys?): *Žeymis* 748. Dpv. *Žeimÿs*, vv. *Žeimiai*. Źr. *Žeimantas*.
- ŽEIMUS** (ir -*as*?): *Žeymus* 740, *Žaim* 2507. Źr. *Žeimantas*.
- ŽĖKAS** ar **ŽAKAS** → **ŽĖKAITIS** resp. **ŽAKAITIS**: *Žak* 1625, 1854, g. sg. *Žaka* ⁴330, ⁶217, *Žaka chmielnika* ⁵726; *žakajtis* ³711, *Žakowycz* ⁶180, f. *Žakowna* ⁵388, *Žakowiczowna* 2759. Dpv. *Žėk-as*, -*ónis*, -*ėvičius*, -*áuskas* ir *Žākas*, -*ónis*, -*āvičius*, -*áuskas*, vv. *Žėkaĩ* ir *Žāk-ainiai* (: *žėkas* < l. *zak* 'mokinys, bažnyčios tarnas'). Plg. *Žėkelis*, *Žėkilis*, *Žėkinis*.
- ŽĖKELIS** (**ŽAKELIS**?) → **ŽĖKELAITIS**: *Žakelis* 511, 1266, *Žokielis* ³706, *Žakel* 836, *Žakiel* 893, 2619, *Žakielewicz* 1343, 2595, 2787, -*ewycz* ⁵665, ⁶6, -*owicz* 893, g. sg. *kusnierza Žakielaycia* ⁵1140, *Žakielewicz* ³340 ir *Žekielowicz* ⁴672 (tas pats asmuo), f. *Žakielowa* 874, ⁵390, -*owna* 131. Źr. *Žėkas*.
- ŽĖKILIS** (**ŽAKILIS**?): *Žakilis* 2105. Źr. *Žėkas*.
- ŽĖKINIS**: *Žekinis* 439. Źr. *Žėkas*.
- ŽELĖLIUS** (**ŽĖLĖLIUS**, **ŽĖLELIUS**?): g. sg. *Želeluša* ²843. Źr. *Želys*.
- ŽELĖSAS** (**ŽĖLĖSAS**?): g. sg. *žeľfsa* ²335. Źr. *Želys*.
- ŽELYS** (**ŽĖLYS**?) → **ŽELIONIS** (-*onaitis*), **ŽELĖNAS** (-*ėnaitis*) ir **ŽELĖNIS** (-*enis*?): *Želanis* ⁵241, *Želanowicz* 705, *Želeniewicz* ⁴968, f. *Želenizowa* ⁵40 (ž vietoj s resp. sž). Dpv. *Žėľÿs* ir *Žel-iónis*, vv. *Žel-iškiai*, -*iūnai* (: *žėl-ti*, 3. praet. *žėľė*). Plg. *Želėlius*, *Želesas*.
- ŽEMAGULIS** (-ys?): *Žemagulis* 1997. Dpv. *Žeĩgul-is*, -*ÿs*, vv. *Žem(a)guliaĩ* (: *žėmas* + *gulėti*).
- ŽEMAITĖLIS**: *Žemoytelis* ³346, *P(an) Žemoytelis* 2503, 2504, *Žomoytelicz* ⁴146, *Pan žemaytel* ²278, *D(omi)nus Žemoytel* ¹320, g. sg. *Žemoytelia* ³728, f. *Žemaytelowa* ¹28, ¹30, ¹33, ¹101, ³271, ³701, ³739, ³880, *Žomoytelowa* ⁴780, ⁴1144. Plg. dpv. *Žemaitėlis*, vv. *Žemaitėliai*. Źr. *Žemaitis*.
- ŽEMAITIS** (dz. -*cis*) → **ŽEMAITAITIS**: *Žemoytis* 1661, *Žomoycin* 2635 (su sl. -*in*), *Žemaycowicz* 653, g. sg. *Žomoycina* ⁴263, f. *Žiemayciowa* ³548. Plg. *Žamaytenas* L₆ < *Žemait-ėnas*, dpv. *Žemait-is*, -*aitis*, -*ūkas*, *Žemaič-iūnas*, vv. *Žemaičiai*, *Žemait-aičiai*, *Žemait-iškės*, -*kiem-is* (: *žemaitis*). Dar plg. *Žemaitėlis*.

- ŽENĖELIS** (ryt. *Žin-*) ar **ŽINGELIS**: g. sg. *Žingela* ^{394a}. Dpv *Žiņgelis*. Deminutyvas, plg. dpv. *Ženg-ol-āvičius* ir *Žing-ol-āvičius* vv. *Žeņg-iškė* (: *žeņg-ti* ir *žing-ūoti* 'žingsniuoti').
- ŽENTELIS** (ryt. *Žin-*): g. sg. *Szintelisa* ⁴⁷⁷. Dpv. *Žentėlis* ir *Žintėlis*. Žr. *Žentis*. Gali būti ir **ŽINTELIS** (ne iš *Žentelis*), plg. avd. *Žin-taut-as* ir *Vý-*, *Vir-žint-as* (: *žin-óti*, *pa-žin-ti*).
- ŽENTIS** (-ys? ryt. *Žin-*, dz. -cis, -cys) ar **ŽENČIUS** → **ŽENTAITIS**, **ŽENČIŪNAS**: *Žencowicz* 1990, *Žienciewicz* 2336, *Žiencieiewicz* ⁴³⁶⁸, *Žincewicz* 1364, *Žęciun* 1452 (greičiausia visur tas pats asmuo). Dpv. *Žeņčius* (: *žentas*). Plg. *Žentėlis*.
- ŽIAUGA** → **ŽIAUGAITIS**: *sewga* 567, *Żowgowicz* 1327. Dpv. *Žiauga* (: *žiaug-ti* 'vemti').
- ŽIBUKAS** → **ŽIBUKAITIS**: *Żybukowicz* 2485. Dpv. *Žib-as*, -à, -aitis, -ėnas, -ikas, -āvičius, vv. *Žib-uliai* (: *žib-ėti*). Plg. *Žibutis*.
- ŽIBUTIS** (dz. -cis) → **ŽIBUTAITIS**: g. sg. *Żybuczia* ¹⁵², *Żybuciewicz* ⁵¹⁰⁵⁴. Dpv. *Žibūtis*, vv. *Žibūčiai*. Žr. *Žibukas*.
- ŽYDAS** → **ŽYDAITIS**: *Żyd* 2243, g. sg. *Żyda* ²⁴⁵, *Żyda* ³²³; *Żydowicz* ³¹³⁰, ³²⁴⁹, -owycz ⁶¹⁹³, g. sg. *Żydowicza* ⁶²⁸⁸. Dpv. *Żyd-aitis* (→ f. *Żydaiciowa* ⁷⁹⁶⁵²), -ónis (> *Zydonis* L₆), -āvičius, vv. *Žyd-iškės*, -eik-iškės, -eik-ónys, *Żydz-iūnai*, ež. *Žyd-ežer-is*, up. *Žyd-up-is* (: *žydas*). Plg. *Žydelis*. Dar plg. avd. *Gir-žyd-as*.
- ŽYDELIS** → **ŽYDELAITIS**: *Żydelis* 66, 72, 82, 566, 945, 1365, 1530, 1717, 1856, 2055, 2088, 2111, 2718, 2748, ²¹¹⁷, ⁴²²³, ⁴⁷⁴¹, ⁴⁸⁸⁴, *Židelis* 1459, ⁴⁹⁵⁹, *Židielis* 43, *Żydel* 934, 1905, 2024, ¹²⁰⁶, ⁴²⁶², ⁵²⁰¹, g. sg. *Żydela* ²⁴³⁵, ³¹²¹, ⁴²⁰⁹, ⁴⁹⁸², ⁵¹⁴⁴; *Zydelewicz* 1581, -ewycz ⁶⁷⁵, *Żidelewicz* ³⁵⁰², *Żydelowicz* 42, 981, 1581, ³⁵⁷⁹, *Żydelewsky* ⁵³⁸⁹, f. *Żydelowa* 677, 1953, 2650, ²⁸⁸⁹, ³⁷¹, ⁴³⁴⁸, ⁴¹¹⁰⁶, ⁵¹⁰⁰⁰, ⁶⁸². Dpv. *Żydel-is*, -iūnas, -ėvičius, vv. *Žydeliai* (: *žydelis*). Plg. *Žydas*.
- ŽIEDELIS** → **ŽIEDELAITIS**: g. sg. *Żedelewica* ³³³. Dpv. *Žiedėlis*. Deminutyvas, plg. dpv. *Žiedas*, vv. *Žied-iškė*, -oniai, up. *Žied-up-ys* (: *žiedas*). Plg. *Žiedukas*.
- ŽIEDUKAS**: g. sg. *śieduka* ⁴⁴⁵⁰. Žr. *Žiedelis*.
- ŽIEMIS** (-ys?) → **ŽIEMĖNAS**: *Żemis* 1348, f. g. sg. *Żiemienowey* 2145. Plg. *Ziemanis* In. 215_{38b} < *Žiem-ionis*, dpv. *Žiem-ys*, -ėlis, -āvičius, ež. *Žiēm-iškis* (: *žiemiai*, *žiemà*). Gali būti ir **ŽEMYS**, plg. *Żemuciuk* ⁷⁴²⁹⁵ < *Žem-uč-iukas*, dpv. *Žem-ys*, -ónis, -ūlis, -eikis, -āila, -ul-aitis, -āvičius, vv. *Žem-ūčiai* (: *žėmas*).
- ŽYGAS** → **ŽYGAITIS**: *Żygoc* ⁵³²⁶. Dpv. *Žyg-as*, -aitis, -āvičius, vv. *Žyg-ai*, -ėnai, up. *Žyg-iškė*. Žr. *Žygimantas*.
- ŽYGELIS** → **ŽYGELAITIS**: *Żygielowicz* 2575, *Żygielowycz* ⁶⁴⁸, g. sg. *Żygielowicza* ⁵²⁹⁶, f. *Żigielowa* ⁵⁴¹⁴. Dpv. *Žygėlis*, vv. *Žygėl-iškis*. Žr. *Žygas*, *Žygimantas*.
- ŽYGYMANTAS**: *P(an) Żygimont Gnatowsky* ⁴⁹¹¹, g. sg. *Żygimonta Naborowskiego* ⁵²⁴⁷, f. *Żygimontowa Linnikowa* ⁴¹⁰⁰⁶. Avd. *Žygy-mantas* (> *Жукгимонт Бир. I 77*), *Žygmantas*, vv. *Žygmantai*,

Žygmañt-iškės, -iškė. Dvikamienis asmenvardis. I *Žyg(i)-*, plg. avd. *Žý-gaud-as* < *Žyg(i)-gaud-as*, *Žý-gint-as* < *Žyg(i)-gint-as* (: *žýgis*). Dar plg. *Žygas, Žygelis, Žygutis*. II *-mant-as*, žr. *Mantvilas*. **ŽYGUTIS** (dz. *-cis*): f. *Žyguciowa* ⁵⁴⁴⁵. Dpv. *Žygutis*. Žr. *Žygas, Žyгимantas*.

ŽILIS (*-la?*) → **ŽILAITIS, ŽILONIS (ŽILONAITIS?)**: g. sg. *Žila* ¹²⁴⁵; *Żilewicz* ⁷²⁸, *Żylewycz* ⁶⁷⁶, *Żelinski* ³⁸⁵, f. *Żyłowna* ³¹⁶⁰; *Żylanowicz* ¹⁰⁵⁶. Plg. *Żylis* ⁷²³⁹⁴, *Żyla* ^{7818a}, *Zylunas* In. ³⁶¹_{11a} < *Žil-(i)ūnas*, dpv. *Žil-is, -aitis, -ėnas, -iónis, -iùkas, -ėvičius, -inskas*, vv. *Žil-iaĩ, -ūčiai, -inaĩ, Žil-iškiai*, up. *Žilė* (: *žilas*).

ŽINDELIS → **ŽINDELAITIS**: *Žindel* ²⁴⁸⁰, *Žindelowicz* ¹⁴⁰⁸. Dpv. *Žindelis*. Deminutyvas, plg. dpv. *Žiñdžius*, vv. *Žind-aičiai* (: *žind-yti*). Plg. *Žindulis*.

ŽINDULIS (*-ys?*): *Žindulis* ²⁴⁷⁹, *Žyndul* ⁵⁷⁴⁵, g. sg. *Žindula* ²⁴⁷⁹. Dpv. *Žindul-is, -ys*, vv. *Žinduliaĩ*. Žr. *Žindelis*.

ŽYNELIS → **ŽYNELAITIS**: *Žinelowicz* ²⁰¹⁰. Dpv. *Žynėlis*, vv. *Žynėliai*. Žr. *Žynys*.

ŽYNYS: f. *Žiniowa* ³¹⁸², g. sg. *Žinicky* ²⁸³⁹. Dpv. *Žynys*, vv. *Žyniaĩ* (: *žynys*). Plg. *Žynelis*. Gali būti ir **ŽINYS** (resp. **ŽINELIS**), plg. dpv. *Žin-ys, -ėvičius, -iauskas*, vv. *Žin-ėnai*, pr. *Synn-ote, Synn-ow, Na-sinn-e* (: *žin-oti*).

ŽIRIS (*-ys?*) → **ŽIRAITIS**: g. sg. *Żyrewicza* ⁵¹⁵². Dpv. *Žir-inas, -ėnas, -auskas, -mant-as* (: *žir-ti* 'spindėti, raibti').

ŽIRNELIS: *Žirnelis* ^{477, 2170, 2496, 2601, 2640, 2238}, *Żyrnelis* ²²³¹, *Żernelis* ^{2330, 434}, g. sg. *Żirnelia* ³⁸², f. *Żirnelowa* ¹⁰²⁷. Dpv. *Žir-nėlis*, vv. *Žirnėl-iškė*, ež. *Žirnėlis*. Žr. *Žirnis*.

ŽIRNIKAS → **ŽIRNIKAITIS**: *Żirnikos slodownik* ¹⁷³, *Żirnikowicz* ¹⁴⁰⁴, *R(evere)ndus D(omi)nus Blažius Żirnikowicz* ³⁴⁰⁶, f. *Żirnikowa* ¹⁴⁸⁸, *Szyrnikowa* ⁵⁸⁴, g. sg. *żiernikowny* ²⁷⁹³. Dpv. *Žirnikas*, vv. *Žirnikaĩ* (: *žirnikas* 'pelėžirnis, ankštinių šeimos augalas'). Gali būti ir priesaginis vedinys, žr. *Žirnis*.

ŽIRNIKĖLIS: f. *Żernekelowa* ²⁵³⁶. Žr. *Žirnikas*.

ŽIRNIS → **ŽIRNAITIS**: *Żirniewicz* ²²⁰⁶. Dpv. *Žirn-is, -iauskas*, vv. *Žirn-iaĩ, -ainiai, Žirn-iškiai*, ež. *Žirnis*, up. *Žirn-up-elis* (: *žirnis*). Plg. *Žirnelis, Žirnikas, Žirnikėlis*.

Ž(I)UGA → **Ž(I)UGAITIS**: *Żuga* ²³⁸¹, *Żugowicz* ⁵³⁹⁸, g. sg. *żuhowicza* ⁵⁷²⁸. Dpv. *Žiugė*, mšk. *Żiùg-iškė* Klm, *Żiugų takelis* Vlkj. Plg. *Žugalas, Ž(i)ugelis*. Žr. p. 230.

Ž(I)UGELIS → **Ž(I)UGELAITIS**: g. sg. *Żugiela* ⁴³⁵³; *Żugielowicz* ²⁵⁶¹. Žr. *Žiuga*.

ŽIŪRAS (ŽIURAS?) → **ŽIŪRAITIS**: *Żur* ^{1723, 1771, 2483, 2560, 147, 2245, 329a, 398, 4982, 5600, 639}, g. sg. *Żura* ^{3665, 4119}, *Żurowicza* ⁵³¹¹, *Żurewicz* ⁵⁹⁵⁵, f. *Żurowa* ^{2466, 4345, 4463, 41058, 581, 582}, *Żurowiczowa* ⁴⁵³¹. Dpv. *Žiūr-as, -aitis, -ėvičius, -auskas* ir *Žiurà, -ys, -aitis, -ėvičius, -auskas*, vv. *Žiūr-ai, -ónys, Žiūr-iškis* ir *Žiūr-iai, -kaln-is*, up. *Žiur-ėlis* (: *žiūr-ėti* ir *pra-žiūr-ti*). Plg. *Žiūrelis*.

- ŽIŪRELIS (ŽIURELIS?)**: f. *Żurelowa* ²294, ⁵890. Plg. *Żurelis* L₁₆. Žr. *Žiūras*.
- ŽUBARTAS**: f. instr. sg. *Żobortową* 721. Dvikamienis asmenvardis. I *Žu-*, plg. avd. *Žù-kant-as*, *-tart-as*, dpv. *Žù-taut-as* > *Zutowt* In. 217_{13b} (: ?). Dar plg. *Žugalas*, *Žugara(s)*. II *-bart-as*, žr. *Aubartas*.
- ŽUDINIS** (dz. *Žudz-*) → **ŽUDINAITIS**: *Žudzinowicz* ³522. Žr. *Žudžius*.
- ŽUDŽIUS (ŽUDIS, -ys?)** → **ŽUD(Ž)AITIS**: *Žudžius* 2313, f. *Žudziowna* ⁴569, g. sg. *Žudziewicowey* ³63. Plg. *Žudelewicz* ⁷³13 ← *Žud-elis*, *Zudonis* In. 215_{15b} < *Žud-onis*, f. *Žudžiukowna* ⁷⁶545 ← *Žudz-iūkas*, dpv. *Žudžius*, *Žùd-is*, *-ys*, *-ickis*, vv. *Žùdžiai*, *Žùd-iškės* (: *žud-yti*). Dar plg. *Žudinis*.
- ŽUGALAS** → **ŽUGALAITIS**: *Žugolowicz* ²76. Gali būti dvikamienis asmenvardis. I *Žu-*, žr. *Žubartas*. II *-gal-as*, žr. *Galginas*. Gali būti ir *ŽIUGALAS*, žr. *Žiuga*.
- ŽUGARA(S)** → **ŽUGARAITIS**: *žugarz* ²886, *Žugora* ⁵628, *Žugorowicz* 2446, g. sg. *Žugorowicza* ³254, *Žugrowicza* ²420; gal būt, ir *Žugierewicz* 2638 (2x), g. sg. *Žugierowicza* ⁴457. Avd. *Žugaras*. Dvikamienis asmenvardis. I *Žu-*, žr. *Žubartas*. II *-gar-a(s)*, plg. avd. *Gar-min-as*, dpv. *Gar-ys*, *-ùtis*, *-uõlis*, *Gār-elis*, *-ulis*, *Gár-jon-is* (: ?).
- ŽŪKLYS (ŽUKLYS?)** → **ŽŪKLAITIS**: *Žuklewicz* ⁴74. Dpv. *Žūklỹs* ir *Žukl-ỹs*, *-ijà*, *-ėvičius*, vv. *Žūkl-iai*, *-ijai*, *-iškės* (: *žūklỹs*, *žuklijas* 'žvejas').
- ŽULYS**: f. *zulewska* ⁵315. Plg. *Žulewicz* ⁷³231, dpv. *Žulỹs*, *-ėnas*, *Žùlius* (: *i-žul-nùs*, *i-žùlùs*).
- ŽULKUS**: *Żulkowski* ⁵556. Dpv. *Žulkus*. Gali būti priesagos *-k-* vedinys, žr. *Žulys*.
- ŽULNA(S)** → **ŽULNAITIS**: *Żulnowicz* 1138. Plg. pv. *Żulnos* Pmp, up. *Żulnà* (: *żulnùs* 'istrižas, nuožulnus').
- ŽVĖRELIS** → **ŽVĖRELAITIS**: *βwierelis* ⁴245, *Żwierelewycz* ⁵1073. Plg. *Żwierelo* ⁷⁴343, dpv. *Žvėrėlis*, vv. *Žvėrėl-iškės*. Deminutyvas, plg. vv. *Žvėriaĩ* (: *žvėris*).
- ŽVĖRKUS**: f. *Żwierkowa* ⁴9. Gali būti priesagos *-k-* vedinys, žr. *Žvėrelis*.
- ŽVIRBLIS (-ys?)** → **ŽVIRBLAITIS**: *Żwirblis* 395, 398, 778, 2012, ⁴222, ⁴1087, ⁵658, *Żwirlis* ⁴476 (rl vietoj rbl), *Zwirklis* 222 (k vietoj b), *fwirblis* 1260 (2x), *fwirbls* 965 (-s vietoj -is), *Żwirbli* 2799, g. sg. *Żwirbla* ¹299, ²221, ⁶165, *Żwirbli* ³862; *Żwirblewicz* ⁵393, f. *Żwirblowa* ³432, ⁵237, ⁶277, *Swirblowa* ⁵601 (virš raidės S parašyta ž), *fwirblowna* 2653, *Żyrblowa* ⁴134 (*Żyr-* vietoj *Żwyr-*). Plg. br. (iš liet.) *Жвірбля*, *Жвірблінски Бір*. II 146, dpv. *Žvirbl-is*, *-ỹs*, *-iáuskas*, vv. *Žvirbl-iai*, *-aičiai*, *-ėnai*, *-iõnys*, *-iniai*, *-iškė*, up. *Žvirbl-is*, *-up-is* (: *žvirblis*).

LIETUVIŠKŲ ASMENVARDŽIŲ DARYBA

Ji labai įvairi. Esama ir senovinių dvikamienių asmenvardžių, ir jų trumpinių, ir visokių pravardžių, taip pat galūnių bei priesaginių vedinių.

Senieji dvikamieniai vardai įrašuose sudaro palyginti nedidelę visų lietuviškos kilmės asmenvardžių dalį: tik apie 6%. Kiti (nebažnytiniai) šaltiniai rodo, kad anuomet Vilniuje ir apylinkėse lietuviai jų vartojo daugiau. Bet, matyt, kunigai ir kiti lenkiškos bažnyčios darbuotojai šių antroponimų kaip „pagonišku“ nemėgo, todėl buvo stengiamasi juos keisti krikščioniškais vardais. Jie vis labiau nyko, išstumiami krikščioniškos nomenklatūros. Iki šių dienų senoji dvikamienė antroponimija geriausiai išliko Žemaičių krašto žmonių pavardėse, o rytų Lietuvoje jos visai nedaug tėra. Bet dar senesniuose, XIV–XV a. dokumentuose šių antroponimų tiesiog knibždėte knibžda. Nedaug tėra indoeuropiečių tautų, kurių vardyne būtų paliudyta tiek daug senovinės dvikamienės antroponimijos, kaip Lietuvoje. Pvz., Lenkijoje jau viduramžių pabaigoje tokie asmenvardžiai buvo retenybė.

Maždaug vienodą procentą, kaip senoviniai dvikamieniai asmenvardžiai, sudaro ir jų trumpiniai, jeigu neskaitysime tolimesnių priesaginių vedinių.

Bent 4–5 kartus daugiau fiksuota visokiausių pravardžių ir pravardinės kilmės asmenvardžių (be priesaginių vedinių).

Tačiau didžiąją visų lietuviškų asmenvardžių dalį, maždaug tris penktadalius, sudaro įvairiausi galūnių ir priesagų vediniai tiek iš senovinių dvikamienių asmenvardžių, tiek iš jų trumpinių, visokiausių pravardžių ar tiesiog iš apeliatyvų.

SENOVINIAI DVIKAMIENIAI ASMENVARDŽIAI

Jie įrašuose nevienodo senumo. Didžiąją dalį sudaro paveldėtieji iš tolimos baltų praeities. Tokiais visų pirma laikytini tie, kurie turi tiesioginių atitikmenų kitų baltų tautų antroponimijoje, pvz., *Eibutas* (pr. *Eybuth*), *Eimantas* (pr. *Eymant*), *Gailminas* (pr. *Gayleminne*),

Geistautas (sen. latv. *Geistaut*), *Gimbutas* (pr. *Genebut*, *Gynneboth*), *Sirvilas* (pr. *Sirwille*), *Surminas* (pr. *Surmynne*), *Survilas* (pr. *Surwille*), *Tvirbutas* (pr. *Twirbute*), *Vygėla* (pr. *Wigel*), *Virbutas* (pr. *Wyributh*).

Senais laikytini ir *Mant-vilas* (plg. pr. *Wille-munt*), *Viš-vilas* (plg. pr. *Wisse-wille*), taip pat tie, kurių abu dėmenys kitose baltų kalbose eina atskirais dvikamienių antroponimų komponentais, nors visas toks antroponimas ir nėra paliudytas. Pastarųjų gana daug, būtent: *Al-but*, *Au-bart*, *Bil-manas*, *But-vilas*, *Dar-vinis* (iš *Darvinas*), *Dau-baras*, *Dau-ga(i)la*, *Dau-gėla*, *Dau-gilas*, *Do-mantas*, *Do-va(i)das*, *Eis-mantas*, *Gal-ginas*, *Gil-ginis* (iš *Gil-ginas*), *Gir-but*, *Gir-mantas*, *Jo-ginas* (> *Jo-gin-ėlis*), *Jo-sudas*, *Jo-vydas*, *Ky-bart*, *Lei-mantas*, *Min(i)-gėlis* (iš *Mini-gėlas*), *Min-taras*, *Nor-but*, *Pra-vaina(s)*, *Pra-vaišis* (iš *Pra-vaišas*), *Ramy-gala*, *Sam-baras*, *San-daras*, *Sau-ginis* (iš *Sau-ginas*; *Sau-* : *savas*, plg. pr. *Sway-gedde* : *swais* 'savas'), *Sir-but*, *Sir-gėla(s)*, *Sir-vydas*, *Sur-gėlas*, *Svir-bilas*, *Svir-but*, *Vaida-vainis* (iš *Vaida-vainas*), *Vaiš-mantas*, *Vaiš-vilas*, *Vyd-minas*, *Vil-but*, *Vil-gėla*, *Vin-gailis* (iš *Vin-gailas*), *Vin-gėlis* (iš *Vin-gėlas*), gal būt, ir *Nor-mintas*, *Sku-minas*, *Sku-vilas*.

Greičiausiai seni yra ir tokie asmenvardžiai, kurių vienas dėmuo turi atitikmenų kitų baltų kalbų antroponimijoje, o kitas – aiškiai paliudytas tik lietuvių kalboje (kitose gali būti atsitiktinai neišlikęs ar prastai užrašytas), būtent: *Bal-but*, *Bauks-minas*, *Bud-vilas*, *Beinoras*, *Bui-vydas*, *Bui-vilas*, *Dau-jotas*, *Dau-vilkis* (iš *Dau-vilkas*), *Ge-tautas*, *Kil-bcras*, *Kil-manas*, *Kil-minas*, *Liu-bart*, *Liu-daris* (iš *Liu-daras*), *Ne-daras*, *Ne-vydas*, *Nor-budas*, *Radi-manas*, *Radi-minas*, *Rad(i)-vilas*, *Rad-vinas*, *Rim-gaila*, *Ruda-mina*, *Sala-mina*, *Sei-but*, *Skur-vinis* (iš *Skur-vinas*), *Stei-but*, *Steig-vila(s)*, *Stri-but*, *Sur-balas*, *Vieš-vilas*, *Žei-mantas*, *Žygi-mantas*, *Žu-bart*.

Sunkiau spręsti apie senumą tų dvikamienių asmenvardžių, kurių abu dėmenys turimi tik lietuvių kalboje. Vienu jie pasikartoja ir kituose dvikamieniuose asmenvardžiuose, pvz., *Dau-paras* (gal vietoj *Dau-baras*?), *Žu-gara(s)*, gal ir *Žu-galas*. Kitų vienas iš dėmenų aptiktas tik vienakamieniuose antroponimuose, pvz., *Bui-malas* (*Bui-molas*?), *Dauž-gila*, *Dur-minas*, *Kid-minas*, *Kil-vikas*, *Kul-bart*, *Kvir-but*, *Liu-ventas*, *Stad-vila*. Bent dalis jų gali būti ir antriniai perdirbiniai, pvz., *Kvir-but* vietoj *Tvir-but*.

Greičiausiai vėlesniais perdirbimais (raštininkų iškraipymais?) laikytini *De-mantas* (vietoj *Do-mantas*), *Liu-partas* (vietoj *Liu-bart*), *Sir-vytas* (vietoj *Sir-vydas*), *Steng-vilas* (iš *Steig-vilas*, plg. *steigti* 'stengtis').

Senovėje kiekvienas dvikamienis asmenvardis turėjo tam tikrą aiškiają reikšmę. Ilgainiui toji reikšmė gerokai nubluko ir dabar neretai gali būti tik spėjama (pvz., *Gim-but* 'kas gina butą', *Vaiš-vilas* 'kas viliasi, tikisi vaišių') arba ir visai nebesuvokiama. Atskiri kamienai (dėmenys) taip pat kažkada buvo ne tuščios etiketės, bet prasmingi. Dabar jų pirmąsias reikšmes dažniausiai sunkiai besuvaikoma. Dė-

menų sąsaja su atitinkamais apeliatyvais šiandien jau tegali būti tik apytikrė, spėjama.

Daugelio dvikamienių asmenvardžių pirmąjį dėmenį sudaro šaknis be jokio kamiengalio: *Al-butās, But-vilas, Gal-minas, Gim-butās...* (per 90 % visų pavyzdžių). Su pirmojo dėmens kamiengaliu *a* rasti tik keturi asmenvardžiai: *Ruda-mina, Sala-mina, Vaida-vainis* ir *Gyva-kartus*. Kamiengalį (jungiamąjį balsį) *i* turi tik penki asmenvardžiai (du pavartoti ir be jo), būtent: *Mini-gėlis* (greta *Min-gėlis*), *Radi-manas, Radi-minas, Radi-vilas* (ir *Rad-vilas*), *Žygi-mantas*. Jungiamąjį balsį *y* turi tik *Ramy-gala*.

Antrasis dėmuo daugiausia (apie 90%) baigiasi galūnėmis *-as* ir *-a* (dažniausiai jos rekonstruotos; *-as* ir *-a* santykis 9:1), pvz., *Au-bartas, Bui-noras* ir *Dau-gėla, Rim-gaila*. Išvestines formas su *-is* turi tik 11 asmenvardžių (apie 10%), būtent: *Dar-vinis, Dau-vilkis, Gil-ginis, Liu-daris, Min(i)-gėlis, Pra-vaišis, Sau-ginis, Skur-vinis, Vaida-vainis, Vin-gailis, Vin-gėlis*. Vieno asmenvardžio pavartota deminyvinė forma: *Jo-ginėlis* (iš *Jo-ginas*).

DUKAMIENIŲ ASMENVARDŽIŲ TRUMPINIAI

Jų senumas susijęs su atitinkamų dvikamienių asmenvardžių amžiumi. Bent dalis gali būti vartojama jau nuo labai senų laikų.

Dvikamieniai asmenvardžiai dažniausiai būdavo trumpinami dvejopai: 1) vartotas vienas dvikamienio antroponimo dėmuo, pvz., *Mantas, Rimas* ir t. t., 2) trumpiniu tapdavo pirmasis dėmuo ir dalis antrojo, pvz., *Ei-butās* → *Eibas, Gin-tautas* → *Gintas* ir t. t. Taip ilguosius vardus trumpiname ir dabar, plg. *Gedi-minas* → *Gėdas, Al-girdas* → *Algis*. Panašiai iš seno elgėsi ir mūsų kaimynai, plg. sen. lenkų *Bliz-bor* → *Bliz* ir *Broni-sław* → *Bronis*¹⁵⁰.

Pirmosios rūšies trumpiniais laikytini šie sąrašo asmenvardžiai (galūnė ne visur gali būti tiksliai nustatyta): *Alas* (*-is, -ys?*), *Balus* (*-is?*), *Bila, Biltas, Butas* ir *Butis* (*-ys?*), *Dabas* (*-is, -ys?*), *Daras* (*-ius?*), *Gailas, Gardis* (*-ys?*), *Gaudis* (*-ys?*), *Gidžia, Gilis* (*-ys?*), ir *Gil(i)a, Ginis* (*-ys?*), *Gintas, Girdžius, Giris* (*-ys?*), *Jotas* (*-is, -ys?*), *Karis* (*-ys?*), *Kulys* ir *Kula, Kulus, Labis* (*-ys?*), *Leikas, Lyga, Liutas* (?), *Mantas* (*-is, -ys?*), *Mažis* (*-ys?*), *Mili(u)s, Mintas, Nimas* (?), *Noris* ir *Norė, Radis* (*Rodis, -ys?*), *Rimas, Sirius* (*-is, -ys?*), *Suras, Taras, Toli(u)s, Vada, Vaida, Vaikus* (*-is?*), *Vaina, Vaisius, Vaiša* (*-is, -ys?*), *Vajas* (*-us?*), *Vala, Vikas, Vilis* (*-ys?*), *Višas, Vytis* (*-ys?*), *Žadas* (*-ys?*) ir *Žada, Žeimis* (*-ys*) ir *Žeimus* (*-as?*), *Žygas*.

Antrosios rūšies trumpiniais galima laikyti šiuos asmenvardžius (ir čia galūnė daug kur abejotina): *Albas* (*Al-butās*), *Barkas* ar *-is, -ys* (*Bar-kintas*), *Buina(s)* ar *-is, -ys* (*Bui-noras*), *Buivis* ar *-ys* (*Bui-vydas*), *Eibas* (*Ei-butās*), *Girkas* ar *-us* (*Gir-kantas*), *Kęstis* ar *-ys* (*Kęs-*

¹⁵⁰ Taszycki W. Najdawniejsze polskie imiona osobowe. Kraków, 1925, s. 46–47.

-tautas), *Kirstas* (*Kirs-tautes*), *Nortas* (*Nor-tautes*), *Surma* ar *-is*, *-ys* (*Sur-minas*), *Svirbas* (*Svir-butas*), *Vilba* ar *-is*, *-ys* (*Vil-butas*), *Žuga* (jei ne *Žiuga*; *Žu-garas*). Gal būt, tokie yra ir *Artis* (iš **Ar-tautes*, **Ar-taras* ar kt.), *Dautis* ar *-ys*, *-as* (iš **Dau[g]-tautes* ar kt.), *Gal-tis* ar *-ys* (iš **Gal-tautes*), *Norkas* ar *-us*, *-is*, *-ys* (iš **Nor-kantas*).

Trumpinius dažnai sunku atskirti nuo galūnių vedinių. Antai *Kant-ris* (*-ys*?) gali būti tiek *Kant-rimo* trumpinys, tiek ir galūnės *-is* (*-ys*) vedinys, plg. *kantrūs*. Panašiai *Gelvas* gali turėti šaknį *Gelv-* (: *Galv-*, plg. *galvà*) arba tai yra tokių dvikamienių asmenvardžių, kaip *Gel-vydas*, trumpinys. Dvejopai galima būtų aiškinti *Karvas* (: *kár-vè*; *Kar-vinas*), *Kilbas* ar *-is* (: *kilb-úoti* 'judinti, kraipyti'; *Kil-baras*), *Legus* (: *lėg-ioti* 'tepti, terlioti' arba *leg-óti* 'godžiai ryti, ésti'; *Le-gai-la*), *Sirgas* (: *siřg-ti*; *Sir-gaila*), *Surga* (: *surg-ti* 'inkšti, dejuoti, vai-toti'; *Sur-géla*), *Virkas* (: *vir-k-áuti* 'dažnai verkti', *pra-viřk-ti*; *Vir-kantas*, pr. *Wir-kand*). Asmenvardis *Rimka* (*-us*?) gali būti *Rim-kan-to* trumpinys arba priesagos *-k-* vedinys, plg. *Rimas*. Analogiškai gali būti aiškinamas ir asmenvardis *Surka* (: *Sur-kantas* arba *-k-* vedinys, plg. *Suras*). *Mankas* (*-us*) galėtų būti ne tik *Man-kanto* trumpinys, galūnės *-as* vedinys (: *mánk-yti* 'lamdyti, lankstyti; mankš-tinti, lavinti; sprauti; klampoti'), bet ir krikštavardinės kilmės asmenvardis, plg. *Манько* ← *Мануил*.

Šie pavyzdžiai rodo, kad trumpinių kilmės aiškinimas yra labai sudėtingas dalykas. Kol nebus gerai ištirti dvikamieniai asmenvardžiai (dar neturime net pilno jų sąrašo), išaiškinta vienakamienių asmenvardžių daryba ir jos polinkiai, apie trumpinių kilmę teks kalbėti tik apytikriai, prielaidomis ir spėliojimais.

Iš seno trumpiniai sudarė bazę įvairiems priesaginiams vediniams. Šie aptariami vedinių skyriuje (p. 235–242).

PRAVARDĖS

Dvikamieniai asmenvardžiai ir jų trumpiniai senovėje sudarė, taip sakant, kilniųjų antroponimų sluoksnį. Šalia jo nuo neatmenamų laikų žmonės buvo vadinami ir šiaipjau įvairiais vardais. Kadangi tikėta magiška vardo galia, tai žmogui neretai duodavo gyvulių, augalų ir įvairių daiktų pavadinimus. Manyta, kad per vardą įgyjama norimų žvėries, paukščio ar daikto ypatybių, gaivališku gamtos jėgų. Vėliau gyvulių, paukščių, vabzdžių ir kiti pavadinimai buvo duodami dėl netiesioginės jų reikšmės, būdingos tam žmogui, pvz., *ožys* – užsispyrėlis, *lapė* – gudruolis ar pataikūnas, *papūga* – kas nesuprasdamas kartoja kitų žodžius, *peslys* – kas ilgai krapštosi arba išdžiūvėlis, suliesėlis, *bitė* – darbštuolis ir pan. Plg. netiesiogine prasme vartojamus žodžius *nāgas* 'šykštuolis', *buzà* 'vėpla, plepys', *pi-piras* 'mažas vaikas ar žmogus', *kačėrga* arba *žalgà* 'kas ilgas, aukšto ūgio', *kiřvis* 'kas grubus, stačiokas' ir t. t.

Žmonės imta vadinti pagal jų išvaizdą ar charakterio ypatybes, dažnai tam reikalui pavartojant žodžius netiesiogine prasme, kaip antai: *bačkà, kablŷs, geležinis, ledinis, lėpšis* ir t.t. Ypač mėgta apibūdinti iš neigiamos pusės, pašiepti įvairias asmenų ydas ir kūno trūkumus (tai ir yra tikrosios pravardės), pvz., *klišis, šlūbis, plikis, be-rañkis, smagūris* ir t.t.

Pravardžių lietuviai turėjo daug ir labai įvairių¹⁵¹. Dalis jų išliko dabartinėse pavardėse.

Ir kitos tautos turi nemaža pravardinės kilmės asmenvardžių, tik ne visur jie vienodo pobūdžio. Antai lenkai ir rusai daugiausia vartoja priesagines jų formas, o baltarusiai, ukrainai (kaip ir lietuviai) turi daug neišvestinių formų.

Iš sąrašo matyti, kad XVII a. pradžioje Vilniaus gyventojai vartojo daug nagrinėjamos rūšies asmenvardžių. Juos sudaro vardai, kuriems pradžia davė:

naminiai gyvuliai: *Katinas (Katinėlis, Katytis), Ožys (Oželis), Kuinas, Kumelys, Tėlias, Telyčia, Ožka (Ožkelis), Kiaulė, Šunelis, Veršelis...*

laukiniai gyvuliai ir žvėrys: *Kiškis (Kiškelis), Lapė, Stirna, Šeškas (Šeškutis), Kurmis, Ūdra, Elnis (dial. élnis 'elnicas'), Vilkas, Meška (Meškelė, Meškutis, Meškinėlis), Šernas, Lūšis, Stumbras, Žvėrelis...*

paukščiai: *Gaidys (Gaidelis), Žąsis, Žąsinas (Žąsinėlis), Antinas, Balandis (ir Karvelis), Žvirblis, Varna, Šarka, Strazdas, Kuosa, Špokas (špōkas 'varnėnas'), Tilvikas, Gulbinas, Viversys (dial. viversŷs 'vieversys'; Viversėlis), Sakalas, Kielė, Peslys, Tetirvinas (dial. tētirvinas 'tetervinas'), Genelis, Gervelė, Pempelė, Vanagėlis, Paukštelis...*

vabzdžiai: *Bitelė, Bitinas, Svirplys, Širšūnas (dial. širšūnas 'širšė'), Tarakonas, Vabalas...*

žuvys: *Šalvis, Šapalas, Leščius, Ungurys, Vėgėlė, Vėžys (Vėželis)...*

kiti gyviai: *Žaltys, Glinda...*

mitologiniai padarai: *Aitvarėlis, Kaukas (Kaukelė), Lau-mė, Perkūnas...*

žmogaus ir gyvulių kūno dalys: *Burna (Burnelė), Barzda, Gurklys, Kaklas, Nosis, Dantelis, Pilvelis, Ūsas, Iltis, Kartoklis (kartōkliš 'gyvulių skrandžio dalis, knygenos'), Ragas (Ragelis), Snukis, Šerys, Uodega (Uodegėlė), Nagelis...*

medžiai: *Alksnis, Beržas, Klevas, Putinas, Šermukšnis, Vinkšna...*

medžių dalys, įvairi miško atributika: *Šakalys, Žagaras, Lapelis, Spurga (spūrga 'pumpurais'; Spurgelė), Žiedelis, Lašas, Nuodėguly...*

javai: *Grikis, Linas, Žirnis (Žirnelis), Avižėlė...*

¹⁵¹ Jų ir dabar liaudis nuolat prisikuria ir, esant reikalui, vartoja, žr. Urbanavičiūtė Ž., Žičkutė V. Lietuvių pravardės. — „Kalbotyra“, 1974, t. XXVI (1), p. 55–61.

daržovės, vaisiai: *Obuolys, Sviklis (Cviklas), Kopūstas...*
kitokie augmenys: *Baravykas, Grybas, Rožė, Žirnikas (Žirnikėlis), Žąskulis (žąskulis 'toks švendras')*...

valgiai, prieskoniai: *Skilandis, Vėdaras, Ragaišis, Sriuba, Tašla* (dial. *tašlā 'tešla'*), *Pautelis (paūtas 'kiaušinis'), Šutinys, Kašnelis, Smetona, Skiauberis (skiauberis 'apdegusi viršutinė duonos plutos dalis'), Pipiras...*

įvairūs rakandai, įrankiai, daiktai: *Bačka, Kubilas, Lovys, Kaladė, Menturis, Ratas, Kačerga, Ližė, Šluota (Šluotelė), Šaukštas, Kirvelis, Gražtelis, Kūjelis, Kirtiklis, Brauktuvys, Žambas, Spandas (spaūdas 'ramstis'), Žalga, Kepurė, Dūda, Dziegoris* (dial. *dziėgoris 'laikrodis'), Žaislelis, Pinigėlis, Raktas, Geležėlė, Popiera* (dial. *pō-piera 'popierius'; Popierėlis), Kliukas (kliukas 'kliukantis kiaušinis'), Mazgelis, Kampelis, Šliukas (šliukas 'purvas')*...

gamtos kūnai, metų ir savaitės laikai: *Debesis (Debesėlis), Pavasaris, Četvergas (četveėgas 'ketvirtadienis')*...

amatai, verslas, visuomeninė padėtis (gali būti į lenkų kalbą neišverstos atitinkamos nuorodos prie vardo): *Audėjas, Dailyda* (s. liet. *dailýda 'dailidė'), Račius, Puodis (Puodžia), Kalėjas (Kalvelis), Každailis (Kašbintis ar Kašpintis), Žūklys, Kriaučius, Čiaučius* (dial. *čiaučius < šiaučius 'batsiuovys'), Milčius (milčius 'kas miltais, javais prekiauja'), Sargas (Sargelis), Kareiva (karėiva 'kareivis'), Darbinukas, Bit(i)nykas, Sviestinykas, Gir(i)nykas, Ožkinykas, Kumel(i)nykas, Vilkinykas, Vėder(i)nykas, Vyt(i)nykas ('plaukiojantis vytine'), Lažinykas ('baudžiauninkas'), Pradienykas ('pradieniui dirbantis'), Lin(in)nykas, Pup(i)nykas, Kunigas, Žėkas (žėkas 'bažnyčios tarnas, mokinys'; Žėkelis), Bajoras (Bajorėlis), Vaivada, Vergelis...*

tautybė: *Latvis, Prūsas (Prūsokas), Čigonas (Čigonėlis), Žydas (Žydelis), Grekas (grekas 'graikas'?), Totorėlis, Žemaitis (Žemaitėlis)*...

Vienas kitas dar kitokios kilmės, pvz., *Prabočius ('prosenelis, protėvis')*.

Daug buvo asmenvardžių, kuriais nurodomos žmonių išvaizdos arba elgesio bei charakterio ypatybės, būtent:

riebumas ar liesumas: *Puplys* (plg. *puplỹs 'kas pupsi, išsipūtęs, storu pilvu'), Taukinis, Sausis, Susas, Suslelis...*

ūgis: *Didelis, Mažutis, Mažiukas, Maž(i)ulis, Karlys, Karlikas...*
veido ar plaukų spalva: *Juodis (Juodišius), Rudis (Ručkis), Žebrys, Žilis...*

kitos išorės ypatybės: *Raupys, Baltakis, Didžiagalvis, Ūsorius, Bekepuris...*

kūno defektai: *Kupris (Kuprelis), Šlubis (Raišis, Ruišelis, Kibilda, Kulbis), Klišis (Klišėlis, Kleiva), Žabalis, Muklys (muklỹs 'kas užsikertančios kalbos, meklỹs'), Bepirštis, Berankis (Berankėlis), Plikis (Plikelis), Kairys, Geivelis (geīvelis 'nusibaigėlis, leisgyvis žmogus'), Skapas (skāpas 'iškastruotas')*...

nerangumas: *Pliumbis, Lepečka, Stulbis, Dilda...*

kalbėjimo pobūdis: *Burbeklis*, *Pliopys*, *Čyplys*, *Kauklys*, *Stulgys* (*stulgys* 'rėksnys, ištisai bliaunąs'), *Mimas* (*mimas* 'nekalbus, mėmė'), *Gryzda*...

kitos elgsenos bei charakterio ypatybės: *Smaguris*, *Gergalvis*, *Griznelis* (*griznà* 'grizlus žmogus'), *Švilpa* ('kas švilpauja'), *Netikšis*, *Šakočius* ('išpuikėlis'), *Mirklys* ('kas dažnai mirksi'), *Dilba* ('paniurėlis'), *Juslus* ('gerai juntąs'), *Rauklys* ('susiraukėlis'), *Lepnis* ('išlepėlis'), *Pirza*, *Pirdžiukas*, *Šiknis*, *Triznelė*, *Galgonas* ('padauža')...

Ne visi pravardiniai asmenvardžiai buvo vienodai populiarūs. Kai kurie pasitaiko gana dažnai, matyt, anuomet mėgti. Antai, iš „gyvūninių“ asmenvardžių populiariausi tie, kuriems vardą davė stambūs miško žvėrys vilkas, meška ir stumbras. Anuomet mėgta vadintis ne tik pačiais šių žvėrių vardais, bet ir išvestinėmis tų vardų formomis bei įvairiais jų dariniais, pvz., *Vilkus*, *Vilkutis*, *Vilkinis*, *Vilkiškis*, *Vilkinykas*, *Vilkadūris*, *Vilkažentis*, *Dauvilkis* ir *Meškelė*, *Meškelis*, *Meškulis*, *Meškutis* (*Meškutis*), *Meškinėlis*, *Meškūnis*, *Meškilis*, *Meškaburnis*, *Meškadūris*, *Meškabudis* (-būdis?), taip pat *Stumbris*, *Stumbra*. Matyt, su šiais žvėrimis tada lietuviai buvo apsipratę, juos sutikdavo giriose, kurios anuomet buvo daug didesnės, negu šiandien.

Iš smulkių žvėrelių kilmės nomenklatūros populiariausias kiškio vardas. Ypač mėgta jo mažybinė forma *Kiškelis*. Betgi visai nesivadinta *Zuikiu*. Matyt, anuomet, kaip ir dabar, apeliatyvas *zuikis* tebuvo būdingas vakarų Lietuvai. Rytuose tebūta *kiškio*.

Iš paukščių populiariausi balandžio, žvirblio ir vanago (mažybinė forma *Vanagėlis*) vardai. Dabar rytų Lietuvoje apeliatyvo *balañdis* visai nėra. Tačiau jis turimas vietovardžiuose ir pavardėse. Senovėje, matyt, lietuviai skyrė laukinį balandį nuo naminio: pirmąjį vadino *balandžiu*, antrąjį *karveliu*¹⁵². Ilgainiui abu terminai sumišo, ir vakarinėje Lietuvos dalyje abu paukščius imta vadinti *balandžiu*, o rytinėje ir vidurinėje – *karveliu*. Įrašuose asmenvardis *Karvelis* labai retas, o *Balandis* – dažnas. Taigi labiau mėgta vadintis girių, bet ne naminio paukščio vardu.

Iš kitų „gyvūninių“ asmenvardžių vartojimo dažnumu išsiskiria *Svirplys* ir *Vabalas*.

Kitokios kilmės asmenvardžių taip pat vienas kitas anuomet buvo gana populiarūs, pvz., *Ragaišis*, *Kubilas* (*Kubilius*?), *Dūda*, *Žydas* (ypač *Žydelis*), *Juodis*, *Rudis*, *Plikis*.

Asmenvardžiais eina šiandien retai vartojami žodžiai, pvz., *Biši(u)s*: *bišius* 'menkas arklis', *bišė* 'prasta kumelė', *Katas*: *kātas* 'katinas', *Katis*: *katis* 'katė', *Rąšė*: *rąšė* 'toks paukštis', *Luska*: *luskā* 'skarmalas', *Klečius* ar *Klėčius*: *klėčius*, *klėčius* 'juokdarys, fokusininkas', *Liba(s)*: *libā* 'mikna, 'mikčius', *Nuris*:

¹⁵² Tai matyti ir iš Milkaus žodyno (II 466): *Taube*, *karvelis*, *wild Taube*, *balandis*. Plg. Nydermano-Seno-Brenderio žodyno atitikmenis: *laukinis balañdis Wildtaube* (I 71), *karvėlis naminis*, *Haustaube* (I 445).

nuris 'niurzglys, bambėklis, *Čeida*: *čeidà* 'nerimtas žmogus', *Taranda*: *tarànda* 'kuris tankiai ir garsiai kalba'.

Pravardinės kilmės asmenvardį priskirti vienai ar kitai semantinei grupei dažnai būna sunku ar net neįmanoma, nes neretai jam pradžią galėjo duoti daugiareikšmis apeliatyvas arba turimi keli apeliatyvai homonimai, pvz., *Belza*: *belzà* 'šveplys' ir 'melagis', *Bizas*: *bizas* 'toks vabzdys', 'kas bizinėja, vaikšto be tikslo', 'nuskurėlis, nusibaigėlis', 'kaprizas' ir 'kipšas', *Brantas*: *brántas* 'toks augalas', 'kalakuto pakarūklai' ir 'velnias, nelabasis', *Buza*: *buzà* 'toks ėdalas, sėbėbalas', 'purvynė, makalynė', 'vėpla' ir 'plepys', *Čėplys*: *čėplỹs* 'įrankis keptuvei kilnoti' ir 'kas pamažu valgo, dirba', *Dagilis*: *dagilís* 'dagys', 'usnis' ir 'toks paukštis', *Duoba*: *dúoba* 'drėvė' ir 'bukaprotis', *Kaušelis*: *káušas* 'samtis', 'toks indas', 'kaukolė', 'ratų dalis', 'kvailas, neišmanėlis' arba *kaūšas* 'kas greit įkaušta, nusigeria', *Kucas*: *kúcas* 'nedidelis šuo', 'menkas arklys', 'avinas' ir 'neužauga, vaikėzas', *Kurtinys*: *kurtinỹs* 'kas kurčias ar apykurtis' ir 'tetervinas', *Kurpali(u)s*: *kurpāli(u)s* 'forma, ant kurios batus siuva' ir 'batsiuovys', *Leišis*: *leišís* 'toks augalas', 'lėtas, neapsukrus žmogus, liurbis' ir 'ne ta tarpe kalbantis', *Pakala*: *pakalà* 'pleištas' ir 'nugara', *Smirdas*: *smiřdas* 'smiřdžius' ir 'baudžiauninkas'. Praktiškai būna neįmanoma nustatyti, kuri apeliatyvo reikšmė imta asmenvardžio pagrindu.

Tokie asmenvardžiai, kaip *Dvylys* (*Dvylya*, *Dvylià*), *Laukis*, *Margis*, *Širvis*, gali būti ne tik susiję su asmens veido ar plaukų spalva, bet paimti iš naminių gyvulių nomenklatūros, plg. *dvỹlis* 'dvylys jautis', *laũkis* 'gyvulys su balta dėme kaktoje'.

Kartais iš tėvavardžio neįmanoma tiksliai nustatyti pačios pravardės formą, pvz., *Katilaitis* gali būti iš *Katilas* ir iš *Katilius*, *Liolaitis* iš *Liola* (: *liol-iuotis* 'didžiūotis, puikuotis') ir iš *Liolys* (: *liolỹs* 'baidyklė, baubas').

Dėl netikslios rašybos neretai galimi keli asmenvardžio rekonstrukcijos variantai. Antai iš parašymo *lomaycis* 4919, atsižvelgiant į dabartinius asmenvardžius, galima rekonstruoti net kelias pamatines vardo formas: *Lamis*: *lāmis* 'pastumdėlis, ištižėlis', *Lomys*: *lomùs* 'žemas, slėsnus' ir *Luoma*: *lúoma* 'laimė, likimas'.

Atskirais atvejais nelengva atskirti pravardės nuo senovinių dvikamienių asmenvardžių trumpinio, pvz., *Medis*: *mėdis*, bet plg. avd. *Mėd-ginas* ir *Pā-medas*, pr. *Na-mede*, *Ner-mede*; *Žintelis*: ryt. *žintėlis* 'žentelis', bet plg. avd. *Žin-tautas* ir *Vy-*, *Vir-žintas* (: *pažin-ti*). Dvejopai galėtų būti aiškinamas net labai populiarus (tiek anuomet, tiek dabar) asmenvardis *Gudelis*: iš etnonimo *gūdas* ir tokių dvikamienių asmenvardžių, kaip *Gudi-gáila*, *Gūd-minas*, *-vainas*, *-vilas*, *-vinas* ir *Gél-gudas* (: *gūsti*, *gūd-inti*) trumpinio vedinys.

Net krikštavardinės kilmės vardai kartais nelengvai atskiriami nuo pravardžių, pvz., *Aulas*: *aũlas*, bet plg. *Авлас* ← *Власуѣ*, *Karalius*: *karālius*, bet gali būti ir iš *Karolis*.

Betgi sunkiausia atskirti nagrinėjamus asmenvardžius nuo galūnės vedinių. Antai *Klusas* gali būti sietinas ne tik su būdvardžiu *klūsas* 'kurčias', bet ir su veiksmažodžiu *klūs-ti* 'klausyti, darytis klusniam' (tuo atveju *Klusas* – 'kas kitų klauso, paklusnus'). *Pinas* gali būti iš *pinas* 'išdykėlis, paikšas' arba galūnės *-as* vedinys iš veiksmažodžio *pin-ti* 'prk. klastingai veikti, regzti intrigas'. Plg. *Puišis*: *puišis* 'kas visada puišinas, nešvarus' ir *pūiš-ti* 'puošti', *Skilbis*: *skilbis* 'skilvis' ir *skilb-ti* 'skelbti', *Šilas*: *šilas* ir *šil-ti*, *Tekis*: *tėkis* 'kuilyš' ir *tek-ėti*, *Zūza*: *zūzà* 'nepaslinkus žmogus' ir *žūz-ti* 'ūžti; murmėti, zyžti'.

Tas pats pasakytina ir dėl nelengvo skyrimo nuo priesaginių vedinių. Antai *Burbulis* gali būti sietinas su *burbūlis* 'murmeklis' arba tai yra priesagos *-ulis* vedinys iš *Burba*. Plg. *Dundulis*: *dundūlis* 'griaustinīs; greitakalbis, tuščiakalbis; storulis' ar vedinys iš *Dunda* (: *dund-ėti*); *Jundilas*: *juñdilas* 'kas nuolat juda, nenuorama' ar vedinys iš *Junda*; *Kalėlė*: *kalėlė* ar vedinys iš *Kalys*; *Kukutis*: *kukūtis* 'toks paukštīs' ar vedinys iš *Kukas* ir pan.

GALŪNIŲ, PRIESAGŲ VEDINIAI IR KT.

Pagal kilmę galūnių vediniai gana įvairūs: vieni išvesti iš senovinių dvikamienių asmenvardžių (pvz., *Dauvilkis*, *Minigėlis* iš *Dauvilkas*, *Minigėla*), kiti iš šių trumpinių (pvz., *Gaudis*, *Ginis*, *Vilis* iš *Gaudas*, *Ginas*, *Vilas*) arba pravardžių (pvz., *Bobis*, *Kaladis*, *Kalakutis* iš *Boba*, *Kaladė*, *Kalakutas*). Bet dauguma greičiausiai yra įvairių apeliatyvų vediniai.

Daugiausia vardų, atrodo, darytasi iš veiksmažodžių. Pvz., asmenį, kuris *lāla* 'garsiai kalba, klega, triukšmauja', pramindavo *Laliu*; kuris *rūzga* 'niurna, niurzgia, bamba' – *Ruzgu*; kuris nuolat *būrba* – *Burba* ir pan. Plg. *Bezdas*: *bezd-ėti*, *Čečas*: *čeč-ėnti* 'čirškėti, čiauškėti, daug šnekėti', *Čiupas*: *čiūpti*, *Džiugas*: *džiug-inti*, *Svilas*: *svil-ti*, *Čirškis*: *čirškėti*, 3 praes. *čiršk-ia*, *Gniaužis*: *gniáužti*, *Lasys*: *las-yti* 'rinkti', *Kirla*: *kirl-ėti* 'nykti, menkėti', *Klaupa*: *klaūp-ti*, *Bildžius*: *bild-ėti*, *Tinius*: *tin-ti* ir t. t.

Panašiai darytasi asmenvardžių ir iš vardažodžių. Asmenį, kuris turi ilgus gaurus, pramindavo *Gauriu*; kuris turi daug pinigų – *Pinigiu*; kuris yra klūbas 'šlubas, raišas' – *Klubiu* ir pan. Plg. *Kirsnis*: *kiřsnas* 'tamsiai juodas', *Kuodys*: *kuōdas*, *Lapšys*: *lāpšas* 'silpnas, nesveikas', *Menkis*: *meñkas*, *Gražys*: *gražūs*, *Plaukis*: *plāukas*, *Plonis*: *plōnas*, *Purvis*: *puřvas*, *Randis*: *rāndas*, *Smailis*: *smaīlas*, *Spirklis*: *spiřklas* 'užsispyrimas', *Strungis*: *strūngas* 'su nukirsta uodega', *Varlis*: *varlė*, *Rainė*: *raīnas*, *Ožius*: *ožỹs* ir t. t.

Ne visuomet lengva atskirti, kuris asmenvardis padarytas iš veiksmažodžio, kuris iš vardažodžio, nes dažnai turima tos pačios šaknies veiksmažodinių ir vardažodinių apeliatyvų. Antai *Marklis* gali būti tiek veiksmažodžio *markl-oti* 'teptis, purvintis', tiek vardažodžio *marklā* 'purvas, bala' vedinys. Plg. *Tursas*: *turs-ėnti* 'negreitai bėgti' ir *tūrsa*

'kas atkišęs pasturgali; nuolat tūpčiojantis; nepaslankus, tinginys'. *Lebedys*: *lebėd-yti* 'prastai, nedailiai ką nors daryti; refl. apsileisti' ir *lėbeda* 'ištižėlis, liurbis' ir pan.

Daugiausia vedinių turi galūnes *-is, -ys* (I linksniuotė). Jų truputį daugiau negu pusė. Dėl rašybos netobulumo ir asmenvardžių sulenkinimo dabar sunku atskirti, kuris asmenvardis turėjo galūnę *-is*, o kuris *-ys*. Apskritai, kaip jau buvo nurodyta, asmenvardžių galūnės rekonstrukcija dažnai yra apytikrė.

Mažesnę dalį sudaro vediniai su galūnėmis *-as* ir *-a* (abiejų maždaug po penktadalį). Visai nedaug tėra galūnių *-ė* ir *-us* vedinių: pirmieji tesudaro vos 2%, antrųjų kiek daugiau (apie 8%), bet dalis gali būti asmenvardžių lotyninimo padaras.

Senovėje moteriški vardai nuo vyriškų daugiausia tesiskyrė tik galūne (ne priesaga), pvz., *Daugirdė, Vilkė* šalia *Daugirdas, Vilkas*. Tokių formų relikto esama ir nagrinėjamuose įrašuose, pvz., *Lapė* (*Martha Lape* 846), *Meškaburnė* ar *Meškaburna* (g. sg. *Anny Meškaburny* 928; plg. *Pawel Meszkaburnis* 1140), *Žalga* ar *Žalgė* (*Vliana Žolga* 5855; yra ir vyras *Žalga*, plg. *Matis Žalga* 1464). Ir dabar Lietuvoje vietomis kaimuose pastebėta tokia vartosena, pvz., *Būrbos, Jarāšiaus, Plačionio* dukterys vadinasi *Būrbė, Jarāšė, Plačionė* (*Burbų km., Kapčiamiesčio apyl.*).

Didžiąją priesaginių vedinių dalį, net bemaž tris ketvirtadalius, sudaro deminutyvai, t. y. asmenvardžiai su tomis pačiomis priesagomis, kurios vartojamos mažiškinėms-maloninėms apeliatyvų formoms sudaryti. Tai natūralu, nes lietuviai tokias formas labai mėgsta ir jas gausiai vartoja. Juk reikalui esant, ir dabar nuolat pasidarome bet kurio vardo įvairias deminutyvines formas. Jos ypač parankios vaikams ir šiaip jauniems žmonėms pavadinti. Bet išgalėjusi deminutyvinė forma neretai lieka kaip vardas ir visam žmogaus gyvenimui, juoba kad ji turi ir tam tikrą ekspresinį-emocinį atspalvį, ja gali būti reiškiama net ironija, panieka.

Įrašuose fiksuota nemaža to paties asmenvardžio variantų su skirtingomis deminutyvinėmis priesagomis. Antai Tamošius Drabulis (taip vadinamas dukters Mortos krikšto akte: g. sg. *Drobula* 870) sūnaus Kazimiero metrikuose įrašytas *Drabeliu* (g. sg. *Drobeliša* 5223). Motiejus Dragula (sūnaus Kazimiero krikšto akte: g. sg. *Draguly* 2740) vadinamas ir *Drageliu* (dukters Kotrynos metrikuose: g. sg. *Dragelia* 51115). Povilas Skrbulė (dukters Kristinos metrikuose: g. sg. *Skrobuly* 2754) įrašytas ir *Skrebele* (kitas šaknies balsis; dukters Elžbietos metrikuose: g. sg. *skrebialy* 4539). Jokūbas Pirčiulis santuokos akte kaip jaunikis vadinamas *Pirčiuliu* (*Pirczul* 2571), o sūnaus Stepono metrikuose – jau *Pirčiuku* (g. sg. *Pirczuka* 41118), tačiau jaunesniojo sūnaus Lukošiaus metrikuose – vėl *Pirčiuliu* (g. sg. *pirciula* 5972).

Daugiausia svyruoja formos su priesagomis *-ulis* || *-elis*. Bet pasitaiško ir gretiminių variantų su *-elis* || *-utis, -elis* || *-ukas, -utis* || *-ukas, -ulis* || *-utis, -elis* || *-ikas* ir kt., pvz., *Kišelis* || *Kišutis, Lapelis* || *Laputis,*

Krupelis || *Krupiukas*, *Žiedelis* || *Žiedukas*, *Žibutis* || *Žibukas*, *Degulis* || *Degutis*, *Kurpelis* || *Kurpikas* ir kt. Gal būt, vienur kitur šiomis poromis žymimas ir tas pats asmuo, tik tai susekti aiškių duomenų nerasta.

Gausiausiai įrašuose vartojamos deminutyvinės formos su priesaga *-elis*, *-ėlis* resp. *-elė*, *-ėlė*¹⁵³. Jos sudaro net per trečdalį visų pavyzdžių. Toliau pagal gausumą eina deminutyvai su šiomis priesagomis: *-utis* ir *-ulis* – po 10%, *-ila* (ir *-ilas*, *-ilis*, *-ilius*), *-ka* (ir *-kis*, *kus...*), *-ikas* – po 6–7%, *-ukas* – 4%, – *okas* ir *-inas*¹⁵⁴ – po 3%, – *-ušis* ir *-šas* (*-šis*, *-ša*, *-šius*) – po 2%, *-ytis* ir *-uolis* – po 1%. Kitų priesagų deminutyvai visai negausūs (mažiau negu po 1%).

Deminutyvai daromi iš įvairios kilmės asmenvardžių. Iš senųjų dvikamienių vardų pastebėtas tik vienas deminutyvas: *Joginėlis* ← *Joginas*. Daug deminutyvų su įvairiomis priesagomis prisidaryta iš dvikamienių asmenvardžių trumpinių, pvz., *Ginelis*, *Norelis*, *Sirelis*, *Tarelis* šalia *Ginis* (: *Gin-tautas*), *Noris* (: *Nor-butas*), *Sirius* (: *Sir-butas*), *Taras* (: *Tar-vydas*); *Darulis* šalia *Daras* (: *Dar-gaila*); *Bututis*, *Mil(i)-utis* šalia *Butas* (: *But-vilas*), *Milis* (: *Mil-vydas*); *Girdžiukas*, *Vaišiu-kas* šalia *Girdžius* (: *Gird-vainas*), *Vaišis* (: *Vaiš-vilas*); *Vainila* šalia *Vaina* (: *Vaini-butas*); *Mantkus*, *Tolkus* šalia *Mantas* (: *Mant-vilas*), *Tolius* (: *Tol-mantas*); *Rimšas* šalia *Rimas* (: *Rim-gaila*); *Gailušis*, *Vil(i)ušis* šalia *Gailas* (: *Gail-budis*), *Vilis* (: *Vil-mantas*). Yra deminutyvų, šalia kurių atitinkamo trumpinio įrašuose nepastebėta, pvz., *Birelis* (: *Bir-mantas*), *Minelis* (: *Mini-gėlis*). Bet dabartinėse pavardėse toks trumpinys paprastai turimas, plg. dpv. *Biras*, *Minas*.

Įrašuose dažnai pasitaiko įvairių priesagų deminutyvų, padarytų iš to paties trumpinio, pvz., *Norelis* ir *Norušas* (*-is*?) ← *Noris* (: *Nor-butas*), *Tarelis* ir *Tarulis*, *Tarutis*, *Tarkus* ← *Taras* (: *Tar-vydas*), *Vaišila* ir *Vaišiu-kas* ← *Vaiša* (: *Vaiš-vilas*), *Radžiukas* ir *Radilc*, *Radikis*, *Radžiušis*, *Radišis* ← *Radis* (: *Radi-vilas*).

Daug deminutyvų padaryta iš įvairių pravardžių, pvz., *Burnelis*, *Šarkelis*, *Juodelis* šalia *Burna*, *Šarka*, *Juodis*; *Meškulis*, *Ragulis* šalia *Meška*, *Ragas*; *Grybutis*, *Vilkutis* šalia *Grybas*, *Vilkas*; *Ožkilis*, *Šaukštila* šalia *Ožka*, *Šaukštas*; *Kiaulytis* šalia *Kiaulė* ir kt.

Yra tokių deminutyvų, kurie šalia savęs turi tos pačios šaknies galūnių vedinį, pvz., *Augelis* – *Augas*, *Graželis* – *Gražys*, *Purvelis* – *Purvis*, *Degulis* – *Dega*, *Brukutis* – *Brukas*, *Bildžiukas* – *Bildžius*, *Siauriukas* – *Siauris*, *Degilas* – *Dega*, *Burbikas* – *Burba*, *Trepšys* – *Trepis* ir kt. Šalia kitų galūnės vedinio nėra (*Aukštelis*, *Burtelis*.

¹⁵³ Dėl rašybos netobulumo neįmanoma atskirti *-elis* (*-elė*) nuo *-ėlis* (*-ėlė*). Rekonstruotuose varduose rašoma *-elis* (*-elė*), jeigu forma padaryta iš dviskiemenio vardo, ir *-ėlis* (*-ėlė*), jeigu iš turinčio daugiau negu du skiemenis. Tačiau dabar ši taisyklė galioja ne visose tarmėse. Rytiniuose lietuvių kalbos ploto pakraščiuose daug kur deminutyvų priesagos *-ėlis* (*-ėlė*) visai nėra, teturima tik *-elis* (*-elė*). Sunku pasakyti, kaip buvo anuomet Vilniuje.

¹⁵⁴ Plg. *vaikinas*, *merginā* ir tarmių deminutyvus *langinas* 'visai mažas langas', *pyraginas* 'pyragiukas, saldi bandelė', turintį didinamąją reikšmę *kiškinas* 'stambus, didelis kiškis'.

Gaivelis, Bembulis, Keputis, Baltukas, Šepikas...), ir sunku pasakyti, ar kada yra buvęs. Bent dalis jų gali būti tiesiog priesagų vediniai iš apeliatyvų.

Yra asmenvardžių, turinčių po dvi deminutyvines priesagas arba padarytų iš kitas priesagas turinčių vardu, pvz., *Šikutėlis* ← *Šikutis* (plg. *Šikas*), *Tarelutis* ← *Tarelis* (plg. *Taras*), *Dervinėlis* ← *Dervinis*, *Gizinėlis* ← *Gizinis* (plg. *Gižys*), *Mažeikėlis* ← *Mažeika* (plg. *Mažis*), *Geldešiuitis* ← *Geldešius* (plg. *Gelda*). Daugiausia tokių pasitaiko su priesaga *-ka*, pvz., *Dagelka* ← *Dagelis* (plg. dpv. *Dagỹs*), *Kernuška* ← *Kernušis* (plg. *Kerna*), *Pikulka* ← *Pikulis* (plg. dpv. *Pikas*). Tai paprastai aiškintina slavų įtaka, nors ne visi vediniai su *-k-* laikytini suslavintais. Bent dalis jų (pvz., *Mantkus, Tarkus, Tolkus, Klubkis...* šalia *Mantas, Taras, Tolius, Klubis*) gali būti pačių lietuvių padaras, plg. bendrinius žodžius *plėpkus* 'plepys', *tūpkus* 'kas tūpčioja vietoje, iš lėto dirba', *sūskis* 'kas nususeš, nusigyvenęs'.

Yra ir priešdėlinių deminutyvų, pvz., *Pabarėlis* ← *Pabaras*.

Deminutyvines formas gauna ne tik šiaipjau vardai, bet ir tėvavardžiai, pvz., *Akūnėlis* ← *Akūnas*, *Maž(i)ūnka* ← *Maž(i)ūnas*. Taip pat ir tėvavardžiai daromi iš deminutyvų, pvz., *Aukštelaitis* ← *Aukštelis*. Plg. *Barzelėnėlis* ← *Barzelėnas* ← *Barzelis* (iš *Barza*) – deminutyvinė tėvavardžio forma, padaryta iš tą pačią deminutyvinę priesagą turinčio asmenvardžio.

Matyt, deminutyvai kartais būdavo vartojami ir kaip tėvavardžiai. Tai rodo Adomo Gaidelio ir Jokūbo Kiaulyčio pavyzdys. Pirmasis *Gaideliu* (g. sg. *Gaydela* ²³⁶⁹) vadinamas dukters Kristinos krikšto akte (krikštijant dukterį Klarą, įrašytas suslavinta forma: g. sg. *Gaydewiczą* ⁵⁷⁵⁸), bet kitos dukters, Onos, krikšto metrikuose pavadintas *Gaidaičiu* (g. sg. *Goydaycia* ⁴³⁴⁷). Antrasis sūnaus Andriaus krikšto metrikuose vadinamas *Kiaulyčiu* (g. sg. *kewlica* ²⁸¹⁰), o krikštijant kitą sūnų, Joną, įrašytas slavišku pakaitalu: g. sg. *Kiewlowiczą* ⁴⁵⁵⁴.

Pateikiama daugiau pavyzdžių ir atskiriomis priesagomis:

-ala(s): *Bubala(s), Klepalas, Kuvala...*

-alis, -alė: *Babalis, Babalė, Biralis, Regalis...*

-ėkas: *Kreivėkas...*

-elis, -ėlis, -elė, -ėlė: *Akelis, Antelis, Bačelis, Bačkelis, Barstelis, Bastelis, Bigelis, Bikelis, Bitelis, Butkelis, Čekelis, Čerelis, Čirpelis, Drageelis, Dubelis, Dūdelis, Dulkelis, Dvarelis, Galvelis, Gatelis, Gaukelis, Gedelis, Gibelis, Girelė, Giselis, Gumbelė, Gurdelis, Gūsnelis, Gušelis, Jautelė, Jukelis, Juodelė, Juotelė, Jutelė, Karbelis, Kartutėlis, Kašarėlis, Kirsnelis, Kislelis, Kišelis, Kruopelis, Kukelis, Kukštelis, Kuktelis, Kunelis, Kuoselis, Kurelis, Kurpelis, Lepšelis, Lingelis, Listelis, Lupelis, Mankelis, Maželis, Mištelis, Nautelis, Noselis, Pakštelis, Papelis, Peršelis, Pikelis, Plonelis, Puikelė, Pukelis, Pukštelis, Puškelis (Pučkelis), Puželis, Raugelis, Rimkelis, Roželis, Ručkelis, Rudelis, Rukelis, Sektelis, Skidelis, Skrebelė, Skritelis, Skustelis, Stebelis, Stimpelis, Strungelis, Šakelis, Šerelis, Šiklelis, Šiukštelis, Šu-*

- kelis, Švitrelis, Taukelis, Tertelis, Trumpelis, Turgelis, Tuštelis, Tutelė, Usnelis, Vagelis, Vajelis, Vakulėlis, Valkelis, Varelis, Varnelis, Važelis, Vėderėlis, Vengrelis, Vidrelis, Vindelis, Višelis, Vištelis, Zizelis, Zūzelis, Žagelis, Žalelis, Žąselis, Žegelis, Žygelis, Žindelis, Žynelis, Žiūrelis...
- esas (-ėsas?): Želesas...
- etis, -eta, -ėtis, -ėčius: Keketis, Šukėtis, Vergeta, Virvėtis, Verėčius...
- ikas, -ikis: Baltikas, Budikas, Buinikas, Čiupčikas, Dūdikas, Karbikas, Kučikas, Kurnikas, Kurpikas, Lelikas, Lisikas, Mistrikas, Radikas, Rustikas, Skubikas, Smailikas, Sprindikas, Storikas, Šarikas, Šūdikas...
- ila(s), -ilis: Bačila, Budila, Dėdilis, Drūtilas, Gatila, Grušilas, Kemėšila, Kirtila, Kvasilas, Lazila, Mastilas, Mašnilas, Meškilis, Mušila, Nagila, Pirtila, Rudilas, Šliužila, Šutila, Varila, Varžila...
- ina(s): Dužinas, Grobina, Kupinas, Mitinas, Serbinas, Stanginas, Sudinas, Šatrina, Trumpinas...
- iši(u)s: Ragišis, Valkišius...
- ytis: Bebrytis, Burokytis, Gr(i)aužytis, Kaukarytis...
- ka(s), -kis, -kys, -kus: Butkus, Giška, Kruška, Magerka, Maruška, Notkus, Rutka, Smagurka, Spička, Spirka, Spitkus, Starkus, Steberka, Viškas, Žulkus, Žvėrkus...
- okas: Badokas, Budokas, Par(i)okas, Pinokas, Rudokas, Skrabokas, Sudokas, Šliužokas, Šūdokas...
- otis, -očius: Karotis, Salotis, Šikočius...
- ša(s), -šis, -šys, -šius: Gečas (< *Ged-šas), Ginša, Lipšys, Rapša, Rapšys, Repšys, Rumša...
- uitis: Bahuitis, Spirkuitis...
- ukas: Baliukas, Kidukas, Krupiukas, Kul(i)ukas, Miliukas, Pirčiukas, Sirbukas, Stimbiukas, Svirčiukas, Val(i)ukas, Žadukas, Žibukas, Žiedukas...
- ulis, -ulė: Babulis, Čiučiulis, Davulis, Dragulė, Gisiulis, Jukulis, Jutulis, Kardulis, Keršulis, Kirbulis, Lašulis, Majulis, Pikulis, Pirčiulis, Piršiuulis, Piškulis, Ropulis, Saugulis, Skarbulis, Skarulis, Skrebulis, Stabulis, Staugulis, Stebulis, Širkulis, Šiukštulis, Vaiskulis, Valčiulis, Valiulis, Vantulis, Vytulis, Žegulis, Žindulis...
- uolis, -uola: Mažuolis, Vytuola...
- uša(s), -ušis: Baltušis, Didžiušis, Knarušis, Labuša, Malkušis, Norušas, Peliušis, Varušis...
- uta, -utis: Bakutis, Degutis, Digutis, Džiaugutis, Giedrutis, Kalutis, Kišutis, Kreivutis, Kuputis, Laputis, Magutis, Meičiutis, Palkutis, Pirdžiutis, Plegutis, Ramutis, Ruputis, Spirgutis, Spirkutis, Stangutis, Stungutis, Šakutis, Šikutis, Šiuputis, Šleputis, Šukutis, Tarkutis, Verguta, Vergutis, Vilutis, Žibutis, Žygutis...

Nagrinėjamų priesagų apeliatyvai turi ne tik deminutyvinę, bet ir veiksmazodinių arba vardažodinių ypatybių turėtojo reikšmę, pvz., *vėpelis* 'kas daug vėpa, plepys; vėpla', *baltėlis* 'baltas gyvulys ar

paukštis', *burbūlis* 'kas burba', *jaunūkas* 'jaunas žmogus' ir kt. Galimas dalykas, kad ši reikšmė iš pradžių turėta ir bent dalies asmenvardžių, pvz., *Krupelis* galėjo reikšti 'apšalėlis' ar 'sustingėlis' (plg. *krūpti* 'šas-ti; stingti'; dar plg. kirčiavimą dpv. *Krūpelis*), *Murmelis* – 'kas murma', *Bukelis* – 'kas yra bukas' (plg. dpv. *Būkelis*), *Bambulis* – 'kas baūba, kalba su nepasitenkinimu, murma', *Bildutis* ir *Bildžiukas* – 'kas bilda', *Baltukas* – 'kas 'altas', *Burbikas* – 'kas burba', *Kalikas* – 'kas kala', *Juotka* (< *Juod-ka*) – 'kas juodas', *Dičius* (< *Did-šius*) – 'kas didelis' ir kt. Šiandien dažniausiai tai sunku susekti. Dar plg. *Želėlius* su *-ėlius* kaip ir kalbamos reikšmės apeliatyvai *gudrėlius* 'kas gudrus, gudruolis', *margėlius* 'margas daiktas'.

Greičiausiai vien tik veiksmažodinių ir daiktavardinių ypatybių turėtojo reikšmę yra turėję asmenvardžiai su šiomis priesagomis:

-*ava(s)*: *Čeravas* ar *Čerava* (plg. *Čeras*);

-*eigis*: *Kaleigis* (plg. *Kalis*);

-*eiša*, *-eišis*: *Kureiša*, *Videišis*;

-*ienis*: *Kietienis* (plg. *Kietis*), *Pupinienis* (plg. *Pupinis*), *Saladienis* (plg. *Saladis*);

-*imas*: *Jotimas*, *Durimas*, *Kaukimas*, *Lindimas* (*Lendimas?*), *Nykštimas* (*Nikštimas?*), *Tįsimas*;

-*ožė*: *Ragožė* (plg. *Ragas*);

-*uišis*: *Raguišis*;

-*ūnis* (*-unis?*): *Meškūnis*, *Žegūnis*.

Apie 15% visų priesaginių vedinių sudaro tie, kurie turi veikėjų pavadinimui (nomina agentis) reikšti vartojamas priesagas. Jomis neretai reiškiami ir veiksmažodinių bei vardažodinių ypatybių turėtojų pavadinimai. Pati dažniausia iš tokių priesagų yra *-eika* resp. *-eikis*, kurios vediniai sudaro vos ne pusę šios rūšies pavyzdžių. Jie išvesti tiek iš senovinių dvikamienių asmenvardžių trumpinių (a), tiek iš pravardžių (b) ir šiaip yra visokios kilmės (c), pvz.: a) *Aleika*, *Bareika*, *Bireika*, *Maneika*, *Mileikis*, *Noreika*, *Tareika*, *Toleikis*, *Vaineikis* ir kt., b) *Burneika*, *Pavasareika*, *Pineika*, *Šereika* ir kt., c) *Dereika*, *Dileika*, *Kirdeikis*, *Lapeika*, *Lipeikis*, *Šileika* ir kt. Su šia priesaga daroma ir iš priesaginių asmenvardžių, pvz., *Mažuoleika* ← *Mažuolis* (plg. *Mažis*).

Vediniai su priesagomis *-enis*, *-inykas*, *-olas* (*-olis*) ir *-la* resp. *-lis*, *-lys* sudaro maždaug po 5–6% šios semantinės grupės pavyzdžių. Kitų priesagų vediniai – visai reti. Pavyzdžiai:

-*aila*, *-ailis*: *Bradailis*, *Rabaila*, *Taraila*...

-*aka(s)*: *Salakas*, *Taraka*, *Varakas*;

-*anas*: *Bakanas*, *Dubanas*, *Kaltanas*, *Karkanas*;

-*aras*, *-aris*: *Puzaras* (*Pūzras?*);

-*eida*: *Baleida*;

-*eila*: *Gereila*, *Storeila*, *Tareila*, *Žareila*;

-*enis*: *Čerenis*, *Dievenis*, *Kęstenis*, *Kišenis*, *Lapenis*, *Šerenis*, *Tirvenis*...

-*entas*: *Klubentas*;

-*eras*, *-eris*, *-ėra*: *Ciceris*, *Mageras*, *Skaisteris*, *Skebėra*, *Šūderis*;

- inčius: *Arbinčius*;
- (i)nykas: *Kuš(i)nykas, Papinykas, Rūr(i)nykas, Sriub(i)nykas...*
- la, -lis, -lys: *Brauklys, Čiklys, Saplys (Soplys?), Stunglys, Šišla...*
- olas, -olis: *Dėdolas, Druskolis, Dubolis, Labolis, Šiupolis...*
- onas: *Čivonas, Keidonas, Kildžionas, Vardonas.*

Apie 10% visų vedinių sudaro tie, kurie turi priesagas, vartojamas reikšti asmenų pavadinimui pagal kilmę bei priklausomumą. Didžioji jų dalis, net per 80%, su priesaga *-inis (-inė)*. Šie išvesti tiek iš dvikamienių asmenvardžių trumpinių (a), tiek iš pravardžių (b) arba yra kitokios kilmės (c), pvz., a) *Girdinis, Milinis, Virbinis, Žadinis* ir kt.; b) *Kartoklinis, Kulšinis, Lašinis, Lepšinis, Raginis, Šatrinis, Žėkinis* ir kt.; c) *Bačinis, Burtinis, Dagainis, Dažinis, Deginis, Geldinis, Gižinis, Keidinis, Lemšinis, Lendinė, Pukinis, Stabinis, Šėminis, Šulinis, Žudinis...* Yra ir padarytų iš priesaginių asmenvardžių, pvz., *Bakutinis* ← *Bakutis*.

Greičiausiai šių priesagų asmenvardžiai iš seno rodė, kam asmuo priklauso, pvz., *Geldinis* – Geldai (Geldos šeimai, Geldos sūnus), arba iš kur yra kilęs, pvz., *Sudervinis* – iš Sudervės. Jie savo pirmąją reikšmę priartėja prie tėvavardžių ir, matyt, kartais galėjo būti vartojami kaip tėvavardžių pakaitalas, pvz., Tamošius Bezdoniškis (taip įrašytas sūnaus Jono krikšto akte: g. sg. *Bezđanišky* ⁴¹¹²⁸) vadinamas ir *Bezđunu* (sūnaus Jurgio krikšto metrikuose: g. sg. *Bezđuna* ³⁶²⁷).

Priesaga *-inis* anuomet kartais, matyt, dar būdavo vartojama ir žmogaus verslui bei amatui nurodyti. Antai Urbonas Vilkinis (dukters Katarinos krikšto akte: g. sg. *wilkinia* ⁴⁴⁶⁵) vadinamas ir *Vilkinyku* (sūnaus Morkaus krikšto metrikuose: g. sg. *Wilkinika* ³¹⁸¹), plg. ryt. *wilkinỹkas* 'kas verčiasi vilkų medžiojimu'. Greičiausiai tas pats asmuo yra *Sviestinykas* (*fwiestinikas* 1720) ir *Sviestinis* (*fwiestinis* 1248, *fwiestinis* 3 1433). Dar plg. poras *Darbinykas* || *Darbinis, Ožkinykas* || *Ožkinis*.

Pavyzdžiai su kitomis „priklausymo“ priesagomis:

- ainis: *Dagainis*;
- iškis: *Bezdoniškis, Butiškis, Kėdainiškis (Keidoniškis?), Kuniškis, Papiliškis, Puniškis, Verkiškis, Vilkiškis, Kernaviškis, Trakiškis;*
- ietis, -ieta: *Birieta, Pliušketis.*

Kitokių priesaginių vedinių pasitaiko tik vienas kitas. Pavyzdžiai:

- inga: *Sebinga (Sėbinga?)*;
- inta(s), -intis: *Kabinta, Skabinta (Skobinta?), Šyvintas*;
- iras, -iris: *Bobiras, Ciciris (Čičiris?), Keidiras*;
- umas: *Vilumas*;
- uras, -uris (-urys): *Maguras (Moguras?), Mituris (Miturys?)*.

Priešdėlinių asmenvardžių rasta visai nedaug, tik apie 1%. Jie daugiausia pravardinės kilmės. Pavyzdžiai:

- Belašis, Belūšis, Bepantis, Bepirtis, Berukšis* (plg. *rùkšė* 'subinė'), *Berùkštis...*
- Pabalys, Pabambis, Pagimis, Pagirdis, Pagirnis, Palubys, Palūšis, Papi-nigis, Pažirnis...*

Priepilis;

Užpalis, Užpetis (Užpetys?), Užtakis...

Kiek daugiau antroponimais eina sudėtinių žodžių (taip pat paprastai pravardės), pvz., *Jaučiavaris, Jaučiavardis, Jaučiavedis, Kreivaleidis, Medžialašinis, Meškabūdis (-budis?), Meškaburnis, Meškadūris, Miltabarzdis, Naujamistris, Pelėkasis, Sausakalvis, Sausakis, Sausaragis, Savaduonis, Stačiaragis, Stačiariaugis, Šalgalis (< Šaltgalis), Šaltanosis, Šeivaduonis, Šešiaduonis, Šešialepnis, Šilaukis (< Šil-laukis), Tribernis, Tribilis, Tributis, Trilūpis, Tripadis, Tripan-tis, Trisienis, Vilkadūris, Vilkažentis, Vyšniavardis, Vištakis, Žaliakis, Žaliaviduris, Žemagulis ir kt.*

BAIGIAMOSIOS PASTABOS

Čia buvo panagrinėti Vilniaus miesto XVII a. pradžios tik vieno šaltinio – išlikusių šv. Jono bažnyčios santuokos ir krikšto metrikų – asmenvardžiai. Yra ir daugiau to laiko dokumentų, tiek bažnytinių, tiek administracinių-juridinių, kuriuose fiksuota vilniečių antroponimų. Iš jų tebuvo panaudota tik nedaugelis vardų. Visai neliesti Lietuvos TSR centriniame valstybiniame istorijos archyve saugomų Vilniaus miesto magistrato ir amatininkų cechų knygų to meto asmenvardžiai. Nėra abejonės, kad tokių šaltinių mūsų archyvuose esama ir daugiau, tik niekas jų nėra ieškojęs ir registravęs. Visų tų šaltinių panaudojimas ateityje galės patikslinti čia pateiktą Vilniaus miesto XVII a. pradžios lietuvių antroponimijos vaizdą.

Kiek vėlesnių šaltinių (XVII a. pabaigos, ypač XVIII amžiaus) yra daug. Bene svarbiausias iš jų – tos pačios šv. Jono bažnyčios 1671–1685 m. krikšto metrikų knygos¹⁵⁵. Norint išaiškinti, kiek pakito lietuvių antroponimija Vilniuje per daugiau negu pusšimtį metų, skiriančių šias knygas nuo mūsų analizuotųjų, buvo ištirti ir sulyginoti asmenvardžiai, fiksuoti šių knygų 1671–1681 m. įrašuose.

Lyginimo rezultatai rodo, kad po karų, marų ir kitų negandų, ištikusių Vilnių XVII a. viduryje, miesto gyventojų sudėtis labai pakito¹⁵⁶. Gyventojų katalikų antroponimija tapo daug lenkiškesnė. Prie lietuviškų asmenvardžių čia dažniau dedamos lenkiškos *-ski* tipo priesagos. Antai vietoj ankstesnių asmenvardžių *Baltukas*, *Dulka*, *Lapė*, *Kriogulis* randame įrašyta¹⁵⁷ *Baltukowski* (f. *Baltukowska* ⁷⁵⁷⁰⁸), *Dulkowski* (f. *Dulkowska* ⁷²⁷²²), *Łapinsky* ⁷⁵⁴⁷³, *Krogulecki* ⁷⁵²¹⁷. Pateikiama daugiau tokių pavyzdžių: *Akūnis* (*Akūnėlis*) → *Okuniewski* (*de pago Buywidziszki*) ⁷⁵⁴⁰⁹, *Barkas* → *Borkowski* ⁷⁵⁴⁷⁶, *Bernius* → *Berniawski* ⁷⁸⁷, *Bikas* → *Bykowski* ⁷⁹¹⁴⁴, *Bila* → *Bilecki* ⁷⁸²¹ (*bilinski* ⁷⁸¹¹⁴), *Bradass* → *Brodowski* ⁷⁷²⁷⁷, *Brazdis* → *Brozdowski* ⁷⁴⁶⁹¹, *Butkus* → f. *Budkowska* ⁷⁵⁶²⁹, *Buza* → *Bużowski* (*de pago fuderwid*) ⁷⁵⁵⁵³, *Der-*

¹⁵⁵ Lietuvos TSR centrinis valstybinis istorijos archyvas, f. 604, ap. 19, b. 96. Pirmųjų (1671) metų teišliko tik pati pabaiga – 2 paskutiniai aktų įrašai.

¹⁵⁶ Iš atsitiktinių pastabų matyti ir pakitęs žmonių gyvenimas, jų buitis, net papročiai, moralė. Pvz., pamestinukų ir nesantuokinių vaikų procentas nuo 0,67% (1612 m.) pašoko iki 4% (1675 m.).

¹⁵⁷ Šaltinio nurodymas paaiškintas 145 išnašoje (p. 118).

vinis → *Derwiniewski* ⁷⁷¹⁵⁸, *Gaižys* → *Gaižewski* ⁷⁸²⁴ (*Gayżowski* ⁷⁴⁴⁶⁵), *Gružis* → *Grużewski* ⁷⁴⁶⁴¹, *Gurnis* → f. *Gurniewska* ⁷⁸³⁹⁷, *Kiaulė* (ar *Kiaulionis*) → *Kiewlanski* ⁷⁸³⁴, *Klevas* → *Klewicki* ⁷⁵⁶⁷⁹ *Lisis* → *Lisiewski* ⁷⁸⁷¹ (*Lysowski* ⁷⁷²²⁰), *Mažuolis* → f. *Możolewska* ⁷⁹⁴⁷¹, *Melenis* (*Mėlenis*) → f. *Melenowska* ⁷⁵⁴⁷¹, *Milčius* → f. *Milcewska* ⁷⁷⁴⁰⁶, *Noris* → *Norowsky* ⁷⁴⁴⁰⁸, *Pabaras* → f. *poborska* ⁷⁶⁵⁵⁴, *Pirtis* (*Pirčius*) → *Pirczyński* ⁷⁸²⁷⁵, *Pukas* → f. *Pukowska* ⁷⁷¹³², *Puras* → *Purski* ⁷⁹²²⁶, *Ragožė* → f. *Rogojńska* ⁷⁵³¹⁵, *Sriubas* → *frubowsky* ⁷⁵⁴⁴¹, *Stadala* → *stodolski* ⁷⁸⁵⁶⁸, *Stulgys* → *stulginski* ⁷⁸²²³, *Svilis* → f. *swilicka* ⁷⁸³², *Šikas* → *Szykinsky* ⁷⁵⁵¹⁸, *Širvis* → *šyrwinski* ⁷⁵¹⁶⁶, *Tolkus* → *Talkowski* ⁷⁶⁵³⁹, *Varelis* → *Warelewski* ⁷⁸¹⁸⁰, *Vidra* → *Widrinski* ⁷⁸²⁷⁶, *Žagris* → *Żagrycki* ⁷⁷²¹⁷, *Želėlius* → *Żelalinski* ⁷⁸³¹⁷ ir kt.

Lenkiškos priesagos ir čia neretai dedamos prie lietuviškų galūnių, pvz., *Labeledziebewski* ⁷⁹⁴³ ← *Lebedys* + *-ewski*, f. *Pikisjewska* ⁷⁹³⁸¹ ← *Pikis* + *-ewska*. Plg. analogišką moteriškųjų vardų (tėvavardžių) darymą su *-ova*, *-anka*: f. *Kierstensowa* ⁷³⁵⁶⁵ ← *Kirst-ėnas* + *-owa*, *Miedieniszowa* ⁷⁹²⁵¹ ← *Medinis* + *-owa*, *strzalkaiczanka* ⁷⁸⁴⁹² ← *Strelk-ait(is)* + *-anka*.

Su *-ski* (f. *-ska*) daromi vediniai ir iš *-ovič* tipo tėvavardžių, pvz., f. *Gawłowicka* ⁷⁴¹⁹⁶ ← *Gaul-ovič-ska*, plg. f. *Gawłowiczanka* ⁷⁷²⁴¹ ← *Gaul-ovič-anka*. Dėl tokios laisvos darybos neretai sulipdomi gana sudėtingi hibridiniai dariniai, pvz., f. *Milbotanowiczowa* ⁷⁸³⁷⁰ ← *Mil-but-on(is)-ovič-ova*. Dar plg. f. *Buywinczanka* ⁷³⁵⁸³ ← *Bui-vin(as)-sk(i)-anka*, *Daynowsczanka* (*ex pago Piguciszki*) ⁷⁶⁴⁹³ ← *Dain(is)-ovsk(i)-anka*, *Woyskowssczanka* ⁷⁶⁶⁶⁰ ← *Vaisk(us)-ovsk(i)-anka*. Visa tai, be ko kita, rodo ir tebebuvusį asmenvardinių formų nepastovumą, didelį svyravimą.

Lietuviškos deminutyvinės priesagos, kaip ir anksčiau, neretai keičiamos slaviškomis (pvz., ankstesnis *Dūdėlis* – dabar *Dudka* ⁷⁵⁵⁵⁴; plg. sulietuvintą tėvavardį *Dudkaycis* ⁷⁶²⁹² = *Dūd-k-aitis*) arba slaviškos dedamos prie lietuviškų, pvz., *Bizuitis* (iš *Bizas*) → *Bizuicionek* ⁷³¹⁴⁵, *Laputis* → *Lapucionek* ⁷⁴¹²² ir pan.

Labiau, negu anksčiau, lenkinama asmenvardžių fonetika, pvz., *Katilas* → *Kociel* ⁷⁸³⁰⁰ (ir *Kocił* ⁷³⁹⁴), *Stumbras* → *stumbar* (*ex Rure fudervia*) ⁷⁸⁴⁹⁶. Po priebalsių *r*, *š*, *ž*, kartais ir kitų, balsis *a* nesisteminiai verčiamas *e* (hipernormalizmas?), pvz., f. *Rewlowa* ⁷⁴⁶⁰⁷ || *Rawlowa* ⁷⁴¹⁵⁹ (atrodo, ta pati moteris; iš *Raulas* su metateze vietoj *Lauras*), *Šakutis* → f. *szekuciowna* ⁷⁸³⁰¹, *Šarkelis* → *szarkiello* ⁷³¹²², *Šateika* → f. *seteykowna* ⁷²⁵⁸³, *Vaidikas* (plg. *Vaida*) → *Weydżikowski* ⁷⁶⁶³⁶. Vietoj *au* kartais (irgi nesisteminiai) rašoma *oł* (gali būti baltarusiškas hipernormalizmas, plg. *волакѣ* > *воўк*), pvz., f. *Dolgielanka* ⁷⁵¹⁹⁹ || *Dougielanka* ⁷⁹³⁷⁶ (greičiausiai ta pati moteris; iš *Dau-gėla*), *Gastold* ⁷⁷⁴⁴⁸ || f. *Gostowtowna* ⁷⁸³⁰¹ (iš *Gos-tautas*), *Jaskold* ⁷³⁶⁰² (iš *Jo-skau-das*) ir kt. Vardo gale suduslėjęs skardusis priebalsis (lietuviška tarties ypatybė¹⁵⁸) kartais išlaikomas ir priesaginiuose vediniuose, pvz., *Dziuk*

¹⁵⁸ Plg. hipernormalizmą *Gastold* ⁷⁷⁴⁴⁸ || *Gostolt* ⁷⁸⁶⁷⁷ ← *Gos-tautas*.

⁷⁹632 : *Dżukiewicz* ⁸⁰96 ← *Džiugas*. Plg. f. *Giedgowtowa* ⁷⁷73 ← *Ged-gaudas*.

Kaip ir anksčiau, lietuviški antroponimai dažnai verčiami į lenkų kalbą. Iš jų kaip pavyzdžiai žemiau pateikiami tik tokie, kurie prieš pusę amžiaus įrašuose nefiksuoti (bent ta forma): *Bobrinski* ⁷⁵10 ← *Bebrytis* (l. *bóbr* 'bebras'), *Brzytwa* (*de pago*) ⁷⁵253 ← *Skustis* (l. *brzytwa* 'skustuvas'), *Czerniak* ⁷⁴676, *Czerniawski* ⁷⁹252 ← *Juodis* (l. *czern* 'juodumas'), *Dworecki* ⁷⁵597 ← *Dvarelis* (l. *dwór* 'dvaras, sodyba'), *Golembiowsky* ⁷²602 ← *Balandis* (l. *gołębi* 'balandžio'), *Głowacki* ⁷⁶282 ← *Galvelis* (l. *głowa* 'galva'), *Jablonski* ⁷⁵156 ← *Obuolys*, *Obelinis* (l. *jablko* 'obuolys', *jabłoń* 'obelė'), *Kędzierski* ⁷⁶627 ← *Gauris* (l. *kędzior* 'garbanos'), *Koziel* ⁷⁷250 (labai daug Kazlauskų: *Kozłowski*) ← *Ožys* (l. *koziel* 'ožys'), *Krzywicki* ⁷⁴204, *Krzywanski* ⁷⁵193 ← *Kreivėkas*, *Kreivutis* (l. *krzywy* 'kreivas'), *Lubinski* ⁷⁷289 ← *Milis* (*Miliukas*, *Milutis*: l. *lubić* 'mylėti'), *Mrożowski* ⁷⁹207 ← *Šaltis* (l. *mróz* 'šaltis'), *Niedźwiecki* ⁷⁸59 ← *Meška* (l. *niedźwiedz* 'meška'), *Niżowski* ⁷⁵543 ← *Žemaitis* (l. *niż* 'žemuma'), *Piorun* ⁷⁴397 ← *Perkūnas* (l. *piorun* 'perkūnas'), *Pietuch* ⁷³660, *Pietuchowski* (*ex Rure*) ⁷⁹627 ← *Gaidys* (l. dial. *pietuch* 'gaidys'), *Ptaszewski* ⁷⁹149, *Ptaszynski* ⁷⁴209 ← *Paukštelis* (l. *ptaszy* 'paukščio'), *fiekierka* ⁷²609, *fiekierski* ⁷⁴109 ← *Kirvelis* (l. *siekierka* 'kirvelis'), *finicki* (*de pago*) ⁷⁵523 ← *Melenis* (*Mėlenis*; l. *sin*y 'mėlynas'), f. *fiwicka* ⁷⁵180 ← *Žilis* (l. *siwy* 'žilas'), *skowronkowicz* ⁷⁵418 ← *Viversys*, *Viversėlis* (dial. vietoj *Vieversys*; l. *skowronek* 'vieversys'), f. *smazenkowa* ⁷⁷160 ← *Spirgis*, *Spirgutis* (l. *smazony* 'spirgintas'), *suchocki* ⁷⁵185 ← *Sausis* (l. *suchy* 'sausas'), *Wilczynski* ⁷⁶643, f. *Vilczewska* ⁷⁹83 ← *Vilkas*, *Vilkutis* (l. *wilczy* 'vilko'), *Wronowski* ⁷⁷136 ← *Varna* (l. *wrona* 'varna'), *Wroblewski* ⁷⁷192 ← *Žvirblis* (l. *wróbel* 'žvirblis'), *Zaiękowski* (*de pago Waka*) ⁷³145 ← *Kiškelis* (l. *zajaczek* 'kiškėlis'), *Żukowski* ⁷⁵270 ← *Vabalas* (l. *żuk* 'vabalas').

Čia priskirtini ir tokie asmenvardžiai, kaip *Godlewski* ⁷⁵732 (iš *Godlewo* – taip lenkiškai vadino Garliavos miestelį, taigi *Garliaviškis*), *Trocki* ⁷⁹562 (plg. *Troki* 'Trakai', *Trakiškis*) ir pan.

Yra ir rytų slaviškų vertinių, pvz., *Horosżko* ⁷⁵28 ← *Grūdelis* (plg. *zopouek*, g. sg. *-uka* 'grūdelis, žirnelis'), *Moroż* ⁷⁵33, *Morożowski* ⁷⁷333 ← *Šaltis* (plg. *moroż* 'šaltis'), *Toporowski* ⁷⁹624 ← *Kirvelis* (plg. *monop* 'kirvis'), *Wieliki* ⁷⁸211 ← *Didelis* (plg. *великуй* 'didelis'), *Wolczek* ⁷⁶648 ← *Vilkutis* (plg. *волчок* 'vilkutis'), *Woronowsky* ⁷⁴365, *Woroniecki* ⁷⁴102, *Woroniec* ⁷⁴540 ← *Varna*, *Varnelis* (plg. *ворона* 'varna') ir kt.

Nemaža hibridinių formų, pvz.:

Cieluk ⁷⁸16a, plg. l. *cielę* 'veršis' ir liet. *-ukas*; dar plg. ankstesnį asmenvardį *Veršėlis*;

Niedźwiedziuk ⁷⁷643, plg. l. *niedźwiedz* 'meška' ir liet. *Meškelė*, *Meškelis*;

Żubel ⁷⁷275, *Żubien* ⁷³594, *Żubilaycis* ⁷²511 < *Zub-elis*, *Zub-ėnas*, *Zub-il-aitis* iš ryt. sl. *Zub*; plg. ankstesnį *Dantelis*;

Borodaycis ⁷³18 < *Barad-aitis* iš *Boroda* ← *Barzda*;

f. *Žukieicia* ⁷¹2 < ryt. *Žuk-aičia* 'Žukaitė';

Przystawonis ex Łukiszky ⁷⁷295 < *Pristavonis* su liet. *-onis* iš l. *przystaw*, plg. *Pristawelis* *L*₆ < *Pristav-êlis*;

Żagirewicż ⁸⁰265, plg. *za-* 'už-' + liet. *-gir-* (: *girià*), t.y. *Užgiris*.

Dėl viso to, kas pasakyta, lietuviški antroponimai čia vietomis tiek iškraipyti, kad sunku juos rekonstruoti. Tai padaryti kartais galima tik palyginus su prieš pusę amžiaus įrašytais tais pačiais mažiau iškraipytais asmenvardžiais.

Įrašų analizė rodo, kad, praėjus pusei amžiaus, Vilniuje tebebuvo vartojami šie iš ankstesnių lietuviškų asmenvardžių (jais galėjo vadintis nebūtinai anų žmonių palikuonys; galūnės ir čia vietomis gali būti abejotinos): *Alksnis*, *Antis*, *Augas* (-is, -ys?), *Aulas*, *Babalis*, *Bačila*, *Bačys*, *Bajoras*, *Balandis*, *Balus* (*Balaitis*), *Baldis*, *Baltušis*, *Bambalis*, *Baravykas*, *Bareika*, *Bata* (-is, -ys?), *Belašis*, *Berukšis*, *Berūkštis*, *Bičiulis*, *Bildžiukas*, *Bildžius*, *Bitinas*, *Bit(i)nykas*, *Bizas*, *Blekas* (-is, -ys?), *Bobis* (*Bobonis*), *Budra*, *Buina*, *Buivydas*, *Buivilas*, *Bukas*, *Bula(s)* *Bumbulis*, *Burba* (ir -is?), *Burna*, *Burneika*, *Burokas*, *Butas*, *Butiškis*, *Butvilas*, *Cigonas* (*Čigonas*), *Dabas*, *Dagilis*, *Dailyda* (ir -is?), *Dainis*, *Darulis*, *Daubaras*, *Daugėla*, *Daujotas*, *Dautis*, *Davulis*, *Dega*, *Degutis*, *Dičius*, *Digas* (*Digonis*), *Dilys*, *Dubas*, *Dūda*, *Dulys*, *Dundulis*, *Durimas*, *Džiuogas*, *Eibas*, *Eibutas*, *Eismantas*, *Gaidelis*, *Gaidys*, *Gailas*, *Galgonas*, *Galinis*, *Gečas*, *Gėlda*, *Geležinis*, *Geležius* (*Geležiūnas*), *Gelvas* (*Gelvonis*), *Genelis*, *Gibelis*, *Giedrys* (*Giedraitis*), *Gilis*, *Gimža*, *Ginelis*, *Gintas*, *Girdžius*, *Giris*, *Girkas*, *Gir(i)us*, *Girnys*, *Gižys*, *Gramala*, *Grebis*, *Greičius*, *Grybas*, *Grobas*, *Grudinis*, *Grudis*, *Gruodis*, *Grušas*, *Gružis*, *Gudelis*, *Gulbinas*, *Gumbis*, *Gurčius*, *Guzas* (*Gužas*), *Yla*, *Josudas*, *Jundilas*, *Juodelė*, *Juodis*, *Juotka*, *Kairys*, *Kaklas*, *Kalakutas*, *Kalėda*, *Kalis*, *Karalius* (*Karaliūnas*), *Kardas*, *Kareiva*, *Karis*, *Karka*, *Karvas* (*Karvonis*), *Kaškus*, *Katas*, *Katinėlis*, *Kaukas*, *Kaulinis*, *Kaušelis*, *Keida*, *Keitis*, *Kerna*, *Kerša*, *Kilbas*, *Kirdys*, *Kirla*, *Kirsnis*, *Kišelis*, *Kišenis*, *Kiškelis*, *Kiškis*, *Klišis*, *Klusas*, *Kopūsta(s)*, *Kriaučius* (*Kriaučiūnas*), *Kripas*, *Kubilas*, *Kuka(s)* *Kukutis*, *Kula*, *Kulbis*, *Kulys*, *Kumelys*, *Kumpis*, *Kuodys*, *Kupkelis*, *Kuprelis*, *Kupris*, *Kureiša*, *Kurelis*, *Kuris*, *Kurtinas*, *Kurtinys*, *Kušis*, *Labis*, *Lapeika*, *Lasys*, *Lašinis*, *Latvis*, *Laukis*, *Lebedys*, *Lėdis*, *Leikas*, *Lėdinė*, *Lentis* (*Lentonis*), *Leščius*, *Linas*, *Lingis* (ir -a, -ė), *Liubartas*, *Liutas*, *Loveika*, *Lovys*, *Lūšis*, *Malka*, *Mankelis*, *Mankas*, *Mantas*, *Mazgelis*, *Mažeika*, *Maželis*, *Mažis*, *Maž(i)ulis*, *Mereikis*, *Merli(u)s*, *Meškelė* (ir -is), *Mileikis*, *Milinis*, *Mili(u)s*, *Mingėlis*, *Mintaras*, *Miškinis*, *Mulkas* (ir -a, -is), *Norbutas*, *Noreika* (ir -is), *Noris*, *Norušas* (ir -is), *Obuolys*, *Oželis*, *Ožys*, *Pakštelis*, *Pakula*, *Palaikis*, *Palšis*, *Pampis* (*Pumpis*), *Pamputis* (*Pumputis*), *Papas*, *Pavasėris*, *Peslys*, *Pienis*, *Pikelis*, *Pilvelis*, *Pipiras*, *Pyplys*, *Plėnė*, *Pleškus*, *Plynis*, *Plyšys*, *Popiera*, *Popierėlis*, *Pukelis*, *Puniškis*, *Puodis*, *Putinas*, *Putra(s)*, *Puželis*, *Radikis*, *Radis* (*Rodis*), *Radišis*, *Radvilas*, *Radžiukas*, *Ragaišis*, *Ragas*, *Raginis*, *Rainė*, *Randis*, *Remeika*, *R(i)aubas*, *Rimas*, *Rimša(s)*,

Ritelis, Rožė, Roželis, Rudamina, Rudelis, Rudis, Rudokas, Rugys, Rutka, Sakalas, Saladis, Sambaras, Sargelis, Sauginis, Serbinas, Sirbutas, Sirgėla(s), Sirius, Skaisteris (ir Skaistelis), Skapa(s), Skarulis, Skiba, Suras, Surma, Suskis, Svilas, Šakelis, Šaltis, Šarkelis, Šarka, Šarna, Šaukolas, Šepetys, Šerys, Šeškas (ir -is?), Šikas, Šila(s), Šileika, Šilkas, Šipas, Šiška, Šišla, Šiukšta, Šukelis, Šukis, Šustis, Tarkus, Tarnas, Toleikis, Trumpa, Ungurys (Unguraitis), Ūsas, Vabalas (Vabalis), Vaida, Vaikus, Vaina, Vainila, Vaišvilas, Vala, Valakas, Valeika, Valinis, Val(i)ukas, Valkas, Vanagėlis, Vėgėlė, Ventelis (Vencelis), Veršelis, Vėželis, Vėžys, Vilbutas, Vileika, Vilis, Vilkas, Virbila, Viršulas, Višelis, Vitinykas, Zujis, Žada(s), Žalga(s), Žaltys, Žaras, Žąsinas, Žąsinėlis, Žąsis, Žebelis, Žebrys, Žegas (ir -is, -ūnis), Žegelis, Žėkas, Žėkelis, Žydas, Žydelis, Žiemis, Žilis, Žynelis, Žynys, Ž(i)uga, Žiūras, Žudžius, Žulys, Žulkus, Žvėrelis, Žvirblis.

Randame nemaža tos pačios šaknies kitokių vedinių. Trumpumo dėlei žemiau pateikiamos tik rekonstruotos formos dabartine rašyba¹⁵⁹ (skliaustuose nurodomi prieš pusšimtį metų turėti vardai): *Akulis* ⁷⁸⁹ (*Akelis*), *Augulis* ⁷⁷⁴⁰⁰ (*Augelis*), *Aukštulis* ⁷³⁵⁰³ (*Aukštelis*), *Avižinis* ar *Avižėnas* ⁷⁶¹⁵⁰ ← *Aviža* (*Avižėlė*), *Balelis* ⁷⁶⁹⁹ ir *Balinas* ⁷⁴⁴³⁶ (*Baleika, Baliukas*), *Baltulis* ⁷³¹¹³ (*Baltukas*), *Bareiša* ⁷⁴²⁹⁰ (*Bareika, Barulis*), *Berniukas* ⁷⁷⁵⁹⁵ (*Bernius*), *Bigutis* ⁷²⁵¹² (*Bigelis*), *Bingelis* ⁸⁰¹⁰⁷ (*Bingas*), *Bubinykas* ⁷⁹²⁰³ (*Bubalas, Bubutis*), *Budelis* ⁷⁶²²⁵ (*Budikas*), *Buinoriškis* ⁷³⁵³² (*Buinoras*), *Burniokas* ⁷⁷⁴¹⁶ ir *Burniukas* ⁷⁷⁴⁴² (*Burnelis, Butila* ⁷³³²⁶ ir *Butinas* ar *Butinis* ⁷⁴⁶⁸³ (*Bututis*), *Dabelis* ⁷⁸³⁸⁸ (*Dabeika*), *Dagelis* ⁷³¹⁹⁵ ir *Dagutis* ⁷⁵⁵⁹⁸ (*Daginis*), *Darutis* ⁷³⁶²⁵ (*Darulis*), *Daveika* ⁷²⁴⁵⁷ (*Davulis*), *Dėdžiukas* ⁷²⁶³¹ ir *Dėdžiulis* ⁷⁹²⁵⁶ (*Dėdelis*), *Didžiulis* ⁷²⁶²⁴ ir *Didilis* ⁷⁸³⁹² (*Didelis, Didikas*), *Dievulis* ⁷⁴¹⁷³ (*Dievenis*), *Digelis* ⁷¹² (*Digutis*), *Dragutis* ⁷⁵⁶⁴⁰ (*Dragelis*), *Dvylutis* ⁷⁵⁴⁵¹ (*Dvyła*), *Gagilis* ⁷⁸²⁶⁸ (*Gagalis*), *Gatulis* ⁷⁷²¹² (*Gatelis*), *Girulis* ⁷⁷⁴¹⁹ ir *Girilis* ⁷⁷⁶⁷ (*Gireika*), *Girdikas* ⁷³¹⁵ (*Girdžiukas*), *Girkėtis* ⁷⁸³⁴ (*Girkas*), *Gramelis* ⁷²⁷ (*Gramala*), *Gudutis* ⁷⁸¹⁵² (*Gudelis*), *Gumbinas* ⁷⁵⁴⁵ (*Gumbelė*), *Gvazdžiulis* ⁷⁴²⁵⁹ (*Gvazdikas*), *Juodulis* ⁷⁸¹²¹, *Juodeika* ⁷²⁶⁶⁸ ir *Juodiškis* ar *Juodiška* ⁷⁴³⁴⁸ (*Juodelė*), *Kairila* ⁷⁸³³⁸ (*Kairys*), *Kalytis* ⁷³⁶¹⁶ (*Kalutis*), *Kalkutis* ⁷⁷¹⁰³ (*Kalkas*), *Kantrinas* ar *Kantrinis* ⁷⁵²⁸⁵ (*Kantris*), *Kareiša* ⁷²⁷³⁵ (*Kareiva*), *Karkelis* ⁷⁹²⁷³ ir *Karkila* ⁷⁷¹¹⁴ (*Karkutis*), *Kačiukas* ⁷⁹¹³³ (*Katytis*), *Keršelis* ⁷⁷⁴⁸⁴ (*Keršulis*), *Kirdikas* ⁷⁵³¹² (*Kirdeikis*), *Kislionkas* ⁷⁹⁴⁵² (*Kislelis*), *Kukenis* ⁷⁴⁴²⁶ (*Kukelis*), *Kuniutis* ⁷⁵⁶⁰¹ ir *Kunytis* ⁷⁴²⁵⁸ (*Kunelis*), *Kurneika* ⁷⁸⁵⁰⁰ ir *Kurniškis* ⁷⁹⁶⁰⁶ (*Kurnikas*), *Kušelis* ⁷⁵⁶⁹⁶ (*Kušinykas*), *Lakštutis* ⁷³⁶⁰⁸ (*Lakštis*), *Latvelis* ⁷⁷¹⁶⁵ ir *Latvilas* ⁷²⁷⁷⁶ (*Latvis*), *Lažikas* ⁷⁹²³² (*Lažila*), *Leliukas* ⁷⁶⁵⁸³ ir *Leilentis* ⁷⁷¹⁹⁷ (*Lelikas*), *Mazgeika* ⁷⁵⁴²¹ (*Mazgelis*), *Mažytis* ⁷⁸³³⁵ ir *Mažeišinis* ⁷⁸²⁹⁵ (*Mažiukas*), *Mištikas* ⁷⁶¹⁸⁶ (*Mištelis*), *Multinas* ⁷⁶⁸⁰ (*Multa*), *Nautinas* ⁷⁶¹⁰⁰ (*Nautelis*), *Norukas* ⁷⁶⁷ (*Norelis*), *Papiš-*

¹⁵⁹ Nurodoma (čia ir toliau) tik vieno pavyzdžio metrika, nors jų rasta daugiau. Tėvavardžiai su skirtingomis lietuviškomis priesagomis į šį sąrašą neįtraukti.

kis ⁷⁴⁴⁵ (*Papelis*), *Pienelis* ⁷⁵⁶²⁰ (*Pieneika*), *Pikutis* ⁷²³⁴³ (*Pikelis*), *Pleškelis* ⁷⁵⁶²⁸ (*Pleškus*), *Pukeilis* ⁸¹³¹⁸ (*Pukelis*), *Punikas* ⁷⁶⁴³⁸ (*Puniškis*), *Puodeika* ⁷⁷²¹⁰ (*Puodis*), *Pužinis* ar *Puzinis* ⁷⁷¹⁷⁹ (*Puželis* ar *Puzelis*), *Radžiulis* ⁷⁵⁴⁴⁰ (*Radžiukas*), *Ragočius* ⁷⁸²⁰ (*Raginis*), *Rožytis* ⁷⁷⁵³ (*Roželis*), *Rud(i)nykas* ⁷⁶⁴²² (*Rudelis*), *Rupelis* ⁷³⁶⁴⁶ (*Ruputis*), *Sagulis* ar *Sogulis* ⁷⁶⁹⁵ (*Sagelis* resp. *Sogelis*), *Sekelis* ⁷⁵⁵⁵¹ (*Sekas*), *Sirutis* ⁷⁶³⁶⁴ (*Sirelis*), *Skapelis* ⁷⁵⁵⁵ (*Skapis*), *Skidukas* ⁷⁵⁶⁸² (*Skidelis*), *Skrebenis* ⁷³⁵²⁵ (*Skrebulis*), *Spirginis* ⁷³⁶²⁶ (*Spirgutis*), *Steborius* ⁷⁴⁷⁰² (*Stebulis*), *Šarnotas* ⁷⁵⁵¹² ir *Šarniškis* ⁷⁷⁶⁰⁹ (*Šarna*), *Šepelis* ⁷³⁵⁷¹ ir *Šeputis* ar *Šeputa* ⁷⁸⁴⁸⁸ (*Šepikas*), *Šilkinis* ⁷⁵¹¹⁸ (*Šilkas*), *Šipila* ⁷³⁴⁰² (*Šipas*), *Tol(i)ušis* ⁷⁹⁶⁸⁰ (*Toleikis*), *Tolkunis* ar *Tolkūnis* ⁷⁴³²⁰ (*Tolkus*), *Trakelis* ⁷⁸¹⁸⁵ (*Trakiškis*), *Tretinis* ⁷⁹⁸⁸ (*Tretis*), *Tuštenis* ⁷³⁶³⁷ (*Tuštelis*), *Vadeika* ⁷²³⁴¹ (*Vada*), *Vaidokas* ⁷⁶¹⁶⁵ (*Vaida*), *Vainelis* ⁷³¹⁸⁹ ir *Vainiokas* ⁷⁵³⁵⁶ (*Vaineikis*), *Valikas* ⁷⁹²⁰⁴ (*Valiukas*), *Varnikas* ⁷⁶⁵¹⁶ (*Varnelis*), *Vilkelis* ⁷⁵⁴⁹⁵ ir *Vilkoši(u)s* ⁷⁵⁶⁹² (*Vilkutis*), *Virbikas* ⁷⁴⁶⁶⁷ (*Virbinis*), *Virkelis* ⁷⁵⁵⁷³ (*Virkas*), *Virvinis* ⁷⁴⁷⁰⁴ (*Virvėtis*), *Vyželis* ⁷⁵¹⁴⁸ (*Vyžis*), *Zūzolis* ar *Zūzuolis* ⁷⁹²⁸² (*Zūzelis*), *Žegalis* ⁷⁸²⁸⁰ (*Žegelis*), *Žemučiukas* ⁷⁴²⁹⁵ (*Žemaitis*), *Žydikas* ⁷⁹⁶³⁹ (*Žydelis*), *Žudžiukas* ⁷⁶⁵⁴⁵ ir *Žudelis* ⁷³¹³ (*Žudinis*).

Randame vieną kitą ir nepriesaginę formą tos šaknies asmenvardžių, kurių prieš pusę amžiaus fiksuotos tik priesaginės formos, pvz., *Bakas* ⁷⁵⁶⁰⁹ (*Bakutis*), *Baltis* ⁷⁹³²⁰ (*Baltukas*), *Bamba* ⁷⁴⁴⁷¹ ir *Bumba* ⁷³²³⁵ (*Bambulis*, *Bumbulis*), *Biga* ⁸⁰⁶⁷ (*Bigelis*), *Budis*, -ys ⁷⁴⁴⁰ (*Budikas*), *Čemeras* ⁷⁸⁵⁷ (*Čemerėkas*), *Dantis*, -ys ⁷⁸³⁶⁸ (*Dantelis*), *Daugas* ⁷⁸²³⁷ (*Daugenis*), *Dėdis* ⁷⁷⁴³² (*Dėdelis*), *Derna* ⁷⁹⁵²³ (*Derninis*), *Dievis* ⁷⁷⁶⁷ (*Dievenis*), *Dragas* → *Dragūnas* ⁷⁵⁴⁵ (*Dragelis*), *Druskis* ⁷⁴¹⁹³ (*Druskolis*), *Drūtis*, -ys ⁷⁵²⁷⁴ (*Drūtilas*), *Galius* ⁷²⁷⁷¹ ir *Galis*, -ys ⁷⁵³⁷⁹ (*Galinis*), *Gedas*, -is, -ys ⁷³²¹⁸ (*Gedelis*), *Genys* ⁸¹³⁶⁶ (*Genelis*), *Gudas* ⁷⁶²²¹ ir *Gudis*, -ys ⁷⁶²⁷⁴ (*Gudelis*), *Kampis*, -ys ⁷³⁶⁶ (*Kampelis*), *Karbas*, -a ⁷⁴⁴⁹⁹ (*Karbelis*), *Kaulas*, -is ⁷⁹²⁶⁹ (*Kaulinis*), *Kaušas*, -is ⁷⁷³⁴⁵ (*Kaušelis*), *Kisli(u)s* ⁷⁴²⁹⁹ (*Kislelis*), *Klepas* ⁷⁴¹⁶⁰ (*Klepalas*), *Kunė* ⁷³¹⁵⁹ (*Kunelis*), *Kurnis*, -ys ⁷⁴²¹¹ (*Kurnikas*), *Kurpis* ⁷³⁵²⁰ (*Kurpelis*), *Kurčius* ⁷²⁷⁵⁸ (*Kurčionas*), *Lendis* ar *Lendžius* ⁷⁵⁵⁷⁷ (*Lendinė*), *Mazgis*, -ys ⁷⁸⁵⁰ (*Mazgelis*), *Meškinas* ⁷²⁵¹⁹ (*Meškinėlis*), *Pakšta* ⁷⁹³⁹³ (*Pakštelis*), *Pažygas* → *Pažygaitis* ⁷²²⁸⁴ (*Pažygelis*), *Pikis*, -ys ⁷⁹¹²³ (*Pikelis*), *Pilvis*, -ys ⁷²⁵²³ (*Pilvelis*), *Pukštas* ⁷⁹¹⁹³ ir *Pukštis* ar *Pukščius* ⁷⁵⁷⁰ (*Pukštelis*), *Pupa(s)* ⁷⁷²⁴⁵ (*Pupinis*), *Ramas* ar *Romas* ⁷⁹¹³⁸ (*Ramutis*, *Romutis*), *Repas* ⁷⁶⁴⁷⁴ (*Repalis*), *Skidis*, -ys ⁷⁹⁶⁸⁵ (*Skidelis*), *Skrebas* → *Skrebūnas* ⁷⁴⁶⁷³ (*Skrebulis*), *Susla* ⁷⁹¹⁵⁹ (*Suslelis*), *Triznis*, -ius ⁷³⁴⁵¹ (*Triznelė*), *Ventas* ⁷³¹⁹¹ (*Ventelis*), *Veršis* ⁷⁷⁶¹ (*Veršelis*), *Vidas* ar *Vydas* → *Vydūnas* ⁷⁴⁵⁷⁷ (*Videišis*).

Pasitaiko to paties vardo kito kamieno variantai, pvz., *Boba* ⁷⁹¹⁷⁴ (*Bobis*), *Gailis* ⁷³⁵⁰¹ (*Gailas*), *Gitis*, -ys ⁷²³⁴⁰ (*Gita*), *Gruša*, -ė, ⁷⁵⁴³⁰ (*Grušas*), *Kielis*, -ys ⁸⁰¹⁰⁸ (*Kielė*), *Šakuta* ⁷²⁵⁰⁶ (*Šakutis*), *Šeina* ⁷³⁵⁹⁷ (*Šeinys*), *Videiša* ⁷⁵²⁰⁷ (*Videišis*).

Visi čia nurodyti antroponimai sudaro tik kiek mažiau, negu trečdalių tų lietuviškų asmenvardžių, kurie buvo vartojami prieš pusę amžiaus. Yra čia ir kitokių lietuviškų vardų, turinčių asmenvardines šaknis, prieš pusę amžiaus visai nefiksuotas. Jų mažiau. Randame šiuos anksčiau nefiksuotus senovinius dvikamienius vardus (pateikiamos rekonstruotos formos): *Al-but* (> *El-but*) ⁷⁴⁶³⁰, *Ar-minas* ⁷⁸⁴⁵, *Aš-vilas* ⁷⁵⁶¹⁸, *Bei-noras* ⁷⁸⁴⁷, *By-tautas* ⁷⁸²⁹⁹, *By-vaina* ⁷⁵¹⁰, *Bui-vinas* ⁷⁸⁵⁸³, *Dau-giras* ⁷⁹³²⁹, *Dau-girdas* ⁷⁹⁵⁴¹ ir *Dau-girtas* ⁷⁸⁴³³, *Dau-noras* ⁷⁹²⁹⁰, *De-manas* ⁷⁹⁶⁶³ (iš *Do-manas* ar *Dei-manas*?), *Ei-girdas* ⁷²⁵³⁷, *Ei-gėla* ar *Ei-gėlis* ⁷⁷⁶³, *Ei-manas* ⁷⁵⁶⁴⁷, *Ei-minas* ⁷⁴³⁷⁷, *Eis-vydas* (> dial. *Ais-vydas*) ⁷⁸⁴⁸⁸, *Gal-kantas* ⁷⁵⁶⁷⁵, *Ged-gaudas* ⁷²⁶¹⁵, *Ged-vydas* ⁷⁴⁶²³ ir *Ged-vydis* ⁷⁸⁴⁰¹, *Geis-tartas* ⁷³³⁷⁵, *Gin-tautas* ⁷⁴³⁷, *Gird-vilas* ⁷⁸²⁸⁴, *Gos-tautas* ⁷⁸³⁰¹, *Jau-gilas* ⁷⁹⁴¹⁶, *Ieš-mantas* ⁷⁹⁵²⁷, *Jo-gėla* ⁷⁸⁵⁶² (labai dažnas), *Jo-gilas* ⁷⁹³⁰⁰, *Jo-kintas* ⁷²³⁰⁸, *Jo-mantas* ⁷²⁷³⁹, *Jo-skaudas* ⁷⁸⁶⁰², *Jot-vilas* ⁷⁸¹⁷⁹, *Kan-tautas* ⁷⁴³⁵⁹, *Kar-but* ⁷⁴³⁰⁵, *Ky-biras* (*Ky-biris*?) ⁷²⁷³⁷, *Kim-baras* (< **Kin-baras*) ⁷⁸⁴⁶⁵, *Kir-but* ⁷⁴⁵⁰³, *Kir-gilas* ⁷⁸⁶⁵⁶, *Ly-girdas* ⁷⁷⁴¹¹, *Ly-manas* ⁷⁵⁵⁷³, *Ly-mantas* ⁷²⁵⁴², *Liu-gaila* ⁷²⁶³⁸, *Liu-minas* ⁷⁸³⁴⁶, *Ma-maudas* (? *Mamowt* ⁷⁶⁹⁵), *Man-tautas* ⁷⁴⁴²⁶, *Mant-rimas* ⁷⁹⁴⁰², *Mant-vydas* ⁷⁸⁶²⁸, *Mil-but* ⁷⁵³¹⁶ (labai dažnas), *Ne-manas* ⁷⁷³¹⁸, *Ne-mantas* ⁷⁵⁵¹⁸, *Nu-tautas* ⁷⁴⁶⁴², *Padri-gaila* ⁷⁸⁵²⁵, *Ri-mantas* ⁷⁵⁶⁵⁰, *Rim-vydas* ⁷⁷⁴²⁹, *Saurimas* ⁷⁵²⁸³, *Sir-gedas* ar *Sir-gedis* ⁷²⁶⁶², *Sir-mantas* ⁷⁸⁶⁴³, *Skir-but* ⁸¹¹¹⁹, *Skir-gaila* ⁷⁷⁶⁹, *Skir-manas* ⁷⁹⁴⁰⁹, *Skir-mantas* ⁷⁷⁴⁵¹, *Sko-vydas* ⁷²¹²⁶, *Stri-gaila* ⁷⁷¹⁴, *Vil-mantas* ⁷⁷¹⁴³, *Vir-gėla* ar *Vir-gilas* ⁸¹³⁷⁸, *Vis-girdas* (> *Viz-girdas*) ⁷⁸¹¹¹, *Vis-mantas* ⁷⁸¹¹⁴, *Žy-bart* ⁷⁸⁴⁵².

Iš kitų žemiau pateikiama tik nedidelė dalis, būtent tie, kurių formos nustatymas apskritai nekelia abejonių (išskyrus vieno kito galūnę): *Aukselis* ⁷⁹⁶⁶⁴, *Bakšys* ⁷⁷⁴⁸⁸, *Baužinas* (*-inis*?) ⁷⁹¹¹², *Beigis* (*-ys*?) ⁷²⁵⁹⁹, *Beinis* (*-ys*?) ⁷⁷⁵⁷, *Bekelnis* ⁷⁸⁵⁷, *Bevartis* ⁷⁶⁶, *Byskupėlis* ⁷⁹⁵⁶⁶, *Blusi(u)s* ⁷⁸³⁴⁷, *Brizelis* ar *Bryzelis* ⁸⁰²²⁴, *Brizgis* (*-ys*?) ⁷⁹⁵¹⁷, *Bukata* (*-ota*?) ⁷⁴¹⁸⁹, *Daukša* ⁷⁹⁶⁶⁹ (labai dažnas), *Dilkutis* ⁷⁹⁸², *Drignis* (*-ys*?) ⁷⁷²⁵⁸, *Drunys* ⁷⁴⁴⁸, *Durnila(s)* ⁷⁷⁵⁰⁸, *Durniukas* ⁷²³³⁴, *Gaigalas* ⁷⁸⁴⁰⁵, *Geinelis* ⁷⁹⁵⁴⁴, *Gikelis* ⁷⁸⁴⁸², *Grambelis* ⁷⁵⁷⁰⁰, *Gruzd* ⁷²⁷³² ir *Gruzdis* (*-ys*?) ⁷²³¹³, *Gruzdė* ⁷⁹⁴²², *Gugelis* ⁷⁴³²⁵, *Ilgis* ⁷⁸⁵⁴, *Juodvilkis* ⁷⁸¹⁶⁹, *Kašeika* ⁷²²⁶⁹, *Ketvirtis* ⁷⁸⁴²⁹ (dažnas), *Kiaunė* ⁷⁴⁵¹⁸, *Kitkelis* ⁷⁷³⁷⁸, *Kizis* (*-ys*?) ar *Kižis* (*-ys*?) ⁷⁹³¹⁰ ir *Kiz(i)ulis* ar *Kiž(i)ulis* ⁷⁵⁶⁵, *Klibis* (*-ys*?) ⁷²⁷⁶², *Krišpa* ⁷⁴⁶⁸⁸, *Kuršis* ⁷⁸⁴⁶⁶, *Langas* ⁷⁷⁴⁵⁸, *Laukstutis* ⁷⁸³²⁶ ir *Laustutis* ⁷⁸⁵⁸⁰, *Laukša(s)* ⁷²⁶⁰², *Likelis* ⁷⁴¹⁹⁹, *Maigis* (*-ys*?) ⁷⁴⁴⁶³, *Makutis* ar *Mokutis* ⁷⁵³⁶⁶, *Mikla* ⁷⁹⁸⁰, *Milkus* ⁷²⁶⁶⁷ ir *Milki(u)s* (*-ys*?) ⁷²⁶³⁹, *Pagiry* ⁸⁰¹⁰³, *Pakirmis* ⁷⁸³⁰⁰, *Pauperis* ⁷²⁴¹⁸, *Pečiaduris* (*-ys*?) ⁷⁴²⁵⁶, *Pelėda* ⁷²⁴⁷⁶, *Pilkis* ⁷⁹⁵³⁴, *Pilnelis* ⁷⁷³⁷⁴, *Pirštelis* ⁷⁸⁷¹⁶, *Ponutis* ⁷⁸³⁹, *Prabaras* ⁷⁸⁵⁴⁴, *Puida* ⁷⁷⁵⁵⁷ ir *Puidokas* ⁷⁵¹⁵³, *Pupka* ar *Pupkis* ⁷⁷⁵⁰⁶, *Ralys* ⁷⁸⁴⁷⁵, *Raudoni(u)s* ⁷⁹¹⁰⁹, *Ringelis* ⁷⁹⁵⁶⁵, *Rubinas* ⁷⁸⁵¹⁷, *Rukša* ⁷⁴⁶⁷⁷, *Skylelis* ar *Skylelė* ⁷⁸⁵²⁸, *Skindeelis* ⁷⁸⁶³¹, *Skripelis* ⁷²⁵⁶⁰, *Skrudis* (*-ys*?) ⁷⁴¹⁸, *Skurdis* (*-ys*?) ⁸⁰¹⁰⁴, *Smilga* ⁷⁸⁴²¹, *Smuikis* (*-ys*?) ⁷⁸¹⁷⁸, *Stadž(i)ukas* ⁷⁸²⁰¹, *Sterpis* ⁷⁴³⁵¹, *Stumbu-*

lis ⁷⁵535, *Šešelis* (*Šešelis*?) ⁷⁷33 ir *Šešulis* ⁷⁵287, *Ševelis* ⁷⁸506 ir *Ševeika* ⁷⁵630, *Šišas* ⁷⁵245 ir *Šišelis* ⁷⁸277, *Šišila(s)* ⁷⁵446, *Tausulis* ⁷⁵23, *Trimputis* ⁷⁹340, *Tupeika* ⁷³700, *Vaivaras* ⁷⁷560, *Varškelis* ⁷⁸176, *Vėpla* ⁷⁷664, *Vėveris* ⁷⁵536, *Vilimas* ⁷⁶576, *Virila(s)* → *Virilaitis* ⁷⁷264, *Zypla* ⁷³270, *Zuika* ⁷⁸553, *Ž(i)urkus* ar *Ž(i)urka* ⁷⁸18, *Ž(i)uželis* ⁷⁷171, *Živelis* ⁷⁵671, *Žviglis* (-ys) ar *Žvyglis* (-ys) ⁷³172.

Iš patronimų su lietuviškomis tėvavardinėmis priesagomis dar minėtini: *Ančeraitis* ⁷⁴414, *Atkočiūnas* ⁷⁸20, *Bekuodaitis* ⁷⁹240, *Bruzgūnas* ⁷⁵691, *Dapkaitis* ⁷⁷352, *Drulaitis* ⁷⁴671, *Druzgaitis* ⁸¹160, *Džiužaitis* ⁷⁷202, *Eičiūnas* ⁷²636, *Krunėnaitis* ⁷⁶398, *Lokaitis* ⁷³171, *Lukštaitis* ⁷⁸154, *Pulpaitis* ⁷⁵513, *Svideraitis* ⁷³410, *Turčinnaitis* ⁷⁶431. Tačiau daug daugiau yra labai iškraipytų ir tokių, kurių formą rekonstruoti nelengva, plg. parašymus *Ceredaycis* ⁷²325 (= *Ceredaitis* ar *Ceredaitis*?), f. *Czyunayciowa* ⁷³554 (rašoma ir *Cuynayciowa* = *Čiuinaitis* ar *Cuinaitis*?), *Hancaraycis* ⁷⁵715 (= *Gančeraitis*? Plg. vv. *Gančeriai*), *Hraczulaicys* ⁷⁹438 (= *Grečiulaitis*? Plg. dpv. *Grėčius*), *Koloskaycis* ⁷²323 (= *Kaluškaitis*? Plg. dpv. *Kalušk-ėvičius*), *Marsulaicis* ⁸⁰238 (gal vietoj *Marčiulaitis*?), *Rukštalaycis* ⁷⁵578 (greičiausiai *Rukštelaitis* ar *Rūkštelaitis*, plg. dpv. *Rukštėlis*, *Rūkštėlis*), *fieredaicis* ⁷⁸492 (= *Seredaitis*? Plg. dpv. *Serėdis*, *Serėdžius*), *Malerkfcis* ⁷⁹127 (= *Malerkštis*?), *fżymzielunis* ⁷⁵628 (= *Šimšeliūnis* ar *-unis*? Plg. vv. *Šimšà*), *Zawiel* ⁷⁶367 (= *Ževelis*? Plg. dpv. *Ževel-iáuskas*).

Čia buvo probėkšmiai aptarti tik 1671—1681 m. krikšto įrašų asmenvardžiai. Visai neliesti tos pačios metrikų knygos 1682—1685 m. įrašai.

Gerai paieškojus archyvuose ir rankraštynuose, reikia tikėtis, atsirastų dar daugiau šv. Jono, gal ir kitų Vilniaus bažnyčių ano meto – gal net ankstesnių metrikų knygų.

Lietuvių antroponimija turėjo būti panaši visoje etnografinėje Lietuvoje. Kitų miestų krikšto metrikų knygų, ypač vėlesnių, yra išlikę daug. Jose – begalės lietuviškų antroponimų, niekieno neregistruotų ir netyrinėtų. Sunku įsivaizduoti, kiek jų yra dar vėlesnėse XIX ir XX amžių metrikų knygose. O kur dar visokie valdiniai dokumentai, ypač gausios teismų knygos ir dvarų inventoriai? Turėdami galvoje visus tuos rankraštinius šaltinius ir pavartę jau paskelbtus dokumentus Lietuvos metrikos išleistuose tomuose, Vilniaus archeografijos komisijos leidinius ir atskirų asmenų iniciatyva parengtus dokumentų rinkinius, įsitikinsime, jog šioje monografijoje panagrinėti asmenvardžiai – tai tik lašelis lietuvių antroponimijos jūroje. O tai, savo ruožtu, rodo, koks milžiniškas darbas dar laukia lietuvių asmenvardžių tyrinėtojų.

Šiuo darbu tenorėta padaryti tam tikrą pradžią, kiek nušviesti vieną atskirą mūsų antroponimijos istorijos fragmentą.

SUTRUMPINIMAI¹⁶⁰

- a(cc) = accusativus, galininkas.
 adv. = adverbium, prieveiksmis.
 Акты = Акты издаваемые Виленскою Археографическою Комиссиею.
- Aln = Alantà, Molėtų r.
 An = Anykščiai.
 Auk = Aukštavarys (Aukštadvaris), Trakų r.
- avd = asmenvardis.
 b. = bala.
 Balč. = Balčikonis J. Kalbos kasyklos. — „Tiesa“, 1945.IX.6 (Nemenčinės bažnyčios 1687 ir 1688 m. metrikų knygų išrašai).
- Baltistica = „Baltistica“. Baltų kalbų tyrinėjimai, 1965 tt, t. I-...
- Bip. = Бірыла М. В. Беларуская антрапанія. Мінск, 1966, т. II 1669.
- Bystroń = Bystroń J. St. Nazwiska polskie. Lwów, 1927 (II leid. 1936).
- br. = baltarusių kalba, baltarusiškai.
- Brž = Biržai.
 Bsg = Baisogala, Radviliškio r.
 Bt = Batakiai, Tauragės r.
 Btr = Butrimonys, Alytaus r.
 Būga RR = Būga K. Rinkiniai raštai. T. I-III. V., 1958-1961.
- CVIA = Lietuvos TSR centrinis valstybinis istorijos archyvas.
- Čb = Čiobiškis, Širvintų r.
 Čk = Čekiškė, Kauno r.
 d. = dativus, naudininkas.
 dab. = dabartinis (dabartinė).
 dat. = žr. d.
 dažn. = dažniausiai.
 Dgl = Daūgailiai, Utenos r.
 Dglš = Daugėliškis, Ignalinos r.
 dial. = tarminė forma.
 Dl = Dėltuva, Ukmergės r.
 dpv. = dabartinė (lietuvių) pavardė.
 drv. = dirva.
 Dsm = Dūsmenys, Trakų r.
 Dumčius = Dumčius. J. Antikiniai VVU MD
 III = Dumčiai lietuvių liaudies kalboje.—, Vilniaus Valst. V. Kapsuko universiteto Istorijos-filologijos fakulteto mokslo darbai“ 1957, t. III, p. 171-185.
- dz. = džiukų, džiukiškai.
 ež. = ežeras.
 f. = femininum, moteriškosios giminės (forma).
 F = Knut-Olaf Falk. Strzeszczenie niektórych części pracy „Ze studiów nad nazwami wód suwalskich“. Lund w lipcu 1973 r.
- fut. = futurum, būsimasis laikas.
 g. = genetivus, kilmininkas. Paprastai g. sg. = genetivus singularis, viena-skaitos kilmininkas.
 Gdl = Gudėliai, Kapsuko r.
 Gdr = Giedraičiai, Molėtų r.
 Gdž = Gudžiūnai, Kėdainių r.
 gen. = žr. g.
 germ. = germanų (kalbų).
 GK = „Gimtoji kalba“, 1933-1941.
 Glv = Gėlvonai, Širvintų r.
 gn. = ganykla.

¹⁶⁰ Asmenvardžiai iš šv. Jono bažnyčios santuokų ir krikšto knygų nepažymėti jokių sutrumpinimu. Prie jų pateikiamas tik skaitmuo, rodąs akto eilės numerį ir metų indeksą (jeigu imti iš krikšto registracijos knygų), žr. p. 39 ir 118 (145 išnaša).

got.	= gotų kalba, gotiškai.	Kp	= Kūpiškis.
Graž	= Gražiškiai, Vilkaviškio r.	Kpc	= Kāpciamiestis, Lazdijų r.
Grk	= Girkalnis, Raseinių r.	Kps	= Kapsūkas (buv. Marijampolė).
grv.	= griovys.	Krk	= Krākės, Kėdainių r.
Grv	= Gervėžiai (Astravo r., BTRŠ).	krm.	= krūmai.
Grz	= Gruzdžiai, Šiaulių r.	Krn	= Krúonis, Kaišiadorių r.
hebr.	= hebrajų, hebraiškai.	Kš	= Kaišiadorys.
i.	= instrumentalis, įnaginin- kas.	kt.	= kiti.
IA	= Istorijos archyvas. I to- mas. XVI amžiaus Lie- tuvos inventoriai. Surinko Jablonskis K. Kaunas, 1934.	Kvr	= Kavárskas, Anykščių r.
IF	= Indogermanische Fors- chungen. Strassurg, 1892 tt.	l.	= lenkų, lenkiškai.
In.	= Lietuvos inventoriai XVII a. Dokumentų rinkinys. Sudarė Jablonskis K. ir Jučas M. V., 1962.	L	= Prof. J. Lebedžio daryt. dokumentų išrašai: L ₁ = iš Trakų ekonomijos 1670 m. inventoriaus, L ₂ = iš Maišiagalos baž- nyčios 1716 m. invento- riaus, L ₃ = iš Vilniaus vietinin- ko 1715 m. knygų, L ₄ = iš Trakų bažnyčios Rožančiaus brolijos narių 1632 m. sąrašo, L ₅ = iš Maišiagalos 1714 m. inventoriaus, L ₆ = iš Maišiagalos 1729 m. inventoriaus, L ₇ = iš Vilniaus tįjūnijos ir miestelių 1636 m. in- ventoriaus, L ₈ = iš Vilniaus šv. Jurgio bažnyčios Škaplieriaus brolijos narių 1736– 1792 m. sąrašų, L ₉ = iš Vilniaus tįjūnijos 1732 m. inventoriaus, L ₁₀ = iš Nemenčinės dva- ro 1764 m. aprašymo, L ₁₁ = iš dviejų Nemenči- nės klebonijos folvarkų (Struny ir Pileki) 1688 m. inventoriaus, L ₁₂ = iš Vilniaus magis- trato 1696 m. knygos, L ₁₃ = iš Vilniaus tįjūni- jos 1554 m. inventoriaus, L ₁₄ = iš Kernavės bažny- čios 1716 m. inventoriaus, L ₁₅ = iš Kernavės bažny- čios 1738 m. inventoriaus, L ₁₆ = iš Vilniaus kapitu- los fondo.
inf.	= infinitivum, bendratis.	la(tv)	= latvių, latviškai.
instr.	= žr. i.	Ldk	= Lydučkiai, Ukmergės r.
Jablonskis	= Jablonskis K. Lietu- viški žodžiai senosios Lie- tuvos raštinių kalboje. T. I. Kaunas, 1941.	LDK	= Lietuvos Didžioji Kuni- gaikštystė.
Liet ž.		Ldvn	= Liudvinavas, Kapsuko r.
Jnk	= Jankai, Šakių r.	lenk.	= žr. 1.
Jnš	= Jōniškis.		
k.	= kaimas.		
KA	= Vilniaus kapitulos 1602 m. mokesčių rinkimo apy- skaita (rankraštis Lietu- vos TSR Mokslų akade- mijos bibliotekoje, sign. F. 43–5280).		
Kalbotyra	= „Kalbotyra“. Lietuvos TSR aukštųjų mokyklų mokslo darbai, 1958, t. I – ..., tt.		
kaz.	= kazachų, kazachiškai.		
Kb	= Kabėliai, Varėnos r.		
Kdn	= Kėdainiai.		
kirg.	= kirgizų, kirgiziškai.		
Kl	= Kuliai, Plungės r.		
Klm	= Keimė.		
klm.	= kalnas, kalva.		
Klp	= Klaipėda.		
Kltm	= Kaltinėnai, Šilalės r.		
Km	= Kamajai, Rokiškio r.		
Kn	= Kaūnas.		
Koz.	= Kozierowski S. D. Nazwiska, przezwiska, przydomki, imiona pols- kie niektórych typów słowotwórczych. Poznań, 1938.		

- LEW = Fraenkel E. Litauisches etymologisches Wörterbuch Bd. I–II. Göttingen, 1962–1965.
- liet. = lietuvių, lietuviškai.
- Liet. vand. = Skardžius Pr. Lietuvių vandenvardžiai su *-nt-*. Jų daryba, kilmė ir reikšmė. – „Lituanistikos darbai“, 1973, t. III, p. 9–69.
- LKK = „Lietuvių kalbotyros klausimai“, 1957..., t. I...
- LKRŽ = Lietuvių kalbos rašybos žodynas. Kaunas, 1948.
- LKŽ = Lietuvių kalbos žodynas, t. I...V., 1941...
- lot. = lotynų, lotyniškai.
- Lp = Léipalingis, Lazdijų r.
- Lz = Lazūnai (Ivijos r., BTSR).
- Lzd = Lazdijai.
- LŽTP = Lietuvių žvejų tarmė Prūsiose. Surašė J. Gerullis ir Chr. Stang'as. Kaunas, 1933 (=G. Gerullis, Chr. S. Stang. Das Fischerlitauisch in Preussen, 1933).
- masc. = masculinum, vyriškosios giminės (forma).
- MF = Antakalnio jurisdikcijos Manvydo fondo raštų 1645 m. nuorašas (rankraštis Vilniaus universiteto bibliotekoje, sign. F. 5–F 32417).
- min. veik. = minėtas veikalas, opus citatum.
- Mlt = Molėtai
- mot. g. = žr. f.
- Mrc = Marcinkónys, Varėnos r.
- Mrk = Merkinė, Varėnos r.
- Msn = Mūsųninkai, Širvintų r.
- mst. = miestas (miestelis).
- mšk. = miškas (miškelis).
- n(om). = nominativus, vardininkas.
- Ob = Obėliai, Rokiškio r.
- p. = puslapis, puslapiai.
- pan. = panašiai.
- Pbs = Pabáiskas, Ukmergės r.
- Петр. = Петровский Н. А. Словарь русских личных имен. М., 1966.
- Pg = Pagiriaī, Kėdainių r.
- Pjv = Pajevonys, Vilkaviškio r.
- pl. = pluralis, daugiskaita.
- plg. = palygink(ite).
- plk. = pelkė.
- Pls = Pelesà (Varenavo r., BTSR).
- Pmp = Pūmpėnai Pasvalio r.
- Pnd = Pandėlỹs, Rokiškio r.
- Pp = Papilė, Akmenės r.
- ppr. = paprastai.
- pr. = prūsų, prūsiškai.
- praes. = praesens, esamasis laikas.
- praet. = praeteritum, būtasis kar-tinis laikas.
- prk. = perkeltinė reikšmė.
- Pš = Pašvitinỹs, Pakruojo r.
- Pšš = Pašušvỹs, Radviliškio r.
- pv. = pieva.
- pvz. = pavyzdžiui.
- Pžrl = Paežerėliai, Šakių r.
- r. = rusų, rusiškai.
- RdN = Nemunėlio Radviliškis, Biržų r.
- refl. = reflexivum, sangražinė forma.
- resp. = vok. respektive, atitinkamai, tai yra.
- ret. = retai.
- Rgv = Raguvà, Panevėžio r.
- ryt. = rytų aukštaičių, ryt. sl. = rytinių slavų.
- Rk = Rōkiškis.
- Rm = Ramỹgala, Panevėžio r.
- RR = žr. Būga RR.
- Rš = Rimšė, Ignalinos r.
- Rt = Rietàvas, Plungės r.
- Rud = Rudnià, Varėnos r.
- rus. = žr. r.
- s. = senovės, senoji, pvz., s. br. = senoji baltarusių kalba, s. r. = senoji rusų kalba ir t. t.
- Sb = Subàčius, Kupiškio r.
- sen. = žr. s.
- sg. = singularis, vienaskaita.
- Skarb. = Vorbek-Lettow M. Skarbnica pamiėci. Pamiėtnik lekarza krōla Władysława IV. Wrocław-Warszawa-Kraków, 1968.
- Skdv = Skaudvilė, Tauragės r.
- sl(av). = slavų, slaviškai.
- Slč = Salōčiai, Pasvalio r.
- Slk = Sàlakas, Zarasų r.
- Snt = Sintautai, Šakių r.
- Srd = Serėdžius, Jurbarko r.
- Srj = Seirijai, Lazdijų r.
- Ss = Sasnavà, Kapsuko r.
- SSNO = Słownik staropolskich nazw osobowych. Pod

	redakcją i ze wstępem Witolda Taszyckiego. T. I, II. Wrocław-Warszawa-Kraków, 1965, 1968.	Vanagas = Vanagas A. Lietuvos TSR hidronimų daryba. V., 1970.
Stk	= Stākliškės, Prienų r.	LHD = variantas, variantai.
s. v.	= sub voce, prie žodžio.	Varn = Vaŋniai.
Sv	= Svėdasai, Anykščių r.	Vdk = Vidūklė, Raseinių r.
SzDi	= Szyrwid. Dictionarium trium lingvarum.	vengr. = vengrų, vengriškai.
Šauk	= Šaukėnai, Kelmės r.	Vkš = Vieksniai, Akmenės r.
Šk	= Šakiai.	VI = Veliuonà, Jurbarko r.
Škn	= Šakyna, Šiaulių r.	Vlkj = Vilkijà, Kauno r.
Šlėn	= Šalčininkai.	Vlkv = Vilkaviškis.
Šll	= Šilalė.	vok. = vokiečių kalba, vokiškai.
Šlu	= Šilūtė.	Vs = Veisiejai, Lazdijų r.
Šmn	= Šimónys, Kupiškio r.	ВСЯ = Вопросы славянского языкознания. М., 1954 tt.
Šr	= Širvintos.	Všk = Vaškai, Pasvalio r.
Šš	= Šešuoliai, Ukmergės r.	vv. = vietovardis (vietovardžiai, gyvenviečių pavadinimai).
Švn	= Šveñtežeris, Lazdijų r.	VŽ = Vardai ir žodžiai, V., 1971.
Švnč	= Švenčionys.	Zp = Zapýškis, Kauno r.
Tj	= Taujėnai, Ukmergės r.	Žd = Židikai, Mažeikių r.
t. y.	= tai yra.	ŽD = Skardžius Pr. Lietuvių kalbos žodžių daryba. V., 1943.
Tl	= Telšiai.	Žg = Žagarė, Joniškio r.
tot.	= totorių, totoriškai.	Žgč = Žygaičiai, Tauragės r.
tt.	= ir tolimesni (puslapiai, paragrafai, tomai, metai).	žr. = žiūrėk(ite).
Туп.	= Тупиков Н. П. Словарь древнерусских личных собственных имен. С.-Петербург, 1903.	ŽŽ = Žodžiai ir žmonės. V., 1974.
Tvr	= Tverėčius, Ignalinos r.	= ženklas, dedamas tarp gretiminių formų.
TŽ	= „Tauta ir žodis“, 1923 – 1931, kn. I – VII. Kaunas.	< = kilęs iš (ko).
up.	= upė, upelis.	> = pavirtęs (kuo).
Усціновіч	= Усціновіч А. К. Антрапанімя Гродзеншчыны і Брэстчыны (XIV-XVIII стст.). Мінск, 1975.	← = ženklas, dedamas tarp vedinio ir pamatinio asmenvardžio.
Ut	= Utenà.	→ = ženklas tarp pamatinio asmenvardžio ir jo vedinio.
Užv	= Užventis, Kelmės r.	* = ženklelis prieš rekonstruotą formą (garsus).

ASMENVARDŽIŲ RODYKLĖ¹⁶¹

- Absolanas* 72
Abugelis 119
Adas 73
Adomainis 72
Adulis, -aitis 73
Aguonis 109
Aidukas 62
Aisvydas 249
Aitvarėlis 119, 231
Akelaitis 119
Akelionis 119
Akelis 119, 238
Akys, -inis, -evičius, -inskas 120
Akmenavičius 119
Akmenėlis 119
Akmenis 112, 119
Akminas, -is 119
Aksamitas 116
Akulis 120, 247
Akūnas 120
Akūnėlis 120, 238
Alas 120, 229
Albaitis 120
Albas 120, 229
Albavičius, -auskas 120
Albutas 120, 228, 229, 249
Albutis, -avičius 120
Albužis 120
Aleika 120, 240
Alekna 82
Aleška 71
Algelis 34
Algiminas 174
Algirdas 120
Algis 34, 229
Algminas 174
Alimanas 88, 125
- Alionis* 120
Alis, -ys 120, 229
Aliukas 120
Aliulis 120
Aliušis 120
Alkimaitis 82
Alkimas 82, 89
Alksnevičius 120
Alksninis 120
Alksnis 120, 231
Alman(t)as 120
Alonis 120
Alubavičius 111
Alukas 120
Alutis 120
Alvydas 120
Alvilas 120
Ambrazas 82
Amelijonas 72
Ančeraitis 250
Ančius, -iūnas, -iulis, -iukaitis 120
Andriukas 79
Anglickas 109
Anykštis, Ani- 120
Antanas 120
Antelis 120, 238
Antėnas 120
Antinas 120, 231
Antinis 120
Antis, -ys 120
Antulis, -užis 120
Anusas, -ušas, -ušis 82
Apanavičius 71
Apynys 109
Aponas 71, 72, 89
Araburda 63
Arbinčius 120, 241
Arbinis 120
Arbočius 120
Arbutas, -avičius 120
Arčiukaitis 120
Arčulis 120
Ardys, -elis 113

¹⁶¹ Pateikiami tik lietuvių asmenvardžiai. Kitų kalbų antroponimai, taip pat asmenvardinės kilmės vietų bei kitoki vardai (ir lietuviški), į rodyklę neįtraukti.

Arminas 249
Armonas, -ulis 82
Artimaitis 73
Artimas 73, 89
Artinis 120
Artis 120, 230
Arvydas 217
Astopas, -is 89
Astikas 71
Ašvas 120
Ašvilas 249
Ašvis, -onis 120
Atkočiūnas 120, 250
Atkočius 62, 120
Aubartas 120, 228
Audėjas 120, 232
Audiejus 89, 121
Auga(s), -is, -ys, -aitis, -elis, -enis, -evičius, -onis 121
Augulis 121, 247
Augūnas, -ūnavičius 121
August 121
Augutis, -utavičius 121
Aukselis 249
Aukštėlis 121
Aukštelaitis 121, 238
Aukštinis, -inaitis 121
Aukštulis 247
Aukštūnas 121
Aukštuolis 121
Aulas 121, 234
Aulys 121
Aumantas 120, 170
Aurimas 120, 190
Ausėnas 74
Ausiejus 82, 89
Ausys 82
Ausiukaitis 82
Aveika 121
Avelis 112, 121
Avelinis 121
Avinaitis 121
Avinas, -auskas 121
Avinėlis 121
Avytėlis 121
Aviža, -aitis 121
Avižėlė 121, 231
Avižėnas 247
Avižieni(u)s 121
Avižinis 247
Avižionis 121
Avižonis, -ūnas 121

Babalė 121, 238
Babaliauskas 121
Babalis 121, 238
Babaliūnas 121
Babilas, -ius, -auskas 121

Babraitis, -auskas 111
Babulis 121, 239
Bachūras 64
Bačaitis, -elis 121
Bačila 121, 239
Bačinėitis 121
Bačinis 121, 241
Bačys, -ionis 121
Bačiulis, -aitis, -iūnas 121
Bačiūnas, -aitis 121
Bačkaitis 121
Bačkauskas 121
Bačka 121, 232
Bačkelis 121, 238
Bačkys, -us, -evičius 121
Badaitis 113, 114
Badaras, -is 113
Badis 103
Badokas 114, 239
Badoris 113
Badžionis 103
Bagdys 82, (2x)
Bagdonas 70
Bagdžius, -iūnas 82
Bagys 81
Bagonis 81
Bagušas 70
Bagušis 81
Baičiukas 114
Bairašauskas 116
Bairiūnas 116
Bajoraitis 122
Bajoras 122, 232
Bajoravičius 122
Bajorėlis 122, 232
Bajor(i)ūnas 122
Bakanas 122, 240
Bakanavičius, -auskas 122
Bakas 122, 248
Bakauskas 122
Bakelis 122
Bakys, -inas, -iūnas 122
Bakonis 122
Bakšys 249
Bakus 122
Bakutas 122
Bakutinis 122, 241
Bakutis 122, 239
Bala 123
Balabonas 63
Balaitis 122, 123
Balakiris 114
Balanas 104
Balandis 122, 231, 233
Balandžius 122
Balaška 63
Balbierius 62
Balbutas 122, 228

- Baldis*, -ė, -išius, -auskas 122
Baldžius 122
Baleida 122, 240
Baleika 122
Baleišis 123
Balelis 123, 247
Balinas 247
Balis, -ys 122, 123, 229
Baliukas 122, 239
Baliulis 123
Balkus 82
Balminas 122
Balna(s), -aitis, -evičius, -ionis 122
Balmis, -iškis 122
Balotis 122
Baltaitis 122
Baltakevičius 122
Baltakis 122, 232
Baltanotris 122
Baltavičius, -auskas 122
Baltenis 122
Baltikas 122, 239
Baltikauskas 122
Baltinavičius 122
Baltinis 122
Baltis 248
Baltokas 122
Baltrimas 152
Baltrukas 79
Baltrukevičius 80
Baltrus 79
Baltukas 122, 240
Baltulevičius 122
Baltulionis 122
Baltulis 122, 247
Baltušauskas 123
Baltušis 123, 239
Baltušnikas 59, 62
Baltutis 122
Balutis 123, 239
Balulis 123
Balus 103, 122, 123, 229
Balzgis, -ys 123
Bamba 248
Bambalas, -is 123
Bamblys 128
Bambulis 123, 240
Bandas, -is, -onis 82
Banyš 67, 78, 82
Baniulevičius 80
Baniulis 78
Bansevičius 116
Barabašas 63
Baradaitis 246
Baranauskas 111 (2x)
Baravykas 123, 232
Barcauskas 82
Barčiūnas 81
Barcius 82
Barčiūnas 81
Barčius 81, 82
Bardišius 114
Bardutis 91, 114
Bareika 123, 240
Bareikis 123
Bareiša 247
Bargaila 133
Barisas 82
Barišas, -auskas 82
Barkas 123, 229
Barkauskas, -evičius 123
Barkintas 133
Barkis, -ys 123, 229
Barni(u)s, -ys, -iūnas, -iškis 123
Baronas 112
Barstaitis 123
Barsteika 123
Barstelis 123, 238
Baršketis 153
Bartašius 82
Bartautas 133
Bartkus 82
Bartminas 120, 174
Bartulis 120
Barulis 123
Barvainas 212
Barvainis 133
Barvydas 133
Barzda 123, 231
Barzdaitis 123
Barzdelė, -is 123
Barzdenis 123
Barzdevičius 123
Barzdys, -onis, -ukas 123
Barzdžius, -iukas 123
Barza, -elėnas 123
Barzelėnėlis 123, 238
Barzelis 123
Barzevičius 123
Basys, -elis, -iulis 68
Bastauskas 123
Bastelis 123, 238
Bastikaitis 123
Bastys 123
Baša 116
Bašys 82
Bata(s), -aitis, -avičius 123
Batelis, -eika 123
Batis, -ys 123
Batulis, -utis 123
Baukys 123
Bauksminas 123, 228
Baukus 123
Bauras, -aitis, -inis 114
Bausis, -ys 124
Bauša, -is, -ys, -evičius 124

Baužinas, -is 249
Bazas 82
Bazys 69, 77, 78, 82
Baziulis 78
Baz(i)uta 69
Bebrauskas, -avičius 124
Bebrytis 124, 239
Beigis, -ys 249
Beinis, -ys 249
Beinoras 228, 249
Bekas 124
Bekelnis 244
Bekėnas, -enis 124
Bekepuris 124, 232
Bekešas 64
Bekevičius 124
Bekonis 124
Bekuodaitis 250
Belašis, -aitis, -auskas 124
Belūšis 124, 241
Belza 124, 234
Belzys, -us 124
Bembulis 124
Bendorius 62
Benėkas 82
Benešas 82
Benetis 153
Benys, -ius 70
Bepaltis 124
Bepantis 124, 241
Bepirštis 105, 124, 232
Bepirtis 124, 241
Berankelis, -ėlis 110, 124, 232
Berankis 124, 232
Berka, -elis 116
Bernaitis 124
Bernikas 124
Berniukas 124, 247
Bernius, -iūnas 124
Bernotas 70
Bertas, -aitis 82
Berukšis 124, 241
Berūkštis 124, 241
Beržas 124, 231
Berželis, -elionis 124
Beržėnas, -inis 124
Beržis, -iukas, -inskas 124
Bešys, -elis, -ėnas, -onis 113
Bevartis 249
Bezdas 124, 235
Bezdeėnas 124
Bezdoniškis 124, 241
Bezduėnas 124
Bičiukas 124
Bičiulis, -aitis 124
Bičius 115, 124
Bička, -ys, -us, -aitis 115
Biela, -evičius 116
Bieliukas 114
Biga 124, 248
Bigaila 124
Bigas, -eikis 124
Bigelis 124, 238
Bigutis 124, 247
Bikas, -auskas 124
Bikelis 125, 238
Bikelevičius 125
Bikėnas, -inas 124
Bikus, -ūnas 124
Bila 125, 229
Byla 125
Bilda, -aitis, -ukas, -ūnas 125
Bildutis 91, 125, 240
Bildžiukas 108, 125, 240
Bildžiulis 125
Bildžius 103, 125, 235
Bileiša 125
Bilginas 125
Biliukas, -iūnas 125
Bilmanas 125, 228
Bilminas 125
Biltas 125, 229
Bindinas, -okas 125
Bindzinas 125
Bingas 125
Bingelis 125, 247
Bingis, -inas 125
Binka, -us 82
Bira(s), -aitis 125
Biralis 238
Birbila 125
Bireika 125, 240
Birelis 125, 237
Birgilas 125
Birieta 125, 241
Birinis 125
Biriukas 125
Biriotas (-jotas) 125, 133
Biriukevičius 125
Birmantas 125, 170
Birulis, -utis, -utavičius 125
Birvingis 125
Byskupėlis 249
Bišaitis 125
Biši(u)s 125, 233
Bišukas 125
Bytautas 249
Bitė 125
Bitelė 125, 231
Bitelis 125, 238
Bitinaitis 125
Bitinas 125, 231
Bit(i)nykas 125, 232
Byvaina 249
Bizaitis 126
Bizalis 126

Bizas 126, 234
Bizauskas 126
Bizdelas 126
Bizdis, -ys 126
Bizis, -ys, -iulevičius 126
Bizokas 126
Bizuitis 126
Bizulis, -ulevičius 126
Bizūnas 126
Blanka(s), -aitis, -evičius 126
Blaškas 82
Blaškys, -us, ūnas 74, 82
Blauzdīs, -ys, -avičius 126
Blauzdžiūnas 126
Blažys 65, 68
Blažius 66, 68
Blekas, -ys, -aitis 126
Blusi(u)s 249
Boba 248
Bobelis 104, 126
Bobėnas 126
Bobikaitis 126
Bobilas 121
Bobinas, -inka 104
Bobiras 126, 241
Bobis 103, 126, 235
Bobiškis 126
Bobka 104
Bobonis 103, 126
Bočius, -iulis 121
Borkys 123
Boša 116
Bozas 82
Bradailis 126, 240
Bradās, -aitis, -auskas 126
Bradelis, -ulis, -ūnas 126
Brantas 126, 234
Brastas, -auskas, -avičius 126
Braukys 126
Brauklys 126, 241
Brauktuvis, -ys 126, 232
Brazdis, -ys, -eika, -ylius, -auskas 126
Brazdžius, -ionis 126
Brazys 82
Brilius 116
Brizelis, Bryz- 249
Brizgis, -ys 249
Bronis, -ys 80
Bruka(s), -onis, -utis, -auskas, -evičius 126
Brunas 83
Brušelis 113
Bruškys 113
Bruzgūnas 250
Bubala(s) 127, 238
Bubas 127
Bubelis 127
Bubėnas 127
Bubikaitis 127
Bubilas 127
Bubinykas 127, 247
Bublevičius, -iauskas, -inskas 127
Bublys, Būb- 127
Bubudis 127
Bubulis, -utis 127
Bučas, -aitis, -elis, -ionis, -iulis, -iūnas 115
Bučka, -is, -ys, -us, -elis, -auskas 115
Budas, -avičius 127
Budelevičius 127
Budelis 247
Budenis 127
Budginas 127
Budikas 127, 239
Budila 127, 239
Budis, -ys 248
Budokas 127, 239
Budra, -aitis, -auskas 127
Budreika, -ėnas 127
Budrevičius 127
Budri(u)s, -ys, -ionis, -iūnas, -ikas 127
Budvaišas 127, 213
Budvydas 127
Budvila, -aitis 127
Budvilas 127, 228
Budzikas 127
Budzila(s), -auskas, -avičius 127
Budžius, -iulis 127
Būga, -ys, -aitis 127
Buika, -us 115
Buimalas 127, 228
Buimila 128
Buimolas 127, 228
Buina(s) 127, 229
Buinauskas, -evičius 127
Buinikas 127, 239
Buinis, -ys 127, 229
Buinoras 127
Buinoriškis 247
Buivydas 128, 228
Buivydis 128
Buivilas 128, 228
Buivinas 128, 249
Buivis, -ys 128, 229
Bukas 128
Bukata 249
Bukys, -elis, -auskas, -evičius 128
Bukna(s), -ys, -ius, -evičius 128
Bukota 249
Bukša(s), -aitis 128
Bula, -aitis 115
Bulonas 104
Bumba 248
Bumbalas 128

- Bumbilas* 128
Bumblys, -iauskas 128
Bumbolas, -ulis 128
Bumbulaitis, -evičius 128
Bunys 113
Buras, -aitis 129
Burba 128, 235
Burbaitis 128
Burbė 236
Burbeklis 128, 233
Burbikas 128, 240
Burbilas 128
Burbulis 128, 235
Burda, -aitis 115
Burdilauskas 115
Burdinas, -avičius 115
Burdinga 115
Burdulis, -evičius 115
Bureika 129
Burgaila 129
Burgis, -ys, -aitis, -ulis 128
Burikas 129
Burka 115
Burkantas 129
Burkas 104, 115
Burkevičius 115
Burkys 104, 115
Burkorius 104
Burkus 104
Burmistras 62
Burna 128, 231
Burnaitis, -auskas 129
Burneika 129, 240
Burneikis 129
Burnelė 129, 231
Burnelis 129, 237
Burnevičius 129
Burniokas 128-9, 247
Burnys 128-9
Burniukas 128, 247
Burnius 128-9
Burokas, -auksas, -evičius 129
Burokytaitis 129
Burokytis 129, 239
Burtavičius 129
Burtelis 129
Burtilius 129
Burtinis 129, 241
Burvilas 129
Buta, -aitis 129
Butas 129, 229
Butautas 142
Butavičius 129
Buteika, -ėnas, -enis, -enavičius 129
Butginas 129, 140
Butigeidas 129, 142
Butila 247
Butinaitis 129
Butinas, -is 247
Butis, -ys 129, 229
Butiškis 129, 241
Butka, -aitis, -auskas 129
Butkelis 129, 238
Butkis, -ys, -evičius 129
Butkonis, -onėlis 129
Butkūnas 129
Butkus 129, 239
Butminas 129
Butonis 129
Bututis 129, 237
Butvydas 129
Butvilas 129, 228, 229
Butvilauskas, -avičius 129
Butvinas 129
Buza 129, 234
Buzas, -ys, -aitis, -ėnas, -ūnas, -evičius 129
Cebys, -enis 104
Cederaitis 250
Cekanas, -avičius 83
Cereška 83, 89
Cešas 83
Chlebavičius 111
Chmieliauskas 111
Cibas, -aitis, -elis, -auskas 130
Cibulis 104, 130
Cibulka 104
Cibulskis 130
Cibutis, -utavičius 130
Cica, -elis, -ėnas, -eliūnas 130
Ciceris 130, 240
Cicila, -aitis, -ionis 130
Ciciris 130, 241
Cicis 130
Ciesliukas 62
Cigonas, -aitis, -ėlis 130
Cinka(s), -us, -utis 115
Cipokaitis 130
Ciputis 130
Cuinaitis 250
Cviklas 202, 232
Cviklis, -ys 202
Cvirka 70, 89
Cvirkelis 70
Cvirkus 70, 89
Čebys, -elis, -enis, -ila, -yla 104
Čečas 130, 235
Čečėnas 130
Čečiuolis 130
Čederaitis 250
Čeida 130, 234
Čekaitis 130
Čekanas, -avičius 83
Čekas, -avičius, -auskas 130

- Čekelaitis* 130
Čekelis 130, 238
Čekis, -ys, -ėnas, -onas, -onis, -ūnas, -uolis, -utis 130
Čemerai 130, 248
Čemerėkas 130
Čemeris 130
Čepas 67, 78
Čėplys 130, 234
Čeponas 67
Čėpšys 114
Čėpulis 67, 78
Čeras, -aitis, -auskas 131
Čerava(s) 131, 240
Čerelinskas 131
Čerelis 131, 238
Čerenis 131, 240
Čerepka 64
Čereška 83, 89
Černas 111
Černelis 112
Černiauskas 111
Čėrpa, -enis 131
Čertavičius 113
Čertelis 113
Čėsas 70, 83
Čėsnys, -ius 49
Čėtvergas 131, 232
Čiaučia 131
Čiaučius 131, 232
Čyčėlis 130
Čičiris 130, 241
Čičirka 130
Čigonaitis 130
Čigonas 130, 232
Čigonėlis 130, 232
Čiklys 131, 241
Čipas, -ys, -inskas 130
Čipliauskas, -inskas 131
Čiptylis 131
Čyptylis 131, 233
Čipokas 130
Čiputis 130
Čiras 115
Čirka, -elis 115
Čirpelis 131, 238
Čirpys, -enis 131
Čirplys 131
Čirpus 131
Čirškis 131, 235
Čirškys 131
Čiučas, -ys, -aitis, -elis 131
Čiučiula 131
Čiučiulis 131, 239
Čiuinaitis 250
Čiulka, -inys, -onas, -auskas 131
Čiupaila 131
Čiupaitis 131
Čiupas 131, 235
Čiupėikas 131, 239
Čiupikas 131
Čiupinis 131
Čiura, Čiū- 131
Čiuras 131
Čiūras, -auskas 131
Čiūrėnas 131
Čiūrėnas 103, 131
Čiurila 131
Čivas, -elis 131
Čivilis, Čy- 132
Čivinskas 131
Čivonas 132, 241
Čiža(s), -eika, -ikas, -auskas, -evičius 132

Dabaika 132
Dabaitis 132
Dabas 132, 229
Dabašius 132
Dabeika 132
Dabelis 132, 247
Dabėnas 132
Dabis, -ys 132, 229
Dabonis 132
Dabošinskas 132
Dabošius 132
Dabrys, -iškis 116
Dabulis 132
Dabušis 132 (2x)
Dačka 70
Dagainis 132, 241
Dagelis 132, 247
Dagelka 132, 238
Dagenis 132
Dagilaitis 132
Dagilis 132, 234
Daginis 132, 241
Dagis, -ys 132
Dagutis 132, 247
Dailida 132
Dailyda 132, 232
Dailidaitis, -lydaitis 132
Dailidavičius 132
Dailidė 132
Dailidėnas, -lydėnas 132
Dailidis 132
Dailidonis 132
Dailidūnas 132
Dailydžionis 132
Dainis, -ys, -ius, -iūnas, -išius, -auskas, -avičius 132
Daktaras 62
Dalaitis 132
Daleckas 132
Dalianskis 132
Dalis, -ys 132

Damanauskas 83
Damonas 83
Danas 83
Danila, -yla 83
Danys 70
Danišis, -evičius 83
Dantelis 132, 231
Dantis, -ys 132, 248
Dapkaitis 250
Daras 132, 229
Darašius 133
Darbinykas 133, 232
Darbinis 104, 133
Darbinka 104
Darbutas 133 .
Dargėla 133
Dargilas 133
Darginas 133, 140
Dargintas 133
Dargvainas 212
Darionis 132
Darius 132, 229
Daronis 132
Dartautas 133
Darulis 133, 237
Darutis 133, 247
Darvinas 133, 228
Darvinis 133, 228, 229
Dasas, -elis 77
Dasneika 114
Daškus, -ys 83
Daubaras 133, 228
Daučiūnas 134
Daugaila 133, 228
Daugaitis 133
Daugala(s), -is 133
Daugardas 133, 140
Daugas 248
Daugėla 133, 228
Daugelis 133
Daugenis 133
Daugetis 153
Daugevičius 133
Daugilas 133, 228
Daugilevičius 133
Daugilis 133
Dauginas, -is 133
Daugintas 133
Daugiras 249
Daugirdas 133, 249
Daugirdė 236
Daugirtas 249
Daugis, -ys 133
Daugnora 133
Daugvydas 128, 133
Daugvilas 34, 127, 133
Daugvinas 133
Daujotas 133, 228
Daukantas 133
Daukša 249
Daumantas 133
Daunoras 133, 177, 249
Dauparas 134, 228
Dautas, -is, -ys 134, 230
Dauvilkas 228
Dauvilkis 134, 228, 229, 233, 235
Daužas 134
Daužgila 134, 228
Daužis 134
Davainis 136
Davailis 134
Davaitis 113
Daveika 134, 247
Davenis 134
Davulis 113, 134, 239
Dažas 134
Dažinauskas 134
Dažinis, -ys 134, 241
Dažis, -ys 134
Debesaitis 134
Debesėlis 134, 232
Debesevičius 134
Debesis 134, 232
Debesiūnas 134
Dedavičius 134
Dedelė, Dė- 134
Dėdelis 134
Dėdilis 134, 239
Dėdinas 134
Dėdis 248
Dėdolas 134, 241
Dėdonis 134
Dėdūtis, Dė- 134
Dėdžiukas 134, 247
Dėdžiulis 247
Dega, -aitis, -elis 134
Degenis 134
Degėsis, -ys, -esys 134
Degilas 134
Degimas 134
Deginis 134, 241
Degi(u)s, -ys 134
Degulis 134
Degutis 135, 239
Dela(s), -ė, -iūnas, -evičius 135
Demanas 249
Demantas 135, 228
Demidas 83, 89
Demidavičius 83
Dėnas 80
Denis 83
Derbutas 135
Dereika 135, 240
Dereikevičius 135
Dereška 135
Derinskas 135

Derkintis 135
Derna 248
Derninis 135
Derus, -ukas 135
Dervaitis 135
Dervelis 135
Dervinėlis 135, 238
Dervinis 135
Dyba, Diba, -auskas 135
Dičiūnas 135
Dičius 135, 240
Dičkus, -aitis, -evičius 135
Didas 114
Didelis 114, 135, 232
Didelevičius 135
Didikas 135
Didilis 135, 247
Didonis 114, 135
Didžgalvis 135
Didžiagalvis 135, 232
Didžius, -iokas, -ionis, -iulis 135
Didžiušis 135, 239
Diedelis, -onis, -inskas 134
Diedulionis 134
Diegutis 134
Dieninis 114
Dievaitis 135
Dievenė 135
Dievenis 135, 240
Dievinas 135
Dievis 248
Dievokaitis 135
Dievulis 135, 247
Digaitis 136
Digas 135
Digelis 247
Digimas 136
Digli(u)s 136
Digonas, -is 135
Digutis 136, 239
Diklis 136 (2x)
Dikstas 91, 113
Dikstelis 113
Dilba 136, 233
Dilbaitis 136
Dilda 136, 232
Dildis, -ys 136
Dileika 136, 240
Dilys, -iūnas 136
Dilikutis 249
Dimitras 83
Dipelis, Dyp- 136
Diska 116
Diška 116
Domantas 136, 228
Doškus 83
Dovadas, -aitis 136
Dovaidaitis 136
Dovaidas 136, 228
Dovainis 136
Dovil(t)as 136
Drabanas 136
Drabantas 62
Drabavičius 136
Drabis, -ys, -elis, -išius, -onas, -ulis 136
Drabužis 136
Dračas 64
Dragaitis 136
Dragas 136, 248
Dragašius 136
Dragelis 112, 136, 238
Dragenis 136
Dragula 137
Dragulė 137, 239
Dragūnas 136, 248
Dragutis 136, 247
Drakas, -ius, -ickas 137
Drangas, -inas, -inis, -inaitis 137
Drazdas, -auskas 111
Drenis, -ys 137
Drignis, -ys 249
Droba, -is, -elis, -avičius 136
Drobnis, -ys 137
Drobulis 136
Drobušas 136
Druktenis, -einis 137
Drulaitis 250
Drunga(s), -ys, -ilas 137
Drunys 249
Drupas, -aitis 137
Druskinis 137
Druskionis 137
Druskis 248
Druskys 137, 248
Druskius 137
Druskolis 137, 241
Druskulis 137
Druteika, Drūt- 137
Drūtilas 137, 239
Drūtis 248
Drūtys 137, 248
Druzgaitis 250
Dubanas 137, 240
Dubas, -auskas, -avičius 137
Dubeika 137
Dubelis 137, 238
Dubikaitis 137
Dubinas 137
Dubnas, -ikas, -iauskas 137
Dubokas 137
Dubolis 137, 241
Dubonis 137
Dubra(s), -ys 116
Dubulis, -iauskas 137
Duda 137
Dūda 137, 232, 233

- Dudaitis, Dū-* 137
Dudelevičius 137
Dudelis 137
Dūdelis 137, 238
Dudėnas 137
Dudikas 138
Dūdikas 138, 239
Dudinskas 137
Dudys, Dū- 137
Dūdonis 137
Dukas 114
Dula, -aitis 138
Dulbis, -ys 138
Dulia, -ys, -ius, -evičius, -inskas 138
Dulka, -ė 138
Dulkelis 138, 238
Dulkis, -ys, -inas, -evičius 138
Dulkis 138 (2x)
Dunaitis 115
Dunda 138
Dundulaitis 138
Dundulevičius 138
Dundulis 138, 235
Dunevičius 115
Duniokas 115
Dunojus 116
Duoba 138, 234
Duobaitis 138
Duobinis, -inskas 138
Dura 138
Durbas 138
Durelis 138
Durėnas 138
Durimas 138, 240
Durinykas 138
Durinis 138
Durminas 138, 228
Durnas, -ikas 138
Durneika 138
Durnykas 138
Durnila(s) 138, 249
Durniukas 138, 249
Durulis 138
Duseika 138
Duselis, -ėlis 138
Dusevičius 138
Dužinas 138, 239
Dvainikas 112
Dvarauskas, -eckas 138
Dvarelis 138, 238
Dvarionas 138
Dvariškis 138
Dvaronis 138
Dvyła 138, 234
Dvylaitis 138
Dvylevičius 139
Dvylia 138, 234
Dvylinskas 139
Dvylys 139, 234
Dvylis 139
Dvylius 138
Dvylutis 138, 247
Dziegoris, -aitis 139
Džiaugys 139
Džiaugutis 139, 239
Džiugas 139, 235
Džiugelis 139
Džiuzaitis 250

Eibaras 133, 139
Eibas 139, 229(2x)
Eibukas 139
Eibutas 139, 227
Eibutis 139
Eičiūnas 250
Eidentas 116
Eidintas 157, 207
Eigėla 133, 139, 249
Eigėlis 249
Eiginas 139
Eigirdas 139, 143, 249
Eikintas 139
Eimanas 249
Eimantas 139, 227
Eiminas 249
Eirimas 190
Eismantas 139, 170, 228
Eismintas 139
Eisvydas 249
Eitautas 34, 139, 142
Eitvydas 128, 217
Eivydas 128, 139, 217
Eivilas 127
Elbutas 249
Elnis 139, 231

Felis 181

Gagas, -alis, -elis, -ilas 139
Gagilis 247
Gagys, -inas, -iškis 139
Gaidaitis 139
Gaidauskas 139
Gaidelionis 139
Gaidelis 139, 231
Gaideliūnas 139
Gaidentas 157
Gaidevičius 139
Gaidys 139, 231
Gaidūnas 139
Gaigalas 249
Gailas 139, 229
Gailbudis 127, 190
Gailevičius 139
Gailgedas 141, 190
Gailiminas 140
Gailis 139, 248

Gailys 139
Gailiūnas 139
Gailius 139
Gailiušis 140
Gailminas 140, 227
Gailus 140
Gailušis 140, 237
Gaivalaitis 140
Gaivelis, -ėlis 140
Gaivenis 140
Gaižys, -ius, -iūnas, -onis, -ulis, -utis, -inėlis, -auskas 140
Galčius 140
Galeika 140
Galenis 140
Galginaitis 140
Galginas 140, 228
Galgonas 140, 233
Galigantas, -ginas, -gintas 140
Galinaitis 140
Galinauskas, -evičius 140
Galinis 140
Galis 248
Galys 112, 140, 248
Galiūnas 140
Galius 140, 248
Galkantas 140, 249
Galmantas 140
Galminas 140, 229
Galtis, -ys 140, 230
Galumbauskas 111
Galvelis 140, 238
Galvėnas 140
Galvydas 140
Galvilas 140
Gančeraitis 250
Garbočius 111
Gardis, -ys 140, 229
Gardžius, -iulis, -iūnas 140
Garelis 226
Gargalius 140
Garys 226
Garjonis 226
Garminas 226
Garnys, -aitis 114
Garulis 226
Garuolis 226
Garutis 226
Gatavičius 140
Gatelis 140, 238
Gatila 141, 239
Gatulis 140, 247
Gaudis 141, 229, 235
Gaudys 141, 229
Gaudrimas 141, 190
Gaudutis 141
Gaudvinas 133, 141
Gaudžadas 141, 221
Gaukelis 141, 238
Gaulas 83
Gauras, -elis 141
Gauris, -ys 141, 235
Gauronis 141
Gečas 141, 239
Gečys, -ius, -ionis, -iūnas, -iauskas, -evičius 141
Gedas 229, 248
Gedbutas 141
Gedelis 141, 238
Gedgaila 141, 190
Gedgaudas 141, 249
Gedikas 141
Gedis, -ys 248
Gedkantas, -minas, -mantas 141
Gedonis, -rimas, -utis 141
Gedvainas 212
Gedvainis 141
Gedvydas 128, 249
Gedvydis 249
Gedvilas 141
Gegelis 113
Gegonis 113
Geidas 34
Geidvilas 127, 142
Geinelis 249
Geistaras 142
Geistartas 249
Geistautas 142, 228
Geivelis 141, 232
Gėlaitis 133
Gelda, -auskas 141
Geldešiuitis 141, 238
Geldinaitis 141
Geldinis 141, 241 (2x)
Geldotas 141
Geldutis 141
Geležaitis 141
Geležėlė 105, 141, 232
Geležinis 141
Geležius, -iūnas 141
Gelgaudas 141
Gelgudas 146
Gelvas 141, 230
Gelvinauskis 141
Gelvonas, -is 141
Gelžtautas 141
Genaitis 141
Geneika 141
Genelevičius 141
Genelis 141, 231
Genys 141, 248
Geragalvis 141, 233
Gerčas 114
Gereila 141, 240
Gerelis 141

Germanas 88, 125
Germantas 88
Gertaras 88
Gertautas 88
Gerulis 141
Gervė 142
Gervelė 142, 231
Gervelis 142
Gervėnas 142
Gervinas 142
Gervis 142
Geržadas 221
Gesaitis 142
Geskantas 142
Gestautas 142
Gesvinas 142
Gibas, -aitis, -auskas, -avičius 142
Gibelis 105, 142, 238
Gideika 142
Gidelis, Gy- 105, 142
Gidzevičius 142
Gidžia 142, 229
Gydzia 142
Giedraitis 142
Giedravičius 142
Giedrelis 113
Giedrys 113, 142
Giedrutis 142, 239
Giga(s), -elis, -onis 113
Gikelis 249
Gila 142, 229
Gilaitis 142
Gilėnas 142
Gilevičius 142
Gilginas 142, 228
Gilginis 142, 228, 229
Gilia 142, 229
Gilis, -ys 142, 229
Gylis 142
Giliūnas 142
Gilvainas 142
Gilvydas 142
Gilvilas 142
Gimbutas 142, 228(2x), 229
Gimša 142
Gimža, -auskas 143
Gineika 143
Gineitėlis 143
Gineitis 143
Ginelevičius 143
Ginelis 143, 237
Ginietis 143
Ginis 143, 229, 235
Ginys 143, 229
Ginius, -iūnas 143
Ginša 143, 239
Ginšauskis 143
Gintalas 143
Gintas 143, 229 (2x)
Gintautas 34, 140, 249
Gintelas 143
Gintilas 140, 143
Gintolas 210
Gintvainis 143
Gintvilas 143
Ginvaina 140
Ginvilas 140
Ginža 143
Gira, -aitis 143
Girbutas 143, 228
Girdas, -eika, -enis 143
Girdikas 247
Girdinis 143, 241
Girdmantas 143
Girdvainas 143
Girdvydas 143
Girdvilas 143, 249
Girdžionis 143
Girdžiukas 143, 237
Girdžiūnas 75, 103, 143
Girdžius 75, 103, 143, 229
Gireika 143
Girelė 143, 238
Girėnas 143
Girevičius 143
Girilis 247
Girinykas 143, 232
Girininkas 143
Girinis, -skas 143
Giriotas 133, 143
Giris, -ys 143, 229
Giriūnas 143
Girkaitis 144
Girkantas 143
Girkas 144, 229
Girkėtis 144, 247
Girkevičius 144
Girkus 144, 229
Girlevičius 144
Girli(i)us 144
Girmantas 144, 228
Girnauskas, -evičius 144
Girnikas 144
Girnykas 143, 232
Girnikaitis 143
Girnys 103, 144
Girniukaitis 144
Girnius, -iūnas 144
Girtautas 143
Girulis 143, 247
Girutis 143
Girvainas, -is 143
Giržydas 143, 244
Gisas 144
Gišelis 144, 238
Gisiulis 144, 239

- Giška* 104, 144, 239
Gita, -aitis, -ėnas, -enis, -inas 144
Gitis, -ys 144, 248
Gyvakartys 91
Gyvakartus 144, 229
Giža(s), -ė, -auskas, -evičius 144
Gižinaitis 144
Gižinėlis 144, 238
Gižinis 144, 241
Gižys 144
Gladutis 115
Gl(i)ebis 68, 80
Glinda 144, 231
Gližius 144
Giodis, -ys, -enis, -utis 115
Glušelis 144
Gniaužis 144, 235
Gniaužys 144
Gnyzda 144, 233
Gomantas 144
Gostautas 142
Gotautas 144, 228
Govartas 144
Gramaila 144
Gramala(s) 144
Gramaliauskas 144
Grambelis 249
Gramelis 144, 247
Graunas 114
Grauža(s), -is, -ys, -elis, -inis 145
Graužytis 145, 239
Grauž(i)ūnas 145
Gražaitis 144
Gražauskas 144
Graželis 144
Gražėnas 144
Gražėnis 144
Graževičius 144
Gražys 144, 235
Gražiūnas 144
Grąžtelis 145, 232
Gražulevičius 144
Gražulis 144
Gražutis 144
Grebis, -ys, -elis, -auskas, -elaitis, -inauskas 145
Grėčiulaitis 250
Grėčius 250
Greičius, -iūnas 145
Greitaitis 145
Greitavičius 145
Greitjurgis 145
Grekas 232
Grekis 116
Grenda 114
Griauža(s) 145
Griaužytis 145, 239
Griauž(i)ūnas 145
Grybaitis 145
Grybas 106, 145, 232
Grybauskas, -avičius 145
Grybėnas 145
Grybulis 145
Grybutas 145
Grybutis 145, 237
Gričius 74, 83
Gričius, -ionis 74
Griebtys 145
Grigaitis 73
Grigas 65, 67, 68, 70, 73, 77, 78, 80 (2x), 89
Grigelaitis 68
Grigelė 65, 68
Grigelevičius 80
Grigelionis 68
Grigelis 67, 77, 80
Grigeliūnas 68
Grigoras 89
Grigoris 65, 68, 89
Grigorius 68
Grigucevičius 80
Grigulevičius 80
Grigulis 78
Griguška 73, 89
Griguškaitis 73
Grigutavičius 80
Grigutis 70, 80
Grikas, -aitis, -ėnas, -auskas, -evičius 145
Grikienis 145
Grikis 145, 231
Grikutis 145
Grimas, -aila, -alis 145
Grinelis 67, 77
Gringelis 113
Grinys 68, 77
Grinka 70
Grinkuška 70, 89
Grintelis 77
Griška 73, 74, 89
Griškaitis 73
Griškūnas 74
Griškus 74
Griušys 146
Griznelis 145, 233
Grobas, -aitis 145
Grobeklis 145
Grobina 145, 239
Grobinis 145
Grubavičius, -inskas 145
Grubis 103, 145
Grubys 145
Grudauskas 145
Grudelis, Grū- 145
Grūdikis 145

- Grudinis, Grū-* 145
Grudis, Grū- 145
Gruntinis 116
Gruodis 145
Gruša 248
Grušaitis 146
Grušas, -auskas 146
Grušė 248
Grušelis, Grūš- 146
Gruševičius 146
Grušilas 146, 239
Grūšilas 146
Grušys, -ius 146
Grušnys, Grūš- 146
Gruzdas, -ė, -is, -ys 249
Gružas, -is, -ys, -auskas 146
Gudas 146, 248
Gudauskas, -avičius 146
Gudeika 146
Gudelaitis, -evičius 146
Gudeliauskas 146
Gudelonis, -iūnas 146
Gudelis 146, 234
Gudėnas 146
Gudigaila 146
Gudigardas 146
Gudikis 146
Gudis, -ys 248
Gudiškis 146
Gudjonis 146
Gudjurgis 146
Gudlenkis 146
Gudminas 146
Gudonis 146
Gudukas 146
Gudulevičius 146
Gudušis 146
Gudutis 146, 247
Gudvainas 146
Gudvilas 146
Gudvinas 146
Gugelis 249
Guira 146
Gulbė 146
Gulbinas 146, 231
Gulbinauskas, -avičius 146
Gulbys, -inis, -inskas 146
Gulius 114
Gumas 114
Gumbelė 146, 238
Gumbelevičius 146
Gumbelis 146
Gumbinas 146, 247
Gumbis, -ys 146
Gumbulevičius 146
Gura 68, 89
Guras 68
Gurčius, -inas 146
Gurdauskas 146
Gurdelė 238
Gurdelevičius 139
Gurdelis 146
Gurdukevičius 146
Gurdus 146
Guris 68, 89
Gurklevičius 146
Gurklys 146, 231
Gurna, -i(u)s, -ys, -ikas, -evičius 146
Gisnelis 146, 238
Gušelis 147, 238
Gūšelis 147
Gušys, -utis 147
Guzas, -aitis, -elis, -ulis, -auskas 147
Gužas, -ys, -aitis, -elis, -onas, -auskas, -evičius 147
Gvazdas, -ys, -ikas, -auskas, -avičius 147
Gvazdžiulis 147, 247

Iešmantas 249
Iglis, -ys 147
Igliškis 147
Yla 147
Ilčiukas 147
Ilevičius 147
Ilgis 249
Ilionis 147
Ilys, Y- 147
Yliukas 147
Ylius 147
Iltis 147, 231
Ipas 83
Isis, -ys 147
Ivonas 83, 89
Ivoška, -us 70, 89

Jablonskis 111
Jacas 77, 78
Jacelis 77
Jaciulis 78
Jacius 83
Jackus 83
Jačkus, -auskas 83
Jadamtas 88
Jakas 70, 74, 77, 80, 83
Jakelevičius 80
Jakelis 77
Jakna, -iūnas 83
Jakštas 68, 70, 77
Jakštelis 68, 77
Jakucevičius 80
Jakučinskas 80
Jakučionis 74
Jakutavičius 80
Jakutis 70, 74, 80
Jancas 104

Jancėnas, -ėnka 104
Jančys 83
Janėkus, -aitis 84
Janila, -yla 84
Jankis 84
Jankonis 74
Jankus 74, 84
Janulevičius, -iauskas 80
Janušas, -is 84
Januška 84
Jarašas 84
Jarmala 70
Jarmokas 84, 89
Jarmokevičius 84
Jarmukas 84
Jarmula, -avičius 70
Jaroslavas, -aitis 84
Jasas 84
Jasiulevičius 80
Jasiulis 78
Jasiulskis 80
Jasius 67, 78, 84
Jaskas 78
Jaskulevičius 78
Jaskulis 78
Jasmantas 88
Jaška 84
Jaučaras 147
Jaučiaris, -ys 147
Jaučiavardis 147, 242
Jaučiavaris 147, 242
Jaučiavarys 147
Jaučiavedis, -ys 147
Jaugilas 249
Jautelė 147, 238
Jėcius, -iulis 78
Jelanskas 112
Jerama 89
Jeramulis 78
Jobutas 129
Jockus 83
Jočys 68
Jočkus 83
Jogaudas 148
Jogėla 133, 148, 249
Jogilas 249
Joginas 140, 147, 228, 229
Joginėlis 147, 228, 229, 237
Jogintas 148
Jogirdas 143
Jokaitis 83
Jokantas 148
Jokas 83
Jokintas 249
Jokna 83
Jokūbas 65
Jomantas 148, 249
Jomilas 173
Jonas 65
Jončys 83
Jonelevičius 80
Jonelis 77
Jonila, -yla 84
Jonis 78
Joniulis 78
Jonkelius 77
Jonkus 77, 84
Jonulaitis 73
Jonulis 73, 78
Jonušas, -is 84
Jonuška 84
Jorašas 84
Jorudas 191
Josa 70
Josas 70, 84
Joskaudas 196, 249
Josudas 147, 228
Joška 84
Jotas 147, 229
Jotautas 34, 142, 148
Joteika 147
Jotimas 148, 240
Jotis, -ys 147, 229
Jotvilas 133, 249
Jovaišas 148, 213
Jovydas 128, 148, 228
Jučkelis 77
Jučkus 77, 84
Judikis, -inīs, -okas, -ošius 148
Jukavičius 148
Jukelaitis 148
Jukelis 148, 238
Jukis, -ys, -ėnas, -ionis 148
Jukna 72, 84
Juknys, -ikas 84
Juknužis 72
Jukulis 148, 239
Junda, -alas 148
Jundilas 148, 235
Jundulas 148
Junis, -ys 68
Juodaitis 148
Juodeika 247
Juodelė 148, 238
Juodelis 148, 237
Juodinis 148
Juodis 148, 232, 233
Juodišius 148, 232
Juodiška, -is 247
Juodka, -aitis, -onis, -ūnas, -auskas 148
Juodulis 247
Juodvilkis 249
Juodzevičius 148
Juoteika 148
Juotelė 148, 238

- Juotka* 148, 240
Juotkaitis 148
Juraga 71
Juraitis 73
Juras 73, 68(2x), 78, 81
Jurašė 236
Jurdys 148
Jurelaitis 73
Jurelis 68, 73
Jurgelė 68
Jurgelevičius 80
Jurgelis 68, 77
Jurikas 84
Juris 68
Jurkas 67
Jurkus 84
Jurmala 71
Jurmantas 88
Jurša 71
Jurtautas 88
Jurulis 78
Juržentas 88
Juslus 148, 233
Juška, -elis 71
Juškūnis 74
Juškus 74, 77, 84
Jutas, -eika 148
Jutelė 148, 238
Jutys, -elis, -ikas 148
Jutkus 84
Jutulis 148, 239
- Kabaila* 149
Kabikas 149
Kabinta 148, 241
Kabintinis 91, 148
Kabys, -išius 149
Kabliauskas 149
Kablukas 149
Kabošis 149
Kačerga 149, 232
Kačergi(u)s 149
Kačionis 152
Kačiukas 152, 247
Kaida 149
Kairaitis, -elis, -auskas, -evičius 149
Kairila 247
Kairys 149, 232
Kairiukas 149
Kairiūkštis 149
Kaironis, -iūnas 149
Kaklas 112, 149, 231
Kaklys, -inas, -(i)auskas 149
Kala 149
Kaladavičius 149
Kaladė 149, 232
Kaladinskas 149
Kaladis 235
- Kaladys* 149
Kaladžys, -iūnas 149
Kalainis 149
Kalaitis 149
Kalakutis 149, 235
Kalanta 149
Kaleigis 149, 240
Kalėjas 149, 232
Kalelė 149, 235
Kalenda, -auskas 149
Kalikas 149, 240
Kalikauskas 149
Kalis, -ys 149
Kališius 149
Kalytis 149, 247
Kaliukevičius 149
Kaliūnas 149
Kalka(s), -is, -ūnas, -auskas, -evičius 150
Kalkutis 150, 247
Kalmantas 149
Kalnius, -ietis, -inis 114
Kaltanas 150, 240
Kaltauskas 150
Kaltenis 150
Kaluškaitis, -evičius 250
Kalutis 150, 239
Kalvaitis 150
Kalvelis 150, 232
Kalvis, -enis, -inis, -iškis 150
Kalviūkštis 150
Kamas, -aitis, -auskas 150
Kamelevičius 150
Kaminskas 111
Kampas 150
Kampelis 150, 232
Kampinas, -inskas 150
Kampis, -ys 160, 248
Kamšas 150
Kamstis, -aitis, -elis 160
Kamžas, -elis 161
Kanapinis, -ienis 116
Kandrotas 71
Kangedas 141
Kanopėlis 104
Kantautas 249
Kantrinas, -is 150, 247
Kantris, -ys 150, 230
Kantvilas 127
Kapas, -aitis, -aras 150
Kapdangas 150
Kapočius 62
Karaitis 151
Karalaitis 150
Karaliukas 150
Karaliūnas 150
Karalius 150, 234
Karba 248

Karbas 150, 248
Karbauskas 150
Karbelis 150, 238
Karbikas 150, 239
Karbočius 150
Karbutas 150, 249
Kardas, -is, -elis, -okas, -onas, -ošius, -auskas 150
Kardulis 150, 239
Kareiša 150, 247
Kareiva 150, 232
Kareivis 150
Karevičius 151
Kargaila, -gėla 151
Kaributas 129, 150
Karigaila 190
Karijotas 133
Karis, -ys 150, 229
Karka 151
Karkanas 151, 240
Karkas 151
Karkelis 151, 247
Karkevičius 151
Karkila 151, 247
Karkis, -ys, -onas 151
Karkščiūnas 151
Karkštis, -ys 151
Karkuckis 151
Karkutis 151
Karlys, -ikas 151, 232
Karotis 151, 239
Karpas 71
Karselis 114
Karšauskas 114
Kartoklinis 151, 241
Kartoklis 151, 231
Kartutėlis 151, 238
Karuvėlis 151
Karvaitis 151
Karvas 151, 230
Karvauskas 151
Karvelaitis 151
Karvelis 151, 231, 233
Karvinas, -is 151
Kašnelis 151, 232
Kašarauskas 151
Kašarėlis 151, 238
Kašbintis 151, 232
Kašeika 249
Kaškauskas 151
Kaškelevičius 151
Kaškelis 151
Kaškus, -onas, -evičius 151
Kašpintis 151, 232
Kataitis 151
Katas 151, 233
Katauskas, -avičius 151
Kateila, -va 151
Katelė 151
Katelynas 151
Katilaiitis 152, 234
Katilas, -auskas, -evičius 152
Katilius 152
Katinaitis 152
Katinas 152, 231
Katinauskas, -evičius 152
Katinėlis 152, 231
Katinskas 151
Katis 152, 233
Katys 152
Katytis 105, 152, 231
Katkaitis 84
Katkus 84, 89
Katliorius 62
Kaukalas 152
Kaukaris 152
Kaukarytis 152, 239
Kaukas 152, 231
Kaukelė 152, 231
Kaukelionis 152
Kaukėnas 152
Kaukimas 152, 240
Kauklys 152, 233
Kaukonis 152
Kaukuolis 152
Kaulaitis 152
Kaulas 152, 248
Kaulavičius 152
Kaulinas, -is 152
Kaulis 248
Kaulius 152
Kaup(a)s, -ys, -aitis, -elis, -inis, -avičius 152
Kaušas 152, 248
Kaušelis 152, 234
Kaušinis 152
Kaušys 152, 248
Kaušius 152
Kavolis 62
Kazlauskas 111 (2x)
Kazlys 111
Kazmušis 88
Každaila, -evičius 152
Každailis 152, 232
Kažemėkas 62
Kėdainiškis 153, 241
Keida 130, 153
Keideris 153
Keidinis 153, 241
Keidiras 153, 241
Keidonas 153, 241
Keidoniškis 153, 241
Keidošius 153
Keidūnas 153
Keipas 153
Keitis, -ys 153

Keketis 153, 239
Keketys 153
Kekys, -ušis 153
Kemėšila 153, 239
Kemėši(u)s, -ys 153
Kepenis 153
Kepurė 153, 232
Kepurutis 153
Keputis 108, 153
Kerna, -auskas 153
Kernaviškis 153, 241
Kernazas 153
Kernys, -išius, -evičius 153
Keirnuška 153, 238
Kerša 153
Keršelis 153, 247
Keršis, -ys, -(i)onis, -iūnas, -evičius, -inskas 153
Keršulis 154, 239
Keršūnas 153
Kerza, -iutis 114
Keržaitis, -iutis 114
Kėslis 154
Kęstavičius 154
Kestenis 154
Kęstenis 154, 240
Kęstienis 154
Kęstis, -ys 154, 229
Kęstutis 34, 154
Kešys, -elis 156
Keturis, -auskas 154
Keturka 154
Keturvydas 154
Keturvytis 154
Ketvirtis 249
Kežys, -elis, -iūnas, -evičius 154
Kėža(s) 154
Kežauskas 154
Keželis, Kė- 154
Keženius 154
Kežys, -ionis, -inaitis, -evičius 154
Kežulis, -utis 154
Kiaulaitis 154
Kiaulė 154, 231
Kiaulys, -eikis, -ėnas, -evičius 154
Kiaulytis 154, 237
Kiaunė 249
Kybaras 133, 154
Kybartas 154, 228
Kibilda 154, 232
Kybiras, -is 249
Kybutas 129, 154
Kidminas 154, 228
Kidolius 154
Kidukas 154, 239
Kidulaitis 154
Kidžius 154
Kielaitis 154
Kielė 154, 231
Kielėnas 154
Kieliauskas 154
Kielis 154, 248
Kielys 248
Kielius 154
Kiemelis 154
Kiemošėlis 154
Kietavičius 155
Kietelis, -enis 155
Kietienis 155, 240
Kietis 155
Kilas 155
Kilbaras 155, 228
Kilbas, -is 155, 230
Kilbauskas 155
Kilbisas 155
Kilčius, -iauskas 155
Kilda, -is 155
Kildišas, -i(u)s, -aitis 155
Kildušis 155
Kildžionas 155, 241
Kildžiūnas 155
Kilius, -ionis, -iulis, -iūnas 155
Kilmanas 155, 228
Kilmantas 155
Kilminas 155, 228
Kilta, -inas, -inavičius 155
Kilvikas 155, 228
Kymantas 154
Kimbaras 249
Kimelis 154
Kiminas, -ius 154
Kimošėlis 154
Kimša 155
Kimutis 154
Kinderis 63
Kirbulis 155, 239
Kirbutas 155, 249
Kirčius 156
Kirda 155
Kirdeikis 155, 240
Kirdikas 247
Kirdis, -ys 155
Kirgilas 249
Kirkaras 151
Kirla 155, 235
Kirlys 155
Kirmėlė 155
Kirmilas, -is 155
Kirminas 155
Kirna(s), -ys 153
Kirnuška 153
Kirsnauskas 155
Kirsnelis 155, 238
Kirsniauskas 155
Kirsnis, -ys 155, 235
Kirstas 156, 230

Kirstukas 156
Kirtiklis 156, 232
Kirtila 156, 239
Kirvaitis 156
Kirvelevičius 156
Kirvelis 156, 232
Kirvinskas 156
Kirža, -iutis 114
Kisielius, -aitis, -evičius, -iauskas 156
Kisielis 156, 238, 248
Kisliauskas 156
Kisliokas 156, 247
Kislius 156, 248
Kišelis 156, 238
Kišenis 156, 240
Kišys, -iūnas, -evičius 156
Kiškauskas 156
Kiškelaitis 156
Kiškelis 156, 231, 233
Kiškevičius 156
Kiškionis 156
Kiškis 156, 231
Kiškiūnas 156
Kiškonis 156
Kiškūnas 156
Kišonis 156
Kišūnas 156
Kišutis 156, 239
Kytautas 154
Kitkelis 249
Kyvainas 154, 212
Kyvilas 154
Kizis, -ys, -(i)ulis 249
Kižis, -ys, -(i)ulis 249
Klajukas 114
Klaupa 156, 235
Klebavičius 111
Kleckas, -is 156
Klečionis 156
Klečius, Klė- 156, 233
Kleikas 156
Kleiva 156, 232
Klepaitis 101
Klepalas 156, 238
Klepas 101, 156, 248
Klepolas 156
Kleponis 101, 156
Klevaitis 156
Klevas 156, 231
Klevelis 156
Klevinis 156
Klibis, -ys 249
Klikas 71, 81
Klikonis 71
Klikūnas, Kly- 81
Klimantas, -avičius 71
Klimas 67, 71, 84
Klimokas 84
Klipa(s), Klypa 156
Klišas, -aitis, -auskas 157
Klišelis 157, 232
Kliševičius 157
Kliši(u)s, -ys 157, 232
Kliukaitis, -auskas 157
Kliukas 157, 232
Kliukelis 157
Kliukevičius 157
Klubas 157
Klubentas 157, 240
Klubentis, -intis 157
Klubis 157, 235
Klubkaitis 112, 157
Klubkis 157, 238
Klusaitis 157
Klusas 157, 235
Klusis, -evičius, -inskas 157
Kmieliauskas 111
Knarinis 157
Knarušis 157, 239
Kopūsta 157
Kopūstas 157, 232
Kopūstinskas 157
Korkutis 151
Korsakas 63
Kostas, -elė 69
Kragulis 158
Krašys, -elis 113
Kraučius, -iūnas 157
Kraudinis 114
Kraujys, -us, -elis, -ūnas, -utis 157
Kreivaitis 157
Kreivaleidis 157, 242
Kreivėkas 105, 157, 238
Kreivys, -ėnas 157
Kreivutis 157, 239
Krešelis 113
Kreševičius 157
Krešys 113, 157
Kriaučelis 157
Kriaučionas, -is 157
Kriaučiūnas 157
Kriaučius 157, 232
Kriaudinis 114
Kriauši(u)s, -ys 157
Krijis, -ys, -aitis 158
Krimas 114
Kringelis 63
Krioga(s), -ulis 158
Kriovė 114
Kripas, -aitis, -avičius 158
Krisčius 84
Kriselis 69
Krisius 69
Krisnelis 113
Kristas, -utis 84
Kriščius 84

Krišnelis 113
Krišpa 249
Kriukas 158
Kriūka(s) 158
Kriukelis 158
Kriukonis, Kriū- 158
Kriuoga, -ulis 158
Kryžius 104, 116
Kryžka 104
Kromas 114
Krukas, -auskas, -onis 158
Krūmas, -aitis 158
Krūminas, -is 158
Krumplys 158
Krunėnaitis 250
Kruopa(s), -aitis 158
Kruopelis 158, 238
Kruopis, -ys, -ienis 158
Krupauskas, -avičius 158
Krupelis 158, 240
Krupis, -ys 158
Krupiukas 158, 239
Kruša(s), -aitis, -evičius 158
Krušinis, -ys 158
Kruška 158, 239
Kuba, -aitis 158
Kubilaitis 158
Kubilas 158, 232, 233
Kubilavičius 158
Kubilėnas 158
Kubilinskas 158
Kubiliūnas 158
Kubilius 158, 233
Kucaitis 159
Kucas 159, 234
Kucauskas, -avičius 159
Kucys, -inas 159
Kučas, -auskas 159
Kučikas 159, 239
Kučinaitis 159
Kučys, -(i)ukas 159
Kudas, -elis, -ėnas 159
Kudis, -ys, -ulis 159
Kugas 159
Kugelis, -evičius 159
Kūgevičius 159
Kugis, -ys, Kū- 159
Kugius 159
Kuinas 159, 231
Kuinys, -auskas 159
Kūjelis 109, 159, 232
Kuka(s), -aitis, -auskas 159
Kukė 159
Kukelis 159, 238
Kukėnas 159
Kukenis (-ys) 159, 247
Kukis, -ys, -evičius 159
Kukorius 62
Kukša(s), -ys, -evičius 159
Kukšta 159
Kukštėlis 159, 238
Kukštys 159
Kukta, -aitis 159
Kuktelis 159, 238
Kuktys 159
Kukutaitis 159
Kukutis 159, 235
Kula 160, 229
Kulainis 160
Kulaitis 160(2x)
Kulba, -aitis 160
Kulbartas 160, 228
Kulbauskas 160
Kulbis (-ys) 160, 232
Kulbokas 160
Kulėnas 160
Kulevičius 160
Kulionis 160
Kulys 160, 229
Kulius, -iukas 160, 229
Kulokas, Kū- 160
Kulšė 160
Kulšinis 160, 241
Kulšis, -ys, -inskis 160
Kulukas 160, 239
Kumas 150
Kumelėnas 160
Kumeliauskas 160
Kumelinykas 160, 232
Kumelionis 160
Kumelys 105, 160, 231
Kumelnykas 160, 232
Kumpis, -aitis, -auskas, -elis, -inis 160
Kumštys, -aitis, -elis 160
Kumulis, Kū- 161
Kumutis 161
Kumža, -elis 161
Kunas, -aitis, -auskas, -avičius 161
Kunė 161, 248
Kunegas 161
Kuneika, Kū- 161
Kunelis 161, 238
Kūnelis 161 (2x)
Kunigaitis 160, 161
Kunigas 161, 232
Kunigauskas 161
Kunigėlis 161
Kunigėnas 161
Kunigontis 161
Kunis, -ys 161
Kuniškis (Kū-) 161, 241
Kunytis 161, 247
Kuniutis 247
Kunkulas, -is, -ys 161
Kuodaitis 161
Kuodys 161, 235

Kuodžius 161
Kuokas, -elis 161
Kuolas, -ys, -aitis, -elis, -inis, -iukas 150
Kuosa 161, 231
Kuosaitis 161
Kuosas 161
Kuoselis 161, 238
Kuosys 161
Kupčius 62
Kupė 161
Kupinas 161, 239
Kupys 104, 161
Kupkelis 104
Kupraitis 161
Kuparavičius 161
Kupreleivičius 161
Kuprelionis 75, 161
Kuprelis 75, 161, 232
Kuprėnas 161
Kuprionis 161
Kuprys (-is) 75, 161, 232
Kupriūnas 161
Kupronis 161
Kuputis 161, 239
Kuras, -aitis, -auskas 162
Kurčionas, -is 162
Kurčius 248
Kureikis 162
Kureiša 162, 240
Kurelaitis 162
Kurelis 162, 238
Kurėnas 162
Kurėnėnas 162
Kurevičius 162
Kuryla 84, 89
Kuris, -ys 162
Kurkis, -ėnas, -enis, -evičius 151
Kurklis, -iauskas, -ietis, -inskas 162
Kurkulis, -utis 151
Kurmaitis 162
Kurmelis 162
Kurmis 162, 231
Kurnavičius 162
Kurneika 162, 247
Kurnikas 162, 239
Kurnis, -ys 248
Kurniškis 247
Kurpalī(u)s 162, 234
Kurpauskas, -avičius 162
Kurpė, -eikis 162
Kurpelionis 162
Kurpelis 162, 238
Kurpikaitis 162
Kurpikas 162, 239
Kurpis 248
Kurpius 162
Kuršis 249
Kurtas 63
Kurtinas, -aitis 162
Kurtinys 162, 234
Kurulis, -utis 162
Kurvelis 113
Kusta 162
Kušelis 162, 247
Kušinykas 162, 241
Kušis, -inis, -inskas 162
Kušlys, -elis, -eika, -ikas, -evičius 162
Kušnierius 62
Kušnykas 162, 241
Kušta 162
Kutas, -aitis, -avičius, -auskas 159
Kutys, -elis, -inas, -išius, -ulis 159
Kuvala 162, 238
Kuveikis 162
Kuvikas 162
Kuzma 89
Kvasas, -elis, -auskas 163
Kvasilas 163, 239
Kvasys 163
Kvašys, -elis, -ilas, -evičius, -inskas 163
Kvedaras 84, 89
Kvedys 79, 89
Kvedžiukas 79
Kvietkus 84, 89
Kvili(u)s, -ys, -ėnas, -iūnas, -onas 163
Kvira 163
Kvirbutas 163, 228(2x)

Labaiša 163
Labauskas 163
Labeika 163
Labgaudas 163
Labinas, -is 163
Labis, -ys 163, 229
Labolis 163, 241
Labonis 163
Labukas 163
Labulis 163
Labūnas, -avičius 163
Labuša 163, 239
Labušauskas, -evičius 163
Labutis 163
Labvardas 163
Ladas 72, 74, 165
Ladauskas, -avičius 165
Ladėnas 74
Ladikas 72
Ladis 165
Ladys 72, 74
Ladukas 165
Lakščionis 163
Lakštauskas 163
Lakštis, -ys, -inis 163
Lakštutis 163, 247
Lalas 163
Lalys 163, 235

Lalutis 163
Lamaitis 163
Lamauskas 163
Lamis 163, 234
Lampartas 63
Lamsargis 163
Landžius, -iūnas 163
Langa, -aitis 168
Langas 168, 249
Langė, -is, -inas, -evičius 168
Lapas, -auskas, -avičius 164
Lapė 163, 231, 236
Lapeika 163, 240
Lapeikis 163
Lapelis 163, 231
Lapėnas 164
Lapenis 163, 240
Lapieni(u)s 164
Lapinis, -aitis, -iauskas 163
Lapka, -us, -aitis, -ūnas, -auskas 164
Lapšys 164, 235
Lapukas, -ūnas 164
Laputis 164, 239
Lasaitis, -auskas 164
Lasys 164, 235
Laska 71, 89
Lašaitis 164
Lašas 164, 231
Lašinis 164, 241
Lašukas 164
Lašulis 164, 239
Lataitis, -ulis 114
Latvaitis 164
Latvilas 247
Latvelis 164, 247
Latvėnas 164
Latvis (-ys) 164, 232
Latviūnas 164
Laukaitis, -elis, -evičius 164
Laukynas 164
Laukionis 164
Laukis 164, 234
Laukstutis 249
Laukša(s) 249
Laukūnas, -utis 164
Laumė 164, 231
Laumenis 164
Laustutis 249
Lazis, -aitis, -auskas 164
Lažas, -aitis, -auskas 164
Lažikaitis 164
Lažikas 247
Lažila 164, 239
Lažilaitis 164
Lažinykas 164, 232
Lažininkas 164
Lažis, -ys, -(i)ūnas 164
Lebeda, -auskas, -avičius, -inskas 164
Lebedys 164, 236
Lebedžius, -iūnas 164
Ledas, -auskas, -eika, -inis 165
Ledis, -ys 165
Ledžius 165
Legas, -aitis, -avičius, -eika, -enis, -onis 165
Legota(s) 165
Legūnas 165
Legus 165, 230
Leidikis 165
Leidinė, -is 165
Leika, -aitis 165
Leikantas 165
Leikas 165, 229
Leikys, -us, -auskas 165
Leimantas 165, 228
Leimantavičius 165
Leišis 165, 234
Leknius 85
Lėkštys, -aitis, -utis 165
Lelaitis, Lė- 165
Leleika, -is 165
Lelėnas 165
Lelentis 247
Lelešius 165
Lelikas 165, 239
Leliokas 165
Lelionis 165
Lelis, -ys, Lė- 165
Leliukas 165, 247
Leliūnas 165
Lemšas 165
Lemšinis 165, 241
Lenartas, -avičius 85
Lenčionis 165
Lendimas 166, 240
Lendinė 165, 241
Lendinskas 165
Lendis 248
Lendzevičius 165
Lendžius 165, 248
Lenga, -inas 168
Lenkas, -inis 72
Lenkūs 85, 89
Lenkus 72, 85
Lentis, -ys, -inas, -onis 165
Lepečka 166, 232
Lepnis 166, 233
Lepšelis 166, 238
Lepšinis 166, 241
Lepšis, -ys 166
Lesys, -utis 80
Leščevičius 166
Leščius 166, 231
Leščiukaitis 166
Leškus 85
Leštis 166

Leviškis 116
Liaubaras 133
Liaudginas 140
Liaunys, -uolis 166
Liba 166, 233
Lybartas 120
Libas 166, 233
Liesi(u)s 68, 89
Lyga 166, 229
Lygaitis, -ionis 166
Lygirdas 249
Lygys 166
Lygmantas 166
Lygnoras 166, 177
Likelis 249
Lilailis 166
Lilis, -ys, -aitis, -eika, -ionis 166
Lyman(t)as 249
Linas 85, 166, 231
Linaitis 166
Linda, -enis 166
Lindimas 166, 240
Lindžius 166
Linga, -ė, -aitis, -auskas 167
Lingelis 166, 238
Lingis, -ys, -evičius 167
Lin(in)ykas 167, 232
Linkilis 72
Linkys 72, 85
Linonis, -onėnas 166
Liola 167 (2x)
Liolaitis 167, 234
Liolys 167
Lipas, -auskas, -avičius 167
Lipeika 167
Lipeikis 167, 240
Lipikas 167
Lipinas, -ys 167
Lipkus, -evičius 167
Lipnys, -evičius, -ickas 167
Lipša(s), -evičius 167
Lipšys 167, 239
Lisaitis, -auskas, -evičius 167
Lisikas 167, 239
Lisis, -ys 167
Listauskas, -avičius 167
Listelis 167, 238
Liubartas 167, 228
Liubys, -avičius, -elionis, -eika 168
Liudas 228
Liudaris 167, 228, 229
Liugaila 167, 249
Liulis, -ys, -eikis, -evičius, -eckas 167
Liūlis, -ys, -aitis, -ikas 167
Liuminas 249
Liupartaitis 167
Liupartas 167, 228
Liupetris 167
Liustikas 169
Liutas 168, 229
Liūtas 168
Liutikas 168
Liutinas 168
Liutkus 85
Liutvinas 168
Liuventas 168, 228
Liužinas 167, 168
Lizbūnas 113
Ližas, -aitis, -auskas 168
Ližė 168, 232
Ližinis 168
Lokaitis 250
Lomys 163, 234
Lopas 164
Lopeta, -aitis 168
Lopinys 163
Loputa 168
Loputis 164
Lotas 114
Lovaitis, -eika 168
Lovys 168, 232
Lozorius 72
Lubys, -onis 168
Lukas 71
Lukijonas 72
Lukminas 88
Lukša 69, 89
Lukšaminas 88
Lukšėionis 163
Lukšelis 69, 91
Lukšys 85, 89
Lukštaitis 250
Lukšta(s), -is, -ys 163
Lunaitis, -evičius 168
Luoma 163, 234
Lupa, Lū- 168
Lupeikis 168
Lupelaitis 168
Lupelis 168, 238
Lūpelis 168
Lupikas 168
Lupinskas 168
Luptis 168
Luska 169, 233
Luskevičius 169
Lūšaitis 169
Luščiauskas 169
Luščikas, -aitis, -auskas 169
Luščinskas 169
Lūšis 169, 231
Lutas, -avičius, -užis 168
Lūža 169
Lužas, -aitis, -auskas 169
Luželis, Lū- 169
Lužinas 168
Lūžys 169

Maceika 85
Macelaitis 73
Macelevičius 80
Macelis 73, 77
Macikas 85
Macinas, -avičius 85
Macys 73, 77, 79 (2x), 85
Maciukas 67, 79
Maciukevičius 80
Maciulevičius 80
Maciulis 79
Maciulskis 80
Mackas 69
Mackelis 69, 77
Mackus 77, 85
Maculevičius 80
Mačkus 85
Magalas, -inskas 169
Magauskas 169
Magelinskas 169
Mageras 169, 240
Magerka 169; 239
Magevičius 169
Magyla 169
Maginis 169
Maguras 169, 241
Magutis 169, 239
Maigis, -ys 249
Maiselis 69
Maisiejus 85, 89
Maisis 68, 69, 89
Maisiukas 69
Maišymas 169
Maivydis 169
Maiziešius 72
Majauskas 169
Majulis 169, 239
Majus 169
Makaitis 169
Makala(s), -aitis, -auskas, -avičius 169
Makas, -auskas 169
Makelis 169
Makys, -evičius 169
Makna, -ys 68
Maksimas 85
Makulis 169
Makūnas 169
Makutis 169, 249
Malakas 85, 89
Malelė 127
Maleris 62
Malerkštis 250
Malys, -evičius, -ionis 127
Malka, -us, -auskas, -evičius 169
Malkušis 169, 239
Malonis 127
Mamaudas 249
Manauskas 169
Maneika 169, 240
Manelis 169
Mangaila 125
Mangirdas 125
Manionis 169
Maniukas 169
Maniūnas 169
Maniušis 169
Mankaitis 170
Mankantas 125
Mankas 169, 230
Mankauskas 170
Mankelevičius 170
Mankelis 170, 238
Mankeliūnas 170
Mankevičius 170
Mankūnas 170
Mankus 169, 230
Mantas 170, 229 (2x)
Mantautas 125, 142, 249
Mantigaila 170
Mantigirdas 170
Mantis, -ys 170, 229
Mantkus 170, 237, 238
Mantolas 170
Mantonis 170
Mantrimas 170, 190, 249
Mantrimonis 170
Mantulas 170
Mantvydas 170, 249
Mantvilas 170, 228
Mantvinas 133, 170
Manulevičius 169
Manvydas 125, 217
Maraška 170
Marauskas 170
Mareinkus 85
Marciukas 79
Marciukevičius 80
Marčiulaitis 250
Marėnas 170
Margelis, -iūnas 170
Margenis 170
Margis 170, 234
Margiūnas 170
Marklis (-ys) 170, 235
Markulevičius 80
Markus, -ulis 79
Markušis, -evičius 85
Marūnas 170
Maruška 170, 239
Masilionis 101
Masilis, -iūnas 85
Masy's 79 (2x), 81, 85 (2x)
Masiukas 79
Masiulaitis 81
Masiulevičius 80

Masiulis 79, 81, 85
Maslaitis 111
Mastauskas, -avičius 170
Mastavičius 109
Masteika 170
Mastila 170
Mastilas 170, 239
Mąstvila 109
Masulskis, -evičius 80
Mašna, -auskas, -ickas 170
Mašnilas 170, 239
Matas 65, 67, 69 (2x), 74, 79 (2x)
Mateliauskas 80
Matelis 67, 69
Matys, -ikas 85
Matukas 79
Matukauskas, -evičius 80
Matulevičius, -iauskas 80
Matulionis 74
Matulis 67, 69, 74, 79
Matušas, -aitis 85
Mazgas 170
Mazgeika 170, 247
Mazgeljs 170, 232
Mazgys(-is) 170, 248
Maznis, -ys 170
Mažaitis 171
Mažeika 171
Mažeikėlis 113, 171, 238
Mažeišinis 171, 247
Mažeitis 171
Mažeiva 171
Maželis 171, 238
Maženis 171
Mažikas 171
Mažylis 171
Mažilevičius 171
Mažinis 105
Mažinskas 171
Mažintas 171
Mažionis 171
Mažis, -ys 171, 229
Mažytis 171, 247
Mažiukaitis 171
Mažiukas 171, 232
Mažiulaitis 171
Mažiulėnas 171
Mažiuliauskas 171
Mažiulis 171, 232
Mažiūna(s), -aitis, -avičius 171
Mažiūnka 171, 238
Mažonas, -is 171
Mažrimas 171
Mažučionis 171
Mažulaitis 171
Mažulauskas 171
Mažulėnas 171
Mažulis 171, 232
Mažūna(s), -aitis, -avičius 171
Mažūnka 171, 238
Mažuolaitis 171
Mažuoleika 171, 240
Mažuolis 171, 239
Mažupas, -ūpas 171
Mažutavičius 171
Mažutis 171, 232
Mažvilas 171
Medė, -eika, -elis, -ėnas 171
Medginas 171
Medikis 171
Medinas, -is 171
Medis 171, 234
Medžialašinis 171, 242
Medžionis 171
Medžius, -iukas, -iūnas, -iuolis 171
Meičiutis 171, 239
Meilė, -aitis, -avičius 172
Meil(i)us, -ūlis, -iūnas 172
Meilu(s)tis 172
Meitis, -ys 172
Mekas, -elis 172
Mėkas, -elis 172
Mekys, -ionis 172
Mėkis, -iša 172
Melėnas 172
Melėnauskis 172
Melenis, Mé- 172
Meleška 85, 89
Menkeliūnas 172
Menkevičius 172
Menkis 172, 235
Menturevičius 172
Menturis 172, 232
Merekis 172
Merevičius 172
Merinas 172
Merkelis, -ilis 172
Merkys, -inė 172
Merli(u)s, -iūnas 172
Meška 172, 231, 233
Meškaitis 172
Meškabudis, -būdis 172, 233, 242
Meškaburna, -ė 236
Meškaburnis 173, 233, 242
Meškadūraitis 105
Meškadūris 173, 233, 242
Meškauskas 172
Meškelė 173, 231, 233
Meškelevičius 173
Meškėlis 173, 233
Meškeliūnas 173
Meškėnas 172
Meškevičius 172
Meškėlis 173, 233, 239
Meškinaitis 173
Meškinas 248

Meškinėlis 173, 231, 233
Meškinis 173
Meškis, -ys 172
Meškiūnas 173
Meškonis 172
Meškuitis 173, 233
Meškulis 173, 233, 237
Meškūnas 173
Meškūnis 173, 233, 240
Meškus, -uotis 172
Meškutaitis, -avičius 173
Meškutis 173, 231, 233
Mėšlėta, -is 173
Mėšlius 173
Micys (-is) 69, 85, 89
Miciulis 69
Miciūnas 74
Micius 74, 89
Micka, -ys 71, 89
Mičiūnas 175
Mieginis 109
Mikaila 71, 89
Mikalojus 89
Mikas 80, 85
Mikčelis 66, 172
Mikeila 71, 89
Mikita 89
Mikla 249
Mikna 71
Mykolaitis 81
Mikšys 85
Mikšta 72 (2x), 86, 89, 177
Mikštas 72 (2x)
Mikštimas, -ėlis 72
Mikštinis 72
Mikštys 72 (2x)
Mikušis 86
Mikutas, -is 80
Milašius 86
Milbutas 173, 249
Milčiūnas 173
Milėius 173, 232
Mileika 173
Mileikis 173, 240
Milėnas 173
Mileška 86, 89
Milgaudas 173
Milgintas 173
Milintis 173, 241
Milis 173, 229
Miliukas 173, 239
Miliukevičius 173 (2x)
Miliulis 173
Miliūnas, -aitis 76, 173
Milius 173, 229
Miliutis 237
Milkantas 173
Milkis, -(i)us, -ys 249
Milnis, -ys, -aitis 174
Milošius, -evičius 86
Miltabarzdis 174, 242
Milukas 173
Milutis 174, 237
Milvydas 173
Milvinas 173
Mimas 174, 233
Mimavičius 174
Mimelis 174
Minalgis 174
Minas, -auskas 174
Minbutas 129, 174
Minčiukas 177
Mindaui(u)s 174
Minderis 63
Mindinis 174
Mineika 174
Minelis 174, 237
Minevičius 174
Mingaila 174
Mingaudas 141, 174
Mingėla(s) 174
Mingėlis 174, 228, 229 (2x)
Minginas 174
Minigėlas 228
Minigėlis 174, 228, 229 (2x), 235
Miniukas 174
Minka 77, 86, 89
Minkelis 77
Minkštimas 174
Minkštinė 174
Minmantas 174
Mintaras 174, 228
Mintas 174, 229
Mintautas 34, 174
Mintusas 177
Minvainas 174, 212
Minvydas 174
Mirauskas, -avičius 174
Mirėlė 174
Mirelis, -ėlis 174
Mirklys (-is) 174, 233
Mirskys 116
Mirza 64
Miselis 69
Misikaitis 73
Misininas, -avičius 86
Misys 69, 73, 79 (2x), 81
Misiukaitis 73
Misiukas 67, 73, 79
Misiukevičius 80
Misiulevičius 80
Misiulis 79
Misiūnas 81
Misius 69, 73, 79 (2x), 81, 86
Mislis, -evičius, -iauskas, -iukas 175
Mįslis 175

Mistras 175
Mistrikas 175, 239
Mišas 78, 86, 89
Mišelis 78
Mišys 86, 89
Miška 71, 89
Miškaitis 73
Miškelis 71, 78
Miškinis, -aitis 175
Miškys (-is) 71, 73, 78, 89
Mištas, -alis 175
Mištautas 175
Mištelis 175, 238
Mištikas 247
Mištinis 175
Mita(s), -ė 175
Mitigaila 175
Mitinas 175, 239
Mitis, -ys 175
Mitkelė, -is 69
Mitkus 69, 89
Mituris, -ys 175, 241
Mizeras, -is, -evičius 175
Mocys, -eika 85
Mockelis 77
Mockus 77, 85
Moga, -alas, -enis 169
Mogyla 169
Mogulevičius 169
Mogutis 169
Moguras 169, 241
Mokutis 249
Moleikaitis 127
Molėta 114
Molinis 109
Molis 109, 127
Moliukas, -iūnas, -iušis 127
Morkaitis 73
Morkulevičius 80
Morkulis 79
Morkus 73, 79
Mosys, -evičius 85
Motiejus 65
Motys, -ikas, -ušas, -ušis 85
Muka, Mū- 175
Mūkas 175
Mukauskas 175
Mukinas 175
Muklaitis 175
Muklia 175
Muklickas 175
Muklys 175, 232
Mukulėnas 175
Muleris 62
Mulka(s), -is, -us 175
Multa 175
Multinas 247
Muras, -auskas 175
Mureika 175
Murelis, -ėlis 175
Murinas 175
Murma 175
Murmelis 175, 240
Murmokas 175
Murmulis, -aitis 175
Murza, -inas 176
Musteika, -is 170
Mustilas 170
Mustvila 170
Mušauskas 176
Mušėikis 88, 176
Mušila 88, 176, 239
Mušinskas 176
Muteika 176
Muzikantas 62
Mužas 176

Nagaitis 176
Nagelė 176
Nagelis 176, 231
Nagila 176, 239
Naginis 176
Nagys, -evičius 176
Nagreckas 176
Nagris, -ys 176
Nagulis 176
Nakas, -ytis 114
Nalivaitis 112
Nameikšis 109
Namikas 109
Nartkus 177
Natkus, -evičius 178
Natošius 178
Naujamistris 176, 242
Naujėlis 109
Naujokas 109
Nautelis 176, 238
Nautinas 247
Nebijonas 176
Nedaras 176, 228
Nemajys 176
Neman(t)as 249
Nemeikšis, -ytis 176
Nenešis, -ys 176
Nenierys 114
Nepraustys 176
Nerka 176
Nešas 176
Neščiokas 176
Neščiukas, -aitis 176
Nešvydis 176
Netikša, -ionis 176
Netikšis 176, 233
Nevydas 176, 228
Nevidauskas, Nevy- 176
Niemcevičius 111

- Nikalojēlis* 69
Nikštaitis, Ny- 177
Nikštas 177
Nykštēlis 177
Nykštēlēnas 177
Nikštīmas, Ny- 177, 240
Nikštus 177
Nimas 177, 229
Nimgaudis 177
Ninas, -aitis 177
Noravaišis 177
Norbudas 177, 228
Norbutaitis 177
Norbutas 177, 228
Norē 177, 229
Noreika 177, 240
Norelis 177, 237
Norgaila 190
Norgēla 133, 177
Norgilas 177
Noris 177, 229
Norkaitis 177
Norkas 177, 230
Norkeliūnas 177
Norkevičius 177
Norkis, -ys 177, 230
Norkūnas 177
Norkus 177, 230
Normanas 88, 125, 177
Normantas 170, 177 (2x)
Normintas 177, 228
Nortas 177, 230
Nortautas 177
Nortkas 177
Norukas 177, 247
Norušaitis 177
Norušas 177, 239
Norušis, -ys, -evičius 177
Norutis 177
Norvaiša 177
Norvilkas 134
Nosaitis 178
Noselis 177, 238
Nosis (-ys) 178, 231
Notkus 178, 239
Nuodėgulis 178
Nuodėgulyš 231
Nuris (-ys) 178, 233
Nurka, -aitis, -evičius 178
Nutautas 249

Obolys, -evičius 178
Obulas, -evičius 178
Obuolevičius 178
Obuolys 178, 232
Onarasijus 72
Onusa(s) 82
Onušas, -is 82

Oželaitis 178
Oželis 105, 178, 231
Ožėnas 178
Oževičius 178
Ožinskas 178
Ožys 112, 178, 231
Ožiūnas 178
Ožius 178, 235
Ožka 178, 231
Ožkelaitis 178
Ožkelėnas 178
Ožkelis 178, 231
Ožkilis 178, 237
Ožkinykas 178, 232
Ožkinis 178

Paalksnis 178
Pabalys 178, 241
Pabambis 178, 241
Pabaras, -alis 179
Pabarėlis 179, 238
Paberžis 110, 178
Pabūdaitis 179
Pabūdis, -ys 179
Pabuka(s) 68
Pacas 71, 72, 78
Paceika 72
Pacelis 78
Padrigaila 249
Pagimis (-ys) 179, 241
Pagirdis (-ys) 179, 241
Pagiryš 109, 110, 178, 249
Pagirnaitis 179
Pagirnikas, -ykas 179
Pagirnis 179, 241
Pagojus 109, 178
Pajaujis 178
Pakala 179, 234
Pakalnis 109, 178
Pakamas 86, 89
Pakamonis 86
Pakarkli(u)s 178
Pakeliūnas 179
Pakėnas, -enis 179
Pakirmis 249
Pakonis 179
Pakšta 179, 248
Pakštas, -aitis 179
Pakštēlis 179, 238
Pakštys 179
Pakula, -aitis, -auskas, -evičius 179
Pakusa(s) 179
Palaikis 179
Palatinis 179
Paledys 114
Paliepė 110, 179
Paliepšys 179
Palionis 68

Palys 68, 70, 81
Paliulis 81
Paliutis 70
Palkauskas, -evičius 179
Palkus, -imas 179
Palkutis 179, 239
Palonis 68
Palšis, -ys, -aitis, -auskas, -iūnas 179
Palubaitis 179
Palubinskas 179
Palubys 179, 241
Palulis, -aitis 81
Palūšis 179, 241
Pamedas 171
Pamelis 78
Pampis, -elė, -ikas, -okas, -uška, -utis 180
Pamulevičius 78
Panas 86, 89, 104
Panelis 104
Panelka 104
Panėnas 86
Papas, -eika 180
Papelis 180, 238
Papikaitis 180
Papilis, -iauskas 180
Papiliškis 180, 241
Papinigis 105, 180, 241–2
Papinykas 180, 241
Papirtis 178
Papiškis 180, 247–8
Papūga 180
Paraitis 180
Parauskas, -avičius 180
Pareika 180
Parėža 110, 180
Par(i)okas 180, 239
Parutis 180
Parvainis 134
Pasamanis, -ykas 114
Pašilys 178
Paukštaitis 180
Paukštelis 180, 231
Paukštys 180
Pauperis 249
Pautelis 180, 232
Pautienis 180
Pauža, -inskas 180
Pavada, -is, -aitis 180
Pavasaris 181, 232
Pavasereika 181, 240
Pavaseris, -aitis 181
Pazelis 113
Pazukas 113
Pažaga(s), -aitis 181
Požaira, -is 181
Pažega(s), -aitis 181
Požegelis 181
Pažygaitis 181, 248
Pažygas 248
Pažygelis, -ėlis 181
Pažirnis 181, 242
Pecas 79, 89
Peciulevičius 80
Peciulionis 74
Peciulis 74, 79
Peckelis 78
Peckus 78, 86, 89
Pečiaduris, -ys 249
Pečiulevičius 80
Pečiulis 74, 79
Pečiūra 86
Pečiurka, Pečiū-, 86
Peckelis 78
Pečkys 86, 89
Peckus 78, 86, 89
Pėkis, -elis 69
Pekorius 62
Pėkus 69
Pelaitis 181
Pelėda 249
Pelėkas 181
Pelėkasis 181, 242
Pelėkis 181
Pelis, -ys, -ionis, -evičius 181
Peliušis 181, 239
Peludis 181
Pelutis 181
Pempė, -eckis 181
Pempelė 181, 231
Pempelis 181
Pempinas 181
Perkūnas 181, 231
Peršelis 181, 238
Peršinskas 181
Peršonis 181
Pesionis 113
Peslaitis 181
Peslys 181, 231
Pesliukas 181
Petkūnas 74
Petkus 74, 89
Petraitis 73
Petrikas 86
Petrošius 86
Petrulevičius 80
Petrulis 69, 79
Piekis, -elis 69, 78
Pienauskas 182
Pieneika 182
Pienelis 182, 248
Pienis 182
Pieslys, -ius 181
Pikas, -auskas 182
Pikelis 182, 238
Pikevičius 182

Pikis (-ys) 182, 248
Pikiūnas 182
Pikulis 182, 239
Pikulka 182, 238
Pikūnas 182
Pikutis 182, 248
Pilėlė, -is 69
Pilis 86
Piliškis 180
Piliukas 79
Pilius 69, 79, 86
Pilkis 249
Pilnelis 249
Pilotas 71
Pilvaitis 182
Pilvelaitis 182
Pilvelis 182, 231
Pilvenis, -inis 182
Pilvis (-ys) 182, 248
Pinas 182, 235
Pinauskas 182
Pinčius, -iauskas, -iukas 182
Pineika 240
Pinelis 182
Pinevičius 182
Pinigėlis 182, 232
Pinigis 182, 235
Pinikas 182
Piniukas 182
Pinokas 182, 239
Pipiraitis 182
Pipiras 182, 232
Pyplys 182
Pirčiukas 182, 239
Pirčiulis 182, 239
Pirčius 183
Pirdžiukas 65, 182, 233
Pirdžiutis 182, 239
Piršenas 182
Piršiulis 182, 239
Pirštelis 109, 249
Pirtila 182, 239
Pirtis, -inas 183
Pirza 183, 233
Pisevičius 114
Piška, -inas 183
Piškulis 183, 239
Pyvorius 62
Plačionė 236
Plačkus, -aitis 183
Plaktys 91, 183
Plaktonis 183
Plaktukas 109, 183
Plaktus 183
Plaškus 183
Plaukis 183, 235
Plaustis, -ys, -aitis 183
Plegas, -evičius 183
Plegutis 183, 239
Plėgutis 183
Plekštaitis 183
Plekštelis, Plė- 183
Plenaitis 183
Plenauskas, -evičius 183
Plenė, Plė- 183
Pleni(u)s, -ys 183
Plėška, -aitis 183
Pleškėlis 183, 248
Pleškys, -evičius 183
Pleškus, -ūnas 183
Plėštys 183
Plienias, -ė, -aitis 183
Plieni(u)s, -ys 183
Plikaitis, -avičius 183
Plikėlis 183, 232
Plikynas 183
Plikionis 183
Pličis 183, 232, 233
Plikūnas 183
Plikutis 183
Plindis 183
Plyni(u)s, -ys 183
Pliopa 184
Pliopys 184, 233
Plisas, -ys, -ius, -auskas 184
Plyšys 184
Pliumbis 184, 232
Pliuskys, -us, -aitis 184
Pliuščas 64
Pliuškaitis 184
Pliuškevičius 184
Pliušketis 184, 241
Pliuškis, -ys 184
Plonelis 184, 238
Plonis (-ys) 184, 235
Poceika 72
Pocius 71, 72, 78
Počka 186
Polis 81
Ponas 86, 89, 104
Ponelis, -elka 104
Ponutis 249
Popiera 184, 232
Popieraitis 184
Popierėlis 184, 232
Poškys 86
Pozelis 113
Poža, -ė, -aitis, -elis 113
Prabaras 249
Prabočius 184, 232
Prabulis, -aitis 184
Pracys 86, 89
Pračkaitis 73
Pračkys 74, 89
Pradienykas 110, 184, 232
Prageris 105

Prakurotas 62
Pranckaitis 73
Pranckus 71, 73
Praškys 74
Pravaina 110, 184, 228
Pravainas 184, 228
Pravaišas 228
Pravaišis 184, 228, 229
Pravarinis 184
Preibys 113
Pribilaitis 112
Pribys 113
Pribulaitis 112
Prielaidas 184
Priepilaitis 184
Priepilis (-ys) 184, 242
Priėspilys, -ius 184
Prievaišas 184
Pristavėlis 246
Pristavonis 246
Procys 86, 89
Pročkaitis 73
Pročkys 74, 89
Pronckus 73
Proškys 74
Prūsaitis 185
Prūsas 184–5, 232
Prūselis 185
Prūsevičius 185
Prūsokas 185, 232
Prūsonis 185
Pruškaitis 74
Pučka, -aitis, -auskas, -elis 186
Pučkorius 59
Pučkus 186
Puida, -okas 249
Puikelė 185, 238
Puikys, -evičius, -inskas 185
Puikus, -ūnas, 185
Puiša 185
Puišis (-ys) 185, 235
Pukas, Pū- 185 (2x)
Pukauskas 185
Pukeilis 185, 248
Pukelis 185, 238
Pūkelis 185
Pukėnas, -enis 185
Pukevičius, Pū- 185
Pukinis 185, 241
Pūkis 185
Puknaitis 185
Puknys 112, 185
Puknius 185
Pukoris, Pū- 185
Pukščius 248
Pukštas 185, 248
Pukštelis 185, 238
Pukštis 248
Pukštys 185
Pulėnas 81
Pulikas 81
Pulokas 81
Pulpaitis 250
Pumpis, -elė, -utis 180
Pundinas 113
Pundonis 113
Pundzius 114
Pundžius 113, 114
Punelis 185
Punevičius 185
Punikas 185, 248
Punis, -ys 185
Puniškis 185, 241
Puodeika 248
Puodis 185, 232
Puodžia 185, 232
Puodžius, -iukas, -iulis, -iūnas 185
Pupa(s) 248
Pupeikis 185
Pupelis 185
Pupenis 185
Pupina 185
Pupinienis 185, 240
Pupinykas 185, 232
Pupininkas 185
Pupi(u)s, -inis 185
Pupka, -is 249
Puplevičius, -inskas 185
Puplys 185, 232
Pupnykas 185, 232
Puras, Pū- 185
Purauškas 185
Purelis 185
Purevičius 185
Puriuškis 185
Pūronas 185
Purvelis 186
Purvėnas 186
Purvėnis, -inskas 186
Purvis (-ys) 186, 235
Pušas 186
Pušelė, -is 186
Pušis, -ys, -inis, -inskas 186
Puška, Pū- 186
Puškaitis 186
Puškelis 186, 238
Puškys, -evičius 186
Puškorius 62
Putinaitis 186
Putinas 186, 231
Putinauskas 186
Putra(s) 186
Putris, -eika 186
Putrius -iūnas 186
Puzaras 186, 240
Puzarauskas 186

- Puzas* 186
Puzelis 186(2x)
Puzis, -ikas, -inas, -inis, -onas 186
Pūzras 186, 240
Pužas, -aitis, -auskas 186
Puželis 186, 238
Pužinis 248
Pužis, -ys 186
- Rabaila* 186, 240
Rabikas 186
Rabonis 186
Racka, -ys 86, 89
Račelis 186
Račevičius, -iauskas, -inskas 186
Račiukaitis 186
Račiulaitis 186
Račiūnas 186
Račius 186, 232
Radaitis, -auskas, -avičius 187
Radelis 186
Radinas 187
Radikas 186
Radikis 186, 239
Radila 187
Radimanas 187, 228, 229
Radiminas 187, 228, 229
Radis, -ys 187, 229
Radišis 187
Radivilas 187, 228, 229
Radonis 187
Radūnas 187
Radutis 187
Radvila, -aitis 187
Radvilas 187, 228, 229
Radvilavičius 187
Radvinas 187, 228
Radvinauskas, -inskas 187
Radzikauskas, -evičius 186
Radžiliauskas 187
Radžiukas, -ynas 187
Radžiulaitis 187
Radžiulis 187, 248
Radžius, -iušis 187
Ragaiša, -ė 187
Ragaišis 187, 232, 233
Ragaitis 188
Ragas 188, 231
Ragelaitis 188
Ragelis 188, 231
Raginis 188, 241
Ragis 188
Ragišis 188, 239
Ragočius 248
Ragonis 188
Ragotinis 188
Ragožaitis 188
Ragožė 188, 240
- Ragoževičius* 188
Raguišis 188, 240
Ragulis 188, 237
Rainavičius 188
Rainė 188, 235
Rainis, -eckas 188
Raišauskas 188
Raišelis 188, 232
Raišis (-ys) 188, 232
Raktas 188, 232
Rakucevičius 80
Rakutis 80
Ralys 249
Ramas 248
Ramaška 93
Ramavydas 188
Rameika 188
Ramelis 188
Ramygala 188, 228, 229
Ramonas 71
Ramoška 93
Ramulionis 188
Ramunis 188
Ramutėnas 188
Ramutis 188, 239
Ramvydas 188
Randeliūnas 188
Randis (-ys) 188, 235
Rankis, -ys, -aitis, -auskas, -elė 188
Rapailas 72
Rapalis 189
Rapša 188, 239
Rapševičius 188
Rapšys 188, 239
Rasteika 188
Rastenis 188
Rastikas 188
Rastina, -is 188
Rašas 104
Raščiauskas 188
Raščius, -iukas 188
Rašė 189, 233
Raška 104
Ratadaillis 152
Ratas 189, 232
Ratavičius 189
Ratelis 189
Ratinas, -inskas 189
Raub(a)s, -iškis, -ūnas 189
Raudoni(u)s 249
Rauga(s), -alas 189
Raugelaitis 189
Raugelis 189, 238
Raugevičius 189
Raukas, -evičius 189
Rauklėnas 75, 189
Rauklys 75, 189, 233
Raulas 244

Raupė, -elis, -ėnas 189
Raupys 189, 232
Razmas, -ulis, -ulaitis 74
Regalas, -ys 189
Regalis 189, 238
Regys 189
Reketis, -ys, -aitis 189
Remašius 189
Remeika 189
Remenis, -inis 189
Remys, -iškis, -utis 189
Repalis 189
Repas 248
Repeika 189
Replevičius 114
Repšas, -evičius 189
Repšys 189, 239
Rėpšys 189
Riauba, -iškis 189
Riaubūnas 189
Ribokas 62
Ridas 189
Ridikas, -auskas, -evičius 189
Ridinskas 189
Ridulaitis 189
Rigas, Ry- 189
Rigelis, Ry- 189
Riginskas 189
Rigonis 189
Rimaitis 190
Rimantas 249
Rimas 190, 229
Rimeika 190
Rimelis 190
Rimėnas 190
Ringaila 190, 228
Rimka 190, 230
Rimkantas 190
Rimkauskis 190
Rimkažentis 190
Rimkelis 190, 238
Rimkevičius 190
Rimkūnas 190
Rimkus 190, 230
Rimonis 190
Rimša 190
Rimšas 190, 237
Rimšelis 190
Rimševičius 190
Rimtautas 34, 190
Rimutis 190
Rimvydas 190, 217, 249
Ringa 189
Ringaila 189, 190
Ringas 189
Ringaudas 141
Ringelė 189
Ringelis 189, 249
Ringis, -ys, -evičius 189
Rinka, -auskas 190
Rinkus, -evičius, -ūnas 190
Riškevičius 190
Riškys, Ry- 190
Riškus, Ry- 190
Ritas 190
Ritelis, Ry- 190
Ritėnas 190
Ritulis 190
Roda, -avičius 187
Rodelis 186
Rodis, -ys 187, 229
Rojus, -utis 80
Rokas 69, 80, 81
Rokelis 69
Rokus 81
Rokutis 80
Romas 188, 248
Romutis 188
Ropailas 72
Ropulis 190, 239
Ropė, -eika, -ulaitis 190
Rošys 104
Roška 104
Rožė 190, 232
Roželis 190, 238
Rožys, -ėnas, -evičius, -inskas 190
Rožytis 190, 248
Rubinas 249
Ručka 190
Ručkelis 190, 238
Ručkis 190, 232
Ručkulis 190
Rudaitis 191
Rudamina 191, 228, 229
Rudaminas, -inskas 191
Rudauskas, -avičius 191
Rudeika 191
Rudelevičius 191
Rudelis 191, 238
Rudenis 191
Rudilas 191, 239
Rudinykas 248
Rudis (-ys) 191, 232, 233
Rudminas 191
Rudnykas 248
Rudokas 191, 239
Rudžiukas 191
Rugaitis 191
Rugevičius 191
Rugieni(u)s 191
Ruginis 191
Rugys, Rū- 191
Ruišelis 191
Rukas, -auskas 191
Rukelis 191, 238
Rukis, -ys, -evičius 191

- Rukša* 249
Rukštelaitis, Rū- 250
Rukštelis, Rū- 250
Rukutis 191
Rulys, -evičius 191
Rumė, -avičius 191
Rumelaitis 191
Rumokaitis 191
Rumša 191, 239
Rumšas, -ys, -aitis, -evičius 191
Rupė, -ainis, -eika 191
Rupelis 191, 248
Rupulis 191
Ruputis 191, 239
Rūra, -aitis 191
Rūrinykas 192, 241
Rurinkevičius 192
Rūrys 191
Rūrnykas 192, 241
Rustauskas 192
Rusteika, Rū- 192
Rustikas 192, 239
Rūstikas 192
Rūstys 192
Rušas 104
Ruška 104
Rutas, -aitis, -elis, -ėnas 192
Rutka 192, 239
Rutkaitis, -auskas, -evičius 192
Rutkus, -ūnas 192
Ruzgaila 192
Ruzgaitis 192
Ruzgas 192, 235
Ruzgys, -inas 192
- Sabas* 71, 72 (2x)
Sabila 72, 103
Sabina, -inis 72
Sadys, -auskas, -avičius, -onis, -ukas, -ūnas 197
Sagaitis, -elis 192
Sagevičius 192
Sagulis 248
Sakalas 192, 231
Sakalauskas, -avičius, -inskas 192
Sakaliūnas 192
Sakas 86, 89
Sala 192
Saladienis 192, 240
Saladis, -ys, -inskas, -ūnas 192
Saladžius, -inskas 192
Salakas 192, 240
Salamina 192, 228, 229
Salaminas 192
Saldys, -aitis, -ukas, -ūnas 192
Saldžius, -iūnas 192
Salelionis 192
Salickas 192
- Salys, -ikas, -ynas, -inis, -iūnas* 192
Salotis 192, 239
Samaritonas 64
Sambaras 192, 228
Sambartas 192
Samulis 86
Sandaras 192, 228
Sandaravičius 192
Sangaila 193
Sanginas 193
Sankus 86
Santautas 193
Sapas, -elis 114
Saplinskas 193
Saplys 193, 241
Sargas, -elis 193, 232
Sargevičius, -(i)ūnas 193
Sarmatis 193
Sarna, -auskas, -eckas 203
Sasnauskas 111
Saudargas 193
Saugaitis 193
Saugėla 193
Sauginas 193, 228
Sauginis 193, 228, 229
Saugulis 193, 239
Saugūnas 193
Saulius, -ionis 74
Saunorius 193
Saurimas 193, 249
Sausakaitis 193
Sausakalvis 193, 242
Sausakis 193, 242
Sausaragis 193, 242
Sausis (-ys) 193, 232
Sauskaitis 193
Sausragis 193
Sautautas 193
Savaduonis 193, 242
Savas, -eika 72
Savelis 67
Savulaitis 74
Savulis 67, 74
Sėba(s) 193
Sebeika 193
Sebinga, Sė- 193, 241
Sedalis 193
Sedauskas 193
Sedeika, Sė- 193
Sedevičius 193
Sedlorius 62
Sėdžius 193
Seibutas 193, 228
Seibutavičius 193
Seibutis 193
Sekas, -auskas 193
Sekelis 248
Sekevičius 193

Sekminė, -ia 193
Sekmokas 193
Sektelis 194, 238
Selenis 114
Selimas 114
Seliūnas 114
Semaška 71, 89
Semėnas 68, 71, 89
Semus 68, 89
Senionis 68
Senis 68, 89
Seniulis 69
Senkus 71, 89
Senulis 69
Serbinas 194, 239
Seredis, -aitis 250
Seredžius 250
Sergutis 194
Serutis 204
Severinas 72
Siauris, -ys, -(i)ukas, -okas, -onis, -utis 194
Sideravičius 87
Sigutė, -is 205
Silgis 194
Silkauskas, -evičius 206
Silkinis 206
Silkūnas 206
Symanas 88, 125
Simas, -elis 78
Simkaitis 86
Simkus 86, 89
Sinkevičius 81
Sinkūnas 81
Sinkus 71, 89
Sipas, -aitis, -avičius 206
Siraitis 194
Sirauskas, -avičius 194
Sirba, -ikas 194
Sirbukas 194, 239
Sirbutavičius 194
Sirbutas 194, 228
Sireika 194
Sirelis 194, 237
Sirgaitis 194
Sirgas 194, 230
Sirgedas, -is 249
Sirgėla 194, 228
Sirgėlas 194, 228
Sirgilas 194
Sirgūnas 194
Sirgutis 194
Siriotas 133
Siris, -ys 194, 229
Siriūnas 194
Sirius 194, 229
Sirmantas 170, 194, 249
Sirtautas 142, 194
Sirūnas 194
Sirutis 194, 248
Sirvydas 117, 128, 194, 228
Sirvilas 194, 228
Sirvytas 194, 228
Siska 206
Syvintas 241
Skabas, -eika 194
Skabinta 194, 241
Skaistaitis 194
Skaistelis 194
Skaisteris 194, 240
Skaistys 194
Skalis, -ys, -išius, -auskis 195
Skapa 195
Skapas 195, 232
Skapavičius 195
Skapelis 195, 248
Skapis, -inskas 195
Skaponis 195
Skaraitis 195
Skarbalius 195
Skarbauskas 195
Skarbelis, -enis 195
Skarbulis 195, 239
Skarys, -elis 195
Skarulis 195, 239
Skaudminas 174
Skadvilas 196
Skebas 195
Skebėra 195, 240
Skebis 195
Skerdžius 195
Skestis, -ys, -enis, -avičius 195
Skeštis 195
Sketeris, Skė- 195
Skiauberis 195, 232
Skiba, -ickas, -inis, -iniauskas 195
Skidelis 195, 238
Skidys (-is) 195, 248
Skidukas 195, 248
Skidzevičius 195
Skietonis 113
Skilandaitis 195
Skilandis 195, 232
Skilandžiūnas 195
Skilba 195
Skilbis 195, 235
Skylelė, -is 249
Skindelis 249
Skirbutas 249
Skirdys 195
Skirgaila 249
Skirman(t)as 249
Skistis, -enis 195
Skystis, -imas 195
Skladas, -aitis 116
Skliuda 116

Skobas, -eika 194
Skobinta 194, 241
Skolis, -(in)skis 195
Skovydas 196, 249
Skovilas 196
Skrabys, -auskas, -elė 196
Skrabokaitis 196
Skrabokas 196, 239
Skrabulė, -is 196
Skrabutis 196
Skreba 196
Skrebas 248
Skrebauskas 196
Skrebė 196
Skrebelė 196 (2x), 238
Skrebenis 196, 248
Skrebis, -ys 196
Skrebiškis 196
Skrebulė 196
Skrebulis 196, 239
Skrebūnas 196, 248
Skrebutaitis 196
Skretulis 196
Skrila, -evičius, -iūnas 196
Skripelis 249
Skripija 110
Skripskis 110
Skripūnas 110
Skrita, -auskas 196
Skritelis 196, 238
Skritulskas 196
Skrudis, -ys 249
Skubas, -eika 196
Skubikas 196, 239
Skubutis 196
Skudas, -utis 196
Skumantas 196
Skumbinas, -aitis 196
Skuminaitis 75, 196
Skuminas 75, 196, 228
Skurdis, -ys 249
Skurjotas 196
Skurvydas 196
Skurvinas 228
Skurvinis 196, 228, 229
Skustas 197
Skustelis 196, 238
Skustis 197
Skuvilas 196, 228
Slanka, -auskas, -evičius 197
Slebenis, Slė- 197
Sledžius 116
Slėpčius 197
Slėptis 197
Slunka 197
Smagurauskas 197
Smaguris 197, 233
Smagurka 104 (2x), 197, 239
Smailikas 197, 239
Smailis (-ys) 197, 235
Smetona 197, 232
Smetonius 197
Smilga 249
Smirdas 197, 234
Smuikis, -ys 249
Smuklis, -ys 197
Snukis 197, 231
Snukiškis 197
Sodys, -aitis, -auskas, -eika, -inis, -onis 197
Sodžius 197
Sogaitis 192
Sogelis 192
Sogulis 248
Sokas 86, 89
Soltanas 64
Sopliauskas 193
Soplys 193, 241
Spandas 197, 232
Spička 197, 239
Spingis, -ys 197
Spingulis, -ys 197
Spiras, -auskas, -avičius 198
Spirgevičius 198
Spirgila 198
Spirginaitis 197
Spirginis 248
Spirgi(u)s, -ys 197–8
Spirgutis 198, 239
Spirius, -ikaitis 198
Spirka 198, 239
Spirkavičius 198
Spirklis (-ys) 198, 235
Spirku(i)tis 198, 239
Spitkis, -ys 198
Spitkus 198, 239
Sprindikas 198, 239
Sprindis, -ys 198
Sprindžiukas, -aitis 198
Sprindžius, -iūnas 198
Spudys, Spū- 198
Spudulis 198
Spundzevičius 197
Spurga 198, 231
Spurgaitis 198
Spurgelė 198, 231
Spurgevičius 198
Sriuba 198, 232
Sriubas 198
Sriubikė 198
Sriubinykas 198, 241
Sriubys, -iškis 198
Sriubnykas 198, 241
Stabinis 198, 241
Stabinskas 198
Stabilis 198, 239

Stabutis 198
Stabužas 198
Stačiaragis 198, 242
Stačiariaugis 198, 242
Stadala, -ė, -ius, -ninkas 198
Stadys, -ulis 198
Stadvila 198, 228
Stagys, -elis 199
Stajukaitis 81
Stajušaitis 81
Stakas 69, 86
Stakelė 69
Stakus 69, 86
Stalba 198
Staleliūnas 110
Staliorius 62
Staneila 72
Stanelevičius 80
Stanelis 78
Stangaitis 199
Stanginas 199, 239
Stangutis 199, 239
Stangvila(s) 199
Stanys 78, 79
Stanišius, -auskas 87
Staniulevičius 80
Staniulis 79
Stankelevičius 80
Stankelis 78
Stankius 87
Stankus 78 (2x), 87
Stanulevičius 80
Stanulis 79
Starcas 64
Stareika 199
Starevičius 199
Starkas, -evičius, -ūnas 199
Starkus 199, 239
Starkutis 199
Starukas 199
Staselis 71, 78
Stasys 71, 78, 79, 80
Stasiukas, -evičius 80
Stasiulevičius 80
Stasiulis 79
Stasius 71
Staskus, -onis 87
Staskus 69, 87
Staugas, -ys, -aitis 199
Staugulis 199, 239
Staugvila 199
Staž(i)ukas 249
Stebelis 199, 238
Steberickas 199
Steberiokas 199
Steberka 199, 239
Steborius 248
Stebulė, -aitis, -(i)auskas 199
Stebulis 199, 239
Stecka(s), -is, -ys, -us 71
Stečka 71, 89
Stečkis 71
Steibutas 199, 228
Steigvila(s) 199, 228
Steigvilis 199
Steikintas 199
Stelmokas 62
Stengvilas 199, 228
Stepas 79, 87
Stepkus 87
Steponas 66
Stepulevičius 80
Stepulis 79
Sterpis 249
Stimbelis 238
Stimbiukas 199, 239
Stipinas, -ėlis 199
Stirba, -inskas 199
Stirna 199, 231
Stirnauskas, -avičius 199
Stočka, -us 71
Stogys, -elis, -evičius 199
Stojūnas 81
Stokas 69, 86
Stokelė 69
Stokus 86
Stočys 68, 89
Stoneila 72
Stonelis 69
Stonys 67, 69 (2x), 72, 78, 79, 89
Stonišius 87
Stoniulis 67, 69
Storasta 62
Storbutis 114
Storeila 199, 240
Storeliūnas 199
Storikas 199, 239
Storis, -ys, -olis 199
Stosius 71
Stoskaitis 87
Stoskelis, -eliūnas 78
Stoskus 87
Stoškus 71, 87
Stragys, -ulis 114
Strakalas, -i(u)s 199
Strakauskas 199
Strakis, -uolis 199
Strazdas 112, 200, 231
Strazdauskas, -evičius 200
Strazdinas, -is 200
Strėlys, -auskis 200
Stributas 200, 228
Strielčius 62
Strigaila 200, 249
Strimilas 200
Strimpelis 200

Strioga, -ulis 114
Striška 104, 116
Strižis, -ys 116
Strungelis 200, 238
Strungis (-ys) 200, 235
Strungvilas 200
Stučys 104
Stukas, -is, -auskas, -elis, -onis 200
Stulba, -ė 200
Stulbis 200, 232
Stulgė, -aitis, -inskas 200
Stulgys 200, 233
Stumbra 200, 233
Stumbraitis 200
Stumbras 200, 231, 233
Stumbrasukas, -evičius 200
Stumbris 200, 233
Stumbulis 249–50
Stungis, -ys, -evičius 200
Stunglys 200, 241
Stungutis 200, 239
Stutka 104
Subačius 200
Subata(s), -aitis, -auskas, -avičius 200
Subatis, -ys, -ėnas 200
Sudavičius 147
Sudeikis, -aitis 147
Sudenis 147
Suderva 201
Sudervinis 201, 241
Sudgaidas 147
Sudgintas 147
Sudikas 147
Sudinas 201, 239
Sudman(t)as 147
Sudokas 201, 239
Suduikis 147
Sudvinas 133, 147
Sugardas 140
Sugaudas 141
Suodis (-ys) 197, 201
Suodžius 201
Supultinis 201
Suraitis 201
Suras 201, 229
Surbalas 201, 228
Surga 201, 230
Surgaila 201
Surgėlas 201, 228
Surgevičius 201
Surka 201
Surkantas 201
Surkys, -auskas, -evičius 201
Surma 201, 230
Surmilavičius 201
Surminas 201, 228
Surminskas 201
Surmis, -ys 201, 230
Surputas 201
Survilas 201, 228
Susakalis 201
Susas 201, 232
Suska, -is, -inis 201
Susla 202, 248
Suslavičius 202
Suslelis 202, 232
Suslyba 202
Sušys, -ila 115
Suškevičius 201
Suvadas 136
Suvaidas 136
Svečiulis 114
Svetaitis 114
Svetikas 114
Svideraitis 250
Sviestinykas 202, 232
Sviestinis 202
Sviklas 202
Sviklis, -ys 202, 232
Sviklius 202
Svila, -ainis, -aitis 202
Svilas 104, 202, 235
Svilavičius 202
Svili(u)s, -ys, -inis, -ionis, -iukas 202
Svilka 104
Svilonis 202
Svilžentis 202
Svirbas 202, 230
Svirbilas 202, 228
Svirbulis 202
Svirbutas 202, 228
Svirbutavičius 202
Svirčiukas 202, 239
Svirelis 202
Svirgantas 202
Svirgaudas 141, 202
Svirgedas 141, 202
Svirka 70, 89
Svirkus 70
Svirplys 202, 231, 233
Svirstys 115
Svirtenis 202
Svirtilas 202
Svirušis, -užis 202

Šabliauskas 111
Šadis, -eikis, -uikis 202
Šadžius 202
Šaivaduonis 204
Šakaaitis 202
Šakalauskas, -evičius 202
Šakalinis 202
Šakalys 202, 231
Šakas, -auskas, -avičius 202
Šakelis 202, 238

Šakėnas, -enis 202
 Šakinis 202
 Šakionis 202
 Šakys 202, 208
 Šaknys 109
 Šakočius 203, 233
 Šakonis 202
 Šakuta 248
 Šakutis 203, 239
 Šalaitis 104
 Šalgalis 203, 242
 Šalkus 104
 Šalputris 203
 Šaltanosis 203, 242
 Šaltauskis 203
 Šaltėnas, -enis 203
 Šaltis, -ys, -onis, -ūnas 203
 Šaltupis 203
 Šalvaitis 203
 Šalvis (-ys) 203, 231
 Šalvauskas, -evičius 203
 Šandra, -is, -ikis 203
 Šankas, -is, -aitis, -ūnas 203
 Šapalas 203, 231
 Šaparas 62
 Šaras, -aitis, -auskas, -eika 203
 Šarikas 203, 239
 Šarka 203, 231
 Šarkaitis, -auskas 203
 Šarkelis 203, 237
 Šarkevičius 203
 Šarkys, -ius 203
 Šark(i)ūnas, -ėlis 203
 Šarmavičius 114
 Šarna(s), -is, -aitis, -auskas, -eckas 203
 Šarniškis 203, 248
 Šarnonis 203
 Šarnotas 203, 248
 Šarukas 203
 Šarūnas 203
 Šarutis 203
 Šatas, -avičius 204
 Šateika, -is 204
 Šatikas 204
 Šatras, -aitis, -auskas 204
 Šatrina 204, 239
 Šatrinis 204, 241
 Šatukis 204
 Šaukevičius 204
 Šaukimas 204
 Šaukolas 204
 Šaukščius 204
 Šaukštas 204, 232
 Šaukštelis 204
 Šaukštila 204, 237
 Šaukštyla 204
 Ščeponas 67
 Šeimis, -ys 204
 Šeina, -ys, -auskas 204
 Šeivaduonis 204, 242
 Šėmaitis, -avičius 204
 Šėminis 204, 241
 Šėmis, -ulis 204
 Šepaitis 204
 Šepauskas, -avičius 204
 Šepeliauskas 204
 Šepelis 204, 248
 Šepeta(s) -ys, -aitis, -auskas 204
 Šepikas 204
 Šepotas 204
 Šeputa, -is 204, 248
 Šeraitis 204
 Šeralis 204
 Šerauskas 204
 Šereika 204, 240
 Šereikis 204
 Šereiva 204
 Šerelis 204, 238
 Šerėnas 204
 Šerenis 204, 240
 Šerevičius 204
 Šerys 204, 231
 Šermukšnis 205, 231
 Šernas 205, 231
 Šernius 205
 Šeronis 204
 Šerukas 204
 Šerūnas 204
 Šerutis 204
 Šešėlis, -elis 250
 Šešiaduonis 205, 242
 Šešialepnis 205, 242
 Šeška, -aitis 205
 Šeškas 205, 231
 Šeškus, -auskas, -evičius 205
 Šeškutis 205, 231
 Šešnytis 205
 Šešplaukis 205
 Šeštinskas 205
 Šeštokas, -aitis 205
 Šešulis 250
 Ševeika 250
 Ševelis 250
 Šaučiukėnas 131

Šiaučiuolis 131
Šiaučiuonas 131
Šigaitis 205
Šygutis 205
Šikas 76, 205
Šikelis 205
Šiklelis 205, 238
Šikna 205
Šiknis 65, 205, 233
Šikočionis 205
Šikočius 205, 239
Šikšnys, -ius, -elis, -iauskas 205
Šikučionis 205
Šikulis 205
Šikūnas, -aitis 76, 205
Šikutėlis 205, 238
Šikutis 65, 205, 239
Šila, -aitis 206
Šilas 206, 235
Šilaukis 206, 242
Šilauškas 206
Šileika 206, 240
Šileikauskas 206
Šileikis 206
Šilelis 206
Šilėnas 206
Šilevičius 206
Šilius, -inis, -inskas, -iūnas 206
Šilkas, -aitis, -auskas, -enis 206
Šilkinaitis 206
Šilkinis 206, 248
Šilkus, -ūnas 206
Šilonis 206
Šilus 206
Šimanas 87
Šimas 67, 79, 81, 87
Šimėnaitis 76
Šimėnas 76, 81
Šimkelis 69
Šimkys 87
Šimkūnas 81
Šimkus 69, 70, 81, 87
Šimkutis 70
Šimokas 87
Šimonas 67, 79, 81, 87
Šimša 250
Šimšeliūnis, -unis 250
Šimulevičius 80
Šimulis 79
Šinkus 87
Šipaila 206
Šypalis 206
Šipas, Šy- 206
Šipavičius, Šy- 206
Šipelis, -aitis 206
Šipila 206, 248
Šipulis 206
Širka, -evičius 206
Širkulevičius 206
Širkulis 206, 239
Širkus 206
Širma, -aitis, -avičius, -enis, -onaitis 206
Širmulis, -evičius 206
Širna 206
Širšinas, -aitis 206
Širšūnas 206, 231
Širvas, -aitis, -elis, -inskas 206
Širvintas 207
Širvis (-ys) 206, 234
Šišas 206 (2x), 250
Šišelis 250
Šišila(s) 250
Šiška(s), -us, -auskas, -evičius 206
Šišla 206, 241
Šišlaitis, -auskas 206
Šiukša 113
Šiukščius 206
Šiukšys 113
Šiukšta 206
Šiukštelis 207, 238
Šiukštis, -ys 207
Šiukštulis 207, 239
Šiula, -ys, Šiūla, -ys 208
Šuliauskas 208
Šiupis, -aila, -alis, -elis, -ieni(u)s, -inskas 207
Šiupolis 207, 244
Šiuputis 207, 239
Šiura, -ys, -us, -ila 207
Šiurvila 207
Šiušys, -ila 115
Šyvis, -ys, -intas, -okas 207
Škiba(s) 195
Škily 116
Škliudas 116
Šlaika 207
Šlainys 207
Šlaunis, -ys 207
Šleika 207
Šleiny, -ius 207
Šlėkta 62
Šlepas, -elis 207
Šlepetys 153
Šlepikas 207

- Šleputis 207, 239
 Šlynas 115
 Šliukaitis 207
 Šliukas 207, 232
 Šliužas, -elė, -evičius 207
 Šliužila 207, 239
 Šliužis, -inskas 207
 Šliužokas 207, 239
 Šlubelis 207
 Šlubis 207, 232
 Šluota 207, 232
 Šluotelė 207, 232
 Šnipas, -is, -aitis, -auskas 207
 Šoblys 111
 Šokas 109
 Špokas 207, 231
 Štaras, -aitis, -elis, -ulis 113
 Šturla(s), -is 207
 Šuba 64
 Šūdailis 207
 Šūdeika 207
 Šūderis 65, 207, 240
 Šūdikas 207, 239
 Šūd(i)nykis 207
 Šūdokas 207, 239
 Šukaitis 208
 Šukauskas 208
 Šukelis 208, 238–9
 Šukėtis 208, 239
 Šukevičius 208
 Šukis, -ys, -inskas, -ionis 208
 Šukštys 207
 Šukutis 208, 239
 Šula(s), -aitis, -auskas, -eika, -evičius 208
 Šulga, -aitis 116
 Šulinevičius 208
 Šulinis 208, 241
 Šulys, -us 208
 Šunauskas, -evičius 208
 Šunelis 208, 231
 Šustis, -ys, -ikas, -auskas, -avičius 208
 Šušys, -ila 115
 Šuška, -evičius 201
 Šutas, -ėnas 208
 Šutila 208, 239
 Šutinas, -is 208
 Šutinys 208, 232
 Šutys 208
 Švalka, -us, -ūnas 208
 Švilpa 208, 233
 Švilpaitis 208
 Švilpauškas 208
 Švilponis 208
 Švitra 208
 Švitrelis 208, 239
 Švitrigaila 190, 208
 Švitrys 208
 Tamkėlis 78
 Tamkus 78, 87
 Tamulevičius, -iauskas 80
 Tamulis 79
 Taraila 208, 240
 Taraitis 209
 Taraka 208, 240
 Tarakonas 208, 231
 Tarakonis 208
 Taranda 209, 234
 Taras 209, 229
 Tarauskas 209
 Tareika 209, 240
 Tareila 209, 240
 Tarelis 209, 237
 Tarelutis 209, 238
 Tarkas, -auskas, -evičius 209
 Tarkūnas 209
 Tarkus 209, 238
 Tarkutis 209, 239
 Tarnas, -aitis, -auskas, -avičius 209
 Taronis 209
 Tarulis 209
 Tarutis 209
 Tarvainas 174
 Tarvydas 174
 Tarvilas 174
 Tarvinas 174
 Taškus, -elis 69
 Tašla 209, 232
 Taukelis 209, 239
 Taukevičius 209
 Taukinaitis 209
 Taukinis 209, 232
 Tauskis, -očius, -ulis 209
 Tauras 109
 Tausulis 250
 Tautenis 34
 Tautgaila 142, 190
 Tautginas 34, 140, 142
 Tautgirdas 34, 142, 143
 Tautminas 34, 142, 174
 Tautrimas 34, 142, 190
 Tautvaišas 34, 213
 Tautvilas 34
 Tekelis 209
 Tekis (-ys) 209, 235
 Tekšis, -ys 209
 Tekutis 209
 Tekužis 209
 Teleiša 209

Telenis 209
Telešius 209
Televičius 209
Telias 209, 231
Telyčėnas 209
Telyčia 209, 231
Tertelis 209, 239
Tešla 209
Tetervinis 209
Tetirvinas 209, 231
Tėvainis 209
Tėvelis 209
Tėveliūnas 209
Tiliškis, Ty- 114
Tilvikas 210, 231
Timas 116 (2x)
Timinskas 116
Tinaitis 210
Tindžiulis 114
Tininis 210
Tinius 210, 235
Tirva 210
Tirvenis 210, 240
Tirvilis 210
Tįsimas 210, 240
Tįsinas 210
Tiškys 68, 89
Tolaitis 210
Toleikis 210, 240
Tolenis 210
Tolis 210, 229
Tolišius 210
Toliūnas 210
Tolius 210, 229
Toliušis 210, 248
Tolkevičius 210
Tolkūnis, -unis 248
Tolkus 210, 237, 238
Tolmantas 210
Tolminas 174
Tolušis 210, 248
Tolutis 210
Tolvaiša 210
Tolvaišas 210, 213
Tolvydas 210
Tolvinas 210
Tomas 79
Tomulevičius 80
Totoraitis 210
Totorėlis 210, 232
Totor(i)ūnas 210
Totori(u)s 210
Trakelis 248
Trakiškis 210, 241
Trampas 211
Trautulis 114
Trepis, -ys, -avičius, -eika 210
Trepšas, -is, -ys, -aitis 210
Trepulis 210
Tretinis 248
Tretis, -ys 210
Tribas, -ė 210
Tribernis 210, 242
Tribilis (-ys) 210, 242
Tribis, -ys, -ukas 210
Tribula(s), -is, -auskas 210
Tribunolas 64
Tribus 210
Tributas 210
Tributis 210, 242
Tridūnis, Try- 113
Trilupaitis, Trilū- 211
Trilūpis 211, 242
Trimputis 250
Tripadis 211, 242
Tripantis 211, 242
Trisiensis 211, 242
Triščinskis 116
Trizna 211
Triznelė 65, 211, 233
Triznickas 211
Trizni(u)s 248
Trumpa, -aitis, -auskas, -avičius 211
Tupeika 250
Trumpelis 211, 239
Trumpikas 211
Trumpinas 211, 239
Turas, -avičius 111
Turčinaitis 250
Turgelis 211, 239
Turgušis 211
Turgužas 211
Turnevičius 115
Turnotas 115
Tursa 211
Tursas 211, 235
Tuštėlis 211, 239
Tuštenis 211, 248
Tutelė 211, 239
Tūtelė 211
Tutelis 211
Tutinas, Tū- 211
Tutys 211
Tvirbutas 211, 228
Tvirgilas 211
Tvirkantas 211
Tvirmantas 211

Ubagas 62, 119
Ubagevičius 119
Ūdra 211, 217, 231
Udavičius 211
Ūdeika 211
Ulrichas 63
Ūmas, -aitis, -onis 211
Unguraitis 211

- Ungurevičius* 211
Ungurys 211, 231
Uodega 211, 231
Uodegėlė 65, 212, 231
Uodegėlis 212
Uoginis 66
Uosis, -elis, -iulis 114
Ūsaitis 212
Ūsas 212, 231
Ūselis 212
Ūsevičius 212
Usnelis 212, 239
Usnys, -evičius, -ickis 212
Ūsonis 212
Ūsorius 212, 232
Utaras, -ėlis 113
Utarnykis 212
Užbalis 212
Užkalmis 109
Užkapys 113
Užmiškis 109, 212
Užpalas 212
Užpalevičius 212
Užpalis 212, 242
Užpelkis 212
Užpetis, -ys 212, 242
Užpietys 212
Užtakas 212
Užtakis 212, 242
Užupis 111, 212
- Vabalaitis* 212
Vabalas 112, 212, 231, 233
Vabalis, -ys, -evičius, -ickas 212
Vaclovas 49
Vada 212, 229
Vadeika 136, 248
Vadeiša 136
Vadišius 136
Vadonis 136
Vadminas 136
Vadvinas 136
Vagelis 212, 239
Vagevičius 212
Vagonis 212
Vagulis 212
Vaibutas 213
Vaičiulaitis 74
Vaičiulis 67, 74
Vaičius 74
Vaida 212, 229
Vaidaugas 213
Vaidavainas 228
Vaidavainis 212, 228, 229
Vaidginas 136
Vaidmantas 136
Vaidminas 136
Vaidokas 212, 248
- Vaidotas* 212
Vaidosudas 136, 147
Vaidžiulis 212
Vaidžiūnas 212
Vaiginas 213
Vaikėnas 212
Vaikevičius 212
Vaikis 212, 229
Vaikūnas 212
Vaikus 212, 229
Vaikutis 212
Vailas, -is, -aitis, -ionis 213
Vailokaitis 213
Vaina 213, 229
Vainauskas, -avičius 213
Vaineikis 213, 240
Vainelaitis 213
Vainelis 213, 248
Vainibutas 212
Vainila 213, 237
Vainilauškas, -avičius 213
Vainiokas 213, 248
Vainys, -ius, -iūnas, -iušis 213
Vainokas 213
Vainonis 213
Vainulaitis 213
Vainutis 213
Vaisis 213
Vaisiūnas 213
Vaisius 213, 229
Vaiskis, -elis 213
Vaiskulis 213, 239
Vaiskus, -ūnas 213
Vaisvilas 213
Vaiša 213, 229
Vaišas 213
Vaišginas 213
Vaišgirdas 143, 213
Vaišila 213
Vaišis, -ys 213, 229
Vaišiukas 213, 237
Vaišius 213
Vaiškus, -aitis, -ulis, -ūnas 213
Vaišmantas 213, 228
Vaišnoras 213
Vaištaras 174, 213
Vaišstartas 209
Vaištautas 34, 142, 213
Vaišutis 213
Vaišvydas 213, 217
Vaišvilaitis 213
Vaišvilas 213, 228 (2x)
Vaišvilkas 134, 213
Vaišviras 219
Vaitas, -elė 69
Vaitys 67
Vaitkelis 72
Vaitkūnas 74, 81

Vaitkus 72, 74, 81
Vaitnoras 177
Vaivada 232
Vaivaras 250
Vajas 213, 229
Vajauskas 213
Vajėga 213
Vajelis 214, 239
Vajus 213, 229
Vakaris 214
Vakas 214
Vakėnas 214
Vakulė 214
Vakulėlis 214, 239
Vakulskas 214
Vala 214, 229
Valakas, -aitis, -auskas 214
Valandis 214
Valašius 214
Valatka 87, 89
Vaiauskas 214
Valavičius 214
Valčiukas 214
Valčiulis 214, 239
Valčius 214
Valeika, -is 214
Valenta(s) 72
Valgonis 113
Valgutis 114
Valikas 248
Valinis 214
Valionis 214
Valys 67, 214
Valiukaitis 214
Valiukas 67, 214, 239
Valiukėnas 214
Valiukevičius 214
Valiukonis 214
Valiulaitis 214
Valiulis 214, 239
Valiūnas 214
Valiušis 214
Valiutis 214
Valka 214–5
Valkaitis 215
Valkas 214
Valkauskas, -avičius 215
Valkelis 215, 239
Valkis 215
Valkišius 215, 239
Valkiūnas 215
Valkšius 215
Valkūnas 215
Valkus 214
Valmantas 214
Valonis 214
Valtys 214
Valukaitis 214
Valukas 214, 239
Valukėnas 214
Valukevičius 214
Valukonis 214
Valūnas 214
Valušis 214
Valutis 214
Vanagas, -aitis 215
Vanagėlis 215, 231, 233
Vanagickas, -inskas 215
Vansevičius 111
Vantulaitis 215
Vantulis 215, 239
Varaitis 215
Varakas 215, 240
Varakulis 215
Varas, -ašius 215
Vardauskas 215
Vardinavičius 215
Vardys 215
Vardonas 215, 241
Vardonis 215
Vareika 215
Varelis 215, 239
Varila 215, 239
Varys, -ius 215
Varlauskas 215
Varlis (-ys) 215, 235
Varna 215, 231
Varnaitis 215
Varnauskas, -avičius 215
Varnelaitis 215
Varnelis (-ys) 215, 239
Varnėnas 109
Varnikas 248
Varnulevičius 215
Varonas, -is 215
Varškelis 250
Varušila 215
Varušis 215, 239
Varža, -aitis, -auskas, -evičius 215
Varžgalys 215
Varžila 215, 239
Varžukas 215
Vasalas, -auskas 215
Vasikas, -onis 87
Vasys 79, 80, 87
Vasiukas, -evičius 80
Vasiulis 79
Vašeika, -is 215
Vašgila 215
Vaškelis 69
Vaškys 69, 87, 89
Vaškūnas 74
Vaškus 69, 74, 87, 89
Vašulis 215
Vašvila 215
Vaznelis 60

Vaznys 60, 62
Važelis 215, 239
Važys 215
Vėdaras 216, 232
Vėdarauskas, -avičius 216
Vėderas, -aitis 216
Vėderėlis 216, 239
Vėder(i)nykas 216, 232
Vedris 216
Vėgėlė 216, 231
Vėjas 109
Velbenis 216
Velbutas 216
Velikas, Vė- 216
Velikonis 216
Velikūnas 216
Velis, -ys, Vė- 216
Veliulis 216
Velius, Vė- 216
Veliušis 216
Velutis, Vė- 216
Vencas, -ys, -ius, -elis, -evičius, -iūnas
 216
Venckus, -aitis 74
Venclevičius 87
Venclys 87, 216
Venclovas 49, 87
Vengras, -aitis, -auskas 216
Vengrelis 216, 239
Vengris, -ys, -evičius 216
Venslova 49
Venslovas 49, 87
Ventaitis 168
Ventas 168, 216, 248
Ventė 168
Ventelis, -aitis 216
Ventis 168
Vėpla 250
Verbila, -yla 219
Verbys 116
Verėčius 216, 239
Verganavičius 216
Vergas 216
Vergela 216
Vergelis 216, 232
Vergeta 216, 239
Verginaitis 216
Vergis, -inis 216
Verguta 216, 239
Vergutis 216, 239
Verinskas 216
Verkiškis 217, 241
Verošius 216
Veršauskas 217
Veršelaitis 217
Veršelis 217, 231
Veršinskas 217
Veršis (ys) 217, 248
Veršiūnas 217
Vertka 104
Vertulis 104
Vėta 217
Veteika, -is 217
Vetelis, Vė- 217
Vėtrinėlis 113
Vėvelė 217
Vėveris 250
Vėvionis 217
Vėža, -ė, -auskas 217
Vėželis 217, 231
Vėžys 217, 231
Vėžonis 217
Vėžul(i)nis 217
Vybaras 217
Vyčiūnis 220
Vidas, Vy- 248
Videika, Vy- 217
Videiša 217, 248
Videišis 217, 240
Vydgaila 128, 217
Vidginis 217
Vidmantas 217
Vydminas 128, 217, 228
Vidra, -aitis 217
Vidrelis 217, 239
Vidrevičius, -inskas 217
Vydūnas 217, 248
Vidutis 217
Vieškantas 217
Vieštaras 174
Viešartas 217
Viešautas 217
Viešvilas 217, 228
Viešvinas 217
Vieta, -elis 217
Vievelė 217
Vievionis 217
Vygaila 217
Vygėla 217, 228
Vigelis, Vy- 113
Vygintas 217
Vygirdas 217
Vigonis, Vy- 113
Vykantas 217
Vikas 217, 229
Vikutis 155
Vikužas 155
Vilas 218
Vilba 218, 230
Vilbikis, -aitis 218
Vilbinis 218
Vilbis, -ys 218, 230
Vilbudas 127
Vilbutas 218, 228
Vileika, -is, -onis 218
Vileišis 218

Vilevičius 218
Vilgardas 140
Vilgėla 218, 228
Vyliaudas 217
Vilimas 218, 250
Viliokas 218
Vilionis 218
Vilis (-ys) 218, 229, 235
Viliukevičius 218
Viliūnas 218
Viliušis 218, 237
Vilkadūris 218, 233, 242
Vilkagentis 218
Vilkaitis 75, 218
Vilkas 75, 218, 231, 233
Vilkašius 218
Vilkauskas 218
Vilkažentis 218, 233, 242
Vilkė 236
Vilkelis 218, 248
Vilkėnas 218
Vilkevičius 218
Vilkinykas 218, 232, 233
Vilkinis 218, 233
Vilkiškis 218, 233, 241
Vilkiūnas 218
Vilkonis 218
Vilkošis 248
Vilkošius 218, 248
Vilkus 218, 233
Vilkušis 218
Vilkutaitis 218
Vilkutis 218, 233, 237
Vilkūnas 218
Vilmantas 127, 170, 249
Viltautas 34, 127, 142
Vilumas 218, 241
Vilūnas 218
Vilušis 218, 237
Vilutis 218, 239
Vina, -alė 133
Vincas 216
Vindašius 218
Vindelis 218, 239
Vindikis 218
Vindulas 218
Vindžius 218
Vingailas 228
Vingailis 219, 228, 229
Vingėla 219 (2x)
Vingėlas 228
Vingėlis 219, 228, 229
Vingilas 133, 219
Vinikas 62, 133
Vinkšna 219, 231
Vinkšnaitis 219
Vinkšnelis 219
Vinmantas 133
Vintaras 133, 174
Virbošius 219
Virbauskas 219
Virbikas 219, 248
Virbikevičius 219
Virbila, -yla 219
Virbilaitis 219
Virbinis 219, 241
Virbutas 219, 228
Vireikis 219
Vireliūnas 219
Virgailis 216, 219
Virgainas 219
Virgėla 249
Virgilas 249
Virginis 216
Virila 219, 250
Virilas, -aitis 250
Virinas 219
Virkas 219, 230
Virkelis 219, 248
Virkutis 219
Virminas 219
Viršauskas 219
Viršila, -yla 219
Viršinskas 219
Viršulas, -is, -(i)onis 219
Viršutis 219
Virtartas 219
Virtka 104
Viruišis 219
Virukaitis 219
Virvelė 219
Virvėtis 219, 239
Virvinis 219, 248
Viržintas 224
Visbartas 120
Visginas 140
Visgiras 143
Visgirdas 143, 249
Vismantas 249
Vismilas 173
Visockas 111
Visvainas 212
Visvaldas 34
Višas 219, 229
Viščius, -iukas, -iulis, -iūnas 220
Višelis 219, 239
Višinskis 220
Viškas 219, 239
Viškauskas 219
Viškelis 219
Vyšniavardis 219, 242
Vištaitis 220
Vištakaitis 75, 219
Vištakis 75, 219, 242
Vištaras 174
Vištartas 220

Višteikis 220
Vištelis 219, 239
Vištelūnas 219
Višvilas 220, 228
Vytauskas 220
Vytėnas 220
Vytinykas 220, 232
Vytis, -ys 220, 229
Vitkus 87
Vytnykas 220, 232
Vytola 220
Vytonis 220
Vytulis 220, 239
Vytuola 220, 239
Vivelė, Vy- 217
Viversėlis 220, 231
Viversys 220, 231
Vivionis 217
Vizgirdas 249
Vyželis 220, 248
Vyžinis 76, 115, 220
Vyžintas 217, 224
Vyžis 76, 220
Vyžiūnaitis 220
Vyžiūnas 220
Vyžūnaitis 76, 220
Vyžūnas 76, 220
Vladas 72
Vladikas 71
Vlady 72
Vobelas, -evičius 212
Volungis, -ys, -aitis, -evičius 220
Vonsys 111
Voras 215
Voselė 69
Vosgėla 133
Vosylis 68, 72, 89
Vosilkus 87
Vosys 69, 79, 80, 87, 89
Vosnys 220
Vrubliauskas 111

Zablockis 111
Zajančkauskas 111
Zalatorius 62
Zaleckis 111
Zareckas 111
Zaremba 64
Zbaras 64
Zdanas 87
Zdonas, -avičius 87
Zenė 68
Zenelis 69
Zenius 68, 69
Zenkys, -us 87, 89
Ziderius 87
Zidorius, -avičius 87
Zimza, -onis 220

Zinkys, -us 88, 89
Zypla 250
Zirza 220
Zisimas 114
Zistūnas 113
Ziza, Zy- 220
Zisas, -aitis 220
Zizelis 220, 239
Zyzelis 220
Zizevičius 220
Zizilevičius 220
Zizimas 114
Zizonis 220
Zubelis 245
Zubėnas 245
Zubilaitis 245
Zubys 112
Zubras, -auskas, -avičius 220
Zubrys, -ickas 220
Zuika 250
Zujis, -ys, -us 221
Zūza 221, 235
Zūzaitis 221
Zūzelis 221, 239
Zūzolis 221, 248
Zūzuolis 221, 248

Žabalis 221, 232
Žabaliūnas 221
Žada(s) 221, 229
Žadeika, -is 221
Žadgaila 190
Žadinis 221, 241
Žadys 221, 229
Žadmantas 221
Žadminas 174, 221
Žadukas 221, 239
Žadvydas 221
Žagaras 221, 231
Žagarinskas 221
Žagas 221
Žagelaitis 221
Žagelis 221, 239
Žagrė, -is, -ys 221
Žagūnas 221
Žaislelis 221, 232
Žakas, -aitis, -auskas, -avičius 223
Žakelis 223
Žakilis 223
Žakonis 223
Žala 104, 221
Žalakis, -ys 222
Žalelis 221, 239
Žalėnas 221
Žalevičius 221
Žalga 222, 232, 236
Žalgas, -ė, -ys, -auskas, -evičius 222
Žaliakis (-ys) 222, 242

- Žaliaviduris 222, 242
 Žalys 104, 221
 Žalka, -ys 104
 Žalnieriūnas 111
 Žalnierius 59, 62
 Žaltickas 222
 Žaltys 222, 231
 Žal(t)varis, -ys 222
 Žambas 222, 232
 Žambauskas 222
 Žambelis 222
 Žaras, -eika 222
 Žareila 222, 240
 Žarelis 222
 Žarys, -inskas 222
 Žarulaitis 222
 Žaselis 222, 231, 239
 Žasetis 222
 Žasinas 222
 Žasinėlis 105, 222
 Žasis 222, 231
 Žasytis 222
 Žaskulas 222
 Žaskulis 222, 232
 Ždanas, -is 87
 Žėba 113, 222
 Žėbas 222
 Žebelavičius 222
 Žebelis, Žė- 222
 Žėbėnas 113
 Žėbraitis 222
 Žėbrauskas 222
 Žėbrys 222, 232
 Žėbr(i)ukas 222
 Žėgalis 248
 Žėgas 222
 Žėgelis 223, 239
 Žėgys (-is) 76, 223
 Žėgulis 223, 239
 Žėgūnaitis 76, 222
 Žėgūnas 76, 222
 Žėgunis 223
 Žėgūnis 223, 240
 Žėimantas 223, 228
 Žėimas 223, 229
 Žėimavičius 223
 Žėimis, -ys, -us 223, 229
 Žėkaitis 223
 Žėkas 223, 232
 Žėkauskas 223
 Žėkelaitis 223
 Žėkelis 223, 232
 Žėkevičius 223
 Žėkilis 223
 Žėkinis 223, 241
 Žėkonis 223
 Žėlėlius 223, 240
 Žėlelius, -ėlius 223
 Žėlėnas 223
 Žėlenis, -ėnis 223
 Žėlesas 223, 239
 Žėlėsas 223
 Žėlionis 223
 Žėlys, Žė- 223
 Žėmagulis (-ys) 223, 242
 Žėmaičiūnas 223
 Žėmaila 224
 Žėmaitaitis 223
 Žėmaitėlis 223, 232
 Žėmaitėnas 223
 Žėmaitis 223, 232
 Žėmaitukas 223
 Žėmavičius 224
 Žėmeikis 224
 Žėmgulis, -ys 223
 Žėmys, -onis 224
 Žėmučiukas 224, 248
 Žėmulis, -aitis 224
 Žėnčius, -iūnas 224
 Žėngelis 224
 Žėngolavičius 224
 Žėntis, -ys, -elis 224
 Žėrbukas 114
 Žėvelis, -iauskas 250
 Žėiauga 224
 Žėiba, -aitis 224
 Žėybartas 120, 249
 Žėibas, -avičius, -ėnas, -ikas 224
 Žėibukas 224, 239
 Žėibutis 224, 239
 Žėydaitis 224
 Žėydas 224, 232, 233
 Žėydavičius 224
 Žėydelevičius 224
 Žėydelis 104, 232, 233, 244
 Žėydeliūnas 224
 Žėydikas 248
 Žėydkas 104
 Žėydonis 224
 Žėiedas 224
 Žėiedelis 224, 231
 Žėiedukas 224, 239
 Žėiemis, -ys, -avičius, -elis, -ėnas, -ionis 224
 Žėygaitis 224
 Žėygas 224, 229
 Žėygaudas 225
 Žėygavičius 224
 Žėygelis 224, 239
 Žėygimantas 224, 228, 229
 Žėygingtas 225
 Žėygmantas 224
 Žėygutis 225, 239
 Žėila, -aitis, -ėnas, -ionis, -evičius, -inskas 225
 Žėilis 225, 232

Žiliukas 225
Žiliūnas 225
Žilnikas 114
Žilonis 225
Žilūnas 225
Žindelis 225, 239
Žindulis (-ys) 225, 239
Žindžius 225
Žinelis 225
Žynelis 225, 239
Žinevičius 225
Žingelis 224
Žingolavičius 224
Žiniauskas 225
Žinys, Žy- 225
Žintautas 224
Žintelis 224, 234
Žiogas, -aitis, -elis, -ūnas 221
Žirauskas 225
Žiris, -ys, -inas 225
Žirllys, -ius 114
Žirmantas 225
Žirnelis 225, 231
Žirniauskas 225
Žirnikas, -ėlis 225, 232
Žirnis 225, 231
Žironas 225
Žistūnas 113
Žitinskas 111
Žiuga 225
Žiugalas 226
Žiugė, -elis 225
Žiura 225
Žiuras, -aitis, -auskas 225
Žiūras, -aitis, -auskas 225
Žiurelis 226
Žiūrelis 226, 239
Žiurevičius, Žiū- 225
Žiurys 225
Žiurka, -us 250
Žiuželis 250
Živelis 250
Žiža(s), -ys, -elis, -eliauskas, -evičius, -iūnas 220
Žmuidzinas 111
Žmuitelis 112
Žubartas 226, 228
Žudelis 226, 248
Žudickis 226
Žudinis 226, 241
Žudis, -ys, -onis 226
Žudžiukas 226, 248
Žudžius 226
Žuga 225, 230
Žugalas 226, 228
Žagara(s) 226, 228
Žugelis 225
Žukantas 226
Žukas 111
Žukauskas 111 (2x)
Žukelis 112
Žuklevičius 226
Žuklija 226
Žuklys 226
Žūklys 226, 232
Žulys, -ius, -ėnas 226
Žulkus 226, 239
Žulna 226
Žurka, -us 250
Žūselis 222
Žutartas 209, 226
Žutautas 142, 226
Žuvelė 109
Žuželis 250
Žvėrelis 226, 231
Žvėrkus 226, 239
Žviglis, -ys 250
Žvyglis, -ys 250
Žvirbliauskas 226
Žvirblis (-ys) 226, 231, 233

TURINYS

Pratarmė	3	Lietuviški elementai krikštavardinės kilmės asmenvardžiuose	66
Truputis istorijos	5	Krikšto varduose	66
Vilniaus miestas XVII a. pradžioje	5	Tėvavardžiuose	73
Vilniečiai	7	Dėl rytų slavų kilmės lietuviškų krikšto vardų	88
Kova su reformacija	10	Lietuviški nekrikštavardiniai asmenvardžiai	90
Senajo Vilniaus kalbos	12	Jų pobūdis	90
Atneštinės kalbos	12	Tarminiai elementai	93
Slavų kanceliarinė kalba	12	Lietuviškų asmenvardžių lenkinimas	96
Lotynų kalba	15	Pastabos dėl užrašymo tikslumo	96
Lenkų kalba	18	Garsų pakaita	98
Vokiečių, totorių ir kitų mažumų kalbos	23	Galūnių numetimas ir pakeitimas	101
Lietuvių kalba ir laipsniškas jos išstūmimas iš miesto viešojo gyvenimo	24	Priesagų keitimas	102
Iš lietuvių asmenvardžių praeities	34	Formų sutraukimas	105
Šv. Jono bažnyčios santuokų bei krikšto registracijos knygos ir jų asmenvardžiai	38	Vertimas į lenkų kalbą	105
Kaip anuomet buvo rašomi metrikų aktai	38	Lietuviškų ir svetimų elementų sąveika	111
Raštininkai ir rašybos ypatybės	41	Aukštuomenės ir liaudies masių antroponimų palyginimas	116
Vilniečių ir atvykėlių išskyrimas	44	Lietuviškų nekrikštavardinųjų asmenvardžių sąrašas su kilmės nurodymu	118
Bendras supratimas apie XVII a. pradžios Vilniaus gyventojų asmenvardžius	47	Lietuviškų asmenvardžių daryba	227
Krikšto vardai	49	Senoviniai dvikamieniai asmenvardžiai	227
Anuomet populiarūs vyriški vardai	51	Dvikamienių asmenvardžių trumpiniai	229
Populiarūs moteriški vardai	52	Pravardės	230
Tėvavardinė sistema	53	Galūnių, priesagų vediniai ir kt.	235
Žmogaus apibūdinimas pagal atliekamą darbą	59	Baigiamosios pastabos	243
Kitokie asmens nusakymo būdai	62	Sutrupinimai	251
Pavardžių formavimosi procesas	64	Asmenvardžių rodyklė	255